

බුද්ධචර්යානති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා: 6

විනයපිටකයෙහි

05 වන ග්‍රන්ථය

(1 කාණ්ඩය)

පරිවාර පාළි

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනායෙන්

පොල්ගහවෙල විදුනේදය පරිවේණාධිපති

කෙසෙල්වතුගොඩ ශ්‍රී රතනජොතාහිමාන

නායකසඨවිරපාදයන් වහන්සේ විසින් කරනලද

සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින්

පාඨශෝධන පුළුක වැ සංස්කරණය කරනලදි.

බු. ව. 2550

ක්‍රි. ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 6 (i)

The Fifth Book in the
Vinaya-Pitaka

5

PARIVĀRA-PĀLI (I)

With the Sinhala translation by

**The Venerable
Keselvatugoda Ratanajoti Nāyaka Thero**

Revised and Edited by
The Tripitaka Board

නමෝ තස්ස භගවතෝ සබ්බධම්මේසු අප්පටිභතඤාණචාරස්ස දසබලධරස්ස
චතුර්වේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත්තමස්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජස්ස ධම්මස්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බඤ්ඤානො සම්මාසම්බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍යවත් වූ සියලු ධර්මයන්හි නොපැකිලි ඥානචාර සහිත වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වේශාරදත්ථ විශාරද වූ සියලු සත්වයන්ට උත්තම වූ ධර්මයට ඊශ්වර වූ ධර්මරාජ වූ
ධර්මස්වාමී වූ තථාගත වූ සර්වඥ වූ සම්මා සම්බුදුන්ට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනිත්වා !!!

බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා
පරිගණක ගත කර නොමිලයේ බෙදාහැරීමේ
මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යකර්මය

**“අපාරුකා තේසං අමතස්ස ද්වාරා
යේ සෝතවන්තෝ පමුඤ්චන්තු සද්ධං”**

**“කන් ඇත්තාහු සැදැහැ මුදත්වා
ඔවුන්ට අමා දොර විවෘත කරන ලදි”**

අප භාග්‍යවත් අර්භන් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම අනුසාසනය මෙහි ලා සිහි
කිරීම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීලනය කරන්නා වූ පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය පිණිස ම වන
බව අපගේ හැඟීම ය.

සැම කල්හි ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව ක්‍රියා කරන්නා වූ සියලු සම්මා සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේලාගේ පලමු අනුශාසනය, බුද්ධ රත්නය කෙරෙහි ගෞරව කරන්නා වූ
බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුදු බෝධිය අදහන්නා වූ කවර නම් පුද්ලයෙකු නො
සළකා හිදිත් ද ? චතුර්වේශාරදත්ථ සහිත වූ දහ බල සහිත වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ
සඵඤ්ඤා වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්සේ පවා නිවන අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස
ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කරන පුද්ගලයා තුල ‘සද්ධා’ නම් වූ ගුණය අත්‍යාවශ්‍ය ය
යන්න අවධාරනය කරන සේක.

මෙම ත්‍රිපිටක ශ්‍රී සද්ධර්මය සැක නොකළ යුතු ය. සැක කරමින් හදාරන ලෝකික ශිල්ප
ශාස්ත්‍ර පවා පරිපූර්ණ ව නො පිහිටන බව සිහි ඇතිව බැලීමෙන් නුවණ ඇත්තාහට දැක ගත
හැකි ය. පුරුෂයා ශ්‍රේෂ්ඨ බවට පමුණු වන්නා වූ සද්ධා ධනය සහිත ව (“සද්ධිං චිත්තං
පුරිස්සස්ස සෙට්ඨං”) මෙම ධර්ම රත්නය පරිශීලනය කරන්නාහට සද්ධා අංගයෙන් ලැබිය
යුතු සියල්ල ලැබෙනු නො අනුමාන ය. එසේ ම සිහියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද
වීර්යයෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද සමාධියෙන් ලැබිය යුතු කොටස ද ප්‍රඥාවෙන් ලැබිය යුතු
කොටස ද ලැබෙන පරිදි සද්ධා, සති, විරිය, සමාධි සහ ප්‍රඥා යන පංච ධර්මයන් තමා තුල
ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවය සහිත ව ධර්මාවබෝධය පිණිස ම යොමු වූ දැඩි
අධිෂ්ඨානයෙන් මෙම ධර්ම පුස්තක පරිශීලනය කළ යුතු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර්ම ශ්‍රවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෝ ම අධික ය. විමුක්තිය ලබන්නා වූ ක්‍රම වේදයන් පහක් විස්තර කරන්නා වූ අංගුත්තර පංචක නිපාතයෙහි 'විමුක්තායතන' සූත්‍රයෙහි නිවන ලබන ක්‍රම වේද සතරක් ම ධර්ම දේශණාමය සහ ධර්ම සවනාමය පුණ්‍ය කර්ම ඇසුරින් සිදුවන බව පැහැදිලි කර ඇත. පස්වැනි ක්‍රම වේදය භාවනාමය පුණ්‍ය කර්මය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සාර්ථක වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතයන් වහන්සේගේ අනුශාසනය පිළිපදින්නා වූ අප්‍රමාදී ව ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපදාව වඩන්නා වූ සියලු සත්තට, ත්‍රෛකාලික වූ සියලු දුකින් මිදී ලබන්නා වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිවන අවබෝධ වීම පිණිස මෙම මහඟු පුණ්‍ය කර්මය උපනිශ්‍රය වේවා !

ආර්යයන් වහන්සේලා පහළවීමෙන් සිරිලක බැබළේවා !

බුද්ධ ශාසනය දියුණුවී චිරස්ථිතික වේවා !

ලෝ සත්තට සෙත් වේවා !

"අමතං දදෝ ව සෝ භෝති, යෝ ධම්මමනුසාසති"

(යමෙක් ධර්මානුශාසනය කරන්නේ ද, හේ අමෘතය දෙන්නේ ය)

මෙම ධර්ම දානමය පුණ්‍ය කර්මය

මෝහ නිමිථ විධිවංසනය කරන්නා වූ ලොවට උතුම් ආලෝකය වූ මහා කාරුණික වූ සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සච්ඡෙදනා ඥානයට ද මහා කරුණා ගුණයට ද පූජෝපහාරයක් ම වේවා !!!

කෙළලක්ෂයක් සක්වලයන්හි සියලු ආර්යයෝ ද සියලු සත්පුරුෂයෝ ද අපගේ පුණ්‍ය කර්මය අනුමෝදන් වෙත්වා !!!

ශාසනාභිවෘද්ධිකාමී,

සමින්ද රණසිංහ.

2009.06.28

විනයපිටකෙ

පරිවාරපාළි

(1 කාණ්ඩය)

විනයපිටකසෙහි

පරිවාර පාළිය

(1)

**“තථාශතප්පවදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවචො, විරොචති,
නො පටිච්ඡතො”**

**“මහණෙනි, තථාශතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන
ලද ධර්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි”.**

(අභිතුහතරනිකාය, තිකතිපාඨ - හරණ්ඩු වර්ග, 9 සූත්‍රය.)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 16 හි ඇතුළත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුළුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:16 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන

CONTENTS

සංකාරක නිවේදනය...	ix
සංඥපනය	xi—xiv
ත්‍රිපිටක සමාදානමණ්ඩලය	xv
පාළි හෝඩිය - PALI ALPHABET	xvii
සංකේත නිරූපණය - ABBREVIATIONS	xviii
විසය සූචි	xix—xxiv
පරිවාර පෙළ හා පරිවර්තනය	2—383
ගාථාදිපාද සූචි	387—388
සඤ්ඤනාමානුකූලමණිකා	389—390
විසෙසපදනුකූලමණිකා	391—394
අද්ධිපත්‍රය	395

සංස්කාරක නිවේදනය

මහාකාරුණීක වූ තර්ථාගත සම්මා සම්මුද්දන්තේ ආණ්දෙතනා සංඛ්‍යාත විනයපිටකයට අයත් ග්‍රන්ථ පඤ්චකයෙහි පත්වැනි ග්‍රන්ථය වූ පරිවාරපාළිය බුද්ධාජ්‍යන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාලයෙහි සවැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සම්මත කරන ලද්දේය, එහෙත් අනාවබෝධයට පහසු වන පරිදි නියත ස්ථානයෙහි තේද වෙන් කරමින් සිංහල පරිවර්තනය සමග මුද්‍රණය කරැව්මේදී සුවසේ පරිහරණ නොකළ හෙතෙසේ ග්‍රන්ථය ප්‍රමාණයෙන් විශාලතියට යන බව පෙනීගිය හෙයින් චුල්ලවිග්‍යාපාළිය සෙයින් මේ පරිවාරපාළිය ද කාණ්ඩ දෙකක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පමුණුවන බව සඳහන් කරමිනි. මෙසේ පරිවාරපාළියෙහි 'සමථහෙද' ය අවසාන කොට ඇති කොටස ප්‍රථම කාණ්ඩය ද, 'බකුකපුට්ඨා' යෙහි පටන් ඉතිරිය ද්විතීය කාණ්ඩය ද වන්නේ ය.

ලබ්‍හාවෛශ්වමණ්ඩලයේ සම්මාරාධනය පරිදි පරිවාරපාළිය සිංහල භාෂායෙන් පරිවර්තන කළාහු පොල්ගහවෙල විදුහේන්ද්‍රයාදිය පරිවේණාධිපති උපාධ්‍යායගුණ කෙසෙල්වතුශෝඛ රත්නාජොත්තරාභිධාන නායක මහාසථවිර පාදයන් වහන්සේ ය. ඔබ පාළි සංස්කෘතාදි භාෂාශාස්ත්‍ර විෂයෙහි ද තර්ථාගතප්‍රවීදිත වූ ධර්මවිනය දෙක්හි ද නිපුණ වූ ශික්‍ෂාකාමි බහුශ්‍රාව පඬිවරයාණ කෙනෙකි. පාර්යොධන සුචිත පරිවාරපාළි සිංහලපරිවර්තනය යථාකාලයෙහි ත්‍රිපිටකමණ්ඩලය වෙත පමුණුවන ලද්දේ විනය සිංහල පරිවර්තන ශොධන අනුමණ්ඩලය විසින් සංස්කරණය කරනලද්දේ ද විය.

වතීමාන ත්‍රිපිටක සම්පාදකමණ්ඩලයේ බහුශ්‍රාව මහනෙරවරැන් විසින් තව දුරටත් සංස්කරණය කොට අවශ්‍ය වූ ශබ්ද සුචි ආදිය ද යොදන ලද්දේය. අප ද මේ මහත් පරිශ්‍රමයෙන් මෙහි පාර්යොධනය හා සංස්කරණය නිමහම් කරනලද්දේ වෙයි. තවද පරිවාරපාළි සිංහල පරිවර්තනයෙහි වාක්ප්‍රයෝග හා අක්ෂර වින්‍යාසය පරිවර්තන නායක ස්වාමීන්‍යන් විසින් ආදාන වූ සම්ප්‍රදාය නොපිරිහෙන සේ යොදා ඇත.

හික්කුත් වහන්සේගේ පරිපූර්ණ විනයඥනය සදහා අවශ්‍යයෙන් ප්‍රගුණ කළ මනා විනයග්‍රන්ථය වූ පරිවාර පාළිය සුගම වූ සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත කොට ප්‍රකාශයට පමුණුවාලීමෙන් ජනිත ධර්ම දහමය කුශලසහතුයෙන් බෞද්ධමණ්ඩලයේ සුඛිහු ද, සංස්කෘතික අධිකාරියෙහි සිහලු පින්වත්හු ද, මෙහි ලා නන්අයුරින් සහාය වන හැම සත්පුරුෂයෝ ද ලොව ලොවුතුරු සුව ලබන්වා'යි මෙත් සිතීන් ආශංසන කරමිනි.

මේ වගට, ශාසනොදයකාරී :

ලබ්‍රහ්ම ලබ්‍හානන්ද සථවිර

ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක.

සංඥාපනය

ප්‍රථම මහාසංඝරාජයෙහි ලා අනුබුද්ධි මහාභාෂාපාඨවිර ප්‍රමුඛ පන්සියක් මහරතතුන් වහන්සේ විනය ශාසනානුෂ්ඨාසි ගෙන සමීප සමුද්ධියෙන් විනය පිටකය ආදියෙහි සංඛ්‍යායනා කළහ. විනය වූකලී විහරිත බන්ධන පරිවාර යන හෙදයෙන් ත්‍රිවිධ වෙයි. එහි ආදිමුහුර්ත-වර්ගක ශීලය ප්‍රකාශ කරන හික්කු හික්කුණින්ගේ වශයෙන් ද්විවිධ වූ උභයෝ විහරිතය පරිජ්ජ පවිත්‍රී දෙපොත්හි සංඛ්‍යාගීත වෙයි. යම් ආතිසම්මාචාරික ශීලය ප්‍රකාශ කරන සියලු බන්ධනවිනය මහවග සුඵ-වය යන දෙපොත්හි ලා සංඛ්‍යාගීත වෙයි. විහරිත බන්ධනාගත විනය-සංග්‍රහයෙන් විශේෂවාචනෝධය සදහා වදාළ විනයධර්මනායක සංග්‍රහ කළ ග්‍රන්ථය පරිවාර නම් වේ.

පරිවාර :

“යං තෙන භගවතා ජානතා පණ්ණතා අරහතා සමමාසමුද්ධෙත පථම්. පාරුජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතං” යි අරමන කොට “කෙනාභතං” යනු අවසාන කොට ඇති පුට්ඨාපද සවිත්තක් දක්වා යම් එක් එක් පුට්ඨාච විසදමින් පථම පාරුජික ශික්ෂාපදය විභාග කරන ලද්දේය. එනමින් මහාවිහරිතයෙහි සියලු ශික්ෂාපද විභාග කොට තබන ලද පරිවාරපාලියෙහි පළමුවන වාරය ‘පඤ්ඤාතවිවාර’ නමුදු ‘කන්ථ පඤ්ඤාතං’ යන පදය නිසා ‘කන්ථපඤ්ඤාතවිවාර’ නමුදු වෙයි. අනතුරුව “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනෙතා කතී ආපතතියො ආපජ්ජති” යනාදීන් ආපතති ප්‍රභේද ඇති කතාපතතිවාරය ද “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනෙතා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිතං කතී විපතතියො භජනති” යනාදීන් පැවැති චතුර්විධ විපතති දක්වන විපතතිවාරය ද, “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනෙතා ආපතතියො සත්තනං ආපතතිකඛ්ඛානං කතී ආපතතිකඛ්ඛෙති සංඛ්‍යාගීතා” ආදී මිසින් ඒ ඒ ව්‍යාප්තිමය පිළිබඳ ඇවැත් සංග්‍රහ කොට දක්වන සංඛ්‍යාගීතවාරය ද, “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනෙතා ආපතතියො ජනනං ආපතති-සමුට්ඨානානං කතී සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානනති” යනාදී සමුට්ඨානවිධි දක්වන සමුට්ඨානවාරය ද, “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනෙතා ආපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං” ආදිවශයෙන් විභාගවන අධිකරණවාරය ද, “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනෙතා ආපතතියො සත්තනං සමථානං කතී සමථෙති සමථනති” යනාදීන් සමථහේදය දක්වන සමථවාරය ද, “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනෙතා කතී ආපතතියො ආපජ්ජති” යනාදීන් ආපතති විපතති ආදිය එක් රැස් කොට පැවැසූ සමුච්චයවාරය ද මහාවාර අටක් දක්වා ඉක්බිති “මෙටුනං ධම්මං පඨිසෙවනපවිතං පාරුජිකං කන්ථ පඤ්ඤාතං” යනාදී නමින් ‘පවිත’ පදය යොදා ප්‍රත්‍යාවශයෙන් ‘පඤ්ඤාතවිවාර’ දී අනෙකුදු වාර අටක් වදාරන ලද්දකුය. මෙසේ මහාවිහරිතයෙහි

සෞඥාය වාර කෙනෙක් වෙත්. එයින් අනතුරුව හිතවුන් විභවය ගෙහි ශික්ෂාපද තුන්සියයකර ගෙන පළමු පරිදි මෑ පඤ්ඤාතත්වාරාදි වූ සෞඥාය වාරයෙක් දැයි උභයෝවිභවයෙහි දෙතීස්වාර කෙනෙක් දක්වන ලද්දකු වෙත්.

තවද පරිවාරපාළි ආදියෙහි හිතවු විභවයාගත සෞඥාය වාරය දක්වන හෙයින් පරිවාරපාළිය මුළුල්ල සෞඤ්ජපටිවාර' යි ද කියනු ලැබේ. මේ කී යා විමති විනෝදනියෙහි : "ගෙහි වාරෙහි ආදිභූතෙහි උපලක්ෂිතතා අයං සකෂෙලාපි පරිවාරො 'සෞළක පරිවාරො' යි වොභරියාති" යි. පරිවාරපාළිය නොහදල ඇතැම් ආගමඥන නැති විවේචකයන් කියන පරිදි පරිවාරපාළිය මෙතැනින් අවසාන නොවන බව ද, ඉතිරිය පසුව කිසිවකු විසින් එකතුකළ පරිවාරයක් නොවන බව ද සාලකිය යුතුය.

අනතුරුව එන සමුට්ඨානකථායෙහි පටන් සම්ප්පාදය අවසාන කොට ඇති පාළිප්පදෙය ද උභයෝවිභවයාගත උද්දෙසපටිපාසක ශික්ෂාපදයන්ගේ හා අධිකරණසමථයන්ගේ විශිෂ්ටාවබෝධය සදහා දක්වන ලද්දේය. එහි විනයඥනය සදහා ආපතතිසමුට්ඨානවිධි අවශ්‍යයෙන් දක්වනුය. එහෙයින් ශික්ෂාපදයක් පාසා විසිරැසිව සමුට්ඨානගෙය සංග්‍රහ කොට සමුට්ඨානසිය සංඛිඛපය දක්වන ලද්දේය.

ඉක්බිති ආපතති ආදි ඒ ඒ කොටසෙහි කෙතෙක් ජනනය සදහා "කති ආපතතියො" ආදි නමින් මානානා තබා, නිද්දෙස පටිනිද්දෙස විසින් විහාග කරන ලද්දේ වෙයි. එහි මානිකා විභවය දෙක්හි එන ආපතතිපුට්ඨ, වශයෙන් "කති ආපතතියො" යන පදයෙහි පටන් "කති සමථා" යනු අවසන් කොට ඇති මානිකා පද තුළයක් උද්දෙස කොට "පඤ්ඤා ආපතතියො" යනාදින් එහි නිද්දෙසය කියන ලදී. අනතුරුව "තත්ත කතමා පඤ්ඤා ආපතතියො" යි එක් එක් පදය පටිනිද්දෙස විසින් විහාග කරන ලද්දේය. එහිදු ආපතති ආපතතිකඛ්ඛ විනිතවත්ත යන මොහු දෙ දෙපරිද්දෙකින් විහාග කළ හෙයින් නිද්දෙස පටිනිද්දෙස වාරදෙකෙහි සතළොස් පද කෙනෙක් වෙති, මේ විනය පරිවාරය කැනීපුට්ඨායාර නම් වේ. අනතුරුව 'ආපතතිසමුට්ඨාන' වාරය ආදි කොට එක්විසි වාරයෙහි උභයෝවිභවයෙහි ඇතුළුව සිව් ආපතති සමුට්ඨාන අධිකරණ සමථ යන මොවුන්ගේ ප්‍රභේද ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ යි.

මෙසේ උභයෝවිභවයෙහි විනය පරිවාර දක්වා තදනනතරව දෙවිසි බ්‍රහ්මකයෙහි බැගහෙන සිව් සම් සම් පදයෙකින් සම් සම් ඇවතක් පනවනලද නම්, ඒ දක්වනු සදහා "උපසම්පදං පුට්ඨිකං සනිද්දනං සනිද්දෙසං" යි බ්‍රහ්මකපුට්ඨා සංග්‍රහ කරනලද්දේය. අනතුරුව විනයසංඛිඛයෙහි වදාරනලද එකක දුකාදි එකාදසකානන වූ බර්මයන් සංග්‍රහ කොට එකුනකරනය දක්වන ලද්දේය. යළි දසඅත්ථකය 'අත්ථ බර්ම නිරාතති ඤාණ' වශයෙන් විහාග කොට අත්ථවසපකාරණය දක්වනලද්දේ යි.

ගාථාසංග්‍රහයෙහි අධිකරණයෙහිදී ආදි විනය පරිවාරයන්ගේ ස්වරූපය ද පාළුපොළොවකින් විමසිය යුතු ය. චූළික වෛදක සංඝායානික (අනුචර්ජන) ආදීන් විසින් පැවැතිය යුතු ආකාරය ද ඒ ඒ බණ්ඩරයෙහි මානවිත් සමග්‍රහ කරන ලද්දේ වෙයි.

වර්ග කුසසාධක යුත් උපාලිපසාධකය විනයසූත්‍රය සදහා උපාලි තෙරණුවන් විසින් පුළුල්කරන ලද ඒ ඒ කරුණෙහිලා පසුබිම්වශයෙන් වදාරන ලද වෙයි. විනයෙහි එන ග්‍රන්ථිකර්මානු ගෙවූ කරනු සදහා උපාලි තෙරණුවන් විසින් ම සෙදමොවකගාමාද වදාරන ලද වෙයි. අවසානයෙහි 'අපද්‍රෝහනකම්ම, සුඛකම්ම, සුඛකම්ම, සුඛකම්ම, සුඛකම්ම' යන වතුර්විධ කර්මයන්ගේ විභාග දක්වන කම්මවකගාම, සංඝායනපදයෙහි ලා ලාභෙන දායකත්වය විභාග කොට දක්වන අසම්මතවකගාම, එසේ ම පාමොක් උදෙසිම ආදිය පානාපිමෙහි ගෙන දක්වන පසුබිම්වකගාම, එසේම පසුබිම්වක අනුපසුබිම්වකාදිය දක්වන පසුබිම්වකගාම, වච්ඡා විපකය ආපකය නිදන පුත්තල බිසා සමුච්ඡාන අධිකරණ සමප්' යන නව වාදාර්ම සංග්‍රහ දක්වන නිවේදනවකගාම යන වර්ග පසුබිම් වදාරන ලද්දේ ය. මෙසේ උපායවිගහිත බිසා යන සියලු ම විනයධර්ම පරිවාර කොට පරිවාරපාළිය වදාරන ලද වෙයි.

පරිවාර දේශනා :

මහාසංඝයානිකයාට නාගිහිත පරිවාරපාළිය බුද්ධදේශනාවෙන් ද ශ්‍රාවකභාෂිතයෙන් ද පරිපූර්ණය, එහි "ආ. තෙන ගතවතා ජාතතා පසාතා අරහතා සමාසමුද්ධෙන පඨමං පාරාජිකං කන්ධ පසුබිම්වකගාම" යනාදි පුළුල්, පද සංඝයා අවසානයෙහි මහසුල් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් පුළුල්කරන ලද්දේ විනයධරයන් කෙරෙහි අගනක් පත් උපාලි මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ය. කනි තු මො ගතෙන ආනිසංසා කනිනන්දරෙහි? පසුබිම් උපාලි ආනිසංසා කනිනන්දරෙ" යනාදිය උපාලි තෙරුන් විසින් පුළුල්කරන ලද්දේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පරිදි මා සංඝයාට නාගි ඇත. ඒ ඒ තැන්හි උද්ගතගාමා පුළුල්කරන සංඝයා සංඝයා සංඝයා විසින් තබන ලද ය, "පුබ්බාචරියමානං ව" යනාදි නිගමනගාමා ද ඇතුළු පරපුර දක්වන ගාමා ද සතරවැනි ග්‍රන්ථලේඛන සංඝයා සංඝයා විසින් තබන ලද වෙයි. පරිවාර පාළියෙහි සම් මා පාළිපදයෙහි උපාලි තෙරණුවන් විසින් වදාරන ලද නම් එ ද සමාසමුද්ධෙන් වදා වචනයෙන් ම නගාගත්ව මාලාකිය යුතුය. ඒ එසේ මාය : මේ කීය, උපකර තෙරණුවෝ අධිකරණයෙහි : "ආ. සිසුම් ප්‍රකාශිතං සංඝං තං තෙත ගතවතො වචනං අරහතො සමාසමුද්ධං, තෙතො උපාදයුපාදය මං වසෙසු ව ගණං මා කි" යි 'ගම් කිසි ප්‍රකාශිතයෙන් ව නම්, ඒ නම් ඒ ගතවත් අයින් සමාස සමුද්ධයන් වහන්සේගේ වචන ය, එයින් උපකාගෙන ඇපිදු අත්පුද කියමන' යි. එසේයින් පරිවාරපාළියෙහි එන සියලු ම විනයධර්ම බුද්ධභාෂිත වනව මාලාකිය යුතුය.

පරිවාරප්‍රශංසා :

විනය පාළියෙහි සමාසයක් දවස් නිමිලව පවති නම්, ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිවේදි සංඝයා එතෙක් දවස් පවත්නේ ය, උපකාගෙන බිසා

මානිකා සංඛ්‍යාත විනය පරිවාරයේ සුයෙකින් බැඳුණු චල්දම්ත් සෙයින් පරිවාරයෙන් ගෙනී සිටුවේ ය. එසෙයින් දහම් කැමැති ප්‍රියසිල මහණ පරිවාරය හදාරන්නේ මානුෂි. මේ වදාල, උපාලි මහතෙරණුවෝ :

“එවං නියතී සඤ්චෙතො විනයො යදි තිට්ඨති
 උපායො ච විභවිතාති ඛනිකා යා ච මානිකා,
 මාලා සුත්තගුණෙනෙව පරිවාරෙන භත්තිතා -පෙ-
 තභම, සිසෙඛ පරිවාරං ධම්මිකාමො සුපෙතලො” යි.

විනයවිකාසෙය් ද : “විනයපරිගතත්ති පන කථං තිට්ඨති -පෙ- පරිවාරෙ භත්තිතා තිට්ඨති” යි විනය පරිවාරයේ පරිවාරයෙහි ගෙනී සිටි’ යයි කියන ලදී.

අලුතින් පරිවාරයෙහි දී සිදුකළ ලෙඛන සම්බන්ධයෙහි මුළුමනින් මහරහතුන් විසින්ම පරිවාර නියමනයෙහි ලා විනය පරිවාරයේ පරිවාරයෙහි සෙයින් පරිවාරය නොදන්නාවූ ධම්මවිනිශ්චය නොකළහොත් බව පැමිණිලි. (පරිවාරං අජානන්තො කුතො ධම්මවිනිශ්චයං.) විනය විෂයෙහි යමක්හට විමසී උපදී නම් එද පරිවාරයෙන් සිදු යෙයි. (යඤ්ඤා ජායති විමසී පරිවාරෙන ජිජායති.) මෙසේ සෙයින් මහතෙර මාද සත්වත්තකු සෙයින්, මුළුකැලන් බැඳ සිහරදකු සෙයින් රත්තද ඔත් කැමැත්තක් හිමි යෙයින්, තුරුණු මාද සුරු සෙයින්, බඩ පිරිසි මහබඩු සෙයින්, විනය සඤ්චෙත පරිවාරයෙන් හොඳින් යයි ද පැමිණිලි.

පරිවාරලෙඛනය :

විනයෙහි අනන්ත පත් උපාලි මහරහතුන් විසින්ම පටන් ලෙඛන සම්බන්ධයෙන් ඇදුරුපරපුරෙන් වාචනාමාගීයෙන් මා ගෙන අප පරිවාරපාලිය ලෙඛනගත කැරැවුවෝ දිස නම් මහතෙර කෙනෙකි. උත්තමයන්ගේ මහාප්‍රාඥ වූහ, ප්‍රාග්ධන වූහ, විනයපාලියෙහි විවික්ක වූහ. (දිප්තකමා මහාපඤ්ඤා සුත්තධාරී විවික්කයෝ) උත්තමයන්ගේ ඒ ඒ තැන පුරාවාසීන්ගේ ද සලකා බලා) හදාරණ සිසුන්ගේ සුච ඵලවන පරිදි මධ්‍යම සාධාරණයාමාගීයෙන් ලියැවූහ. කැම තත්ති විස්තරයාගී ද හැරවූහ. එකෙකුගෙන් බොහෝ පෙයාලයෙන් සාකච්ඡා ද නො කළහ.

පරිවාරපාලිය බුද්ධිකාලීන නොවූ පසුව රචනා කරන ලද්දකැයි කියති. පරිවාරය පිළිබඳ විමසීමක් නැතිව නැත්තැත්වලින් නොගත් පදපාඨ දත්තවත් කරන නිසරු විමර්ශනයට මහාමහා සංඥපතය පිළිතුරු දෙන බව පවසමහ.

ලබ්‍රහ්ම ලබ්‍රහ්මානංග ඝට්ඨර
 ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ, ප්‍රධාන සංඥක

1977. 8. 10 මොල්ලිගොඩ
 ප්‍රච්ඡේදය පිරිමෙන.

ත්‍රිපිටක සම්පාදන මණ්ඩලය

උපදෙසක :

මහරහම වටයවත්තපාර ශ්‍රී චන්ද්‍රශෙඛරාචාර්යාඨිපති අක්කමහා පණ්ණින බ්‍රහ්මයෝගි අනන්‍යමෙත්‍රෙය මහානායක මහාඥානපාලයන් වහන්සේ.

සහායකී :

අනුරාධපුර බුද්ධිප්‍රවක ධර්මපියගෙහි (භික්ෂු විචාරිකාලයෙහි) අභිපති ත්‍රිපිටකවාගිඤ්චාර්යාය , රාජකීය පණ්ණින කෝදයෝගි ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණ ලබ්‍භාගෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක ඤාණවරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලියෝගි, ප්‍රච්චනෝදය පිරිවෙත්ති උපප්‍රධානාර්යාය, ත්‍රිපිටක වාගිඤ්චර, විමලකීර්ති ශ්‍රී රාජකීය පණ්ණින, ලබ්‍භගම ලබ්‍භානන්ද ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභාගෙහි අනුනායක ඤාණවරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුලපන පූජාරාම, නාරාහේන්පිට අහගාරාම ගන විහාරදාසාර්යාය-පති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ණින, රද්දුල්ලේ සිරි පඤ්ඤාලෝක ශ්‍රී කල්‍යාණීසාමග්‍රිධම් මහාසංඝසභාගෙහි අනුනායක ඤාණවරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල, සුධර්මාරාමාඨිපති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ණින, වේඛරාචේ සිරි අනෝමදස්සි බටහිර දිශාගෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක ඤාණවරයන් වහන්සේ.

ගිගුල්ලේ - මාකඩවර විහාරාඨිපති රාජකීය පණ්ණින, කරහම-පිටියෝගි සිරි සුමනසාර ඤාණවරයන් වහන්සේ.

කොළඹ කිම්බරිගස්සාගේ අශෝකාරාමාඨිපති රාජකීය පණ්ණින කරදන සිරි පඤ්ඤාලබ්‍භාර නායක ඤාණවරයන් වහන්සේ.

ලෙඛනාධිකාරී :

කොළඹ, බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාඨිපති, පණ්ණින, දෙරහමුවේ සිරි ධම්මපාල - කොළඹ පළාතේ ප්‍රධාන සංඝ නායක ඤාණවරයන් වහන්සේ.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අ අං ඉ ඊ උ උං එ ඔ

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞḡa		
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤḥa		
	ටṭa	ඨṭha	ඳḍa	ඬḍha	ණṇa		
	තta	ථtha	දḍa	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ළla	ංm
කka	කka	කිki	කිki	කුku	කුku	කේke	කේke
ඛkha	ඛkha	ඛිkhi	ඛිkhi	ඛුkhu	ඛුkhu	ඛේkhe	ඛේkhe
ගga	ගga	ගිgi	ගිgi	ගුgu	ගුgu	ගේge	ගේge

Conjunct - Consonants

කක	කඤ්ඤ	ත්‍ර	චම්ප්‍ර
කඛ	කඤ්ඤ	ද්ද	ඔ, ඔම්බ
කය	කඤ්ඤ	ද්ද්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කි	කඤ්ඤ	ද්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කච	කඤ්ඤ	ච, ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කඡ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කඟ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කඨ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කඳ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කධ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කන	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කඵ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කබ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කභ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කම	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කය	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කර	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කල	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කව	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කස	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කහ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කළ	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර
කං	කඤ්ඤ	ච්‍ර	ඔම්බ්‍ර

අ අං ඉ ඊ උ උං එ ඔ

සංකේත නිරූපනය

ABBREVIATIONS

- සිඉ. 1 — සිහලකඛරඉඳින (පුරාණ) පරිවාරපාලි.
සිඉ. 2 — සිහලකඛරඉඳින (භෙවාපිතාරණ) පරිවාරපාලි.
පෑ — පෑල්මඩුල්ල පුරාණවිහාර කාලපණ්ණ පොතක.
මජ්ඣ. — මජ්ඣමනිකාසුලසංකාසින පරිවාරපාලි.
සං. — සං.ම - සං.සංකඛරඉඳින පරිවාරපාලි.
PTS — PALI TEXT SOCIETY PARIVĀRA PĀLI.

විසය සූචි
පරිවාරපාළි
මහාවිහරයෙහි

1. කථාපඤ්ඤානදිවංගේ 8 - 111.

1, 1.	පාරාජික කණෙහි,	2 - 11
1, 2.	සමාදිසෙසං ,,	10 - 19
1, 3.	අනියන ,,	20 - 25
1, 4.	නිසංගගිං ,,	24 - 41
	1. කථිකවග්ගො පඨමො	24
	2. කොසිගවග්ගො දුතියො	30
	3. පනතවග්ගො තතියො	34
1, 5.	පාචිනනික කණෙහි,	40 - 89
	1. ඉසංවාදවග්ගො පඨමො	40
	2. භුතගාමවග්ගො දුතියො	46
	3. ඔවාදවග්ගො තතියො	50
	4. භොජනවග්ගො චතුසේ	56
	5. අවෙලකවග්ගො පඤ්චමො	60
	6. සුරාමෙරගවග්ගො ඡට්ඨො	66
	7. සප්පාණකවග්ගො සත්තමො	70
	8. සකඛවමිකවග්ගො අට්ඨමො	74
	9. රාජවග්ගො නවමො	80
1, 6.	පාටිදෙසනික කණෙහි,	88 - 91
1, 7	සෙබ්බං ,,	92 - 109
	1. පරිමණිලවග්ගො පඨමො	92
	2. උජ්ජග්ගකවග්ගො දුතියො	96
	3. ඛමහකතවග්ගො තතියො	98
	4. පිණ්ඩපාතවග්ගො චතුසේ	100
	5. කඛලවග්ගො පඤ්චමො	102
	6. සුරාසුරාවග්ගො ඡට්ඨො	104
	7. පාදුකාවග්ගො සත්තමො	106

මහාවිහරයෙහි කථාපඤ්ඤානදිවංගේ නිවර්තනං.

2. කතාපනදිවංගේ 112 - 151.

2, 1.	පාරාජික කණෙහි,	112 - 113
2, 2.	සමාදිසෙසං ,,	114 - 117

2, 4. නිශ්ශයාගිත කණ්ණකි:	116 - 121
1. කාසිනවග්ගො: පඨමො:	116
2. කොසියවග්ගො: දුතියො:	118
3. පත්තවග්ගො: තතියො:	120
2, 5. පාචිතනිය කණ්ණකි:	122 - 139
1. මුතාචාදවග්ගො: පඨමො:	122
2. භුතතාමවග්ගො: දුතියො:	124
3. ඔචාදවග්ගො: තතියො:	„
4. හොජනවග්ගො: චතුත්තො:	126
5. අචෙලුකවග්ගො: පඤ්චමො:	128
6. සුරාමෙරගවග්ගො: ජට්ඨො:	130
7. සප්පාණකවග්ගො: සත්තමො:	132
8. සහගවග්ගො: අට්ඨමො:	134
9. රාජවග්ගො: නවමො:	136
2, 6. පාටිදෙසනිය කණ්ණකි:	138 - 141
2, 7. සෙසියො: „	140 - 151
1. පරිමණ්ඩලවග්ගො: පඨමො:	140
2. උජ්ජගස්සකවග්ගො: දුතියො:	140
3. බමුකතවග්ගො: තතියො:	144
4. පිණ්ඩපාතවග්ගො: චතුත්තො:	„
5. කබලවග්ගො: පඤ්චමො:	146
6. සුරාසුරාවග්ගො: ජට්ඨො:	148
7. පාදුකාවග්ගො: සත්තමො:	„

3. විපතනිවාගො 152 - 153

4. සබ්බකිත්තවාගො „ „

5. සමුඛානවාගො 154 - 155

6. අධිකරණවාගො „ „

7. සමථවාගො 156 - 157

8. සමුවචගවාගො 158 - 161

9. කප්පසකුසුතනිවාගො 162 - 171

9, 1. පාරාජික කණ්ණකි:	162 - 155
9, 2-7. සබ්බාදිසෙස කණ්ණකිදගො:	164 - 171

10. කතාපතනිවාරණ 172 - 177

10, 1. පාරාජික කණෙකි;	172 - 173
10, 2-7. සමසාදිසෙස කණෙකිදෙය;	174 - 177

11. විපතනිවාරණ 178 - 179

12. සමගතිතවාරණ ,, ,,

13. සමුච්ඡානවාරණ 180 - 181

14. අධිකරණවාරණ ,, - ,,

15. සමථවාරණ 182 - 183

16. සමුච්චයවාරණ 184 - 187

නිවසිතො ව මහාවිතමෙකො

ගිකවුනි විගමෙගා

1. කතාපතනිවාරණ 188 - 243

1, 1. පාරාජික කණෙකි;	188 - 195
1, 2. සමසාදිසෙස ,,	196 - 201
1, 3. නිසසගතික ,,	200 - 205
1, 4. පාවිතනිය ,,	204 - 239
1. ලුසුණවගෙය; පඨමො;	204
2. රතනකුකාරවගෙය; දුතියො;	208
3. නසානවගෙය; තතියො;	212
4. තුවට්ටවගෙය; වතුකො;	214
5. විතතාගාරවගෙය; පඤ්චමො;	218
6. අරාමවගෙය; ඡවෙයො;	220
7. ගබ්බිනිවගෙය; සතතමො;	224
8. කුමාරිභූතවගෙය; අට්ඨමො;	228
8. ඡහතුපාසනවගෙය; නවමො;	232
1, 5. පාවිදෙසනිය කණෙකි;	240 - 243

2. කතාපතනිවාරණ 244 - 268

2, 1. පාරාජික කණෙකි;	244 - 245
2, 2. සමසාදිසෙස කණෙකි;	244 - 247

2, 3.	නිසංසිද්ධි කණ්ඩා	248 - 249
2, 4.	පාළිකතිය කණ්ඩා	250 - 266
1.	ලුප්තවිකිලි කණ්ඩා	250
2.	රත්නකිකාරවිකිලි කණ්ඩා	252
3.	නිසංසිද්ධි කණ්ඩා	254
4.	නුච්චිකිලි කණ්ඩා	254
5.	විකිලිකිලි කණ්ඩා	256
6.	ආරම්භකිලි කණ්ඩා	258
7.	ගම්මිනිවිකිලි කණ්ඩා	260
8.	කුමාරිකිලි කණ්ඩා	262
9.	ජනප්‍රසාදකිලි කණ්ඩා	264
2, 5.	පාළිදෙසනිය කණ්ඩා	266 - 269

3. විපතනිවාරණ 270 - 271

4. සංකප්තවාරණ 270 - 271

5. සංකප්තවාරණ 272 - 275

6. අධිකරණවාරණ 272 - 273

7. සංකප්තවාරණ 274 - 275

8. සංකප්තවාරණ 276 - 279

9. සංකප්තවාරණ 280 - 287

10. සංකප්තවාරණ 288 - 293

10, 1. පාරික කණ්ඩා 288 - 289

10, 2. සංකප්තවාරණ කණ්ඩා 290 - 293

11. විපතනිවාරණ 294 - 295

12. සංකප්තවාරණ 294 - 295

13. සංකප්තවාරණ 296 - 297

14. අධිකරණවාරණ 296 - 297

15. සංකප්තවාරණ 298 - 299

16. සංකප්තවාරණ 300 - 303

නිකුත්විකිලි කණ්ඩා නිකුත්විකිලි කණ්ඩා.

සමූපධාන සිස සංඛ්‍යාව 804 - 815

සමූපධානාංගය	304 - 305
තෙරසසමූපධාන	304 - 305
1. පරිමපාර්ශ්ව සමූපධාන	306 - 337
2. දුතිය පාර්ශ්වක	306 - 307
3. සඤ්චිතක	308 - 309
4. සමනුසාසන	308 - 309
5. කසින	310 - 311
6. ඵලකලොම	310 - 311
7. පදසංඛ්‍යා	312 - 313
8. අභිසංඛ්‍යා	312 - 313
9. ඵෙය්‍යසංඛ්‍යා	312 - 313
10. ඛණ්ඩකය	312 - 313
11. භූතාංගය	314 - 315
12. වොරිප්පිකාපන	314 - 315
13. අනුසංඛ්‍යා	314 - 315

අනන්තරසංඛ්‍යාලෝ 816 - 845

1. කසිප්පිකාපන	316 - 325
2. ඡ අපකාශසමූපධාන	324 - 327
3. කතාපකාශය	326 - 333

අපකාශසමූපධාන ගාථා 834 - 837

4. විපකාශපන	336 - 341
5. අතිකරණපන	340 - 343

අනන්තරසංඛ්‍යාලෝ නිවේදනය

සමප්‍රකාශය 846 - 853

6. පරිමාපන	346 - 349
7. සංඛ්‍යාංගය	350 - 351
8. නිවේදනය	350 - 353
9. සමප්‍රකාශ සංඛ්‍යාංගය	352 - 353
10. සමප්‍රකාශ නිවේදනය	354 - 355
11. සමප්‍රකාශනිවේදනය	354 - 357
12. විනයය	356 - 359

13. කුසලවාරය	358 - 359
14. ගතවාරය	360 - 363
15. සමථවාරය	362 - 365
16. සංගට්ඨවාරය	364 - 365
17. සමමනිවාරය	364 - 369
18. සමමනි හා සමමනිවාරය	368 - 373
19. සමථාධිකරණවාරය	372 - 377
20. සමුට්ඨාපනවාරය	376 - 379
21. භජනිවාරය	380 - 383

සමථහෙද්‍ය නිවසිහෙයා.

විනයපිටකේ

පරිවාරපාළි

මහාවිභංගේ

විනයපිටකේ පරිවාරපාළි

මහාවිහරයෙහි

නමෝ තසං භගවතො අරහතො සමමාසමුදායං

1. කන්දපඤ්ඤානිවාරො

1.1

පාරාජිකකණ්ණෙයා

යිං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුදෙහින පථමං පාරුජිකං කන්ද පඤ්ඤානං, කං ආරබ්භා, කිංසම්මං චන්ද්‍රියම්, අභි තත් පඤ්ඤානම්, අනුපඤ්ඤානම්¹, අනුපපන්නපඤ්ඤානම්, සබ්බත් පඤ්ඤානම්, පදෙසපඤ්ඤානම්, සාධාරණපඤ්ඤානම්, අසාධාරණපඤ්ඤානම්, එකතො පඤ්ඤානම්, උභතො පඤ්ඤානම්, පඤ්ඤානං පාතිමොක්ඛලො-සානං කන්දොගගං, කන්ද පරියාපනං, කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං අංගච්ඡිති, චතුතං විපතීනං කතමා විපතී. සත්තනං ආපතීකඛ්ඛානං කතමො ආපතීකඛ්ඛො, ඡන්තං ආපතීනමුට්ඨා-නානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, චතුතං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තනං සමපානං කතීති සමපේති සමමති, කො තත් විනයො, කො තත් අභිවිනයො, කිං තත් පාතිමොක්ඛං, කිං තත් අධිපාතිමොක්ඛං, කා විපතී, කා සමපතී, කා පටිපතී, කති අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා පථමං පාරුජිකං පඤ්ඤානං, කෙ සිකඛනාති, කෙ සිකඛිතසිකඛා, කන්ද සීතං, කෙ ඛාරෙණාති, කසං චචනං, කෙනාභතනාති :

1 යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුදෙහින පථමං පාරුජිකං කන්ද පඤ්ඤානනාති : වෙසාලිය පඤ්ඤානං.

කං ආරබ්භාති : සුදිනං කලඤ්ඤානං ආරබ්භ.

කිංසම්මං චන්ද්‍රියනාති : සුදිනො කලඤ්ඤානො පුරුණෙතිසිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවි.² තසම්මං චන්ද්‍රියම්.

අභි තත් පඤ්ඤානම්, අනුපඤ්ඤානම්, අනුපපන්නපඤ්ඤානම්ති : එකා පඤ්ඤානම්, දෙව් අනුපඤ්ඤානම්යො, අනුපපන්නපඤ්ඤානම් තසම් නභි.

සබ්බත් පඤ්ඤානම් පදෙසපඤ්ඤානම්ති : සබ්බත් පඤ්ඤානම්.

1. අනුපපඤ්ඤානම් - සභා.

2. පතිසෙවි - පැ.

විනය පිටකයෙහි පරිවාර පාළිය

මහාවිභංගය

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

1. කත්ථපඤ්ඤානිවාරය

1.1

පාරාජික කාණ්ඩය

ශ්‍රී ක්ෂා පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ ශික්ෂා පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් පළමු පරිච්ඡිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද ද, කවරක්හු ඇඳබෑ පණවන ලද ද, කිනම් වස්තුවෙක්හි පණවන ලද ද, එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුපපත්තපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද, සබ්බන්තපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද, සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති ද, එකතො පඤ්ඤාත්ති උභතොපඤ්ඤාත්ති ද, පස්වැදුරුම් පාමොක් උදෙසීම අතුරෙහි කොතැන්හි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද, කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද, සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තීස්සකන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තීස්සකන්ධයෙක් ද, සවැදුරුම් ආපත්තීස්සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නඟී ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් වේ ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද, එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, විපත්ති කවර, සම්පත්ති කවර, ප්‍රතිපත්ති කවර, කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පළමු පරිච්ඡිකපදය පණවන ලද ද, කවුරු හික්මෙද්ද, කවුරු හික්මුණු සිට ඇති යෝ ද, කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද, කවුරු දරද් ද, කවරක්හුගේ වචනයෙක් ද, කවරක්හු විසින් ගෙන එන ලද යැ යත් :

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් පළමු පරිච්ඡිකපදයෙක් පණවන ලද යැ, එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබෑ පණවන ලද යැ යත් : සුදින්න කලන්ද පුත්‍රයා ඇඳබෑ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි යැ යත් : සුදින්න කලන්දපුත්‍ර පළමු තම භාය්‍යාව සමඟ මෙවුන්දම් සෙව් යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුපපත්තපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකකැ, අනුපපත්තපඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

සබ්බන්තපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද යත් : සබ්බන්තපඤ්ඤාත්ති යි.

සංඛාරණපඤ්ඤානති අසංඛාරණ පඤ්ඤානතිති : සංඛාරණපඤ්ඤානති.

එකතො පඤ්ඤානති උභතො පඤ්ඤානතිති : උභතො පඤ්ඤානති.

පඤ්චිකතං පාඨිමොක්ඛද්දෙසානං කන්ධොගධං, කන්ද පරිසංපන්නනති : නිද්දන්තොගධං නිද්දනපරිසංපන්නං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අංගච්ඡිතිති : දුතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අංගච්ඡිති.

වතුන්නං විපතතිතං කතමං විපතතිති : සිලවිපතති.

සත්තනතං අපතතිකඛකොනං කතමො අපතතිකඛකොති : පාරාජිකාපතතිකඛකො.

ජන්නං අපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීති : එතෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී, කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො.

වතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනති : අපතතාධිකරණං.

සත්තනතං සම්ථානං කතීති සම්පේති සම්මතීති ද්විති සම්පේති සම්මතී : සම්මුඛාපිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච.

කො තන්ද විනගො කො තන්ද අභිවිනගොති : පඤ්ඤානති විනගො, විභතති අභිවිනගො.

ඤ්ඤානං තන්ද පාඨිමොක්ඛං කීං තන්ද අධිපාඨිමොක්ඛනති : පඤ්ඤානති පාඨිමොක්ඛං, විභතති අධිපාඨිමොක්ඛං.

කා විපතතිති : අසංවරො විපතති.

කා සම්පතතිති : සංවරො සම්පතති.

කා පටිපතතිති : න ඵරිද්දං කට්ඨාසීති යාවජ්චං අපාඤ්ඤාපිකං සමාදාය සිකති සිකාපදෙසු.

කතී අත්ථගෙ පටිච්ච භගවතා පඨමං පාරාජිකං පඤ්ඤානනනති : දස අත්ථගෙ පටිච්ච භගවතා පඨමං පාරාජිකං පඤ්ඤානනං : සංඝසුද්ධතාය, සංඝඵාසුතාය, දුම්මභිකුතං පුත්තලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුතං ඵාසුභිකාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං අසවානං සංවරය, සම්පරාසිකානං අසවානං පටිඝාතාය, අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භිග්ගොභාවාය, සංඛම්මට්ඨිනීයා, විනායානුග්ගහාය.

කෙ සිකතිනතිති : සෙධා¹ ච පුපුල්ඤ්ඤානකා ච සිකතිනති.

කෙ සිකතිසිකතාති : අරහතො සිකතිසිකතා.

කන්ද සිතනති : සිකතා කාමේසු සිතං.

කෙ ධාරෙතතිති ගෙසං වතනති තෙ ධාරෙතති.

කසං වචනනති : භගවතො වචනං අරහතො සම්මාසම්මුද්ධිකං.

සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති ද යත් : සාධාරණපඤ්ඤාත්ති යි.

එකතොපඤ්ඤාත්ති උභතොපඤ්ඤාත්ති යැ යත් : උභතොපඤ්ඤාත්ති යි.

පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ, කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනායෙහි ඇතුළති.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ යැ යත් : දෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ.

සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යත් : සිලවිපත්ති යි.

සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙකැ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුප්පාදනයෙන් නඟී යැ යත් : එක් සමුප්පාදනයකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී.

සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙකැ යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : සම්මුඛා විනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ යැ, එහි අභිවිනය කවරේ යැ යත් : පඤ්ඤාත්තිය විනය යැ, පදභාජනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීමැ, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යැ යත් : පඤ්ඤාත්තිය ප්‍රාති මොක්ෂ යැ, පදභාජනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

සම්පත්ති කවර යත් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යත් : " දිවිහිම කොට මෙබන්දක් නොකරමි " යි දිවිපමණින් සමාදන් වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

3. කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවන්නු වීසින් පළමුවර්ජිසිකපදය පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස හඟවන්නු වීසින් පළමුවර්ජිසිකපදය පණවන ලද : සධ්‍යයාගේ මනාබව පිණිස යැ. සධ්‍යයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුභුලන් නිගැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියශීලි භික්ෂූන්ගේ එහෙවරණය පිණිස යැ. දිවුදුම්පෙහි වින්දුකු දුක්ගැහැට වැළැක්වීම පිණිස යැ, පරලොච්ඡි වින්දුකු දුක්ගැහැට නසනු පිණිස යැ, නො පහන් පුභුලන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන් පුභුලන් බෙහෙවින් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ, විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙති යත් : ඉභ්‍යන්තරයේ ද කල්‍යාණ පාඨශ්‍රවණයේ ද හික්මෙත්.

කවුරු ශික්ෂිතශික්ෂා ඇතියෝ යැ යත් : රහත්හු ශික්ෂිත ශික්ෂා ඇතියෝ යි.

කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ යත් : ශික්ෂාකාමීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ.

කවුරු දරති යත් : යම් කෙනෙකුන්හට විනයපෙළ අටුවා වනපොත් ඇද ද, ඔහු දරත්.

කවරක්කුගේ වචනයෙකැ යත් : භාග්‍යවත් අර්භන් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචන යි.

කෙනාහනනති : පරම්පරාහතං.¹

1. උපාලි දසකො වෙචි සොණකො සිග්ගවො, තථා,
මොග්ගලීපුතෙතන පඤ්චමි, එතෙ ජලබ්බිරිට්ඨකො.
2. තතො මහිනෙදු ඉට්ඨිගො² උතඨිගො වෙචි හම්බලො³
හද්දනාමො ච පණ්ණිනො,
එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා ජලබ්බිරිට්ඨා ඉට්ඨාගතා.
3. විනගං තෙ වාචසිංසු පිටකං තම්බපණ්ණිගා,
නිකාගෙ පඤ්ච වාචෙසුං සත්ත වෙචි පකරණෙ.
4. තතො අරිට්ඨො මෙධාචි තිස්සදත්තො ච පණ්ණිනො,
විසාරදො කාලසුමනො ථෙරො ච දීඝනාමිකො,
දීඝසුමනො ච පණ්ණිනො.
5. පුනදෙව්⁴ කාලසුමනො නාගත්ථෙරො ච බුභිරක්ඛිනො,
තිස්සත්ථෙරො ච මෙධාචි දෙවත්ථෙරො ච පණ්ණිනො.
6. පුනදෙව්⁴ සුමනො මෙධාචි විනගෙ ච විසාරදො,
බහුසුසුනො චූළනාගො ගජො ච දුප්පට්ඨිගො.
7. ධම්මපාලිතනාමො ච රොහණො⁵ සාබ්බුජ්ජනො,
තස්ස සිග්ගො මහාපඤ්ඤා බෙමනාමො තිපෙට්ඨකො,
දිපෙ තාරකරාජාච පඤ්ඤාග අභිරොච්ච.
8. උපතිස්සො ච මෙධාචි පුස්සදෙවො මහාකචි
පුනදෙව් සුමනො මෙධාචි පුප්ථනාමො⁶ බහුසුසුනො.
9. මහාකචි මහාසිවො⁷ පිටකෙ සබ්බත්ථ කොච්ඡෙදො,
පුනදෙව් උපාලි මෙධාචි විනගෙ ච විසාරදො.
10. මහානාගො මහාපඤ්ඤා සභ්බරමචංසකොච්ඡෙදො,
පුනදෙව් අහගො මෙධාචි පිටකෙ සබ්බත්ථ කොච්ඡෙදො.
11. තිස්සත්ථෙරො ච මෙධාචි විනගෙ ච විසාරදො,
තස්ස සිග්ගො මහාපඤ්ඤා පුප්ථනාමො බහුසුසුනො,
සාසනං අනුරක්ඛනො ජලබ්බිරිට්ඨෙ පතිට්ඨිනො.
12. චූළනාගො ච මෙධාචි විනගෙ ච විසාරදො,
තිස්සත්ථෙරො ච මෙධාචි සභ්බරමචංසකොච්ඡෙදො.
13. පුස්සදෙවො ච⁸ මෙධාචි විනගෙ ච විසාරදො,
සිව්වත්ථෙරො ච⁹ මෙධාචි විනගෙ සබ්බත්ථ කොච්ඡෙදො.
14. එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විනගඤ්ඤා මහකොච්ඡෙදො,
විනගං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තම්බපණ්ණිගාති.

1. පරම්පරාහතං - සා.

2. ඉට්ඨිගො - සිඬු.

3. හම්බලො තථා - මජ්ඣ.

4. පුනදෙව් - පා. සා.

5. රොහණ - මජ්ඣ.

6. පුස්සනාමො - සිඬු.

7. මහාසිවො - මජ්ඣ.

8. චූළදෙවො ච - සිඬු.

9. සිව්වත්ථෙරො - මජ්ඣ.

කවරක්ෂු විසින් ගෙන එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී.

1. උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ, සොණක ස්ථවිර යැ, එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ, මොග්ගලියුත්තකිස්ස ස්ථවිර පස්වැනිකොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිවැ විනයධර පරපුරෙහි වෙත්.

2. ඉක්බිති මහින්ද යැ, ඉට්ඨිය යැ, උත්තිය යැ, සම්බල යැ, පණ්ඩිත වූ හද්දනාම යැ යන මහපානුකී මේ රහත්හු දඹදිවින් මෙහි වැඩියහ.

3. ඔහු හෙළදිවහි විනයපිටකය හැදෑරවූහ. සතිපස ද ප්‍රකරණ සත ද හැදෑරවූහ

4. ඉක්බිති ප්‍රාඥ වූ අරිච්ඡ යැ, පණ්ඩිත වූ නිස්සදත්ත යැ, විශාරද වූ කාළසුමන යැ. දීඝනාමස්ථවිර යැ, පණ්ඩිත වූ දීඝසුමන යැ.

5. වැළිදු කාළසුමන යැ, නාගස්ථවිර යැ, බුද්ධරක්ඛිත යැ, නුවණැති නිස්ස ස්ථවිර යැ, පණ්ඩිත වූ දෙවස්ථවිර යැ.

6. නැවත ප්‍රාඥ වූ විනයෙහි විශාරද වූ සුමන ස්ථවිර යැ, අනභිභවනීය භස්තිරාජයකු බදු වූ බහුග්‍රාහ වූ ළනාග ස්ථවිර යැ.

7. රෝහණවැසි සාමුත් විසින් පුදන ලද ධම්මපාල යන නම ඇති තෙරණුවෝ යැ, ඔබගේ ශිෂ්‍ය මහා ප්‍රාඥ ත්‍රිපිටකධර බෙම නම් තෙරණුවෝ යැ, යන මොහු ප්‍රඥයෙන් හෙළදිව වන්ද්‍යා මෙන් බැබළුණහ.

8. නුවණැති උපතිස්ස තෙරණුවෝ යැ, මහා කප්පික පුස්සදේව තෙරණුවෝ යැ ඉක්බිති ප්‍රශස්ත නුවණැති සුමන තෙරණුවෝ යැ, (බහුග්‍රාහ පුළුඵ නාම) පදුම නම් තෙරණුවෝ යැ. ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ මහාකප්පි මහාසිව තෙරණුවෝ යැ,

9. වැළිදු ප්‍රශස්ත නුවණැති විනයෙහි විශාර ද වූ උපාලි තෙරණුවෝ යැ. ශාසන වංශය දැනීමෙහි දක්ෂ මහාප්‍රාඥ මහානාග තෙරණුවෝ යැ,

10. නැවත ද නුවණැති ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ අභය තෙරණුවෝ යැ. නුවණැති විනයෙහි දක්ෂ නිස්ස තෙරණුවෝ යැ.

11. ඔබ ගේ ශිෂ්‍ය (ලක්දිවින් ගොස්) සසුන් රකිමින් දඹදිව වැඩසිටි මහාප්‍රාඥ බහුග්‍රාහ පුළුඵනාම (සුමන) නම් තෙරණුවෝ යැ.

12. නුවණැති විනයෙහි ද දක්ෂ වූලාභය තෙරණුවෝ යැ, ප්‍රාඥ ශාසනවංශයෙහි දක්ෂ නිස්ස තෙරණුවෝ යැ.

13. බුද්ධිමත් විනයෙහි ද විශාර ද පුස්සදේව තෙරණුවෝ යැ, නුවණැති විනයෙහි හැමතන්හි දක්ෂ සිව තෙරණුවෝ යැ.

14. මහාප්‍රාඥ, විනය දන්නා, මාර්ගඥනයෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂිණාග්‍රවයෝ විනය පිටකය හෙළදිවැ පැවැසූහ.

2. යං නෙත නෙතමානා ජාතනා පාතනා අරහතා සමමාසමමුද්ධන
දුතියං පාරාජිකං කළමනාකරණනා : රාජගනෙ පසුකරණං.

කං අරමනානි : ධනියං කුමනකාරපුතනං අරමන.

කිසමිං වජ්ජමනිනි : ධනියො කුමනකාරපුතනො රසෙකු දරුනි
අදිනනානි¹ අදිසි, තසමිං වජ්ජමනිං.

එකං පසුකරණනි, එකං අනුපසුකරණනි.

ජනනං අපතතිසමුද්ධානානං කතති සමුද්ධානෙති සමුද්ධානිනි :
නිති සමුද්ධානෙති සමුද්ධානි : සියං කායනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි
න වාචනො, සියං වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි න කායනො, සියං
කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි -පෙ-.

3. තතියං පාරාජිකං කළමනාකරණනා : වෙසාලියං පසුකරණනං.

කං අරමනානි : සමමුද්ධනෙති සමුද්ධානං අරමන.

කිසමිං වජ්ජමනිනි : සමමුද්ධනෙති සමුද්ධානං අරමනං ජිවිතං වොරො-
පෙසු, තසමිං වජ්ජමනිං.

එකං පසුකරණනි, එකං අනුපසුකරණනි.

ජනනං අපතතිසමුද්ධානානං කතති සමුද්ධානෙති සමුද්ධානිනි :
නිති සමුද්ධානෙති සමුද්ධානි : සියං කායනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි
න වාචනො, සියං වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි න කායනො,
සියං කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි -පෙ-.

4. වතුකං පාරාජිකං කළමනාකරණනා : වෙසාලියං පසුකරණනං.

කං අරමනානි : වතුකුද්ධනෙති සමුද්ධානං අරමන.

කිසමිං වජ්ජමනිනි : වතුකුද්ධනෙති සමුද්ධානං අරමනං ජිවිතං වොරො-
පෙසු, තසමිං වජ්ජමනිං.

එකං පසුකරණනි, එකං අනුපසුකරණනි.

ජනනං අපතතිසමුද්ධානානං කතති සමුද්ධානෙති සමුද්ධානිනි :
නිති සමුද්ධානෙති සමුද්ධානි : සියං කායනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි
න වාචනො, සියං වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි න කායනො,
සියං කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුද්ධානි -පෙ-.

විකුණානං පාරාජිකං කිසමිනා.

තසුද්ධනං :

මෙපුනාදිනකදනකද මුහුණවගනනනරි,
පාරාජිකානි වතනාරි ජෙජ්ජවජ්ජ අසංසකානි.

2. සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමේ කැරුණු දක්තා වූ ඒ හාභාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් යම් දෙවනපරිච්ඡි සිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබැ යැ යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍රයා ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි යැ යත් : ධනියකුම්භකාරපුත්‍ර රජහුගේ නුදුන් දෑට ගත්තේය. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නම් යැ යත් : තුන් සමුට්ඨානායෙකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනායෙන් නොනම්. කිසිවිටෙක වචනායෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නොනම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

3. තෙවන පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබැ යැ යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි යැ යත් : බොහෝ භික්ෂූහු ඔවුනොවුන් දිවියෙන් තොරකළහ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නම් යැ යත් : තුන් සමුට්ඨානායෙකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනායෙන් නොනම්. කිසිවිටෙක වචනායෙන් ද සිතින් ද නම්යි. කයින් නොනම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

4. සිවුවන පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳබැ යැ යත් : වග්ගුලුගංතොර වැසි භික්ෂූන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි යැ යත් : වග්ගුලුගංතොර වැසි භික්ෂූහු ඔවුනොවුන්ගේ ධ්‍යානාදී උතුරු මිනිස්සුන් පිළිබඳ ගුණ ගිහියන්ට කීහු. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නම් යැ යත් : තුන් සමුට්ඨානායෙකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනායෙන් නොනම්. කිසිවිටෙක වචනායෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නොනම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

සතරපරිච්ඡි නිමි.

එහි උද්දනය :

මෙවුන්දම් හා අධිනාදන යැ, මිනිස්චිකා යැ, උතුරු මිනිස්දම් යැ යන සතරපරිච්ඡි ඒකාන්තයෙන් ඡෙදාගාමි වස්තුහු වෙත්.

1.2

සබ්බසාදිසෙස කණ්ණිකා

යං තෙන භගවතා ජානතා පසාදා අරහතා සම්මාසම්මුද්ධෙන උපසංකම්පිතා අසුචිං මොචේනතස්ස සබ්බසාදිසෙසො කළුපසැසැසුමො, කං අරබ්භං කීර්ණං වජ්ජුග්ගිං, අපච්ඡි තළුපසැසැසුමො, අනුපසැසැසුමො අනුපපන්නපසැසැසුමො, සබ්බපසැසැසුමො පදෙසපසැසැසුමො, සංඛාරණ පසැසැසුමො අසංඛාරණපසැසැසුමො, එකතො පසැසැසුමො උභතො පසැසැසුමො, පසැසුතං පාඨමොක්ඛාද්දෙසං කප්පොභවං කළුපරිසංපන්නං, කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති, චතුත්තං විපතති. කතමා විපතති, සත්තතං අපතතිකම්මානං කතමො අපතතිකම්මෙකො, ඡත්තං අපතතිසම්මුඛානං කතති සම්මුඛානෙති සම්මුඛානී, චතුත්තං අභිකරණං කතමං අභිකරණං, සත්තතං සම්මානං කතති සම්මානී සම්මානී, කො තළු විතො කො තළු අභිවිතො. කිං තළු පාඨමොක්ඛං, කිං තළු අභිපාඨමොක්ඛං, කා විපතති, කා සම්පතති, කා පථිපතති, කති අපච්ඡෙස පථිවි භගවතා උපසංකම්පිතා අසුචිං මොචේනතස්ස සබ්බසාදිසෙසො පසැසැසුමො, කෙ සිකතිනි, කෙ සිකතිනිකම්මානං, කළු සිතං, කෙ වාරොනි, කසං වචනං, කෙතොභවතති:

1 යං තෙන භගවතා ජානතා පසාදා අරහතා සම්මාසම්මුද්ධෙන උපසංකම්පිතා අසුචිං මොචේනතස්ස සබ්බසාදිසෙසො කළුපසැසැසුමො : සංචිතියං පසැසැසුමො.

කං අරබ්භානි : අගභවතං සෙසාසං අරබ්භං.

කීර්ණං වජ්ජුග්ගිනි : අගභවතං සෙසාසං භවෙන උපසංකම්පිතා අසුචිං මොචෙයි, තග්ගිං වජ්ජුග්ගිං.

අපච්ඡි තළුපසැසැසුමො අනුපසැසැසුමො අනුපපන්නපසැසැසුමො : එකා පසැසැසුමො, එකා අනුපසැසැසුමො, අනුපපන්නපසැසැසුමො තග්ගිං භවෙයි.

සබ්බපසැසැසුමො පදෙසපසැසැසුමො : සබ්බපසැසැසුමො

සංඛාරණපසැසැසුමො අසංඛාරණපසැසැසුමො : අසංඛාරණපසැසැසුමො.

එකතො පසැසැසුමො උභතොපසැසැසුමො : එකතො පසැසැසුමො.

පසැසුතං පාඨමොක්ඛාද්දෙසං කප්පොභවං කළුපරිසංපන්නානි : නිදුනොභවං නිදුනපරිසංපන්නං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති : තතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති.

චතුත්තං විපතති. කතමා විපතති : සිලවිපතති.

සත්තතං අපතතිකම්මානං කතමො අපතතිකම්මෙකො : සබ්බසාදිසෙසාපතතිකම්මෙකො.

ඡත්තං අපතතිසම්මුඛානං කතති සම්මුඛානෙති සම්මුඛානීනි : එකෙන සම්මුඛානෙන සම්මුඛානීනි : කාගතො ච චිත්තතො ච සම්මුඛානීනි වචනො.

1.2

සාමාන්‍ය මූලික කාර්යය

සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ (සිකපද පැණවීමේ කරුණු) දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්‍රානුපිළිබද යම් සහවෙසෙස් පණවනලද ද එය කොතන්හි පණවන ලද ද කවරක්හු ඇරැඹූ (පණවන ලද) ද කිනම් වස්තුවක්හි (පණවන ලද) ද එහි පසුපසින් අනුපසුපසින් අනුප්පත්තපසුපසින් සබ්බත්තපසුපසින් පදෙසපසුපසින් සාධාරණ පසුපසින් අසාධාරණපසුපසින් එකතොපසුපසින් උභතොපසුපසින් ඇද්ද පස් වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ ද සිවු වැදෑරුම් විපක්ෂීන් අතුරෙහි කිනම් විපක්ෂීයෙන් ද සත්වැදෑරුම් ආපක්ෂීස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපක්ෂීස්කන්ධයෙන් ද සවැදෑරුම් ආපක්ෂීසමුච්ඡායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්ඡායෙන් නඟී ද සිවු වැදෑරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් ද සත්වැදෑරුම් ශමර්ථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමර්ථයන් සන්තිදේ ද එහි විනය කවරේ ද එහි අභිවිනය කවරේ ද එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිම එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම විපක්ෂී කවර යැ සමපක්ෂී කවර යැ ප්‍රතිපක්ෂී කවර යැ කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්‍රානුපිළිබද සහවෙසෙස් පණවන ලද ද. කවුරු හික්මෙද්ද කවුරු හික්මුණු සිට ඇතියෝ ද කොහි පිහිටියේ ද කවුරු දරද්ද කවරක්හුගේ වචනයක් ද කවරක්හු විසින් ගෙන එන ලද ද යත් :

1. සිකපද පැණවීමේ කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමේ කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්‍රානුපිළිබද සහවෙසෙස් කොතන්හි පණවනලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹූ (පණවන ලද) ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙයාසක මහණහු ඇරැඹූ ය.

කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් සෙයාසක මහණ අතින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මිදී ය, ඒ වස්තුවෙහි ය.

එහි පසුපසින් අනුපසුපසින් අනුප්පත්තපසුපසින් ඇද්ද යත් : පසුපසින් එකෙක අනුපසුපසින් එකෙක අනුප්පත්තපසුපසින් එහි නැතී.

සබ්බත්තපසුපසින් පදෙසපසුපසින් ද යත් : සබ්බත්තපසුපසින් යි.

සාධාරණපසුපසින් අසාධාරණපසුපසින් ද යත් : අසාධාරණපසුපසින් යැ.

එකතොපසුපසින් උභතොපසුපසින් ද යත් : එකතොපසුපසින් යි.

පස්වැදෑරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ ය නිදනායෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ ද යත් : තෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ.

සිවුවැදෑරුම් විපක්ෂීන් අතුරෙහි කිනම් විපක්ෂීයෙන් ද යත් : සිලවිපක්ෂී යි.

සත්වැදෑරුම් ආපක්ෂීස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපක්ෂීස්කන්ධයෙන් ද යත් : සම්බුද්ධසංපක්ෂීස්කන්ධ යි.

සවැදෑරුම් ආපක්ෂීසමුච්ඡායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්ඡායෙන් නඟී ද යත් : එක් සමුච්ඡායකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි වචනයෙන් නොනඟී.

සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත්වැදුරුම් ගමටයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ගමටයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් දැයි දෙ ගමටයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද යත් : පඤ්ඤාත්ති විනය යැ, පදනාපනය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යත් : පඤ්ඤාත්ති ප්‍රාතිමොක්ෂය යැ, පදනාපනය අධිප්‍රාතිමොක්ෂය යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

සම්පත්ති කවර යත් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යත් : “ දිවිහිම කොට මෙබන්දක් නොකරන්නෙමි ” යි දිවිපමණින් සමාදාන වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවත්හු විසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්‍රානහු පිළිබඳ සහවෙසෙස පණවන ලදැ යත් : දස කරුණක් පිණිස හඟවත්හු විසින් උපක්‍රම කොට සුතුරු මුද්‍රානහු පිළිබඳ සහවෙසෙස පණවන ලදී. සභිසයා ගේ මනාබව පිණිස යැ, සභිසයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුතුලන් නිගුන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියසීල හික්මුන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ, දිවුදුම්පෙහි වින්දසුතු දුක්ගැහැට වැළැක්වීම පිණිස යැ. පරලෙව්හි වින්දසුතු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහත් වූවන් ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහත් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ. විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙද්ද යත් : ශෛක්ෂයෝ ද කල්‍යාණ පෘථග්ජනයෝ ද හික්මෙත්.

කවුරු හික්මුණු සිබ ඇත්තෝ ද යත් : රහත්හු හික්මුණු සිබ ඇතිවෝ යි.

කොහි පිහිටියේ ද යත් : ශික්ෂාකාමීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරද්ද යත් : යම් කෙනෙකුන්ට විනය පෙළ අටුවා වන පොත් ද, ඔහු දරත්.

කවරුන්ගේ වචනයක් ද යත් : භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචනයි.

කවරක්හු විසින් ගෙන එනලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී. උපාලි ස්ථවිරය, දයක ස්ථවිරය, . . . කාමුපර්ණි නම් වූ හෙළදිවැ පැවසූහ.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මිනිස් මාගමක හා කාසයහසට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ (පණවන ලද) යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක හා කාසයහසට පැමිණියේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එතෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තියමුඛ්‍යානයන් අතුරෙන් එක් සමුඛ්‍යානයකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි. වචනයෙන් මනා නඟී. . . .

3. මානුෂ්‍යයාගේ දුටු ලාභය වුවද මහාසේනවර්මා සමාජයෙහි සේවය කරන පාලකයෙකුගේ : සාමාන්‍යය පාලකයෙකු.

ක. ආරක්ෂාව : අයහපත්වන උදෙසා ආරක්ෂාව.

කිසිම වෙනස්කමක් : අයහපත් උදෙසා මානුෂ්‍යයාගේ දුටු ලාභය වුවද මහාසේනවර්මා සමාජය, නිසිම වෙනස්කමක්.

එකා පාලකයෙකු.

ජනතා ආපනනියමයට අනුව නිසි සමාජයෙහි සමාජය : සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය නිවැරදිව, සිය වැඩෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය නිවැරදිව, සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය -පෙ-

4. මානුෂ්‍යයාගේ සමාජයෙහි අනන්‍යතාවය වුවද මහාසේනවර්මා සමාජයෙහි : සාමාන්‍යය පාලකයෙකු.

ක. ආරක්ෂාව : අයහපත්වන උදෙසා ආරක්ෂාව.

කිසිම වෙනස්කමක් : අයහපත් උදෙසා මානුෂ්‍යයාගේ සමාජයෙහි අනන්‍යතාවය වුවද මහාසේනවර්මා සමාජය, නිසිම වෙනස්කමක්.

එකා පාලකයෙකු.

ජනතා ආපනනියමයට අනුව නිසි සමාජයෙහි සමාජය : සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය නිවැරදිව, සිය වැඩෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය නිවැරදිව, සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය -පෙ-

5. සමාජයෙහි සමාජයෙහි සමාජයෙහි : සාමාන්‍යය පාලකයෙකු.

ක. ආරක්ෂාව : අයහපත්වන උදෙසා ආරක්ෂාව.

කිසිම වෙනස්කමක් : අයහපත් උදෙසා සමාජයෙහි සමාජය, නිසිම වෙනස්කමක්.

එකා පාලකයෙකු, එකා අනුපාලකයෙකු.

ජනතා ආපනනියමයට අනුව නිසි සමාජයෙහි සමාජය : සිය කාලයෙන් සමාජය නිවැරදිව, සිය වැඩෙන් සමාජය නිවැරදිව, සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය නිවැරදිව, සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය නිවැරදිව, සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය නිවැරදිව, සිය කාලයෙන් ව. විනාශයෙන් ව. සමාජය -පෙ-

6. සමාජයෙහි සමාජයෙහි සමාජයෙහි : සාමාන්‍යය පාලකයෙකු.

ක. ආරක්ෂාව : අයහපත්වන උදෙසා ආරක්ෂාව.

කිසිම වෙනස්කමක් : අයහපත් උදෙසා සමාජයෙහි සමාජය, නිසිම වෙනස්කමක්.

එකා පාලකයෙකු.

ජනතා ආපනනියමයට අනුව නිසි සමාජයෙහි සමාජය -පෙ-

3. මිනිස්මාගමකට (වසමහ පසමහ පිළිබඳ) තුළල් තෙපුල් කියන්නා පිළිබඳ සහ වෙසස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ (පණවන ලද) යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමකට තුළල් තෙපුල් කියැ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයකින් නැගී : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගී වචනයෙන් නො නැගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී කයින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී. . . .

4. මිනිස් මාගමක සම්පයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමේ අනුසස් කියන්නා පිළිබඳ සහ වෙසස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක සම්පයෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීමේ අනුසස් කියැ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයකින් නැගී : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගී වචනයෙන් නො නැගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී. කයින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී. . . .

5. (ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙන යනු එතු කරණ) සපුරුතු සහ වෙසස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ ස්ත්‍රීපුරුෂයන්ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙන යනුඑතුවට පැමිණියේ යැ ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයින් නැගී : කිසිවිටෙක කයින් නැගී වචනයෙන් නො නැගී සිතින් නො නැගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නැගී කයින් නො නැගී සිතින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නැගී, සිතින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී, කයින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී. . . .

6. තමා ඉල්වාගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවන්නා පිළිබඳ සහ වෙසස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවිපුරවැසි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යත් : අළුවිපුරවැසි භික්ෂූන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අළුවිපුරවැසි භික්ෂූන් තමන් ඉල්වාගත් උපකරණයෙන් තුටු කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයින් නැගී. . . .

7. මහලලකං විහාරං කාරාපෙන්නායකං සංඝාදිසෙසො කන්ද පසැසැන්නොති : කොසම්මිතං පසැසැන්නො.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං ඡන්තං ආරබ්භ.

කිංසම්මි වජ්ජස්මිනාති : ආයස්මි, ඡන්තො විහාරවජ්ජං සොඛෙන්නො අසැසැන්නරං චෙතිසර්ඤ්ඤං ඡෙදපෙසි, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකං පසැසැන්නති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

8. භික්ඛුං අසුලුකෙන පාරාජිකෙන ඛම්මෙන අනුභංගෙනායකං සංඝාදිසෙසො කන්ද පසැසැන්නොති : රාජගහෙ පසැසැන්නො.

කං ආරබ්භාති : මේතතිගභුමිප්පකෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්මි වජ්ජස්මිනාති : මේතතිගභුමිප්පකා භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලපුත්තං අසුලුකෙන පාරාජිකෙන ඛම්මෙන අනුභංගෙනායකං, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකං පසැසැන්නති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

9. භික්ඛුං අසැසැන්නායකං අධිකරණං කසද්දෙසං ලෙසම්මන්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ඛම්මෙන අනුභංගෙනායකං සංඝාදිසෙසො කන්ද පසැසැන්නොති : රාජගහෙ පසැසැන්නො.

කං ආරබ්භාති : මේතතිගභුමිප්පකෙ¹ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්මි වජ්ජස්මිනාති : මේතතිගභුමිප්පකා භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලපුත්තං අසැසැන්නායකං අධිකරණං කසද්දෙසං ලෙසම්මන්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ඛම්මෙන අනුභංගෙනායකං, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකං පසැසැන්නති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

10. සංඝසෙදකං භික්ඛුනො යාවතතිං සම්මුතාසනාය නප්පට්ඨිනායකං සංඝාදිසෙසො කන්ද පසැසැන්නොති : රාජගහෙ පසැසැන්නො.

කං ආරබ්භාති : දෙවදත්තං ආරබ්භ.

කිංසම්මි වජ්ජස්මිනාති : දෙවදත්තො සම්මානං සංඝං සෙදාය පරික්ඛම්, තස්මිං වජ්ජස්මිං.

එකං පසැසැන්නති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

11. සෙදකං භුචිත්තකානං² භික්ඛුනං යාවතතිං සම්මුතාසනාය නප්පට්ඨිනායකං සංඝාදිසෙසො කන්ද පසැසැන්නොති : රාජගහෙ පසැසැන්නො.

1. භුමිප්පකෙ - මජ්ඣං.

2. සෙදානුචිත්තකානං - මජ්ඣං.

7. කරවා දෙන නිවේශන ඇති මහත් විහාරයක් කරවන්නාහු පිළිබඳ සහවේසය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසඹා නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳියැ යත් : ආයුෂ්මත් ජන්ත තෙරුන් ඇඳියැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ජන්ත මහණ ගෙවීම හෙළි කරනුයේ එක්තරා සැරුකක් සිඳ වියැ, ඒ වස්තුවෙහි ය.

පඤ්ඤාත්ති එකකැ.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය නම්. . . .

8. අමුලක වූ පරිච්ඡාදනයන් මහණත්ථව වොදනා කරන්නාහු පිළිබඳ සහවේසය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳියැ යත් : මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇඳියැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දාසිමල්ල පුත්‍රහට අමුලක පරිච්ඡාදනයන් වොදනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකැ.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය නම්. . . .

9. අනාහාරිය (අන් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් (ජාත්‍යාදී) දෙය ලෙස මාත්‍රයක් ගෙන මහණත්ථව පරිච්ඡාදනයන් වොදනා කරන්නාහු පිළිබඳ සහවේසය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳියැ යත් : මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇඳියැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දාසිමල්ල පුත්‍රහට අඤ්ඤාතිය අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් දෙයලෙස මාත්‍රයක් ගෙන පරිච්ඡාදනයන් වොදනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකැ.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය නම්. . . .

10. තුන්සළ තාක් සම්මුඛාසනකම් කරණකල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින සංඝගෙදක මහණ පිළිබඳ සහවේසය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳියැ යත් : දෙවදත් මහණහු ඇඳියැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : දෙවදත් මහණ සමග සංඝයා බිදුම් පිණිස උත්සාහ කෙළේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකැ.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නම් : කපිත් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නම්. . . .

11. තුන්සළ තාක් සම්මුඛාසනකම් කරණ කල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින හෙදානුවත්තක භික්ෂූන් පිළිබඳ සහවේසය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කං ආරබ්භාතී : සමබ්‍රහ්මෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනති : සමබ්‍රහ්මා භික්ඛු දෙවදත්තං සංඝසංග්ගං පරික්ඛම්බන්තං අනුචිත්තං අහෙසුං වග්ගවාදකා තස්මිං වජ්ජග්ගී.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාතී -පෙ-

12. දුබ්බවග්ග භික්ඛුනො යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිත්තං ඡන්තං සංඝාදිසෙසො කළුපඤ්ඤානෙතාතී : කොසම්මියං පඤ්ඤානෙතා.

කං ආරබ්භාතී : ආයස්මන්තං ඡන්තං ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනති : ආයස්මා ඡන්තො භික්ඛුති සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනියං අකාසි, තස්මිං වජ්ජග්ගී.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාතී -පෙ-

13. කුලදුග්ගකං භික්ඛුනො යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපට්ඨිත්තං ඡන්තං සංඝාදිසෙසො කළුපඤ්ඤානෙතාතී : සාවචනියං පඤ්ඤානෙතා.

කං ආරබ්භාතී : අග්ගච්ඡන්ධම්මකෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනති : අග්ගච්ඡන්ධම්මකා භික්ඛු සංඝෙන පබ්බාජනියං කම්මකතා භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙගගාමිනා මොහගාමිනා භගගාමිනා පාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජග්ගී.

එකං පඤ්ඤානති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාතී -පෙ-

තෙරස සංඝාදිසෙසො නිවසිතො.

තස්ස අග්ග :

විසරාමි¹ කායසංග්ගං - දුටුපුලං අත්තකාමනං,²
සංඝාදිසෙසො කුටි වෙවි - විහාරෙ ව අමුලකං.
කඤ්චි දෙසංඝාදි සෙසො ව - තස්සොව³ අනුචිත්තං,
දුබ්බවං කුලදුග්ගකං - සංඝාදිසෙසො තෙරසාතී.

1. විසාරාමි - මජ්ඣිම, සිද්ධි 2.
2. අත්තකාමකං - මජ්ඣිම, සිද්ධි 1, 2.
3. තස්සොව - සිද්ධි 1, 2.

කවරක් හු ඇරැඹූ යෑ යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇරැඹූ යෑ.

කිනම් වස්තුවක්හි ද යත් : වාග්‍රවාදී බොහෝ භික්ෂූහු සභිකයෙකු කිරීමට වැයම් කරන දෙවිදන් මහණහට අනුවර්තකයෝ වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවාදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැගී : කැසිත් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නැගී. . . .

12. තුන්යළ තෙක් සම්නුභාසනකම් කරණකල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින දුර්වල මහණහු පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතන්හි පණවන ලද යෑ යත් : කොසඹානුවර දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹූ යෑ යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරැඹූ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුහු භික්ෂූන් විසින් සකාරණයෙන් කියනු ලබන්නාහු තමා නො කියයුත්තහු කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවාදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැගී : කැසිත් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නැගී. . . .

13. තුන්යළ තෙක් සම්නුභාසනකම් කරණකල්හි (දෘෂ්ටිය) නොහරින තුල්‍යක මහණහු පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතන්හි පණවන ලදැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹූ යෑ යත් : අස්සරී පුනඛබ්බක භික්ෂූන් ඇරැඹූ යෑ.

කිනම් වස්තුවෙක්හි ද යත් : අස්සරී පුනඛබ්බක භික්ෂූහු සභිකයා විසින් සහරමින් තෙරණකම් කරණ ලද්දහු කාරක භික්ෂූන් ඡන්දගාමීත්වයෙන් ද්වේශගාමීත්වයෙන් මෝහගාමීත්වයෙන් භයගාමීත්වයෙන් යුක්ත කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යෑ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ.

සවාදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැගී : කැසිත් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නැගී. . . .

තෙළෙස් සහවෙසෙස් නිමි.

එහි උද්දනය :

සුඤ්ඤාමිද්ධම ද කායසංසර්ගය ද දුර්වුල්ලය ද අත්තකාමසාරිවරිය ද සඤ්චරිත්තය ද සුචිකාරාපනය ද මහල්ලක විහාරය ද අජුලකය ද කිඤ්චිදෙකය ද සභිකයෙකු ද සභික භෙදානුවර්තකය ද දුඛිච්චය ද සුලභසනය ද යන සහවෙසෙස් තෙළෙස් යි,

1.3

අනියතකණේධා

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසවුද්ධාන පඨමො අනියතො කප්ථ පඤ්ඤානො -පෙ- කොනාභතනති.

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසවුද්ධාන පඨමො අනියතො කප්ථ පඤ්ඤානොති : සාවච්ඡිං පඤ්ඤානො.

කං අරබ්භාති : අයසමිත්තං උද්ධං අරබ්භං.

කිංචිං චජුස්සති : අයසමිං උද්ධං මාතුකාමෙන සද්ධං එකො එකාය රතො පටිච්ඡන්තො අයසො අලංකමමනියො නිසර්ජං කප්පෙසි, තස්මිං චජුස්සමිං.

අපි තප්ථ පඤ්ඤානති අනුපඤ්ඤානති අනුපපන්නපඤ්ඤානති : එකා පඤ්ඤානති, අනුපඤ්ඤානති අනුපපන්නපඤ්ඤානති තස්මිං නපි.

සබ්බප්ථ පඤ්ඤානති පදෙසපඤ්ඤානති : සබ්බප්ථ පඤ්ඤානති.

සංඛාරණපඤ්ඤානති අසංඛාරණපඤ්ඤානති : අසංඛාරණපඤ්ඤානති.

එකතො පඤ්ඤානති උභතො පඤ්ඤානති : එකතො පඤ්ඤානති.

පඤ්ඤානං පාඨමොක්ඛොද්දායං කප්ථොභවං කප්ථ පරිසංපන්නනති : නිද්දායොභවං නිද්දානපරිසංපන්නං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති : චතුෂ්ථෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති.

චතුක්ඛං විපතති. කතමිං විපතති : සියං සිරුට්ඨතී, සියං අචාරවිපතී.

සත්තන්තං අපතතික්ඛන්තං කතමො අපතතික්ඛන්තොති : සියං පාරුජිකාපතතික්ඛන්තො, සියං සබ්බාදිසෙසාපතතික්ඛන්තො, සියං පාපිතතිසාපතතික්ඛන්තො.

ජන්තං අපතතිසමුට්ඨානං කතමිං සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානීති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානීති. චාවතො.

චතුක්ඛං අධිකරණං කතමං අධිකරණනති : අපත්තාධිකරණං.

සත්තන්තං සම්පාදං කතමිං සම්පෙති සමමතීති : නිති සම්පෙති සමමතී : සියං සමමුඛාවිතයෙන ච සියං පටිඤ්ඤානකරණෙන ච සියං තිණ්ණිකාරණෙන ච.

කො තප්ථ විතයො කො තප්ථ අභිවිතයොති : පඤ්ඤානවිතයො, විභතති අභිවිතයො.

කිං තප්ථ පාඨමොක්ඛං කිං තප්ථ අධිපාඨමොක්ඛනති : පඤ්ඤානති පාඨමොක්ඛං, විභතති අධිපාඨමොක්ඛං.

කං විපතති : අසංචරො විපතති.

1.3

අනියත කාණ්ඩය

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පළවූවන අනියත සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද. . . කවරක්වූ විසින් ගෙන එන ලද ද යත් :

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් පළවූවන අනියත සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්වූ ඇරබැ යැ යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණහු ඇරබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ධි මහණ හුදෙකලා වූයේ රහසිගත වූයේ හුදෙකලා වූ මාගමක හා මෙමුද්දනසෙවනයට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙකැ හින, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤත්ති එතෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤත්ති එහි නැති.

සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති යැ.

සාධාරණ පඤ්ඤත්ති අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති ද යත් : අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති යි.

එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤත්ති යි.

පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළද් ද යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ. නිදනායෙහි ඇතුළති.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ ද යත් : සතරවන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ.

සිවු වැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙන් ද යත් : කිසිවිටෙක සිල විපත්ති යැ. කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්ති යි.

සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්සත්තධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්සත්තධයෙන් ද යත් : කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්සත්තධ යැ, කිසිවිටෙක සභිසාදිසෙසාපත්තිස්සත්තධ යැ, කිසිවිටෙක පාචිත්තිසාපත්තිස්සත්තධ යි.

සවුවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්චානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුච්චානායෙන් නම් ද යත් : එක් සමුච්චානායෙකින් නම්හි : කුසින් ද සිතින් ද නම්හි. වචනායෙන් නො නම්.

සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙන් ද යත් : ආපත්තාධි කරණ යැ. සත්වැදූරුම් ශමරයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද යත් : තුන් ශමරයෙන් සන්තිදෙයි : කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද යත් : පඤ්ඤත්තිය විනය යැ, පද්ධාර්තය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිමයැ යත් : පඤ්ඤත්තිය ප්‍රාති මොක්ෂයැ. පද්ධාර්තය අධිප්‍රාතිමොක්ෂ යි.

විපත්ති කවර යත් : අසංවරය විපත්ති යි.

කා සමපතනී : සංවර්ධන සමපතනී.

කා පරිපතනී : න එවරුපං කර්ණාමිති යාවජ්වං අපාණකොටිකං සමාදාය සිකති සිකතිපදෙසු.

කති අත්වසෙ පරිවච්ඡිතභවතා පඨමො අනියතො පසුසුතොති : දස අත්වසෙ පරිවච්ඡිතභවතා පඨමො අනියතො පසුසුතොති : සමසුප්පිතාය, සමසුප්පිතාය, දුමමඛකුභං පුග්ගානං නිකායාය, පෙසලානං භික්ෂුකං ඵාසුපිතාය, දිට්ඨිමිතිකානං අසවානං සංවර්ධන, සමපරාසිකානං අසවානං පරිකානාය අපසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භිකෛසායාය සභිමමට්ඨිතියා, විනායානුකායාය.

කෙ සිකතිතනීති : සෙසා ව පුද්ගල්කලාපාණකා ව සිකතිතනී.

කෙ සිකතිතසිකතිතනී : අරහතො සිකතිතසිකතිතනී.

කත්ථ සිතනති : සිකතිතාමෙසු සිතං.

කෙ ධාරෙතනීති : යෙසං වතනති තෙ ධාරෙතනී.

කසං වචනනති : භවතො වචනං අරහතො සමාසමුදායං.

කෙතාභවතනී : පරමපරාභවතං, උපාලි දසකො -පෙ- තමපණ්ණි-යාති.

2. යං තෙහ භවතා ජාතා පසානා අරහතා සමාසමුදායන දුට්ඨො අනියතො කත්ථ පසුසුතොති : සාවජ්වං පසුසුතො.

කං අරබහාති : අයසමනං උදසිං අරබහං.

කිංචි වජ්ජිතනීති : අයසමං උදසි මාතුසාමෙන සභිං එකො එකාය රතො තිසල්කං කපෙසසි, තසමි වජ්ජිතනී.

අපි තත්ථ පසුසුතති අනුපසුසුතති අනුපසන්නපසුසුතනීති : එකා පසුසුතති. අනුපසුසුතති අනුපසන්නපසුසුතති තසමි නපි.

සමබත්ථ පසුසුතති පදෙසපසුසුතනීති : සමබත්ථ පසුසුතති.

සංඛාරණපසුසුතති අසංඛාරණපසුසුතනීති : අසංඛාරණපසුසුතති

එකතො පසුසුතති උභතො පසුසුතනීති : එකතො පසුසුතති,

පසුසුතනං පාතිමොකුප්පෙසානං කපෙසානං කත්ථ පරිපාසනනති : නිදහොනං නිදහපරිපාසනං.

කතමෙහ උදෙසෙහ උදෙසං අභව්තනීති : වතුපෙහ උදෙසෙහ උදෙසං අභව්තනී.

වතුනං විපතනිතං කතමා විපතනීති : සියා සිලවිපතනී, සියා අචාරවිපතනී.

සතතනං අපතතිකතිකානං කතමො අපතතිකතිකොති : සියා සමාදිසෙසාපතතිකතිකො, සියා පාචිතියාපතතිකතිකො.

සම්පත්ති කවර යන් : සංවරය සම්පත්ති යි.

ප්‍රතිපත්ති කවර යන් : “ දිවිහිමි කොට මෙබන්දක් නො කරන්නෙමි ” යි දිවි පමණින් සමාදාන වැ සිකපදයන්හි හික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස හඟවන්නු වීසින් පළමු වන අතීතසිකපදය පණවන ලදයැ යන් : දස කරුණක් පිණිස හඟවන්නු වීසින් පළමුවන අතීත සිකපදය පණවන ලදී. සභිසයාගේ මනා බව පිණිස යැ, සභිසයාගේ පහසුව පිණිස යැ, දුසිල් පුතුලන් නිගැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියසීල භික්ෂූන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ, දිවුදම්යෙහි වින්ද යුතු දුක්ගැහැට වැළැක්ම පිණිස යැ, පරලොවහි වින්ද යුතු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන්වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන්සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ, විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු හික්මෙද් ද යන් : ඉගෙනීමෙන් ද කල්‍යාණපාරයේ පනගන්වන ද හික්මෙත්.

කවුරු හික්මුණු සිට ඇතියෝ ද යන් : රහත්හු හික්මුණු සිට ඇතියෝ යි.

කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද යන් : ශික්ෂාකාමීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරද් ද යන් : යම් කෙනෙකුන්ට විනය පෙළ අඩුවා වනපොත් ද, ඔහු දරත්. කවුරුන්ගේ වචනයෙන් ද යන් : භාග්‍යවත් අරහත් සමාසය සම්බුද්ධයන් වහන්සේගේ වචන යි.

කවුරුන් වීසින් ගෙන එන ලද ද යන් : පරපුරෙන් ගෙන එන ලදී.

උපාලිපට්ඨරය, දාසකස්ථරය, . . . කාමුපර්ණි නම් වූ භෙදවිදි පැවසූහ.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අරහත් සමාසය සම්බුද්ධයන් වහන්සේ වීසින් දෙවැනි අතීත සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යන් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබැ යැ යන් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යන් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ එකලා වූයේ රහසිගත වූයේ එකලා වූ මාගමක හා හිත, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති ඇද් ද යන් : පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ. අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤාත්ති එහි නැති.

සබ්බත්ථපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද යන් : සබ්බත්ථපඤ්ඤාත්ති යැ.

සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති ද යන් : අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති යි.

එකතො පඤ්ඤාත්ති උභතො පඤ්ඤාත්ති ද යන් : එකතො පඤ්ඤාත්ති යි.

පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද යන් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනායෙහි ඇතුළත්.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යන් : සතරවන උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණෙයි.

සිවුවැදූරුම් විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යන් : කිසිවිටෙක සිල විපත්ති යැ. කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්ති යි.

සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්සන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්සන්ධයෙක් ද යන් : කිසිවිටෙක සම්මාදිගෙෂාපත්තිස්සන්ධය යැ, කිසිවිටෙක පාවිත්තිසාපත්තිස්සන්ධය යි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි කෙතෙක් සම්ප්‍රධානයෙන් නම් ද යත් : තුන් සම්ප්‍රධානයකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්යි, කයින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්.

සිවුදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : ආපත්තාධිකරණ යි.

සත්වැදැරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : කිසිවිටෙක සම්ප්‍රධානියෙන් ද පරිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්ප්‍රධානියෙන් ද තිණුවන්ථාරකයෙන් ද සන්තිදේ. . . .

දෙ අනියත සිකපද නිමි.

එහි උද්දනය :

අලංකාරමනිය ද එසේ ම නො මැ අලංකාරමනිය ද යන දෙ අනියත සිකපදයන් තාදී ඉණැති බුද්ධග්‍රන්ථයන් වහන්සේ විසින් මොනවට පණවන ලදහ.

1.4

නිසංගහිතකාරණය

4.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තාඩු සිකපද පැණවීමෙහි කල්යාණ දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාන්තසම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් අතිරේකවරය දසදිනක් ඉක්ම වන්නහු පිළිබඳ නිසංගහිතිය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල්පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබැසූ යත් : සවගමහණන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවගමහණහු දසදිනක් ඉක්ම ගිය අතිරේක වරයක් දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි ය.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්යි, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

2. එක් රැස් තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව වසන්නහු පිළිබඳ නිසංගහිතිය සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබැසූ යත් : බොහෝ හික්කුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ හික්කුහු (සහළ) සිවුර හික්කුන් ඇතැ තබා හඳුනා හා උතුරුසහ සිවුරෙන් යුතුව දතාඩු සැරිසැරීමට ගියාහු ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්යි, සිතින් නො නම්, කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

3. අකාල විවර. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පාලනය කළ පසුදැනගන්නා : සාමාන්‍යය. පසුදැනගන්නා.

ක. අරමුණ : සමහරුන්ගේ අකාලය.

කිසිම වැදගත්කමක් : සමහරුන්ගේ අකාලය. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන්, තමා වැදගත්.

එක. පසුදැනගන්නා, එක. අනුපසුදැනගන්නා.

ජනන. අපතියෙන් නිකුත් කිරීම. අතිකාලයෙන් සමුදාය : සිය කාලයට වැඩි කාලයට සමුදාය නිකුත් කිරීම, සිය කාලයට වැඩි කාලයට නිකුත් කිරීම සමුදාය - පෙ -

4. අකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පාලනය කළ පසුදැනගන්නා : සාමාන්‍යය. පසුදැනගන්නා.

ක. අරමුණ : අනුපසුදැනගන්නා අකාලය.

කිසිම වැදගත්කමක් : අනුපසුදැනගන්නා අකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන්, තමා වැදගත්.

එක. පසුදැනගන්නා.

ජනන. අපතියෙන් නිකුත් කිරීම. අතිකාලයෙන් සමුදාය : පෙ -

5. අකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පාලනය කළ පසුදැනගන්නා : සාමාන්‍යය. පසුදැනගන්නා.

ක. අරමුණ : අනුපසුදැනගන්නා අකාලය.

කිසිම වැදගත්කමක් : අනුපසුදැනගන්නා අකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන්, තමා වැදගත්.

එක. පසුදැනගන්නා, එක. අනුපසුදැනගන්නා.

ජනන. අපතියෙන් නිකුත් කිරීම. අතිකාලයෙන් සමුදාය : පෙ -

6. අකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පාලනය කළ පසුදැනගන්නා : සාමාන්‍යය. පසුදැනගන්නා.

ක. අරමුණ : අනුපසුදැනගන්නා අකාලය.

කිසිම වැදගත්කමක් : අනුපසුදැනගන්නා අකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන්, තමා වැදගත්.

එක. පසුදැනගන්නා, එක. අනුපසුදැනගන්නා.

ජනන. අපතියෙන් නිකුත් කිරීම. අතිකාලයෙන් සමුදාය : පෙ -

7. අකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පරිගණකයා මාස අතිකාලයෙන් නිකුත් කිරීම. පාලනය කළ පසුදැනගන්නා : සාමාන්‍යය. පසුදැනගන්නා.

ක. අරමුණ : අනුපසුදැනගන්නා අකාලය.

3. අකාලච්චරයක් පිළිගෙන මසක් ඉක්මවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු අකාල ච්චරයක් පිළිගෙන (නො ඉටා නො විකපා) මසක් ඉක්මවූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුවිධානයන් අතුරෙහි සමුවිධාන දෙකකින් නඟියි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නඟියි, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

4. නො නැ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිවුරක් දොවවන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කො තන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ නො නැ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිවුරක් දොවාපියැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුවිධානයන් අතරෙහි සමුවිධාන සයෙන් නඟී. . . .

5. නො නැ මෙහෙණක අතින් සිවුරක් පිළිගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවිට දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳබැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ නොනැ මෙහෙණක අතින් සිවුරක් පිළිගත්තේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුවිධානයන් අතරෙහි සමුවිධාන සයෙන් නඟී. . . .

6. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ සිවුරක් ඉල්වාගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යාසුත්‍රයන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක්හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යාසුත්‍ර නො නැ සිවු දරුවකුගෙන් සිවුරක් ඉල්වියැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුවිධානයන් අතුරෙහි සමුවිධාන සයෙන් නඟී. . . .

7. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ එක් හඳුනාකට උතුරුසහ සිවුරකට වැඩි සිවුරක් ඉල්වාගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබැ යැ.

කිසිම වැඩක්වුවහොත් : ජාතිකයා, භික්ෂු හා මහතා ජාතියා බහු.
විවර. විකල්පයෙන්, කිසිම වැඩක්වුවහොත්.

එකා පසුපසකි.

ජනතා ආපතකි සමූහයානානා ජනි සමූහයානෙහි සමූහයානි -පෙ-

8. පුබුදු අපරාධයකට අසාදනකට ගතපත්තකට උපසංහිතයා
විවර. විකල්පයෙන්, ආපරාධයකට නිකුත්කරන. පාලනයකට කන්‍යා
පසුපසකි : සාමාන්‍යය පසුපසකි.

කා ආරම්භයානි : ආගමනයකට උපසංහිතයකට ආරම්භය.

කිසිම වැඩක්වුවහොත් : ආගමය, උපසංහිතයකට සමාජයෙන්, පුබුදු
අපරාධයකට අසාදනකට ගතපත්තකට උපසංහිතයා, විවර. විකල්පයෙන්,
ආපරාධය, කිසිම වැඩක්වුවහොත්.

එකා පසුපසකි.

ජනතා ආපතකි සමූහයානානා ජනි සමූහයානෙහි සමූහයානි - පෙ-

9. පුබුදු අපරාධයකට අසාදනකට ගතපත්තකට උපසංහිතයා,
විවර. විකල්පයෙන්, ආපරාධයකට නිකුත්කරන. පාලනයකට කන්‍යා
පසුපසකි : සාමාන්‍යය පසුපසකි.

කා ආරම්භයානි : ආගමනයකට උපසංහිතයකට ආරම්භය.

කිසිම වැඩක්වුවහොත් : ආගමය, උපසංහිතයකට සමාජයෙන්, පුබුදු
අපරාධයකට අසාදනකට ගතපත්තකට උපසංහිතයා, විවර. විකල්පයෙන්,
ආපරාධය, කිසිම වැඩක්වුවහොත්.

එකා පසුපසකි.

ජනතා ආපතකි සමූහයානානා ජනි සමූහයානෙහි සමූහයානි -පෙ-.

10. අතිරේකකිකවත්තකට වෛද්‍යාය අතිරේකජනවත්තකට ධානෙන
විවර. අතිරේකජනවත්තකට නිකුත්කරන. පාලනයකට කන්‍යා
පසුපසකි : සාමාන්‍යය පසුපසකි.

කා ආරම්භයානි : ආගමනයකට උපසංහිතයකට ආරම්භය.

කිසිම වැඩක්වුවහොත් : ආගමය, උපසංහිතයකට සමාජයෙන්, උපසංහිතයකට
අපරාධයකට¹. භාගයකට ආගමයකට හි වුවහොත්, නාගමයකට, කිසිම
වැඩක්වුවහොත්.

එකා පසුපසකි.

ජනතා ආපතකි සමූහයානානා ජනි සමූහයානෙහි සමූහයානි -පෙ-

කිසිම වැඩක්වුවහොත් : සාමාන්‍යය.

1. {අපරාධයෙන් - සිදු 1, 2
{අපරාධයෙන් - මරණය.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවිග මහණු පමණ නො දන බොහෝ සිවුරු ඉල්ලූහ, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් නම්. . . .

8. පෙර නො පැවරූ නො නැ ගැහැටියකු වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධාන යට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතෙත්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නැ ගැහැටියකු වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ යැ, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් නම්. . . .

9. පෙර නො පැවරූ නො නැ ගැහැටියන් වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතෙත්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයා ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නැ ගැහැටියන් වෙත එළඹ සිවුරක් කිරීමෙහි අධික විධානයට පැමිණියේ යැ, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් නම්. . . .

10. අධිරා තෙවරක් වෝදානා කිරීමෙන් ද අධිරා සවරක් එළඹ සිටීමෙන් ද සිවුරක් උපදවා ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතෙත්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර උච්ඡවකු විසින් " ස්වාමීනි, අද එකදවසක් ඉවසා වදල මැනවැ " යි කියනු ලබන්නේ නො ඉවසි යැ. ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් නම්. . . .

පළමුවන කථිත වර්ග යි.

4.2

1. කිහිප වැඩිහිටි ඇතිරියක් කරවන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතනින් පණවන ලද යැ යත් : අළුවිටුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුන් කිහිපවරයන් වෙත එළඹ මෙසේ කීහ : " ඇවිත්ති, බොහෝ කිහිප පණුවන් පිසවු. අපට ද ලදවු, අපිද කිහිප වැඩිහිටි ඇතිරියක් කරන්නට කැමැත්තමහ " යි, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය සයෙන් නම්. . . .

2. හුදු කර එළවලාමින් ඇතිරියක් කරවන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතනින් පණවන ලද යැ යත් : විසල්විටුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුන් හුදු කර එළවලාමින් ඇතිරියක් කරවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය සයෙන් නම්. . . .

3. හෙළ එළවලාම් සතරින් කොටසක් ද කිහිල්වන් එළවලාම් සතරින් කොටසක් ද නො ගෙන අළුත් ඇතිරියක් කරවන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතනින් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණුන් මදක් හෙළ එළවලාම් ද එසේ ම මදක් හුදු කර එළවලාම් ද කෙළවර ගත්වා එළවලාමින් ඇතිරියක් කරවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය සයෙන් නම්. . . .

4. හවුරුදු පතා ඇතිරියක් කරවන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතනින් පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳ බැ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් හවුරුදු පතා ඇතිරි කරවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය සයෙන් නම්. . . .

5. අභ්‍යුද්ධය, පුරුණසත්‍යය සාමන්ත, සුගතවිද්‍යා, නිසිදනසත්‍යය, කාරුප්‍යනසත්‍යය නිසංගතිය, පාච්ඡනිය, කළුපඤ්ඤානනනි : සංවිජ්ජිය, පඤ්ඤානන.

කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්ජිසම්භවති : සම්බුද්ධ භික්ඛු සත්‍යයන් උපකම්භා ආරඤ්ඤානන. පිණිපාඨකනන. පාසුකුලිකනන. සමාදිසිංසු, නසම්චිජ්ජිසම්භවති.

එකං පඤ්ඤානනි.

ඡන්තං ආපතතිසම්බුද්ධානානං ඡති සම්බුද්ධානෙති සම්බුද්ධාති -පෙ-

6. එළකලොමාති පටිග්ගහෙතො නියොජනං අභිකකාමෙනාසං නිසංගතිය, පාච්ඡනිය, කළුපඤ්ඤානනනි : සංවිජ්ජිය, පඤ්ඤානන.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤානරං භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්ජිසම්භවති : අඤ්ඤානරං භික්ඛු එළකලොමාති පටිග්ගහෙතො නියොජනං අභිකකාමෙයි. නසම්චි චජ්ජිසම්භවති.

එකං පඤ්ඤානනි.

ඡන්තං ආපතතිසම්බුද්ධානානං ද්විති සම්බුද්ධානෙති සම්බුද්ධාති. සියා කායනො, සම්බුද්ධාති න වාචනො න චිත්තනො, සියා කායනො ච චිත්තනො ච සම්බුද්ධාති, න වාචනො -පෙ-

7. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා එළකලොමාති ධොවාපෙනාසං නිසංගතිය, පාච්ඡනිය, කළුපඤ්ඤානනනි : සංකෙසු පඤ්ඤානන.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්ජිසම්භවති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාති භික්ඛුනීති එළකලොමාති ධොවාපෙසු, නසම්චි චජ්ජිසම්භවති.

එකං පඤ්ඤානනි.

ඡන්තං ආපතතිසම්බුද්ධානානං ඡති සම්බුද්ධානෙති සම්බුද්ධාති -පෙ-

8. රූපියං පටිග්ගහෙතො නිසංගතිය, පාච්ඡනිය, කළුපඤ්ඤානනනි : රාජගහෙ පඤ්ඤානන.

කං ආරබ්භාති : අයසනං උපනෙදං සකාපුතතං ආරබ්භ.

කිංසම්චි චජ්ජිසම්භවති : අයසනං උපනෙදං සකාපුතතං රූපියං පටිග්ගහෙයි, නසම්චි චජ්ජිසම්භවති.

එකං පඤ්ඤානනි.

ඡන්තං ආපතතිසම්බුද්ධානානං ඡති සම්බුද්ධානෙති සම්බුද්ධාති -පෙ-

9. නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජනසං නිසංගතිය, පාච්ඡනිය, කළුපඤ්ඤානනනි : සංවිජ්ජිය, පඤ්ඤානන.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

5. පැරණි ඇතිරිය පමණක් සුගතවියක් පමණ (කඩක්) නො ගෙන අළුත් නිසදුන් ඇතිරියක් කරවන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ හික්කුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිද යත් : බොහෝ හික්කුහු ඇතිරී හැරපියා ආරණ්‍යකාඩගය පිණිස පාතිකාඩගය පාංශුකුලිකාඩගය සමාදන් වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්. . . .

6. එළලොම් පිළිගෙන තුන් යොදුනක් ඉක්ම යන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සික පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිද යත් : එක්තරා මහණෙක් එළලොම් පිළිගෙන තුන් යොදුනක් ඉක්ම ගියේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි : කිසිවිටෙක කයින් නම්යි, වචනයෙන් නො නම්යි, සිතීන් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

7. නො නැ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාක්‍යජනපදයෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිද යත් : සවග මහණහු නො නැ මෙහෙණන් ලවා එළලොම් දෙවවාලූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්. . . .

8. රන් රිදී මුහුණුවණ පිළිගන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍රයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්‍යපුත්‍ර රන්රිදී මුහුණුවණ පිළිගත්තේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්. . . .

9. නන්වැදැරුම් රන්රිදී මුහුණුවණ ගනුදෙනුවට පැමිණෙන්නාහු පිළිබඳ නිසඟිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිසිම වැඩකරුන් : ජලයෙහි ගිනුම් නානපකාරක රුපිය-
සංචාලකය සම්පාදනය, තම වැඩකරු.

එක පසුදැන.

ජනන අපතියෙහිදී: නාන ජල සම්පාදනයෙහි සම්පාදනය -පෙ-

10. නානපකාරක කළුපකාරක සම්පාදනය නිසාගිය
පාලනය කළු පසුදැනනැති : සංවිකල්ප පසුදැන.

ක. අරමුදල : අයවැන්නා උපනතු සකස්පුරා අරමුදල.

කිසිම වැඩකරුන් : අයවැන්නා උපනතු සකස්පුරා පරිවාරකෙහි
සංවිකල්ප කළුපකාරක සම්පාදනය, තම වැඩකරු.

එක පසුදැන.

ජනන අපතියෙහිදී: නාන ජල සම්පාදනයෙහි සම්පාදනය -පෙ-

කෙසේදැනගන්නා දැනගන්නා.

4.3

1. අතිරේකපතන දසක අතිකාමෙතන නිසාගිය
පාලනය කළු පසුදැනනැති : සංවිකල්ප පසුදැන.

ක. අරමුදල : ජලයෙහි ගිනුම් අරමුදල.

කිසිම වැඩකරුන් : ජලයෙහි ගිනුම් අතිරේකපතන බැරෙහි,
තම වැඩකරු.

එක පසුදැන. එක අනුපසුදැන.

ජනන අපතියෙහිදී: නාන අතිරේකපතන සම්පාදනය. සිය
කාලයෙහි වැඩකරු ව සම්පාදනය වී තිබෙනවා, සිය කාලයෙහි ව
වැඩකරු වී තිබෙනවා ව සම්පාදනය -පෙ-

2. උපනපසුදැනකිනෙක පතන අසුදු නව පතන වෙන-
පෙනෙන නිසාගිය පාලනය කළු පසුදැනනැති : සකස්පුරා
පසුදැන.

ක. අරමුදල : ජලයෙහි ගිනුම් අරමුදල.

කිසිම වැඩකරුන් : ජලයෙහි ගිනුම් අපමනකෙහි ගිනුම්
අපමනකෙහි බැරකින වැඩකරු වී තිබෙනවා ව සකස්පුරා
පෙනෙන වැඩකරු.

එක පසුදැන.

ජනන අපතියෙහිදී: නාන ජල සම්පාදනයෙහි සම්පාදනය -පෙ-

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවිග මහණතු නන්වැදෑරුම් රන්රිදීමසුකහවිණු ගනු දෙනුවට පැමිණියාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකැපවීම එකකි.

වැදෑරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගෙන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

10. නන්වැදෑරුම් සිවුරු ඇ කැපබඩු ගනුදෙනුවට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ නිසිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනනද ආකාශයෙන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනනද ආකාශයෙන් පිරිවැටියකු සමග ගනුදෙනුවට පැමිණියේ ය ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකැපවීම එකකි.

සවැදෑරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගෙන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

දෙවන කොටස වර්ග 10.

4.3

1. නො ඉටු නො වීකැපු අතිරේක පාත්‍රයක් දස දිනක් ඉක්මවා දරන්නහු පිළිබඳ නිසිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවිග මහණන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවිග මහණතු (නො ඉටු නො වීකැපු) අතිරේක පාත්‍රයක් දරුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකැපවීම එකකි. අනුපසුකැපවීම එකකි.

සවැදෑරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගෙන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකකින් නම් : කිසි වීමක කිසි ද වටනායෙන් ද නම්, කිසි නො නම්. කිසිවීමක කිසි ද වටනායෙන් ද කිසි නො නම්. . . .

2. උතු පස්සාන පාත්‍රයෙකින් යුතු වැ මුත් අනෙක් අපත් පාත්‍රයක් විනවා ගන්නහු පිළිබඳ නිසිපවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ආකාශපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවිග මහණන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවක් ද යත් : සවිග මහණතු මඳක් බුන් පමණකිනිදු මඳක් කැඩුණු පමණකිනිදු ඉරි ගැසුනු පමණකිනිදු බොහෝ පාත්‍රයන් විනවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකැපවීම එකකි.

සවැදෑරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගෙන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

3. හෙසල්පානි පරික්ෂණයේදී සහතිකය. අතිකතාමෙතනාය
නිකුත්කිරීමට පාවිච්ඡිය. කළු පසුකැපීමකින් : සාමාන්‍යය පසුකැපීම.

ක. අරමුදල : සම්පූර්ණයෙන්ම අරමුදල.

කිසිදු වැඩසටහනක් : සම්පූර්ණයෙන්ම අතිකතාමෙතනාය
සහතිකය අතිකතාමෙතනාය, කිසිදු වැඩසටහනක්.

එක: පසුකැපීම.

ජනතා අපතේසම්පූර්ණයෙන්ම අතිකතාමෙතනාය : කිසිදු
-පෙ-

4. අතිරේකයෙහි සහතිකය ගිණුමකට වැඩසටහනක්
පරික්ෂණය නිකුත්කිරීමට පාවිච්ඡිය. කළු පසුකැපීමකින් :
සාමාන්‍යය පසුකැපීම.

ක. අරමුදල : ජනතාමෙතනාය අතිකතාමෙතනාය.

කිසිදු වැඩසටහනක් : ජනතාමෙතනාය අතිරේකයෙහි සහතිකය
ගිණුමකට වැඩසටහනක් පරික්ෂණය, කිසිදු වැඩසටහනක්.

එක: පසුකැපීම.

ජනතා අපතේසම්පූර්ණයෙන්ම ජනතාමෙතනාය : පෙ-

5. ගිණුමක සාමාන්‍යය වැඩසටහනක් අතිකතාමෙතනාය
අතිරේකය නිකුත්කිරීමට පාවිච්ඡිය. කළු පසුකැපීමකින් :
පසුකැපීම.

ක. අරමුදල : අතිකතාමෙතනාය උපතැන් සහතිකය අරමුදල.

කිසිදු වැඩසටහනක් : අතිකතාමෙතනාය උපතැන් සහතිකය
සාමාන්‍යය වැඩසටහනක් අතිකතාමෙතනාය අතිරේකය, කිසිදු වැඩසටහනක්.

එක: පසුකැපීම.

ජනතා අපතේසම්පූර්ණයෙන්ම කිසිදු : පෙ-

6. සාමාන්‍යය වැඩසටහනක් නිකුත්කිරීමට වැඩසටහනක්
නිකුත්කිරීමට පාවිච්ඡිය. කළු පසුකැපීමකින් : රාජ්‍යය පසුකැපීම.

ක. අරමුදල : ජනතාමෙතනාය අතිකතාමෙතනාය.

කිසිදු වැඩසටහනක් : ජනතාමෙතනාය අතිකතාමෙතනාය
නිකුත්කිරීමට වැඩසටහනක් වැඩසටහනක්, කිසිදු වැඩසටහනක්.

එක: පසුකැපීම.

ජනතා අපතේසම්පූර්ණයෙන්ම ජනතාමෙතනාය : පෙ-

3. බෙහෙත් පිළිගෙන සත් දිනක් ඉක්ම වන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපථිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ හික්ෂුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ හික්ෂුහු බෙහෙත් පිළිගෙන සත් දිනක් ඉක්ම වූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන දෙකකින් නම්බි : කඨින සම්මුච්ඡාදනයෙහි යැ. . . .

4. හිමන් සිවු මසින් අධිරා (අතිරෙක) මසක් ඉතිරි වූ ඇති කල්හි වැසිසථ සිවුරක් භෝයන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපථිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු හිමන් සිවු මසින් අධිරා මසක් ඉතිරි වූ ඇති කල්හි වැසිසථ සිවුරක් සෙවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සිවුවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්බි : . . .

5. මහණක්හට තමා ම සිවුරක් දී කිපි නොසියමන් (නො සතුටු) වූ පැහැර ගන්නහු පිළිබඳ නිසඟිපථිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර මහණක්හට තෙමේ සිවුරක් දී කිපියේ නොසියමන් වූයේ පැහැර ගත්තේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්බි : . . .

6. තමා ම හු විනවා ගෙන පෙහෙරන් ලවා සිවුරක් වියවනනහු පිළිබඳ නිසඟිපථිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු තුමු ම හු විනවා ගෙන පෙහෙරන් ලවා සිවුරක් වියවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සයෙන් නම්බි : . . .

7. පුබ්බෙ අප්පමාදිතස්ස අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතීකස්ස භනනවායෙ උපසංඛතමිත්වා විවරෙ විකප්පං අපච්ඡන්තස්ස නිස්සංගියං පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සංවප්පියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති : අයස්සන්තං උපනන්දං සකාසපුත්තං අරබ්භ.

කිංසම්මං චන්ද්‍රස්මිනති : අයස්මිං උපනන්දෙ සකාසපුත්තො පුබ්බෙ අප්පමාදිනො අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතීකස්ස භනනවායෙ උපසංඛතමිත්වා විවරෙ විකප්පං අපච්ඡ, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති - පෙ -

8. අච්චෙකච්චරං පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අතීක්කාමෙත්තස්ස නිස්සංගියං පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සංවප්පියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති : සම්මහුලෙ භික්ඛු අරබ්භ.

කිංසම්මං චන්ද්‍රස්මිනති : සම්මහුලා භික්ඛු අච්චෙකච්චරං පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අතීක්කාමෙත්තං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : කසීනකො - පෙ -

9. තිණණං විවරානං අඤ්ඤාතරං විවරං අනතරංගරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතතං විප්පවසන්තස්ස නිස්සංගියං පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සංවප්පියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති : සම්මහුලෙ භික්ඛු අරබ්භ.

කිංසම්මං චන්ද්‍රස්මිනති : සම්මහුලා භික්ඛු තිණණං විවරානං අඤ්ඤාතරං විවරං අනතරංගරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතතං විප්පවසිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : කසීනකො - පෙ -

10. ජානං සඛ්ඤ්ඤං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙත්තස්ස නිස්සංගියං පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සංවප්පියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු අරබ්භ.

කිංසම්මං චන්ද්‍රස්මිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං සඛ්ඤ්ඤං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙත්තං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං අපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති - පෙ -

7. පෙර නො පැවරූ නො නැ ගැහැටියක් හුණේ පෙහෙරන් වෙත එළඹ සිටුවා පිළියෙහි අධික වීඩනයට පැමිණෙන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිනි සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර පෙර නො පවරණ ලද්දේ නො නැ නො පැවරූ ගැහැටියකු හේ පෙහෙරන් වෙත එළඹ සිටුවා පිළියෙහි අධික වීඩනයට පැමිණියේ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් නගි.

8. ඉක්මන් සිටුවක් පිළිගෙන (නො ඉටා නො වීකපා) වීරකාලසමය ඉක්මවන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිනි සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ හික්කුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ හික්කු හු ඉක්මන් සිටුවක් පිළිගෙන වීරකාලසමය ඉක්මවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකකින් නගියි : කඨින සමුච්ඡාදනයෙහි යැ. . . .

9. තුන් සිටුවෙන් එක්තරා සිටුවක් ඇතුළතමෙහි තබා අයිරා සරයක් ඒ සිටුවෙන් වෙන් වූ වසන්නා පිළිබඳ නිසඟිපවිනි සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ හික්කුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ හික්කු තුන් සිටුව අතුරෙන් එක්තරා සිටුවක් ඇතුළතම තබා අයිරා සරයක් වෙන් වූ වීසුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකකින් නගියි : කඨින සමුච්ඡාදනයෙහි යැ. . . .

10. පිරිනමනලද සහසතු ලාභය දූත දූත කම්භට නතුකරන්නා පිළිබඳ නිසඟි පවිනි සිකපදය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු පිරිනමන ලද සහසතු ලාභය දූත දූත කම්භට නතුකරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුනකින් නගියි : . . .

තෙවන පත්ත වර්ග යි.

තස්සද්දානං :-

දසෙකරතති මාසො ව - ධොවනඤ්ච පටිඤ්ඤානො,
අඤ්ඤානකඤ්ච¹ උද්දානං - උග්ගිකං දුතකෙන ව.

කොසිගං සුඬි දොභාගා - ඡබ්බග්ගානි නිසිදනං,
දො ව ලොමානි උග්ගග්ගො - උගො නානප්පකාරකා,

දො ව පතතානි හෙසජ්ජං - වසසිකා දුනපඤ්චමං,
සාමං වායාපනචෙට්ඨකො - සාසඛිකං සබ්බිකෙන වාඤ්.

නිංසනිග්ගග්ගියං පාමිනනියං නිවසිතං.

1.5

පාටිත්තියකණ්ඩො

5.1

1. ගං තෙන හභවතා ජානතා පග්ගතා අරහතා සම්මාසම්මුද්ධොන
සම්පජානමුගාමාදෙ පාටිත්තියං කතං පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං
පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භානි : හත්තං සකාපුත්තං අරබ්භං.

කිංසම් වජ්ජකම්නති : අගසමා හත්තකො සකාපුත්තො නිජ්ජියෙහි
සද්ධිං සලලපනො අවජානිති පටිජානි පටිජානිති අවජානි, තසම්
වජ්ජකම්.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජනනං අපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි : සියං
කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො. සියං වාචතො ව
චිත්තතො ව සමුට්ඨානි, න කායතො. සියං කායතො ව වාචතො ව
චිත්තතො ව සමුට්ඨානි -පෙ-

2. ඕමසමාදෙ පාටිත්තියං කතං පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං
පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භානි : ඡබ්බග්ගියෙ හිකඤ්ඤා අරබ්භං

කිංසම් වජ්ජකම්නති : ඡබ්බග්ගියෙ හිකඤ්ඤා පෙසලෙහි හිකඤ්ඤා සද්ධිං
හග්ගෙනා පෙසලෙ හිකඤ්ඤා ඕමසිංසු, තසම් වජ්ජකම්.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජනනං අපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි -පෙ-

1. අඤ්ඤාතං තඤ්ච - මජ්ඣං.

එහි උද්දාය :

අතිරේකවිවරය ද, එකරක්තය ද, අකාලවිවරයද, පුරාණවිවරයොවනයද, අඤ්ඤාතක පටිග්ගභණය ද, අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤාත්තිය ද, උද්දිස්සය ද, අප්පචාරික දෙක ද, අතිරේක තිස්සත්තුවොදානා ද,

මිස්සකය ද, සුද්ධකය ද, තුලය ද, අනුවස්සකය ද, පුරාණසන්ථකය ද, එළක ලොමනිභරණය ද, එළකලොමයොවනය ද, රූපිය ද, රූපියසංචාරාභාරය කයවික්කය යන දෙසික ද,

අතිරේකපක්ක උනාපඤ්චබන්ධන යන දෙසික ද, භෙසජ්ජය ද, (වස්සික) සාටකය ද, පස්වැනි අවතීන්දනය ද, තන්තවය දෙසික ද, අවිචේත විවරය ද, ඡාරත්ත විජ්ජවයය ද අත්තපරිණාමනය ද යනා තිස සි.

තිස් නිසගිපවිති නිමි.

1.5

පාවිතතියකාණ්ඩය

5.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක්සමබ්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් දන දන බොරු කීමෙහි පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : හත්ථක ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් හත්ථක ශාකාපුත්‍ර තීර්ථකයන් සමග සාකච්ඡාකරණයේ වළඟා පිළිණ කෙළේ යැ, පිළිණ කොට වැළඹී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන කුණාකින් නම්සි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්සි, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්සි, කයින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

2. (ජාතාදියෙන්) ගටා බිණීමෙහි පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් සමග ඛබර කරන්නාහු ප්‍රියශීල භික්ෂූන් ගටා බිණුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන කුණාකින් නම්සි : . . .

3. භික්ඛුපෙසුඤ්ඤා පාචිතියං කන්ධ පඤ්ඤානතනති : සංවජ්ජියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංගම් වජ්ජුග්ගිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනං භග්ගිනජානානං කලුභජානානං විවාදපක්ඛානං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරිංසු, තග්ගම් වජ්ජුග්ගි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-

4. අනුපසම්පන්නං පදසො ධම්මං වාචේනතස්ස පාචිතියං කන්ධ පඤ්ඤානතනති : සංවජ්ජියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංගම් වජ්ජුග්ගිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උපසංහරෙ පදසො ධම්මං වාචේසු, තග්ගම් වජ්ජුග්ගි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : සියං වාචනො සමුට්ඨාති, න කායනො න චිත්තනො. සියං වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති, න කායනො -පෙ-

5. අනුපසම්පන්නො උත්තරිං ද්විරතනතිරතතං සහසෙය්‍යං කපොඤ්ඤානස්ස පාචිතියං කන්ධ පඤ්ඤානතනති : ආලචියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : සම්මවුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංගම් වජ්ජුග්ගිනති : සම්මවුලා භික්ඛු අනුපසම්පන්නො සහසෙය්‍යං කපොසු, තග්ගම් වජ්ජුග්ගි.

එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : සියං කායනො සමුට්ඨාති, න වාචනො න චිත්තනො. සියං කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති, න වාචනො -පෙ-

6. මාතුභාමේන සහසෙය්‍යං කපොඤ්ඤානස්ස පාචිතියං කන්ධ පඤ්ඤානතනති : සංවජ්ජියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං අනුරුඤ්ඤා ආරබ්භ.

කිංගම් වජ්ජුග්ගිනති : ආයසමා අනුරුඤ්ඤා මාතුභාමේන සහසෙය්‍යං කපොසි, තග්ගම් වජ්ජුග්ගි.

එකා පඤ්ඤානති.

ඡක්ඛං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ- එළකලොමකෙ.

3. මහණන් බිඳුවන පෙහෙසුන් බස්නි පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණ හටගත් ධර්ම ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදයට බැසගත් භික්ෂූන් අතර ප්‍රියභාවය සුන් කරණ පෙහෙසුන් බස් එළවුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නැගී : . . .

4. අනුපසපනක් හු සමග පද වශයෙන් ධර්මය කියන්නාහු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු උච්චුටත් හා පද වශයෙන් ධර්මය කීහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නැගී : කිසි විටෙක වචනයෙන් නැගී, කයින් නො නැගී, සිතින් නො නැගී. කිසි විටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී, කයින් නො නැගී. . . .

5. අනුපසපනක් හු සමග දෙතුන් රැස්කින් මත්තෙහි එකප්‍රශ්නය කරන්නාහු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවිඳුවද දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ මහණන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු අනුපසපනක් හු සමග එකප්‍රශ්නය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නැගී : කිසි විටෙක කයින් නැගී, වචනයෙන් නො නැගී, සිතින් නො නැගී. කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

6. මාගමක හා සමග එක් සෙනස්තෙහි ගයනය කරන්නාහු පිළිබඳ පවිත්‍ර සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ තෙරණුවෝ මාගමක හා සමග එක් සෙනස්තෙහි ගයනය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නැගී : ඵලකලොම සමුච්ඡාදනයෙහි යැ. . . .

7. මානුෂාමිත්ත උත්තරි ඡප්පසුච්චාචාති ධම්මං දෙසෙන්නාං පාපිත්තියං කන්ද පසුකතනනි : සංවජ්ජියං පසුකතනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්මන්තං උදයං ආරබ්භ.

කිංසම්මං වජ්ජුස්මිනනි : ආයස්මා උදයි මානුෂාමිත්ත ධම්මං දෙසෙයි, තස්මිං වජ්ජුස්මිං.

එකා පසුකතති, ජෙදා අනුපසුකතතියො.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ- පදසොධමෙම.

8. අනුපසම්පන්නාං උත්තරිමත්තංධම්මං භුතං ආරොචෙනාං පාපිත්තියං කන්ද පසුකතනනි : වෙසාලියං පසුකතනං.

කං ආරබ්භාති : වග්ගුද්ධරියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්මං වජ්ජුස්මිනනි : වග්ගුද්ධරියා භික්ඛු භික්ඛිනං අසුකමසුකාං උත්තරිමත්තංධම්මං වණං භාසිංසු, තස්මිං වජ්ජුස්මිං.

එකා පසුකතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො. සියා වාචතො සමුට්ඨාති න කායතො න චිත්තතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න චිත්තතො -පෙ-.

9. භික්ඛුස්ස දුට්ඨලාපතති. අනුපසම්පන්නාං ආරොචෙනාං පාපිත්තියං කන්ද පසුකතනනි : සංවජ්ජියං පසුකතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්මං වජ්ජුස්මිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුස්ස දුට්ඨලාපතති. අනුපසම්පන්නාං ආරොචෙසුං, තස්මිං වජ්ජුස්මිං.

එකා පසුකතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති - පෙ-.

10. පඨවිං ඛණ්ණතාං පාපිත්තියං කන්ද පසුකතනනි : ආලව්වියං පසුකතනං.

කං ආරබ්භාති : ආලව්විකෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම්මං වජ්ජුස්මිනනි : ආලව්විකා භික්ඛු පඨවිං ඛණ්ණං, තස්මිං වජ්ජුස්මිං.

එකා පසුකතති

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. මාගමකට සපයවදනෙකින් මත්තෙහි දහම් දෙසන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමකට දහම් දෙසිය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති දෙකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : පදයො ධම්ම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

8. අනුපසපනක්භට වීදාමාන චූ උතුරුමිනිස්දහම් ආරොවන කරන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : වග්ගමුද්දකීරවාසි භික්ෂූන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වග්ගමුද්දකීරවාසි භික්ෂූහු ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස් දහමහි ගුණ වැණුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟියි : කිසි විටෙක කයින් නඟියි, වචනයෙන් නො නඟියි, සිතීන් නො නඟි. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නඟියි, කයින් නො නඟියි, සිතීන් නො නඟි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නඟියි, සිතීන් නො නඟි. . . .

9. මහණක්හු පිළිබඳ තුළල් ඇවතක් අනුපසපනක්භට ආරොවනා කරන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු මහණක්හු පිළිබඳ තුළල් ඇවතක් අනුපසපනක්භට ආරොවනා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟියි. . . .

10. පොළොව කණින්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවි තුවුරු දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණහු පොළොව කැණුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟියි . . .

5.2

1. භූතගාමපානව්‍යායාය පාලිතරියං කන්ද පොළොවහිමානෙරා : අලුතියං පොළොවහිමානෙරා.

කං අරබ්‍යානි : අලුතියෙහි හිසට අරබ්‍යානි.

කියම් වදනෙහි : අලුතියා හිසට රුකකි. ජනප්‍රිය, තමා වදනෙහි.

එකා පොළොවහිමානෙරා.

ජනප්‍රිය අලුතියෙහිමානෙරානං නිසි සමුදානෙහි සමුදානි -පෙ-

2. අලුතියෙහිමානෙරා ව්‍යායාය පාලිතරියං කන්ද පොළොවහිමානෙරා ; කොට්ඨාසය පොළොවහිමානෙරා.

කං අරබ්‍යානි : අලුතියෙහි ජනප්‍රිය අරබ්‍යානි.

කියම් වදනෙහි : අලුතියා ජනප්‍රිය සමුදානෙහි අලුතියා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා අලුතියා අලුතියා¹ පලිවරි, තමා වදනෙහි.

එකා පොළොවහිමානෙරා, එකා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා.

ජනප්‍රිය අලුතියෙහිමානෙරානං නිසි සමුදානෙහි සමුදානි -පෙ-

3. උප්පාදානෙහිමානෙරා ව්‍යායාය පාලිතරියං කන්ද පොළොවහිමානෙරා : රාජගොල පොළොවහිමානෙරා.

කං අරබ්‍යානි : මෙතරියෙහිමානෙරා හිසට අරබ්‍යානි.

කියම් වදනෙහි : මෙතරියෙහිමානෙරා හිසට අලුතියා දබ්බං මලප්‍රසාදයෙහිමානෙරා උප්පාදානෙහිමානෙරා, තමා වදනෙහි.

එකා පොළොවහිමානෙරා, එකා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා.

ජනප්‍රිය අලුතියෙහිමානෙරානං නිසි සමුදානෙහි සමුදානි -පෙ-

4. සමුදානෙහිමානෙරා වා පිඨං වා හිසං වා කොට්ඨං වා අලුතියානෙරා සමුදානෙහිමානෙරා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා පාලිතරියං කන්ද පොළොවහිමානෙරා : සාමාන්‍ය පොළොවහිමානෙරා.

කං අරබ්‍යානි : සමුදානෙහිමානෙරා හිසට අරබ්‍යානි.

කියම් වදනෙහි : සමුදානෙහිමානෙරා හිසට සමුදානෙහිමානෙරා අලුතියානෙරා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා පාලිතරියං කන්ද පොළොවහිමානෙරා වදනෙහි.

එකා පොළොවහිමානෙරා, එකා අනුප්‍රසාදයෙහිමානෙරා.

ජනප්‍රිය අලුතියෙහිමානෙරානං ද්විති සමුදානෙහි සමුදානි -පෙ- කතියෙහිමානෙරා.

1. අලුතියෙහිමානෙරා - මිත්තං, සා.

5.2

1. අමු ලිය රුක් තණ ආදි භූතසමූහය සිදීමෙහි පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළුවිපුරයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අළුවිපුරවැසි මහණහු ගසක් සිඳවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නම්බි : . . .

2. අනෙකක් කීමෙහි ද (නිහඬවීමෙන්) වෙහෙසීමෙහි ද පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසඹානුවද දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණහු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ සහමැද ඇවිත් වෛද්‍යා කරණු ලබනුයේ අනෙකෙකින් අනෙකක් වැසි යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නම්බි : . . .

3. අවමන් කිරීමෙහි ද අයුණු කීමෙහි ද පවතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවද දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : මෙත්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දඹබමල්ල පුත්‍රයාට භික්ෂූන් ලවා අවමන් කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නම්බි : . . .

4. සහසතු ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ බිස්සක් හෝ බදවෙච්චක් හෝ එළිමහනෙහි අතුට නො නඟා තබා නො පිළිවිසෑ බැහැර යන්නහු පිළිබඳ පවතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණහු සහසතු සෙනසුන් එළිමහනෙහි අතුට නො නඟා තබා නො පිළිවිසෑ බැහැර ගියාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදන අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නම්බි : කථිත සමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

5. සබ්බිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සන්තිතා අනුඛරිතා අනාප්‍රච්ඡා පක්කමනතං පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්‍හාති : සත්තරසවග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්‍හ.

කිංචිං වජ්ජග්ගීනාති : සත්තරසවග්ගියං භික්ඛු සබ්බිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සන්තිතා අනුඛරිතා අනාප්‍රච්ඡා පක්කමිංසු, තස්මිං වජ්ජග්ගීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-කාසිනකෙ.

6. සබ්බිකෙ විහාරෙ ජානං පුබ්බපගතං භික්ඛුං අනුපබ්ඡ්ඡ සෙය්‍යං කපෙපනතං පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්‍හාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්‍හ.

කිංචිං වජ්ජග්ගීනාති : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛු ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ඡ්ඡ සෙය්‍යං කපෙපසුං, තස්මිං වජ්ජග්ගීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති න වාචතො -පෙ-

7. භික්ඛුං කුපිතෙන අනන්තමනෙන සබ්බිකා විහාරා නික්කබ්බිතතං පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්‍හාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්‍හ.

කිංචිං වජ්ජග්ගීනාති : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛු කුපිතා අනන්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කබ්බිංසු, තස්මිං වජ්ජග්ගීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ත්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-

8. සබ්බිකෙ විහාරෙ උපරි චෙඨාසකුප්පිතා ආභවිවපාදකං මඤ්චං වා පිඨං වා අභිනිසිදනතං පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්‍හාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ආරබ්‍හ.

කිංචිං වජ්ජග්ගීනාති : අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සබ්බිකෙ විහාරෙ උපරි චෙඨාසකුප්පිතා ආභවිවපාදකං මඤ්චං සහසා අභිනිසිදි, තස්මිං වජ්ජග්ගීං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො, සියා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-

5. සහසතු වෙහෙරෙහි ගයාචක් අනුව නො නගා තබා නො පිළිවිස බැහැර යන්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සතළොස්වග මහණු සහසතු වෙහෙරෙහි ගයාචන් අනුව නො නගා තබා නො පිළිවිස බැහැර ගියාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්බි : කඨින සමුච්ඡාදනයෙහි යැ. . . .

6. සහසතු වෙහෙරෙහි දන දන පළමු එළඹ සිටි මහණු හමුවට වැද ගයනය කරන්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු ස්ථිර හික්කුන් හමුවට වැද ගයනය කළාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම්බි : කඨින ද සිතින් ද නම්බි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

7. කිසි නොසතුටු සිතින් මහණක්හු සහසතු වෙහෙරින් බැහැර කරන්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු කිසියාහු නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු හික්කුන් සහසතු වෙහෙරින් බැහැර කළාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුනෙකින් නම්බි : . . .

8. සහසතු වෙහෙරෙහි නො සෙවෙණි කළ කිළිය මතුයෙහි වල්හිස වීද සිථගන්වා කළ පා ඇති ඇදෙකැ හෝ පුටුවකැ හෝ හිඳින්නාහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මහණෙක් සහසතු වෙහෙරෙහි නො සෙවෙණි කළ කිළිය මතුයෙහි වල්හිස වීද සිථ ගන්වා කළ පා ඇති ඇදෙකැ යුග්‍යව හුන්නේ යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්බි : කිසි විටෙක කඨින නම්බි, වචනයෙන් නො නම්බි, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කඨින ද සිතින් ද නම්බි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

9. අතර්පරිතයෙ අතිවිකිනා තතුතරි. අතිවිකිනාතය පාචිතය. කන්ද පසුකතනනි : කොසලිය. පසුකතන.

ක. අරබනාති : අයසමනන. ජනන. අරබන.

කිසිම. වනුසමනනි : අයසම. ජනන. කතපරිතයෙසිත. විහාර. පුනපුන. ඡාදපෙසි, පුනපුන. ලිමපෙසි. අතිහාරිකො විහාර. පරිපටි, තසම. වනුසම.

එක. පසුකතන.

ජනන. අපතර්පරිතයනන. ජනි සමුච්ඡායෙනි සමුච්ඡායි -පෙ-

10. ජන. සපාණක. උදක. තිණ. ව. මතනික. ව. සිකුනනන පාචිතය. කන්ද පසුකතනනි : අලවිය. පසුකතන.

ක. අරබනාති : අලවිකෙ හිකු අරබන.

කිසිම. වනුසමනනි : අලවික. හිකු ජන. සපාණක. උදක. තිණවි මතනිකවි සිකුනි, තසම. වනුසම.

එක. පසුකතන.

ජනන. අපතර්පරිතයනන. තිණ සමුච්ඡායෙනි සමුච්ඡායි -පෙ-

භූතනමවගනන දුතියො.

5.3

1. අතමමනෙ හිකුනිතො ඔවදනනන පාචිතය. කන්ද පසුකතනනි : සාවතිය. පසුකතන.

ක. අරබනාති : ජබගනිතෙ හිකු අරබන.

කිසිම. වනුසමනනි : ජබගනිය. හිකු අතමමන. හිකුනිතො ඔවදි, තසම. වනුසම.

අපි තන්ද පසුකතනි අනුපසුකතනි අනුපනනපසුකතනි : එක. පසුකතනි, එක. අනුපසුකතනි. අනුපනනපසුකතනි තසම. නපි.

ජනන. අපතර්පරිතයනන. අති සමුච්ඡායෙනි සමුච්ඡායි : සිය. වාවතො, සමුච්ඡායි න කායතො, න විතතො, සිය. වාවතො, වි විතතො, වි සමුච්ඡායි න කායතො -පෙ-

2. අන්තකතෙ සුරියෙ හිකුනිතො ඔවදනනන පාචිතය. කන්ද පසුකතනනි : සාවතිය. පසුකතන.

ක. අරබනාති : අයසමනන. වුලපනක. අරබන.

තසම. වනුසමනනි : අයසම. වුලපනකො අන්තකතෙ සුරියෙ හිකුනිතො ඔවදි, තසම. වනුසම.

1. වුලපනක. - ම ජ ස.

9. දෙසැන් පරික්ෂණයක් විධාන කොට ඊට වැඩියක් විධාන කරන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂක පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : කොසැමැනුවත් පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ කොට නිමවන ලද විහාරයක් පුනපුනා සෙවෙණි කරවිය, පුන පුනා අලෙවි කරවිය. ඉතා බර වූ විහාරය පතිත විය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාග සගයන් නගී. . . .

10. පඤ්ඤාත්ති සහිත දිය දන දන තණපත්ති හෝ මැටියෙහි හෝ ඉසින්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂක පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : අළු වූවුන් පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : අළු වූවුන් මහණු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : අළු වූවුන් මහණු පඤ්ඤාත්ති සහිත දිය දන දන තණපත්ති ද මැටියෙහි ද ඉසියහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාග තුනෙකින් නගීයි : . . .

දෙවන භූතසාම වර්ග යි.

5.3

1. හික්ඛුනොවාදක සම්මුඛය නොලැබ මෙහෙණන්ට ඔවා දෙන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂක පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සම්මතය නො ලත් සවග මහණු මෙහෙණන්ට ඔවා දුන්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

ඵහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පන්න පඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති ඵලකක, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකක, අනුප්පන්න පඤ්ඤාත්ති ඵහි නැගී.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාග දෙකෙකින් නගීයි : කිසි විටෙක වචනයෙන් නගීයි, කයින් නො නගීයි, හිතින් නො නගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගීයි, කයින් නො නගී. . . .

2. හිරු අවට ගියකල්හි මෙහෙණන්ට ඔවා දෙන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂක පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක තෙරුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් වුල්ලපත්ථක ස්ථවිර හිරු අස්තයට ගිය කල්හි මෙහෙණන්ට ඔවා දුන්නෝ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

එක: පද්‍යාන.

ජනන: අපතතිසමුදායානං දුභි සමුදායෙන සමුදායී : පදසොධිවෙම -පෙ-.

3. භික්‍ෂුනුපංඝයං උපසංඝමිති: භික්‍ෂුනියො ඔවදනාංග පාඨතියං කන්‍යා පද්‍යානනනි : සකෙකපු පද්‍යානනං.

කං ආරමානී : ජබ්බග්ගෙ භික්‍ෂු ආරමා.

කිංචිම වජ්ජග්ගිනි : ජබ්බග්ගො භික්‍ෂු භික්‍ෂුනුපංඝයං උපසංඝමිති: භික්‍ෂුනියො ඔවදිංසු, තග්ගිම වජ්ජග්ගිම.

එක: පද්‍යානනි, එක: අනුපද්‍යානනි.

ජනන: අපතතිසමුදායානං දුභි සමුදායෙන සමුදායී -පෙ- කසිනකෙ.

4. ආමිසගෙතු භික්‍ෂු භික්‍ෂුනියො ඔවදනනී භණ්ණනාංග පාඨතියං කන්‍යා පද්‍යානනනි : සාවච්ඡිං පද්‍යානනං.

කං ආරමානී : ජබ්බග්ගෙ භික්‍ෂු ආරමා.

කිංචිම වජ්ජග්ගිනි : ජබ්බග්ගො භික්‍ෂු ආමිසගෙතු භික්‍ෂු භික්‍ෂුනියො ඔවදනනී භණ්ණංසු, තග්ගිම වජ්ජග්ගිම.

එක: පද්‍යානනි.

ජනන: අපතතිසමුදායානං තිභි සමුදායෙන සමුදායී : -පෙ-

5 අඤ්ඤාතිකාය භික්‍ෂුනියා විවරං දෙනනාංග පාඨතියං කන්‍යා පද්‍යානනනි : සාවච්ඡිං පද්‍යානනං.

කං ආරමානී : අඤ්ඤාතරං භික්‍ෂු ආරමා.

කිංචිම වජ්ජග්ගිනි : අඤ්ඤාතරො භික්‍ෂු අඤ්ඤාතිකාය භික්‍ෂුනියා විවරං අදසි, තග්ගිම වජ්ජග්ගිම.

එක: පද්‍යානනි, එක: අනුපද්‍යානනි.

ජනන: අපතතිසමුදායානං ඡභි සමුදායෙන සමුදායී -පෙ-

6. අඤ්ඤාතිකාය භික්‍ෂුනියා විවරං සිබ්බෙනාංග පාඨතියං කන්‍යා පද්‍යානනනි : සාවච්ඡිං පද්‍යානනං.

කං ආරමානී : අයග්ගනං උදසි ආරමා.

කිංචිම වජ්ජග්ගිනි : අයග්ගො උදසි අඤ්ඤාතිකාය භික්‍ෂුනියා විවරං සිබ්බෙසි, තග්ගිම වජ්ජග්ගිම.

එක: පද්‍යානනි.

ජනන: අපතතිසමුදායානං ඡභි සමුදායෙන සමුදායී -පෙ-

පසුපසින් එකෙකි.

සවුදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රදාය දෙකකින් නම්යි : පද සොබාම සම්ප්‍රදායයෙහි ය. . . .

3. මෙහෙණවරට එළඹූ මෙහෙණන්ට ඔවා දෝනහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාකාපනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු මෙහෙණවරට එළඹූ මෙහෙණකට ඔවා දුන්හ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුපසින් එකෙකු, අනුපසුපසින් එකෙකි.

සවුදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රදාය දෙකකින් නම්යි : කඩින සම්ප්‍රදායයෙහි යැ. . . .

4. හික්මුන් ආමිස හෙතෙයන් මෙහෙණන්ට ඔවා දෙතිසි කියන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු ආමිස හෙතෙයන් හික්මුන් මෙහෙණන්ට ඔවා දෙතිසි කීහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුපසින් එකෙකි.

සවුදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රදාය තුනකින් නම්යි : . . .

5. නො නෑ මෙහෙණකට සිවුරක් දෝනහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මහණක් නො නෑ මෙහෙණකට සිවුරක් දීන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුපසින් එකෙකු, අනුපසුපසින් එකෙකි.

සවුදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රදාය සයෙන් නම්. . . .

6. නො නෑ මෙහෙණක ලවා සිවුරක් ගෙත්තම් කරවන්නහු පිළිබඳ පවති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ නො නෑ මෙහෙණක ලවා සිවුරක් ගෙත්තම් කරවී යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුපසින් එකෙකි.

සවුදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රදාය සයෙන් නම්. . . .

7. භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකධානමග්ගං පටිපජ්ජනානං පාඨිතතියං කථා පඤ්ඤාතතනාති : සාවචජීයං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගිනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකධානමග්ගං පටිපජ්ජංගු, තග්ගම් වජ්ජග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති

ඡතතං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙන භි සමුට්ඨාති : සියා කායකො සමුට්ඨාති, න වාචකො න චිත්තකො. සියා කායකො ච වාචකො ච සමුට්ඨාති, න චිත්තකො. සියා කායකො ච චිත්තකො ච සමුට්ඨාති, න වාචකො, සියා කායකො ච වාචකො ච චිත්තකො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

8 භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහන්තං පාඨිතතියං කථා පඤ්ඤාතතනාති : සාවචජීයං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගිනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනීති සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිංගු, තග්ගම් වජ්ජග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති.

ඡතතං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුභි සමුට්ඨානෙන භි සමුට්ඨාති : -පෙ-

9. ජානං භික්ඛුනීපරිපාඨිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනානං පාඨිතතියං කථා පඤ්ඤාතතනාති : රාජගහෙ පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : දෙවදත්තං ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගිනාති : දෙවදත්තො ජානං භික්ඛුනීපරිපාඨිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජ, තග්ගම් වජ්ජග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති.

ඡතතං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායකො ච චිත්තකො ච සමුට්ඨාති, න වාචකො -පෙ-

10. භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙනානං පාඨිතතියං කථා පඤ්ඤාතතනාති : සාවචජීයං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමන්තං උද්දසිං ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගිනාති : ආයසමා උද්දසි භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙයි, තග්ගම් වජ්ජග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡතතං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායකො ච චිත්තකො ච සමුට්ඨාති, න වාචකො -පෙ-

බ්වදවග්ගො තතියො.

7. මෙහෙණක හා කතිකා කොට එක් අදහස්මයකට බව මහණු පිළිබඳ පරීක්ෂක පදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු මෙහෙණන් හා කතිකා කොට එක් අදහස්මයකට බැස්සාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකො, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකො.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සතරෙකින් නැගී : කිසිවිටෙක කයින් නැගී, වචනයෙන් නො නැගී, සිතින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නැගී, සිතින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී. . . .

8. මෙහෙණක හා කතිකා කොට එක් නැවතට නැගීනහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු මෙහෙණන් හා කතිකා කොට එක් නැවතට නැගීනහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකො, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකො.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදන සතරෙකින් නැගී : . . .

9. දන දන මෙහෙණක වසින් නිපදවන ලද බොහෝ වළඳන්තහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවැ දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : දෙවදත් මහණු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : දෙවදත් මහණ දන දන මෙහෙණක වසින් නිපදවන ලද පිණ්ඩපාතය වැළඳී ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකො, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකො.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

10. එකලාචුයේ එකලා මෙහෙණක හා රහසිගත වැ හිඳින්තහු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ගි මහණු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් උද්ගි මහණ එකලා චුයේ එකලා මෙහෙණක හා රහසිගත වැ හිනැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකො.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

මෙවන මධ්‍යමාර්ග යි.

5.4

1. නිවැරදිව පැවසීමට අවශ්‍ය වන්නේ පරිවාර පාලි තර්කානුකූලව පැවසීමටය.

කං අරභයාති : ජනපතියෙ භික්ඛු ආරාම.

කිං වදාමිති : ජනපතියා භික්ඛු අනුමතියා අවසරයෙන්, අනුමතියෙන්, නිවැරදිව වදාමිති.

එකං පසුබිම, එකං අනුමතිය.

ජනං අපතියමුච්ඡාදානං දුට්ඨි සමුච්ඡාදෙන සමුච්ඡාදි - පෙ - ඵලකලොමකෙ.

2. ගණකාපතෙ පරිවාර පාලි තර්කානුකූලව පැවසීමටය.

කං අරභයාති : දෙවදනං ආරාම.

කිං වදාමිති : දෙවදනො සපරිතො කුලෙසු විකුණුපෙන, විකුණුපෙන, අනුමතියෙන්, නිවැරදිව වදාමිති.

එකං පසුබිම, සත්තඅනුමතියෙන්.

ජනං අපතියමුච්ඡාදානං දුට්ඨි සමුච්ඡාදෙන සමුච්ඡාදි - පෙ - ඵලකලොමකෙ.

3. පරිවාර පාලි තර්කානුකූලව පැවසීමටය.

කං අරභයාති : සමඛුලෙ භික්ඛු ආරාම.

කිං වදාමිති : සමඛුලො භික්ඛු අනුමතියෙන් නිමනානං අනුමතියෙන්, අනුමතියෙන්, නිවැරදිව වදාමිති.

එකං පසුබිම. වතයො¹ අනුමතියෙන්.

ජනං අපතියමුච්ඡාදානං දුට්ඨි සමුච්ඡාදෙන සමුච්ඡාදි - පෙ - කසිනකෙ.

4. අනුමතියෙන් පසුව පරිවාර පාලි තර්කානුකූලව පැවසීමටය.

කං අරභයාති : සමඛුලෙ භික්ඛු ආරාම.

කිං වදාමිති : සමඛුලො භික්ඛු න මතං ජාතියා පරිවාර පාලි තර්කානුකූලව වදාමිති.

එකං පසුබිම.

ජනං අපතියමුච්ඡාදානං ජන සමුච්ඡාදෙන සමුච්ඡාදි - පෙ -

1. කියො - සා.

5.4

1. ආවසරපිණිස එක් දිනකට වඩා වළඳන්නු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පැවැත්වෙන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු පුත පුතා වැස ආවසරපිණිස වැළඳුන ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නම්යි . . . ඵලකලොම සම්මුඛයානගෙහි යැ.

2. ගණනොපනගෙහි පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : රජගහනුවට දී පැවැත්වෙන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : දෙවදත්තු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : දෙවදත් පිරිස් සහිතවැ කුලයන්හි විනව විනවා අනුභව කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නම්යි . . . ඵලකලොම සම්මුඛයානගෙහි යැ.

3. පරම්පර ගෝපනගෙහි පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : විසල් පුරදී පැවැත්වෙන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණු පැවරූ කැන තබා අන්තැනෙකැ වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සතරෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නම්යි . . . කඨින සම්මුඛයානගෙහි යැ.

4. දෙතුන් පයක් පුරා පු පිළිගෙන ඊට වඩා පිළිගන්නු පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැන්හි පැවැත්වෙන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පැවැත්වෙන ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණු පමණ නො දන පිළිගත්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නම්. . . .

5. භූතනාමිනා පවාරිතෙන අනතිරිතනං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුක්ඛනාසං පාචිතනීයං කප්ථ පසුකැපීමනාති : සංවිතීයං පසුකැපීමනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : සම්බුද්ධ භික්ඛු භූතනාමිනෙ පවාරිතා අසුකැපු භුක්ඛණ, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකං පසුකැපති, එකං අනුපසුකැපති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති - පෙ - කසිනකෙ.

6. භික්ඛුං භූතනාමිං පවාරිතං අනතිරිතෙන බාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිභව්වං පවාරිතනාසං පාචිතනීයං කප්ථ පසුකැපීමනාති : සංවිතීයං පසුකැපීමනං.

කං ආරබ්භාති : අසුකැපු භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : අසුකැපු භික්ඛු භික්ඛු භූතනාමිං පවාරිතං අනතිරිතෙන බොජනීයෙන අභිභව්වං පවාරිතං, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකං පසුකැපති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති - පෙ -

7. විකාලෙ බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුක්ඛනාසං පාචිතනීයං කප්ථ පසුකැපීමනාති : රාජගහෙ පසුකැපීමනං.

කං ආරබ්භාති : සත්තරසවහිතෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : සත්තරසවහිතං භික්ඛු විකාලෙ භොජනං භුක්ඛණ, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකං පසුකැපති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති - පෙ - ඵලකලොමකෙ.

8. සන්තිධිකාරකං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුක්ඛනාසං පාචිතනීයං කප්ථ පසුකැපීමනාති : සංවිතීයං පසුකැපීමනං.

කං ආරබ්භාති : අයසමිතං බෙලට්ඨිසිතං ආරබ්භ.

කිසමිං වජ්ජසමිනාති : අයසමිතං බෙලට්ඨිසිතං සන්තිධිකාරකං භොජනං භුක්ඛණ, තසමිං වජ්ජසමිං.

එකං පසුකැපති.

ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති - පෙ - ඵලකලොමකෙ.

5. වළඳා නිමවූ පැවරුවහු විසින් අයිරිත් නො කළ කැයුතු දෙයක් හෝ බුදිය යුතු දෙයක් හෝ වළඳන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වළඳා නිමවූ පැවරු බොහෝ මහණහු, අන් තැනෙකින් වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි . . . කඨින සමුට්ඨානායෙහි යැ.

6. වළඳා නිමවූ පැවරු මහණක්හු අයිරිත් නො කළ කැයුතු දෙයින් හෝ බුදිය යුතු දෙයින් හෝ ඵලවා පවරන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ඵක්තරා මහණක්හු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ඵක්තරා මහණෙක් වළඳා නිමි පැවරු මහණක්හු අයිරිත් නොකළ කැයුතු දෙයින් බුදිය යුතු දෙයින් ඵලවා පැවරියැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟි. . . .

7. විකාලයෙහි කැයුතු දෙයක් හෝ බුදිය යුතු දෙයක් හෝ වළඳන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවමදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සතළොස්වග මහණහු විකාලයෙහි බොජුන් වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි . . . ඵලකලොම සමුට්ඨානායෙහි යැ.

8. පිළිගෙණ රැයක් ඉක්මවූ කැයුතු හෝ බුදිය යුතු හෝ දෙයක් වළඳන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් බෙලට්ඨසිස තෙරුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් බෙලට්ඨසිස තෙරණුවෝ පිළිගෙණ රැයක් ඉක්ම වූ බොජුන් වැළඳුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති ඵකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි . . . ඵලකලොම සමුට්ඨානායෙහි යැ.

9. පිණි බොජුන් තමා පිණිස විනවා බුද්ධත්වය පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පැවත ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පැවත ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු පිණි බොජුන් තමන් පිණිස විනවා වැළඳුනු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්මී ඵලකාල, අනුපඤ්ඤාත්මී ඵලකාල.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගත් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සතරෙකින් නම්. . . .

10. නො පිළිගත් යම් අතරක් පරගලා කරන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පැවත ලද ද යත් : විසල් පුරුද්ද පැවත ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : ඵත්තරා මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ඵත්තරා මහණුන් නො පිළිගත් අතරක් වැළඳුනු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්මී ඵලකාල, අනුපඤ්ඤාත්මී ඵලකාල.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගත් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නම්. . . . ඵලකාලයම් සම්මුඛයානයෙහි යැ.

සිවුරන හෝපන වර්ග යි.

5.5

1. නග්න කප්පකුට හෝ පරිවෘත්තයකුට හෝ පරිවෘත්තයකුට හෝ කැපුණු දෙයක් හෝ බුද්ධ සුභ දෙයක් හෝ සියතින් දෙන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කො තැන්හි පැවත ලද ද යත් : විසල් පුරුද්ද පැවත ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්වත් ඵත්තරා පිරිවැරියකට ඵලකාලයම් හඬමින් දෙ කැපුමක් දුන්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්මී ඵලකාල.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගත් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නම්. . . . ඵලකාලයම් සම්මුඛයානයෙහි යැ.

2. මහණුන්ට “ ඇවත, එව ගමකට හෝ නියම් ගමකට හෝ පිටු පිණිස පිවිසෙන්නෙමු ” යි ඒ මහණුන්ට (කිසි අතරක්) දෙවා හෝ නො දෙවා හෝ පිටත් කොට යවන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පැවත ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පැවත ලදී.

කවරක්ෂු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ගාකාපුත්‍රයන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ගාකාපුත්‍ර “ ඇවත, එව ගමට පිටු පිණිස පිවිසෙන්නෙමු ” යි, (කැඳවා ගෙන) ඒ මහණුන්ට කිසිවක් නො දෙවා නො යැවීය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්මී ඵලකාල.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගත් අතුරෙහි සම්මුඛයාන තුනෙකින් නම්. . . .

3. සහෝජනෙ කුලෙ අනුපමා නිසර්. කපොතකාස පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනි : සාවජියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති : අයසමනං උපනන්දං සකාපුතතං අරබ්භං.

කිසිමි. වජ්ජකියනි : අයසමි, උපනන්දෙ සකාපුතතො සහෝජනෙ කුලෙ අනුපමා නිසර්. කපොසි, තසමි. වජ්ජකියං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති න වාචනො.

4 මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තො අසනෙ නිසර්. කපොතකාස පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනි : සාවජියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති : අයසමනං උපනන්දං සකාපුතතං අරබ්භං.

කිසිමි. වජ්ජකියනි : අයසමි, උපනන්දෙ සකාපුතතො මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තො අසනෙ නිසර්. කපොසි, තසමි. වජ්ජකියං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති න වාචනො.

5. මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසර්. කපොතකාස පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනි : සාවජියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති : අයසමනං උපනන්දං සකාපුතතං අරබ්භං.

කිසිමි. වජ්ජකියනි : අයසමි, උපනන්දෙ සකාපුතතො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසර්. කපොසි, තසමි. වජ්ජකියං.

එකා පඤ්ඤාතති,

ජනනං අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති න වාචනො.

6. නිමිනතිනෙක සහනෙතන සනතං භික්ඛුං අනාපුච්ඡං පුරෙහතතං වා පච්ඡාහතතං වා¹ කුලෙසු වාරිතතං අපච්ඡාහතතං පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනි : රාජගහෙ පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භාති, අයසමනං උපනන්දං සකාපුතතං අරබ්භං.

කිසිමි. වජ්ජකියනි : අයසමි, උපනන්දෙ සකාපුතතො නිමිනතිනො සහනෙතො සමානො පුරෙහතතමි පච්ඡාහතතමි කුලෙසු වාරිතතං අපච්ඡ, තසමි. වජ්ජකියං.

එකා පඤ්ඤාතති, වතයො අනුපඤ්ඤාතතියො.

ජනනං අපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-කසිනකො.

1. පුරෙහතතං පච්ඡාහතතං-මිශ්‍රිතං.

3. මෙවුන්දම් රායෙන් යුත් පුමිතිරි දෙදෙනා ඇති යහන් ගෙහි ඇතුළුව වැද හිඳිනු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකා පුත්‍ර පුමිතිරි දෙදෙනා ඇති යහන් ගෙය තුළට වැද හිනැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නැගී ; කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී.

4. මාගමක හා රහස්ති පිළිසන් අස්නෙක හිඳිනු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර මාගමක හා රහස්ති පිළිසන් අස්නෙක හුන්නේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නැගී ; කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී.

5. එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක හා හිඳිනු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි හි ද යත් : හුදෙකලා වූ ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාපුත්‍ර හුදෙකලා මාගමක හා රහස්ති හිනැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයකින් නැගී ; කයින් ද සිතින් ද නැගී, වචනයෙන් නො නැගී.

6. ඇරුයුම් ලද බත් ඇතියහු වීසින් වැළක සිටී මහණක්නු නො වීචාරා පෙර බත්හි හෝ පසු බත්හි හෝ කුලයන්හි හැසිරෙන මහණහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවැදී පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇරැබ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකා පුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි හි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකා පුත්‍ර ඇරුයුම් ලද බත් ඇතියේ පෙර බත්හි ද පසු බත්හි ද කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණියේ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සතරෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකකින් නැගී ; , , කයින් සමුට්ඨානයෙහි යැ.

7. තතුතනරිං හෙතජ්. විඤ්ඤාපෙනතං පාළිතනිං. කන්ද පසාදනතනනි, සකෙකපු පසාදනතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මහානාමෙහ සකෙකපු අජ්ඣන්තා හන්ත ආගමෙථාති වුච්චමානා නාගමෙසු, තස්මිං වජ්ජග්ගී.

ඵකා පසාදනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

8. උග්ගතං සෙහං දස්සනාග ගච්ඡන්තං පාළිතනිං. කන්ද පසාදනතනනි : සාමජීයං පසාදනතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උග්ගතං සෙහං දස්සනාග අගමිංසු, තස්මිං වජ්ජග්ගී.

ඵකා පසාදනති, ඵකා අනුපසාදනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ- ඵලකලොමිකෙ.

9. අතිරෙකතිරතං සෙහංග වසන්තං පාළිතනිං. කන්ද පසාදනතනනි : සාමජීයං පසාදනතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිරෙකතිරතං සෙහංග වසිංසු, තස්මිං වජ්ජග්ගී.

ඵකා පසාදනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ- ඵලකලොමිකෙ.

10. උග්ගතංගිකං ගච්ඡන්තං පාළිතනිං. කන්ද පසාදනතනනි : සාමජීයං පසාදනතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උග්ගතංගිකං අගමිංසු, තස්මිං වජ්ජග්ගී.

ඵකා පසාදනති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ- ඵලකලොමිකෙ.

7. එයින් (පවරණ ලද පමණින්) වැඩියක් බෙහෙත් වනවන්ත හු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : ශාක්‍ය ජනපදයෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු මහනාම ශාක්‍යයන් විසින් "ස්වාමීනි, අද එකදවසක් පොරොත්තුවූවු මැනවැ" යි කියනු ලබන්නෝ පොරොත්තු නොවූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන සයෙන් නගී. . . .

8. සටනට නිකුත් සෙනහ දක්මට යන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු සටනට නික්මුණු සෙනහ දක්මට ගියහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සම්මුඛයානයෙහි යැ.

9. අයිරා තෙරයක් සේනායෙහි වසන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු අයිරා තෙරයක් සේනාවෙහි වසුහු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සම්මුඛයානයෙහි යැ.

10. යුද බිමට යන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු යුදබිමට ගියහු ය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්මුඛයානගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නගීයි . . . එළකලොම සම්මුඛයානයෙහි යැ.

පස්වන අවලංක වර්ග යි.

5.6

1. සුරුමේරය පානෙ පාචිතරියං කළු පඤ්ඤා භවතනි : කොසලිතං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං සාගතං ආරබ්භ.

කිසම් වජ්ජසම්නති : ආයසමා සාගතො මජ්ඣං පිටි, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න විතතතො. සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ -

2 අභිගුලීපතොදකො පාචිතරියං කළු පඤ්ඤා භවතනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම් වජ්ජසම්නති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුං අභිගුලීපතොදකොන භාසෙසුං තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො -පෙ-.

3. උදකො භස්සධමෙම¹ පාචිතරියං කළු පඤ්ඤා භවතනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාති : සතතරසවග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසම් වජ්ජසම්නති : සතතරසවග්ගියා භික්ඛු අචිරවතියා නදියා උදකො කිලිංසු, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-.

4. අනාදරියෙ පාචිතරියං කළු පඤ්ඤා භවතනි : කොසලිතං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං ඡන්තං ආරබ්භ.

කිසම් වජ්ජසම්නති : ආයසමා ඡන්තො අනාදරියං අකාසි, තසම් වජ්ජසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. භික්ඛුං හිංසාපෙතතස්ස පාචිතරියං කළු පඤ්ඤා භවතනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

1. භස්සධමෙම - ම.ඡ.කං.

5.6

1. රහමත් පිමෙති පවිත්‍රසභා කොමිෂන් පනත 199 ද යත් : කොමිෂන් පනත 199 ද යත් :

කමරන්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් සාගත තෙරුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් සාගත තෙරණුවෝ මත්පැන් පානය කළහ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නම් : කිසි විටෙක කිසිත් නම්, වචනයෙන් නො නම්, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කිසිත් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

2. ගිරිති කැටිමෙති පවිත්‍රසභා කොමිෂන් පනත 199 ද යත් : සැවතෙහි දි පනත 199 ද යත් :

කමරන්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු ගිරිති කැටිමෙන් මහණුන් සිතා ගැන්වූහ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නම් : කිසිත් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

3. දිය කෙළනා රිසියෙන් කිව්වෙන් සැවතෙහි පවිත්‍රසභා කොමිෂන් පනත 199 ද යත් : සැවතෙහි දි පනත 199 ද යත් :

කමරන්හු ඇඳ බ ද යත් : සතළොස්වග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සතළොස්වග මහණු අවිරවී නදියෙන් දිය කෙළි කළේ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නම් : කිසිත් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

4. අනදර කිරීමෙහි පවිත්‍රසභා කොමිෂන් පනත 199 ද යත් : කොමිෂන් පනත 199 ද යත් :

කමරන්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණු ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණ අනදර කළේ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන තුනකින් නම්. . . .

5. මහණුන් බිය ගන්වන්නා පිළිබඳ පවිත්‍රසභා කොමිෂන් පනත 199 ද යත් : සැවතෙහි දි පනත 199 ද යත් :

කමරන්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : ජබ්බසායා හිකුට්ඨාසං භික්ඛු භික්ඛුං භිංසාපෙසුං, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඵ්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි - පෙ-

6. ජෝතිං සමාදග්ගිතං විසිබ්බනතස්ස පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : භග්ගෙසු පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සම්මහලෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : සම්මහලා භික්ඛු ජෝතිං සමාදග්ගිතං විසිබ්බෙසුං තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානි, ජො අනුපඤ්ඤානනියො.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඵ්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි - පෙ-

7. ඔරෙනඤ්ඤාසං නගායනතස්ස පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : රාජකභෙ පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සම්මහලෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : සම්මහලා භික්ඛු රාජානමපි පසයිතං න මතතං ජාතිතං නගායංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානි, ජ අනුපඤ්ඤානනියො.

සබ්බස්ම පඤ්ඤානනි පදෙසපඤ්ඤානනි : පදෙසපඤ්ඤානනි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඵ්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි - පෙ- එළකලොමකෙ.

8. අනාදිසිතං තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණං අඤ්ඤානරං දුබ්බණ්ණකරණං නවං විවරං පරිභුඤ්ඤානතස්ස පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : සම්මහලෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : සම්මහලා භික්ඛු අතතනො විවරං න සඤ්ඤානිංසු, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඵ්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි - පෙ- එළකලොමකෙ.

9. භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා සික්ඛමානාය වා සාමණේරස්ස වා සාමණේරියා වා සාමං විවරං විකප්පෙති, අපච්චුඤ්ඤානං¹ පරිභුඤ්ඤානතස්ස පාඨිතතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයස්සනං උපනන්දං සකාසප්පතං ආරබ්භං.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : ආයස්සං උපනන්දෙ සකාසප්පතො භික්ඛුස්ස සාමං විවරං විකප්පෙති, අපච්චුඤ්ඤානං පරිභුඤ්ඤානං, තස්මිං ව්‍යුත්පන්නං.

එකා පඤ්ඤානි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඵ්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි - පෙ- කඨිනකෙ.

1. අපච්චුඤ්ඤානං - මිඡසං. 2. අපච්චුඤ්ඤානං - සායං.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු මහණක්හු බිය ගැන්වුහු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නඟී. . . .

6. ගිනි දල්වා තප්පනු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : තඤ්ඤානුචිත පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු ගිනි දල්වා තප්පාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන් නඟී. . . .

7. අඩමසෙකින් මොබ නහන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවැදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු රජු ද දක පමණ නො දන නැව්වාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති සයෙකි.

සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති පදෙස පඤ්ඤාත්ති ද යත් : පදෙස පඤ්ඤාත්ති යි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නඟීයි . . . ඵළකලොම සමුච්ඡාදනයෙහි යැ.

8. තෙවැදුරුම් දුර්වර්ණ කිරීම් අතුරෙන් එක්තරා දුර්වර්ණ කිරීමක් නො ගෙණ (කප්පිඳු නො තබා) අළුත් සිවුරක් පරිභෝග කරන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණහු තමන්ගේ සිවුරු නො හැදින ගත්හු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නඟීයි . . . ඵළකලොම සමුච්ඡාදනයෙහි යැ.

9. මහණක්හට හෝ මෙහෙණකට හෝ හික්මනුවකට හෝ හෙරණකට හෝ හෙරණකට හෝ තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරා පරිභෝග කරන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාඥයන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාකාඥ මහණක්හට තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරා පරිභෝග කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නඟීයි . . . තථිත සමුච්ඡාදනයෙහි යැ.

10. භික්ෂුණ්ණ පත්‍රය වා විවරය වා නිසිදහස වා සුචිතය වා කාය-
බන්ධන වා අපනිවේනනාය පාලිතය කන්ත පාලකයන්ගේ : සංවිතිය
පාලකයන්ගේ.

කං ආරම්භය : ජබ්බග්ගියෙ භික්ෂු ආරම්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : ජබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුණං පත්‍රයෙ විවරයෙ
අපනිවේසුං, තස්මි ව්‍යුත්පන්නය.

එකා පාලකයන්.

ජනනං අපතතිසමුදායානං නිසි සමුදායෙනති සමුදායාති - පෙ-.

සුරාමෙරයවග්ගො ජමෙයා.

5.7

1. සංඝච්ඡෙද පාණං ජිවිතා වෙරොපෙනනාය පාලිතය කන්ත
පාලකයන්ගේ : සංවිතිය පාලකයන්ගේ.

කං ආරම්භය : අයස්සනං උදයං ආරම්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : අයස්සං උදයං සංඝච්ඡෙද පාණං ජිවිතා
වෙරොපෙසි, තස්මි ව්‍යුත්පන්නය.

එකා පාලකයන්.

ජනනං අපතතිසමුදායානං නිසි සමුදායෙනති සමුදායාති - පෙ-.

2. ජානං සප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ජනනාය පාලිතය කන්ත
පාලකයන්ගේ : සංවිතිය පාලකයන්ගේ.

කං ආරම්භය : ජබ්බග්ගියෙ භික්ෂු ආරම්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : ජබ්බග්ගියා භික්ෂු ජානං සප්පාණකං උදකං
පරිභුඤ්ජංසු, තස්මි ව්‍යුත්පන්නය.

එකා පාලකයන්.

ජනනං අපතතිසමුදායානං නිසි සමුදායෙනති සමුදායාති - පෙ-

3. ජානං යථාධර්මං නිගනාධිකරණං පුන කම්මාය උකෙකාටෙනනාය
පාලිතය කන්ත පාලකයන්ගේ : සංවිතිය පාලකයන්ගේ.

කං ආරම්භය : ජබ්බග්ගියෙ භික්ෂු ආරම්භ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නය : ජබ්බග්ගියා භික්ෂු ජානං යථාධර්මං නිගනාධි-
කරණං පුන කම්මාය උකෙකාටෙසුං, තස්මි ව්‍යුත්පන්නය.

එකා පාලකයන්.

ජනනං අපතතිසමුදායානං නිසි සමුදායෙනති සමුදායාති - පෙ -

10. මහණක්හු ගේ (ඉටත් පොතෝනා) පාත්‍රයක් හෝ (විකපුත් පොතෝනා) සිවුරක් හෝ නිසිදෙනෙක් හෝ හිදිගලාවක් හෝ කාබහනක් හෝ සහවත්තනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණුන් හික්මුණු ගේ පාත්‍ර ද සිවුරු ද සැහවුණු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නම්. . . .

සවන සුරාමෙරය වර්ගයි.

5.7

1. දන දන (නිරිසන්) සතක්හු දිවි ගළවන්නනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ දන දන සතක්හු දිවි ගැළවී යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නම්. . . .

2. දන දන පණුවන් සහිත ජලය වළඳන්නනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණුන් දන දන පණුවන් සහිත ජලය පරිභෝග කළාහු යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නම්. . . .

3. දන දන දහැමින් සන්තිවන ලද අධිකරණය නැවත විසදීම පිණිස උගුළුවන්නනු පිළිබඳ පවතින සියලුම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණුන් දන දන දහැමින් සන්තිවන ලද අධිකරණය නැවත විසදීම පිණිස ඉගිළවුණු, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නම්. . . .

4. හික්ඛුග්ග ජානං දුට්ඨලං ආපතතිං පටිච්ඡාදෙනාග්ග පාඨතතිං කන්ථ පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං හික්ඛුං ආරබ්භ.

කිංසම් වජ්ජුසම්නති : අඤ්ඤාතරේ හික්ඛු හික්ඛුග්ග ජානං දුට්ඨලං ආපතතිං පටිච්ඡාදෙසි, තසම් වජ්ජුසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති-පෙ-

5. ජානං උභනවිසතිවග්ගං පුග්ගලං උපසම්පාදෙනාග්ග පාඨතතිං කන්ථ පඤ්ඤානතනති : රජගගෙ පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්මහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ.

කිංසම් වජ්ජුසම්නති : සම්මහුලා හික්ඛු ජානං උභනවිසතිවග්ගං උපසම්පාදෙසුං, තසම් වජ්ජුසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කිංසම් සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

6. ජානං ථෙය්‍යසන්තෙහ සද්ධිං සංවිධාය එකභානමග්ගං පටි පථ්ථනාග්ග පාඨතතිං කන්ථ පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං හික්ඛුං ආරබ්භ.

කිංසම් වජ්ජුසම්නති : අඤ්ඤාතරේ හික්ඛු ජානං ථෙය්‍යසන්තෙහ සද්ධිං සංවිධාය එකභානමග්ගං පටිපථ්ථ, තසම් වජ්ජුසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : සියා කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති, න වාචනො. සියා කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති-පෙ-

7. මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකභානමග්ගං පටිපථ්ථනාග්ග පාඨතතිං කන්ථ පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං හික්ඛුං ආරබ්භ.

කිංසම් වජ්ජුසම්නති : අඤ්ඤාතරේ හික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකභානමග්ගං පටිපථ්ථ, තසම් වජ්ජුසම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුසි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. පාපිකාය දිට්ඨියා යාවතතිං සමනුභාසනාය නපපටි තිග්ගප්ථනාග්ග පාඨතතිං කන්ථ පඤ්ඤානතනති : සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතනං.

4. මහණක්ෂත්‍රයේ තුළල් (සහවේසය) ඇවිත් දන දන සහවත්තනු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්ෂු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණක් මහණක්ෂත්‍රයේ තුළල් ඇවිත් දන දන සැවැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛානායන් අතුරෙන් එක් සම්මුඛානායෙකින් නැගී : කයින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නැගී. . . .

5. පිළිසඳ පටන් උනුවිසිවස් පුභුලක්ෂු දන දන උපසපත් කරන්නනු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවරදී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇරැඹ ද යත් : බොහෝ මහණන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මහණන් උනුවිසිවස් ඇති පුභුලක්ෂු දන දන උපසපත් කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛානායන් අතුරෙහි සම්මුඛාන තුනෙකින් නැගී. . . .

6. දන දන සොර ගැල් සාත්තුවක් හා සමග කතිකා කොටගෙන එක් අදහ්මකට පිළිපත්තනු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්ෂු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණක් දන දන සොර ගැල් සාත්තුවක් හා සමග කතිකා කොටගෙන එක් අදහ්මකට පිළිපත්තනු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛානායන් අතුරෙහි සම්මුඛාන දෙකෙකින් නැගී : කිසි විටෙක කයින් ද සිතීන් ද නැගී, වචනායෙන් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනායෙන් ද සිතීන් ද නැගී. . . .

7. මාගමක හා කතිකා කොට ගෙන එක් අදහ්මකට පිළිපත්තනු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්ෂු ඇරැඹ ද යත් : එක්තරා මහණක්ෂු ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණක් මාගමක හා කතිකා කොට ගෙන එක් අදහ්මකට පිළිපත්තනු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛානායන් අතුරෙහි සම්මුඛාන සතරකින් නැගී. . . .

8. තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ලාමක දුෂ්ඨය නො හරින්නනු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කං ආරබ්භාති : අරිඨං භික්ඛුං ගඤ්ඤාතිපුබ්බං ආරබ්භං.

කියම් වජ්ජයම්නති : අරිඨෙහි භික්ඛු ගඤ්ඤාතිපුබ්බෙහි පාපිකං දිට්ඨිං¹ යාමතතියං සමභුක්ඛාසනයං නපපටිනියාජ්ජි, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. ජානං තථාචාදිනා භික්ඛුනා² අකතානුබලෙමනං තං දිට්ඨිං අපපටිනියාවෙහි සද්ධිං සම්භුඤ්ඤානතං පාපිතතියං කළුපඤ්ඤානතනති : සංවෘතියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කියම් වජ්ජයම්නති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං තථාචාදිනා අරිඨෙහි භික්ඛුනා අකතානුබලෙමනං තං දිට්ඨිං අපපටිනියාවෙහි සද්ධිං සම්භුඤ්ඤාත්සු, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

10. ජානං තථානාසිතං සම්භුද්දෙසං උපලාපෙනතං පාපිතතියං කළුපඤ්ඤානතනති : සංවෘතියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භං.

කියම් වජ්ජයම්නති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජානං තථානාසිතං කණ්ටකං සම්භුද්දෙසං උපලාපෙත්සු, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

සප්පාණකවග්ගො සත්තමො.

5.8

1. භික්ඛුහි සකධම්මකං වුච්චිමානො න තාචාහං ආවුසො එතයම් සික්කාපදෙ සික්කියාමි යාමි නාඤ්ඤං භික්ඛුං විගතනං⁴ විනගධරං පරිපුච්ඡියාමිති ගණනතං පාපිතතියං කළුපඤ්ඤානතනති : කොසමිතියං පඤ්ඤානතං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමනතං ජනනං ආරබ්භං.

1. පාපිකාය දිට්ඨියා - සිමු 2 මජ්ඣං.

2. (අරිඨෙහි) භික්ඛුනා - සිමු. 2

3. අකතානුබලෙමන - මජ්ඣං.

4. බ්‍යතනං, ම ජ සං.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : පෙර ගිජුලිහිණින් මැරූ කුලයෙහි උපන් අර්ථය මහණු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : පෙර ගිජුලිහිණින් මැරූ කුලයෙහි උපන් අර්ථය මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ලාමක දෘෂ්ටිය නො හළේ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නඟියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

9. එසේ (මම බුදුරදුන් වදළ ධර්මය දැනීම) කියන නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති දෘෂ්ටිය නො හළ මහණු සමග දන දන ධර්මාමිෂ්ඨසම්භොග කරන්නාහු පිළිබඳ පච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු එසේ (මම බුදුරදුන් වදළ ධර්මය දැනීම) කියන නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති ඒ දෘෂ්ටිය නො හළ අර්ථය මහණු සමග ධර්මාමිෂ්ඨසම්භොග කළාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟී. . . .

10. දන දන එසේ නෙරණ ලද භෙරණහට සඩ්ගුහ කරන්නාහු පිළිබඳ පච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු දන දන එසේ නෙරණ ලද කණ්ටක භෙරණහට සඩ්ගුහ කළාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායත් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නඟී. . . .

සක්වන සප්තාණක වර්ග යි.

5.8

1. හික්මුන් වසින් බුද්ධප්‍රඥාපරාම සේනාපති කොට කියනු ලබන්නේ "ඇවිත්නි, මම ව්‍යාක්ත වූ විනයධර වූ අන් මහණකුහු පිළිවිස්නා තාක් තෙල සේනාපතියෙහි නො හික්මෙන්නෙමි " යි කියන්නාහු පිළිබඳ පච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹූ නුවරදී පණවන ලදී.

කවරක්කු ඇඳබ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත මහණු ඇඳබ යැ.

කිසිම වච්ඡයමිනහි : ආයස්මා ඡන්තො භික්ඛුනි සහධම්මකං වුච්චමානො න භාවාහං ආවුසො එතස්මිං සික්ඛාපදෙ සික්ඛිණ්ණාමි, යාව භාඤ්ඤං භික්ඛුං වියතතං විතඨධරං පරිපුච්ඡිණ්ණාමිති හණී, තස්මිං වච්ඡයමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

2. විනයං විච්ඡේදණන්තස්ස පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම වච්ඡයමිනහි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු විනයං විච්ඡේදණසුං, තස්මිං වච්ඡයමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. මොහනකෙ පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම වච්ඡයමිනහි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මොහෙසුං, තස්මිං වච්ඡයමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. භික්ඛුස්ස කුපිතෙන අනත්තමිනෙන පහාරං දෙනතස්ස පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම වච්ඡයමිනහි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමිනා භික්ඛුනං පහාරං අදංසු, තස්මිං වච්ඡයමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො පෙ-

5. භික්ඛුස්ස කුපිතෙන අනත්තමිනෙන තුලසතතිකං උග්ගිරන්තස්ස පාඨිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිසිම වච්ඡයමිනහි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමිනා භික්ඛුනං තුලසතතිකං උග්ගිරිංසු, තස්මිං වච්ඡයමිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : ආශ්‍රිතයන් ජනන මහණ භික්ෂූන් විසින් බුද්ධප්‍රඥප්ත ශික්ෂාපද සහිත කොට කියනු ලබන්නේ " ඇවැත්, වෘක්ක වූ විනයධර වූ අන් භික්ෂූ නමක් යම්කාක් නො විවාරන්නෙමි ද, ඒ තාක් මම තෙල සිකපදයෙහි නො භික් මෙන්නෙමි " යි කියැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම් : . . .

2. විනය නිගන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකක් ද, යත් : සවග මහණහු විනය ගැරහු හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්. . . .

3. මුළු කරවීමෙහි පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : සවග මහණහු මුළු කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්. . . .

4. කුපිත වූ නො සතුටු සිතින් මහණක්හට පහර දෙන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : සවග මහණහු කිපියාහු නො සතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂූන්ට පහර දුන්හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

5. කුපිත වූ නො සතුටු සිතින් මහණක්හට අතුල් නගා දක්වන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැඹ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකක් ද යත් : සවග මහණහු කිපියාහු නො සතුටු සිත් ඇත්තාහු භික්ෂූන්ට අතුල් නගා දක්වුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම් : කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. . . .

6. හික්මුණු අමුලකෙන සමාදිගෙසෙන අනුරාධපුරය පාලිතය. කවි පද්‍යාලය : සාමාන්‍යය. පද්‍යාලය.

කං ආරම්භය : ජනපතිගේ හික්මුණු ආරම්භය.

කියමි. ව්‍යුහය : ජනපතිගේ හික්මුණු හික්මුණු අමුලකෙන සමාදිගෙසෙන අනුරාධපුරය, කියමි. ව්‍යුහය.

එකං පද්‍යාලය.

ජනපති ආපතියමුරුපානං තිති සමුරුපානෙති සමුරුපානි - පෙ-.

7. හික්මුණු සමුරුපානි කුකුළුව. උපදහනානං¹ පාලිතය. කවි පද්‍යාලය : සාමාන්‍යය. පද්‍යාලය.

කං ආරම්භය : ජනපතිගේ හික්මුණු ආරම්භය.

කියමි. ව්‍යුහය : ජනපතිගේ හික්මුණු හික්මුණු සමුරුපානි කුකුළුව. උපදහනං, කියමි. ව්‍යුහය.

එකං පද්‍යාලය.

ජනපති ආපතියමුරුපානං තිති සමුරුපානෙති සමුරුපානි - පෙ-.

8. හික්මුණු සමුරුපානි කුකුළුව. කුකුළුව. විවාදපනානං උපදහනං. කියමි. ව්‍යුහය. කවි පද්‍යාලය : සාමාන්‍යය. පද්‍යාලය.

කං ආරම්භය : ජනපතිගේ හික්මුණු ආරම්භය.

කියමි. ව්‍යුහය : ජනපතිගේ හික්මුණු හික්මුණු සමුරුපානි කුකුළුව. කුකුළුව. විවාදපනානං උපදහනං, කියමි. ව්‍යුහය.

එකං පද්‍යාලය.

ජනපති ආපතියමුරුපානං දුරිති සමුරුපානෙති සමුරුපානි : සිය, කායනෙ, ව විතනෙ, ව සමුරුපානි, න වාචනෙ. සිය, කායනෙ, ව වාචනෙ, ව විතනෙ, ව සමුරුපානි - පෙ-.

9. හික්මුණු සමුරුපානි කුකුළුව. කුකුළුව. විවාදපනානං උපදහනං. කවි පද්‍යාලය : සාමාන්‍යය. පද්‍යාලය.

කං ආරම්භය : ජනපතිගේ හික්මුණු ආරම්භය.

කියමි. ව්‍යුහය : ජනපතිගේ හික්මුණු හික්මුණු සමුරුපානි කුකුළුව. කුකුළුව. විවාදපනානං උපදහනං, කියමි. ව්‍යුහය.

එකං පද්‍යාලය.

ජනපති ආපතියමුරුපානං තිති සමුරුපානෙති සමුරුපානි - පෙ-.

10. සමුරුපානි කුකුළුව. කුකුළුව. විවාදපනානං උපදහනං. කවි පද්‍යාලය : සාමාන්‍යය. පද්‍යාලය.

කං ආරම්භය : අනුරාධපුරය හික්මුණු ආරම්භය.

1. උපදහනානං - සා.

6. අමුලු සහවෙසෙසින් මහණක්හට වෝද්දා කරන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු අමුලු සහවෙසෙසින් මහණක්හට වෝද්දා කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනායන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නම්. . . .

7. දන දන මහණක්හට තුකුස් උපදවන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු දන දන හික්ෂුන්ට තුකුස් ඉපදවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනායන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නම්. . . .

8. හටගත් ඩබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදිකරණයට පැමිණි හික්ෂුන්ගේ බස් ඇසෙන තැනෙක සිටින්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු හටගත් ඩබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදිකරණයට පැමිණි හික්ෂුන්ගේ බස් ඇසෙන තැන සිටියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනායන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකකින් නම් : කිසි විටෙක කයින් ද සිතින් ද නම්, වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

9. දහම් කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව දෙස් කීමට පැමිණෙන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු දහම් කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව දෙස් කීහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනායන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නම්. . . .

10. සඨසය අතර වීර්ශ්වය කරාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී යන්නහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇරැබ යැ.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : අඤ්ඤානරේ හිකුටු සමූහය විනිවිදකථාය ව්‍යාප්තියාය ඡන්ද අද්දා උච්චායායානා පකකම්.² තසම් ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානාහිමියා.

ඡන්දා අපතතිසමූහානානං එකෙන සමූහානෙන සමූහානි කායකොච්චි වාචකොච්චි විතතකොච්චි සමූහානි -පෙ-.

11. සමූහෙන සමූහෙන විවරං දන්දා පච්ඡා ඛිනනාමිමං අපච්ඡන්දානානං පාච්ඡන්දානං කන්ද පඤ්ඤානානාහිමියා : රාජගහෙ පඤ්ඤානානං.

කං අරබ්භානි : ඡන්දානිසෙ හිකුටු අරබ්භානි.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ඡන්දානිසා හිකුටු සමූහෙන සමූහෙන විවරං දන්දා පච්ඡා ඛිනනාමිමං අපච්ඡන්දානං, තසම් ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානාහිමියා.

ඡන්දා අපතතිසමූහානානං කිසි සමූහානෙන සමූහානි -පෙ-.

12. ජානං සංඝිකං ලාභං පරිණාමං පුග්ගලානං පරිණාමෙනානං පාච්ඡන්දානං කන්ද පඤ්ඤානානාහිමියා : සංචරිතං පඤ්ඤානානං.

කං අරබ්භානි : ඡන්දානිසෙ හිකුටු අරබ්භානි.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : ඡන්දානිසා හිකුටු ජානං සංඝිකං ලාභං පරිණාමං පුග්ගලානං පරිණාමෙනං, තසම් ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානාහිමියා.

ඡන්දා අපතතිසමූහානානං කිසි සමූහානෙන සමූහානි -පෙ-.

සංඝායනානාමිමං අපච්ඡන්දානං.

5.9

1. පුබ්බෙ අපච්ඡන්දානෙ රඤ්ඤා අනෙතපුරං පච්ඡන්දානං පාච්ඡන්දානං කන්ද පඤ්ඤානානාහිමියා : සංචරිතං පඤ්ඤානානං.

කං අරබ්භානි : අයසමානං අනන්දං අරබ්භානි.

කිසිම ව්‍යුත්පන්නයක් : අයසමා අනන්දෙ පුබ්බෙ අපච්ඡන්දානෙ රඤ්ඤා අනෙතපුරං පාච්ඡන්දානං, තසම් ව්‍යුත්පන්නය.

එක පඤ්ඤානාහිමියා.

ඡන්දා අපතතිසමූහානානං ද්විති සමූහානෙන සමූහානි -පෙ- කන්දකො.

2. රතනං උග්ගණනානං පාච්ඡන්දානං කන්ද පඤ්ඤානානාහිමියා : සංචරිතං පඤ්ඤානානං.

කං අරබ්භානි : අඤ්ඤානරං හිකුටු අරබ්භානි.

2. පකකම් - මිඡය.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : එක්තරා මහණෙක් සභිකයා අතර වීරියය කපාටත් පවත්නා කල්හි ජන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී ගියේ යැ. ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැගී : කසිත් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නැගී. . . .

11. සමග සභිකයා විසින් මහණෙකුට සිවුරක් දී පසුවැ දෙස් කීමට පැමිණෙන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවට දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවග මහණු සමග සභිකයා විසින් මහණෙකුට සිවුරක් දී පසුවැ දෙස් කීමට පැමිණියාහු යැ. ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය කුණකින් නැගී. . . .

12. සභනට පිරිනමන ලද සහසතු ලාභය දන දන පුද්ගලයකුට පිරිනමන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : සවග මහණු සභනට පිරිනමන ලද සහසතු ලාභය දන දන පුද්ගලයකුට පිරිනමනු ලැබූ, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය කුණකින් නැගී. . . .

අටවැනි සහස්කම්මක වර්ගයයි.

5.9

1. පළමු නො දන්වන ලද්ද වර්ෂයේ යහන්ගැටට පිරිසෙන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇරඹ යැ.

කිනම් වස්තුවකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන්ගේ පළමු නො දන්වන ලද්ද වර්ෂයේ යහන්ගැටට පිරිසියහ, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සම්මුච්ඡාදනය දෙකකින් නැගී . . . කසිත් සම්මුච්ඡාදනයකින් යැ.

2. රුවන් නගා ගන්නාහු පිළිබඳ පරීක්ෂිතපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : එක්තරා මහණෙකු ඇරඹ යැ.

කියම් වජ්ජයම්නති : අඤ්ඤාතරො භික්ඛු රතනං උග්ගහෙසි, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤාතති, ඥා අනුපඤ්ඤාතතියො.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

3. සනතං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පවිසන්තං පාපිතතිං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහිගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම් වජ්ජයම්නති : ඡබ්බගහිගා භික්ඛු විකාලෙ ගාමං පවිසිංසු, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤාතති, තිෂ්ඨා අනුපඤ්ඤාතතියො.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ- කඨිනකෙ.

4. අට්ඨිමියං වා දන්තමියං වා විසාණමියං වා සුච්ඡරං කාරුපෙනතං පාපිතතිං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සකෙකසු පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම් වජ්ජයම්නති : සම්බහුලා භික්ඛු න මනනං ජාතිනා බහු සුච්ඡරෙ විඤ්ඤාපෙසුං, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. පමාණාතිකකනතං මඤ්චං වා පිඨං වා කාරුපෙනතං පාපිතතිං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : අයසමනතං උපනන්දං සකාසුතනං ආරබ්භ.

කියම් වජ්ජයම්නති : අයසමා උපනන්දෙ සකාසුතනො උච්චෙ මඤ්චෙ සසි, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

6. මඤ්චං වා පිඨං වා තුලොනඛං කාරුපෙනතං පාපිතතිං කන්ද පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහිගෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම් වජ්ජයම්නති : ඡබ්බගහිගා භික්ඛු මඤ්චමි පිඨමි¹ තුලොනඛං කාරුපෙසුං, තයම් වජ්ජයම්.

එකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති -පෙ-.

1. මඤ්චං වා පිඨං වා - සිඤ්ඤා 2. මජ්ඣං.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : එක්තරා මහණෙක් රත්නයක් නො තැබී යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති දෙකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුට්ඨානායන් අතුරෙහි සම්මුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

3. වැළඳුන සිටි මහණෙකු නො වීවාරා නොකල්හි ගම් වදනාහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණු නොකල්හි ගම් වැදුනාහු යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකැ, අනුපඤ්ඤත්ති තුණෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුට්ඨානායන් අතුරෙහි සම්මුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්සි : . . . කඨින සම්මුට්ඨානවෙකි යැ.

4. ඇටමුවා හෝ දළමුවා හෝ අංමුවා හෝ හිදිගුලා කරවන්නාහු පිළිබඳ පවිති සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : ශාක්කාජනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ හික්කුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ හික්කුහු පමණ නො දන බොහෝ ඉදිකටුගුලා විනවා ගත්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුට්ඨානායන් අතුරෙහි සම්මුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

5. පමණ ඉක්මවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : උපනන්ද ශාක්කාපුත්‍රයන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් උපනන්ද ශාක්කාපුත්‍ර උස් ඇඳෙකි ගයනය කෙළේ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුට්ඨානායන් අතුරෙහි සම්මුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

6. ඇතුළත පුළුන් බැහු ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන්නාහු පිළිබඳ පවිතිසිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණුහු ඇතුළත පුළුන් බැහු ඇඳ ද පුටු ද කරවූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුට්ඨානායන් අතුරෙහි සම්මුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

7. පමාණාතික්කන්තං නිසිදනං කාරුපෙනත්තං පාපිතතිං කන්ඩපඤ්ඤානනනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනති : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අපපමාණිකාති නිසිදනාති ඛාරෙසුං, තග්ගිම් වජ්ජග්ගිම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

8 පමාණාතික්කන්තං කණ්ඩුපච්චිජාදිං කාරුපෙනත්තං පාපිතතිං කන්ඩපඤ්ඤානනනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනති : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අපපමාණිකායො කණ්ඩු-පච්චිජාදියො ඛාරෙසුං, තග්ගිම් වජ්ජග්ගිම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. පමාණාතික්කන්තං වග්ගිකසාපිකං කාරුපෙනත්තං පාපිතතිං කන්ඩපඤ්ඤානනනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනති : ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අපපමාණිකායො වග්ගික-සාපිකායො ඛාරෙසුං, තග්ගිම් වජ්ජග්ගිම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. සුගතච්චිරපපමාණං ච්චිරං කාරුපෙනත්තං පාපිතතිං කන්ඩපඤ්ඤානනනති : සාවච්චියං පඤ්ඤානනං.

කං ආරබ්භාති : ආයසමන්තං නන්දං ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගීනති : ආයසමා නන්ද සුගතච්චිරපපමාණං ච්චිරං ඛාරෙසි, තග්ගිම් වජ්ජග්ගිම්.

එකා පඤ්ඤානති.

ජන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

ශ්‍රීජවග්ගො නවමො.

දෙවනවුනි පාපිතතියා නිවසිතා.

7. පමණ ඉක්ම වූ නිසිදුරින් කෙරෙන පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැනින් පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු පමණ ඉක්ම වූ නිසිදුරින් දරන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සැවැදුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් නම්. ...

8. පමණ ඉක්ම වූ කස්පිළිසහස් කෙරෙන පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැනින් පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු පමණ ඉක්ම වූ කස් පිළිසහස් දරන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සැවැදුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් නම්. ...

9. පමණ ඉක්ම වූ වැසිසර කෙරෙන පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කොතැනින් පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණු පමණ ඉක්ම වූ වැසිසර දරන, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සැවැදුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් නම්. ...

10. සුගත් සිවුර පමණට සිවුරක් කෙරෙන පිළිබඳ පරීක්ෂකපදය කො තැනින් පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක් හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරුන් ඇඳ බ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ආයුෂ්මත් නන්ද තෙරණුවෝ සුගත් සිවුර පමණ සිවුරක් දරනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පසුකෙරෙහි එකෙකි.

සැවැදුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් නම්. ...

නවවන රාජවර්ග සි.

තසුද්දනං :

1. මුභා ඔමස පෙසුකුසු - පදතො දො නිපජ්ජනා,
දෙතනා රෙවනා වෙව - දුට්ඨලාපනති ඛණනා.
2. භුතකුසුචාදා¹ උජ්ඣාසී - මකුචා සෙය්‍යා ව චුච්චති,
පුබ්බනික්කඛ්ඞනාභව්වා² - ආරං සප්පාණකෙන ව.
3. අසමමතා අත්ථිතතෙ - උපසායාමිසෙන ව,
දදෙ සිබ්බෙ විධානෙන - නාචා භුඤ්ජෙය්‍ය එකතො.
4. පිණ්ඩං ගණං පරං පුචං - පචාරිතො පචාරිතං,
විකාලං සනතිධි බිරං - දන්තපොණෙන තෙ දස.
5. අවෙලකා උයොඛජ්ජා³ - පටිච්ඡන්තං රහෙන ව,
නිමිත්තීතො පච්චගෙහි - සෙනාවසද්දෙය්‍යාධිකං.
6. සුරං අභිභුලී භාසො ව - අනාදරිතකුච භිංසනා,
ජොති නභාන දුබ්බණ්ණං - සාමං අපනිබෙන ව.

1. භුතං අකුසුභං, මජ්ඣං.
3. අවෙලකානුපඛජ්ජා - සි.

2. පුබ්බෙ නික්කඛ්ඞනා - මජ්ඣං.

එහි උද්දතය :

1. 'සම්පන්නාමිසාවාද' පවතී යැ, 'ඔමසවාද' පවතී යැ, 'භික්ෂුවපසුඤ්ඤ' පවතී යැ, 'පදසොධම්ම' පවතී යැ, (අනුපසන්නාමිසා ද මාගමක හා දුට්ඨ දෙදෙනා හා වෙන වෙන කරන නිපජ්ජනායෙන් වන) 'සහසෙය්‍යා' පවතී දෙක යැ, (මාගමකට සපස් ධර්මයකින් වැඩි දහමක් දෙසීමෙන් වන) 'දෙසනා' පවතී යැ, (අනුපසන්නාමිසාට උතුරු මිනිස්දම් කීමෙන් වන) 'ආරොචනා' පවතී යැ, (අනුපසන්නාමිසාට දුට්ඨල්ලාපත්ති කීමෙන් වන) 'දුට්ඨල්ලාපත්ති' පවතී යැ, (පොළොව කැණීමෙන් වන) 'බණන' පවතී යැ,

2. (වෘක්ෂාදිය සිදීමෙන් වන) 'භූතගාමපාතව්‍යානා' පවතී යැ, 'අඤ්ඤවාදක' පවතී යැ, 'උජ්ඣාපනක' පවතී යැ, (සහසතු මඤ්චපියාදිය නො සහවා තබා යාමෙන් වන) 'මඤ්චපියාදි' පවතී යැ, (සහසතු යහන් නො හඳුරවා තබා යාමෙන් වන) 'සයන' පවතී යැ, (සහසතු වෙහෙරකැ දී පුර්වොපගත තෙරමහණු සටාගෙනැ යයන කිරීමෙන් වන) 'පුබ්බානුපවජ්ජන' පවතී යැ, (මහණකු සහසතු වෙහෙරින් නෙරැ ලීමෙන් වන) 'නික්කම්භන' පවතී යැ, 'ආහව්වපාදක' පවතී යැ, (වෙහෙර බිඳවැටෙන සේ පුනපුනා පිරිසම කිරීමක් නිසා එන) 'ද්වාර' පවතී යැ, (සප්පාණක උදකාදි සෙවනායෙන් වන) සප්පාණක' පවතී යැ.

3. (අසම්මත වැ මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'අසම්මත' පවතී යැ, (භිරු අස්තඩගත වැ තිබියැ දී මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'අත්ථඩගත' පවතී යැ, 'භික්ෂුවුපස්සය' පවතී යැ, (ආමිස භේතුයෙන් මෙහෙණනට ඔවදන් දෙන මහණහට වන) 'ආමිස' පවතී යැ, (නො නැ මෙහෙණකට සිවුරු දෙන මහණහට වන) 'දන' පවතී යැ, (නො නැ මෙහෙණ ලවා සිවුරු සිබ්බන කරවන මහණහට වන) 'සිබ්බන' පවතී යැ, (මෙහෙණක හා සංවිධාන කොටගෙනැ අදන්මහ පිළිපත් මහණහට වන) 'සංවිධාන' පවතී යැ, (මෙහෙණක හා සංවිධාන කොට ගෙනැ එක් මැ නැවකට නභිත මහණහට වන) 'නාවාරුහන' පවතී යැ, (දනැ දනැ මෙහෙණක විසින් පරිපාචිත පිණ්ඩ පාතය වළඳන මහණහට වන) 'භුඤ්ජන' පවතී යැ, (මෙහෙණක හා එකලා වැ රහොගත වැ නිෂද්දා කරන මහණහට වන) 'එකකොනිසජ්ජා' පවතී යැ,

4. 'ආවසරපිණ්ඩ' පවතී යැ, 'ගණභොජන' පවතී යැ, 'පරම්පරභොජන' පවතී යැ, 'පුට' පවතී යැ, 'පචාරිත' පවතී යැ, (යළි " භික්ෂු භූත්තාවං පචාරිතං " යි නිර්දේශ්ට) 'පචාරිත' පවතී යැ, 'විකාලභොජන' පවතී යැ, 'සන්තිධිකාරක' පවතී යැ, ('බිර' ශබ්ද යෙන් සඩග්‍රහ කළ) 'පණ්ණභොජන' පවතී යැ, ('දන්තපොණෙන' යනුවෙන් නය වශයෙන් කියන) 'අදින්තමුඛද්වාර' පවතී යැ යන දහය ද.

5. (' අවෙලකස්ස වා . . . බාදනියා වා භොජනියා වා " . . . යි නිර්දේශ්ට) 'අවෙලක' පවතී යැ, (' භික්ෂු . . . උය්‍යාපරත්තස්ස " . . . යි නිර්දේශ්ට) 'උය්‍යාපන' පවතී යැ, (' සභොජනෙ කුලෙ " යනාදින් නිර්දේශ්ට) 'අනුපවජ්ජනිසිද්ධා' පවතී යැ, (' මාතු ගාමෙන සද්ධිං රහො පට්ඨජන්තෙ " යනාදින් නිර්දේශ්ට) 'පට්ඨජන්ත' පවතී යැ, (' මාතු ගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො " යනාදින් නිර්දේශ්ට) 'රහො නිසජ්ජා' පවතී යැ, (' තතුත්තරිං භෙසජ්ජං " . . . යනාදින් නිර්දේශ්ට) 'භ්ලානප්‍රත්‍යය' පිළිබඳ පවතී ය, (' උය්‍යුත්තං සෙතං " . . . යනාදින් නිර්දේශ්ට) සේනා' පවතී යැ, (සෙනායෙහි වසිම නිසා වදළ 'ආවසර' පවතී යැ, 'උය්‍යාපන' පවතී යැ,

6. 'සුරා' පවතී යැ, 'අභිලුපිපතොදක' පවතී යැ, 'හස්සධම්ම' පවතී යැ, 'අනාදරිය' පවතී යැ, 'භිංසන' පවතී යැ, 'පොති' පවතී යැ, 'නභාන' පවතී යැ, 'දුබ්බණ්ණකරණ' පවතී යැ, (සාමං) යන නිසායය ඇතුළත් වැ ඇතියෙන් එයින් සඩග්‍රහ කළ) 'විවරපරිභොග' පවතී යැ, 'අපතිධාන' පවතී යැ,

7. සකුළුවඩුදක කමරා ව - දුටුපුලුං උනව්හි,
පේරා ඉපි අවදෙස - සංචාරෙහිනිනෙහ ව.
8. සකඩමික විලෙඛා - මොහො පහරෙහිනිනෙර.
අමුලකඳව සකුළුව - සොහොම් බිගෙ පකකමෙ.
සකෙකන විවරං දනා - පරිණාමෙය පුහුලො.
9. රකුකුකු රනනං සනනං - සුචි මිකුකු ව තුලකා
නිසිදනං කකුකුකුදි - වසකා සුහතෙහ වානි.

කෙසං වග්ගානං උද්දානං :

මුසා හුනා ව ඔවාදෙ - හොජනාවෙලකෙන ව,
සුර සපාණකා බලෙමා - රජවග්ගෙන කෙ නවානි.

1.6

පාට්ඨෙයනියකණ්ඩා

1. යං තෙන ගතවතා ජානතා පක්ඛතා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන
අකුකුකුකාය භික්ඛුනියා අනාරාඝරං පට්ඨිතාය හත්තො ඛාදනියං වා
හොජනියං වා සහත්තං පටිග්ගහෙති හුකුකුකුකාය පාට්ඨෙයනියං කන්ද
පසුකැවිලිවෑණ : සංවර්තියං පසුකැවිලිවෑණ.

කං ආරාමානී : අකුකුකුකුකු භික්ඛුං ආරාම.

කිංචි වජ්ජකමනි : අකුකුකුකුකු භික්ඛු අකුකුකුකුකුකු භික්ඛුනියා
අනාරාඝරං පට්ඨිතාය හත්තො ආමිතං පටිග්ගහෙති, තමම් වජ්ජකමි.

එකා පසුකැවිලිවෑණ.

ජනනං ආපතනිසමුද්ධානානං ද්විති සමුද්ධානෙහි සමුද්ධානී : සියා
කායනො සමුද්ධානී, න වාචනො න චිත්තනො. සියා කායනො ව
චිත්තනො ව සමුද්ධානී න වාචනො.-පෙ-

7. (" සඤ්චිව්ව පාණං ජීවිතා වොරොපෙත්තස්ස " . . . යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'ප්‍රාණසාත' පවිති යැ, (" ජානං සප්පාණකං උදකං " . . . යනාදීන් නිර්දේශ්ව) උදකපරි හොග' පවිති යැ, (" ජානං යරා ධම්මං " . . . යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'සුනකම්ම' පවිති යැ, (" භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං " . . . යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'දුට්ඨුල්ලාපත්ති' පවිති යැ, 'ඌනාවිසති' පවිති යැ, (" ජානං ටෙය්‍යසත්ථෙත " . . . යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'ඵකද්ධානමග්ග' පවිති යැ, ("මාතුගාමෙන සද්ධිං " . . . යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'ඵකද්ධා නමග්ග' පවිති යැ, 'අවදෙය' පවිති යැ, 'සංවාස' පවිති යැ, 'නාසන' පවිති යැ,

8. (" භික්ඛුති සහධම්මිකං . . . " යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'සහධම්මික' පවිති යැ, ('චිතයං චිවණෙණත්තස්ස' යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'චිවණණ' (චිලෙට) පවිති යැ, 'මොහනක' පවිති යැ, 'පහාර' පවිති යැ, (" භික්ඛුස්ස . . . තලසත්තතිකං උග්ගිරත්තස්ස . . . " යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'උග්ගිරණ' පවිති යැ, 'අමුලක' පවිති යැ, ("භික්ඛුස්ස සඤ්චිව්ව . . . " යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'සඤ්චිව්ව' (—කුක්කුර්ව) පවිති යැ, (සොස්සාම්—) 'උපස්සුති, පවිති යැ, 'වියනධම්ම' පවිති යැ, 'පක්කමන' පවිති යැ, (" සමග්ගෙන සඨසෙන චිවරං දත්වා " . . . " යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'වියන' පවිති යැ, 'සුග්ගලපරිණාමන' පවිති යැ,

9. 'රාජත්තෙසුර' පවිති යැ, 'රතන' පවිති යැ, (" සත්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා . . . " යනාදීන් නිර්දේශ්ව) 'අනාපුච්ඡන' පවිති යැ, 'සුච්ඡාර' පවිති යැ, 'මඤ්ච' පවිති යැ, 'තුලො නද්ධ' පවිති යැ, 'නිසිද්ධා' පවිති යැ, 'කණ්ඩුපට්ඨිකාදි' පවිති යැ, 'වස්සිකසාට්ඨා' පවිති යැ, 'සුගතච්චර' පවිති යැ යන පවිති ඇවත් දක්වන.

ඒ වර්ගයන් පිළිබඳ නාමාවලිය

මුසාවාද යැ, භූතගාම යැ, භික්ඛුනොවාද යැ, හෝරන යැ, අවෙලක යැ, සුරාසාන යැ, සප්පාණක යැ, සහධම්මික යැ, රාජයා යි වර්ග නවයෙකි.

1.6

පාටිඥෙය්‍යනිය කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි. කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමයක් සම්මුද්ධයන් වහන්සේ විසින් ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දයක් හෝ මුදිය යුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන්නාහු පිළිබඳ පිළිඥෙය්‍යනි සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : එක්තරා මහණක්හු ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මහණෙක් ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් ආහාරයක් පිළිගත්තේ ය, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : කිසි විටෙක කයින් නඟියි, වචනයෙන් නො නඟියි, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

2. භික්ෂුනියා වෛශාඤ්ඤිකා න නිවාරොචා භුඤ්ජනායා පාටි දෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානානි : රුජගණ පඤ්ඤානං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ෂු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජයමිනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ෂු භික්ෂුනියො වෛශාඤ්ඤිකා න නිවාරොචා, තස්මිම් වජ්ජයමි.

එකං පඤ්ඤානාති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාති, න චිත්තතො සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.-පෙ-

3. සෙබ්බසම්මතෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙචා භුඤ්ජනායා පාටිදෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානානි : සාමසීයං පඤ්ඤානං.

කං ආරබ්භාති : සම්මතෙසු භික්ෂු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජයමිනාති : සම්මතෙසු භික්ෂු න මත්තං ජාතිනා පටිග්ගහෙසු තස්මිම් වජ්ජයමි.

එකං පඤ්ඤානාති. දො අනුපඤ්ඤානානියො.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො.-පෙ-

4. ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බෙ අප්පට්ඨංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අප්ඤ්ඤානෙ සහජා පටිග්ගහෙචා භුඤ්ජනායා පාටිදෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානානි : සකෙකසු පඤ්ඤානං.

කං ආරබ්භාති : සම්මතෙසු භික්ෂු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජයමිනාති :

සම්මතෙසු භික්ෂු ආරඤ්ඤෙ වෛරෙ පටිවසනො නාරෙවෙසු, තස්මිම් වජ්ජයමි.

එකං පඤ්ඤානාති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨාති, න චිත්තතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති.-පෙ-

වත්තාගේ පාමිදෙසනියා නිවසිතා.

තස්ස අදානං :

අඤ්ඤානිකාය වෛශාඤ්ඤිකා - සෙබ්බරඤ්ඤකෙන ව,
පාටිදෙසනීයා වත්තාගේ - සමුද්දොග පකාසිනාති.

2. විධාන කරුණ මෙහෙණක නො වළක්වා වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නී සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු විධාන කරුණ මෙහෙණන් නො වැළැක් වූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නැගී කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නැගී, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. . . .

3. සෙබසම්මතය ලත් කුලයන්හි කැ යුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නී සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණහු පමණ නො දැන පිළිගත්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නැගී : කිසි විටෙක කයින් නැගී යි, වචනයෙන් නො නඟී යි, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගී යි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

4. වන සෙනසුන්හි පෙර නො දන්වන ලද කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ අරම තුළ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන්නහු පිළිබඳ පිළිදෙස්නී සිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : ශාක්‍ය ජනපදයෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණහු අරම තුළ වසන සොරුන් ගැණ නො දන්වූහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකැ, අනුපඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නැගී : කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නැගී යි, සිතින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී. . . .

සිවු පිළිදෙස්නිහු නිමියහ.

එහි උද්දනය :

අඤ්ඤාතික යැ, වොසාසන්නී යැ, සෙබසම්මත යැ, ආරඤ්ඤාභාජන යැ යි සම්මුද් රත් වීසින් පණවන ලද පාරිදේශනීය සතරෙකි.

1.7

සෙවණ

7.1

1. යං තෙන භගවතා ජාතතා පසාදතා අරතතා සම්මාසම්මුද්ධෙන අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලම්බනොන නිවාසෙනාසං දුක්ඛං කන්තං පඤ්ඤාතතානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භානි : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු අරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගිනි : ජබ්බග්ගියං භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලම්බනොන නිවාසෙනාසං, තස්මිම් වජ්ජග්ගි.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජත්තං අපතතිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨානි න වාචතො.

2. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලම්බනොන පාරාපනාසං දුක්ඛං කන්තං පඤ්ඤාතතානි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.

කං අරබ්භානි : ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු අරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජග්ගිනි : ජබ්බග්ගියං භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලම්බනොන පාරාපිංසු, තස්මිම් වජ්ජග්ගි.

එකං පඤ්ඤාතති.

ජත්තං අපතතිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨානි න වාචතො.

3. අනාදරියං පටිච්ච කායං විවරිතා අනාරභරෙ භව්ජනාසං දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බග්ගියං භික්ඛු කායං විවරිතා අනාරභරෙ භව්ජිංසු, තස්මිම් වජ්ජග්ගිං-පෙ-

එකං පඤ්ඤාතති.

එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨානි න වාචතො-පෙ-

4. අනාදරියං පටිච්ච කායං විවරිතා අනාරභරෙ නිසිද්ධනාසං දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බග්ගියං භික්ඛු කායං විවරිතා අනාරභරෙ නිසිද්ධිංසු, තස්මිම් වජ්ජග්ගිං-පෙ-

එකං පඤ්ඤාතති.

එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුට්ඨානි න වාචතො-පෙ-

5. අනාදරියං පටිච්ච භන්තං වා පාදං වා කිලාපෙනොන අනාරභරෙ භව්ජනාසං දුක්ඛං-පෙ-ජබ්බග්ගියං භික්ඛු භන්තං වා පාදං කිලාපෙනොන අනාරභරෙ භව්ජිංසු, තස්මිම් වජ්ජග්ගිං-පෙ-

එකං පඤ්ඤාතති.

1.7

සේවියා කාණ්ඩය

7.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් අනදර පිණිස (නිසා) ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් හදින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ඉදිරිපසින් ද පසුපසින් ද එල්වමින් හැන්දහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

2. අනදර පිණිස ඉදිරිපසින් හෝ පසුපසින් හෝ එල්වමින් පොරවන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මහණහු ඉදිරිපසින් ද පසු පසින් ද එල්වමින් පෙරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහි යි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

3. අනදර පිණිස කය විවරකොට ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමු ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහි යි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

4. අනදර පිණිස කය විවර කොට ඇතුළුගමු හිදින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු කය විවර කොට ඇතුළුගමු හුන්නහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහි යි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

5. අනදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළුගමු යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : . . . සවග මහණහු අත ද පය ද කෙළව මින් ඇතුළුගමු ගියහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි.

එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදානි, න වාචතො.

6. අනාදරියං පටිච්ච හන්ථං වා පාදං වා කිලාපෙනන අනාරභරෙ නිසිදනතං උක්කටං පෙ-ඡබ්බගිතං භික්ඛු හන්ථමි පාදමි කිලාපෙනතා අනාරභරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං චජුස්මිං-පෙ-

එකා පඤ්ඤතති.

ඡත්තං අපතතිසමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදානි, න වාචතො.

7. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඔලොකෙනෙන අනාරභරෙ ගච්ඡනතං උක්කටං-පෙ-ඡබ්බගිතං භික්ඛු තහං තහං ඔලොකෙනතා අනාරභරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මිං චජුස්මිං-පෙ-

එකා පඤ්ඤතති.

ඡත්තං අපතතිසමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදානි, න වාචතො.

8. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඔලොකෙනෙන අනාරභරෙ නිසිදනතං උක්කටං-පෙ-ඡබ්බගිතං භික්ඛු තහං තහං ඔලොකෙනතා අනාරභරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං චජුස්මිං-පෙ-

එකා පඤ්ඤතති.

ඡත්තං අපතතිසමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදානි, න වාචතො.

9. අනාදරියං පටිච්ච උක්ඛිත්තකාය අනාරභරෙ ගච්ඡනතං උක්කටං කන්ද පඤ්ඤතනනි : සාවජියං පඤ්ඤතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගිතෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං චජුස්මිනති, ඡබ්බගිතං භික්ඛු උක්ඛිත්තකාය අනාරභරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මිං චජුස්මිං.

එකා පඤ්ඤතති.

ඡත්තං අපතතිසමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදානි, න වාචතො.

10. අනාදරියං පටිච්ච උක්ඛිත්තකාය අනාරභරෙ නිසිදනතං උක්කටං කන්ද පඤ්ඤතනනි : සාවජියං පඤ්ඤතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගිතෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං චජුස්මිනති : ඡබ්බගිතං භික්ඛු උක්ඛිත්තකාය අනාරභරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං චජුස්මිං.

එකා පඤ්ඤතති.

ඡත්තං අපතතිසමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදානි, න වාචතො -පෙ-

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී ය, වචනයෙන් නො නැගී. . . .

6. අනදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවරින් ඇතුළු වීම හිඳින්නා පිළිබඳ දුකුළා සිටිය යුතුය නැතහොත් පණවන ලද ද යත් : . . . සවිම මහණතු අත ද පය ද කෙළවරින් ඇතුළු වීම හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී ය, වචනයෙන් නො නැගී.

7. අනදර පිණිස ඒ ඒ තැනැ බලමින් ඇතුළු වීම යන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිටිය යුතුය නැතහොත් පණවන ලද ද යත් : . . . සවිම මහණතු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළු වීම හිඳින්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී ය, වචනයෙන් නො නැගී.

8. අනදර පිණිස ඒ ඒ තැනැ බලමින් ඇතුළු වීම හිඳින්නා පිළිබඳ දුකුළා සිටිය යුතුය නැතහොත් පණවන ලද ද යත් : . . . සවිම මහණතු තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළු වීම හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී ය, වචනයෙන් නො නැගී.

9. අනදර පිණිස එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළු වීම යන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිටිය යුතුය නැතහොත් පණවන ලද ද යත් : . . . සවිම මහණතු නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළු වීම හිඳින්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී ය, වචනයෙන් නො නැගී.

10. අනදර පිණිස එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළු වීම හිඳින්නා පිළිබඳ දුකුළා සිටිය යුතුය නැතහොත් පණවන ලද ද යත් : . . . සවිම මහණතු නඟා ගත් සිවුරෙන් යුතු වැ ඇතුළු වීම හුන්න. ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නැගී : කයින් ද සිතින් ද නැගී ය, වචනයෙන් නො නැගී.

7.2

1. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනතරඝරෙ ගවජනතස්ස දුක්ඛං කප්ථ පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාතී : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංඤ්ච චජුඤ්චතති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මහාභසිතං භසනතා අනතරඝරෙ ගවජංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ඡතනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී -පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනතරඝරෙ නිසීදනතස්ස දුක්ඛං කප්ථ පඤ්ඤාතතනති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාතී : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංඤ්ච චජුඤ්චතති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මහාභසිතං භසනතා අනතරඝරෙ නිසීදිංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං.

එකං පඤ්ඤාතති.

ඡතනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී -පෙ-.

3. අනාදරියං පටිච්ච උච්චාසග්ගං මහාසග්ගං කරොනෙතන අනතර-ඝරෙ ගවජනතස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාසග්ගං මහාසග්ගං කරොනතා අනතරඝරෙ ගවජංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං -පෙ-.

4. අනාදරියං පටිච්ච උච්චාසග්ගං මහාසග්ගං කරොනෙතන අනතර-ඝරෙ නිසීදනතස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාසග්ගං මහාසග්ගං කරොනතා අනතරඝරෙ නිසීදිංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං -පෙ-.

5. අනාදරියං පටිච්ච කායපච්චාලකං අනතරඝරෙ ගවජනතස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කායපච්චාලකං අනතරඝරෙ ගවජංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං -පෙ- එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී, න වාචතො -පෙ-.

6. අනාදරියං පටිච්ච කායපච්චාලකං අනතරඝරෙ නිසීදනතස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කායපච්චාලකං අනතරඝරෙ නිසීදිංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං -පෙ-.

7. අනාදරියං පටිච්ච බාහුපච්චාලකං අනතරඝරෙ ගවජනතස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු බාහුපච්චාලකං අනතරඝරෙ ගවජංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං -පෙ-.

8. අනාදරියං පටිච්ච බාහුපච්චාලකං අනතරඝරෙ නිසීදනතස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු බාහුපච්චාලකං අනතරඝරෙ නිසීදිංසු, තඤ්ච චජුඤ්චං -පෙ-.

7.2

1. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වැ ඇතුළතමැ යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය
කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණු මහසිනා සෙන්නාහු ඇතුළතමැ ගියහ,
ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්යි : කයින් ද
වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

2. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වැ ඇතුළතමැ හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය
කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණු මහසිනා සෙන්නාහු ඇතුළතමැ හුන්න,
ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකෙකි.

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්යි : කයින් ද
වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

3. අනදර පිණිස උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළතමැ යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා
සිටිය . . . සවග මහණු උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළතමැ ගියහ, ඒ වස්තු
යෙහි යැ. . . .

4. අනදර පිණිස උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළතමැ හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා
සිටිය . . . සවග මහණු උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළතමැ හුන්න, ඒ වස්තු
යෙහි යැ. . . .

5. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළතමැ යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග
මහණු කය සලමින් ඇතුළතමැ ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . . එක් සමුට්ඨානයෙකින්
නම්යි : කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

6. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළතමැ හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .
සවග මහණු කය සලමින් ඇතුළතමැ හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

7. අනදර පිණිස අත සලමින් ඇතුළතමැ යන්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .
සවග මහණු අත සලමින් ඇතුළතමැ ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

8. අනදර පිණිස අත සලමින් ඇතුළතමැ හිඳින්නහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග
මහණු අත සලමින් ඇතුළතමැ හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

9. අනාදරියං පටිච්ච සිහප්පවාලකං අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ- ඡබ්බග්ගියං භික්ඛු සිහප්පවාලකං අනතරඝරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං -පෙ-.

10. අනාදරියං පටිච්ච සිහප්පවාලකං අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං කළුපඤ්ඤානනනි : සාවභියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං වජ්ඣස්මිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සිහප්පවාලකං අනතරඝරෙ නිසීදිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-.

උජ්ජග්ගිකවග්ගො දුතියො.

7.3

1. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතෙන අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං කළුපඤ්ඤානනනි : සාවභියං පඤ්ඤාතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිස්මිං වජ්ඣස්මිනනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු බම්බකතෙන අනතරඝරෙ ගච්ඡිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො -පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතෙන අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

3. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණිකතෙන අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

4. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණිකතෙන අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

5. අනාදරියං පටිච්ච උකකුට්ඨිකාය අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

6. අනාදරියං පටිච්ච පලුඤ්චිකාය අනතරඝරෙ නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

අනාදරියං පටිච්ච අසකකම්මං පිණ්ඩිපාතං පටිග්ගණන්තස්ස දුක්ඛං -පෙ-.

9. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළතම යන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . . සවග මහණෙකු හිස සලමින් ඇතුළතම ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. . . .

10. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළතම හිඳින්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය කොකුන්හි පණවන ලද ද යන් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යන් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යන් : සවග මහණෙකු හිස සලමින් ඇතුළතම හුන්න, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැතියි : කයින් ද සිතින් ද නැතියි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

දෙවන උප්පත්තික වර්ගයයි.

7.3

1. අනදර පිණිස උකුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළතම යන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය කො කුන්හි පණවන ලද ද යන් : සවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යන් : සවග මහණුන් ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුයෙකි ද යන් : සවග මහණෙකු උකුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළතම ගියහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති ඵලකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසම්මුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සම්මුච්ඡාදනයකින් නැති යි. කයින් ද සිතින් ද නැති යි, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

2. අනදර පිණිස උකුළෙහි තබන ලද අත් ඇති වැ ඇතුළතම හිඳින්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

3. අනදර පිණිස හිස වටා පෙරවැ ඇතුළතම යන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

4. අනදර පිණිස හිස වටා පෙරවැ ඇතුළතම හිඳින්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

5. අනදර පිණිස අක්පල්ලෙන් හෝ වීලුකින් ඇතුළතම යන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

6. අනදර පිණිස අකවුටු ගන්වා ඇතුළතම හිඳින්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

7. අනදර පිණිස නො සකස් වැ පිටු පිළිගන්නාහු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

8. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඕලොකෙනොතන පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණනතං දුක්ඛං -පෙ-.

9. අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤෙව ඛත්‍රං පටිග්ගණනතං දුක්ඛං -පෙ-.

10. අනාදරියං පටිච්ච ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණනතං දුක්ඛං කන්ථ පඤ්ඤාතතනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම් වජ්ජුග්ගිනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනාදරියං පටිච්ච ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණනංසු, තයම් වජ්ජුග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො පෙ-

බ්බහකතච්ඡග්ගො තනියො.

7.4

1. අනාදරියං පටිච්ච අසක්ඛං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තං දුක්ඛං කන්ථ පඤ්ඤාතතනි : සාවච්චියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කියම් වජ්ජුග්ගිනි : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනාදරියං පටිච්ච අසක්ඛං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජුග්ගිං.

එකා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඕලොකෙනොතන පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තං දුක්ඛං පෙ-

3. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඕම්ඨිනි පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තං දුක්ඛං-පෙ-

4. අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤෙව ඛත්‍රං භුඤ්ජන්තං දුක්ඛං -පෙ-

5. අනාදරියං පටිච්ච ථුපකතො ඕම්ඨිනි පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජන්තං දුක්ඛං-පෙ-

6. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා බ්ඤ්ජනං වා ඕදහෙන පටිච්ඡ දෙනතං දුක්ඛං-පෙ-

7. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා බ්ඤ්ජනං වා අභිලානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙඨා භුඤ්ජන්තං දුක්ඛං පෙ-

8. අනදර පිණිස තැනැතැනු බලවත් පිළිගන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

9. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් පිළිගන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

10. අනදර පිණිස උප බඳු කොට පිළි පිළිගන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇඳබැ ද යත් : සවග මහණන් ඇඳබැ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණනු අනදර පිණිස මුදුන් කළ පිළි පිළිගන්නා, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැතියි : කසින් ද සිතින් ද නැතියි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

තුන්වන බමහකකවර්ග යි.

7.4

1. අනදර පිණිස නො සකස් වූ පිළි වළඳන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැත්හි පණවන ලදී.

කවරක්නු ඇඳබැ ද යත් : සවග මහණන් ඇඳබැ යැ.

කවර වස්තුයෙකි ද යත් : සවග මහණනු අනදර පිණිස නො සකස්වූ පිළි වළඳුනු, ඒ වස්තුයෙහි යැ.

පඤ්ඤාත්ති එකකි.

සවැදැරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නැතියි : කසින් ද සිතින් ද නැතියි, වචනයෙන් නො නැති. . . .

2. අනදර පිණිස තැනැතැනු බලවත් පිළි වළඳන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

3. අනදර පිණිස තැනැතැනු හනා පිළි වළඳන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

3. අනදර පිණිස සුපය ම බොහෝ කොට වළඳන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

5. අනදර පිණිස බත මුදුනෙන් හනා පිළි වළඳන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

6. අනදර පිණිස සුපයක් හෝ වාඤ්ජනයක් හෝ බතින් වසන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

7. අනදර පිණිස සුපයක් හෝ බතක් හෝ නො ගිලන් වූ තමා පිණිස විනවා වළඳන්නා පිළිබඳ දැකුණ සිටිය . . .

එකා පසුකැනවි, එකා අනුපසුකැනවි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං දව්ඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : සියා කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො, සියා කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

8. අනාදරියං පටිච්ච උප්ඛානසංකෘතියා පරෙසං පතනං ඕලො කොන්තං උක්කං-පෙ-

එකා පසුකැනවි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති න වාචනො-පෙ-

9. අනාදරියං පටිච්ච මහනතං කබලං කරෙන්නං උක්කං-පෙ-

10. අනාදරියං පටිච්ච දිසං ආලොපං කරෙන්නං උක්කං කන්ද පසුකැනවනනි : සාවච්ඡිං පසුකැනනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ හික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජිග්ගිනි, ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු අනාදරියං පටිච්ච දිසං ආලොපං කරිංසු, තස්මිම් වජ්ජිග්ගි.

එකා පසුකැනවි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො-පෙ-

පිණ්ඩපානවග්ගො වතුපෙත්ථං.

7.5

1. අනාදරියං පටිච්ච අනාහටෙ කබලෙ මුඛථාරං විවරන්තං උක්කං කන්ද පසුකැනවනනි : සාවච්ඡිං පසුකැනනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ හික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ජිග්ගිනි, ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු අනාදරියං පටිච්ච අනාහටෙ කබලෙ මුඛථාරං විවරිංසු, තස්මිම් වජ්ජිග්ගි.

එකා පසුකැනවි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච භුක්ඛානෙන සබ්බං හන්දං මුඛෙ පක්ඛිපන්නං උක්කං-පෙ-

3. අනාදරියං පටිච්ච සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරන්තං උක්කං-පෙ-එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

පසුකැපීමේ ඵලදායී. අනුපසුකැපීමේ ඵලදායී.

සවිද්‍යාත්මක ආපස්සිසම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රදාය දෙකකින් නම් කිරීම : කිරීමේ ද සම්ප්‍රදාය වෙයි, වෙනස්වීම නො වෙයි. කිරීමේ ද වෙනස්වීමේ ද සම්ප්‍රදාය වන්නේ යි.

8. අනුපසුකැපීමේ අවස්ථාවකින් අනුපසුකැපීමේ ප්‍රතිඵල දැක්වීම සිදුවිය . . .
පසුකැපීමේ ඵලදායී.

සවිද්‍යාත්මක ආපස්සිසම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රදායයකින් නම් කිරීම : කිරීමේ ද සම්ප්‍රදාය වෙයි, වෙනස්වීම නො නම්. . . .

9. අනුපසුකැපීමේ මගින් කොට පිටු කරන්නා පිළිබඳ දැක්වීම සිදුවිය . . .

10. අනුපසුකැපීමේ දී කොට පිටු කරන්නා පිළිබඳ දැක්වීම සිදුවිය කොටසින් පණිවිඩ ලද ද යත් : සැලකිල්ලට පණිවිඩ ලදී.

කවරක්වු ඇඳීම ද යත් : සවිග මගින් ඇඳීම යැ.

කවර වස්තුවකින් ද යත් : සවිග මගින් අනුපසුකැපීමේ දී කොට පිටු කළහ, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පසුකැපීමේ ඵලදායී.

සවිද්‍යාත්මක ආපස්සිසම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රදායයකින් නම් කිරීම : කිරීමේ ද සම්ප්‍රදාය වෙයි, වෙනස්වීම නො නම්. . . .

සම්ප්‍රදාය පිළිබඳව වර්ග කිරීම.

7.5

1. අනුපසුකැපීමේ පිටු මුටු නො එළවු සඳු මුටු වර්ග කරන්නා පිළිබඳ දැක්වීම සිදුවිය කොටසින් පණිවිඩ ලද ද යත් : සැලකිල්ලට පණිවිඩ ලදී.

කවරක්වු ඇඳීම ද යත් : සවිග මගින් ඇඳීම යැ.

කවර වස්තුවකින් ද යත් : සවිග මගින් අනුපසුකැපීමේ පිටු මුටු නො එළවු සඳු මුටු වර්ග කරනු, ඒ වස්තුවකින් යැ.

පසුකැපීමේ ඵලදායී:

සවිද්‍යාත්මක ආපස්සිසම්ප්‍රදායයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රදායයකින් නම් කිරීම : කිරීමේ ද සම්ප්‍රදාය වෙයි, වෙනස්වීම නො නම්. . . .

2. අනුපසුකැපීමේ වළඳීමේ හැම ඇඳීමේ මගින් කරන්නා පිළිබඳ දැක්වීම සිදුවිය . . .

3. අනුපසුකැපීමේ පිටු සවිග මුටු කොටසින් පිළිබඳ දැක්වීම සිදුවිය . . . එක් සම්ප්‍රදායයකින් නම් කිරීම : කිරීමේ ද වෙනස්වීමේ ද සම්ප්‍රදාය වෙයි. . . .

4. අනාදරය පවිච්ච පිණිසකටය. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-
ඵකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායකො ව චිත්තකො ව සමුට්ඨාති,
න වාචකො-පෙ-.

5. අනාදරය පවිච්ච කබලාවලේදක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

6. අනාදරය පවිච්ච අවගතකාරක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

7. අනාදරය පවිච්ච හත්තිඤ්ඤක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

8. අනාදරය පවිච්ච සිත්ථානකාරක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

9. අනාදරය පවිච්ච ජිව්‍යාතිව්ජාරක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

10. අනාදරය පවිච්ච චුච්චුකාරක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

කබලවග්ගො පඤ්චමො.

7.6

1. අනාදරය පවිච්ච සුරාසුරාකාරක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං
කත්ථ පඤ්ඤාතතනති : කොසමිසං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති, සමිහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසම් වජ්ජසම්නති : සමිහුලා හික්ඛු සුරාසුරාකාරකං ඛිරං පිච්ඡං,
නසම් වජ්ජසම්.

ඵකා පඤ්ඤාතති.

ජනනං ආපත්තිසමුට්ඨානානං ඵකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති :
කායකො ව චිත්තකො ව සමුට්ඨාති, න වාචකො -පෙ-

2. අනාදරය පවිච්ච හත්තිලොහක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

3. අනාදරය පවිච්ච පතනතිලොහක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

4. අනාදරය පවිච්ච ඔට්ඨතිලොහක. භුඤ්ජනායා දුක්ඛං-පෙ-

5. අනාදරය පවිච්ච සංඝිකෙන හත්ථෙන පානීයථාලකං
පටිග්ගණනායා දුක්ඛං කත්ථ පඤ්ඤාතතනති : හග්ගෙසු පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : සමිහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භං.

කිංසම් වජ්ජසම්නති : සමිහුලා හික්ඛු සංඝිකෙන හත්ථෙන
පානීයථාලකං පටිග්ගණෙසු, නසම් වජ්ජසම් -පෙ-

4. අනදර පිණිස පිඩු මියෙහි දමාලා වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . . එක් සම්ප්‍රදායකිනි නිසි : කඩින් ද සිතින් ද නිසි, වචනයෙන් නො නිසි. . . .

5. අනදර පිණිස පිඩු කඩ කඩ කොට වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

6. අනදර පිණිස කොපුලා පිඩු රැස් කොට කොට වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

7. අනදර පිණිස අත් සල සලා වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

8. අනදර පිණිස හුලු විසුරුවා වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

9. අනදර පිණිස දිව නෙර නෙරා වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

10. අනදර පිණිස වසු වසු යන හඬ නංවමින් වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

පස්වන කවි වර්ගය.

7.6

1. අනදර පිණිස 'සුරු සුරු' යන හඬ නංවමින් වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසමැ නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක්සු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ මහණු 'සුරු සුරු' යන හඬ කෙරෙමින් කිරි පානය කළහ, ඒ වස්තුවෙකි යැ.

පසුකැන්ති එකෙකි.

සවැසුරුම අපත්තිසම්ප්‍රදායෙන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රදායකිනි නිසි : කඩින් ද සිතින් ද නිසි, වචනයෙන් නො නිසි. . . .

2. අනදර පිණිස අත ලෙවමින් වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

3. අනදර පිණිස පාත්‍රය ලෙවැ ලෙවැ වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

4. අනදර පිණිස තොල් ලෙවැ ලෙවැ වළඳන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය . . .

5. අනදර පිණිස ඉසුල් සහිත අතින් පැන්තලිය පිළිගන්නා පිළිබඳ දුකුළා සිබය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : හඟ දැවුණිදී පණවන ලදී.

කවරක්සු ඇරැබ ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකිනි ද යත් : බොහෝ මහණු ඉසුල් සහිත අතින් පැන්තලිය පිළිගත්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. . . .

6. අනාදරියං පටිච්ච සසිත්තං පත්තධොවනං අනතරහරෙ ඡබ්බිනතායා දුක්ඛං කත්ථ පඤ්ඤාතතනාති : හයොසු පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධො භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචි වජ්ජකම්නති : සම්බුද්ධො භික්ඛු සසිත්තං පත්තධොවනං අනතරහරෙ ඡබ්බිසුං, තස්මිං වජ්ජකම් -පෙ-

7 අනාදරියං පටිච්ච ඡත්තපාඤ්ඤායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං කත්ථ පඤ්ඤාතතනාති : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතතං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බියසීයෙ භික්ඛු ආරබ්භ -පෙ-

එකං පඤ්ඤාතති. එකං අනුපඤ්ඤාතති.

ඡත්තං අපතතිසංක්ඛිට්ඨානානං එකෙන සංක්ඛිට්ඨානෙන සංක්ඛිට්ඨාති : වාචනො ව චිත්තනො ව සංක්ඛිට්ඨාති, න කායනො -පෙ-

8. අනාදරියං පටිච්ච දුක්ඛපාඤ්ඤායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

9. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථපාඤ්ඤායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

10. අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාඤ්ඤායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

සුරාසුරාවග්ගො ඡට්ට්ඨො.

7.7

1. අනාදරියං පටිච්ච පාදකාරුලායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උපාහනාරුලායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

3. අනාදරියං පටිච්ච යානගතායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

4. අනාදරියං පටිච්ච සගගතායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

5. අනාදරියං පටිච්ච පට්ටථිකාය නිසින්නායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

6. අනාදරියං පටිච්ච වෙහිතසිතායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

7. අනාදරියං පටිච්ච ඔග්ගෙහිතසිතායා ධම්මං දෙසෙනායා දුක්ඛං -පෙ-

6. අනෙකුත් පිණිස හුදු සහිත පාත්‍ර දෙක දිය ඇතුළතෙහි දමන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය නොහැක්කි පණවන ලද ද යත් : හඟ දැනුවත් දී පණවන ලදී.

කවරක් හුදු ඇඳිය ද යත් : බොහෝ මහණුන් ඇඳිය යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මහණුන් හුදු සහිත පාත්‍ර දෙක දිය ඇතුළතෙහි දමනු, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. . . .

7. අනෙකුත් පිණිස සත් ගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය නො හැක්කි පණවන ලද ද යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක් හුදු ඇඳිය ද යත් : සවන මහණුන් ඇඳිය යැ.

පඤ්ඤාත්මී ඵලකකි, අනුපඤ්ඤාත්මී ඵලකකි.

සවැලැමි ආපත්තිසම්මුඛයානන් අතුරෙහි එක් සම්මුඛයානකින් නැගී : වචනයෙන් ද සිතෙන් ද නැගී, කයින් නො නැගී. . . .

8. අනෙකුත් පිණිස දඩුගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

9. අනෙකුත් පිණිස (කඩු ඇ) සැත්ගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

10. අනෙකුත් පිණිස (දුනුම් ඇ) අවිගත් අත් ඇත්තනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

සවන සුරුසුරු වර්ණ යි.

7.7

1. අනෙකුත් පිණිස මිරිවැඩි නැගියනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

2. අනෙකුත් පිණිස වහන් නැගියනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

3. අනෙකුත් පිණිස යානයෙහි හුන්නනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

4. අනෙකුත් පිණිස යහන්ති හුන්නනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

5. අනෙකුත් පිණිස (හස්තාදීන්) අකවටු අවුලවා හුන්නනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

6. අනෙකුත් පිණිස (පිළි ආදියෙන්) හිස් වෙළුම් ඇඟියනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

7. අනෙකුත් පිණිස හිස වසා පෙරළියනුට දහම් දෙසන්නා පිළිබඳ දැනුම සිටිය . . .

8. අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසිදිනා ආසනෙ නිසින්නායා ධම්මං දෙසෙන්නායා දුක්ඛං -පෙ-

ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො¹ ච වාචනො ච චිත්තනො ච -පෙ-

9. අනාදරියං පටිච්ච නිවෙ ආසනෙ නිසිදිනා උච්චෙ ආසනෙ නිසින්නායා ධම්මං දෙසෙන්නායා දුක්ඛං -පෙ-

10. අනාදරියං පටිච්ච ඕතෙන නිසින්නායා ධම්මං දෙසෙන්නායා දුක්ඛං -පෙ-

11. අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡනො ගච්ඡන්තො පුරුකො ගච්ඡන්නායා ධම්මං දෙසෙන්නායා දුක්ඛං -පෙ-

12. අනාදරියං පටිච්ච උපපේන ගච්ඡන්තො පපේන ගච්ඡන්නායා ධම්මං දෙසෙන්නායා දුක්ඛං -පෙ-

13. අනාදරියං පටිච්ච ඕතෙන උච්චාරං වා පඤ්ඤාමං වා කරොන්නායා දුක්ඛං -පෙ-

ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති න වාචනො -පෙ-

14. අනාදරියං පටිච්ච හරිතෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාමං වා බෙදුං වා කරොන්නායා දුක්ඛං -පෙ-

15. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤාමං වා බෙදුං වා කරොන්නායා දුක්ඛං කන්ඩ පඤ්ඤානතනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං.

කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ.

කිංචිම් වජ්ඣග්ගිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමපි පඤ්ඤාවමපි බෙදුමපි අකංසු, තග්ගිම් වජ්ඣග්ගි.

එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති.

ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨාති. න වාචනො -පෙ-

සාදුකාවගෙහො සන්නමො.

පඤ්චසන්නති සෙවියා නිබ්බිතා.

8. අනදර පිණිස බිම තිද ආසනයෙහි හුන්නුට දහම් දෙසන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

සවැදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නම්යි ; කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම් . . .

9. අනදර පිණිස මිටි අස්නෙක තිද උස් අස්නෙහි හුන්නුට දහම් දෙසන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

10. අනදර පිණිස සිටියු වසින් හුන්නුට දහම් දෙසන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

11. අනදර පිණිස පසුව ලා යන්නු වසින් පෙරටු වැ යන්නුට දහම් දෙසන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

12. අනදර පිණිස නොමග යන්නු වසින් මග යන්නුට දහම් දෙසන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

13. අනදර පිණිස සිටීමෙන් (සිට ගෙණ) මල මු කිය කරන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නම්යි ; කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

14. අනදර පිණිස නිල් (තණ ආදියෙහි) මල මු කෙළ බහන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය . . .

15. අනදර පිණිස (පිරිබෝ) දියෙහි මල මු කෙළ බහන්නු පිළිබඳ දුකුළා සිටිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සවැස් කුට්ඨ පණවන ලදී.

කවරක්හු ඇඳබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇඳබ ය.

කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : සවග මහණු (පිරිබෝ) දියෙහි මල ද මු ද කෙළ ද බැහුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

පඤ්ඤත්ති එකෙකි. අනුපඤ්ඤත්ති එකෙකි,

සවැදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නම්යි ; කයින් ද සිතින් ද නම්යි, වචනයෙන් නො නම්. . . .

සත්වන පාදකා වර්ග යි.

පත්සැත්කු සේවියා නිමි.

නග්ගදානං :

- 1 පරිමණිලං පරිවර්තනං-සුභං වුතොක්ඛිතතචක්ඛු ව,
උක්ඛිතොත්ථංගිකා සද්දො-නගො වෙව පවාලනා.
2. බම්බසිගුණිකා වෙව-කුටි පලලථිකාය ව,
සක්කවම් පතතසඤ්ඤී ව-සමසුපං සමතිතතිකං.
3. සක්කවම් පතතසඤ්ඤී ව-සපදනං සමසුපකං,
දුපකතො පරිවර්තනං-විඤ්ඤානතුත්ඛිතසඤ්ඤීතා.¹
4. න මහත්තං මණ්ඩලථාරං-සබ්බං භජං න බ්‍යාභරේ,
උක්ඛෙපො ඡේදනා භණ්ඩා-ධුතං සිත්ථාචකාරකං.
5. ජිවතාතිවිජාරකඤ්චව-චුපුච්ඡු සුරාසුරා,
භජො පතතා ව ඕපට්ඨා ව-සංඝිතං සිත්ථකෙන ව.
6. ඡතතපාණිණං සභිමම්-න දෙනෙනති තථංගතා,
ඵචමෙව දණ්ඩපාණිණං-සත්ථාසුඛපාණිතං.
7. පාදුකොපාභතා වෙව-යානසෙය්‍යාගතණං ව,
පලලථිකා නිසික්කණං-වෙඨිතොගුණිකණං ව.
8. ඡමා නිවාසනෙ ධානෙ-පවර්තො උපපටෙන ව,
සිතකෙන න කාතබ්බං-භරිතෙ උදකමති වාතී.

තෙසං වග්ගදානං :

පරිමණිල උත්ථංගි-බම්බං පිණං තපෙව ව,
කබ්ලා සුරාසුරා වෙව-පාදුකෙන ව සත්තමාතී.

මහාවිභවෙන කෘතපඤ්ඤානදීවංගේ නිවසිතො.

1. සඤ්ඤීතා. ම ඡ සං.

එහි උද්දාය :

1. පරිමණ්ඩල යැ, සුපරිවිජනන යැ, සුසංවූත යැ, ඔක්කිත්තවක්කු යැ, උක්කිත්ත කාය යැ, උප්පත්තිකාය යැ, අප්පසද්ද දෙක යැ පවාලන සිකපද තුණ යැ,

2. ඛම්හකත යැ, ඔගුණ්ඨිත යැ, උක්කුචික යැ, පල්ලත්ථික යැ, සක්කවච යැ, පත්තසංඤ්ඤී යැ, සම්මුපක යැ, සම්මිත්තික යැ,

3. (දෙවන) සක්කවච යැ, (නැවත) පත්තසංඤ්ඤී යැ, සපදන යැ, (දෙවන) සම්මුපක යැ, ධුපකත යැ, පරිවිජනන යැ, විඤ්ඤත්ති යැ, උප්කාන්තසංඤ්ඤී යැ,

4. නානිමහන්ත යැ, පරිමණ්ඩල ආලොප යැ, මුඛද්වාර යැ, සම්බහත්ථ යැ, සක්කල ඛ්‍යාහර යැ, පිණ්ඩුක්කප යැ, කම්බලාවච්ඡෙදක යැ, අවගණ්ඩකාරක යැ, හත්ථනිද්ධුනක යැ, සිත්ථාවකාරක යැ,

5. ජිව්හානිවර්තක යැ, වසුවසු කාරක යැ, සුරුසුරු කාරක යැ, හත්ථනිල්ලෙහ කයැ, පත්තනිල්ලෙහක යැ, ඔට්ඨනිල්ලෙහක යැ, සාම්බහත්ථ යැ, සම්මිත්තික පත්ත ධොවන යැ,

6. ජත්තපාණි යැ, දණ්ඩපාණි යැ, සත්ථපාණි යැ, ආයුධපාණි යැ,

7. පාදකා යැ, උපාහන යැ, යානගත යැ, සයනගත යැ, පල්ලත්ථිකා යැ, වෙඨිකසිස යැ, ඔගුණ්ඨිකසිස යැ,

8. ජමානිසිද්ධත යැ, නිවාසන යැ, ධීතක යැ, පරිජනො ගච්ඡන්ත යැ, උප්පරොන ගච්ඡන්ත යැ, ධීතක යැ, හරිත යැ, උදක යැ යි.

එහි වර්ගෝද්දාය :

පරිමණ්ඩල යැ, උප්පත්තික යැ, ඛම්හකත යැ, පිණ්ඩපාත යැ, කම්බ යැ, සුරුසුරු යැ, පාදක යැ යි වර්ග සතෙකි.

මහා විභවගයෙහි කත්තසංඤ්ඤත්තිවාරය නිමිසේ යි.

2. කතාපනතිවාරො

2.1

පාරාජිකකණේධා

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො කති ආපතති යො ආපජ්ජති :

මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති : අකඛසිතෙ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, අපතති පාරාජිකස්ස. යෙභුයොන ඛසිතෙ සරීරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස. චට්ඨකතෙ ච මුඛෙ අවුජ්ජනං අභිකජානං පවෙසෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො ඉමා තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති.

2 අදින්නං ආදියනො කති ආපතති යො ආපජ්ජති :

අදින්නං ආදියනො තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති : පඤ්චමාසකං වා අතිරෙක පඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසඛිංතං ආදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා උභනපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසඛිංතං ආදියති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස. මාසකං වා උභනමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසඛිංතං ආදියති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අදින්නං ආදියනො ඉමා තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිට්ඨ මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරුපෙනො කති ආපතති යො ආපජ්ජති :

සඤ්චිට්ඨ මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරුපෙනො තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති : මනුස්සං ඔදිස්ස ඔපාතං ඛණ්ති 'පපතියා මරිස්සතීති', ආපතති දුක්ඛටස්ස. පපතියෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපතති ථුලලව්වයස්ස. මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස. සඤ්චිට්ඨ මනුස්ස-විග්ගහං ජීවිතා වොරුපෙනො ඉමා තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති.

4. අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනො කති ආපතති යො ආපජ්ජති :

අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනො තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති : පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. 'යො තෙ විහාරෙ වසති සො භික්ඛු අරහා'ති භණ්ති, පටිච්ඡානනාස්ස ආපතති ථුලලව්වයස්ස න පටිච්ඡානනාස්ස ආපතති දුක්ඛටස්ස. අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනො ඉමා තිස්සො ආපතති යො ආපජ්ජති.

වභතාණෙ පාඤ්ඡිකා නිබ්බිතා.

2. කුතාපහතිවාරය

2.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන මහණ කෙනෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් :

මෙවුන්දම් සේවනය කරන මහණ තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : ක්ෂය නොවූ නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි. බෙහෙවින් ක්ෂය වූ නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි. විවර කළ මුඛයෙහි නො පහස්නා අධිගජානය ප්‍රවේශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මෙවුන්දම් සේවනය කරන මහණ මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ.

2. නො දුන් දය (සොර සිතීන්) ගන්නා මහණ කෙනෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් :

නො දුන් දෙය (සොර සිතීන්) ගන්නා භේතුයෙන් තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : මසු පසක් හෝ අයිරාපස් මස්සක් හෝ අගනා නොදුන් දයක් සොරසිතීන් ගනී නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, අයිරා මස්සක් හෝ උතු පස් මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දයක් සොර සිතීන් ගනී නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි, මස්සක් හෝ උතු මස්සක් හෝ අගනා නොදුන් දයක් සොර සිතීන් ගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නොදුන් දය ගන්නා මහණ මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ.

3. දන දන මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ කෙනෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් :

දන දන මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : “ (මෙහි) වැටී මැරේව ” යි මිනිස් සතක්හු උදෙසා වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එහි වැටුණු කල ඔහුට දුක් වේදනා උපදී නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි, මැරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. දන දන මිනිස් සතක්හු දිවි ගලවන මහණ මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ.

4. (තමා කෙරෙහි) අවිද්‍යාමාන වූ (ධ්‍යානාදී) උතුරු මිනිස්ථම් තමා තුළ ඇතැයි පවසන මහණ කෙනෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් :

අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ථම් ඇතැයි පවසන මහණ තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : ලාමක පැතුම් ඇත්තේ (එබඳු) ආශාවෙන් මඩනා ලද්දේ (තමා කෙරෙහි නැති) උතුරු මිනිස්ථම් (ඇතැයි) පවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි. “ යමෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වෙසේ ද ඒ මහණ රහත් යැ ” යි දඟුමැකියක්හට පවසා නම් ධුලසි ඇවැත් වෙයි, දඟුම නැතියක්හට පවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ථම් (ඇතැයි) පවසන මහණ මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ.

සකර පරිච්ඡි නිමි.

2.2

සාධනාදියෙයකණේවා

1. උපකකමිනා අසුචිං මොවෙනො කති අපතනියො අපජ්ඣති :¹

උපකකමිනා අසුචිං මොවෙනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, අපතනි සබ්බාදිසෙසංයා. වෙනෙති උපකකමති න මුච්චති, අපතනි ථුල්ලව්වයංයා. පයොගෙ දුක්ඛං.

2. මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසංයං සමාපජ්ඣනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : කායෙන කායං අමසති, අපතනි සබ්බාදි-සෙසංයා. කායෙන කායපටිබ්භං අමසති, අපතනි ථුල්ලව්වයංයා. කායපටිබ්භෙන කායපටිබ්භං අමසති, අපතනි දුක්ඛංයා.

3. මාතුගාමං දුට්ඨල්ලාති වාචාති ඕහාසෙනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : වචමිග්ගං පස්සාවමිග්ගං අදිස්සා වණ්ණෙව්වි හණ්ණි අවණ්ණෙව්වි හණ්ණි, අපතනි සබ්බාදිසෙසංයා. වචමිග්ගං පස්සාවමිග්ගං රූපෙනා අධිකකං උබ්බජ්ජමණ්ඩලං අදිස්සා වණ්ණෙව්වි හණ්ණි, අවණ්ණෙව්වි හණ්ණි, අපතනි ථුල්ලව්වයංයා. කායපටිබ්භං අදිස්සා වණ්ණෙව්වි හණ්ණි, අවණ්ණෙව්වි හණ්ණි, අපතනි දුක්ඛංයා.

4. අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසති, අපතනි සබ්බාදිසෙසංයා. පණ්ඩකස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසති, අපතනි ථුල්ලව්වයංයා. තීරවජ්ජනගතස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසති, අපතනි දුක්ඛංයා.

5. සඤ්චරිතං සමාපජ්ඣනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : පටිගණ්ඨාති විමංසති පච්චාහරති, අපතනි සබ්බාදිසෙසංයා. පටිගණ්ඨාති විමංසති න පච්චාහරති, අපතනි ථුල්ලව්වයංයා. පටිගණ්ඨාති න විමංසති න පච්චාහරති, අපතනි දුක්ඛංයා.

6. සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කාරූපෙනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : කාරූපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ අපතනි ථුල්ලව්වයංයා. තසමිං පිණ්ඩෙ අගතෙ අපතනි සබ්බාදිසෙසංයා.

7. මහලුකං විහාරං කාරූපෙනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : කාරූපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ අපතනි ථුල්ලව්වයංයා. තසමිං පිණ්ඩෙ අගතෙ අපතනි සබ්බාදිසෙසංයා.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධරෙමන අනුභිංසෙනො තියෙයා අපතනියො අපජ්ඣති : අනොකාසං කාරූපෙනා වාචනා-ධිපායො වදෙති, අපතනි සබ්බාදිසෙසෙන දුක්ඛංයා. ඕකාසං කාරූපෙනා අනෙකාසාධිපායො වදෙති, අපතනි මිමිසවාදස්සා.

1. "උපකකමිනා -පෙ-අපජ්ඣති" ම. ඡ. සං. න දිස්සති.

2.2

සාධනාදියෙන් කාණ්ඩය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්‍රා මහණ කෙතෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් :

උපක්‍රම කොට සුකුරු මුද්‍රා මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : සිතා ද උපක්‍රම කෙරේ ද සුකුරු මීදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, සිතා ද උපක්‍රම කෙරේ ද නො මීදේ ද ධුලායි ඇවැත් වෙයි. පියෝ හි දුකුළා ඇවැත් වේ.

2. මාගමක හා කාසසහයට පැමිණෙන මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි ; කයින් කය පහරී ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබඳ දයක් ආමර්ශ කෙරේ ද ධුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳ දයෙකින් කය පිළිබඳ දයක් ආමර්ශ කෙරේ ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් කියන මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : වසමහ පසමහ අරමුණු කොට ගුණත් කියා ද අගුණත් කියා ද සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, වසමහ පසමහ තබා අතු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් මතු කය අරමුණු කොට ගුණත් කියා ද අගුණත් කියා ද ධුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබඳ දයක් අරමුණු කොට ගුණත් කියා ද අගුණත් කියා ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියන මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පණ්ඩකයක්හු හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද ධුලායි ඇවැත් වෙයි, කිරිසන්ගියක්හු හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා ද දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. මාගමින් හා පිරිමින් අතර (හසුන් ගෙණ යනු එතු වසින්) සඤ්චරිත්තයට පැමිණෙන මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : (හසුන්) පිළිගණි නම් වීමයා නම් පෙරළා ගෙණ ඒ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් වීමයා නම් පෙරළා නො ගෙණේ නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් නො වීමයා නම් පෙරළා නො ගෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. . . .

6. තමා ඉල්ලා ගත් උපකරණයෙන් කුටියක් කරවන මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : කරවා ද පියෝහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් මැටි පිටෙකින් නො නිමි කල්හි ධුලායි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිට ද තැබූ කල්හි සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. (කරවා දෙන හිමියන් ඇති) මහත් විහාරයක් කරවන මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝහි දුකුළා ඇවැත් වෙයි, එක් පිටෙකින්, නො නිමි කල්හි ධුලායි ඇවැත් වෙයි, එ පිට ද තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. මහණක්හට අමුලක වූ පරිච්ඡි ඇවැත්තට වෝදනා කරණ මහණ තුන් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ සස්තෙන් තෙරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ ආන්‍යොග කිරීමේ අදහස් ඇති ව කියා නම් ගටා බිණීම පිළිබඳ (ඔමසවාද) පවිති ඇවැත් වේ.

9. භික්ඛුං අඤ්ඤාභාගිගස්ස අභිකරණස්ස චිඤ්ඤාදෙසං ලෙගමනං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාදෙසනොතිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ඣති : අනොකාසං කාරාපෙඤ්ඤා වාචනාධිපායො වදෙති. ආපත්ති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං, භික්ඛාසං කාරාපෙඤ්ඤා අනෙකාසාධිපායො වදෙති, ආපත්ති ඔමභවාදස්ස.

10. සංඝාදෙසනො භික්ඛුං යාවතතියං සම්නුභාසිගමානො¹ නප්පට්ඨිත්ථස්සජ්ඣනොතිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ඣති : ඤාතතියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුරුච්චයා, කම්මවාචා පරිගොඤ්ඤානෙ ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

11. හෙදකානුවතකා භික්ඛුං යාවතතියං සම්නුභාසිගමානො නප්පට්ඨිත්ථස්සජ්ඣනොතිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ඣති : ඤාතතියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුරුච්චයා, කම්මවාචාපරිගොඤ්ඤානෙ ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

12. දුට්ඨවො භික්ඛුං යාවතතියං සම්නුභාසිගමානො නප්පට්ඨිත්ථස්සජ්ඣනොතිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ඣති : ඤාතතියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුරුච්චයා, කම්මවාචාපරිගොඤ්ඤානෙ ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

13. කුලදුගකො භික්ඛුං යාවතතියං සම්නුභාසිගමානො නප්පට්ඨිත්ථස්සජ්ඣනොතිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ඣති : ඤාතතියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාති පුරුච්චයා, කම්මවාචාපරිගොඤ්ඤානෙ ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

තෙරස සංඝාදිසෙසා නිබ්බිතා.

2.4

නිසංගගිග කණ්ණිධා

4.1

1. අභිරෙකච්චිරං දසාසං අභිකකාමෙතො එකං ආපත්තිං ආපජ්ඣති නිසංගගිගං පාඨිතතියං.

2. එකරතනං ච්චිරෙත විපවසනො එකං ආපත්තිං ආපජ්ඣති නිසංගගිගං පාඨිතතියං.

3. අකාලච්චිරං පටිඤ්ඤානො මාසං අභිකකාමෙතො එකං ආපත්තිං ආපජ්ඣති නිසංගගිගං පාඨිතතියං.

4. අඤ්ඤාභාගිග භික්ඛුනියා පුරාණච්චිරං ධොවාපෙතො දො ආපත්තියො ආපජ්ඣති : ධොවාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, ධොවාපිතෙ නිසංගගිගං පාඨිතතියං.

5. අඤ්ඤාභාගිග භික්ඛුනියා හත්ථෙන ච්චිරං පටිඤ්ඤානො දො ආපත්තියො ආපජ්ඣති : ගණනාති, පයොගෙ දුක්ඛං. ගණිතෙ නිසංගගිගං පාඨිතතියං.

1. සම්නුභාසිගමානො - සත්ථ, සම්නුභාසනාය - සි. මු.

9. අනාභාග වූ අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් ලේඛ මාත්‍රයක් ගෙණ උපසපතක්හට පරිච්ඡි ඇවිත් වේදනා කරණ මහණ තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ සස්තෙන් තෙරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් සහ වෙසෙස සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ ආශ්‍රොග කරණ අදහස් ඇති ව කියා නම් ගටා බිණීම පිළිබඳ පවිත් ඇවැත් වේ.

10. තුන් යළි තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන සභිසභේදක මහණ ඒ වරද නො හරනේ නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, කම්මවාටා දෙකෙකින් ධුලැයි දෙකෙක් මෙයි, කම්මවුන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. තුන් යළි තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන භේද්‍යවත්තක මහණහු ඒ වරද නො හරනාහු නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, කම්මවුන් දෙකෙකින් ධුලැයි දෙකෙක් මෙයි, කම්මවුන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. තුන් යළි තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන නො කීකරු මහණ ඒ වරද නො හරනේ නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, කම්මවුන් දෙකෙකින් ධුලැයි දෙකෙක් මෙයි, කම්මවුන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. තුන් යළි තෙක් සම්මුභාසනකම් කරණු ලබන කුලද්‍රසක මහණ ඒ වරද නො හරනේ නම් තුන් ඇවැසකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, කම්මවුන් දෙකෙකින් ධුලැයි දෙකෙක් මෙයි, කම්මවුන් පිරියතැ සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

තෙළෙස් සහවෙසෙස් නිමි.

2.4

නියාගගිඨ කාණ්ඩය

4.1

1. (නො ඉටු නො විකැටු) අතිරෙක විවරයක් දස දිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිත් ඇවැසකට පැමිණේ.

2. එක් රැයක් තුන් සිවුරෙන් වෙන් වැ වසන මහණ එක් නිසඟි පවිත් ඇවැසකට පැමිණේ.

3. අයල් සිවුරක් පිළිගෙණ මසක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟිපවිත් ඇවැසකට පැමිණේ.

4. නො නැ මෙහෙණක ලවා පැරැණි සිවුරක් ධොවන කර වන මහණ දෙ ඇවැසකට පැමිණෙයි : ධොවන කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ධොවන කරවා නිමි කල්හි නිසඟි පවිත් වේ.

5. නො නැ මෙහෙණක අතින් සිවුරක් පිළිගන්නා මහණ ෭෫ ඇවැසකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි නිසඟි පවිත් වේ.

6. අඤ්ඤානිකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤාපෙනො
ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤා-
පිනෙ නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

7. අඤ්ඤානිකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා තතුත්තරිං විවරං
විඤ්ඤාපෙනො ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : විඤ්ඤාපෙති පයොගෙ
දුක්ඛං, විඤ්ඤාපිනෙ නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

8. පුබ්බෙ අප්පචාරිනො අඤ්ඤානිකං ගහපතීකං උපසංඛික්ඛිති,
විවරෙ වික්ඛපං අපජ්ජනො ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : වික්ඛපං
අපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. වික්ඛපං අපනො නික්ඛග්ගිං
පාඨිතතිං.

9. පුබ්බෙ අප්පචාරිනො අඤ්ඤානිකෙ ගහපතීකෙ උපසංඛික්ඛිති,
විවරෙ වික්ඛපං අපජ්ජනො ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : වික්ඛපං
අපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, වික්ඛපං අපනො නික්ඛග්ගිං
පාඨිතතිං.

10. අතිරෙකතික්ඛත්තුං වොදනංය අතිරෙක ජක්ඛත්තුං ධානෙන
විවරං අතිනිප්පාදෙනො ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : අතිනිප්පාදෙති
පයොගෙ දුක්ඛං, අතිනිප්පාදිනෙ නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

කසිනවග්ගො පඨමො.

4.2

1. කොසිගමික්ඛකං සන්තං කාරුපෙනො ඥො අපතතිංයො
අපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ නික්ඛග්ගිං
පාඨිතතිං.

2. පුඬුකාලුකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙනො ඥො
අපතතිංයො අපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ
නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

3. අනාදිසිති, තුලං ඕද්ධානං තුලං ගොවරිතං නවං සන්තං
කාරුපෙනො ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : කාරුපෙති පයොගෙ
දුක්ඛං, කාරුපිනෙ නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

4. අනුචිත්තං සන්තං කාරුපෙනො ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති :
කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

5. අනාදිසිති, පුරුණෙත්තං සංඛිතං පුග්ගවිදුඨං නවං
නිසිද්ධෙත්තං කාරුපෙනො ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : කාරුපෙති
පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

6. ඵලකලොමානි පටිග්ගහෙති, තිගොජනං අතික්කාමෙනො
ඥො අපතතිංයො අපජ්ජති : පඨමං පාදං තිගොජනං අතික්කාමෙති
අපතති දුක්ඛං, දුතියං පාදං අතික්කාමෙති නික්ඛග්ගිං
පාඨිතතිං.

7. අඤ්ඤානිකං හික්ඛුතිං ඵලකලොමානි බොවාපෙනො ඥො
අපතතිංයො අපජ්ජති : බොවාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, බොවාපිනෙ
නික්ඛග්ගිං පාඨිතතිං.

6. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ සිවුරක් ඉල්ලා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවා ගත්කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

7. නො නැ ගැහැවියකුගෙන් හෝ ගැහැවිතියකගෙන් හෝ ඉන් වැඩි සිවුරක් විනවා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

8. පෙරු නො පවරණ ලද මහණ නො නැ ගැහැවියකු වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

9. පෙරු නො පවරණ ලද මහණ නො නැ ගැහැවියන් වෙත එළඹ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

10. තෙවරකින් වැඩි වෝද්දනාවෙන් ද සවරකින් වැඩි උදෙසා සිටීමෙන් ද සිවුරක් නිපදවා ගන්නා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : නිපදවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, නිපදවා ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

පළමුවන කයින වර්ග යි.

4.2

1. තිහිරි හු මුසු ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

2. සුදු කළු එළලොම්න් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

3. හෙල එළලොම් කොටසක් ද කිබුල්වත් එළලොම් කොටසක් ද නො ගෙණ අලුත් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

4. වසක් පාසා ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

5. පැරැණි ඇතිරියක අවටින් සුගත් වියකක් පමණ තැන් නොගෙණ අලුත් නිසදුන් ඇතිරියක් කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවානම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

6. එළලොම් පිළිගෙණ තුන් යොදුනක් ඉක්මවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය තුන්යොදුන ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් නිසඟි පවිති වේ.

7. නො නැ මෙහෙණක ලවා එළලොම් ධෝවන කරවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ධෝවන කරවා නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි. දෙවූ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

8. රූපියං පටිඤ්ඤානන්තො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : ගණනාති පයොගෙ දුක්ඛං, ගතිනෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

9. නානපකාරකං රූපියං චොභාරං සමාපජ්ජන්තො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : සමාපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාපන්නෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං,

10. නානපකාරකං කුසලසංගතං සමාපජ්ජන්තො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : සමාපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාපන්නෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

කොසිලවග්ගො දුතියො.

4.3

1. අතිරෙකපත්තං දසාහං අතික්කාමෙනො එකං ආපතීං ආපජ්ජති නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

8. උභෙපඤ්චබ්බිකෙන පත්තෙන අඤ්ඤං නවං පත්තං වෙනාපෙනො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වෙනාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, වෙනාපිනෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

3 ගෙසජ්ජාති පටිඤ්ඤානො සත්තාහං අතික්කාමෙනො එකං ආපතීං ආපජ්ජති නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

4 අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ භිමානෙ වස්සකසංචිතච්චරං පරියෙසනො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : පරියෙසති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිශ්චෙති නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

5. භික්ඛුක්ඛ සාමං ච්චරං දන්තා කුපිනො අනත්තමනො අවර්ජන්තො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : අවර්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, අවර්ජනෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

6. සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙනා තත්තවායෙහි ච්චරං වායාපෙනො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වායාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, වායාපිනෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

7. පුබ්බෙ අපචාරිනො අඤ්ඤාතක්ඛ ගහපතික්ඛ තත්තවායෙ උපසඛිකමිත්තා ච්චරෙ විකපං ආපජ්ජන්තො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : විකපං ආපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, විකපං ආපන්නෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

8. අවෙච්චච්චරං පටිඤ්ඤානො ච්චරකාලසමිතං අතික්කාමෙනො එකං ආපතීං ආපජ්ජති නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

9. තිණණං ච්චරානං අඤ්ඤාතරං ච්චරං අත්තරසරෙ නික්ඛිපිත්තො අතිරෙකජරත්තං විපච්චිතනො එකං ආපතීං ආපජ්ජති නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

10. ජානං සඛික්කං ලාභං පරිණං අත්තනො පරිණාමෙනො දො ආපතති යො ආපජ්ජති : පරිණාමෙති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිණාමිනෙ නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං.

පතනවග්ගො තුතියො.

තිංස නික්ඛන්තිං පාඨිතතිං නිවසිතා.

8. රන් රිදී මුහු කහවණු පිළිගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

9. නන් වැදුරුම් කැපවින්න මිළ වුදල් පෙදළි කොට ගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : පෙදළි කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පෙදළි කළ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

10. නන් වැදුරුම් ගණු දෙකු කරණ මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : ගණු දෙකු කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ගණු දෙකු කළ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

දෙවන කෝසිය වර්ග යි.

4.3

1. (නො ඉඩු නො වීකැපු) අතිරේක පාත්‍රයක් දසදිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැත්තට පැමිණේ.

2. උනුපස්සාන් පාත්‍රයකින් යුත් මහණ අතින් අළුත් පාත්‍රයක් විනවා ගන්නේ නම් දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

3. බෙහෙත් පිළිගෙණ සත් දිනක් ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැත්තට පැමිණේ.

4. අතිරේක මාසයක් ගේෂ ව සිටි ගිම්හානයෙහි වැසිසළු සිවුර සොයන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : සොයා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සොයා නිමි කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

5. මහණක්හට තෙමේ ම සිවුරක් දී කිපියේ නො සතුටුසිත් ඇත්තේ අසිද ගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : අසිද ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අසිද ගත් කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

6. තෙමේ හු විනවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : වියවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වියවු කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

7. පෙහෙරුන් වෙත එළඹ නො නැ ගැහැවියකුගේ සිවුරෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන පෙඳ නො පවරණ ලද මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : අධික විධානයට පැමිණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අධික විධානයට පැමිණි කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

8. ඉක්මන් සිවුරක් පිළිගෙණ විවරකාලසමය ඉක්මවන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැත්තට පැමිණේ.

9. තුන් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා සිවුරක් ඇතුළුගමු තබා අයිරා සරයක් ඉන් වෙන් වැ වසන මහණ එක් නිසඟි පවිති ඇවැත්තට පැමිණේ.

10. සහනට පිරිණමන ලද සහසකු විවරාදී ලාභයක් දන දන තමහට නතුකර ගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : පිරිණමවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිරිණමවූ කල්හි නිසඟි පවිති වේ.

තෙ වන පත්තවර්ග යි.

තිස් නිසඟි පවිති නිමි.

2.5

පාවිත්‍රික කණේධා

5.1

1. සමපජානමුසාවාදං භාගනොනා කති අපතතිශො අපජ්ජති, සමපජානමුසාවාදං භාගනොනා පඤ්ච අපතතිශො අපජ්ජති : පාපිවේන්, ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උත්තරිමිත්තංගම්මං උල්ලපති, අපතති පාරාජිකං. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන බලේමන අනුඤ්ඤෙති, අපතති සමිකාදිසෙසං. 'යො තෙ විහාරෙ වසති' සො භික්ඛු අරභා'ති භණ්ති, පටිජානන්නං අපතති උල්ලව්වං. නපාටි ජානන්නං අපතති දුක්ඛං. සමපජානමුසාවාදෙ පාපිතතිං, සමපජානමුසාවාදං භාගනොනා ඉමා පඤ්ච අපතතිශො අපජ්ජති.

2. ඕම්සනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : උපසම්පන්නං ඕම්සති අපතති පාපිතතිං, අනුපසම්පන්නං ඕම්සති අපතති දුක්ඛං.

3. පෙසුඤ්ඤං උපසංහරනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : උපසම්පන්නං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති අපතති පාපිතතිං, අනුපසම්පන්නං පෙසුඤ්ඤං උපසංහරති අපතති දුක්ඛං.

4. අනුපසම්පන්නං පදසො බම්මං වාචේනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : වාචේති පයොගෙ දුක්ඛං, පදෙ පදෙ අපතති පාපිතතිං.

5. අනුපසම්පන්නො උත්තරිං දුර්වතතිරතං සහසෙයං කපොනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : නිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, නිපනොන අපතති පාපිතතිං.

6. මාතුභාමෙන සහසෙයං කපොනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : නිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, නිපනොන අපතති පාපිතතිං.

7. මාතුභාමං උත්තරිං ඡපාඤ්චාවාභි බම්මං දෙසෙනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : දෙසෙති. පයොගෙ දුක්ඛං, පදෙ පදෙ අපතති පාපිතතිං.

8. අනුපසම්පන්නං උත්තරිමිත්තංගම්මං භුතං අරේචේනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : අරේචෙති. පයොගෙ දුක්ඛං, අරේචිතෙ අපතති පාපිතතිං.

9. භික්ඛුං දුට්ඨං අපතතිං අනුපසම්පන්නං අරේචේනොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : අරේචෙති පයොගෙ දුක්ඛං, අරේචිතෙ අපතති පාපිතතිං.

10. පඨවිං බණ්ණොනා ඤේ අපතතිශො අපජ්ජති : බණ්ණි පයොගෙ දුක්ඛං, පභාරෙ පභාරෙ අපතති පාපිතතිං.

මුසාවාදවග්ගො පඨමො.

2.5

පාරිතරිය කාණ්ඩය

5.1

1. දන දන මුසවා කියන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දන දන මුසවා කියන මහණ පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ලාමක අදහස් ඇති වැ එයින් මඩනා ලද වැ තමා කෙරෙහි අවිද්‍යාමාන වූ, නො වූ උතුරු මිනිස්දම් තමා වෙත ඇතැයි ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මුල් නැති පරිච්ඡි ඇවැතකින් මහණක්හට වෝද්‍යා කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, “ යම් මහණෙක් තොපගේ චිහාරයෙහි වෙසේ ද, “ඒ මහණ රහස්ය” යි දුනුමැතියක්හට කියා නම් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, නො දුනුමැතියක්හට කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දන දන මුසවා කීමෙහි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ. දන දන මුසවා කියන මහණ මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

2. (ජාත්‍යාදියෙන්) ගටා බණින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපතක්හට ගටා බෙණේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, අනුපසපතක්හට ගටා බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. පෙහෙසුන් බස් එළවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපතක්හට පෙහෙසුන් බස් එළවා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, අනුපසපතක්හට පෙහෙසුන් බස් එළවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. අනුපසපතක්හට පදසොධම් කියන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කියවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ.

5. අනුපසපතක්හු හා දෙකුන් රැයකින් මත්තෙහි එක් සෙනස්තෙහි හොච්ඡා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හොච්ඡා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හොත්කල්හි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ.

6. මාගමක හා එක් සෙනස්තෙහි හොච්ඡා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි. හොච්ඡා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි. හොත් කල්හි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ.

7. මාගමක්හට සපස් පෙදෙකින් මත්තෙහි දහම් දෙයන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දෙයා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ.

8. අනුපසපතක්හට තමා තුළ ඇති උතුරු මිනිස්දම් ආරොවන කරණ මහණ කෙමේ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ආරොවන කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ආරොවන කළ කල්හි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ.

9. මහණක්හුගේ තුළ ඇවැතක් අනුපසපතක්හට ආරොවන කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ආරොවන කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ආරොවන කළ කල්හි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ.

10. පොළොව කණින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කණි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, පහරෙහි පහරෙහි පරිච්ඡි ඇවැත් වේ.

5.2

1. භූතගාමි පාතෙතො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : පාතෙති පයොගෙ දුක්ඛං, පභාරෙ පභාරෙ ආපතති පාචිතතියං.

2. අඤ්ඤානඤ්ඤං පච්චරතො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : අනාර්යෙව අඤ්ඤාචාදනෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පච්චරති ආපතති දුක්ඛං, අර්යෙව අඤ්ඤාචාදනෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පච්චරති ආපතති පාචිතතියං.

3. භික්ඛුං උජ්ඣාපෙතො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : උජ්ඣාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උජ්ඣාපිතෙ ආපතති පාචිතතියං.

4. සබ්බිකං මඤ්චං වා පිඨං වා භිසිං වා කොව්ඨං වා අජෙඤ්ඤානං සඤ්චරිතං අනුඤ්චරිතං අනාපුච්ඡං පක්ඛමනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : පඨමං පාදං ලොබ්බපාතං අතික්ඛාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතීයං පාදං අතික්ඛාමෙති ආපතති පාචිතතියං.

5. සබ්බිකෙ විහාරෙ සෙය්‍යං සඤ්චරිතං අනුඤ්චරිතං අනාපුච්ඡං පක්ඛමනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : පඨමං පාදං පරික්ඛපං අතික්ඛාමෙති ආපතති දුක්ඛං, දුතීයං පාදං අතික්ඛාමෙති ආපතති පාචිතතියං.

6. සබ්බිකෙ විහාරෙ ජාතං පුබ්බපගතං භික්ඛුං අනුපබ්ජ්ඣ සෙය්‍යං කපොතො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : නිපජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, නිපතො ආපතති පාචිතතියං.

7. භික්ඛුං කුට්ඨො අනතතමනො සබ්බිකා විහාරා නික්ඛබ්බිතො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : නික්ඛබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං, නික්ඛබ්බිතෙ ආපතති පාචිතතියං.

8. සබ්බිකෙ විහාරෙ උපරිවෙහාසකුරියා අභව්වපාදකං මඤ්චං වා පිඨං වා අභිනිසිදනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : අභිනිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිනිසිදනෙ ආපතති පාචිතතියං.

9. ආතතිපරියායෙ අභිව්ඞ්ඝිතං තතුතාරිං¹ අභිව්ඞ්ඝනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : අභිව්ඞ්ඝති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිව්ඞ්ඝනෙ ආපතති පාචිතතියං.

10. ජාතං සප්පාණ්ණං උදකං තිණං වා මතතිකං වා සිඤ්චනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : සිඤ්චති පයොගෙ දුක්ඛං, සිඤ්චිතෙ ආපතති පාචිතතියං.

භූතගාමිවග්ගො දුතීයො.

5.3

1. අසම්මතො භික්ඛුතියො ඔව්දනො දො ආපතතියො ආපජ්ඣති : ඔව්දති පයොගෙ දුක්ඛං, ඔව්දිතෙ ආපතති පාචිතතියං.

1. තතුතාරි - මජ්ඣං.

5.2

1. රුක්ථ්‍රිය කලතුරුවන මහණ දෙභූවෑතකට පැමිණෙයි : කලතුරුවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පහරෙහි පහරෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. අනාවචනයකින් අනාවචනයක් වසන මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : අනාවාදක කර්මය ආරොපණය නො කළ කල්හි අනෙකකින් අනෙකක් වසා නම් දුකුළා වෙයි, අනාවාදක කර්මය ආරොපණය කළ කල්හි අනෙකකින් අනෙකක් වසා නම් පවිත් ඇවැත් වේ.

3. මහණක්හු හෙළා දක්නා මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : හෙළා දක්නේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හෙළා දුටු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. සහසතු ඇදක් හෝ පුටුවක් හෝ බිස්සක් හෝ බදුවෙළුමක් හෝ එළිමහනෙහි අකුට නඟා නො තබා නො පිළිවිස බැහැර යන මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය කැටක් හෙළන තැන ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

5. සහසතු වෙහෙරෙහි අස්නක් අකුට නඟා නො තබා නො පිළිවිස බැහැර යන මහණ දෙභූවෑතකට පැමිණෙයි : පළමු පිය පිරිකෙව් ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

6. සහසතු වෙහෙරෙහි දූත දූත පළමු එළඹී මහණක්හු වෙතට එළඹ යෙහෙය කරණ මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : හොඳී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. කිපියේ නොයියමන් වූ සහසතු වෙහෙරින් මහණක්හු තොරපන සිත් ඇති මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : තොරපා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, තොරපු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සහසතු වෙහෙරෙහි අහස් කිළියෙහි වියල් වීද සිඵ ගන්වා කළ පා ඇති ඇදක හෝ පුටුවක හෝ තිඳින මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : තිඳිනම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. පිරිකෙව් සෙවෙහි දෙකක් තුණක් වීධාන කොට ඉන් වැඩියක් වීධාන කරණ මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : වීධාන කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වීධාන කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. දූත දූත පණුවන් සහිත දිය තණට හෝ මැටියට හෝ ඉසින මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : ඉසි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉසි කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

දෙවන භූතගාම වර්ග යි.

5.3

1. මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන සම්මතය නො ලද මහණ දෙ භූවෑතකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. අත්ඛතෙහ පුරිගෙ හික්කුනියො ඔවදනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : ඔවදනී පයොගෙ දුක්ඛං, ඔවදිනෙ අපතනි පාපිතනියො.

3. හික්කුනුපග්ගො උපසඛකමීනා හික්කුනියො ඔවදනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : ඔවදනී පයොගෙ දුක්ඛං, ඔවදිනෙ අපතනි පාපිතනියො.

4. අමිගහෙතු හික්කු හික්කුනියො ඔවදනනී භණ්නොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : භණ්නී පයොගෙ දුක්ඛං, භණ්නෙ අපතනි පාපිතනියො.

5. අඤ්ඤානිකාය හික්කුනියා වීචරං දෙනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : දෙති පයොගෙ දුක්ඛං, දිනෙ අපතනි පාපිතනියො.

6. අඤ්ඤානිකාය හික්කුනියා වීචරං සිබ්බෙනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : සිබ්බෙති පයොගෙ දුක්ඛං, අරපපෙ අරපපෙ අපතනි පාපිතනියො.

7. හික්කුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකඛානමග්ගං පටිපජ්ඣනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : පටිපජ්ඣති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපනෙ අපතනි පාපිතනියො.

8. හික්කුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාචං අභිරුහෙනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : අභිරුහෙති පයොගෙ දුක්ඛං, අභිරුද්‍රො අපතනි පාපිතනියො.

9. ජාතං හික්කුනිපට්ටපාපිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : භුඤ්ඤාමිති පටිගණනාති අපතනි දුක්ඛං, අජේඛාභාතෙර අජේඛාභාතෙර අපතනි පාපිතනියො.

10. හික්කුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : නිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙ අපතනි පාපිතනියො.

බව්‍යදවගෙහො තනියො.

5.4

1. තතුතතරිං¹ අවසථපිණ්ඩං භුඤ්ඤනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : භුඤ්ඤාමිති පටිගණනාති අපතනි දුක්ඛං, අජේඛාභාතෙර අජේඛාභාතෙර අපතනි පාපිතනියො.

2. ගණ්හොජ්ඣං භුඤ්ඤනොනා දො අපතනියො අපජ්ඣති : භුඤ්ඤාමිති පටිගණනාති අපතනි දුක්ඛං, අජේඛාභාතෙර අපතනි පාපිතනියො.

1. තතුතතරි - මජ්ඣං.

2. තිර අවරට ගියකල්හි මෙහෙණන්හට ඔවාදෙන මහණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. මෙහෙණවරට එළඹ මෙහෙණන්හට ඔවා දෙන මහණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : ඔවා දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඔවා දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. " නික්මුණු ආමිණ හේතු කොට මෙහෙණන්හට ඔවා දෙති " යි කියන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කියා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කී කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. නො නැ මෙහෙණකට සිටුරක් දෙන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නො නැ මෙහෙණකගේ සිටුරක් ගෙත්තම් කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගෙත්තම් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හිදියෙහි හිදියෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

7. මෙහෙණක හා ගිවිස ගෙණ එක් අදත් මහකට පිළිපත් මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. මෙහෙණක හා ගිවිස ගෙණ එක් නැවකට නඟින මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : නඟී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, නැගී කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මෙහෙණක නිපද වූ අහරක් දූත දූත වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " බුද්ධන්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. එකලා මෙහෙණක හා රහස්හි හිදීම කරණ එකලා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

තෙවන බිවාද වර්ග යි.

5.4

1. එයට (දිනකට) වඩා මහී ආදීන් සඳහා සකස් කළ ආවසර පිණිස වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " බුද්ධන්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2 ගණ බොහුන් වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " බුද්ධන්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

3. පරම්පරාගෝඡනං භුඤ්ජනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : භුඤ්ජායාමිති පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං, අජේඛාභායෙ අජේඛාභායෙ ආපතති පාඨතති යං.

4. ආතතිපතනසුරෙ සුවෙ පටිගණනො නිකුත්තරිං පටිගණනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : ගණාති පයොගෙ දුක්ඛං, ගතිනෙ ආපතති පාඨතති යං.

5. භුතතාපි පචාරිතො අනතරිතං බාදනිං වා භොජනිං වා භුඤ්ජනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : බාදිකාමි භුඤ්ජායාමිති¹ පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං, අජේඛාභායෙ අජේඛාභායෙ ආපතති පාඨතති යං.

6. හික්ඛුං භුතතාපිං පචාරිතං අනතරිතෙතන බාදනිං වා භොජනිං වා අභිභව්ටුං පචාරෙනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : තං වචනෙන බාදිකාමි භුඤ්ජායාමිති පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං, භොජනපරිගොභායෙ ආපතති පාඨතති යං.

7. විකාලෙ බාදනිං වා භොජනිං වා භුඤ්ජනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : බාදිකාමි භුඤ්ජායාමිති පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං, අජේඛාභායෙ අජේඛාභායෙ ආපතති පාඨතති යං.

8. භනතිහිතාරකං බාදනිං වා භොජනිං වා භුඤ්ජනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : බාදිකාමි භුඤ්ජායාමිති පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං, අජේඛාභායෙ අජේඛාභායෙ ආපතති පාඨතති යං.

9. පණිතභොජනාති අත්තනො අත්තං විඤ්ඤාපෙනා භුඤ්ජනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : භුඤ්ජායාමිති පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං, අජේඛාභායෙ අජේඛාභායෙ ආපතති පාඨතති යං.

10. අදින්නං ඉබ්භාරං අභාරං අභරෙනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : භුඤ්ජායාමිති පටිගණාති ආපතති දුක්ඛං, අජේඛාභායෙ අජේඛාභායෙ ආපතති පාඨතති යං.

භොජනවග්ගො චතුසස්ථො.

5-5

1. අවෙලකං වා පරිබාජකං වා පරිබාජකං වා සහස්ථා බාදනිං වා භොජනිං වා දෙනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : දෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, දිනෙත ආපතති පාඨතති යං.

2. හික්ඛුං 'ඵහවුතො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩං පටිසිංහාමා'ති, තං දපෙනා වා අදපෙනා වා උගොඤ්ඤෙනො ඥො ආපතති යො ආපජ්ජති : උගොඤ්ඤෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උගොඤ්ඤෙන ආපතති පාඨතති යං.

1. භුඤ්ජායාමිති - මජ්ඣං.

3. පරම්පරාගතව පවතින මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " බුද්ධත්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවති ඇවැත් වේ.

4. දෙතුන් පයක් පුරා පු පිළිගනේ ඊට වඩා පිළිගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : පිළිගනී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිගත් කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

5. වළඳා නිමවූ පැවරු මහණ අයිරිත් නො කළ කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ වළඳන්නේ නම් දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " කන්නෙමි " යි " බුද්ධත්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවති ඇවැත් වේ.

6. වළඳා නිමවූ පැවරු මහණක්හු අයිරිත් නො කළ කැයුතු දයින් හෝ බිදිය යුතු දයින් හෝ එළවා පවරණ මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : ඔහුගේ වචනයෙන් " කන්නෙමි, බුද්ධත්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, බොස්සන් පිරියතැ පවති ඇවැත් වේ.

7. විකාලයෙහි කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " කන්නෙමි " " බුද්ධත්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවති ඇවැත් වේ.

8. පිළිගනේ එකඟයකුදු තබන ලද කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " කන්නෙමි, බුද්ධත්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවති ඇවැත් වේ.

9. පිණි බොස්සන් තමා පිණිය වීතවා වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි. " බුද්ධත්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවති ඇවැත් වේ.

10. නුසුන් අහරක් මුවදොරට එළවන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " බුද්ධත්තෙමි " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවති ඇවැත් වේ.

සිවුවැනි භෝජන වර්ග යි.

5.5

1. නග්න. තවුසකුට හෝ පිරිවැරියකුට හෝ පිරිවැරියකට හෝ කැයුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ සියතින් දෙන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සුන් කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

2. මහණක්හට " ඇවත, එනු මැනව, ගමකට හෝ නියමගමකට හෝ පිඩු පිණිය පිවිසෙන්නෙමු " කියා ඒ මහණහට (යම් කිසි අහරක්) දෙවා හෝ නො දෙවා හෝ නඟා යවන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : නඟා යවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, නඟා යැවූ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

3. සහෝජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජ නිසජ්ඣං කප්පෙනො ඥා
ආපතතියො ආපජ්ජති : නිසිද්ධි පයොගෙ දුක්ඛං. නිසිනො
ආපතති පාචිතතියං.

4. මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පච්චින්නො ආසනෙ නිසජ්ඣං
කප්පෙනො ඥා ආපතතියො ආපජ්ජති : නිසිද්ධි පයොගෙ දුක්ඛං,
නිසිනො ආපතති පාචිතතියං.

5. මාතුගාමෙන සද්ධිං ඵකො ඵකාය රහො නිසජ්ඣං කප්පෙනො
ඥා ආපතතියො ආපජ්ජති : නිසිද්ධි පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනො
ආපතති පාචිතතියං.

6. නිමිනුතියො සහනො සමානො පුරෙහත්තං වා පච්ඡාහත්තං වා
සත්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා කුලෙසු වාරිත්තං¹ ආපජ්ජනො ඥා
ආපතතියො ආපජ්ජති : පඨමං පාදං උපවාරං² අභික්ඛාමෙති ආපතති
දුක්ඛං, දුතියං පාදං අභික්ඛාමෙති, ආපතති පාචිතතියං.

7. තතුත්තරිං හෙසජ්ඣං විඤ්ඤපෙනො ඥා ආපතතියො
ආපජ්ජති : විඤ්ඤපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විඤ්ඤපිනෙ ආපතති
පාචිතතියං.

8. උග්ගත්තං සෙනං දස්සනාය ගච්ඡනො ඥා ආපතතියො
ආපජ්ජති : ගච්ඡති ආපතති දුක්ඛං, යත්ථ සීතො පස්සති ආපතති
පාචිතතියං.

9 අභිරෙකභීරත්තං සෙනාය විසනො ඥා ආපතතියො
ආපජ්ජති : විසති පයොගෙ දුක්ඛං, විසිනෙ ආපතති පාචිතතියං.

10. උග්ගාභිකං ගච්ඡනො ඥා ආපතතියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති
ආපතති දුක්ඛං, යත්ථ සීතො පස්සති ආපතති පාචිතතියං.

අපෙළිකවග්ගො ඡායාමො.

5.6

1. මජ්ඣං පිච්චෙනො ඥා ආපතතියො ආපජ්ජති : පිච්චාමිති
පච්චෙත්තාති ආපතති දුක්ඛං, අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ
ආපතති පාචිතතියං.

2. භික්ඛුං අභිභුලිපනොදනෙන භාසෙනො ඥා ආපතතියො
ආපජ්ජති : භාසෙති පයොගෙ දුක්ඛං, භාසිතෙ³ ආපතති පාචිතතියං.

3. උදකෙ කිලනො ඥා ආපතතියො ආපජ්ජති : හෙට්ඨා
ගොප්ඨකෙ උදකෙ කිලති ආපතති දුක්ඛං, උපරි ගොප්ඨකෙ
කිලති ආපතති පාචිතතියං.

1. පුරෙහත්තං පච්ඡාහත්තං කුලෙසු වාරිත්තං-ම ඡ.සං.

2. උව්වාරං - ම ඡ.සං.

3. සමනුභාසිමානෙ. සං.

3. මෙවූන්දමාරායෙන් යුත් පුළුන් දෙදෙනෙකුත් ඇති යහන් ගෙයි වැඩිදින මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. මාගමක හා රහස්ති පිළියන් අස්නෙකු හිඳින මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. එකලා වූයේ එකලා වූ මාගමක හා රහස්ති හිඳින මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. නිමන්ත්‍රණ ලද බත් ඇති වැ පෙරවරු හෝ පස්වරු හෝ අරම්භය මහණක්හු නො පිළිවිසැ කුලයන්හි හැසිරීමට පැමිණෙන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : පළමු පිය උපවාර ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

7. එයට (පවරණ ලද පමණට) වඩා බෙහෙත් විනවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සටනට නිකුත් (සිවුරහ) සෙනහ දක්මට යන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියේ දැකී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. අයිරා තෙරයක් සේනාවෙහි වසන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : වෙසේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විසූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. යුද්ධයට යන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියේ දැකී නම් පවිති ඇවැත් වේ.

සස්වැනි අවේලක වර්ගයයි.

5.6

1. රහමෙර බොන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : " බොන්නෙම් " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. ගිරිති කැටිමෙන් මහණක්හු සිතහ ගන්වන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : සිතා ගන්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සිතා ගැන්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දිය කෙළනා මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : ගොප් ඇටයෙන් යට ජලයෙහි ක්‍රීඩා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ගොප් ඇටයෙන් මතු ජලයෙහි ක්‍රීඩා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ.

4. අනාදරියං කරුණෙනා දො අපතතියො අපජ්ජති : කරුණි පයොගෙ දුක්ඛං, කරුණෙ අපතති පාඨතතියං.

5. හික්ඛුං හිංසාපෙනා දො අපතතියො අපජ්ජති : හිංසාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, හිංසාපිතෙ අපතති පාඨතතියං.

6. ජොතිං සමාදහිති විසිඛෙතො දො අපතතියො අපජ්ජති : සමාදහති පයොගෙ දුක්ඛං, සමාදහිතෙ අපතති පාඨතතියං.

7. ඕරෙනභිමාසං නහායෙනා දො අපතතියො අපජ්ජති : නහායති පයොගෙ දුක්ඛං, නහානපරියොසානෙ අපතති පාඨතතියං.

8. අනාදිගිව්‍යා තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණං අඤ්ඤාතරං දුබ්බණ්ණ කරණං නවං විවරං පරිභුඤ්ඤානො දො අපතතියො අපජ්ජති : පරිභුඤ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතො අපතති පාඨතතියං.

9. හික්ඛුං වා හික්ඛුනිතං වා සික්ඛමානාය වා සාමිණෙරං වා සාමිණෙරියා වා සාමිං විවරං වික්ඛපොති අපච්චුඤ්ඤාතරං¹ පරි-භුඤ්ඤානො දො අපතතියො අපජ්ජති : පරිභුඤ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතො අපතති පාඨතතියං.

10. හික්ඛුං පතනං වා විවරං වා නිසිදනං වා සුචිතරං වා කාය-බ්‍රහ්මං වා අපනිබ්බෙනා දො අපතතියො අපජ්ජති : අපනිබ්බති පයොගෙ දුක්ඛං, අපනිඥො² අපතති පාඨතතියං.

සුග්ගමරයවගෙහා ජලෙය්‍යා.

5.7

1. සඤ්චිට්ඨ පාණං ජිවිතා වොරුපෙනො කති අපතතියො අපජ්ජති : සඤ්චිට්ඨ පාණං ජිවිතා වොරුපෙනො වතංගො අපතතියො අපජ්ජති : අනොදිංග ඕපාතං ඛණ්ඩි 'යො කොපි පප-තිති මරියාති'ති අපතති දුක්ඛං. මනුසො තයම් පපතිති මරති, අපතති පාරජිකං. ගසෙය්‍යා වා පෙනො වා තිරච්ඡානගත-මනුසොවගෙහා වා තයම් පපතිති මරති, අපතති දුලලවිගං. තිරච්ඡානගතො තයම් පපතිති මරති, අපතති පාඨතතියං. සඤ්චිට්ඨ පාණං ජිවිතා වොරුපෙනො ඉමා වතංගො අපතතියො අපජ්ජති.

2. ජානං සප්පාණං උදකං පරිභුඤ්ඤානො දො අපතතියො අපජ්ජති : පරිභුඤ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතො අපතති පාඨතතියං.

3. ජානං යථාබලිමං නිහතාධිකරණං පුත කම්මාය උකෙකාටෙනො දො අපතතියො අපජ්ජති : උකෙකාටෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උකෙකාටිතෙ අපතති පාඨතතියං.

1. අපච්චුඤ්ඤාතරං - මජ්ඣං. 2. අපනිබ්බෙන - මජ්ඣං.

4. (සිකපදයෙන් ගිවාදෙන පුභුලාට හෝ දහමට) අනදර කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අනදර කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අනදර කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. මහණක්හු බියගන්වන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බිය ගන්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, බිය ගන්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. ගිනි දල්වා තප්පා මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දල්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දල්වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. අඩමසෙකින් මොබ ස්නාන කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ස්නාන කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ස්නාන අවසන්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. තෙවැදූරුම් දුර්වරණ කිරිම අතුරින් එක්තරා දුර්වරණ කිරිමක් නො ගෙණ නව සිවුරක් පරිභෝග කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පරිභෝග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මහණක්හට හෝ මෙහෙණකට හෝ හික්මෙණුවකට හෝ හෙරණකුට හෝ හෙරණියකට හෝ තෙමේ සිවුරක් දී නො පසුදුරුවා වළඳ කරණ මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වළඳ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. මහණක්හුගේ පාත්‍රයක් හෝ සිවුරක් හෝ නිසිදනයක් හෝ හිදිගුලාවක් හෝ කාබානක් හෝ සහවන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සහවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සහවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

සවැනි සුරාමෙරය වර්ග යි.

5.7

1. දන දන සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දන දන සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ සිවු ඇවැතකට පැමිණෙයි : " එකකු නො උදෙසා යම් මැ එකෙක් වැටී මැරෙන්නේ මැනවැ " යයි වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත්වෙයි, මිනිසෙක් එහි වැටී මැරේ නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි, යකෙක් හෝ ප්‍රෙතයෙක් හෝ තිරිසන් ගීය මිනිස් සිරුරු ඇත්තෙක් හෝ එහි වැටී මැරේ නම් චූලායි ඇවැත් වෙයි, තිරිසන් ගතයෙක් එහි වැටී මැරේ නම් පවිති ඇවැත් වේ. දන දන සතක්හු දිවියෙන් තොරකරණ මහණ මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. දන දන පණුවන් සහිත පැන් වළඳන මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වැළඳු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දහැමින් සන්සිදුවන ලද අධිකරණයක් දන දන නැවැත විනිස පිණිස උගුරුවන (මතු කරණ) මහණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උගුරුවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉගුරු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. හික්කුණු ජානං දුටුල්ලං ආපතති. පටිච්ඡාදෙනො ඵකං ආපතති. ආපජ්ජති : පාචිතියං.

5. ජානං උපනව්සතිවිණං පුග්ගලං උපසම්පාදෙනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : උපසම්පාදෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උපසම්පාදිතෙ ආපතති පාචිතියං.

6. ජානං ථෙරසසන්තෙහ සද්ධිං සංවිධාය ඵකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපජ්ජනෙ ආපතති පාචිතියං.

7. මානුෂාදිනෙහ සද්ධිං සංවිධාය ඵකඤ්ඤානමග්ගං පටිපජ්ජනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපජ්ජනෙ ආපතති පාචිතියං.

8. පාපිකාය දිට්ඨියා යාවතතියං සම්ප්‍රභාසියමානො¹ නපට්ඨිතිකුල්ලෙනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං, කම්ම වාචාපරිඥාතානෙ ආපතති පාචිතියං.

9. ජානං තථාචාදිනං හික්කුනා අකතානුබලෙමනං තං දිට්ඨිං අපට්ඨිතිකුල්ලෙන සද්ධිං සම්ප්‍රභාසියමානො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : සම්ප්‍රභාසියමානෙ පයොගෙ දුක්ඛං, සම්ප්‍රභාසියමානෙ ආපතති පාචිතියං.

10. ජානං තථා නාසිතං සම්ඤ්ඤාදායං උපලාපෙනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : උපලාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, උපලාපිතෙ ආපතති පාචිතියං.

සප්පාණ්ඩවග්ගො සත්තමො.

5.8

1. හික්කුනි සහධමිතිකං වුට්ඨමානො 'න තාවාහං ආවුතො ඵතග්ගිං සික්ඛාපදෙ සික්ඛිණාමි, යාව න අඤ්ඤං හික්කුං විගතං විතගධරං පටිපුට්ඨිණාමි'ති භණ්ණො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : භණ්ණි පයොගෙ දුක්ඛං, භණ්ණෙ ආපතති පාචිතියං.

2. විතගං විවණ්ණෙනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : විවණ්ණෙති පයොගෙ දුක්ඛං, විවණ්ණෙන ආපතති පාචිතියං.

3. මොහෙනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : අනාරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපතති දුක්ඛං, අනාරොපිතෙ මොහෙ මොහෙති ආපතති පාචිතියං.

4. හික්කුණු කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙනො ඤො ආපතතියො ආපජ්ජති : පහරති පයොගෙ දුක්ඛං, පහරිතො ආපතති පාචිතියං.

1. සම්ප්‍රභාසියමානං - ම.ජ.ග.

2. අකථානුබලෙමනං - ම.ජ.ග.

3. පහරෙ - ම.ජ.ග.

4. මහණක්ෂුරේ තුරුල් ඇවැත් දන දන සභවන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : පවිත් ඇවැත් යි.

5. දන දන උනුවිසිවස් ඇති පුභුලක්ෂු උපසපත් කරණ මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : උපසපත් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, උපසපත් කළ කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

6. දන දන සාරසත්වාමුළක් සමග ගිවිස ගෙණ එක් අදත් මහකට පිළිපත් මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මහට බයි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මහට බට කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

7. මාගමක හා ගිවිස ගෙණ එක් අදත්මහකට පිළිපත් මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මහට බයි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මහට බට කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

8. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණු ලබන මහණ ලාමක දෘෂ්ටිය නො හරිණුයේ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : හැක්කියෙහි දුකුළා වෙයි. කම්මදත් පිරියකු පවිත් ඇවැත් වේ.

9. " අත්තරායකර " යයි බුදුරදුන් වදහළ දහම " අත්තරායකර නො වේ " යයි කියන, නො කළ ඔසාරණ කම් ඇති, ඒ දෘෂ්ටිය නො හළ මහණක්ෂු සමග දන දන ධර්මාමීය සම්භොග කරණ මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : සම්භොග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සම්භොග කළ කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

10. එසේ තෙරණ ලද භෙරණ දන දන ආමීයෙන් උපලාලන කරණ මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : සභිග්‍රහ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සභිග්‍රහ කළ කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

සත්වැනි සප්තාණක වර්ග යි.

5.8

1. හික්ෂුන් වසින් කරුණු සහිත වැ (සිකපදයෙන්) කියනු ලබන්නේ " ඇවැත් වාක්ත ව්‍යායධර අත් මහණක්ෂු යම්තාක් නො ව්‍යාරම් ද ඒ තාක් මම තෙල සිකපදයෙහි නො හික්මෙන්නෙමි " යි කියන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : බෙණේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. තිණු කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

2. ව්‍යාය සිකපදයනට අවමන් කරණ මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. අවමන් කළ කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

3. මුළා කරවන මහණ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මොහාරෝපණය නොකළ කල්හි මුළා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. මොහාරෝපණය කළ කල්හි මුළා කෙරේ නම් පවිත් ඇවැත් වේ.

4. මහණ කිපියේ නො සියමන් ව මහණක්හට පහර දෙන්නේ දෙ ඇවැත්කට පැමිණෙයි : පහර දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. පහර දුන් කල්හි පවිත් ඇවැත් වේ.

5. හික්කුණු කුපිනේ, අනන්තමනේ, තලතතතිකං උග්ගිරිනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : උග්ගිරිති පගොගෙ දුක්කටං, උග්ගිරිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

6. හික්කුං අමුලකෙන සම්බද්ධෙකෙන අනුඛංගෙනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : අනුඛංගෙති පගොගෙ දුක්කටං, අනුඛංගිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

7. හික්කුණු සංඝවිච්චි කුක්කුච්චං උපදහනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : උපදහති පගොගෙ දුක්කටං, උපදහිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

8. හික්කුණං ගණ්ඩනජානං, නලනජානං, විවාදපත්තානං, උපකුප්ඨං තිට්ඨනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : ගොණාමිති ගවජ්ඨි ඇපතති දුක්කටං, ගණ්ඩිනේ, පුණ්ණි ඇපතති පාපිතතිගණ.

9. ධම්මිකානං, කම්මානං, ඡන්දං, දන්තං, පච්ඡං, බ්බහධම්මං, ඇපජ්ඨිනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : බ්බහති පගොගෙ දුක්කටං, බ්බහිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

10. සංඝෙක විනිවජ්ඣකටාං, විතතමානං, ඡන්දං, අදන්තං, උභායංගෙන, පක්කමනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : පරිසාය හන්තපායං, විජ්ඣනගණ ඇපතති දුක්කටං, විජ්ඣිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

11. සම්මෙකෙන සංඝෙන විචරං, දන්තං, පච්ඡං, බ්බහධම්මං, ඇපජ්ඨිනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : බ්බහති පගොගෙ දුක්කටං, බ්බහිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

12. ජානං, සමික්කං, ලාභං, පරිණං, පුග්ගලගණ පරිණංගෙනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : පරිණංගෙති පගොගෙ දුක්කටං, පරිණංගිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

සංඝධම්මිකවගේ, අට්ඨමො.

1. පුඤ්ඤ අප්පට්ඨිනං, රඤ්ඤ අනෙතපුරං, පවිසනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : පඨමං, පාදං, උච්චාරං, අතික්කාමෙති ඇපතති දුක්කටං, දුතියං, පාදං, අතික්කාමෙති ඇපතති පාපිතතිගණ.

2. රතනං, උග්ගණ්ණෙනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : ගණ්ණාති පගොගෙ දුක්කටං, ගණ්ණිනේ ඇපතති පාපිතතිගණ.

3. සත්තං, හික්කුං, අනාපුච්ඡං, විකාලෙ භාමං, පවිසනේ, දො ඇපතතිගේ, ඇපජ්ඨි : පඨමං, පාදං, පරිකෙඛපං, අතික්කාමෙති ඇපතති දුක්කටං, දුතියං, පාදං, අතික්කාමෙති ඇපතති පාපිතතිගණ.

8. මහණ කිසියම් නො සියමත් ව මහණත්වයට අනුලභය නො දක්වන්නේ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : අනුල් කළ නො දක්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. නො දක්වූ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

9. අනුලභ සහ වෙසෙසින් මහණත්වයට වෝදනා කරණ මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : වෝදනා කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. වෝදනා කළ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

10. දන දන මහණත්වයට කුතුහල පදවන මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : කුතුහල පදවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. ඉපද වූ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

11. උපන් ධර්ම ඇති උපන් කල්හි ඇති විවාදයට පැමිණි මහණන් ගේ බස් ඇසෙන නැත සිටින මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : "අසන්නෙමි" යි ගේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. යම් නැතක සිටියේ අසා නම් පවති ඇවැත් වේ.

12. ධාර්මික කාර්යයන්ට ඡන්දය දී පසුව ගුණ කුණ බණන මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. දෙස් පහළ කළ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

13. සහ මැද විනිශ්චය කරාවක් පවත්නා කල්හි ඡන්දය නො දී හුනස්නෙන් නැගී බැහැර යන මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : පිරිස්හි අත්පස හරනා හට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. හළ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

14. සම ම සම්පයා විසින් සිවුරක් දී පසුව දෙස් පහළ කරණයේ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. දෙස් පහළ කළ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

15. දන දන සහසතු, සහනට පිරිනැමූ වස්තුවක් පුද්ගලයන්ට පිරිනමන මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : පිරිනමා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. පිරිනැමූ කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

අවමානි සහධම්මික වර්ග යි.

5.9

1. පළමු නො දන්වන ලද වැරද්දේ ඇතොවුරු පිරිසෙන මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : පළමු පිය ඵළිපක ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවති ඇවැත් වේ.

2. රුවනක් නො තබා දෙනු පිණිස ගන්නා මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. ගත්කල්හි පවති ඇවැත් වේ.

3. දෙළොස් පියන් අත්පස සිටි මහණු නො පිළිවිස විකාලයෙහි ගම් වදින මහණ දෙ ඇවැත්මට පැමිණෙයි : පළමු පිය පිරිකෙව ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. දෙවන පිය ඉක්මවා නම් පවති ඇවැත් වේ.

**4 අවිධිමය වා දහනමය වා විසාණමය වා සුවිහරං කාරුපෙනො
ඥා අපතතියො අපඡ්ඡි : කාරුපෙති පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ
අපතති පාපිතියනා**

5. පමාණාතිකතාවය. මිනුම් වා පිට වා කාර්යයන්හි දෙවන දින පමාණාතිකතාවය. පමාණාතිකතාවය : කාර්යයේ පමාණය දැක්වීම, කාර්යයේ පමාණය පමාණය.

6. මඤ්චං වා පිඨං වා නුලොභාභිං කාශපෙනෙතා ජෙදා අපතතිතො අපඡ්ඡති : කාශපෙනි පතොතෙ දුක්ඛං, කාශපිනෙ අපතති පාපිතතිශක්ඛං.

7 පමාණාත්මකභාවය නිසිදහස කාරපෙතෙන් දෙව් අපතවීමෙන් අපර්ණි : කාරපෙති පහසුය දුකකට, කාරපිතෙන් අපතවී පාවිතවියහ.

8. පමාණාභිකකතාං කණ්ඩුපට්ඨිත්ථංඛං කාරාපෙනො දො
ආපතතිසො ආපත්තති: කාරාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං, කාරුපිනෙ
ආපතති පාඨතතිගගං.

9. පමිණැතිකකනනං වසිකතථිකං කාරපෙනනං දෙඨ
ආපතතිසො ආපජ්ඨි : කාරපෙති පසොහෙ දුකකට්ඨං, කාරපිතෙ
ආපතති පාපිතතිංයං.

10, සුගතවිවරයාමාණ. විවර. කාර්යපෙතෙතා කති අපතතිතො
 අපජ්ඣති : සුගතවිවරයාමාණ. විවර. කාර්යපෙතෙතා ද්වේ අපතතිතො
 අපජ්ඣති : කාර්යපෙති පතොතෙ දුක්ඛං, කාර්යපිතෙ අපතති
 පාපිතතිතො. සුගතවිවරයාමාණ. විවර. කාර්යපෙතෙතා ඉමා ද්වේ
 අපතතිතො අපජ්ඣති.

ରାଜବିଜୟା ଆଦିକରି.

ආදම් නවුතරි පාචනයාං නිවසිතා.

2.6

පාරිඥකතියකණය

[illegible]

4. ඇවුරුම් හෝ දළවුරු හෝ අවුරු හෝ හිඳි ගුලාවක් කරවන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුරු වේ.

5. පමණ ඉක්මවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුරු වේ.

6. පුළුන් එවූ ඇඳක් හෝ පුටුවක් හෝ කරවන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුරු වේ.

7. පමණ ඉක්මවූ නිසිදායක් කරවන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුරු වේ.

8. පමණ ඉක්මවූ කස්පිළියක් කරවන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුරු වේ.

9. පමණ ඉක්ම වූ වැසි සඵලක් කරවන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුරු වේ.

10. සුගත්සිටුර පමණ සිටුරක් කරවන මහණ කෙතෙක් ඇවුරු කට පැමිණේ ද යත් : සුගත්සිටුර පමණ සිටුරක් කරවන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි. කරවූ කල්හි පවිති ඇවුරු වේ. සුගත්සිටුර පමණ සිටුරක් කරවන මහණ මේ දෙ ඇවුරු කට පැමිණේ.

නව වැනි රාජවර්ග යි.

දෙ අනු පවිති නිමි.

2.6

පාට්ඨෙසනියකාණ්ඩය

1. ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ කෙතෙක් ඇවුරු කට පැමිණේ ද යත් : ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ දෙ ඇවුරු කට පැමිණෙයි : " බුද්ධිනෙමි " යි පිළිගණ නම් දුකුළා ඇවුරු වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාට්ඨෙසනිය ඇවුරු වේ. ඇතුළු ගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ මේ දෙ ඇවුරු කට පැමිණේ.

2. හික්කුතිය වෙතාසනනිතා න නිවාසරනි, භුඤ්ජනතා දො
 ආපතනියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජායාමිති පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං,
 අජේඛාභාසෙ අජේඛාභාසෙ ආපතති පාවිදෙසනීයං.

3. සෙබ්බමමනෙසු කුලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා
 පටිග්ගහෙනා භුඤ්ජනතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජායාමිති
 පටිගණනාති ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාසෙ අජේඛාභාසෙ ආපතති
 පාවිදෙසනීයං.

4. ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු පුබ්බෙ අප්පට්ඨංවිදිතං බාදනීයං
 වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහජා පටිග්ගහෙනා භුඤ්ජනතා කති
 ආපතනියො ආපජ්ජති : ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු පුබ්බෙ අප්පට්-
 ඨංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහජා පටිග්ගහෙනා
 භුඤ්ජනතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජායාමිති පටිගණනාති
 ආපතති දුක්ඛට්ඨං, අජේඛාභාසෙ අජේඛාභාසෙ ආපතති පාවිදෙස-
 නීයං. ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු පුබ්බෙ අප්පට්ඨංවිදිතං බාදනීයං
 වා භොජනීයං වා අජ්ඣාරාමෙ සහජා පටිග්ගහෙනා භුඤ්ජනතා ඉමා
 දො ආපතනියො ආපජ්ජති.

වතනාරො පාවිදෙසනීයා නිට්ඨතා.

2.7

සෙබ්බා

7.1

1. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඕලුමෙකෙනා
 නිවාසෙනෙනා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච පුරතො
 වා පච්ඡතො වා ඕලුමෙකෙනා නිවාසෙනෙනා එකං ආපතති ආපජ්ජති :
 දුක්ඛට්ඨං. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඕලුමෙකෙනා
 නිවාසෙනෙනා ඉමං එකං ආපතති ආපජ්ජති.

2. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඕලුමෙකෙනා
 පාරුපතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛට්ඨං.

3. අනාදරියං පටිච්ච කායං ච්චිති, අනාරභසෙර ගච්ඡතො
 එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛට්ඨං.

4. අනාදරියං පටිච්ච කායං ච්චිති, අනාරභසෙර නිසිදතො
 එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛට්ඨං.

5. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කිත්ථාපෙනා අනාරභසෙර
 ගච්ඡතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛට්ඨං.

6. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කිත්ථාපෙනා අනාරභසෙර
 නිසිදතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛට්ඨං.

2. මෙහෙණක වීඩන කරණ කල්හි ඇය නොවළක්වා වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " වළඳමී " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාවිදේසනිය ඇවැත් වේ.

3. සේබසම්මතය ලත් කුලයන්හි කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " වළඳමී " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාවිදේසනිය ඇවැත් වේ.

4. වන සෙනසුන්හි පෙර නොදන්වනලද වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරම තුළ දී සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ කෙනෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : වන සෙනසුන්හි පෙර නො දන්වන ලද වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරමතුළ දී සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " වළඳමී " යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරහලායෙහි පරහලායෙහි පාවිදේසනිය ඇවැත් වේ. වන සෙනසුන්හි පෙර නො දන්වන ලද වැ කැයුතු දෙයක් හෝ බිදියයුතු දෙයක් හෝ අරම තුළ දී සියතින් පිළිගෙණ වළඳන මහණ මේ දෙ ඇවැත්තට පැමිණේ.

සතර පාවිදේසනිය නිමි.

2.7

සේබියාකාණ්ඩය

7.1

1. අනාදර පිණිස ඉදිරිපයින් හෝ පසුපයින් හෝ එල්වමින් හඳුනා මහණ කෙනෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : අනාදර පිණිස ඉදිරිපයින් හෝ පසු පයින් හෝ එල්වමින් හඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි. අනාදර පිණිස ඉදිරිපයින් හෝ පසුපයින් හෝ එල්වමින් හඳුනා මහණ මේ එක් ඇවැත්තට පැමිණේ.

2. අනාදර පිණිස ඉදිරිපයින් හෝ පසුපයින් හෝ එල්වමින් පොරවන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

3. අනාදර පිණිස කය විවෘත කොට ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

4. අනාදර පිණිස කය විවෘත කොට ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

5. අනාදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

6. අනාදර පිණිස අත හෝ පය හෝ කෙළවමින් ඇතුළු වූ හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

7. අනාදරියං පරිච්ඡි තහං තහං ඕලොකෙනො අනතරංගරෙ
ගව්ජනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පරිච්ඡි තහං තහං ඕලොකෙනො අනතරංගරෙ
නිසිදනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පරිච්ඡි උක්ඛිතකාය අනතරංගරෙ ගව්ජනො එකං
ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පරිච්ඡි උක්ඛිතකාය අනතරංගරෙ නිසිදනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

පරිමණ්ඩලවග්ගො පඨමො.

7.2

1. අනාදරියං පරිච්ඡි උජ්ඣිකාය අනතරංගරෙ ගව්ජනො එකං
ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පරිච්ඡි උජ්ඣිකාය අනතරංගරෙ නිසිදනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පරිච්ඡි උච්චාසද්ධං මහාසද්ධං කරොනො අනතරං
ගරෙ ගව්ජනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පරිච්ඡි උච්චාසද්ධං මහාසද්ධං කරොනො අනතරං
ගරෙ නිසිදනො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පරිච්ඡි කායපච්චාලකං අනතරංගරෙ ගව්ජනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පරිච්ඡි කායපච්චාලකං අනතරංගරෙ නිසිදනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පරිච්ඡි ඛානුපච්චාලකං අනතරංගරෙ ගව්ජනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පරිච්ඡි ඛානුපච්චාලකං අනතරංගරෙ නිසිදනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පරිච්ඡි සිහපච්චාලකං අනතරංගරෙ ගව්ජනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පරිච්ඡි සිහපච්චාලකං අනතරංගරෙ නිසිදනො
එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

උජ්ඣිකවග්ගො දුතියො.

7. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස (එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ) නහන ලද සිවුරු ඇති වැ ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස (එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් හෝ) නහන ලද සිවුරු ඇති වැ ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

පළමුවැනි පරිච්ඡේදය වර්ග යි.

7.2

1. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වැ ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

2. අනදර පිණිස මහසිනාවෙන් යුතු වැ ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

3. අනදර පිණිස උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

4. අනදර පිණිස උස්හඬ මහහඬ නහමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

5. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

6. අනදර පිණිස කය සලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනදර පිණිස කොඩි (උරහිස) සලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස කොඩි සලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස හිස සලමින් ඇතුළු වදින මහණ එක් ඇවැසකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

දෙවැනි උප්පත්තික වර්ග යි.

7.3

1. අනාදරියං පටිච්ච බලානනෙතො අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
2. අනාදරියං පටිච්ච බලානනෙතො අනතරඝරෙ නිසිදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
3. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණ්ඨිතො අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
4. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණ්ඨිතො අනතරඝරෙ නිසිදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
5. අනාදරියං පටිච්ච උක්ඛුච්ඡායං අනතරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
6. අනාදරියං පටිච්ච පලුඤ්ඤායං අනතරඝරෙ නිසිදන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
7. අනාදරියං පටිච්ච අසකකම්මං පිණ්ඩපාතං පටිගණන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
8. අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙන්තො පිණ්ඩපාතං පටිගණන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
9. අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤාච ඛහුං පටිගණන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
10. අනාදරියං පටිච්ච ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිගණන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

බලානනවගෙහො නතියො.

7.4

1. අනාදරියං පටිච්ච අසකකම්මං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
2. අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙන්තො පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
3. අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔමසිතිං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
4. අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤාච ඛහුං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
5. අනාදරියං පටිච්ච ථුපකතො ඔමද්දිතිං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ඤන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.
6. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා බ්‍යඤ්ඤං වා ඔදනෙන පටිච්චං දෙන්තො එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7.3

1. අනදර පිණිස උතුලෙහි තබනලද අත් ඇති වැ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස උතුලෙහි තබනලද අත් ඇති වැ ඇතුළතම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවැ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවැ ඇතුළතම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස අත් පත්ලෙන් හෝ විලුකින් හෝ ඇතුළතම වදින මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස අකවටු ගන්වා ඇතුළතම හිඳුනා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
7. අනදර පිණිස නො සකස් වැ පිඬුවා පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
8. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් පිඬු පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
9. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
10. අනදර පිණිස මුදුන් කළ පිඬුවා පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

තෙවැනි බමණක පර්වය යි.

7.4

1. අනදර පිණිස නො සකස් වැ පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
2. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ බලමින් පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
3. අනදර පිණිස තැනැ තැනැ හනා පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
4. අනදර පිණිස සුපය ම බෙහෙවින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
5. අනදර පිණිස බත මුදුනෙන් මැඩ පිඬුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.
6. අනදර පිණිස සුපය හෝ වාඤ්ජනය හෝ බණින් වසන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

7. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා ඕදනං වා අභිලානො අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්ථා භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ඣානසංඝද්දි පරෙතං පත්තං ඕලො-කෙතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච මහත්තං කබලං කරොතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච දිඝං ආලොපං කරොතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

පිණ්ඩපාතවග්ගො චතුසස්ථො.

7.5

1. අනාදරියං පටිච්ච අනාහපෙ කබලෙ මුඛආරං විවරතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච භුඤ්ඤමානො සබ්බං හත්ථං මුඛෙ පක්ඛිපතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච පිණ්ඩකෙඛපකං භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච කබලාවලෙජ්ජකං භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච අවිගණිකාරකං භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථනිඤ්ඤකං භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච සිත්ථාවකාරකං භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච ජට්ඨානිවජාරකං භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච චප්පච්චකාරකං භුඤ්ඤතො එකං ආපතති ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

කබලවග්ගො පඤ්චමො.

7. අනදර පිණිස සුපය හෝ බත හෝ නො ගිලන් වැ තමා උදෙසා චිත්ත වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

8. අනදර පිණිස කිසිසිත් ඇති වැ අනුන්ගේ පාත්‍රය බලන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

9. අනදර පිණිස (මොනර බිජුවට සා) මහත් කොට පිඩු කරණ මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

10. අනදර පිණිස දිගු කොට පිඩු කරණ මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

සිවුවැනි පිණ්ඩසාත වර්ග යි.

7.5

1. අනදර පිණිස පිඩු මුඛදෙරට නො එළවූ කල්හි මුඛ වීචර කරණ මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

2. අනදර පිණිස අත හැම (ඇඟිලි) මියෙහි බහමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

3. අනදර පිණිස පිඩු සහිත මුවෙන් කරා කරණ මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

4. අනදර පිණිස පිඩු මියෙහි නහනහා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

5. අනදර පිණිස පිඩු කඩ කඩා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

6. අනදර පිණිස කොපුලෑ පිඩු රැස් කොට වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

7. අනදර පිණිස අත සල සලා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

8. අනදර පිණිස හුලු වීසුරුවා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

9. අනදර පිණිස දිව තෙර තෙරා වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

10. අනදර පිණිස " වසු වසු " යන හඬ නහමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්තට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්තට යි.

සස්වැනි කබල වර්ග යි.

7.6

1. අනාදරියං පටිච්ච සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජනො එකං අපතතිං
අපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථනිලොභකං භුඤ්ජනො එකං අපතතිං
අපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච පත්තනිලොභකං භුඤ්ජනො එකං අපතතිං
අපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච ඔට්ඨන්ලොභකං භුඤ්ජනො එකං අපතතිං
අපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච සාමිසෙන හත්ථෙන පානීයපාලකං
පටිගණනො එකං අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච සපිස්සකං පත්තධොවනං අනාරභරෙ
ජඛෙතො එකං අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච ඡත්තපාඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච දණ්ඩපාඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච සත්ථපාඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාඤ්ඤා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

සුරුසුරුචයො ඡට්ඨං.

7.7

1. අනාදරියං පටිච්ච පාදකාරුලාභා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච උපාහනාරුලාභා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච යානගතා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච සයනගතා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච පලාපිකාය නිසින්නා ධම්මං දෙසෙතො
එකං අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච ඡව්ඪිකපිකා ධම්මං දෙසෙතො එකං
අපතතිං අපජ්ජති : දුක්ඛං.

7.6

1. අනදර පිණිස "සුරු සුරු" යන හඬ නඟමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
2. අනදර පිණිස අඟ ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
3. අනදර පිණිස (එක් ඇඟිල්ලකින්) පාත්‍රය ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
4. අනදර පිණිස කොල් ලොවමින් වළඳන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
5. අනදර පිණිස ඉඳුල් සහිත අතින් පැන් මලාව පිළිගන්නා මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
6. අනදර පිණිස හුලු සහිත පාත්‍ර දෙව් දිය ඇතුළත මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
7. අනදර පිණිස සත්තන් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
8. අනදර පිණිස දඩුගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
9. අනදර පිණිස කඩු ඇසැත්තන් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
10. අනදර පිණිස (දුනු ඇ) අවි ගත් අත් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.

සවැනි සුරුසුරු වර්ග යි.

7.7

1. අනදර පිණිස පය ලු මිරිවැඩි ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
2. අනදර පිණිස පය ලු වගන් ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
3. අනදර පිණිස යානායෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
4. අනදර පිණිස යානන්හි හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
5. අනදර පිණිස අකවටු අඩුලුවා හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.
6. අනදර පිණිස වෙළන ලද හිස ඇත්තහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැත්කට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවැත්කට යි.

7. අනාදරියං පටිච්ච ඕග්ගස්සිකස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසිද්ධිං ආසනෙ නිසිත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච නිවෙ ආසනෙ නිසිද්ධිං උච්චෙ ආසනෙ නිසිත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච සීතො නිසිත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

11. අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡතො ගච්ඡතො පුරතො ගච්ඡත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

12. අනාදරියං පටිච්ච උපපථෙන ගච්ඡතො පථෙන ගච්ඡත්තස්ස ධම්මං දෙසෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

13. අනාදරියං පටිච්ච සීතො උච්චාරං වා පස්සාවං වා කරෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

14. අනාදරියං පටිච්ච හරිතෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

15. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරෙතො; කති ආපතති. ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරෙතො; එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරෙතො; ඉමං එකං ආපතති. ආපජ්ජති.

පාදුකාවග්ගො සත්තමො.

සෙත්ථො නිට්ඨිතො.

කතාපතනිවාරණේ නිට්ඨිතො දුතියො.

7. අනදර පිණිස හිස වසා පෙරවියහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

8. අනදර පිණිස බිමැ හිඳ අසුනෙහි හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

9. අනදර පිණිස මිටි අස්නෙකැ හිඳ උස් අසුනෙකැ හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

10. අනදර පිණිස නැගී සිටිමින් හුන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

11. අනදර පිණිස පසුව යමින් පෙරවුව යන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

12. අනදර පිණිස නොමගින් යමින් මගින් යන්නහුට දහම් දෙසන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

13. අනදර පිණිස සිටිමින් මල කිස හෝ මු කිස හෝ කරණ මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

14. අනදර පිණිස කෘණයෙන් නිල් වූ පෙදෙසෙහි මල කිස හෝ මු කිස හෝ කරණ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි.

15. අනදර පිණිස පරිභෝග ජලයෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දුකුළා ඇවතට යි. අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ මේ එක් ඇවතට පැමිණේ.

සත්වැනි සාද්‍යා වර්ග යි.

සේවියා නිමි.

දෙවැනි කතෘපත්තිවාරග නිමි.

3. විපතනිවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති : මෙළුනං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතනියො හජනති : සියා සිලවිපතනි, සියා ආචාරවිපතනි-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරොන්නස්ස ආපතනි චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරොන්නස්ස ආපතනි චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනති : ආචාරවිපතනිං.

විපතනිවාරොගේ නිවසිතො තනියො.

4. සංඛගතීතවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුංචානං කතීති ආපතනිකකුංචානං සංඛගතීතා : මෙළුනං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුංචානං තීති ආපතනිකකුංචානං සංඛගතීතා : සියා පාරුජ්ජාපතනිකකුංචානං, සියා ථුල්ලච්චයාපතනිකකුංචානං, සියා දුක්ඛවාපතනිකකුංචානං-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරොන්නස්ස ආපතනි සත්තත්තං ආපතනිකකුංචානං කතීති ආපතනිකකුංචානං සංඛගතීතා : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරොන්නස්ස ආපතනි සත්තත්තං ආපතනිකකුංචානං එකෙන ආපතනිකකුංචානං සංඛගතීතා : දුක්ඛවාපතනිකකුංචානං.

සංඛගතීතවාරොගේ නිවසිතො චතුස්සො.

3. විපතනිවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්ති හජනය කෙරේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්ති අතුරෙන් විපත් දෙකක් හජනය කෙරෙයි : ශීල විපත්ති ද විය හෙයි. ආචාර විපත්ති ද විය හේ. . . .

2. අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්ති අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්ති හජනය කෙරේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක් විපත්තියක් හජනය කෙරෙයි : ආචාර විපත්ති යි.

තෙවැනි විපත්තිවාරය නිමි.

4. සධගහිතවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක ථුල්ලවිටියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදය. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධ නම් වූ එක්ම ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලදී.

සිවුවන සධගහිතවාරය නිමි.

5. සමුදායවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො ඡන්තං ආපතති සමුදායානං කතීති සමුදායෙනෙහි සමුදායනති : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො ඡන්තං ආපතති සමුදායානං එකෙන සමුදායෙන සමුදායනති¹ කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායනති, න වාචතො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණතස්ස ආපතති ඡන්තං ආපතති සමුදායානං කතීති සමුදායෙනෙහි සමුදායති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණතස්ස ආපතති ඡන්තං ආපතති සමුදායානං එකෙන සමුදායෙන සමුදායති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායති : න වාචතො.

සමුදායවාරොගේ නිට්ඨිතො සඤ්චමො.

6. අධිකරණවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො චතුන්තං අධිකරණං කතමං අධිකරණං : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනතස්ස ආපතතියො චතුන්තං අධිකරණං ආපතනාධිකරණං-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණතස්ස ආපතති චතුන්තං අධිකරණං කතමං අධිකරණං : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණතස්ස ආපතති චතුන්තං අධිකරණං ආපතනාධිකරණං.

අධිකරණවාරොගේ නිට්ඨිතො ඡමෙධා.

1. සමුදායනති - ම.ඡ.සං.

5. සමුච්ඡාතවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාතයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡාතයෙන් නඟී ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාතයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාතයෙකින් නඟිති, කයින් ද සිතින් ද නඟිති, වචනයෙන් නො නඟිත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාතයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡාතයෙන් නඟී ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සවැදූරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාතයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාතයෙකින් නඟිති. කයින් ද සිතින් ද නඟිති, වචනයෙන් නො නඟිති.

පස්වන සමුච්ඡාතවාරය නිමි.

6. අධිකරණවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නාහු පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවන අධිකරණවාරය නිමි.

7. සමථචාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනනං ආපතතියො සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙති සම්මතනී : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනනං ආපතතියො සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙති සම්මතනී : සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච. සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාරං වා බෙදං වා කරුණනං ආපතති සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙති සම්මතනී : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාරං වා බෙදං වා කරුණනං ආපතති සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙති සම්මතනී : සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච, පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සම්මුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

සමථචාරෙහි නිවර්තනා සත්තමො.

7. සමථචාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්තු සත්වැදෑරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමරයෙන් සන්හිදේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහු පිළිබඳ ඇවැත්තු සත්වැදෑරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයෙන් සන්හිදෙත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් සත්වැදෑරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමරයෙන් සන්හිදේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන්නහු පිළිබඳ ඇවැත් කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයෙන් සන්හිදේ.

සත්වන සමථචාරය නිමි.

8. සමූපයවාරො

1 මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො කති ආපතියො ආපජ්ඣති :
මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො තියො ආපතියො ආපජ්ඣති :
අකකසිතො¹ සරිරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති පාරජිකස්ස.
සෙභ්බයොන ඛසිතො² සරිරෙ මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති
ථුල්ලච්චයස්ස. චතුකතො³ මුඛෙ අවුජ්ජනං අභිකර්ණං පච්චෙසෙති,
ආපතති දුක්ඛට්ඨයං. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනො ඉමං තියො
ආපතියො ආපජ්ඣති.

තා ආපතියො චතුකතං විපතතිනං කති විපතියො හජ්ඣති :
සත්තනං ආපතතිකකුඤ්ඤානං කතීති ආපතතිකකුඤ්ඤාති සභගතිතා :
ජනං ආපතතිසමුට්ඨානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානති :
චතුකතං අභිකර්ණං කතමං අභිකර්ණං : සත්තනං සමථානං
කතීති සමපෙති සමමනති :

තා ආපතියො චතුකතං විපතතිනං දො විපතියො හජ්ඣති :
සියා සිලවිපතතිං සියා ආචාරවිපතතිං. සත්තනං ආපතතිකකුඤ්ඤානං
තීති ආපතතිකකුඤ්ඤාති සභගතිතා : සියා පාරජිකාපතතිකකුඤ්ඤානං,
සියා ථුල්ලච්චයාපතතිකකුඤ්ඤානං, සියා දුක්ඛට්ඨාපතතිකකුඤ්ඤානං. ජනං
ආපතතිසමුට්ඨානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානති : කායතො ච
චිත්තතො ච සමුට්ඨානති, න වාචතො චතුකතං අභිකර්ණං
ආපතාධිකර්ණං; සත්තනං සමථානං තීති සමපෙති සමමනති.
සියා සමමුඛාචිතයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමමුඛාචිතයෙ-
න ච තිණ්ණිකාරකෙන ච -පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙළං වා
කරොනො කති ආපතියො ආපජ්ඣති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ
උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙළං වා කරොනො එකං ආපතති
ආපජ්ඣති : දුක්ඛට්ඨං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං
වා ඛෙළං වා කරොනො ඉමං එකං ආපතති ආපජ්ඣති.

සා ආපතති චතුකතං විපතතිනං කති විපතියො හජ්ඣති : සත්තනං
ආපතතිකකුඤ්ඤානං කතීති ආපතතිකකුඤ්ඤාති සභගතිතා : ජනං
ආපතතිසමුට්ඨානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානති : චතුකතං අභිකර්-
ණං කතමං අභිකර්ණං : සත්තනං සමථානං කතීති සමපෙති
සමමනති : සා ආපතති චතුකතං විපතතිනං එකං විපතති හජ්ඣති :

1. අකකසිතෙ - මජ්ඣං.

2. ඛසිතෙ - මජ්ඣං.

3. චට්ඨකතෙ - මජ්ඣං.

8. සමුවටයවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කරණ මහණ කෙනෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කරණ මහණ තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ක්ෂය නොවූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් පරිපී ඇවැත් වෙයි, බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් ධුලාසි ඇවැත් වෙයි, අභාලු මියෙහි රහසහ නො පහරමින් පිවිස්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මෙවුන්දම් සේවනය කරණ මහණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තීන් බෙජේ ද යත් : සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද ද, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුවටයනයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමුවටයනයෙන් නඟී ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත්වැදුරුම් ශමටයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමටයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

ඒ ඇවැත් සිවු වැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙයි. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ධුල්ලවිටයාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද ය. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුවටයනයන් අතුරෙන් එක් සමුවටයනයෙකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමටයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද, තිණ වත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමටයෙන් සන්තිදේ. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මුත්‍ර හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ හෙළන මහණ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත්තීන් බෙජේ ද, සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුවටයනයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමුවටයනයෙන් නඟී ද, සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයෙක් ද, සත් වැදුරුම් ශමටයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමටයෙන් සන්තිදේ ද යත් : ඒ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් ආචාරවිපත්ති නම් වූ එක් ම විපත්තිය බෙජේ. සත් වැදුරුම්

ආචාරවිපතී. සතතනතං ආපතතිකඛකිනං එකෙන ආපතතිකඛකෙන සඛගතීනා, දුක්ඛපාපතතිකඛකෙන. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාතී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාතී, න වාචතො. චතුත්තං අධිකරණානං ආපනනාධිකරණං. සතතනතං සමථානං නීති සමපේති සමචති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පරිඤ්ඤාත කරණෙන ච, සියා සමමුඛාවිනයෙන ච තිණුවජාරකෙන ච.

සමූච්චයවශයෙන් නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

ඉමෙ අට්ඨවාග් සජ්ඣායනාමග්ගෙන¹ ලිඛිතා.

තස්සද්දනං :

කත්ථ පඤ්ඤාතති කති ච විපතති සඛගතෙන ච,
සමුට්ඨානාධිකරණා සමපේ සමුච්චයෙන වාති.

1. සජ්ඣාය මග්ගෙ - ම ඡ සං.

ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධ නම් වූ එක්ම ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලද. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාදනයකින් නම්. කයින් ද සිතීන් ද නභියි, වචනයෙන් නො නම්. සිවුසවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තියකරණ යි. සත් වැදැරුම් ශමජයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සමමුච්ඡාදනයන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සමමුච්ඡාදනයන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමජයන් සන්භිදේ.

අටවැනි සමුච්චයවාරය නිමි.

මේ අටවාරයේ සප්තකායනාමාර්ථයෙන් ලියන ලදහ.

එහි උද්දනය :

කත්ථපඤ්ඤාත්තිවාරය ද කතිපඤ්ඤාත්තිවාරය ද විපත්තිවාරය ද සභිග්‍රහවාරය ද සමුච්ඡාදන අධිකරණ වාරයේ ද සමථවාරය ද සමුච්චයවාරය දැයි වාර අටෙකි.

9. කන්ථපඤ්ඤානතිවාරො

9.1

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්මුඤ්ඤෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භා, කියම්මි වජ්ඣස්මිං. -පෙ- කෙනාභතනනී.

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්මුඤ්ඤෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤානතනනී : වෙසාලීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානී : සුදිනනං කලඤ්ඤානතං ආරබ්භා. කියම්මි වජ්ඣස්මිංනනී : සුදිනනා කලඤ්ඤානතා පුරාණදුතියිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. අපී තන්ථ පඤ්ඤානති අනුපඤ්ඤානති අනුපපන්නපඤ්ඤානතීනී : එකා පඤ්ඤානති, ද්වෙ අනුපඤ්ඤානතියො. අනුපපන්නපඤ්ඤානති තස්මිං නපී. සබ්බන්ථ පඤ්ඤානති පදෙස-පඤ්ඤානතීනී : සබ්බන්ථ පඤ්ඤානති. සාධාරණපඤ්ඤානති අසාධාරණ-පඤ්ඤානතීනී : සාධාරණ පඤ්ඤානති. එකතො පඤ්ඤානති උභතො පඤ්ඤානතීනී : උභතො පඤ්ඤානති. පඤ්චනනං පාඨිමොක්ඛාද්දෙසානං කන්ථාගමං කන්ථ පටියාපන්නනනී නිදනොගමං : නිදනපටියාපන්නං කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡතීනී : දුතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුත්තං විපතනීනං කතමා විපතනීනී : සිලවිපතනී. සත්තනනං ආපතතිකකිකුඤ්ඤානතං කතමො ආපතතිකකිකුඤ්ඤානතී : පාරාජිකා-පතතිකකිකුඤ්ඤානතා. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීනී : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො. -පෙ- කෙනාභතනනී : පරමපරාභතා :

“උපාලි දසකො වෙච්ච සොණකො සිග්ගවො නථා
මොග්ගලීපුත්තෙන පඤ්ඤමා එතෙ ජලේසිරිච්ඡයෙ -පෙ-
එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විනාසකුඤ්ඤා මග්ගකොවිද
විනාසං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තම්බපණ්ණීයා” තී.

2. යං තෙන භගවතා -පෙ- අදිනනං ආදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ථ පඤ්ඤානතනනී : රාජගලෙ පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භානී : ධනියං කුමාකාරපුත්තං ආරබ්භා. කියම්මි වජ්ඣස්මිංනනී : ධනියො කුමාකාර-පුත්තො රඤ්ඤා දරුනි අදිනනානි¹ ආදිය, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤානති. එකා අනුපඤ්ඤානති. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න වාචතො. සියා වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී, න කායතො, සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානී -පෙ-

1. අදිනනං - මජ්ඣං.

9. කප්පකරුන්ගේ වාරය

9.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සෙවුනා නිසා වන පරිජිය සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද ? කවරක්හු ඇඳ බ ද ? කිනම් වස්තුවෙකි ද ? ... කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද ?

මෙවුන්දම් සෙවුනා නිසා වන පරිජිය සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : සුද්ධත්ත නම් කලන්දපුත්‍රයා ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සුද්ධත්ත කලන්ද පුත්‍ර තෙමේ පැරණි (ගිහිකල) අනුව සමග මෙවුන්දම් සේවන කෙළිය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුප්පත්තපඤ්ඤාත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකෙකි. අනුප්පත්තපඤ්ඤාත්ති එහි නැත. සබ්බත්ත පඤ්ඤාත්ති වේ ද, පදෙසපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : සබ්බත්ත පඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : සබ්බත්තපඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : සාධාරණපඤ්ඤාත්ති යැ. එකතො පඤ්ඤාත්ති වේ ද උභතොපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : උභතොපඤ්ඤාත්ති යැ. පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ වේ ද, කොහි ඇතුළත් වේ ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ ය, නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් ය. කිනම් උද්දෙසයකින් උදෙසිමට පැමිණේ ද යත් : දෙවන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ. සිවු වැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කවර විපත්තියෙක් වේ ද යත් : ශීලවිපත්ති යි. සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කවර ආපත්තිස්කන්ධයෙක් වේ ද යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යි. සවැදූරුම් ආපත්තිස්සම්මධානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සම්මධානයෙන් නඟී ද යත් : එක් සම්මධානයෙකින් නඟීයි : කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී. ... කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණඑන ලදී.

උපාසි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ, සොණක ස්ථවිර යැ එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ, මොග්ගලීපුත්තතිස්ස ස්ථවිර පස්වනු කොට ඇති මේ තෙරවැරු දඹදිව විනයධර පරපුරෙහි වෙති. ... මහා ප්‍රාඥ, විනය දත්තා මාර්ගඥනයෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂණාසුඛයෝ විනය පිටකය හෙළදිවැ පැවසුහ.

2. නුදුන් දෙය සොර සිතීන් ගැණිම හේතුවෙන් වන පරිජිය ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහනුවැදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍රයා ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධනිය කුම්භකාර පුත්‍ර තෙමේ රජහු සතු නුදුන් දව ගත්තේ ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සම්මධානයන් අතුරෙන් තුන් සම්මධානයකින් නඟීයි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නඟීයි, වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟීයි, කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නඟී. ...

3. සඳුළුව මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපනපච්චයා පාරජිකං කන්ද පසුකැනෙනාති : වෙසාලියං පසුකැනනං. කං ආරබ්භාති : සමබහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජයමිනාති : සමබහුලා භික්ඛු අසුකුමසුකුං ජීවිතා වොරොපෙසුං, තයමිං වජ්ජයමිං. එකා පසුකැනති. එකා අනුපසුකැනති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

4. අසන්නං අහුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනපච්චයා පාරජිකං කන්ද පසුකැනෙනාති : වෙසාලියං පසුකැනනං. කං ආරබ්භාති : විගුමුද්ධරියෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජයමිනාති : විගුමුද්ධරියා භික්ඛු භිතීනං අසුකුමසුකුස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිංසු, තයමිං වජ්ජයමිං. එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

වභාගෙ පාරජිකා නිට්ඨිතා.

9.2

සමිකාදිසෙසකණ්ඩාදයෝ

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන උපකක්ඛමිනා අසුචිං මොචනපච්චයා සමිකාදිසෙසො කන්ද පසුකැනෙනා : කං ආරබ්භ : කියමිං වජ්ජයමිං-පෙ-කෙනාභතනාති :

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන උපකක්ඛමිනා අසුචිං මොචනපච්චයා සමිකාදිසෙසො කන්ද පසුකැනෙනාති : සාවච්ඡියං පසුකැනෙනා. කං ආරබ්භාති : ආයස්මනං සෙය්‍යසකං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජයමිනාති : ආයස්මා සෙය්‍යසකො උපකක්ඛමිනා අසුචිං මොචෙයි, තයමිං වජ්ජයමිං. අපි තන්ද පසුකැනති, අනුපසුකැනති, අනුපපන්නපසුකැනති : එකා පසුකැනති, එකා අනුපසුකැනති, අනුපපන්න පසුකැනති තයමිං තප්පි, සබ්බන්ද පසුකැනති පදෙසපසුකැනති : සබ්බන්ද පසුකැනති, සාධාරණපසුකැනති අසාධාරණපසුකැනති : අසාධාරණ පසුකැනති, එකතො පසුකැනති උගතො පසුකැනති : එකතො පසුකැනති. පසුචන්තං පාඨමොක්ඛද්දෙසානං කන්දොගධං, කන්ද පරියා-පන්නනාති : නිදුන්දොගධං, නිදුන්දපරියාපන්නං. කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති : තතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුන්නං විපතතිනං කතමා විපතති : සීලවිපතති. සත්තත්තං ආපතතිකකිකානං කතමො ආපතතිකකිකොති : සමිකාදිසෙසා පතතිකකිකො ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති : එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, හ වාචතො-පෙ- කෙනාභතනාති : පරම්පරාභතං :

3. දූත දූත මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කිරීම හෙතෙමෙන් වන පරිදිය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ භික්ෂූහු ඔවුනොවුන් දිවියෙන් තොර කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි තුන් සමුප්පාදනයෙකින් නැගිටී : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගිටී, වචනයෙන් නො නඟී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගිටී, කයින් නො නඟී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගිටී. . . .

4. තමා කෙරෙහි නැති තමා කෙරෙහි නොවූ (ධ්‍යානාදී) උතුරුමිනිස්ධම් තමා කෙරෙහි ඇතැයි පැවැසීම හේතුවෙන් වන පරිදිය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : විසල් පුරයෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : වග්ගුප්පුර ගංතෙර වැසි භික්ෂූන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වග්ගුප්පුර ගංතෙර වැසි භික්ෂූහු ගිහියනට ඔවුනොවුන්ගේ උතුරුමිනිස්ධම් පිළිබඳ ගුණ කීහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි තුන් සමුප්පාදනයෙකින් නැගිටී. . . .

සතර පරිජි නිමි.

9.2

සධ්‍යාදිගෙෂ කාණ්ඩාදිය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම හේතුවෙන් වන සහවෙසෙස සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තාඩු සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද ? කවරක්හු ඇඳ බ ද ? කවර වස්තුවෙකින් ද, . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද ?

උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදීම හේතුවෙන් වන සහවෙසෙස සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : අයුෂ්මත් සෙයාසක මහණහු ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අයුෂ්මත් සෙයාසක මහණ උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදී ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එහි නැත. සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති වේ ද, පඤ්ඤාත්තිවේ ද යත් : සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද, අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති යැ. එකතොපඤ්ඤාත්ති වේ ද, උභතොපඤ්ඤාත්ති වේ ද යත් : එකතොපඤ්ඤාත්ති යැ. පස්වැදූරුම් පාමොක් උදෙසිම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත්වේ ද යත් : නිද්දාද්දෙසයෙහි පිහිටියේ යැ, නිද්දාද්දෙසයෙහි ඇතුළත් යැ. කවර උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ ද යත් : භත වැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසීමට පැමිණේ. සිවුවැදූරුම් විසත්තින් අතුරෙන් කවර විසත්තියෙක් වේ ද යත් : ධීලවිසත්ති යැ. සප්තාපත්තිස්සන්ධයන් අතුරෙන් කවර ආපත්තිස්සන්ධයෙක් වේ ද යත් : සධ්‍යාදිගෙෂපත්තිස්සන්ධ යි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුප්පාදනයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුප්පාදනයන් නැගී ද යත් : එක් සමුප්පාදනයෙකින් නැගිටී : කයින් ද සිතින් ද නැගිටී, වචනයෙන් නො නඟී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි දූෂණො වෙව සොණ්ණො සිග්ගවො නථා,
මොග්ගලීපුතෙනන පඤ්ඤාමා එතෙ ජලුසිරිව්ගයෙ-පෙ-
එතෙ නාහා මහාපඤ්ඤා විනාසඤ්ඤා මග්ගකොවිද,
විනයං දිපෙ පකාසෙත්ථ පිටකං තමබ්පණ්ණේයාති

2. මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංගග්ගං සමාපජ්ජනපථවයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජයමිනති : ආයසමා උදයි මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංගග්ගං සමාපජ්ජ, තසමිං වජ්ජයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-

3. මාතුගාමං දුට්ඨලාභි වාචාහි ඔහාසනපථවයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජයමිනති : ආයසමා උදයි මාතු-ගාමං දුට්ඨලාභි වාචාහි ඔහාසි, තසමිං වජ්ජයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

4. මාතුගාමස්ස සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසන පථවයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජයමිනති : ආයසමා උදයි මාතුගාමස්ස සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණ්ණං අභාසි, තසමිං වජ්ජයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

5. සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජනපථවයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජයමිනති : ආයසමා උදයි සඤ්චරිතතං සමා-පජ්ජ, තසමිං වජ්ජයමිං. එකා පඤ්ඤාතති එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො, න විතතතො. සියා වාචතො සමුට්ඨාති, න කායතො, න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො, සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

6. සඤ්ඤාචිකාය කුචිං කාරුපනපථවයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතාති : ආලච්ඡයං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති : ආලච්ඡකෙ හිකුචු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජයමිනති : ආලච්ඡිකා හිකුචු සඤ්ඤාචිකාය කුචිතො කාරුපෙත්ථ, තසමිං වජ්ජයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

උපාලි ස්ථවිර යැ දසක ස්ථවිර යැ සොණක ස්ථවිර යැ එසේ ම සිග්ගව ස්ථවිර යැ මොග්ගලියුත්ත ස්ථවිර පස්වතු කොට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිව විනයධර පරපුරෙහි වෙති. . . . මහාපාඤ්ච විනය දන්තා මාර්ගඤ්ජනයෙහි දක්ෂ වූ මේ ක්ෂිණාප්‍රවයෝ හෙළ දිවැ විනයපිටකය පැවසුහ.

2. මාගමක හා කාසසභයට සමවැදීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරහු මාගමක හා කාසසංඝර්ගයට පැමිණියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. . . .

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් බිණීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරහු මාගමකට තුළුල් තෙපුල් බිණූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානායෙකින් නහියි : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි, කයින් නො නහී. කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

4. මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ වැණීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණහු ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි මහණ මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ වැණී යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානායෙකින් නහී. . . .

5. (ස්ත්‍රී පුරුෂයන් ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යනු එනුවට) හැසිරීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරුන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : ආයුෂ්මත් උදයි තෙරහු ස්ත්‍රී පුරුෂයන් ගේ කෙලෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යන 'සංවරින්තයට' පැමිණියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙන් සමුට්ඨාන සයෙන් නහියි : කිසි විටෙක කයින් නහියි, වචනයෙන් ද සිතින් ද නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නහියි, කයින් ද සිතින් ද නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නහියි, සිතින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නහියි, වචනයෙන් නො නහී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නහියි, කයින් නො නහී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නහී. . . .

6. තමා ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවීම් හේතුවෙන් වන සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : අළුව නුවරදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇඳ බ ද යත් : අළුව පුර වැසි භික්ෂූන් ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකෙහි ද යත් : අළුව පුරවැසි භික්ෂූහු තමන් ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කුටි කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නහී : . . .

7. මහලලකං විහාරකං කාරුපනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති : කොසලිකං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනනං ඡන්තං ආරබ්භ. කියම්. චජ්ඣම්නති : ආයසම ඡන්තො විහාරවච්ඡං සොධෙතො අඤ්ඤාතරං වෙතියරුකං ඡෙදපෙසි, තයම්. චජ්ඣම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති : රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : මෙතතිගහුමමජකෙ භික්ඛු ආරබ්භ කියම්. චජ්ඣම්නති : මෙතතිගහුමමජකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලපුතනං අමුලකෙන පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසු, තයම්. චජ්ඣම්. එකා පඤ්ඤාතති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

9. භික්ඛුං අඤ්ඤාභාගියස්ස අභිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමනනං උපාදය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති : රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : මෙතතිගහුමමජකෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියම්. චජ්ඣම්නති : මෙතතිගහුමමජකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලපුතනං අඤ්ඤාභාගියස්ස අභිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමනනං උපාදය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසු, තයම්. චජ්ඣම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

10. සඛිකභෙදකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපිතිස්සජනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති : රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : දෙවදතනං ආරබ්භ. කියම්. චජ්ඣම්නති : දෙවදතො සමග්ගස්ස සඛිකස්ස භෙදය පරකකම්, තයම්. චජ්ඣම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

11. භෙදකානුවත්තකානං භික්ඛුනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපිතිස්සජනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති : රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : සමබ්බුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියම්. චජ්ඣම්නති : සමබ්බුලා භික්ඛු දෙවදතනස්ස සඛිකභෙදය පරකකමනතස්ස අනුවත්තකා අගෙසු වය්ගවාදකා, තයම්. චජ්ඣම්. එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

12. දුබ්බවස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපිතිස්සජනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති : කොසලිකං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : ආයසමනනං ඡන්තං ආරබ්භ. කියම්. චජ්ඣම්නති : ආයසම ඡන්තො භික්ඛුති සභබ්බමිකං ටුට්ඨමානො අතතානං අවිච්ඡිකං අකාසි, තයම්. චජ්ඣම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-

7. (කරවා දෙන හිමියකු ඇති) මහත් විහාරයක් කරවීම භේතුයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹා නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුහු විහාර වාස්තුවක් (ගෙබ්ම) ගෙළුකරන්නාහු එක්තරා පිදියුතු රුකක් සිදුවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් නම්. . . .

8. අමුලක වූ පරිච්ඡි ඇවිත් මහණක්හට වෝද්දා කිරීම භේතුයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ලපුත්තට අමුලක පරිච්ඡි ඇවිත් වෝද්දා කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නම්. . . .

9. අනාගාමිය (අත් කොටස් ඇති) අධිකරණයක්හුගේ කිසියම් (ජාතාදි) ලෙඟ මාත්‍රයක් ගෙණ මහණක්හට පරිච්ඡි ඇවිත් වෝද්දා කිරීම භේතුවෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : මෙන්තිය භූමිමජ්ඣ භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් දබ්බමල්ල පුත්තට අනාගාමිය අධිකරණයක්හු ගේ කිසියම් ලෙඟ මාත්‍රයක් ගෙණ පරිච්ඡි ඇවිත් වෝද්දා කළාහු ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨානයෙකින් නම්. . . .

10. සඨිසභේදක භික්ෂූහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම භේතුයෙන් වන සහ වෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : දෙවදත් මහණහු ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : දෙවදත් මහණ සමගසඨිසයා බිඳවීම පිණිස උත්සාහ කෙළේ ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්යි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

11. භේදකානුවත්තක භික්ෂූන්ට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම භේතුයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරඹ ද යත් : බොහෝ භික්ෂූන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වර්ගවාදී වූ බොහෝ භික්ෂූහු සඨිසභේදය පිණිස වැයම් කරණ දෙවදත්හට අනුවර්තක වූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්යි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

12. දුර්වච මහණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි දෘෂ්ටිය නො හැරීම භේතුයෙන් වන සහ වෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : කොසඹා නුවර දී පණවන ලදී. කවරක් හු ඇරඹ ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ආයුෂ්මත් ඡන්ත තෙරුහු භික්ෂූන් විසින් සකාරණයෙන් කියනු ලබන්නාහු තමා නො කියන්නක්හු කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්යි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

13. කුලදුක්ඛස්ස භික්ඛුනො යාවතතිං සමනුභාසනාය නපපටි නිස්සජනපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කන්ධ පඤ්ඤානෙනාති : සාවතීයං පඤ්ඤානෙනා. කං ආරබ්භාති : අස්සජ්ජනබ්බසුතෙ භික්ඛු ආරබ්භා කියමිං චජ්ඣසමිනති : අස්සජ්ජනබ්බසුතා භික්ඛු සඛෙසන පබ්බාජනීය කම්මකතා භික්ඛු ඡන්දනාමිතා දෙසගාමිතා මොහගාමිතා හයගාමිතා පාපෙසුං, තසමිං චජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති - පෙ-

14. යං තෙන ගගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසලුඤ්ඤාන අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාචං වා බෙළං වා කරණ පච්චයා දුක්ඛං කන්ධ පඤ්ඤානනනති : සාවතීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගහියෙ භික්ඛු ආරබ්භා. කියමිං චජ්ඣසමිනති : ඡබ්බගහියා භික්ඛු උදකෙ උච්චාරමපි පස්සාචමපි බෙළමපි අකංසු, තසමිං චජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො - පෙ-

කන්ධපඤ්ඤානතිවෘත්තේ නිට්ඨිතො පඨමො.

13. කුලදූෂක භික්ෂුහට තුන් යළි තෙක් සම්ප්‍රභාසනකම් කරණ කල්හි (එය) නොහැරීම් හෙතෙයෙන් වන සහවෙසෙස කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : අස්සජී-පුනබ්බසුක භික්ෂුන් ඇරැබ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : අස්සජී-පුනබ්බසුක භික්ෂුහු සභසයා විසින් පබ්බාජනීය කර්මය කරණ ලද්දහු කාරක භික්ෂුන් ඡන්දගාමීත්වයෙන් ද්වේෂගාමීත්වයෙන් මොහගාමීත්වයෙන් භයගාමීත්වයෙන් යුක්ත කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සැවැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නැගී : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නඟී. . . .

14. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ පහකිරීම් හෙතෙයෙන් වන දුකුළා සිබ කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක්හු ඇරැබ ද යත් : සවග මහණුන් ඇරැබ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මහණහු පිරිබෝ දියෙහි මල ද මු ද කෙළ ද එවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකෙකි, අනුපඤ්ඤාත්ති එකෙකි. සැවැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නැගී : කයින් ද සිතීන් ද නඟී, වචනයෙන් නො නඟී. . . .

පළමුවන කත්තපඤ්ඤාත්තිවාරය නිමි.

10. කතාපනතිවාරො

10.1

පාරාජික කණ්ඩා

1. මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : අකඛ්ඛිතෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවති, ආපතති පාරාජිකස්ස. යෙභුයෙන ඛිඛිතෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. චතතකතෙ මුඛෙ අවුජ්ජනං අභිගජානං පච්චෙසෙති ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ජතුමට්ඨකෙ¹ පාචිතනියං. මෙපුනං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා ඉමා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

2. අදින්නං ආදියනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අදින්නං ආදියනපච්චයා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛිතං ආදියති, ආපතති පාරාජිකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා උනපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛිතං ආදියති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. මාසකං වා උනමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛිතං ආදියති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අදින්නං ආදියනපච්චයා ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරෙපනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපන පච්චයා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : මනුස්සං ඔදිස්ස ඔපානං ඛණ්ඨි පපතිත්වා මරිය්‍යතීති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපතති පුලලච්චයස්ස. මරති, ආපතති පාරාජිකස්ස. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරෙපනපච්චයා ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

4. අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපන-පච්චයා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : පාපිච්ඡා, ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. 'යො තෙ විහාරෙ වසති සො භික්ඛු අරහා'ති භණ්ඨි, පටිච්ජානනාස්ස ආපතති පුලලච්චයස්ස. නපට්චිච්ජානනාස්ස ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උලුපනපච්චයා ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

චතතාගේ පාරාජිකා නිබ්බිතා.

1. ජතුමට්ඨකෙ - මජ්ඣං.

10. කතාපනතිවාරය

10.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. මෙවුන්දම් සෙවුනා හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතකට පැමිණේ ද යත් : මෙවුන්දම් සෙවුනා හේතුවෙන් සිවු ඇවැතකට පැමිණේ. ක්ෂය නො වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි. බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. අභාළ මියෙහි නො පහරමින් හදන් පිවිස්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ලකුයෙන් කළ නිමිත්තෙහි නම් පවිති ඇවැත් වේ. මෙවුන්දම් සෙවීම හෙතෙයෙන් මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. හිමියන් සතු නො දුන් දෙය සොර සිකින් ගැණිම් හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : හිමියන් සතු නො දුන් දෙය සොර සිකින් ගැණිම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. පස් මස්සක් හෝ අයිරා පස් මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දෙය තෙතා ගණි නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි. අයිරා මස්සක් හෝ උතු පස් මස්සක් හෝ අගනා නොදුන් දෙය තෙතා ගණි නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. මස්සක් හෝ උතු මස්සක් හෝ අගනා නො දුන් දෙය තෙතා ගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. නො දුන් දෙය ගැණිම් හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. දන දන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දන දන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. 'වැටි මැරෙන්නේ මැනැවැ' යි මිනිසකු උදෙසා වළක් කණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. මැරේ නම් පරිපි ඇවැත් වේ. දන දන මිනිස් සිරුර දිවියෙන් තොර කිරීම හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. තමා තුළ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ලාමක අදහස් ඇත්තේ ලාමක අදහසින් මඩනා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිපි ඇවැත් වෙයි. ඔබගේ විහාරයෙහි යම් මහණෙක් වෙසේ නම් ඒ මහණ රහත් " යැ යි දැනුමැතියක්හට බෙණේ නම් ඵලැසි ඇවැත් වෙයි. නො දැනුමැතියක්හට නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. තමා තුළ අවිද්‍යාමාන වූ නැත්තා වූ උතුරු මිනිස් ධම් ඇතැයි ප්‍රකාශ කිරීම හෙතෙයෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

සතර පරිපි නිමි.

10.2

සංඛ්‍යාදිසෙසකණ්ඩාදයෝ.

1. උපකක්ෂිකා, අසුචි, මොචනපච්චයා, කති, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : උපකක්ෂිකා, අසුචි, මොචනපච්චයා, තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : වෙතෙති උපකක්ෂමති ඉව්චති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා. වෙතෙති උපකක්ෂමති න ඉව්චති, ආපතති ථුල්ලච්චයසංඛ්‍යා. පයොගෙ දුක්ඛං. උපකක්ෂිකා, අසුචි, මොචනපච්චයා, ඉමා තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති

2. කායසංඝයාං සමාපජ්ජනපච්චයා, කති, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : කායසංඝයාං සමාපජ්ජනපච්චයා, පඤ්ච ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : අවස්සුතා, හික්ඛුති අවස්සුතසංඝ පුරිසපුග්ගලසංඝ අඛිකකං උඛතජාණු මණ්ඩලං ගහණං සාදිසති, ආපතති පාරජිකසංඝ. හික්ඛුං කායෙන කායං අමසති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා. කායෙන කායපටිබ්ඛං අමසති, අපතති ථුල්ලච්චයසංඛ්‍යා. කායපටිබ්ඛෙන කායපටිබ්ඛං අමසති, ආපතති දුක්ඛං. අඛිදුල්ලපනොදකෙ පාඪිතියං. කායසංඝයාං සමාපජ්ජනපච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපතනියෝ, ආපජ්ජති.

3. මානුෂාමං දුට්ඨල්ලාහි වාචාහි ඔහාසනපච්චයා, තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : වච්චමග්ගං පසාචමග්ගං ආදියං වණණමපි හණති අවණණමපි හණති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා. වච්චමග්ගං පසාචමග්ගං ධූපෙඤා, අඛිකකං උඛතජාණු මණ්ඩලං ආදියං වණණමපි හණති, අවණණමපි හණති, ආපතති ථුල්ලච්චයසංඛ්‍යා. කායපටිබ්ඛං ආදියං වණණමපි හණති, අවණණමපි හණති ආපතති දුක්ඛං.

4. අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසනපච්චයා, තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : මානුෂාමසංඝ සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා. පණ්ණිතසංඝ සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති ථුල්ලච්චයසංඛ්‍යා. තීරච්ඡානගතසංඝ සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපතති දුක්ඛං.

5. සඤ්ඤාදිවතං සමාපජ්ජනපච්චයා, තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : පටිගණනාති¹ චිමංසති පච්චාගරති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා. පටිගණනාති චිමංසති න පච්චාගරති, ආපතති ථුල්ලච්චයසංඛ්‍යා. පටිගණනාති, න චිමංසති, න පච්චාගරති, ආපතති දුක්ඛං.

6. සඤ්ඤාදිකාය කුටිං කාරාපනපච්චයා, තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : කාරාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං² අනාගතෙ ආපතති ථුල්ලච්චයසංඛ්‍යා. තසම් පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා.

7. මහල්ලකං විහාරං කාරාපනපච්චයා, තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : කාරාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති ථුල්ලච්චයසංඛ්‍යා. තසම් පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගනපච්චයා, තියෙයා, ආපතනියෝ, ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙඤා, වාචනාධිපායො වදෙති, ආපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංඛ්‍යා දුක්ඛං. ඔකාසං කාරාපෙඤා අනෙකාසාධිපායො වදෙති, ආපතති ඔමසවාදසංඛ්‍යා.

1. පග්ගණනාති - මජ්ඣිමං.

2. එකපිණ්ඩං - සංඝ.

10.2

සාධනාදියේ කාරණාදිය

1. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදිම් හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදිම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සිතා නම් උපක්‍රම කෙරේ නම් මුද්‍රා නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, සිතා නම් උපක්‍රම කෙරේ නම් නො මුද්‍රා නම් පුලායි ඇවැත් වෙයි, පියෝති දුකුළා වේ. උපක්‍රම කොට සුකුරු මිදිම් හේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. කාසසභයට පැමිණීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාස සභයට පැමිණීම හේතුවෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කාසසභයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් එම රාගයෙන් තෙත් වූ පිරිමි සුභුලක්ඛු වීසින් අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැන්ම ඉවසා නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණ (තමා ගේ) කයින් (මාගමක ගේ) කය ආමයි කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබැඳියක් ආමයි කෙරේ නම් පුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියකින් කය පිළිබැඳියක් ආමයි කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ගිරිති කැටිමෙහි පවති ඇවැත් වේ. කාසසභයට පැමිණීම හේතුවෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

3. මාගමකට තුළුල් තෙපුල් කීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. වසමහ පසමහ අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, වසමහ පසමහ තබා අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් පුලායි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියක් අරමුණු කොට ගුණ ද කියා නම් අගුණ ද කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණකීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : මාගමක හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පණ්ඩකයකු හමුවෙහි තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් පුලායි ඇවැත් වෙයි, තිරිසන්ගහයකු හමුවෙහි තමහට මෙවුන් දමින් මෙහෙකිරීම පිළිබඳ ගුණ කියා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ කෙරෙස් පිළිබඳ හසුන් ගෙණ යන 'සංවරින්ත' හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ : පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා ගෙණ ඒ නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් විමසා නම් පෙරළා නොම ගෙණේ නම් පුලායි ඇවැත් වෙයි, පිළිගණි නම් නො විමසා නම් පෙරළා නොම ගෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. තමා ඉල්වා ගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, එක් මැටි පිඩෙකින් නො නිමි කල්හි පුලායි ඇවැත් වෙයි, එම මැටිපිඩ තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. (කරවා දෙන හිමියකු ඇති) මහත් වූ විහාරයක් කරවීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැත කට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, එක් මැටි පිඩෙකින් නො නිමි කල්හි පුලායි ඇවැත් වෙයි, එම මැටිපිඩ තැබූ කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. අමුලුපරිච්ඡි ඇවැත් මහණක්හට වොදනා කිරීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවසර නො ගෙණ (හික්ෂුභාවයෙන්) වුත කරවනු කැමැති ව වොදනා කෙරේ නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ ආක්‍රොශ කරණ අදහස් ඇති ව වොදනා කෙරේ නම් ඔමසවාද පවති ඇවැත් වේ.

9. හික්කුං අඤ්ඤාභාගියය්‍ය අභිකරණය්‍ය කිඤ්චිදෙසං ලෙසමත්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුභිංසනපථවයා තිස්සො ආපතතියො, ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරාපෙත්වා වාචනාධිපායො වදෙති, ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං, ඕකාසං කාරාපෙත්වා අනෙකාසාධිපායො වදෙති, ආපතති ඕමසවාදයා.

10. සඛ්‍යාභෙදකො හික්කු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිනිස්සර්නපථවයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛට්ඨං, ද්විති කම්මවාචාහි පුලලව්වයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසය්‍ය

11. භෙදකානුවත්තකා හික්කු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිනිස්සර්නපථවයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛට්ඨං, ද්විති කම්මවාචාහි පුලලව්වයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසය්‍ය.

12. දුබ්බවො හික්කු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිනිස්සර්නපථවයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛට්ඨං, ද්විති කම්මවාචාහි පුලලව්වයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසය්‍ය.

13. කුලදුසකො හික්කු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිනිස්සර්නපථවයා තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛට්ඨං, ද්විති කම්මවාචාහි පුලලව්වයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතති සඛ්‍යාදිසෙසය්‍ය -පෙ-

14. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපථවයා කති ආපතතියො ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපථවයා එකං ආපතති. ආපජ්ජති : දුක්ඛට්ඨං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපථවයා ඉමං එකං ආපතති ආපජ්ජති.

කතාපතනිවාරො නිවසිතො දුතියො.

9. අනාභාගීය (අන් කොටස් ඇති) අධිකරණයක් හුගේ කිසියම් ලේඛ මාත්‍රයක් ගෙණ මහණක් හට පරිජි ඇවිත් වෝදනා කිරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ: අවසර නො ගෙණ (හික්ෂුභාවයෙන්) චූත කරවනු කැමැතිව වොදනා කෙරේ නම් සහ වෙසෙස් සමග දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අවසර ගෙණ අත්‍රොය කරණ අදහස් ඇති ව වොදනා කෙරේ නම් ඔමසවාද පරිජි ඇවැත් වේ.

10. සඨසභෙදක මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලායි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

11. භෙදකානුවත්තක මහණහු තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙති : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලායි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. නො කීකරු මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලායි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. කුලදුෂක මහණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ථය) නො හැරීම් හෙතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ. ඤාත්තියෙහි දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ථුලායි ඇවැත් වෙයි, කම්වදන් පිරියතැ සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. . . .

14. අනදර පිණිස පරිභොග ජලයෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ එවීම් හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතකට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පරිභොග ජලයෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ එවීම් හෙතුවෙන් එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පරිභොග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ එවීම් හෙතුවෙන් මේ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

දෙවන කතාපත්තිවාරය නිමි.

11. විපතතිවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතතියො චතුන්නං විපතතිනං කතී විපතතියො හජනතී : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා-ආපතතියො චතුන්නං විපතතිනං දො විපතතියො හජනතී : සියා සිල විපතතී, සියා ආචාරවිපතති-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතති චතුන්නං විපතතිනං කතී විපතතියො හජනතී : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණ-පච්චයා ආපතති චතුන්නං විපතතිනං එකං විපතතී හජනතී : ආචාර විපතතී.

විපතතිවාරොගේ නිවසිතො තතියො.

12. සංගහිතවාරො

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතතියො සත්තන්නං ආපතතිකකුක්ඛානං කතී ආපතතිකකුක්ඛි සංගහිතා : මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතතියො සත්තන්නං ආපතතිකකුක්ඛානං චතුභි ආපතතිකකුක්ඛි සංගහිතා : සියා පාදජිකාපතතිකකුක්ඛින, සියා ථුලුච්චයාපතතිකකුක්ඛින, සියා පාචිතියාපතතිකකුක්ඛින, සියා දුක්ඛවාපතතිකකුක්ඛින-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතති සත්තන්නං ආපතතිකකුක්ඛානං කතී ආපතති-කකුක්ඛි සංගහිතා : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතති සත්තන්නං ආපතතිකකුක්ඛානං එකෙන ආපතතිකකුක්ඛින සංගහිතා : දුක්ඛවාපතතිකකුක්ඛින.

සංගහිතවාරොගේ නිවසිතො චතුසො.

11. විපත්තිවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් හඳුනාගත හැකිද යන්න : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසි විටෙක ශීල විපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත්තීන් දෙ දෙනා හඳුනාගත හැකිද යන්න

2. අනාදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් සිවුවැදෑරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙදේ ද යන්න : අනාදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක්ම ආචාර විපත්තිය බෙදේ.

තුන්වන විපත්තිවාරය නිමි.

12. සංඛ්‍යාතිවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සංඛ්‍යාති කරණ ලද්දහු ද යන්න : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසි විටෙක ඉල්ලව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසි විටෙක පාච්ඡිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සතර ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංඛ්‍යාති කරණ ලද්දහු ය. . . .

2. අනාදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සංඛ්‍යාති කරණ ලද්දහු ද යන්න : අනාදර පිණිස පරිභෝග දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කාතාපත්තිස්කන්ධයෙන් වූ එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංඛ්‍යාති කරණ ලදී.

සතරවන සංඛ්‍යාති වාරය නිමි.

13. සමුදායනවාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනති සමුදායානං කතීති සමුදායෙනෙහි සමුදායහනති : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනති සමුදායානං එකෙන සමුදායෙනෙහි සමුදායහනති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායහනති, න වාචතො-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරණපච්චයා ආපනති ඡන්තං ආපනති සමුදායානං කතීති සමුදායෙනෙහි සමුදායාති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරණපච්චයා ආපනති ඡන්තං ආපනති සමුදායානං එකෙන සමුදායෙනෙහි සමුදායාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායාති, න වාචතො.

සමුදායනවාරොහි නිවසිතො පඤ්චමො.

14. අධිකරණවාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො චතුත්තං අධිකරණං කතමං අධිකරණං : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො චතුත්තං අධිකරණං ආපනතාධිකරණං-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුත්තං අධිකරණං කතමං අධිකරණං : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙදුං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුත්තං අධිකරණං ආපනතාධිකරණං

අධිකරණවාරොහි නිවසිතො ඡට්ඨො.

13. සමුච්ඡානවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානනයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නගිද ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡානයකින් නගිත්. කයින් ද සිතින් ද නඟිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. අනදර පිණිස පරිබෝදියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සවැදැරුම් ආපත්තිසමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නගිද යත් : අනදර පිණිස පරිබෝදියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සවැදැරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡානයකින් නගියි . කයින් ද සිතින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගී.

සස්වන සමුච්ඡාන වාරය නිමි.

14. අධිකරණවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. අනදර පිණිස පරිබෝදියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සිවුවැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක යත් : අනදර පිණිස පරිබෝදියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සිවු වැදැරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවන අධිකරණ වාරය නිමි.

15. සමථචාරො

1. මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තන්තං සමථානං කතීහි සමපේහි සමමනතී : මෙදුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තන්තං සමථානං නීහි සමපේහි සමමනතී : සීයා සමමුඛා විනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සීයා සමමුඛා විනයෙන ව තිණ්-වජාරකෙන ව-පෙ-

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤා වා බෙදුං වා කරණපච්චයා ආපනතී සත්තන්තං සමථානං කතීහි සමපේහි සමමනී : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පඤ්ඤා වා බෙදුං වා කරණ-පච්චයා ආපනතී සත්තන්තං සමථානං නීහි සමපේහි සමමනී : සීයා සමමුඛා විනයෙන ව පටිඤ්ඤාන කරණෙන ව, සීයා සමමුඛා විනයෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව.

සමථචාරොග්ගි භික්ඛුණො සත්තමො.

15. සමථචාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් වන ඇවැත්හු සත්වැදෑරුම් සමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්තිදෙත්. . . .

2. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සත්වැදෑරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් සමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනෑ හේතුවෙන් වන ඇවැත් සත්වැදෑරුම් සමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්තිදේ.

සත්වන සමථචාරය නිමි.

16. සමුවටයවාරො

1. මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා කාඨි අපනනිඥො අපජ්ජති :
මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා චතස්සො අපනනිඥො අපජ්ජති :
අකඛසිනෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවති, අපනනි පාරුජිකස්ස.
යෙභුයොහ ඛසිනෙ සරීරෙ මෙපුනං ධම්මං පටිසෙවති, අපනනි
ථුල්ලච්චයස්ස. චතතකතෙ මුඛෙ අවජ්ජපනනං අභිතජානං පච්චෙසෙති,
අපනනි දුක්ඛටස්ස. ජතුමට්ටකෙ පාරීතනිගං. මෙපුනං ධම්මං පටි-
සෙවනපච්චයා ඉමා චතස්සො අපනනිඥො අපජ්ජති.

2. නා අපනනිඥො චතුතනං විපතනිනං කාඨි විපතනිඥො හජ්ජනි :
සත්තතනං අපනනිකඛකිනං කාඨි අපනනිකඛකෙති සඛිතතිනා :
ජනනං අපනනිසමුට්ඨානානං කාඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානනි :
චතුතනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : සත්තතනං සමථානං කාඨි
සමපේති සමමනි :

නා අපනනිඥො චතුතනං විපතනිනං දො විපතනිඥො හජ්ජනි :
සියා සීලවිපතනි, සියා අවාරවිපතනි. සත්තතනං අපනනිකඛකිනං
චතුති අපනනිකඛකෙති සඛිතතිනා : සියා පාරුජිකපනනිකඛකෙන,
සියා ථුල්ලච්චයාපනනිකඛකෙන, සියා පාරීතනිගාපනනිකඛකෙන, සියා
දුක්ඛටාපනනිකඛකෙන. ජනනං අපනනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨා-
නෙන සමුට්ඨානනි : කායනො ච චිත්තනො ච සමුට්ඨානනි, න වාචනො.
චතුතනං අධිකරණානං අපනනාධිකරණං. සත්තතනං සමථානං නිති
සමපේති සමමනි : සියා සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච,
සියා සමමුඛාවිනයෙන ච නිණ්ණාරකෙන ච-පෙ-

3. අනාදරිගං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා
කරණපච්චයා කාඨි අපනනිඥො අපජ්ජති : අනාදරිගං පටිච්ච උදකෙ
උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛෙලං වා කරණපච්චයා එකං අපනනි-
අපජ්ජති : දුක්ඛටං. අනාදරිගං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා
ඛෙලං වා කරණපච්චයා ඉමං එකං අපනනි අපජ්ජති.

4. සා අපනනි චතුතනං විපතනිනං කාඨි විපතනිඥො හජ්ජනි :
සත්තතනං අපනනිකඛකිනං කාඨි අපනනිකඛකෙති සඛිතතිනා :
ජනනං අපනනිසමුට්ඨානානං කාඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි : චතුතනං
අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : සත්තතනං සමථානං කාඨි
සමපේති සමමනි :

16. සමුච්චයවාරය

1. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් ; මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් සිවු ඇවැතකට පැමිණෙයි : ක්ෂය නොවූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් පරිජි ඇවැත් වෙයි, බෙහෙවින් ක්ෂය වූ සිරුරු නිමිත්තෙහි මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ නම් ථූලාසි ඇවැත් වෙයි, අභාල මියෙහි හඳුන් නො පහරමින් පිවිසිවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ලකුයෙන් කළ නිමිත්තෙහි පවති ඇවැත් වෙ. මෙවුන්දම් සේවනය කිරීම් හේතුවෙන් මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

2. ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් හජනය කෙරෙද්දී : සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඛග්‍රහ කරණ ලද්දහු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නඟිද්ද, සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක් ද, සත් වැදුරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමථයෙන් සන්තිදෙද්ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත්තීන් දෙදෙන හජනය කෙරෙත්. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක ථූල්ලවිචයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සතර ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඛග්‍රහ කරණ ලද්දහු ය. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්චානයකින් නඟිත් : කයින් ද සිතින් ද නඟිති, වචනයෙන් නො නඟිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් සමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් සන්තිදෙත්.

3. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් එක් දුකුළා ඇවැතකට පැමිණේ. අනදර පිණිස පිරිබෝ දියෙහි මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ ඕනා හේතුවෙන් මේ එක් ඇවැතට පැමිණේ.

4. ඒ ඇවැත් සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙජේ ද, සජ්ඣාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඛග්‍රහ කරණ ලද්ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්චානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්චානයෙන් නඟි ද, සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක් ද, සත් වැදුරුම් සමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමථයෙන් සන්තිදෙද්ද යත් :

සා ආපනති චතුත්තං විපත්තනං එකං විපත්තිං භජති : ආචාර-
විපත්තිං. සත්තත්තං ආපනතිකකිංඤ්ඤානං එකෙන ආපනතිකකිංඤ්ඤාන
සංගතීන්තා : දුක්ඛපාපනතිකකිංඤ්ඤාන. ඡත්තං ආපනතිසමුදයානානං
එකෙන සමුදයානෙන සමුදයාති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදයාති,
න වාචතො. චතුත්තං අභිකරණානං ආපනතාභිකරණං. සත්තත්තං
සමථානං නිභි සමපේති සමචති : සියා සමුච්චාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන
කරණෙන ච, සියා සමුච්චාවිනයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

සමුච්චයවාරො නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

අට්ඨ පච්චයවාරො නිට්ඨිතො.

මහාවිහරෙහි සංඝාලස මහාවාරො නිට්ඨිතො.

නිට්ඨිතො ච මහාවිහරෙහි.¹

1. හික්කු විහරින මහාවාරො නිට්ඨිතො - මජ්ඣං.

ඒ ඇවැත සිටු වැදූරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක්ම ආවාරවිපත්තිය බෙරේ. සජ්ඣාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුෂ්කෘතාපත්ති ස්කන්ධ නම් වූ එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සචග්‍රහ කරණ ලදී. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නැගීය : කයින් ද සිතින් ද නැගීය, වචනයෙන් නො නැගී. සිටුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදූරුම් සමථයන් අතුරෙහි කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් සමථයෙන් යන්නිදේ.

අටවැනි සමූහවිවිධවාරය නිමි.

අෂ්ට ප්‍රත්‍යය වාරයෝ නිමියහ.

මහාවිභවගයෙහි සොළොස් මහාවාරයෝ නිමියහ.

මහා විභවගය ද නිමියේ යි.

හික්කුනිවිහාදෙගා

1. කන්දපසුකුනුනිවාරො

1.1

පාරාජිකකණ්ණෙධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන හික්කුනිනං පසුකුනං පාරාජිකං කන්දපසුකුනං, කං ආරබ්භ, කියමිං වජ්ජිකමිං, අපී තන්ද පසුකුනං, අනුපසුකුනං, අනුපපන්නපසුකුනං, සබ්බන්දපසුකුනං, පදෙසපසුකුනං, සංඛාරණපසුකුනං, අසංඛාරණපසුකුනං, එකතො පසුකුනං, උභතො පසුකුනං, චතුන්නං පාතිමොක්ඛද්දොසානං කන්දොගධං, කන්ද පරිසාපන්නං, කතමෙන උද්දොසෙන උද්දොසං ආගච්ඡති, චතුන්නං විපතනිනං කතමා විපතනි, සත්තන්නං ආපතනිකකුසානං කතමො ආපතනිකකුසානං, ඡන්නං ආපතනිකමුඛානං කතමා කතනිති සමුඛානෙනි සමුඛානි, චතුන්නං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං, සත්තන්නං සමථානං කතනිති සමථෙති සමමති, කො තන්ද විනොයා; කො තන්ද අභිවිනොයා, කිං තන්ද පාතිමොක්ඛං කිං තන්ද අසිපාතිමොක්ඛං, කා විපතනි, කා සමපතනි, කා පටිපතනි, කති අන්විසෙස පටිච්ච භගවතා හික්කුනිනං පසුකුනං පාරාජිකං පසුකුනං, කා සික්කනති, කා සික්කනසික්කා, කන්ද සිතං, කා ධාරෙනති, කසා වචනං, කෙනාභතනති :

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන හික්කුනිනං පසුකුනං පාරාජිකං කන්ද පසුකුනං : සංවජ්ජිකං පසුකුනං.

කං ආරබ්භාති : සුඤ්චිනදං හික්කුනිං ආරබ්භ.

කියමිං වජ්ජිකමිනති : සුඤ්චිනදං හික්කුනි අවසායනා අවසායනසා පුරිසපුග්ගලසා කායසංසංගං සාදිසි, තසමිං වජ්ජිකමිං.

අපී තන්ද පසුකුනං, අනුපසුකුනං, අනුපපන්නපසුකුනං : එකා පසුකුනං, අනුපසුකුනං අනුපපන්නපසුකුනං තසමිං නපී.

සබ්බන්ද පසුකුනං පදෙසපසුකුනං : සබ්බන්ද පසුකුනං.

සංඛාරණපසුකුනං අසංඛාරණපසුකුනං : අසංඛාරණපසුකුනං.

එකතො පසුකුනං උභතො පසුකුනං : එකතො පසුකුනං.

චතුන්නං පාතිමොක්ඛද්දොසානං කන්දොගධං කන්ද පරිසාපන්නානි : නිදුනොගධං, නිදුනපරිසාපන්නං.

කතමෙන උද්දොසෙන උද්දොසං ආගච්ඡති : දුභිසෙන උද්දොසෙන උද්දොසං ආගච්ඡති.

හිතමුණි විභවගය

1. කප්පකදකුන්වාරය

1.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාග්‍යාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් පස්වැනි පරිජි සිකපදයෙක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද ද, කවරක ඇඳබ ද, කිනම් වස්තුවෙකින් ද, එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤත්ති සබ්බත්ථ පඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති සාධාරණපඤ්ඤත්ති අසාධාරණපඤ්ඤත්ති එකතො පඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ඇද්ද, සිවුවැදුරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද, කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිම්ට පැමිණේ ද, සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙක් වේ ද, සත් වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්ති ස්කන්ධයෙක් වේ ද, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නම් ද, සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙක් වේ ද, සත් වැදුරුම් සමුට්ඨාන අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨාන සන්තිදේ ද, එහි විනය කවරේ ද, එහි අභිවිනය කවරේ ද, එහි ප්‍රතිමොක්ෂය කිම, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කිම, විපත්ති කවර යැ, සම්පත්ති කවර යැ, ප්‍රතිපත්ති කවර යැ, කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිජි සිකපදය පණවන ලද ද, කවුරු හික්මෙත් ද, කවුරු හික්මුනු සිටිඇතියෝ ද, කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ ද, කවුරු දරන් ද, කවුරුන්ගේ වචනයෙක් ද, කවුරුන් විසින් ගෙණඑන ලද ද යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ ඒ භාග්‍යාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් පස්වන පරිජි සිකපදයෙක් පණවන ලද නම් කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත් නුවර දී පණවන ලදී.

කවරක ඇඳබ ද යත් : සුඤ්චිනඤා භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : කාමරාගයෙන් තෙත් වූ සුඤ්චිනඤා මෙහෙණ කාමරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පරිමියකුගේ කායසංසර්ගය ඉවසුවා ය, ඒ වස්තුවෙකින් යැ.

එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤත්ති ඇද්ද යත් : පඤ්ඤත්ති එකකැ, අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පන්නපඤ්ඤත්ති එහි නැති.

සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති යැ.

සාධාරණ පඤ්ඤත්ති අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති ද යත් : අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති යැ.

එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤත්ති යැ.

සිවුවැදුරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ, කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනගෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනගෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උද්දෙසයෙන් උදෙසිම්ට පැමිණේ යැ යත් : දෙවැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසිම්ට පැමිණේ.

චතුර්තං විජයති. කතම්, විජයති : සිලවිජයති.

සහනතනං අප තභි තබ්බො නොමෙ, අප තභි තබ්බො නොමෙ :
පරුඤ්ඤාප තභි තබ්බො නොමෙ.

ජනන. අප තිසිසිව්වැනි කවි සිව්වැනි සමුදායය : එකෙක සමුදායය සමුදායය : කාලයෝ වී චිත්තයෝ වී සමුදායය වී වාචයෝ.

එකුනා: අධිකරණ: කනම: අධිකරණය: පාපනාධිකරණ:

සත්‍යය: සම්පාදන කඩිනම් සම්පේති සම්පේති: ද්විතීය සම්පේති
සම්පේති, සම්පේති, විනයයෙන් ව, පරිසරයකින් පරිසරයෙන් ව:

කො: නිව් විනගො: කො: නිව් අභිවිනගො:නි : පඤ්ඤානි විනගො:, විභනනි අභිවිනගො:.

කිං නන්ද පාඨමොක්කං, කිං නන්ද අභිපාඨමොක්කනති : පඤ්ඤාතති
 පාඨමොක්කං, විභුතති අභිපාඨමොක්කං.

ක, විපතර්ථි : අසංවිත විපතර්ථි.

ක: සම්ප්‍රදායික : සංවිලි, සම්ප්‍රදායි.

ක: පව්වකිනි : න එවරු. කර්ණයාමි” ති යවර්ව. අපාණ. කොළික. සමාදාය සිකිනි සිකිකපදෙසු.

කැනි අන්වීක්ෂී පරිච්ඡි භගවතා, හික්කුනිනං පඤ්ඤාමං පාරාජිකං පඤ්ඤානතතභි : දස අන්වීක්ෂී පරිච්ඡි භගවතා, හික්කුනිනං පඤ්ඤාමං පාරාජිකං පඤ්ඤානතං : සබ්බසුට්ඨතාය, සබ්බඵාසුතාය, දුම්භිකුනිනං, හික්කුනිනං නිශ්ශභාය, පෙසලානං හික්කුනිනං ඵාසුචිභාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවිරාය සම්පරාශිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අප්පසන්නානං පසාදය, පසන්නානං හිසෙය්‍යභාමාය, සද්ධම්මවර්ණිතාය, විනයානුශාසනාය.

නා. සිකවනානී : සෙසකඩ, ව, පුද්ගලනිකලාංගිකා ව සිකවනානී

හා, සිකිනිනසිකබානි : අරභනා, සිකිනිනසිකබා,

කතෘ සිතනම් : සිත්තාකාමාශ්ව සිතං.

කු, ඩැරෙහැනිති : සාසං විනිසනති, කු, ඩැරෙහැනි.

කතෘ විවිතනහි : භගවතෝ, විවිතං ඥාතෝ, සමම,සමුදායිකං.

කෙහෙ,භවනාදී පරම්පර,භවං.

1. උපාලි දාසකො: වෙව් සොණකො: සිත්තවො: තථා,
මොග්ගලීපුතෙතන පඤ්චමා: එතෙ ජලේඛිථිවනයො.
2. තතො: මහිසෙඤ්ඤා ඉට්ඨිතො: උත්තීතො: වෙව් සමමලො,¹
තද්දනාමො: ච පණ්ණිනො,
එතෙ නාගා: මහාපඤ්ඤා ජලේඛිථිපා: ඉධාගතා:
- 3 විහංගං තෙ වාචසිංසු පිටකං තමප්පණ්ණිකං,
නිකාසෙ පඤ්ච වාචෙසුං සත්තන වෙව් පකරණො.

1. දුම්මඩකුඩා - මජ්ඣ.

3. සම්බන්ධය: නිදා - මිත්තං.

සිවුවැදුරුම් විපක්ෂීන් අතුරෙහි කිනම් විපක්ෂියෙකු යත් : ශිලවිපක්ෂීයි.

සත්වැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තියක්කන්ධයෙකු යත් : පාරාජිකාපත්තියක්කන්ධයි.

සවැදුරුම් ආපත්තියමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නභි ද යත් : එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභියි : කයින් ද සිතින් ද නභියි, වචනායෙන් නො නභි.

සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙහි කිනම් අධිකරණයෙකු යත් : ආපත්තාධිකරණයි.

සත් වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ යැ යත් : සම්මුඛාචනායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් දැයි දෙ ශමථයෙන් සන්තිදේ.

එහි විනය කවරේ යැ, එහි අභිවිනය කවරේ යැ යත් : පඤ්ඤාත්තිය විනය යැ, පදභාජනිය අභිවිනය යි.

එහි ප්‍රාතිමොක්ෂය කීමැ, එහි අධිප්‍රාතිමොක්ෂය කීම යැ යත් : ප්‍රඥප්තිය ප්‍රාතිමොක්ෂය යැ, පදභාජනිය අධිප්‍රාතිමොක්ෂය යි.

විපක්ෂ කවර යත් : අසංවරය විපක්ෂීයි.

සම්පක්ෂ කවර යත් : සංවරය සම්පක්ෂීයි.

ප්‍රතිපක්ෂ කවර යත් : " දිවිහිමි කොට මෙබන්දක් නො කරන්නෙමි " යි දිවිපමණින් සමාදන් වැ සිකපදයන්හි තික්මෙයි.

කෙතෙක් කරුණු පිණිස භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිච්ඡිකපදය පණවන ලද යැ යත් : දස කරුණක් පිණිස භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන්හට පස්වන පරිච්ඡිකපදය පණවන ලදී : සංඛ්‍යායාගේ මනාඛට පිණිස යැ, සංඛ්‍යායාගේ පහසුට පිණිස යැ, දුඛිල මෙහෙණන්ගේ නිහැන්ම පිණිස යැ, ප්‍රියශීල භික්ෂුණින්ගේ පහසු විහරණය පිණිස යැ, දිවුදම්යෙහි විදියයුතු දුක් ගැහැට වැළකීම පිණිස යැ, පරලොච්චි විදියයුතු දුක්ගැහැට නැසීම පිණිස යැ, නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස යැ, පහන්වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යැ, තුන් සසුන්හි පැවැත්ම පිණිස යැ. විනයට අනුග්‍රහ පිණිස යි.

කවුරු භික්ෂමෙති යත් : ගෙහිම භික්ෂුණිහු ද කල්‍යාණ පාර්ශ්වන භික්ෂුණිහු ද භික්ෂමත්.

කවුරු භික්ෂුණු සිට ඇතියෝ යැ යත් : රහත් මෙහෙණහු භික්ෂුණු සිට ඇතියෝ යි.

කවුරුන් කෙරෙහි පිහිටියේ යැ යත් : ශික්ෂාකාමීනීන් කෙරෙහි පිහිටියේ යි.

කවුරු දරති යත් : යම් කෙනෙකුන්හට විනයපෙළ අවුවා වනපොත් ද ඔහු දරත්.

කවුරුන්ගේ වචනායෙකු යත් : භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක් සම්මුද්ධයන් වහන්සේ ගේ වචන යි. කවුරුන් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

1. උපාලි ස්ථවිර යැ දාසකස්ථවිර යැ සොණකස්ථවිර යැ එසේම සිග්ගව ස්ථවිර යැ මොග්ගලීපුත්තකිස්ස ස්ථවිර පස්වැනි ශ්‍රේණියට ඇති මේ තෙරවරු දඹදිවැ විනායධර පරපුරෙහි වෙත්.

2. ඉක්කිති මහින්ද යැ ඉට්ඨිය යැ උත්තිය යැ එසේම සම්බල යැ පණ්ඩිත වූ හද්ද නාම යැ මහපැණැති මේ රහත්හු දඹදිවින් මෙහි වැඩියහ.

3. ඔහු හෙළදිවහි විනය පිටකය හැදෑරූහ, සම්මස ද ප්‍රකරණ සක ද හැදෑරූහ.

4. තතො අරිට්ඨො මෙධාච්ඡි තිස්සදත්තො ච පණ්ණිනො
විසාරදෙ කාලසුමනො ථෙරො ච දිග්ඝනාමකො
දිග්ඝසුමනො ච පණ්ණිනො
5. පුනදෙව කාලසුමනො නාගත්ථෙරො ච බුද්ධරක්ඛිනො,
තිස්සත්ථෙරො ච මෙධාච්ඡි දෙවත්ථෙරො ච පණ්ණිනො.
6. පුනදෙව සුමනො මෙධාච්ඡි විනයෙ ච විසාරදෙ,
බහුසුත්තො චූළනාගො ගජොච උප්පට්ඨකො.
7. ධම්මපාලිතනාමො ච රොහණො සාධු පුජිතො,
තස්ස සිස්සො මහාපසෙකො ඛෙමනාමො තිපෙට්ඨකො,
දිපෙ තාරකරාජො ච පසෙකො අතිරොච්ඡ.
8. උපතිස්සො ච මෙධාච්ඡි චූස්සදෙවො මහාකප්ඵි,
පුනදෙව සුමනො මෙධාච්ඡි පුප්ථනාමො¹ බහුසුත්තො.
9. මහාකප්ඵි මහාසිවො පිට්ඨකෙ සබ්බත්ථ කොච්ඡෙ,
පුනදෙව උපාලි මෙධාච්ඡි විනයෙ ච විසාරදෙ.
10. මහානාගො මහාපසෙකො සඤ්චම්චංසකොච්ඡෙ,
පුනදෙව අභයො මෙධාච්ඡි පිට්ඨකෙ සබ්බත්ථ කොච්ඡෙ.
11. තිස්සත්ථෙරො ච මෙධාච්ඡි විනයෙ ච විසාරදෙ,
තස්ස සිස්සො මහාපසෙකො පුප්ථනාමො² බහුසුත්තො,
සාසනං අනුරක්ඛනො ජලේදිපෙ පතිට්ඨිනො.
12. චූළනාගො ච මෙධාච්ඡි විනයෙ ච විසාරදෙ,
තිස්සත්ථෙරො ච මෙධාච්ඡි සඤ්චම්චංසකොච්ඡෙ
13. චූස්සදෙවො ච³ මෙධාච්ඡි විනයෙ ච විසාරදෙ,
සිවත්ථෙරො ච මෙධාච්ඡි විනයෙ සබ්බත්ථ කොච්ඡෙ.
14. එතෙ නාගා මහාපසෙකො විනයසෙකො මහාකොච්ඡි,
විනයං දිපෙ පකාසෙසුං පිට්ඨං තඬ්ඬපණ්ණිකාති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්මුද්ධෙන
භික්ඛුනීනං ඡට්ඨං පාරාජිකං කන්දපසුකතනනි : සාවච්ඡියං පසෙකතං.
කං ආරබ්භාති : චූළනාගො භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කිසිං චජ්ඣග්ගිනි :
චූළනාගො භික්ඛුනී ජානං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනං භික්ඛුනීං
නෙවත්තනා පච්චොදෙසි, න ගණ්ණ ආරොචෙසි, තස්මිං චජ්ඣග්ගිං.
එකා පසෙකතා. ඡත්තං ආපත්තිසම්මුච්ඡානානං එකෙන සම්මුච්ඡානෙන
සම්මුච්ඡාති : කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සම්මුච්ඡාති -පෙ-

3. භික්ඛුනීනං සත්තමං පාරාජිකං කන්දපසුකතනනි : සාවච්ඡියං
පසෙකතං. කං ආරබ්භාති; චූළනාගො භික්ඛුනීං ආරබ්භ. කිසිං
චජ්ඣග්ගිනි : චූළනාගො භික්ඛුනී සමග්ගොග සබ්බෙන උක්ඛිතතං අරිට්ඨං
භික්ඛුං ගඤ්චාච්ඡිප්පබ්බං අනුචිතති, තස්මිං චජ්ඣග්ගිං. එකා පසෙකතා.
ඡත්තං ආපත්තිසම්මුච්ඡානානං එකෙන සම්මුච්ඡානෙන සම්මුච්ඡාති
ධුරන්තිකෙඛපෙ -පෙ-

1. චූස්සනාමො - සිමු.
2. චූස්සනාමො - සිමු.
3. චූළදෙවො ච - මජ්ඣං.

4. ඉක්බිති ප්‍රඥා වූ අර්ධය ප්‍රතික්ෂේප වූ නිසිදරයක් යැ විශාරද වූ කාලසීමා යැ දියනාමස්ථිර යැ ප්‍රතික්ෂේප වූ දීප්තියක් යැ.

5. වැළඳු කාලසීමා යැ නාමස්ථිර යැ බුද්ධරක්ෂිත යැ නුවණැති නිසි ස්ථිර යැ ප්‍රතික්ෂේප දෙවස්ථිර යැ.

6. නැවත ප්‍රඥා වූ විනයයේ විශාරද වූ සුමන ස්ථිර යැ අනභිභවනීය හස්තිරාජයකු බඳු වූ බහුශ්‍රැත වූ ළඟාග ස්ථිර යැ.

7. සාධුත් විසින් පුද්ගලයා රොහණ බමමපාලික නම් ස්ථිර යැ ඔබගේ ශිෂ්‍ය වූ හෙළදිවැ වන්ද්‍රයාගෙන් ප්‍රඥාගෙන් උසස් වැ බැබළුණු මහාප්‍රඥා ත්‍රිපිටකධර බෙම නම් ස්ථිර යැ.

8. නුවණැති උපනිසි ස්ථිර යැ මහාකර්ම වූ පුස්සදේව ස්ථිර යැ ඉක්බිති නුවණැති සුමන ස්ථිර යැ, බහුශ්‍රැත පුළුඵ (පදුම) නම් ස්ථිර යැ.

9. ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ මහාකර්ම මහාසිව යැ වැළඳු ප්‍රශස්ත නුවණැති විනයයෙහි විශාරද වූ උපාලි ස්ථිර යැ.

10. ශාසනාධිපති දැනීමෙහි දක්ෂ වූ මහාප්‍රඥා වූ මහානාග ස්ථිර යැ නැවත ද නුවණැති ත්‍රිපිටකයෙහි දක්ෂ වූ අභය ස්ථිර යැ.

11. නුවණැති විනයයෙහි දක්ෂ වූ නිසි ස්ථිර යැ ඔබගේ ශිෂ්‍ය (ලක්දිවන් ගොස්) සසුන් රක්ෂිත දඹදිවැ වැඩසුන් මහාප්‍රඥා වූ බහුශ්‍රැත පුළුඵ (සුමන) නම් ස්ථිර යැ.

12. නුවණැති විනයයෙහි ද දක්ෂ වූ ළඟාග ස්ථිර යැ ප්‍රඥා වූ ශාසනාධිපති දක්ෂ නිසි ස්ථිර යැ.

13. බුද්ධිමත් විනයයෙහි ද විශාරද වූ දේව ස්ථිර යැ නුවණැති සියලු විනයයෙහි දක්ෂ සිවස්ථිර යැ.

14. මහාප්‍රඥා වූ විනය දන්නා මාර්ගඥනයෙහි දක්ෂ මේ ක්ෂේත්‍රයෙන් විනය පිටකය හෙළදිවැ පැවසුහු.

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මෙහෙණන් පිළිබඳ යම් සවැනි පරිච්ඡිකපදයක් පණවන ලද නම් එය කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්තුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනාදා භික්ෂුණිය ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : ථූල්ලනාදා මෙහෙණ දන දන පරිච්ඡිකපද පැණවීම මෙහෙණකට තොමෝ නොම වෝදනා කළා ය, මෙහෙණගණයාගට නොදන් වූ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුප්පාදනයකින් නැතියි : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතෙන් ද නැති. . . .

3. මෙහෙණන් පිළිබඳ සත්වැනි පරිච්ඡිකපද කොතන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්තුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනාදා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : ථූල්ලනාදා මෙහෙණ සමගසඤ්ඤා විසින් උක්කපණය කරමයෙන් තෙරණ ලද පෙර ගිවුලිහිණින් මැරු කුලයෙහි උපන් අර්ථය භික්ෂුගට අනුවර්තක වූ ය, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි, සවැදැරුම් ආපත්ති සමුප්පාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුප්පාදනයකින් නැතියි. ධුරනික්ෂේපයෙහි යැ. . . .

4. හිකුණුනිනං අට්ඨමං පාරාජිකං කන්ද පසුකුණුවාගේ : සාවච්ඡිතං පසුකුණුවාගේ. කං අරබ්භාති : ඡබ්බග්ගිකං හිකුණුනිතො අරබ්භ. කිසම්මං චජ්ඣසම්මානි : ඡබ්බග්ගිකං හිකුණුනිතො අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙත්ථං, තස්මිං චජ්ඣසම්මං. එකා පසුකුණුවාගේ. ඡන්තං අපතතිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානී බ්‍රුරනිකේධපෙ -පෙ-

අට්ඨ පාරාජිකං හිකුණුනිතො.

තස්ස අදානං :

මෙපුනාදිනාදානසු මනුස්සවිග්ගහතරි,
කායසංගහං ඡාදෙති උකඛිතතා අට්ඨචජ්ඣකා;
පසුකුණුවෙසි මහාවිරො ඡෙජ්ජචජ්ඣ අසංගහාති.

1.2

සංකාදිසෙස කණ්ණෙයා

1. ගං තෙන හගවතා ජානතා පසුකුණුවාගේ අරභතා සම්මාසම්මුද්ධෙන උසුගව්‍යාදිකාය හිකුණුනිතො අට්ඨං කණ්ණෙයා සංකාදිසෙසො කන්ද පසුකුණුවෙතො-පෙ-කෙනානතනති.

ගං තෙන හගවතා ජානතා පසුකුණුවාගේ අරභතා සම්මාසම්මුද්ධෙන උසුගව්‍යාදිකාය හිකුණුනිතො අට්ඨං කණ්ණෙයා සංකාදිසෙසො කන්ද පසුකුණුවෙතොති : සාවච්ඡිතං පසුකුණුවෙතො.

කං අරබ්භාති : පුලුනඤ්ඤං හිකුණුනිං අරබ්භ

කිසම්මං චජ්ඣසම්මානි : පුලුනඤ්ඤං හිකුණුනි උසුගව්‍යාදිකා විහරි, තස්මිං චජ්ඣසම්මං.

අපි තන්ද පසුකුණුවාගේ, අනුපසුකුණුවාගේ අනුපපන්නපසුකුණුවාගේති : එකා පසුකුණුවාගේ, අනුපසුකුණුවාගේ අනුපපන්නපසුකුණුවාගේ තස්මිං නපි

සබ්බත්ත පසුකුණුවාගේ පදෙසපසුකුණුවාගේති : සබ්බත්ත පසුකුණුවාගේ.

සාධාරණපසුකුණුවාගේ අසාධාරණපසුකුණුවාගේති : අසාධාරණපසුකුණුවාගේ.

එකතො පසුකුණුවාගේ උගතො පසුකුණුවාගේති : එකතො පසුකුණුවාගේ.

චතුර්තං පාතිමොකුද්දෙසානං කණ්ණෙයං කන්ද පරිසංපන්නානි : නිදුනොගමං නිදුනපරිසංපන්නං.

කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡතිති : තතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති.

චතුර්තං විපතනිනං කතමං විපතනිති : පිලිවිපතනි.

සත්තත්තං අපතතිකකිකානං කතමො අපතතිකකිකානි : සංකාදිසෙසපතතිකකිකානි.

4. මෙහෙණත් පිළිබඳ අවචැති පරිච්ඡිකපදය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැබ යැ යත් : සවග මෙහෙණත් ඇරැබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : සවග මෙහෙණත් අවචැති පරිච්ඡික වස්තුව පිටවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැන්වි එකෙකි, සවැරැමි ආපත්තිසමුට්ඨානායත් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නැතියි : ධුරන්තූපයෙහි යැ. . . .

අට පරිච්ඡික.

එහි වස්තුවාමාවලිය :

මෙවුන්දම් පරිච්ඡික යැ, අධිනාදන් පරිච්ඡික යැ, මිනිස්චිකා පරිච්ඡික යැ, උතුරුමිනිස්දම් පරිච්ඡික යැ, කාසසභපරිච්ඡික යැ, වජ්ජපට්ඨිච්ඡික පරිච්ඡික යැ, උක්ඛිත්තානුවත්තක පරිච්ඡික යැ, අට්ඨවත්ථුක පරිච්ඡික යැ යි මේ අට නිසැකයෙන් ඡෙද්ධවස්තු යැයි මහාවීර වූ මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ පණවා වදළු සේකි.

1.2

සධ්‍යාදියේ කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මානත්‍රෝධෝත්සන්න වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදෙන මෙහෙණ පිළිබඳ යම් සහවෙසෙසක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ, කවරක ඇරැබ යැ, කිනම් වස්තුවෙකැ, . . . කවුරුත් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් මානත්‍රෝධෝත්සන්න වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදෙන මෙහෙණ පිළිබඳ යම් සහවෙසෙසක් පණවන ලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී.

කවරක ඇරැබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැබ යැ.

කිනම් වස්තුවෙකින් යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ මානත්‍රෝධෝත්සන්න වශයෙන් විවාද කරමින් අධිකරණයෙහි යෙදී වූයු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ.

එහි පසැකැන්වි අනුපසැකැන්වි අනුප්පන්නපසැකැන්වි ඇද්ද යත් : පසැකැන්වි එකක, අනුපසැකැන්වි අනුප්පන්නපසැකැන්වි එහි නැති.

සබ්බත්ථපසැකැන්වි පදෙසපසැකැන්වි ද යත් : සබ්බත්ථපසැකැන්වි යි.

සාධාරණපසැකැන්වි අසාධාරණපසැකැන්වි ද යත් : අසාධාරණපසැකැන්වි යැ.

එකතොපසැකැන්වි උභතොපසැකැන්වි ද යත් : එකතොපසැකැන්වි යි.

සිවුවැරැමි පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙහි කොහි පිහිටියේ යැ කොහි ඇතුළත් යැ යත් : නිදනායෙහි පිහිටියේ යැ, නිදනායෙහි ඇතුළත් යැ.

කිනම් උද්දේසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ යැ යත් : තෙවන උද්දේසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ.

සිවුවැරැමි විපත්තින් අතුරෙහි කිනම් විපත්තියෙකැ යත් : ශීලවිපත්ති යි.

සත්වැරැමි ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිනම් ආපත්තිස්කන්ධයෙකැ යත් : සධ්‍යාදියෙහි පත්තිස්කන්ධ යි.

ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීති : ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : සිය කායනො ව වාචනො ව සමුට්ඨානී, න චිත්තනො, සිය කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී -පෙ- කෙනාහනනනි : පරම්පරාහනං.

උපාලි දසකො වෙවි-පෙ-පිටකං තබ්බපණ්ණීයානි.

2. වොරිං වුට්ඨාපෙනානා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසැසැත්තොති : සාවච්ඡියං පසැසැත්තො. කං ආරබ්භානි : පුලලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්නනි : පුලලනදු භික්ඛුනී වොරිං වුට්ඨාපෙසි, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : සිය වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී, න කායනො : සිය කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨානී-පෙ-

3. එකාය ගාමනතරං ගච්ඡනානා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසැසැත්තොති : සාවච්ඡියං පසැසැත්තො. කං ආරබ්භානි : අසැසැත්තරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්නනි : අසැසැත්තර භික්ඛුනී එකාව ගාමනතරං ගච්ඡ, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති තිසෙසා අනු-පසැසැත්තියො. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : පරම්පරාජිකෙ-පෙ-

4. සමග්ගෙන සඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ඣ සායනෙන අනප්පොකෙති: කාරකසඛිකං අනසැසැත්ත ගණ්ණ ජදං ඔසාරෙතියා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසැසැත්තොති : සාවච්ඡියං පසැසැත්තො. කං ආරබ්භානි : පුලලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්නනි : පුලලනදු භික්ඛුනී සමග්ගෙන සඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ඣසායනෙන අනප්පොකෙති: කාරක-සඛිකං අනසැසැත්ත ගණ්ණ ජදං ඔසාරෙසි, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී, ධුරතිකෙඛපෙ-පෙ-

5. අවස්සනාය භික්ඛුනියා අවස්සනාය පුරිසපුග්ගලාය හන්දනො බාදනියං වා ගොජනියං වා සහන්දා පටිග්ගහෙති: භුඤ්ජනානා සඛිකාදිසෙසො කන්ද පසැසැත්තොති : සාවච්ඡියං පසැසැත්තො. කං ආරබ්භානි : සුදුරිනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්නනි : සුදුරිනදු භික්ඛුනී අවස්සනා අවස්සනාය පුරිසපුග්ගලාය හන්දනො ආමිසං පටිග්ගහෙසි, තසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී, පරම්පරාජිකෙ-පෙ-

සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි කෙතෙක් සමුට්ඨානායෙන් නභි යැ යත් : සමුට්ඨානා දෙකෙකින් නභිධි : කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නභිධි, සිතීන් නො නභි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නභි. . . . කවුරුන් විසින් ගෙණ එන ලද යැ යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි සථිවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ, . . . විනය පිටකය තබාපත් නම් වූ හෙළදිවහි පැවසුහ.

2. සෙරක උපසපත් කරවන්නිය පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැත්නුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ සෙරක උපසපත් කරවූ යැ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨානා දෙකෙකින් නභිධි : කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතීන් ද නභිධි, කයින් නො නභි. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නභි. . . .

3. එකලා වැ අත් ගමකට යන මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි දී පණවන ලද යත් : සැවැත්නුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් හුදෙකලා වූවා ම අත් ගමකට ගියා යැ, ඒ වස්තුවෙකින් යැ, පඤ්ඤාත්ති එකකැ. අනුපඤ්ඤාත්ති තුණකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභිධි : පට්ඨපාරාජික සමුට්ඨානායෙන් නභි. . . .

4. සමගසභුන් විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උබෙවුනිකම් කරණ ලද මෙහෙණකට කාරකසභිසයා නො විචාරා එම කාරකගණයාගේ අදහස නො දන ඔසාරණකම් කරන්නිය පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ සමගසභුන් විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උබෙවුනිකම් කරණ ලද මෙහෙණක කාරකසභිසයා නො විචාරා එම කාරක ගණයාගේ අදහස නො දන ඇතුළත් කරගත, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභිධි : ධුරන්තිකපයෙහි යැ. . . .

5. මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක විසින් මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ, යත් : සුන්දරිනන්ද භික්ෂුණිය ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සුන්දරිනන්ද මෙහෙණ මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූවා මෙවුන්දම්මරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් අහරක් පිළිගත, ඒ වස්තුවෙකින් යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නභිධි : පට්ඨපාරාජිකසමුට්ඨානායෙහි යැ. . . .

6. “කිං තෙ අග්ගෙ, එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා, යතො නිං අනවස්සුතා, ඉඛ්ඤාග්ගෙ, යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා හොජනීයං වා, තං නිං සහන්තං පටිග්ගහෙත්වා බාද වා, භුඤ්ඤ වා”ති උග්ගොජෙනියා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතොති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිස්මිං චජ්ඣස්මිනති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනී “කිං තෙ අග්ගෙ, එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො නිං අනවස්සුතා, ඉඛ්ඤාග්ගෙ, යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනීයං වා හොජනීයං වා, තං නිං සහන්තං පටිග්ගහෙත්වා බාද වා, භුඤ්ඤ වා”ති උග්ගොජෙසි, තස්මිං චජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති පෙ-.

7. කුපිතාග අනතතමනාග භික්ඛුනියා යාවතතියං සමනුභාසනාග නප්පටිතිස්සජ්ඣනියා,¹ සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතොති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති : චණ්ඩකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිස්මිං චජ්ඣස්මිනති : චණ්ඩකාලී භික්ඛුනී කුපිතා අනතතමනා එවං අවච “බුද්ධං පච්චාචිකකාමි, ධම්මං පච්චාචිකකාමි, සඛ්ඤං පච්චාචිකකාමි, සිකකං පච්චාචිකකාමි”ති, තස්මිං චජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ධුරන්තකෙට්ඨෙපෙ-පෙ-.

8. කිස්මිම්ඵදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතාග භික්ඛුනියා යාවතතියං සමනුභාසනාග නප්පටිතිස්සජ්ඣනියා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතොති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති : චණ්ඩකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිස්මිං චජ්ඣස්මිනති : චණ්ඩකාලී භික්ඛුනී කිස්මිම්ඵදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතා කුපිතා අනතතමනා එවං අවච “ඡන්දගාමි නියො ව භික්ඛුනියො දොසගාමිනියො ව භික්ඛුනියො මොහගාමිනියො ව භික්ඛුනියො භයගාමිනියො ව භික්ඛුනියො”ති, තස්මිං චජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුරන්තකෙට්ඨෙපෙ-පෙ-

9. සංසට්ඨානං භික්ඛුනීනං යාවතතියං සමනුභාසනාග නප්පටිජානිස්සන්තීනං සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ත පඤ්ඤාතොති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිස්මිං චජ්ඣස්මිනති : සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො සංසට්ඨා විහරිංසු, තස්මිං චජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුරන්තකෙට්ඨෙපෙ-පෙ-

1. නප්පටිතිස්සජ්ඣනියා - මජ්ඣිම.

6. “ ආයඨාව, තෙලෙ පුරුෂපුද්ගල මෙවුන්දම්ථරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නොතෙත් වූයේ හෝ තිට කුමක් කරන්නේ ද, යම්භෙයකින් තෝ මෙවුන්දම්ථරායෙන් නොතෙත් වූයෙහි ද, එබැවින් ආයඨාව, තෙලෙ පුරුෂපුද්ගල යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ තිට දේ ද, එය තෝ සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ ” යි යොදවන මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තු යෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් “ ආයඨාව, ” තෙලෙ පුරුෂපුද්ගල මෙවුන්දම්ථරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නොතෙත් වූයේ හෝ තිට කුමක් කරන්නේ ද, යම්භෙයකින් තෝ මෙවුන්දම්ථරායෙන් නොතෙත් වූයෙහි ද, එබැවින් ආයඨාව, තෙලෙ පුරුෂ පුද්ගල යම් කැයුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ තිට දේ නම් එය තෝ සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ ” යි යෙදවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නඟියි. . . .

7. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ කිපියා වූ නොසියමන් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : වණ්ඩකාළි භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ කිපියා නොසියමන් වූවා “ බුදුන් ප්‍රත්‍යා ඛ්‍යාන කෙරෙහි, ධර්මය ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කෙරෙහි, සඨසයා ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කෙරෙහි, ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන කෙරෙහි ” යි මෙසේ කිවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානෙකින් නඟියි. ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

8. (සිවු අධිකරණයන් අතුරෙන්) කිසියම් අධිකරණයෙකින් පැරද වූ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණක පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන්හිදී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : වණ්ඩකාළි භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ කිසියම් අධිකරණයෙකින් පරදවන ලද්දී කිපියා නොසියමන් වූවා “ භික්ෂුණිහු ඡන්ද යෙනුදු අග්නියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණිහු ද්වේෂයෙහි අග්නියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණිහු මෝහයෙහි අග්නියට ගියාහු යැ, භික්ෂුණිහු භයෙහි අග්නියට ගියාහු ” යි මෙසේ කිවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

9. (නුසුදුසු කායවාක් ප්‍රයෝගයෙන්) ගිහි මිනිසුන් හා එක් වූ තුන් යළ තෙක් සමනු භාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණන් පිළිබඳ සභවෙසෙස කොතැන් හිදී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ, කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහි මිනිසුන් හා නුසුදුසු කායවාක් ප්‍රයෝගයෙන් එක්වැ විසූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානෙකින් නඟියි : ධුරනික්ෂෙප යෙහි යැ. . . .

10. “ආයාබෙනි, තෙපි ගිහි මිනිසුන් හා එක්ව ම වසවු, තෙපි වෙන් වූ නොවසවු” යි මෙහෙයවන්නාවූ තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ලබ්ධිය) නො හරිණ මෙහෙණ පිළිබඳ සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ “ආයාබෙනි, තෙපි ගිහියන් හා එක්ව ම වසවු, වෙන් වූ නො වසවු” යි මෙහෙයවූවා යැ. ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි, සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්බි : ධුරන්තිකෂෙපයෙහි යැ. . . .

දස සහ වෙසෙස් නිමි.

එහි වස්තු නාමාවලිය :

උස්ස යැ වොරි යැ ගාමන්තර යැ බාදන ය සමගඋක්ඛිත්ත යැ කිංතෙ යැ තුපිතා යැ කිස්මිවි යැ සංසට්ඨදෙක යැ යි දසසිංහ දන්නා ලැබේ.

1.3

නිසසග්ගිය කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දක්නා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දක්නා වූ ඒ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් (ඉවත් පොහොන්නා) පාත්‍රයක් නො ඉටා නො විකපා එක දවසකුදු තබා ගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පච්ඡිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවගමෙහෙණහු (නො ඉටා නො විකපා) පාත්‍ර රැස් කොට තබාගත්හ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි, සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්බි : කඨිනක සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

2. අකාලච්චරයක් කාලච්චරයැ යි ඉටා බෙදවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පච්ඡිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ අකාලච්චරය කාලච්චර යැයි ඉටා බෙදවූ යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි, සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්. . . .

3. මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරැළි කොට ගෙණ (පසුව) අසිදගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පච්ඡිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරැළි කොට ගෙණ (පසුව) අසිද ගන්නා යැ, ඒ වස්තුවෙකි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි, සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නම්. . . .

4. අනෙකක් විනවා (එය තබා) අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පරීක්ෂණයකින් දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ තොමෝ අනෙකක් විනවා (එය තබා) අනෙකක් විනවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි, සැවැදුරුම් ආපත්තිසම්මවිධානයන් අනුරෙහි සම්මවිධානයෙන් ම නැති. . . .

5. අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිත්‍රිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සැවැදුරුම් ආපත්තිසම්මවිධානයන් අනුරෙහි සම්මවිධාන සයෙන් ම නම්. . . .

6. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පරිදි කටයුතු කිරීමේදී පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳි යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳි යැ. කිනම් වස්තු යෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන, ඒ වස්තුවෙහි යැ, පසැඳුන්හි එකකි. සවැදූරුම ආපත්තිසම්බන්ධයන් අතුරෙහි සම්බන්ධයක් සහතික කරනු ලබන ම නම්. . . .

7. අනෙකක්ෂු පිණිස දුන් අනෙකක්ෂු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් තමන් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසඟි පවිත්‍රිය කොතැන්හි දී පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳම යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳම යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්ෂු පිණිස දුන් අනෙකක්ෂු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් තමන් විසින් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක්ෂු විනවුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුවධානයන් අනුරෙහි සමුවධානයෙන් ම නඟී. . . .

8. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණයකු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පවිත්‍ර කොකාත්ති පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳිබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳිබ යැ. කිනම් වස්තු යෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණයකු පිරිකරින් අනෙකක් විනවුන, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසම්මුට්ඨානගන් අනුරෙහි සම්මුට්ඨාන සයෙන් ම නම්. . . .

9. අනෙකක්ෂු පිණිස දුන් අනෙකක්ෂු උදෙසා දුන් ගණයකු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් ව්‍යවහාර මෙහෙය පිළිබඳ නිසි පරිදිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳවූ ඇය : බොහෝ මෙහෙයන් ඇඳවූ ඇ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙයන් අනෙකක්ෂු පිණිස දුන් අනෙකක්ෂු උදෙසා දුන් ගණයකු පිරිකරින් තමන් ඉල්ලා ගත් දෙයින් අනෙකක් ව්‍යවහාර, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසුපසින් එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසමුපධානයන් අතුරෙහි සමුපධාන සයෙන් ම නගී. . .

10. අඤ්ඤාදජීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාද්දිසිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤාචිකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචිතතියං කන්ත පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භානි : පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජුගමිනනි : පුලලනන්ද භික්ඛුනි අඤ්ඤාදජීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාද්දිසිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤාචිකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙසි, තගමිං වජ්ජුගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-.

11. අතිරේකවතුකකංසපරමං ගරුපාපුරණං වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචිතතියං කන්ත පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භානි : පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජුගමිනනි : පුලලනන්ද භික්ඛුනි රාජානං කම්බලං විඤ්ඤාපෙසි, තගමිං වජ්ජුගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

12. අතිරේකඅභිකේතයාකංසපරමං ලහුපාපුරණං වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචිතතියං කන්ත පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භානි : පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජුගමිනනි : පුලලනන්ද භික්ඛුනි රාජානං බොමං විඤ්ඤාපෙසි, තගමිං වජ්ජුගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

දම්බදස නිසංගතියා පාචිතතියා නිවසිතා

තසුද්දනං :

පතතං අකාලං කාලඤ්ඤා පරිවතෙත ව විඤ්ඤාපෙ,
වේතාපෙනා අඤ්ඤාදජී සම්බික්ඤ්ඤා මහාජනිකං,
සඤ්ඤාචිකා පුග්ගලිකා වතුකකංසාකේතයානි.

1.4

පාචිතතිය කණ්ණෙයා

4.1

1. යං තෙන හගවිතා ජානතා පග්ගතා අරහතා සම්මාසම්මුද්ධෙන ලහුණං බාදනතියා පාචිතතියං කන්ත පඤ්ඤාතතනනි : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භානි : පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජුගමිනනි : පුලලනන්ද භික්ඛුනි න මතතං ජානිතා බහුං ලහුණං හරපෙසි, තගමිං වජ්ජුගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ආපතති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි, එදුක්ඛෙයාමකෙ -පෙ-

10. අනෙකක් පිරිස දුන් අනෙකක් උදෙසා දුන් පුළුල්පත් පිරිසින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයිත් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පරිදිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ ඇඳ බැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ අනෙකක් පිරිස දුන් අනෙකක් උදෙසා දුන් පුළුල්පත් පිරිසින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයිත් අනෙකක් විනවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැත්ති එකකි. සැවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධයෙන් අතුරෙහි සම්බන්ධය සයෙන් ම නම්. . . .

11. සොළොස් කහවණුවකට වඩා අගනා (ශීත කාලයෙහි පොරොණ) ගරු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පරිදිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ ඇඳ බැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ කොසොල් රජුගෙන් පලසක් විනවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැත්ති එකකි. සැවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධයෙන් අතුරෙහි සම්බන්ධය සයෙන් ම නම්. . . .

12. කහවණු දසකට වඩා අගනා (උෂ්ණ කාලයෙහි පොරොණ) ලුහුපාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ පිළිබඳ නිසි පරිදිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ ඇඳ බැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ කොසොල් රජුගෙන් කොමිපිළියක් විනවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැත්ති එකකි. සැවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධයෙන් අතුරෙහි සම්බන්ධය සයෙන් ම නම්. . . .

දෙළොස් නිසිපරිදි නිමි.

එහි වස්තු නාමාවලිය

පාත්‍ර යැ, අකාල යැ, කාල යැ, පරිවර්තන යැ, විභජන යැ, වේතාපන යැ, අසැඳු දත්තික යැ, සබ්බක යැ, මහාජනික යැ, සංයාපිත යැ, සුග්ගලික යැ, චතුක්කංසපරම යැ, අධිසංකයා කංසපරම යැයි සිකපද දෙළොසෙකි.

1.4

පාචනනිය කාණ්ඩය

4.1

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දන්නාවූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දන්නා වූ ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් ලුහුණු අනුභව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ යම් පරිදි සිටියෙක් පණවනලද නම් එය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ ඇඳ බැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්ද මෙහෙණ පමණ නො දන බොහෝ ලුහුණු ගෙන්වූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැඳැත්ති එකකි. සැවැදැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධයෙන් අතුරෙහි සම්බන්ධය දෙකෙකින් නිමි : එළකලොමක සම්බන්ධයෙනි. . . .

2. සම්මාධෙව ලොමං සංභරපෙනායා පාචිතතියං කළු පඤ්ඤානතනති : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣග්ගිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනිගො සම්මාධෙව ලොමං සංභරපෙසු, තසමිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

3. තලුඝාතකෙ පාචිතතියං කළු පඤ්ඤානතනති : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : ඥො භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣග්ගිනති : ඥො භික්ඛුනිගො තලුඝාතකං අකංසු, තසමිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති පරිමපාරාජිකෙ -පෙ-

4. ජතුම්චකෙ පාචිතතියං කළු පඤ්ඤානතනති : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣග්ගිනති : අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී ජතුම්චකං ආදිසි, තසමිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, පරිමපාරාජිකෙ -පෙ-

5. අතිරෙකආභිගුලපබ්බපරමං උදකසුඤ්ඤිකං ආදියනතියා පාචිතතියං කළු පඤ්ඤානතනති : සකෙකසු පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣග්ගිනති : අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී අතිගමතිරං උදකසුඤ්ඤිකං ආදිසි, තසමිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, පරිම පාරාජිකෙ -පෙ-

6. භික්ඛුසං භුඤ්ජනසං පාචිගෙන වා විබුපනෙන ව උප-තිට්ඨනතියා පාචිතතියං කළු පඤ්ඤානතනති : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣග්ගිනති : අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී භික්ඛුසං භුඤ්ජනසං පාචිගෙන වා විබුපනෙන ව උපතිට්ඨී, තසමිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ආති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ -පෙ-

7. ආමකධඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙනා භුඤ්ජනතියා පාචිතතියං කළු පඤ්ඤානතනති : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමඛසුලා භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣග්ගිනති : සමඛසුලා භික්ඛුනිගො ආමකධඤ්ඤං විඤ්ඤාපෙනා භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං චතුති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

8. උච්චාරං වා පසාචං වා සඛකාරං වා විඝාතං වා² තිරොකුඛෙඛි වා තිරොපාකාරෙ වා ඡබ්බෙතතියා පාචිතතියං කළු පඤ්ඤානතනති : සාවජීයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣග්ගිනති : අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී උච්චාරං තිරොකුඛෙඛි තිරො-පාකාරෙ ඡබ්බෙසි¹ තසමිං වජ්ඣග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

2. සම්බාධස්ථානයෙහි ලොම් බැහැර කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතයකොත් පණවනලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණක් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : සවග මෙහෙණ හු සම්බාධස්ථානයෙහි ලොම් හැරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රවිධාන සතරෙකින් නම්. . . .

3. තලගැටීමෙහි පරීක්ෂිතයකොත් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : මෙහෙණ දොමක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : මෙහෙණ දොමක් තලගැටුම් කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රවිධානයෙකින් නම්යි. පටම පාරාජික සම්ප්‍රවිධානයෙනි. . . .

4. ජතුමට්ටකයෙහි සිටිය කොත් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ලතුයෙන් කළ මට්ටුවක් රහසහෙහි ලූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රවිධානයෙකින් නම්යි : පටම පාරාජික සම්ප්‍රවිධානයෙනි. . . .

5. අධිරා දැහුල් පුරුකකට වඩා උද්ධමය ගන්නා මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතයකොත් පණවන ලද යැ යත් : යාකා දහවුම් දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් දියෙන් පස මහ ඉතා ගැඹුරු කොට දෙව්පු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රවිධානයෙකින් නම්. පටමපාරාජික සම්ප්‍රවිධානයෙනි . . .

6. වළඳන මහණක්හට පැනින් හෝ වීරිතියෙන් හෝ උවචැන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතයකොත් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් වළඳන මහණක්හට. පැනින් ද වීරිතියෙන් ද උවචැන් කරමින් සිටිය යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රවිධාන දෙකෙකින් නම්යි : එළකලොමකසම්ප්‍රවිධානයෙනි. . . .

7. අමු ධාන්‍ය වීනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතයකොත් පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණක් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණ හු අමුධාන්‍ය වීනවා වැළඳුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රවිධාන සතරෙකින් නම්. . . .

8. මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉදුල් හෝ බිත්තියෙන් පිටත හෝ පවුරෙන් පිටත හෝ දමන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතයකොත් පණවනලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් මල බිත්තියෙන් පිටත දමූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් සම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රවිධාන සයෙන් ම නම්. . . .

9. උව්වාරම් වා පසුබිම වා සමකාරම් වා විශාසම් වා¹ හරිතෙ
 ඡන්දිනිනිතා පාචිනිතා කන්ත පසුබිමනනි : සාමන්තියම් පසුබිමනන.
 කං ආරම්භාති : සමකාරම් භික්ෂුනිතා ආරම්භ. කිත්තිම් වජ්ජිනිතා :
 සමකාරම් භික්ෂුනිතා උව්වාරම් පසුබිම වා සමකාරම් විශාසම්
 හරිතෙ ඡන්දිනිතා, තත්තිම් වජ්ජිනිතා. එකා පසුබිමනි. ඡන්තං ආපනති
 සමුච්ඡාදනං ඡති සමුච්ඡාදනෙති සමුච්ඡාදි-පෙ-

9. නවම් වා සිතම් වා වාදිනම් වා දක්ෂණාග්ග භවන්තියා පාචිනිතා
 කන්ත පසුබිමනනි : රජගහෙ පසුබිමනන. කං ආරම්භාති : ඡන්දිනිතා
 භික්ෂුනිතා ආරම්භ. කිත්තිම් වජ්ජිනිතා : ඡන්දිනිතා භික්ෂුනිතා
 නවම් වාදිනම් දක්ෂණාග්ග භවන්තියා, තත්තිම් වජ්ජිනිතා. එකා
 පසුබිමනි. ඡන්තං ආපනතිසමුච්ඡාදනං ද්විති සමුච්ඡාදනෙති සමුච්ඡාදි.
 එළකලොමකෙ-පෙ-

ලක්ෂණවග්ගා පද්ධතිය.

4.2

1 රත්නකිකාරෙ අපද්ධිපෙ පුරිසෙන සද්ධිම් එකෙනෙකාග්ග
 සන්තිට්ඨානිතා පාචිනිතා කන්ත පසුබිමනනි : සාමන්තියම් පසුබිමනන.
 කං ආරම්භාති : අසුභාරම් භික්ෂුනිතා ආරම්භ. කිත්තිම් වජ්ජිනිතා :
 අසුභාරම් භික්ෂුනිතා රත්නකිකාරෙ අපද්ධිපෙ පුරිසෙන සද්ධිම් එකෙ-
 නෙකා සන්තිට්ඨි, තත්තිම් වජ්ජිනිතා. එකා පසුබිමනි. ඡන්තං ආපනති
 සමුච්ඡාදනං ද්විති සමුච්ඡාදනෙති සමුච්ඡාදි. ථෙය්ගසන්තෙ-පෙ-

2. පරිවර්තනෙ භික්ෂාගෙ පුරිසෙන සද්ධිම් එකෙනෙකාග්ග
 සන්තිට්ඨානිතා පාචිනිතා කන්ත පසුබිමනනි : සාමන්තියම් පසුබිමනන.
 කං ආරම්භාති : අසුභාරම් භික්ෂුනිතා ආරම්භ. කිත්තිම් වජ්ජිනිතා :
 අසුභාරම් භික්ෂුනිතා පරිවර්තනෙ භික්ෂාගෙ පුරිසෙන සද්ධිම් එකෙනෙකා
 සන්තිට්ඨි, තත්තිම් වජ්ජිනිතා. එකා පසුබිමනි. ඡන්තං ආපනතිසමුච්ඡා-
 දනං ද්විති සමුච්ඡාදනෙති, සමුච්ඡාදි. ථෙය්ගසන්තෙ-පෙ-.

3. අපේක්ෂාකාගෙ පුරිසෙන සද්ධිම් එකෙනෙකාග්ග සන්තිට්ඨානිතා
 පාචිනිතා කන්ත පසුබිමනනි : සාමන්තියම් පසුබිමනන. කං ආරම්භාති :
 අසුභාරම් භික්ෂුනිතා ආරම්භ. කිත්තිම් වජ්ජිනිතා : අසුභාරම් භික්ෂුනිතා
 අපේක්ෂාකාගෙ පුරිසෙන සද්ධිම් එකෙනෙකා සන්තිට්ඨි, තත්තිම් වජ්ජිනිතා.
 එකා පසුබිමනි. ඡන්තං ආපනතිසමුච්ඡාදනං ද්විති සමුච්ඡාදනෙති
 සමුච්ඡාදි. ථෙය්ගසන්තෙ-පෙ-.

4. රජිතා වා බ්‍රහ්මෙ වා සිංහාපකෙ වා පුරිසෙන සද්ධිම් එකෙනෙ
 කාග්ග සන්තිට්ඨානිතා පාචිනිතා කන්ත පසුබිමනනි : සාමන්තියම් පසුබිමනන.
 කං ආරම්භාති : පුරුහදා භික්ෂුනිතා ආරම්භ. කිත්තිම් වජ්ජිනිතා :
 පුරුහදා භික්ෂුනිතා රජිතා වා බ්‍රහ්මෙ වා සිංහාපකෙ වා පුරිසෙන
 සද්ධිම් එකෙනෙකා සන්තිට්ඨි, තත්තිම් වජ්ජිනිතා. එකා පසුබිමනි.
 ඡන්තං ආපනතිසමුච්ඡාදනං ද්විති සමුච්ඡාදනෙති සමුච්ඡාදි. ථෙය්ග-
 සන්තෙ-පෙ-

1. උව්වාරම් පසුබිම වා සමකාරම් විශාසම් (ඉතිපි)

2. රජිතාග්ග - මජ්ඣිම.

9. නිල් තණබිමකු මල හෝ මු හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉදුල් හෝ දමන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිබිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : බොහෝ මෙහෙණහු නිල් තණ බිමෙහි මල ද මු ද කෙළ ද කසළ ද ඉදුල් ද දමූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සයෙන්ම නම්. . . .

10. නටනු හෝ ගයනු හෝ වයනු හෝ දක්නා පිණිස යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්ති බිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහ නුවර දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : සවග මෙහෙණහු නැවුම් ද ගැලුම් ද වැලුම් ද දක්නා පිණිස ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි : එළක ලොමක සමුච්ඡාදනයෙනි. . . .

පළමුවන ලක්ෂණ වර්ග යි

(4.2)

1. පහන් නැති රෑ අදුරෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලාව වෙතැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිබිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් කිසිදු එළියක් නැති රෑ අදුරෙහි එකලා පිරිමියකු හා එකලා ව ළං වැ සිටිය ය. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි : ථෙයාසත්ථකයෙහි ය. . . .

2. පිළිසන් පියසෙක්ති එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ ළං වැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිබිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් පිළිසන් පියසෙක්ති එකලා පිරිමියකු හා එකලා වැ ළං වැ සිටිය ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි : ථෙයාසත්ථකයෙහි යැ. . . .

3. එළිමහනෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ ළං වැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිබිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් එළිමහනෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ ළං වැ සිටිය ය. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි. ථෙයාසත්ථකයෙහි යැ. . . .

4. වීරියෙහි හෝ විනිවිද නොගිය කුඩා වීරියෙහි හෝ සතර මංසන්ධියෙහි හෝ එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ වෙතැ සිටින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිබිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ථුල්ලනන්දා මෙහෙණ වීරියෙහි ද විනිවිද නොගිය වීරියෙහි ද සතර මංසන්ධියෙහි ද එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා ව වෙතැ සිටිය යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්යි. ථෙයාසත්ථකයෙහි යැ. . . .

5. පුරෝහතනං කුලානි උපසංඝමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පක්කමනතිං පාචිතතිං කන්දපසැඟුනට්ටම : සාවච්ඡියං පසැඟුනට්ටම. කං ආරම්බාති : අසැඟුනට්ටම භික්ඛුනිං ආරම්බ. කිංගම් වජ්ජගම්නති : අසැඟුනට්ටම භික්ඛුනි පුරෝහතනං කුලානි උපසංඝමිත්වා ආසනෙ නිසිදිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පක්කමි, තසම් වජ්ජගම්. එකා පසැඟුනට්ටම. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. කසිනකෙ-පෙ.

6. පච්ඡාභතනං කුලානි උපසංඝමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසිදනතිං පාචිතතිං කන්දපසැඟුනට්ටම : සාවච්ඡියං පසැඟුනට්ටම. කං ආරම්බාති : පුලලනදුං භික්ඛුනිං ආරම්බ. කිංගම් වජ්ජගම්නති : පුලලනදු භික්ඛුනි පච්ඡාභතනං කුලානි උපසංඝමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසිදි, තසම් වජ්ජගම්. එකා පසැඟුනට්ටම. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. කසිනකෙ-පෙ.

7. විකාලෙ කුලානි උපසංඝමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්ධිත්වා වා සන්ධිපෙත්වා වා අභිනිසිදනතිං පාචිතතිං කන්දපසැඟුනට්ටම : සාවච්ඡියං පසැඟුනට්ටම. කං ආරම්බාති : සමඛුලා භික්ඛුනියං ආරම්බ. කිංගම් වජ්ජගම්නති : සමඛුලා භික්ඛුනියං විකාලෙ කුලානි උපසංඝමිත්වා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්ධිත්වා අභිනිසිදිංසු, තසම් වජ්ජගම්. එකා පසැඟුනට්ටම. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. කසිනකෙ-පෙ.

8. දුග්ගතිතෙන දුපඛාරිතෙන පරං උප්ඛාපෙනතිං පාචිතතිං කන්දපසැඟුනට්ටම : සාවච්ඡියං පසැඟුනට්ටම. කං ආරම්බාති : අසැඟුනට්ටම භික්ඛුනිං ආරම්බ. කිංගම් වජ්ජගම්නති : අසැඟුනට්ටම භික්ඛුනි දුග්ගතිතෙන දුපඛාරිතෙන පරං උප්ඛාපෙයි, තසම් වජ්ජගම්. එකා පසැඟුනට්ටම. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ.

9. අතතානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මවරියෙන වා අභිසංඝතියං පාචිතතිං, කන්දපසැඟුනට්ටම : සාවච්ඡියං පසැඟුනට්ටම. කං ආරම්බාති : වණ්ඛකාලිං භික්ඛුනිං ආරම්බ. කිංගම් වජ්ජගම්නති : වණ්ඛකාලි භික්ඛුනි අතතානං පරමි නිරයෙන පි බ්‍රහ්මවරියෙන පි අභිසංඝ, තසම් වජ්ජගම්. එකා පසැඟුනට්ටම. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ.

10. අතතානං වධිත්වා වධිත්වා රෙදනතිං පාචිතතිං කන්දපසැඟුනට්ටම : සාවච්ඡියං පසැඟුනට්ටම. කං ආරම්බාති : වණ්ඛකාලිං භික්ඛුනිං ආරම්බ. කිංගම් වජ්ජගම්නති : වණ්ඛකාලි භික්ඛුනි අතතානං වධිත්වා වධිත්වා රෙදි, තසම් වජ්ජගම්. එකා පසැඟුනට්ටම. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. බුරුනිකෙපෙ-පෙ.

රතනකිකාරවග්ගො දුතියො.

5. පෙරබත්ති කුලයන්ට එළඹ තිබියත් නො පිළිවිස බැහැර යන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් පෙරබත්ති කුලයන්ට එළඹ ආසනයෙහි තිද තිබියත් නො පිළිවිස බැහැර ගියා ය. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසැදැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නගියි : කඩිනමකයෙහි යැ. . . .

6. පසුබත්ති කුලයන්ට එළඹ තිබියත් නො පිළිවිස ආසනයෙහි තිදන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : පුල්ලනන්දා මෙහෙණ පසුබත්ති කුලයන්ට එළඹ තිබියත් නො පිළිවිස ආසනයෙහි තිදනකු. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසැදැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නගියි : කඩිනමකයෙහි යැ. . . .

7. විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ තිබියත් නො පිළිවිස ගයාචක් අතුරා හෝ අතුරුවා හෝ තිදන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ තිබියත් නො පිළිවිස ගයාචක් අතුරා හුන්හ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසැදැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන දෙකෙකින් නගියි. කඩිනමකයෙහි යැ. . . .

8. නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැරීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැරීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරවූ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසැදැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන තුනෙකින් නගියි. . . .

9. තමාට හෝ අන් උපසපන් මෙහෙණකට හෝ නිරයෙන් හෝ බලසරින් හෝ සාපකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : වන්ධකාළි මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වන්ධකාළි මෙහෙණ තමාට ද අන් උපසපන් මෙහෙණකට ද නිරයෙන් ද බලසරින් ද සාප කළා ය. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසැදැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි සම්මුඛයාන තුනෙකින් නගියි. . . .

10. තමාට පැහැර හඬන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : වන්ධකාළි මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වන්ධකාළි මෙහෙණ තමාට පැහැර හැඬූ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පසැදැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්මුඛයාගන් අතුරෙහි එක් සම්මුඛයානෙකින් නගියි : ධුරන්තිමයෙහි යැ. . . .

(4.3)

1. නග්ගාය නග්ගායනියා පාචිතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාචජිතං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සමච්ඡුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජුගම්නති : සමච්ඡුලා භික්ඛුනියො නග්ගා නග්ගාසිංසු, නග්ගම්. වජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. එළකලොමකෙ -පෙ-

2. පමාණාතිකකනනං උදකසාපිකං කාරාපෙනියා පාචිතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාචජිතං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජුගම්නති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො අපමාණිකායො උදකසාපිකායො කාරෙසු. නග්ගම්. වජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

3. භික්ඛුනියා විවරං විසිබ්බෙතො වා විසිබ්බාපෙනො වා නෙව සිබ්බෙනනියා න සිබ්බාපනාය උග්ගකකං කාරොනනියා පාචිතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාචජිතං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජුගම්නති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනි භික්ඛුනියා විවරං විසිබ්බාපෙනො නෙව සිබ්බෙසි, න සිබ්බාපනාය උග්ගකකං අකාසි, නග්ගම්. වජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුරතිකෙට්ඨෙ -පෙ-

4. පඤ්චාසිකං සබ්බාපිවාරං අතිකකාමෙනනියා පාචිතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාචජිතං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : සමච්ඡුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජුගම්නති : සමච්ඡුලා භික්ඛුනියො භික්ඛුනිනං හජෙව විවරං නිකම්පිතො සනතරාතනරෙන ජනපදවාසිකං පකකම්පු, නග්ගම්. වජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. කසිනකෙ -පෙ-

5. විවරසබ්බමනියං ධාරෙතනියා පාචිතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාචජිතං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජුගම්නති : අඤ්ඤාතරා භික්ඛුනී අඤ්ඤාතරාය භික්ඛුනියා විවරං අනාපුච්ඡා පාරාපි, නග්ගම්. වජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. කසිනකෙ -පෙ-

6. ගණ්ඨා විවරලාභං අනතරායං කරෙතනියා පාචිතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාචජිතං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජුගම්නති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී ගණ්ඨා විවරලාභං අනතරායං අකාසි, නග්ගම්. වජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

7. ධම්මකං විවරවිහිතං පටිබාහනනියා පාචිතියං කළු පඤ්ඤානනනනි : සාචජිතං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජුගම්නති : පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනී ධම්මකං විවරවිහිතං පටිබාහි, නග්ගම්. වජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-.

(4.3)

1. නග්න වැ නගන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණෙහු නග්න වැ ස්නානය කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගියි : එළකලොමසම්ප්‍රධානයෙනි. . . .

2. පමණ ඉක්මවූ දියසඵල කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණෙහු පමණ ඉක්මවූ දියසඵ දරුහ. ඒ වස්තුවෙහි ය. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන සයෙන් ම නගි. . . .

3. මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් හැර හෝ ගෙත්තම් හරවා හෝ නොම ගෙත්තම් කරණ ගෙත්තම් කිරීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් හරවා නොමෝ නොම ගෙත්තම් කළා ය. ගෙත්තම් කරවීමට ද වැයම් නොකළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයෙකින් නගියි : ධුරන්තමෙප යෙහි යැ. . . .

4. පස් දවසක් පිරිබෝ කිරීම විසින් හෝ අවගැස්සීම විසින් හෝ සිවුරු පෙරළීම ඉක්මවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණෙහු අත් මෙහෙණන් අතැ සිවුරු තබා අදනය හා පොරෝණයෙන් යුතු වැ දනවූ සැරිසැරීමට ගියහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගියි : කඨිනසම්ප්‍රධානයෙනි යැ. . . .

5. පෙරළා දියයුතු සිවුර දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක් එක්තරා මෙහෙණකගේ සිවුරක් නො පිළිවිය පෙරැවූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නගියි : කඨිනසම්ප්‍රධානයෙනි යැ. . . .

6. මෙහෙණගණයාගේ විවරලාභයට අනතුරු කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණගණයාගේ විවරලාභයට අනතුරු කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන තුණෙකින් නගියි : . . .

7. දහැම් සිවුරු බෙදීම වළකන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ දහැම් සිවුරු බෙදීමක් වැළකූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන තුණෙකින් නගියි : . . .

8. අගාරිකයා වා පරිබාජකයා වා පරිබාජකාය වා සමණවිවරං දෙනායා පාචිතියං කන්ද පසැඟුනැතිනි : සාවච්ඡියං පසැඟුනැති. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනි : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි අගාරිකයා සමණවිවරං අද්දසි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පසැඟුනැති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-.

9. දුබ්බලවිවරපට්ඨාසාය විවරකාලසමයං අතිකකාමෙනායා පාචිතියං කන්ද පසැඟුනැතිනි : සාවච්ඡියං පසැඟුනැති. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනි : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි දුබ්බලවිවරපට්ඨාසාය විවරකාලසමයං අතිකකාමෙසි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පසැඟුනැති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-.

10. ධම්මිකං කසීනුඤ්ඤං පටිබාහනායා පාචිතියං කන්ද පසැඟුනැතිනි : සාවච්ඡියං පසැඟුනැති. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනි : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි ධම්මිකං කසීනුඤ්ඤං පටිබාහි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පසැඟුනැති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-.

නභානවගෙහා තතියො.

(4.4)

1. ද්විත්තං භික්ඛුනිනං එකමඤ්ඤෙ තුවට්ටෙනානං පාචිතියං කන්ද පසැඟුනැතිනි : සාවච්ඡියං පසැඟුනැති. කං ආරබ්භාති : සමභුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනි : සමභුලා භික්ඛුනියො දො එකමඤ්ඤෙ තුවට්ටෙසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පසැඟුනැති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ -පෙ-

2. ද්විත්තං භික්ඛුනිනං එකත්ථරණපාසුරණෙ තුවට්ටෙනානං පාචිතියං කන්ද පසැඟුනැතිනි : සාවච්ඡියං පසැඟුනැති. කං ආරබ්භාති : සමභුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනි : සමභුලා භික්ඛුනියො දො එකත්ථරණපාසුරණෙ තුවට්ටෙසු. තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පසැඟුනැති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. එලකලොමකෙ -පෙ-

3. භික්ඛුනියා සඤ්චිච්ච අථාසුං කරොනායා පාචිතියං කන්ද පසැඟුනැතිනි : සාවච්ඡියං පසැඟුනැති. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනි : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි භික්ඛුනියා සඤ්චිච්ච අථාසුං අකාසි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පසැඟුනැති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

4. දුක්ඛිනං සහජ්චිතිං නෙව උපට්ඨෙනායා න උපට්ඨාපනාය උපසුකකං කරොනායා පාචිතියං කන්ද පසැඟුනැතිනි : සාවච්ඡියං පසැඟුනැති. කං ආරබ්භාති : පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං

8. ගිහියකුට හෝ පිරිවැරියකුට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සිවුරක් දෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ගිහියකුට සිවුරක් දුනා. ඒ වස්තුවෙහි යැ : පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන සයෙන් ම නම්යි . . .

9. දුර්වල වූ විවරාසායෙන් විවරකාලසමය ඉක්මවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ දුර්වල වූ විවරාසායෙන් විවරකාලසමය ඉක්මවූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ : පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්යි : . . .

10. දහම් කෙළින් සිවුර ඉදිරිම වළකන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ දහම් කෙළින් සිවුර ඉදිරිම වළකූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ : පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්යි : . . .

තුන්වන නභාන වර්ග යි.

(4.4)

1. එක් හැදෙහි භාවිත මෙහෙණන් දෙකමක් පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙකම දෙකම එක ඇදෙහි ශයනය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ : පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි. . .

2. එක් ම ඇතිරි පොරොන්දා ඇති යහන්හි හෝනා මෙහෙණන් දෙකමක් පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙකම දෙකම එක් ම ඇතිරි පොරොන්දා ඇති යහන්හි ශයනය කළහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ : පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නම්යි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . .

3. දූන දූන මෙහෙණක්හට නො පහසුබව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක්හට දූන දූන නො පහසුබව කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ : පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නම්යි : . . .

4. ගිලන් වූ සද්ධිවිහාරිණියකට නො ම උවැටන් කරණ උවැටන් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම්

විච්ඡේදනීය : පුලලනඤ්ඤා භික්ෂුනී දුක්ඛිතං සහජ්චිතං නෙව උපට්ඨෙයි. න උපට්ඨාපනාය උස්සුකකං අකාසී. තස්මිං විච්ඡේදනීයං. එකා පඤ්ඤාතරී, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුර-තිකේධපෙ-පෙ-

5. භික්ෂුනීයා උපස්සයං දඬා කුපිතා අනතතමනාය නික්කඩ්ඨි-නතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනතී : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාතී : පුලලනඤ්ඤා භික්ෂුනීයා ආරබ්භ. කියමිං විච්ඡේදනීයා : පුලලනඤ්ඤා භික්ෂුනී භික්ෂුනීයා උපස්සයං දඬා කුපිතා අනතතමනා නික්කඩ්ඨි, තස්මිං විච්ඡේදනීයං. එකා පඤ්ඤාතරී. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති.

6. සංසර්වයා භික්ෂුනීයා යාවතතියං සමනුගාහනාය නප්පට්-තිස්සජ්ඣනතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනතී : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාතී : වණ්ඨකාලිං භික්ෂුනීයා ආරබ්භ. කියමිං විච්ඡේදනීයා : වණ්ඨකාලි භික්ෂුනී සංසර්වයා විහරි, තස්මිං විච්ඡේදනීයං. එකා පඤ්ඤාතරී. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුර-තිකේධපෙ-පෙ-

7. අනෙතාරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරනතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනතී : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාතී : සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා ආරබ්භ. කියමිං විච්ඡේදනීයා : සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා අනෙතාරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනීයං. එකා පඤ්ඤාතරී. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-

8. තිරොරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරනතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනතී : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාතී : සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා ආරබ්භ. කියමිං විච්ඡේදනීයා සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා තිරොරට්ඨෙ සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනීයං. එකා පඤ්ඤාතරී. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-

9. අනෙතාවස්සං වාරිකං වරනතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනතී : රුජගභෙ පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාතී : සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා ආරබ්භ. කියමිං විච්ඡේදනීයා : සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා අනෙතාවස්සං වාරිකං වරිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනීයං. එකා පඤ්ඤාතරී. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-

10. වස්සං වුත්ථාය¹ භික්ෂුනීයා වාරිකං න පකකමනතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනතී : රුජගභෙ පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාතී : සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා ආරබ්භ. කියමිං විච්ඡේදනීයා : සමබ්බුලා භික්ෂුනීයා වස්සං වුත්ථා වාරිකං න පකකමිංසු, තස්මිං විච්ඡේදනීයං. එකා පඤ්ඤාතරී. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පරිමපාරුජකෙ-පෙ-

තුච්චවග්ගො වතුඤ්ඤා.

1. වස්සං වුත්ථාය - මජ්ඣිම.

වස්තුයෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ භිලන් වූ සද්ධිවිහාරිණියකට නො ම උවැටන් කළා යැ, උවැටන් කරවීමට වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

5. මෙහෙණක්භට නිවහනක් දී කිපි නො සතුටු සිත් ඇතිවැ (ඇය) ඉන් බැහැර කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්ඡිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ මෙහෙණක්භට නිවහනක් දී කිපි නො සතුටුසිත් ඇත්ති (ඇය) ඉන් බැහැර කළා යැ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුණෙකින් නඟියි : . . .

6. තුන්යළ තෙක් සමනුභායනකම් කරණ කල්හි නො හරිණ ගිහිසසභ ඇති මෙහෙණ පිළිබඳ පච්ඡිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී : කවරක ඇරඹ යැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ගිහිසසභ ඇති වැ වුසු. ඒ වස්තුයෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානයෙකින් නඟියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

7. සැක සහිත යැයි දන්නා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ තමා වසන රටතුළ සත්වාචන් නැතිවැ හැසිරෙණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්ඡිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු සැක සහිත යැයි දන්නා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ තමන් වසන රටතුළ සත්වාචන් නැතිවැ හැසුරුණාහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

8. සැක සහිත යැයි දන්නාලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන්රටක සත්වාචන් නැතිවැ හැසිරෙණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්ඡිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු සැක සහිතයැයි දන්නාලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන්රටෙක සත්වාචන් නැති ව හැසුරුණාහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

9. වස්කාලය තුළ සැරිසරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පච්ඡිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වස්කාලය තුළ සැරි සැරුහ, ඒ වස්තුයෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නඟියි : එළකලොම සමුට්ඨානයෙහි යැ. . . .

10. සැරිසැරීමට නො යන වුසුවස් ඇති මෙහෙණ පිළිබඳ පච්ඡිසිඛය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවද දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුයෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු වුසුවස් ඇති යාහු නො සැරිසැරුහ. ඒ වස්තුයෙහි යැ. පඤ්ඤන්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන එකෙකින් නඟියි : පට්ඨපාරාජිකසමුට්ඨාන යෙහි යැ. . . .

සිවුවන තුවටට වර්ග යි.

4.5

1. රුජාගාරං වා විතතාගාරං වා ආරාමං වා උය්‍යානං වා පොකඩ-රණීං වා දස්සනාය ගච්ඡන්තියා පාචිතියං කාථ පඤ්ඤාතතනානි : සාච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමානි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරාමානි. කියම්මි වජ්ජියම්මනානි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො රුජාගාරමපි විතතාගාරමපි දස්සනාය අගමංසු. තස්මිං වජ්ජියම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි ඵලකලොමකො-පෙ-.

2. ආසද්දිං වා පලලඛ්ඛං වා පරිභුඤ්ජන්තියා පාචිතියං, කාථ පඤ්ඤාතතනානි : සාච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමානි : සබ්බසුලා භික්ඛුනියො ආරාමානි. කියම්මි වජ්ජියම්මනානි : සබ්බසුලා භික්ඛුනියො ආසද්දිමපි පලලඛ්ඛමපි පරිභුඤ්ජංසු. තස්මිං වජ්ජියම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. ඵලකලොමකො-පෙ-.

3. සුතතං කන්තනනියා පාචිතියං කාථ පඤ්ඤාතතනානි : සාච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමානි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරාමානි. කියම්මි වජ්ජියම්මනානි : ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො සුතතං කන්තංසු, තස්මිං වජ්ජියම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි ඵලකලොමකො-පෙ-.

4. ගිහිවෙය්‍යාවච්චං කරුණන්තියා පාචිතියං කාථ පඤ්ඤාතතනානි : සාච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමානි : සබ්බසුලා භික්ඛුනියො ආරාමානි. කියම්මි වජ්ජියම්මනානි : සබ්බසුලා භික්ඛුනියො ගිහිවෙය්‍යාවච්චං අකංසු, තස්මිං වජ්ජියම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. ඵලකලොමකො-පෙ-.

5. භික්ඛුනීති¹ 'එහගෙය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙති'ති වූච්චමානාය සාමුඛි පටිසසුඤ්ඤා² නෙව උපසමෙතනියා න උපසමාය උපසුකකං කරුණන්තියා පාචිතියං කාථ පඤ්ඤාතතනානි : සාච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමානි : පුලලනද්දං භික්ඛුනිං ආරාමානි. කියම්මි වජ්ජියම්මනානි : පුලලනද්දං භික්ඛුනී භික්ඛුනීති 'එහගෙය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙති, ති වූච්චමානා සාමුඛි පටිසසුඤ්ඤා නෙව උපසමෙසි, න උපසමාය උපසුකකං අකාසි, තස්මිං වජ්ජියම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි. ධුරන්තකොපෙ-පෙ-.

6. අගාරිකස්ස වා පරිබ්බාජිකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සහස්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනනියා පාචිතියං කාථ පඤ්ඤාතතනානි : සාච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරාමානි : පුලලනද්දං භික්ඛුනිං ආරාමානි. කියම්මි වජ්ජියම්මනානි : පුලලනද්දං භික්ඛුනී අගාරිකස්ස සහස්ථා බාදනීයමපි භොජනීයමපි අද්දසි, තස්මිං වජ්ජියම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. ඵලකලොමකො-පෙ-.

1. භික්ඛුනියා - මජ්ඣිමං.

2. පටිසසුඤ්ඤා - මජ්ඣිමං.

4.5

1. රජයේ ක්‍රියාකාරකම් හෝ විනිශ්චයකම් හෝ උපවිනයකම් හෝ ක්‍රියාකාරකම් හෝ ක්‍රියා පුළුල්කරණයකම් හෝ දක්නට යන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොතැනකි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවිග මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවකි ද යත් : සවිග මෙහෙණහු රජයේ ක්‍රියාකාරක ද විනිශ්චය ද දැකීමට ගියහ, ඒ වස්තුවකි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නැගී : එළකලොමසම්ප්‍රධානයක යෙහි යැ. . . .

2. දික්කප්පුවක හෝ පාදයෙහි ව්‍යාලාප නහා කළ පලකම් හෝ පිරිබෝ කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොතැනකි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් දික්කප්පු පුටු ද පලක ද පිරිබෝ කළහ. ඒ වස්තුවකි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නැගී : එළකලොමසම්ප්‍රධානයක යෙහි යැ. . . .

3. හු කවින මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොතැනකි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : සවිග මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවකි ද යත් : සවිග මෙහෙණහු හු කැටුහු, ඒ වස්තුවකි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නැගී : එළකලොමසම්ප්‍රධානයක යෙහි යැ. . . .

4. ගිහියනට මෙහෙවර කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොතැනකි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහියනට මෙහෙවර කළහ, ඒ වස්තුවකි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නැගී : එළකලොමසම්ප්‍රධානයක යෙහි යැ. . . .

5. මෙහෙණන් විසින් "එව ආයාච, මේ අධිකරණය සන්තිද්වන්තූ" යි කියනු ලබන කල්හි "මැනැවැ" යි ගීර්ඝ නො ම සන්තිද්වන්තූ සන්තිද්වන්තූ වැයම් නොකරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොතැනකි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : පුල්ලන්තදා මෙහෙණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවකි ද යත් : පුල්ලන්තදා මෙහෙණ මෙහෙණන් විසින් "එව ආයාච, මේ අධිකරණය සන්තිද්වන්තූ" යි කියනු ලබන්නී මැනැවැයි ගීර්ඝ නො සන්තිද්වන්තූ සන්තිද්වන්තූ වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවකි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි එක් සම්ප්‍රධානයකින් නැගී : දුරන්තිසේප යෙහි යැ. . . .

6. ගිහියකට හෝ පිරිවැරියකට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සියතින් කැපුනු දයක් හෝ බිදියුනු දයක් හෝ දෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂණය කොතැනකි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ යැ යත් : පුල්ලන්තදා මෙහෙණ ඇරඹ යැ. කිනම් වස්තුවකි ද යත් : පුල්ලන්තදා මෙහෙණ සියතින් ගිහියකට කැපුනු දය ද බිදියුනු දය ද දුන්. ඒ වස්තුවකි යැ. පසුකැන්ති එකකි. සවැදැරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රධාන දෙකෙකින් නැගී : එළකලොමසම්ප්‍රධානයක යෙහි යැ.

7. ආවසංචිවරං අනිසංජ්ඣා, පරිභුඤ්ඤානිවාරණං පාඨිතනියං කළු පඤ්ඤානනනානි : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භානි : ථුල්ලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ථුල්ලනන්ද භික්ඛුනි ආවසංචිවරං අනිසංජ්ඣා, පරිභුඤ්ඤා, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං දව්ඨි සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි. කසිනකෙ -පෙ-

8. ආවසංචං අනිසංජ්ඣා, වාරිකං පක්කමනනියං පාඨිතනියං කළු පඤ්ඤානනනානි : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භානි : ථුල්ලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ථුල්ලනන්ද භික්ඛුනි ආවසංචං අනිසංජ්ඣා, වාරිකං පක්කමි. තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං දව්ඨි සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි. කසිනකෙ -පෙ-

9. තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුණ්ණනනියං පාඨිතනියං කළු පඤ්ඤානනනානි : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනිගො තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුණ්ණං, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං දව්ඨි සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි පදසොධමෙම -පෙ-

10. තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙනනියං පාඨිතනියං කළු පඤ්ඤානනනානි : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භානි ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනිගො තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙසුං, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං දව්ඨි සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි, පදසොධමෙම -පෙ-

විනාශාරවශෙශා පඤ්ඤමො.

(4.6)

1. ජානං සභික්ඛුකං ආරාමං අනාපුච්ඡා පටිසන්ධියං පාඨිතනියං කළු පඤ්ඤානනනානි : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භානි : සම්බහුලා භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : සම්බහුලා භික්ඛුනිගො අනාපුච්ඡා ආරාමං පටිසිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. දො අනුපඤ්ඤාතතිගො ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි. ධුරනිකෙඛපෙ -පෙ-.

2. භික්ඛුං අකෙකාසනනියං පරිභාසනනියං පාඨිතනියං කළු පඤ්ඤානනනානි : වෙසාලියං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනිගො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනිගො ආයසමනනං උපාලිං අකෙකාසිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසම්මුට්ඨානානං තිඨි සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි -පෙ-.

3 වංඤිකතාය ගණං පරිභාසනනියං පාඨිතනියං කළු පඤ්ඤානනනානි : සාවච්ඡයං පඤ්ඤානනං. කං ආරබ්භානි : ථුල්ලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි : ථුල්ලනන්ද භික්ඛුනි වංඤිකතාය ගණං පරිභාසි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සම්මුට්ඨානානං තිඨි සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨානි -පෙ-

7. අවස්ථා සිවුරක් නො දී පිරිබෝ කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ අවස්ථා සිවුරක් නො දී පිරිබෝ කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නඟියි : කඩිනසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

8. (දෙරකවුළු තැබූ) සෙනස්තක (රක්තා පිණිස) නො දී සැරිසැරීමට යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ (දෙර කවුළු තැබූ) සෙනස්තක (රක්තා පිණිස) නො දී සැරිසැරීමට ගියා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නඟියි : කඩිනසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

9. තිරස්චිතවිද්‍යාව පුහුණු කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමෙහෙණහු තිරස්චිතවිද්‍යාව පුහුණු කළහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නඟියි : පදසොධම්මසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

10. තිරස්චිත විද්‍යාව හදරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමෙහෙණහු (පරුපසාතක) තිරස්චිත විද්‍යාව හදරවූහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන දෙකෙකින් නඟියි : පදසොධම්මසමුප්පාදනයෙහි යැ. . . .

පස්වන වික්කාභාරවර්ග යි.

4.6

1. දූත දූත මහණුන් ඇති අරමකට නො පිළිවිස පිවිසෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිති සිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු නො පිළිවිස අරමකට පිවිසියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤාත්ති දෙකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුප්පාදනයකින් නඟියි : ධූර්තික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

2. මහණක්හට ආක්‍රොශ කරණ අවමන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : විසල් පුරයෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවගමෙහෙණහු ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරුන්ට අක්‍රොශ කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නඟියි : . . .

3. සැබ බැවින් යුතු වැ මෙහෙණ ගණයාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ථූල්ලනන්දා මෙහෙණ සැබ බැවින් යුතු වැ මෙහෙණගණයාහට අවමන් කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙහි සමුප්පාදන තුනෙකින් නඟියි : . . .

4. නිමනනිතාය වා පවාරිතාය වා බාදනියං වා හොජනියං වා අසැසැත්තා භුසැත්තනියා පාචිතනියං කන්ත පසැසැත්තනනි : සාවජිතං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො භුත්තාවතියො පවාරිතා අසැසැත්තා භුසැත්තං, කසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චතුර්ති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

6. කුලං මච්ඡරායනනියා පාචිතනියං කන්ත පසැසැත්තනනි : සාවජිතං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති : අසැසැත්තරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : අසැසැත්තරා භික්ඛුනී කුලං මච්ඡරාසි, කසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

6 අභික්ඛුකො ආවාසෙ වස්සං වසනනියා පාචිතනියං කන්ත පසැසැත්තනනි : සාවජිතං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො අභික්ඛුකො ආවාසෙ වස්සං වසිංසු, කසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති එළක-ලොමකෙ -පෙ-

7. වස්සං චුත්ථාය භික්ඛුනියා උභතො සබ්බෙ තිති ධානෙන නපපවාරෙතනියා පාචිතනියං කන්ත පසැසැත්තනනි : සාවජිතං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො වස්සං චුත්ථා භික්ඛුනීසබ්බෙ¹ නපපවාරෙත්තං, කසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරන්තිකෙවපෙ -පෙ-

8. ඔවාදාය වා සංවාසාය වා න ගච්ඡනනියා පාචිතනියං කන්ත පසැසැත්තනනි : සකෙකසු පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ඔවාදං න ගච්ඡිංසු, කසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පරිමපාරාජිකෙ -පෙ-

9. උපොසථම්පි න පුච්ඡනනියා ඔවාදම්පි න යාවනනියා පාචිතනියං කන්ත පසැසැත්තනනි : සාවජිතං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නනි : සම්බහුලා භික්ඛුනියො උපොසථම්පි න පුච්ඡිංසු, ඔවාදම්පි න යාචිංසු, කසම් වජ්ජසම්. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරන්තිකෙවපෙ -පෙ-

4. කැපකරු දැනට හෝ බිදිය යුතු දැනට හෝ අකැප නිමන්ත්‍රණයෙන් නිමන්ත්‍රණය කරන ලදුව හෝ පවරණ ලදුව හෝ අන් තැනකින් වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් වළඳා නිමියානු පවරණ ලද්දාහු අන් තැනකැ වළඳුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන සතරෙකින් නම්බි : ...

5. කුලමසුරුබව කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් කුලමසුරුබව යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුනෙකින් නම්බි : ...

6. මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් වසන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් මහණුන් නැති ආවාසයෙහි වස් වියුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන දෙකෙකින් නම්බි : එළකලොම සමුච්ඡාදනයෙහි යැ.

7. උභයො සංඝසායකෙරෙහි දිව්‍ය සුත්ත පරිසංඝිත යන කරුණු තුනින් නො පවරන්නා වූ වස් වියු මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් වස් වියු වානු භික්ෂුණි සංඝසායකෙරෙහි නො පැවරූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම්බි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. ...

8. අවවාද අසනු පිණිස හෝ පොහෝ පවුරුණු විවාරණ පිණිස හෝ නො යන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : ශාක්‍ය දනවුහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : සවිග මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවිග මෙහෙණන් අවවාද අසන්නට නො ගියහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම්බි : පඨම පාරාජික සමුච්ඡාදනයෙහි යැ. ...

9. පෙහෙවස් දිනය නො විවාරන්නාවූ ද අවවාදය නො යදින්නාවූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රීකරණය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහි දී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් පෙහෙවස් දිනය ද නො පිළිවිසියහ, අවවාදය ද නො යැදුහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නම්බි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. ...

10. පසාදේ ජාතං ගණං වා රුහිතං වා අනපදානෙකං සමස්තං වා ගණං වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය හෙදපෙනාය පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි පසාදේ ජාතං ගණං පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදපෙයි, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. කථිතකෙ -පෙ-.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො

(4·7)

1. ගබ්භිනිං වුට්ඨාපෙනාය පාචිතියං, කප් පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො ගබ්භිනිං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

2. පායනානි වුට්ඨාපෙනාය පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො පායනානි වුට්ඨාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

3. දො වසානාති ඡත්ත ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙනාය පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො දො වසානාති ඡත්ත ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

4. දො වසානාති ඡත්ත ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සමෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙනාය පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො දො වසානාති ඡත්ත ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සමෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. උභනදාදසවසං ගිහිගතං වුට්ඨාපෙනාය පාචිතියං කප් පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මානාති : සමඛුලා භික්ඛුනියො උභනදාදසවසං ගිහිගතං වුට්ඨාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-.

10. යම්කලා පෙදෙසෙහි හටගත් ගඩක් හෝ වණයක් හෝ මෙහෙණසහනු හෝ මෙහෙණ ගණයා හෝ නො පිළිවිය එකලා පුරුෂයන්හු හා එකලා වැ බිඳුවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් යම්කලා පෙදෙසෙහි හටගත් ගඩක් එකලා පුරුෂයන්හු හා එකලා වැ බිඳුවූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන දෙකෙකින් නැගී : කඨිනසමුට්ඨානයෙහි යැ.

සවන ආරාම වර්ග යි.

(4.7)

1. ගැබ්නියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගැබ්නියක උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නැගී : ...

2. කිරි පොවන්තිය උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු කිරි පොවන්තිය උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නැගී : ...

3. දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි නො හික්මුනු සිං ඇති සික්කමානාව උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි නො හික්මුනු සිං ඇති හික්මුනු උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නැගී : ...

4. මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද්ද වූ දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්මුනු සිං ඇති සික්කමානාව උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද්ද වූ දෙවසක් සවැදූරුම් ධර්මයන්හි හික්මුනු සිං ඇති හික්මුනු උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නැගී : ...

5. ගිහිගත පැමිණි නො පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්‍රසිංහය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු උනුදොළොස්වස් ඇති සුරිසන්තරගත වූවක උපසපත් කරවුහු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානගන් අතුරෙහි සමුට්ඨාන තුනෙකින් නැගී : ...

6. පරිපුණ්ණඤාදසවයං ගිහිගතං දො වය්‍යානි ඡත්‍ර ධම්මෙසු අසික්ඛසික්ඛං වුට්ඨාපෙනතිං පාඪතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජුසම්නති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණඤාදසවයං ගිහිගතං දො වය්‍යානි ඡත්‍ර ධම්මෙසු අසික්ඛසික්ඛං වුට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජුසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. පරිපුණ්ණඤාදසවයං ගිහිතතං දො වය්‍යානි ඡත්‍ර ධම්මෙසු සික්ඛසික්ඛං සබ්බෙත අසම්මතං වුට්ඨාපෙනතිං පාඪතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජුසම්නති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණඤාදසවයං ගිහිගතං දො වය්‍යානි ඡත්‍ර ධම්මෙසු සික්ඛසික්ඛං සබ්බෙත අසම්මතං වුට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජුසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

8. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වය්‍යානි නෙව අනුක්ඛණ්ණනතිං න අනුක්ඛණ්ණාපෙනතිං පාඪතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : ථුලනඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම් වජ්ජුසම්නති : ථුලනඤං භික්ඛුනි සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වය්‍යානි නෙව අනුක්ඛණ්ණෙසි, න අනුක්ඛණ්ණාපෙසි, තසම් වජ්ජුසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-

9. වුට්ඨාපිතං පචතතිනිං දො වය්‍යානි නානුබ්බිනතිං පාඪතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජුසම්නති : සම්බහුලා භික්ඛුනියො වුට්ඨාපිතං පචතතිනිං දො වය්‍යානි නානුබ්බිනියු, තසම් වජ්ජුසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨමපාරාජිකෙ -පෙ-.

10. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වුපකාසෙනතිං න වුපකාසා-පෙනතිං පාඪතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති : ථුලනඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියම් වජ්ජුසම්නති : ථුලනඤං භික්ඛුනි සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වුපකාසෙසි, න වුපකාසාපෙසි, තසම් වජ්ජුසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

6. දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දෙළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ, කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දෙළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නැගිටි : ...

7. මෙහෙණ සභුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දෙළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු මෙහෙණ සභුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිට ඇති පුරිසන්තරගත පිරිපුන් දෙළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණකින් නැගිටි : ...

8. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා දෙවසක් (උද්දෙසද්දානීන්) සඬග්ග නො කරණ අනුන් ලවා සඬග්ග නො කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වුල්ල නන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වුල්ල නන්දා මෙහෙණ සද්ධිවිහාරිණියක උපසපත් කරවා දෙවසක් නො ම සඬග්ග කළා යැ. අනුන් ලවා ද සඬග්ග නො කරවු. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නැගිටි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. ...

9. තමා උපසපත් කරවූ උපාද්ධියාය හික්ෂුණියට දෙවසක් උච්චන් නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු තමන් උපසපත් කරවූ උපාද්ධියාය හික්ෂුණියට දෙවසක් උච්චන් නො කළාහු යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නැගිටි : පට්ඨපාරාජික සමුච්ඡාදනයෙහි. ...

10. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා තමා කැඳවා ගෙණ නො යන කැඳවා ගෙණ ගැමට අනෙකක්හට නියෝග නො කරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිටිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : වුල්ල නන්දා මෙහෙණ ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : වුල්ල නන්දා මෙහෙණ සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා නො ම කැඳවා ගෙණ ගියා යැ, කැඳවා ගෙණ යනු පිණිස අනුන්ට නියෝග ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නැගිටි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. ...

1. උනවිසතිවිධාන කුමාරිභූතං වූර්ධාපෙනායා පාචිතයං කන්‍යාපාදනතනාති : සාවජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජයම්නාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො උනවිසතිවිධානං කුමාරිභූතං වූර්ධාපෙසුං, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුර්ධානානං තිති සමුර්ධානෙති සමුර්ධාති -පෙ-.

2. පරිපුණ්ණවිසතිවිධානං කුමාරිභූතං දො වය්‍යාති ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වූර්ධාපෙනායා පාචිතයං කන්‍යාපාදනතනාති : සාවජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජයම්නාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණවිසතිවිධානං කුමාරිභූතං දො වය්‍යාති ඡසු ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වූර්ධාපෙසුං, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුර්ධානානං තිති සමුර්ධානෙති සමුර්ධාති-පෙ-.

3. පරිපුණ්ණවිසතිවිධානං කුමාරිභූතං දො වය්‍යාති ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සබ්බසන අසමමතං වූර්ධාපෙනායා පාචිතයං කන්‍යාපාදනතනාති : සාවජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජයම්නාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණවිසතිවිධානං කුමාරිභූතං දො වය්‍යාති ඡසු ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සබ්බසන අසමමතං වූර්ධාපෙසුං, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුර්ධානානං තිති සමුර්ධානෙති සමුර්ධාති-පෙ-.

4. උනආදසවය්‍යාය වූර්ධාපෙනායා පාචිතයං, කන්‍යාපාදනතනාති : සාවජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජයම්නාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො උනආදසවය්‍යාය වූර්ධාපෙසුං, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුර්ධානානං තිති සමුර්ධානෙති සමුර්ධාති-පෙ-.

5. පරිපුණ්ණආදසවය්‍යාය සබ්බසන අසමමතාය වූර්ධාපෙනායා පාචිතයං කන්‍යාපාදනතනාති : සාවජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම් වජ්ජයම්නාති : සමබ්‍රලා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණආදසවය්‍යාය සබ්බසන අසමමතාය වූර්ධාපෙසුං, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුර්ධානානං තිති සමුර්ධානෙති සමුර්ධාති. එළකලොමකො-පෙ-.

6. 'අලං තාව තෙ අයෙය වූර්ධාපිතෙනා'ති වූවමානාය සාධුති පටිසසුඤ්ඤා පච්ඡ, ධ්වනධම්මං ආපජ්ජනාතියා පාචිතයං කන්‍යාපාදනතනාති : සාවජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : වණ්ඛකාලී භික්ඛුනී ආරබ්භ. කියම් වජ්ජයම්නාති : වණ්ඛකාලී භික්ඛුනී 'අලං තාව තෙ අයෙය වූර්ධාපිතෙනා'ති වූවමානා සාධුති පටිසසුඤ්ඤා පච්ඡ, ධ්වනධම්මං ආපජ්ජ, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුර්ධානානං තිති සමුර්ධානෙති සමුර්ධාති-පෙ-.

4.8

1. උනු විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු උනු විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්යි : ...

2. දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්යි : ...

3. මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිං ඇති පිරිපුන් විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්යි : ...

4. උනුදොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු උනුදොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්යි : ...

5. මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද වැ පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිසිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණු මෙහෙණ සහුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද්දු පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇත්තානු උපසපත් කරවුනු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්යි : එළකලොමසමුච්ඡාදනයෙනි. ...

6. ආයාචනි, තොප විසින් උපසපත් කරවීමෙන් කම් නැතැයි කියනු ලබන්නී මැනවැයි ගිවිස පසුව දොස් පහළ කරණ බවට පැමිණෙන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්ති සිංය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : වණ්ඩකාළි මෙහෙණ " ආයාචනි, තොප විසින් උපසපත් කරවීමෙන් කම් නැතැ " යි කියනු ලබන්නී " මැනවැ " යි ගිවිස පසුව දොස් පහළ කරණ බවට පැමිණිය යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාදන තුණෙකින් නම්යි : ...

7. සිකම්මානං 'සචෙ මෙ නිං අයෙය විවරං දස්සයි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙනායං න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං කරෙනායං පාචිතතියං කන්ත ප්‍රශ්නවනනාති : සාචිතියං ප්‍රශ්නවනං. කං ආරම්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරම්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනාති : පුලලනනු භික්ඛුනි සිකම්මානං 'සචෙ මෙ නිං අයෙය විවරං දස්සයි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙසි, න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං අකාසි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා ප්‍රශ්නවති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. බුරුනිකෙට්ඨෙ-පෙ-.

8. සිකම්මානං 'සචෙ මං නිං අයෙය දො වස්සාති අනුබ්බිස්සයි එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙනායං න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං කරෙනායං පාචිතතියං කන්ත ප්‍රශ්නවනනාති : සාචිතියං ප්‍රශ්නවනං. කං ආරම්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරම්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනාති : පුලලනනු භික්ඛුනි සිකම්මානං 'සචෙ මං නිං අයෙය දො වස්සාති අනුබ්බිස්සයි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි'ති වනා, නෙව වුට්ඨාපෙසි, න වුට්ඨාපනාය උස්සකකං අකාසි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා ප්‍රශ්නවති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. බුරුනිකෙට්ඨෙ-පෙ-.

9. පුරිසසංඝට්ඨං කුමාරකසංඝට්ඨං වණ්ඨිං සොකාචස්සං¹ සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනායං පාචිතතියං කන්ත ප්‍රශ්නවනනාති : සාචිතියං ප්‍රශ්නවනං. කං ආරම්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරම්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනාති : පුලලනනු භික්ඛුනි පුරිසසංඝට්ඨං කුමාරකසංඝට්ඨං වණ්ඨිකං සොකාචස්සං සිකම්මානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා ප්‍රශ්නවති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. මාතාපිතුරි වා සාමිකෙන වා අනුසුඤ්ඤං සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනායං පාචිතතියං කන්ත ප්‍රශ්නවනනාති : සාචිතියං ප්‍රශ්නවනං. කං ආරම්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරම්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනාති : පුලලනනු භික්ඛුනි මාතාපිතුරි සාමිකෙන අනුසුඤ්ඤං සිකම්මානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා ප්‍රශ්නවති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං වතුරි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : සියං වාචනො, සමුට්ඨාති, න කායනො, න චිත්තනො. සියං කායනො ව වාචනො ව සමුට්ඨාති, න චිත්තනො. සියං වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති, න කායනො. සියං කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

11. පාරිවාසිකජ්ජදනෙන සිකම්මානං වුට්ඨාපෙනායං පාචිතතියං කන්ත ප්‍රශ්නවනනාති : රුජගහෙ ප්‍රශ්නවනං. කං ආරම්භාති : පුලලනනුං භික්ඛුනිං ආරම්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනාති : පුලලනනු භික්ඛුනි පාරිවාසිකජ්ජදනෙන සිකම්මානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා ප්‍රශ්නවති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

1. සොකාචස්සං ම.ජ.සං.

7. සික්ඛමානාවකට “ආයාච, ඉදින් තෙපි මට සිවුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම තොප උපසපත් කරවන්නෙමි” යි කියා නො ම උපසපත් කරවන්නාවූ ද උපසපත් කරවීමෙහි වැයම් නො කරන්නාවූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිමය කොති පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබයැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ සික්ඛත්වකට “ආයාච, ඉදින් තෙපි මට සිවුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම තොප උපසපත් කරවන්නෙමි” කියා නො ම උපසපත් කරවූ, උපසපත් කරවීමට පිණිස වැයම් ද නො කළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නැගී : ධුරනික්ඛෙපයෙහි යැ. . . .

8. “ආයාච, ඉදින් තෙපි දෙවසක් මා අනුවැ වැටෙහු නම් එකල්හි මම උපසපත් කරවන්නෙමි” යි සික්ඛත්වකට කියා නො ම උපසපත් කරවන්නාවූ ද උපසපත් කරවීමට වැයම් නො කරවන්නාවූ ද මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිමය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ “ආයාච, ඉදින් තෙපි දෙවසක් මා අනුවැ වැටෙහු නම් එකල්හි මම තොප උපසපත් කරවන්නෙමි” යි සික්ඛත්වකට කියා නො ම උපසපත් කරවූ යැ, උපසපත් කරවීමට වැයම් ද නොකළා යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි එක් සමුට්ඨානායෙකින් නැගී : ධුරනික්ඛෙපයෙහි යැ. . . .

9. පිරිමින් හා එක්වූ කුමරුවන් හා එක්වූ සැඩ වූ ශෝක ඇති කරන්නාවූ සික්ඛත්වක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිමය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ පිරිමින් හා එක්වූ කුමරුවන් හා එක්වූ සැඩවූ ශෝක ඇති කරන්නාවූ සික්ඛත්වක උපසපත් කරවූයැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨානායෙකින් නැගී : . . .

10. මාපියන් වීසින් හෝ හිමියා වීසින් හෝ නො අනුදත් සික්ඛත්වක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිමය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබයැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ මා පියන් වීසින් ද හිමියා වීසින් ද නො අනුදත් සික්ඛත්වක උපසපත් කරවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ, පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨානායකරෙකින් නැගී : කිසිවිටෙක වචනයෙන් නැගී, කයින් නො නැගී, සිතින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නැගී, සිතින් නො නැගී. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී, කයින් නො නැගී. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගී. . . .

11. පාරිවාසිකව ඡන්දය දීමෙන් සික්ඛත්වක උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පවිත්තිමය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : රජගහනුවැදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ යැ යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ ඇඳබ යැ. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : ධුල්ලනන්දා මෙහෙණ පාරිවාසික ඡන්දය දීමෙන් සික්ඛත්වක උපසපත් කරවූ යැ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අතුරෙහි සමුට්ඨානායෙකින් නැගී : . . .

12. අනුච්ඡායං වුට්ඨාපෙනායා පාචිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනනි : සංවිජ්ජියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සම්මහුලා භික්ඛුනි යො ආරබ්භ. කීයම් වජ්ජුසම්නති : සම්මහුලා භික්ඛුනි යො අනුච්ඡායං වුට්ඨාපෙසුං, තසම් වජ්ජුසම්. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

13. එකං වර්ණං ද්වේධං පෙනතියං පාචිතියං කප්ථ පඤ්ඤාතනනති: සංවර්තියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සම්මහුලා භික්ඛුනි යො ආරබ්භ. කීඨම් වජ්ඣම්නති : සම්මහුලා භික්ඛුනි යො එකං වර්ණං ද්වේධං පෙනතියං වර්තියං. එකං පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සම්මධානං නං නිති සම්මධානෙති සම්මධානි-පෙ-.

ଆର୍ତ୍ତହୀନତାବେଶରେ ଉପେକ୍ଷାକରିବେ.

4.9

1. ඡන්දප්‍රාග්‍යනං. බිරුරන්තියා පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතතන්ති : සංවජ්ඣියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්‍හතී : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුතියො ආරබ්‍හ. ක්ඣම්. චිත්තුග්ගිනති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුතියො ඡන්දප්‍රාග්‍යනං. බිරුරසු නග්ගම්. චිත්තුග්ගිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආප තති සමුට්ඨානානං. ථවිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

2. ගෘහෙන ගෘහනායක පාලිතයං කප්ථ පඤ්ඤාතනනාති : ගෘහථේයං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනීගො ආරබ්භ. කියමි. විජුඤ්ඤාතනාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනීගො ගෘහෙන ගාගිංසු, තග්ගිං විජුඤ්ඤාතමි. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපපඤ්ඤාතති. ඡතනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ආචීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි. එළකලොමකො-පෙ-.

[illegible]

4. ඉන්ද්‍රවිකාරං. ධරෙනීයං පාචිතියං කන්ද පඤ්ඤාතතනානි :
සංවජ්ඣයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භානි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනීයො ආරබ්භ.
කීසම් වජ්ඣුග්ගිනානි : ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුනීයො ඉන්ද්‍රවිකාරං ධාරෙසු,
තසම් වජ්ඣුග්ගී. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනතියමුට්ඨානානං ද්විති
සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී. එළකලොමකො-පෙ-.

5. ගැනවිණිණිකොන නඟායනායා පාචිතායා කන්ද පඤ්ඤානනායා : සාවළියා පඤ්ඤාතනා. කං අරබානා : ජබ්බයායා භික්ඛුතියො අරබා. කියම් විජුඣනා : ජබ්බයායා භික්ඛුතියො ගැනවිණිණිකොන නඟාසිංහු, තසම් විජුඣනම්. එකා පඤ්ඤාතනි. ජනාං අපතාසමුට්ඨා, - නානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. එළකලොමකො-පෙ-.

12. අවුරුද්දක් පාසා උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු අවුරුද්දක් පාසා උපසපත් කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැරිය එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය තුණකින් නම්යි : ...

13. එක් වසකට දෙදෙනෙකුත් උපසපත් කරවන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : බොහෝ මෙහෙණහු එක් වසකට දෙදෙනෙකුත් උපසපත් කරවූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැරිය එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය තුණකින් නම්යි : ...

අවමානි කුමාරිතු වර්ග යි.

4.9

1. ඡත්‍ර හා වහන් දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹයැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණහු ඡත්‍ර හා වහන් දරූහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැරිය එකකැ. අනුපසැකැහැරිය එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය දෙකකින් නම්යි. එළකලොමසමුච්ඡායයෙහි යැ. ...

2. යානයකින් යන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹයැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවගමෙහෙණහු යානයෙන් ගියහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැරිය එකකැ. අනුපසැකැහැරිය එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය දෙකකින් නම්යි : එළකලොමසමුච්ඡායයෙහි යැ. ...

3. ඉණ පළඳනාවක් දරණ මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹයැ යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ඉණ පළඳනාවක් දරූ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැරිය එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය දෙකකින් නම්යි : එළකලොමසමුච්ඡායයෙහි යැ. ...

4. ඉතිරි අධරණ පළඳින මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවගමෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : සවග මෙහෙණහු ඉතිරි අධරණ දරූහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැරිය එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය දෙකකින් නම්යි : එළකලොමසමුච්ඡායයෙහි යැ. ...

5. ගන්ධ වර්ණ නහනුයෙන් නහන මෙහෙණ පිළිබඳ පරීක්ෂිතය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරැඹ යැ යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරැඹ යැ. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණහු ගන්ධ වර්ණ නහනුයෙන් ස්නානය කළහ, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පසැකැහැරිය එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායයන් අතුරෙහි සමුච්ඡාය දෙකකින් නම්යි : එළකලොමසමුච්ඡායයෙහි යැ. ...

6. වාසිනකෙන පිඤ්ඤකෙන නභයෙනායං පාචිතයං කන්ථ පඤ්ඤතතනාති : සාවච්ඡයං පඤ්ඤතතං. කං ආරබ්භාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම්. විජ්ජුගම්නාති : ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො වාසිනකෙන පිඤ්ඤකෙන නභයංසු, නගම්. විජ්ජුගම්. එකා පඤ්ඤතති. ඡතතං ආපතතිසමුට්ඨානානං දථිති සමුට්ඨානෙනාති සමුට්ඨාති ; එළක-ලොමකෙ-පෙ-.

7. භික්ෂුනියා උම්මදාපෙනායා පරිමදාපෙනායා පාඪිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනාති : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති : සම්බසුලා භික්ෂුනියො ආරබ්භ. කිසමී වජ්ඣුකමීනති : සම්බසුලා භික්ෂුනියො භික්ෂුනියා උම්මදාපෙසුං, තකමී. වජ්ඣුකමී. එකා පඤ්ඤාතති. ඡකතං ආපතතිසමුට්ඨානානං දාහි සමුට්ඨානෙනහි සමුට්ඨාති. එළකලොමකො පෙ-.

8. සිකම්මානාය උම්මද්දපෙනායා පරිමද්දපෙනායා පාවිතායං කථ පඤ්ඤාතනාති : සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සම්මසුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිංසම්මි විජ්ඣසම්මාති : සම්මසුලා භික්ඛුනියො සිකම්මානාය උම්මද්දපෙසුං, තස්මිං විජ්ඣසම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දුභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. එළකලෙළමකො -සප්ප-

9. සාමණේරයා උම්මද්දපෙනතියා පරිමද්දපෙනතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතතති : සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භතී : සම්බුද්ධා භික්ඛුනිතො ආරබ්භ. කියම් වජ්ඣසම්පතී : සම්බුද්ධා භික්ඛුනිතො සාමණේරයා උම්මද්දපෙසුං, පරිමද්දපෙසුං, තසම් වජ්ඣසම්, එකා පඤ්ඤාතති. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨාභානං දව්ඪි සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති. ඵළකඤ්ඤාමකෙ-පෙ-.

10. ගිහිනියා උම්මද්දාපෙනියා පරිමද්දාපෙනියා පාචිතියං කන්ථ පඤ්ඤානකනනි : සංවජ්ජිං පඤ්ඤාතං. කං ආරබ්භතී : සම්මවුලා භික්ඛු නියො ආරබ්භ. කියම්මි වජ්ඣම්නති : සම්මවුලා භික්ඛුනියො ගිහිනියා, උම්මද්දාපෙසුං, පරිමද්දාපෙසුං, තයම්මි වජ්ඣම්මි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං දුග්ගි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි. එළකලොමකෙ -පෙ-.

11. භික්ෂුණ්ණ පුරතො අනාපුච්ඡා අංගනෙ නිසිදන්තියා පාඨිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි : සංවජ්ජියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භානි : සම්බහුලා භික්ෂුනීයො ආරබ්භ. නිකම්ඵ වජ්ඣම්නනි : සම්බහුලා භික්ෂුනීයො භික්ෂුණ්ණ පුරතො අනාපුච්ඡා අංගනෙ නිසිදිංසු, තයම්ඵ වජ්ඣම්ඵ. එකා, පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං දව්භි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානී. කසීහකෙ-පෙ-.

[illegible]

12. අවසර නොලත් මහණක්ෂුරෙහි පැන පිළිවිසින මෙහෙණ පිළිබඳ පවිතිසිය කොතැන්හි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳම යැ යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇඳම යැ. කිනම් වස්තුවෙකින්ද යත් : බොහෝ මෙහෙණක්ෂු අවසර නොලත් මහණක්ෂුරෙහි පැන පුළුවන්හු, ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති ඵකකි. සැවැදැරුම් ආපත්තිසම්ප්‍රවිධානයන් අතුරෙහි සම්ප්‍රවිධාන දෙකෙකින් නැතියි : පදසොධම්මසම්ප්‍රවිධානයෙහි යැ. . . .

13. අසම්පන්නතා ගාමං පවිසනතියං පාවිසනතියං කප්ප පසුකුණුවාවන් : සාවිසයං පසුකුණුවා. කං ආරබ්භාති : හික්කුන් ආරබ්භ. කියමි වජ්ජිතමිනි : අසුකුණුවා හික්කුන් අසම්පන්නතා ගාමං පාවිසි, තයමි වජ්ජිතමි. එකං පසුකුණුවා. ජනනං ආපනතිසම්මුච්ඡානං දුච්ඡි සම්මුච්ඡානෙති සම්මුච්ඡාති : සියා කායනො සම්මුච්ඡාති න වාචනො. විතතනො. සියා කායනො ව විතතනො ව සම්මුච්ඡාති න වාචනො-

ස්වත්තපාහනවග්ගො නවමො.

නවමග්ගවුද්දකා නිබ්බිතා.

තසුද්දනං :

1. ලුප්ථං සංහරෙ ලොමං තලමට්ඨසුදු සුද්ධිකං,
භුක්ඛන්තං මනවිසුද්දනං දො විහංගෙන දුක්ඛං.
2. අකුක්ඛන්තං පට්ඨන්තො අපේක්ඛාකාසෙ රජිකාය ව,
පුරෙ පට්ඨං විකාලෙ ව දුක්ඛං තිරසෙ වග්ගං.
3. නග්ගොදකා විසිබ්බන්තං පසුකුණුවා සම්මුච්ඡානං,
ගණවිහරිතසමං දුබ්බං කසිනෙන ව.
4. එකමසුදුන්තරණෙන සසුද්ධිං සහජ්චිතිං,
දුක්ඛං සංසර්ගං අනෙතං ව තිරෙවස්සං න පකකමෙ.

13. සංකල්පිතයෙන් තොරව ගම්වදින මෙහෙයුම් පිළිබඳ පවතින සියලුම කොන්දාසි පණවන ලද යැ යත් : සැවැනෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බැ යත් : එක්තරා මෙහෙයුමක ඇඳ බැ යැ. කිනම් වස්තුවකට යත් : එක්තරා මෙහෙයුමක් නොමෝ කිසිදු පටන් තොරව ගම් වැස්ස, ඒ වස්තුවකට යැ. පසුකුණින් එකකි. සැවැරුම් ආපත්ති සම්බන්ධයෙන් අනුමත සම්බන්ධයන් දෙකකින් නැතියි : කිසිවිටෙක කිසිත් නැතියි, වචනයෙන් නො නැතියි, සිතීන් නො නැති. කිසිවිටෙක කිසිත් ද සිතීන් ද නැති, වචනයෙන් නො නැති. . . .

නවවන ඡන්දසාහන වර්ග යි.

නවවර්ගයෙහි ක්ෂුද්‍රයෝ නිමිසන.

වර්ගවශයෙන් පවතිනාමාවලිය :

1. (ලක්ෂණ—වර්ගයෙහි :)

ලක්ෂණයෙන් පවති යැ, ලෝමයෙන් පවති යැ, කල්පානක පවති යැ, ජලවිටික පවති යැ, උදකසුද්ධික පවති යැ, භූකුණින් (හික්මු) උපවිධාන පවති යැ, ආමකධර්මය (විකල්පය) පවති යැ, විශාස ජනිත පවති දෙක යැ, (නවවැදි-) දක්ෂණ පවති යැ,

2. (රත්තන්ධකාර—වර්ගයෙහි :)

(ඊ අනුමත එකලා පුරුෂයකු හා එකලා වැ සිටිනා මෙහෙයුම වදළ) රත්තන්ධකාර පවති යැ, (පිළියන් තන්හි පලයෙ සිටිනා මෙහෙයුම වදළ) පටිච්ඡන්තොක්ෂ පවති යැ, (අර්ථකොට්ඨාසයෙහි පලයෙ සිටිනා වදළ) අර්ථකොට්ඨාස පවති යැ, රජිකා පවති යැ, පුරුෂත්ව පවති යැ, පටිජාහත්ත පවති යැ, විකාල පවති යැ, දුෂ්ඨත්ව පවති යැ, (නිශ්චයෙන් හවන) නිරය පවති යැ, (තමා මැ වධ කැරගෙන හඬන මෙහෙයුම වදළ) ආත්මිකයා පවති යැ.

3. (නාහන—වර්ගයෙහි :)

නාහන වැ නාහන මෙහෙයුම වදළ පවති යැ, උදකසුද්ධික පවති යැ, විවරවිසිඛින පවති යැ, පසුකුණින් සම්බන්ධවිවර පවති යැ, විවරසම්බන්ධ පවති යැ, (ගණයාහට විවරලාභාත්තරය නිසා වදළ) ගණ පවති යැ, විවරවිසිඛින පවති යැ, සමකවිවරය පවති යැ, (දුර්වලවිවර ප්‍රකාශයෙන් විවරකාලය ඉක්මවා යන මෙහෙයුම වදළ) දුබල ... පවති යැ, කඩිනුද්ධාරපටිබාහන පවති යැ.

4. කුට්ටි—වර්ගයෙහි :)

එකකුට්ටිකුට්ටි පවති යැ, එකත්ථරණකුට්ටි පවති යැ, සකුට්ටි අරාහුකරණ පවති යැ, සහජීවී පවති යැ, උපස්ථානිකකඩිත පවති යැ, සංසර්ව පවති යැ, අන්තරාලය පවති යැ, නිරොලය පවති යැ, අන්තොවස්ස පවති යැ, (වාරිකා පිණිස) නොවදනා මෙහෙයුම වදළ) නපක්කමණ පවති යැ.

5. රජා ආසන්නේ සුතනඤ්ඤා භිතී වූපසමෙන ව,
දදෙ චිවරුවසරං පරියාපුණඤ්ඤා වාචසෙ.
6. ආරාමකෙකාසවණ්ඨි ව භුඤ්ජයා කුලමච්ඡරි,
වාසො පචාරණොවාදා¹ ඤෙ ධම්මා පසාඛෙන ව.
7. ගබ්භිනී² පායනතී ඡ ධම්මෙ අසම්මතූනවාදස,
පරිපුණණඤ්ඤා සබ්බෙන සහවුට්ඨා ඡ පඤ්ඤා ව.
8. කුමාරී ඤෙ ව සබ්බෙන ආදස සම්මතෙන ව,
අලං සචෙ ව ඤෙ වසං සංසට්ඨා සාමිකෙන ව.
9. පාරිවාසිකානුවසං දුචෙ වුට්ඨාපනෙන ව,
ඡතත යානෙන සබ්බාණි ඉන්ද්‍රිකාරවණණකෙ.
10. පිඤ්ඤා භික්ඛුනී චෙච සික්ඛා ව සාමණේරිකා,
භිතීනී භික්ඛුණා පුරතො අනොකාසමසබ්බවිකානි.

කෙසං විග්ගානං උද්දානං :

ලසුණකිකාරනභානා තුච්ච විකතාගාරකා,³
ආරාම⁴ ගබ්භිනී චෙච කුමාරී ඡතතුපාහනානි

1. වාසෙ පචාරණොවාදා. ම.ජ.සං.

2. ගබ්භි ම.ජ.සං.

3. විකතාගාරකා. ම.ජ.සං.

4. ආරාම. ම.ජ.සං.

5. (චිත්තාගාර—වර්ගයෙහි :)

රාජාගාරදස්සන පච්ඡි යැ, ආසන්දිපරිභොග පච්ඡි යැ, සුක්කකන්තන පච්ඡි යැ, ගිහිවෙය්‍යාවච්ච පච්ඡි යැ, (අධිකරණවූපසම්මයෙහිලා වදළ) වූපසම්මන පච්ඡි යැ, (ගෙවැසි ආදීනට සියතින් බාහ්‍යභොජ්‍ය දෙන්නියට වදළ) දුත පච්ඡි යැ, ආවසරවිවර පච්ඡි යැ, සාවසර පච්ඡි යැ, (තිරස්චිත්තවිද්‍යා පුහුණු කරන්නියට වදළ) පරියාපුත පච්ඡි යැ, (තිරස් චිත්ත විද්‍යා පිළිබඳ) වාචනා පච්ඡි යැ,

6. (ආරාම—වර්ගයෙහි :)

ආරාම පච්ඡි යැ, අක්කොස පච්ඡි යැ, වණ්ඨිකා පච්ඡි යැ, භොජන පච්ඡි යැ, කුල චවජෙර පච්ඡි යැ, වස්සාවාස පච්ඡි යැ, පවාරණ ඔවාද පච්ඡි යැ, (උපොසථ පවාරණ නොසුරවුස්සා, ඔවා පිණසැ නොයදන මෙහෙණට වන) ධම්ම පච්ඡි යැ, පසාධ පච්ඡි යැ.

7. (ගබ්භිනී—වර්ගයෙහි :)

ගබ්භිනීවුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, පායන්තීවුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, (භවිට්ඨ ශික්ෂා ධර්මයෙහි අශික්ෂිත සික්ඛමානාව පිළිබඳ කොට ඇති) ජධම්ම පච්ඡි යැ, (සබ්බ සම්මත නැති වැ ශික්ෂිත සම්මත නැති වැ ශික්ෂිත සික්ඛමානාවගේ වුට්ඨාපනාය නිසා එන) අසම්මත පච්ඡි යැ, ද්වාදසවස්ස පච්ඡි යැ, පරිපුණ්ණ ද්වාදසවස්ස පච්ඡි යැ, (සබ්බසම්මත නැති වැ සික්ඛමානාවුට්ඨාපනනිසා එන) සබ්බ... පච්ඡි යැ, සහජ්චිත්තී වුට්ඨාපන පච්ඡි යැ.

8. (කුමාරිගුහ—වර්ගයෙහි :)

(උත්තරිසිවස් පැවිදිකුමරියක පිළිබඳ) කුමාරී වුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, (දෙවන) කුමාරී වුට්ඨාපන පච්ඡි යැයි දෙකෙකැ, (පිරිසුන් විසිවස් ඇති පැවිදිකුමරියක් සබ්බ සම්මත නැතිවැ වුට්ඨාපන කෙළෙන් වදළ) වුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, (උත්තරෙළොස්වස් ඇති පැවිදි කුමරියක පිළිබඳ වුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, (පිරිසුන් දෙළොස්වස් ඇති පැවිදි කුමරියක සබ්බසම්මත නැති වැ වුට්ඨාපන කෙළෙන් වදළ) වුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, ('අලංකාව) නාදීන් 'අලං' ගබ්ද ප්‍රයොගය යෙදුණු) පච්ඡි යැ, (සික්ඛමානා සචෙ) යනාදීන් 'සචෙ, නිපාත යෙදුණු) පච්ඡි යැ ('දෙව වස්සානී යනු සඳහන් ලත්) පච්ඡි යැ, ('පුරිසසංසට්ඨා' යන්නාදීන් සංසට්ඨ ගබ්ද ප්‍රයොග ඇති) සික්ඛමානාවුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, ('මාසාපිඤ්චා සාම්මකතවා' යනාදීන් වදළ) අනානුඤ්ඤාන සික්ඛමානාවුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, ('පාරිවාසික ඡන්දදාන' යෙන්) භික්ඛමානාවුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, අනුවස්සවුට්ඨාපන පච්ඡි යැ, ('එකංවස්සං දෙව වුට්ඨාපෙන්ති' යි වදළ) වුට්ඨාපන පච්ඡි යැ,

9—10. (ඡත්තපාහන වර්ගයෙහි :)

ඡත්තපාහන පච්ඡි යැ, යාන පච්ඡි යැ, සබ්බාණි පච්ඡි යැ, ඉත්ථාලභිකාර පච්ඡි යැ, ගන්ධවණ්ණක පච්ඡි යැ, වාසිතපිඤ්ඤක පච්ඡි යැ හා (භික්ෂුනී) පරිමද්ද පන පච්ඡි යැ යන දෙක යැ (සික්ඛමානා) පරිමද්දපන පච්ඡි යැ, (සමණෙරි) පරිමද්දපන පච්ඡි යැ, (ගිහිනී) පරිමද්දපන පච්ඡි යැ, (භික්ෂුහුගේ ඉදිරියෙහි ආසුරිජා නොකොට හිඳැගැත්මෙන් වන) නිසිදන පච්ඡි යැ, (අවකාශ නොලැබූ භික්ෂු කෙනකුත් අතින් පැන පිළිවිසීමෙන් වන) පඤ්ඤාපුරික පච්ඡි යැ, අසඬකවර්ත පච්ඡි යැ යන ඇවැත්හු නව වර්ගයෙහි එන බුද්ධකාමාවලියෙහි ඇතුළත්.

ඒ වර්ගයන්ගේ නාමාවලිය :

ලසුන යැ අත්ඨකාර යැ නභාන යැ කුච්චිට යැ චිත්තාගාර යැ ආරාම යැ ගබ්භිනී යැ කුමාරී යැ ඡත්තපාහන යැයි වර්ග නවයෙකි.

පාරිදේශනීය කණ්ඩා

1. සපිං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා පසුබිමක නිසි : සංවිජයං පසුබිමක. කං ආරාමයානි : ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො ආරාම. කියම් වජ්ජයම්නානි : ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො සපිං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්. එකං පසුබිමක එකං අනුපසුබිමක. ජනනං ආපතති සමුදායානං වතුහි සමුදායෙනෙහි සමුදායානි-පෙ-.

2. තෙලං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා පසුබිමක නිසි : සංවිජයං පසුබිමක. කං ආරාමයානි : ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො ආරාම. කියම් වජ්ජයම්නානි : ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො තෙලං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්-පෙ-.

3. මවුං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා-පෙ- ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො මවුං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්-පෙ-.

4. එංගිකං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා-පෙ- ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො එංගිකං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්-පෙ-.

5. මව්ඡං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා-පෙ- ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො මව්ඡං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්-පෙ-.

6. මංගං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා-පෙ- ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො මංගං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්-පෙ-.

7. ඛරං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා-පෙ- ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො ඛරං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්-පෙ-.

8. දග්ගිං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජනීය, පාරිදේශනීය, කාන්තා පසුබිමක නිසි : සංවිජයං පසුබිමක. කං ආරාමයානි : ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො ආරාම. කියම් වජ්ජයම්නානි : ජබ්බගාමියා, භික්ඛුනීයො දග්ගිං විශුද්ධපෙති, භුඤ්ජංසු, තයම් වජ්ජයම්. එකං පසුබිමක. එකං අනු-

1.5

පාරිදේශනීය කාණ්ඩය

1. ගිනෙල් විනව්‍යා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු සභා කොමිෂන් පණවන ලද දයක් : සැවැනෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ දයක් : සවන මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙක යක් : සවන මෙහෙණේ ගිනෙල් විනව්‍යා වැළඳුන. ඒ වස්තුවෙහි ඇ. පඤ්ඤාත්ති එනෙකි. අනුපඤ්ඤාත්ති එනෙකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානායන් අනුරෙහි සමුට්ඨාන සතරෙකින් නම්. ...

2. තල තෙල් ව්‍යව්‍යාප්ත වළඳන මෙහෙයුණ පිළිබඳ පාරිච්ඡේදය යිම කොතැනින් පණවන ලද ද යත් : සැවැගෙන පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : සවග මෙහෙයුණ ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : සවග මෙහෙයුණේ තල තෙල් ව්‍යව්‍යාප්ත වැළඳුණ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම් අපත්ති සම්මුඛයාගෙන් අනුරෙහි සම්මුඛයාගෙන් සතරකින් නම්. . .

3. මී විතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පාර්ශ්වකරිය සිව් කොතක්හි පණවන ලද ද යත්: සැවැතෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත්: සවන මෙහෙණෙන් ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත්: සවන මෙහෙණෙන් මී විතවා වැළඳුන. ඒ වස්තු යෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤත්ති එකකි. සවදුරුම ආපත්ති සම්මුඛානායත් අනුරෙහි සම්මුඛාන සකරකින් නති. . . .

4. උත්සකුරු විනවා විලදන මෙහෙය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තුය සිට කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැලැකෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹද යත් : සවග මෙහෙයෙන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : සවග මෙහෙයෙන් උත් සකුරු විනවා වැළඳුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. අනු පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සම්ප්‍රධානයන් අනුරෙහි සම්ප්‍රධාන සතරකින් නම්. . . .

[illegible]

6. ගොඩමස් චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ පාරිඥකයා යිම කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : සවන මෙහෙණෙන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : සවන මෙහෙණෙන් ගොඩමස් චිත්තවා වැළඳුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤත්ති එකකි. සවැයුරුම ආපත්ති සමුච්චිතයන් අතුරෙහි සමුච්චිත සතරකින් නම්. . . .

7. කිරී වීනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ සාට්ටෙකැටිය හිමි කොත්තැනි පණවන ලද ද යත් : සැවැනෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇඳම ද යත් : සවග මෙහෙණෙන් ඇඳම ය. කිනම් වස්තූයෙක යත් : සවග මෙහෙණෙන් කිරී වීනවා වැළඳුන. ඒ වස්තු යෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදූරුම් ආපත්ති සමුවිධානයන් අනුරෙහි සමුවිධාන සතරකින් නම්. . . .

8. දිගි විනවං වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ සංවිදෙහසාය සිව් කොතැන්හි පණවන ලද යන් : සැවැනෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇඳම ද යන් : සවග මෙහෙණන් ඇඳම ය. කිනම් වස්තුවෙක යන් : සවග මෙහෙණේ දිගි විනවං බැළුණ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පණ්ණන්හි එකකි, අනුපණ්ණන්හි එකකි. සවදුරුම ආපත්ති

පඤ්ඤානති ඡත්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං චතුති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨානි,
සියා කායතො සමුට්ඨානි, න වාචතො. න චිත්තතො. සියා කායතො ච
වාචතො ච සමුට්ඨානි, න චිත්තතො, සියා කායතො ච චිත්තතො ච
සමුට්ඨානි, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච
සමුට්ඨානි-පෙ-.

අට්ඨ පාටිදෙසනිසං නිට්ඨිතා.

තස්සද්දානං :

සපපිං තෙලං මඩුඤ්ඤව ඵාණීතං මච්ඡමෙව ව,
මංසං ධීරං දඬුඤ්ඤාපි විඤ්ඤපෙත්තාන භික්ඛුනී,
පාටිදෙසනිසං අට්ඨ සමුද්දොන පකාසිතානි.¹

යෙ සික්ඛාපදා භික්ඛුවිහමෙහ විජ්ජාපිතා,
තෙ සංඛිතතා² භික්ඛුනී විහමෙහ.

කන්ද පඤ්ඤානතිවාරෝ නිට්ඨිතො පඨමො.

1. සං. බුද්ධින දෙවතානි ම.ජ.සං.

2. සංඛිපිඛා-සිඤ්ඤ 1.2

සමුපායයන් අතුරින් සමුපාය සතරකින් නම්. කිසිවිටෙක කයින් නම්. වචන යෙන් නොනම්. සිතීන් නොනම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්, සිතීන් නොනම්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතීන් ද නම්. වචනයෙන් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නම්. . . .

අට පිළිගෙයින් නිමය.

එහි වස්තුනාමාවලිය :

සප්පිය, තෙලිය, මඩුය, ඵාණිය, මව්පිය, මංසය, වීරය, දඩය, ධීවරය, ගැනීමෙන් (නැති) මෙතෙක් පිළිබඳ පිළිගෙයින් අට සිටියේ සම්පූර්ණයෙන් වචනයෙන් විසින් පවසන ලදහ.

හික්ෂු ව්‍යවහරයෙහි යම් සික්ෂාපද කෙතෙක් විස්තර කරන ලද්දහ ද, ඒ සික්ෂාපදයන් හික්ෂු ව්‍යවහරයෙහි සංක්ෂිප්තය.

පළමුවන කතෘපද්ධතිය නිමයයි.

2. කතාපතනිවාරො

2.1

පාරාජික කණේධා

1. අවස්සතා හික්ඛුනී අවස්සතස්ස සුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිගන්තී කති අපතතිගො අපජ්ජති : අවස්සතා හික්ඛුනී අවස්සතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිගන්තී තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති : අධික්ඛිකං උබ්බජ්ඣමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති අපතති පාරජිකස්ස. උබ්බක්ඛිකං අධොජ්ඣමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති අපතති පුලලව්වයස්ස, කායපච්චිකාගහණං සාදිගති, අපතති දුක්ඛකටස්ස. අවස්සතා හික්ඛුනී අවස්සතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිගන්තී ඉමා තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති.

2. වජ්ජපට්ඨාදිකා හික්ඛුනී වජ්ජං පට්ඨාදෙනන්තී කති අපතතිගො අපජ්ජති : වජ්ජපට්ඨාදිකා හික්ඛුනී වජ්ජං පට්ඨාදෙනන්තී තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති : ජානං පාරජිකං ධම්මං පට්ඨාදෙනි අපතති පාරජිකස්ස, චෙමතිකා පට්ඨාදෙනි, අපතති පුලලව්වයස්ස. අචාර විපතතිං පට්ඨාදෙනි, අපතති දුක්ඛකටස්ස. වජ්ජපට්ඨාදිකා හික්ඛුනී වජ්ජං පට්ඨාදෙනන්තී ඉමා තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති.

3. උක්ඛිතතානුවතතිකා හික්ඛුනී යාව තතිගං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන්තී කති අපතතිගො අපජ්ජති : උක්ඛිතතානුවතතිකා හික්ඛුනී යාව තතිගං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන්තී තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති : ඤාතරියා දුක්ඛකටං. ද්විති කම්මවාචාති පුලලව්වයං කම්මවාචාපරිගොසානෙ අපතති පාරජිකස්ස. උක්ඛිතතානුවතතිකා හික්ඛුනී යාවතතිගං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන්තී ඉමා තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති.

4. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙන්නී කති අපතතිගො අපජ්ජති : අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙන්නී තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති : “පුරිසෙන ඉත්තනාමං ගහනං අගච්ඡා”ති වුත්තා ගච්ඡති. අපතති දුක්ඛකටස්ස. පුරිසස්ස හත්තපාසං ඔක්ඛකනාමනෙත අපතති පුලලව්වයස්ස. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙති අපතති පාරජිකස්ස. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙන්නී ඉමා තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති.

පාගජිකා නිට්ඨිතා.

2.2

සධ්දාදිසෙස කණේධා

1. උස්සගවාදිකා හික්ඛුනී අට්ඨං කරෙන්නී තිස්සො අපතතිගො අපජ්ජති : එකස්ස ආරෙචෙනි, අපතති දුක්ඛකටස්ස. දුතියස්ස ආරෙචෙනි, අපතති පුලලව්වයස්ස. අට්ඨපරිගොසානෙ අපතති සධ්දාදිසෙසස්ස.

1. ඉත්තනාමං ඔක්ඛාසං ම.ජ.සං. ඉත්තනාමං ගහන. ස්‍යා,

2. කතාපතිවාරය

2.1

පාරාජික කාණ්ඩය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක් හුගේ කා සසභය ඉවසන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක් හුගේ කා සසභය ඉවසන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : අතු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැණිම ඉවසා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, අතු ඇටයෙන් උඩ දණ මඩලෙන් යට ගැණිම ඉවසා නම් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියක් ගැණිම ඉවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක් හුගේ කා සසභය ඉවසන්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

2. වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : දන දන පරිච් ඇවැත වසා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, විමිති ඇතියා වසා නම් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, ආවාරවිපක්තිය වසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරද වසන මෙහෙණ වරද වසන්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

3. උබෙව්නිකම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කළ කල්හි එය නොහරින්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : උබෙව්නිකම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසන කම් කළ කල්හි එය අත් නොහරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : සුත්තියෙන් දුකුළා වෙයි. දෙකම් වදන්න ධුලැයිහු වෙයි. කම්වදන් අවසන්හි පරිච් ඇවැත් වේ. උබෙව්නි කම් කරණු ලැබූ මහණහු අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කළ කල්හි එය නො හරින්නී මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

4. අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරන්නී කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : පුරුෂයකු විසින් මෙනම් තැනට එවයි කියන ලද්දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පුරුෂයක් හුගේ අත්පසට පැමිණි කල්හි ධුලැයි ඇවැත් වෙයි, කය එළවීම් සභිට්ඨාත් අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කෙරේ නම් පරිච් ඇවැත් වේ. අෂ්ටම වස්තුව සම්පූර්ණ කරණ මෙහෙණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

පරිච් නිමි.

2.2

සධ්‍යාදියේ කාණ්ඩය

1. විවාද කරණ මෙහෙණ අධිකරණ කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : එකක් හට සැළ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැන්නක් හට සැළ කෙරේ නම් ධුලැයි ඇවැත් වෙයි. අධිකරණය අවසන්හි සභවෙසස් ඇවැත් වේ.

2. වොරිං වුට්තාපෙනති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලවිමයං. කම්මවාචාපරියොසානෙ අපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංසාරය.

3. එකා ගාමනතරං ගච්ඡන්ති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : ගච්ඡති අපතති දුක්ඛං. පඨමං පාදං පරිනෙඛපං අතික්කාමෙති, අපතති ථුල්ලවිමයං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති අපතති සංඛ්‍යාදි-සෙසසංසාරය.

4 සමග්ගෙන සංඛ්‍යෙන උක්ඛිතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සද්දුසාසනෙන අනපද්‍රොකොති: කාරකසංඛ්‍යා අනඤ්ඤාය ගණං ඡන්දං ඕසාරෙනති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලවිමයං කම්මවාචාපරියොසානෙ අපතති සංඛ්‍යාදි-සෙසසංසාරය.

5. අවිසුද්ධා භික්ඛුනි අවිසුද්ධා පුරිසපුග්ගලො හත්තො බාද-නියං වා භොජනියං වා සහත්තං පටිග්ගහෙති: භුඤ්ජන්ති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : බාදිකාමි භුඤ්ජන්ති පටිග්ගහෙති, අපතති ථුල්ලවිමයං. අජෙඤ්ඤාසාරෙ අජෙඤ්ඤාසාරෙ අපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංසාරය. උදකදන්තපොණං පටිග්ගහෙති, අපතති දුක්ඛං.

6. “කිං තෙ අයො එසො පුරිසපුග්ගලො කරිසාති අවිසුද්ධො වා අනවිසුද්ධො වා යතො තිං අනවිසුද්ධා, ඉඛ්‍යයො යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා භොජනියං වා, තං තිං සහත්තං පටිග්ගහෙති: බාද වා භුඤ්ජ වා”ති උයොජෙන්නති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : තසා වචනෙන බාදිකාමි භුඤ්ජන්ති පටිග්ගහෙති, අපතති දුක්ඛං. අජෙඤ්ඤාසාරෙ අජෙඤ්ඤාසාරෙ අපතති ථුල්ලවිමයං භොජනපරියොසානෙ අපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංසාරය.

7. කුපිතා භික්ඛුනි යාව තතියං සමනුභාසනාය නපටි තිසාජ්ජන්ති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලවිමයං, කම්මවාචාපරියොසානෙ අපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංසාරය.

8. කිසම්ඵදෙව අභිකරණං පට්ටාකතා භික්ඛුනි යාවතතියං සමනුභාසනාය නපටි තිසාජ්ජන්ති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලවිමයං. කම්මවාචාපරියො-සානෙ අපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංසාරය.

9. සංසට්ඨා භික්ඛුනිසො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපටි තිසාජ්ජන්තිසො තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලවිමයං කම්මවාචාපරියොසානෙ අපතති සංඛ්‍යාදි-සෙසසංසාරය.

10. “සංසට්ඨාවයො කුමො විහරථ. මා කුමො නානා විහරිත්ථ”ති උයොජෙන්නති යාවතතියං සමනුභාසනාය නපටි තිසාජ්ජන්ති තිසෙසා අපතතිසො අපජ්ජති : ඤාතතියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචාහි ථුල්ලවිමයං, කම්මවාචාපරියොසානෙ අපතති සංඛ්‍යාදිසෙසසංසාරය.

සංඛ්‍යාදිසෙසා නිබ්බිතා.

2. සෙරක උපසපත් කරණ මෙහෙණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලාසිභු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

3. එකලාව අත් ගමකට යන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් ධුලාසි ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. සමග සහභූ වීසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උබෙවතීකම් කළ මෙහෙණකට කාරකසංඝයා නො පිළිවිස ගණයාගේ අදහස නො දැන ඔසාරණකම් කරන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලාසිභු වෙති, කම් වදන් අවසන්ති සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

5. මෙවුන්දම් රායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ මෙවුන්දම් රායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැපුතු දෑයක් හෝ බිදියයුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “කන්නෙමි වළඳන්නෙමි”යි පිළිගණි නම් ධුලාසි ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි සහ වෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. දිය හා දහැටි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්රාගයෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තිට තුමක් කෙරේද, යම් භෙයකින් තෝ මෙවුන්රාගයෙන් නො තෙත් වූයෙහි ද එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ තිට යම් කැපුතු දෑයක් හෝ බිදිය යුතු දෑයක් හෝ දේ නම් තෝ එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ යි මෙහෙයවන්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි. ඇය ගේ වචනයෙන් “කන්නෙමි වළඳන්නෙමි”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි ධුලාසි ඇවැත් වෙයි, වළඳා අවසන්ති සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. කිපියාටු මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණේ : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලාසිභු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. කිසියම් අධිකරණයෙකින් පැරදුම් මෙහෙණ තුන්යළතෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලාසිභු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. ගිහි මිනිසුන් හා එක්වූ තුන් යළ තාක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරිනාටු මෙහෙණහු තුන් ඇවැතකට පැමිණෙති : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලාසිභු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. ආයාචෙති, තෙපි ගිහි මිනිසුන් හා එක්ව ම වාසය කරවූ, තෙපි වෙන්ව නො වසවූ කියා මෙහෙයවන මෙහෙණ තුන්යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (වරද) නො හරින්නී තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම වදනින් ධුලාසිභු වෙති, කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

2.3

නිසංගතිය කණ්ඩා

1. පත්තසනතිවයං කණ්ණෙන ඵකං ආපතතිං ආපජ්ජති : නිසංගතියං පාචිතතියං.

2. අකාලච්චරං කාලච්චරනති අභිධංගිනා භාජාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : භාජාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං, භාජාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

3. භික්ෂුනියා සද්ධිං ච්චරං පරිවතෙන නා අවජ්ඣනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : අවජ්ඣනි පයොගෙ දුක්ඛං. අවජ්ඣනෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

4. අඤ්ඤං විඤ්ඤපෙනා අඤ්ඤං විඤ්ඤපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : විඤ්ඤපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. විඤ්ඤපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

5. අඤ්ඤං වේතාපෙනා අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

6. අඤ්ඤදජ්ජිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන සබ්බිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

7. අඤ්ඤදජ්ජිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන සබ්බිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

8. අඤ්ඤදජ්ජිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන මහාජනිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

9. අඤ්ඤදජ්ජිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන මහාජනිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

10. අඤ්ඤදජ්ජිකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

11. අතිරේකවතුක්කංසපරමං ගරුපාපුරණං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

12. අතිරේකඅභිකේශකංසපරමං ලුප්තපාපුරණං වේතාපෙනා ඥා ආපතතිං ආපජ්ජති : වේතාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වේතාපිතෙ නිසංගතියං පාචිතතියං.

නිසංගතියා පාචිතතියා භිට්ඨිතා,

2.3

නිසසගතිය කාණ්ඩය

1. (නො ඉටා නො විකපා) පාත්‍ර රැස්කොට තබන මෙහෙණ එක්ම නියතීපවිති ඇවතට පැමිණේ.

2. අකාලවිවරයක් කාලවිවරයයි ඉටා බෙදවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : බෙදවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, බෙදවූ කල්හි නිසති පවිති වෙ.

3. මෙහෙණක හා සමග සිවුරක් පෙරැළිකොට ගෙණ (පසුව) අසිදගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : අසිද ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අසිද ගත්කල්හි නිසති පවිති වෙ.

4. අනෙකක් විනවා අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

5. අනෙකක් දන්වා (එය තබා) අනෙකක් දන්වන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : දන්වා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දන්වූ කල්හි නිසති පවිති වෙ.

6. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් සහසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

8. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

9. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් ගණසතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවා ගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

10. අනෙකක්හු පිණිස දුන් අනෙකක්හු උදෙසා දුන් පුභුල් සතු පිරිකරින් තමා ඉල්ලා ගත් දැයින් අනෙකක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

11. සොළොස් කහවණුවකට වඩා අගනා (ශීත කාලයෙහි පොරෝණා) ගරු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

12. කහවණු දසයකට වඩා අගනා (උෂ්ණ කාලයෙහි පොරෝණා) ලුහු පාපුරණයක් විනවන මෙහෙණ දෙ ඇවතකට පැමිණෙයි : විනවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, විනවාගත් කල්හි නිසති පවිති වෙ.

නිසති පවිති නිමි.

2.4

පාවිතරීය කණ්ඩා

4.1

1. ලුප්තං බාදනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : බාදිකාමිති පටිගණනාති¹ ආපතනි දුක්ඛං, අජේකාභාරෙ අජේකාභාරෙ ආපතනි පාවිතරීයං.

2. සම්බාධෙ ලොමං සංහරපෙනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : සංහරපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. සංහරපිතෙ ආපතනි පාවිතරීයං.

3. තලභානකං කරෙන්නාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : කරෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපතනි පාවිතරීයං.

4. ජතුම්චකං ආදියනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං. ආදිතෙ² ආපතනි පාවිතරීයං.

5. අතිරේකදවඛතුලපබ්බරමං උදකසුද්ධිකං ආදියනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං. ආදිතො ආපතනි පාවිතරීයං.

6. භික්ඛුසා භුඤ්ජනසා පානියෙන වා විවුපනෙන වා උපතිට්ඨනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : භන්දපාසෙ තිට්ඨති ආපතනි පාවිතරීයං. භන්දපාසං විජ්ඣිතා තිට්ඨති ආපතනි දුක්ඛං.

7. ආමකධඤ්ඤං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ජනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජනාමිති පටිගණනාති ආපතනි දුක්ඛං. අජේකාභාරෙ අජේකාභාරෙ ආපතනි පාවිතරීයං.

8. උච්චාරං වා පඤ්චං වා සබ්බාරං වා විභාසං වා තිරෙකුඛෙ වා තිරෙපාකාරෙ වා ඡබ්බිනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ඡබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං, ඡබ්බිතෙ ආපතනි පාවිතරීයං.

9. උච්චාරං වා පඤ්චං වා සබ්බාරං වා විභාසං වා හරිතෙ ඡබ්බිනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ඡබ්බිති පයොගෙ දුක්ඛං. ඡබ්බිතෙ ආපතනි පාවිතරීයං.

10. නච්චං වා භිතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගච්ඡනාති දෙව ආපතනියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති, ආපතනි දුක්ඛං. ගන්ධ ඩිතා පඤ්ඤාති වා_ ආපතනි පාවිතරීයං.

ලුප්තවග්ගො පඨමො.

2.4

පාඨතනිය කාණ්ඩය

4.1

1. අඩු ප්‍රදානන අනුභව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ අනුභව කරන්නෙමි ”යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

2. සම්බාධ ස්ථානයෙහි ලොම් බැහැර කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බැහැර කරවා නම් පියෝති දුකුළාවෙයි, බැහැර කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. කලසාතනය කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ඡතුම්භකය (ලහමට) ගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. අධිරා දඹුල් පුරුකකට වඩා උදකභද්ධිය ගන්නා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ගණි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ගත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. වළඳන මහණක්හට පැනින් හෝ වීජිතියෙන් හෝ උවැටින් කරමින් සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

7. අඩු ධාන්ත වීතවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළඳන්නෙමි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

8. මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉදුල් හෝ හික්කියෙන් පිටත හෝ පවුරෙන් පිටත හෝ දමන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දමා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දමූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. මල හෝ මූ හෝ කෙළ හෝ කසළ හෝ ඉදුල් හෝ නිල් තණ බිමෙක දමන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දමා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දමූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. නටනු හෝ ගයනු හෝ වයනු හෝ දක්නා පිණිය යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියා බලා නම් හෝ අසා නම් හෝ පවිති ඇවැත් වේ.

4.2

1. රත්නකිකාරෙ අපදිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සන්තිට්ඨන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතතියං. හත්ථපාසං විජ්ජිතා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨං.

2. පටිච්ඡන්තො ඔකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සන්තිට්ඨන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතති-යං. හත්ථපාසං විජ්ජිතා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨං.

3. අජේඛාකාසෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සන්තිට්ඨන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතතියං. හත්ථපාසං විජ්ජිතා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨං.

4. රජියා වා බ්‍යුහෙ වා සිඛ්ඛාටකෙ වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සන්තිට්ඨන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : හත්ථපාසෙ තිට්ඨති අපතති පාචිතතියං. හත්ථපාසං විජ්ජිතා තිට්ඨති අපතති දුක්ඛට්ඨං.

5. පුරෙහත්තං කුලානි උපසංඛික්ඛිතා අගනෙ නිසිද්ධිතා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පක්ඛම්බන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : පඨමං පාදං අනොවසංකං අතික්ඛාමෙති අපතති දුක්ඛට්ඨං. දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති අපතති පාචිතතියං.

6. පච්ඡාහත්තං කුලානි උපසංඛික්ඛිතා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා අගනෙ නිසිද්ධන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : නිසිද්ධි පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. නිසින්නො අපතති පාචිතතියං.

7. විහාලෙ කුලානි උපසංඛික්ඛිතා සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්තිට්ඨා වා සන්තිට්ඨා වා අභිනිසිද්ධන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : අභිනිසිද්ධි පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං, අභිනිසින්නො අපතති පාචිතතියං.

8. උග්ගතින්තෙ දුපඛාරිත්තෙ පරං උජ්ඣාපෙන්නි ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : උජ්ඣාපෙති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. උජ්ඣාපිත්තෙ අපතති පාචිතතියං.

9. අත්තානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මචරියෙන වා අභිසංඝන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : අභිසංඝති පයොගෙ දුක්ඛට්ඨං. අභිසංඝිත්තෙ අපතති පාචිතතියං.

10. අත්තානං වධිතා වධිතා රොදන්ති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : වධිති රොදති අපතති පාචිතතියං. වධිති න රොදති අපතති දුක්ඛට්ඨං,

රත්නකිකාරවග්ගො දුතියො.

4.2

1. පහන් නැති රැ අඳුරෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ වෙත සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

2. පිළිසන් පියෙසෙකි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා ව වෙත සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

3. එළිමහනෙහි එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ වෙත සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4. වීථියෙහි හෝ විනිවිද නො ගිය කුඩා වීථියෙහි හෝ සතර මංසන්ධියෙහි හෝ එකලා මිනිස් පිරිමියකු හා එකලා වැ වෙත සිටින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අත්පසෙහි සිටි නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අත්පස හැර සිටි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

5. පෙරැබන්ති කුලයන් කරා එළඹ ආසනයෙහි හිඳ හිමියන් නො පිළිවිය බැහැර යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර අඟු ව ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

6. පසුබන්ති කුලයන් කරා එළඹ හිමියන් නො පිළිවිය ආසනයෙහි හිඳිනා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. විකාලයෙහි කුලයන්ට එළඹ හිමියන් නො පිළිවිය ශය්‍යාවක් අතට හෝ අතුරුවා හෝ හිඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හිඳි නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. නපුරු කොට ගැණීමෙන් නපුරු කොට දැකීමෙන් මෙරමාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, අවමන් කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. කමාට හෝ අන් උපසපන් මෙහෙණකට හෝ නිරයෙන් හෝ බඹසරින් හෝ සාපකරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සාප කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සාප කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. කමන් වෙර පැහැර පැහැර හඬන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පහරා නම් හඬා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, පහරා නම් නො හඬා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

4.3

1. නග්ගා නග්ගන්ති දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : නග්ගාති පශොගෙ දුක්ඛං. නග්ගානපරිශොඝානෙ ආපතති පාඪතතිශංසා.

2. පමාණාතික්කන්තං උදකසාපිකං කාරාපෙනි දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : කාරාපෙනි පශොගෙ දුක්ඛං. කාරාපිනෙ ආපතති පාඪතතිශංසා.

3. භික්ඛුනිගං විවරං විසිබ්බෙත්ථා වා විසිබ්බාපෙත්ථා වා නෙව සිබ්බෙත්ථා න සිබ්බාපන්තං උග්ගක්කං කඤ්ඤන්ති එකං ආපතති ආපජ්ජති : පාඪතතිශං.

4. පඤ්චාහිකං සබ්බාපිචාරං¹ අතික්කාමෙනති එකං ආපතති ආපජ්ජති : පාඪතතිශං.

5. විවරසබ්බමනිගං ධාරෙනති දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : ධාරෙනි පශොගෙ දුක්ඛං. ධාරිනෙ ආපතති පාඪතතිශංසා.

6. ගණංසා විවරලාභං අන්තරාගං කඤ්ඤන්ති දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : කඤ්ඤති පශොගෙ දුක්ඛං. කනෙ ආපතති පාඪතතිශංසා.

7. ධම්මිකං විවරවිහරිතං පටිබාහන්ති දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : පටිබාහති පශොගෙ දුක්ඛං. පටිබාහිනෙ ආපතති පාඪතතිශංසා.

8. අභාරිකංසා වා පරිබ්බාජකංසා වා පරිබ්බාජකාග වා සමණවිවරං දෙනති දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : දෙනි පශොගෙ දුක්ඛං. දිනෙන ආපතති පාඪතතිශංසා.

9. දුබ්බලවිවරපට්ඨාසාග විවරකාලසමගං අතික්කාමෙනති දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : අතික්කාමෙනි පශොගෙ දුක්ඛං. අතික්කාමිනෙ ආපතති පාඪතතිශංසා.

10. ධම්මිකං කසිනුඤ්ඤාරං පටිබාහන්ති දො ආපතතිශො ආපජ්ජති : පටිබාහති පශොගෙ දුක්ඛං. පටිබාහිනෙ ආපතති පාඪතතිශංසා.

නිගානවගෙශා තතිශො.

4.4

1. දො භික්ඛුනිශො එකමඤ්ඤා භූවට්ටන්තිශො දො ආපතතිශො ආපජ්ජන්ති : නිපජ්ජන්ති පශොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙන ආපතති පාඪතතිශංසා.

2. දො භික්ඛුනිශො එකසරණපාපුරණා භූවට්ටන්තිශො දො ආපතතිශො ආපජ්ජන්ති : නිපජ්ජන්ති පශොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙන ආපතති පාඪතතිශංසා.

1. සබ්බාපිචාරං - මජ්ඣං.

4.3

1. නග්න වැ නගන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, සනහා අවසන්ති පවිති ඇවැත් වේ.

2. පමණ ඉක්මවූ දියසඵව කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : කරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. මෙහෙණකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් හැර හෝ ගෙත්තම් හරවා හෝ නො ම ගෙත්තම් කරණ ගෙත්තම් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

4. පස් දවසක් ධර්මෝ කිරිම විසින් හෝ අවුගැස්සිම විසින් හෝ සිවුරු පෙරළීම ඉක්මවන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

5. පෙරළා දියයුතු සිවුර දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දරා කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. මෙහෙණ ගණයාගේ වීරලාභයට අනතුරු කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අනතුරු කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අනතුරු කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. දහැම් සිවුරු බෙදීම වළකන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළකා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වැළකූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. ගිහියකුට හෝ පිරිවැටියකුට හෝ පිරිවැටියකට හෝ ශ්‍රමණ සිවුරක් දෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. දුර්වල වූ වීරාශායෙන් වීරකාලසමය ඉක්මවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඉක්මවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉක්ම වූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. දහැම් කෙළින් සිවුර ඉදිරිම වළකන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : වළකා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, වැළකූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

කෙවන නහාන වර්ග යි.

4.4

1. මෙහෙණ දෙනමක් එක් ඇදෙකැ හෝනාහු නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හොවත් නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. මෙහෙණ දෙනමක් එකක් ම ඇතිරිම පෙරවීම කොට ඇති වැ හෝනාහු නම් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හොවත් නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හොත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. හිකුළුනියෝ සඤ්චිව අළුත් කරොනැති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : කරොති පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ඇපතති පාචිතතියං.

4. දුක්ඛිතං සභජ්චිතං නෙව උපධ්මනනි න උපධ්මාපනය උස්සුකකං කරොනැති එකං ඇපතති ඇපජ්ඣති : පාචිතතියං.

5. හිකුළුනියෝ උපස්සයං දන්වා කුපිතා අනන්තමනා නික්කඛ්ඛිනති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : නික්කඛ්ඛිති පයොගෙ දුක්ඛං. නික්කඛ්ඛිතෙ ඇපතති පාචිතතියං.

6. සංසඨා හිකුළුනි යාව තතියං සම්පුභාසනය නප්පි- නිස්සජ්ජනති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : ඤාතතියං දුක්ඛං. කම්ම- වාචාපරිඥාසානෙ ඇපතති පාචිතතියං.

7. අනොරොධං සංසඛකසම්මතෙ සප්පිහගෙ අසජ්ජිකා වාරිකං වරනති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපන්නෙ ඇපතති පාචිතතියං.

8. තිරොරොධං සංසඛකසම්මතෙ සප්පිහගෙ අසජ්ජිකා වාරිකං වරනති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපන්නෙ ඇපතති පාචිතතියං.

9. අනොවස්සං වාරිකං වරනති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : පටිපජ්ජති පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපන්නෙ ඇපතති පාචිතතියං.

10. වස්සං වුත්ථා හිකුළුනි වාරිකං න පක්කමනති එකං ඇපතති ඇපජ්ඣති : පාචිතතියං.

තුට්ඨමමගෙහා වතුන්ථා.

4.5

1. රාජාභාරං වා චිත්තාභාරං වා ආරාමං වා උග්ගානං වා පොක්කරණීං වා දස්සනයං ගච්ඡන්ති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : ගච්ඡති පයොගෙ දුක්ඛං. යත්ථ සීතා¹ පස්සති, ඇපතති පාචිතතියං.

2. ආසද්දිං වා පලලඛකං වා පරිභුඤ්ඤානති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : පරිභුඤ්ඤාති පයොගෙ දුක්ඛං, පරිභුතෙන ඇපතති පාචිතතියං.

3. සුත්තං කතනනති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : කතනති පයොගෙ දුක්ඛං. උජ්ජුජ්ජවෙ ඇපතති පාචිතතියං.

4. ඕඨිචෙය්‍යාවච්චං කරොනැති දො ඇපතියෝ ඇපජ්ඣති : කරොති පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ඇපතති පාචිතතියං.

3. දූත දූත මෙහෙණක්හට අපහසුබව කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අපහසුබව කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අපහසුබව කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ගිලන් වූ සද්ධිවිහාරිණියකට නො ම උවැටන් කරණ උවැටන් කරවීමට වැයම නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

5. මෙහෙණක්හට නිවහනක් දී කිපියා නො සතුටුසිත් ඇත්තී (ඇය) ඉන් බැහැර කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බැහැර කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, බැහැර කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. තුන් යළ තෙක් සමතුභාසනකම් කරණ කල්හි නො හරිණ ගිහිසසහ ඇති මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, කම්බදන් අවසන්ති පවිති ඇවැත් වේ.

7. සැක සහිත යැයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ තමා වසන රට තුළ සත්වාචන් නැති වූ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සැකසහිත යැයි දන්තා ලද ප්‍රතිභය සහිත වූ අන් රටක සත්වාචන් නැති වූ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. වස් කාලය තුළ සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිපදී නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පිළිපත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. පුඤ්ච වස් ඇති මෙහෙණ සැරිසැරීමට නො යන්නී එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

සිවුවන තුවටට වර්ග යි.

4.5

1. රජුගේ ක්‍රීඩාගාරයක් හෝ චිත්‍රාගාරයක් හෝ උපවනයක් හෝ ක්‍රීඩාදානයක් හෝ ක්‍රීඩා පුෂ්කරිණියක් හෝ දක්නට යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, යම් තැනෙක සිටියා බලා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. දික් හඟලා පුටුවක් හෝ පලගක් හෝ පරිභෝග කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පරිභෝග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. හු කට්ඨ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි ; හු කට්ඨ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හු වතෙක්ති හු වතෙක්ති පවිති ඇවැත් වේ.

4. ගිහියනට මෙහෙවර කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : මෙහෙ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මෙහෙ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. හික්කුනියා “එහයෝ ඉමිං අතිකරණං වූපසමෙති” ති වුච්චමානා සාමුති පරිසසුඤ්ඤා නෙව වූපසමෙතරී න වූපසමාය උසසුකතං කණෙතරී එකං ආපතතිං ආපජ්ජති : පාවිතතියං.

6. අභාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සහන්තා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : දෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. දිනෙත ආපතති පාවිතතියස්ස.

7. ආවසථච්චරං අනිස්සජ්ජතා පරිභුඤ්ජනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජනි, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙත ආපතති පාවිතතියස්ස.

8. ආවසථං අනිස්සජ්ජතා වාරිකං පක්කමනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං පරිකෙඛපං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති පාවිතතියස්ස.

9. තීරවජ්ජනවිජ්ජං පරිපාපුණ්ණරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරිපාපුණ්ණාති, පයොගෙ දුක්ඛං. පදෙ පදෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

10. තීරවජ්ජනවිජ්ජං වාචෙතරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : වාචෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. පදෙ පදෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

විතතාගාරවගෙගා පඤ්චමො.

4.6

1. ජානං සහික්කුකං ආරාමං අනාපුච්ඡා පවිසන්තරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං පරිකෙඛපං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති පාවිතතියස්ස.

2. හික්කුං අකෙකාසන්තරී පරිභාසන්තරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : අකෙකාසති පයොගෙ දුක්ඛං, අකෙකාසිතෙත ආපතති පාවිතතියස්ස.

3. වණ්ඨිකතාය¹ ගණං පරිභාසන්තරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : පරිභාසති පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභාසිතෙත ආපතති පාවිතතියස්ස.

4. නිමනතිතා වා පමාරිතා වා බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණ්ඨාති ආපතති දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාවිතතියස්ස.

5. කුලං වා මච්ඡරායන්තරී ඥො ආපතතියො ආපජ්ජති : මච්ඡරායති පයොගෙ දුක්ඛං. මච්ඡරිතෙත ආපතති පාවිතතියස්ස.

5. මෙහෙණක වීසින් " එව ආයතාව, මේ අධිකරණය සන්තිද්වන්තූ " යි කියනු ලබන්නී " මැනවු " යි පිළිගෙන නො ම සන්තිද්වන්තී සන්තිද්වීමට උත්සාහ නො කරන්නී එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

6. ගිහියකුට හෝ පිරිවැරියකුට හෝ පිරිවැරියකට හෝ සියතින් කැපුනු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ දෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දේ නම් පියෝති දුකුළාවෙයි, දුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. අවස් සිවුරක් නොදී පරිභෝග කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පරිබෝ කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පරිභෝග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. (දෙර කවුරු කැබු) සෙනස්නක් (රක්තා පිණිස) නොදී සැරිසරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැනි පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

9. තිරස්චිත වීද්‍යාව සුහුණු කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සුහුණු කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

10. තිරස්චිත ඵද්‍යාව හදරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : හදරවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පෙදෙහි පෙදෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

පස්වන වික්‍රාගාර වර්ග යි.

4.6

1. දන දන මහණුන් ඇති අරමකට නො පිළිවිස පිරිසෙන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

2. මහණක්හට ආත්‍රොග කරණ අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : ආත්‍රොග කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ආත්‍රොග කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. සැඩ බැවින් මෙහෙණ ගණයාහට අවමන් කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : අවමන් කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, අවමන් කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. නිමකන ලද්ද වහෝ පවරණ ලද්ද වහෝ කැපුනු දයක් හෝ බිදියයුතු දයක් හෝ වළදන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " කන්තෙමි බුදින්තෙමි " යි පිළිගෙන නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පවිති ඇවැත් වේ.

5. කුල මසුරුවන කරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : මසුරුවන කෙරේ නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, මසුරුවන කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. අභිකල්පකෙ අවාර්තෙ වර්තං වර්තනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : වර්තං වර්තනීති සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, පානීයං වා පරිභොජනීයං වා උපට්ඨපෙති, පරිච්ඡේදං වා සම්මර්ඡති අපතනී දුක්ඛං. සහ අරුණ්ණමනා අපතනී පාචිතියං.

7. වර්තං වුත්ථා භික්ඛුනී උභතො සඛෙස නීති ධානෙහි නප්ප-වාරෙන්නී එකං අපතනීං අපර්ඡති : පාචිතියං.

8. ඔවාදාය වා සංවාසාය වා න ගච්ඡන්ති එකං අපතනීං අපර්ඡති : පාචිතියං.

9. උපොසථවසි න පුට්ඨන්ති ඔවාදවසි න යාවන්ති එකං අපතනීං අපර්ඡති : පාචිතියං.

10. පසාවෙ ජාතං ගණිතං වා රුචිතං වා අනප්‍රොකේනා සඛිං වා ගණං වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදපෙනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : හෙදපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. හෙදපිනෙ අපතනී පාචිතියං.

ආරාමවග්ගො ඡට්ඨො.

4.7

1. ගඛනීතිං වුට්ඨාපෙනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : වුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ අපතනී පාචිතියං.

2. පායනතීං වුට්ඨාපෙනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : වුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ අපතනී පාචිතියං.

3. දෙව වර්තනී ඡත්‍ර ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨා-පෙනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : වුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ අපතනී පාචිතියං.

4. දෙව වර්තනී ඡත්‍ර ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං සඛෙසන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : වුට්ඨාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ අපතනී පාචිතියං.

5. උනදාදසවර්තං ගිහිගතං වුට්ඨාපෙනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : වුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ අපතනී පාචිතියං.

6. පරිපුණ්ණදාදසවර්තං ගිහිගතං දෙව වර්තනී ඡත්‍ර ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වුට්ඨාපෙනී දෙව අපතනියො අපර්ඡති : වුට්ඨාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිනෙ අපතනී පාචිතියං.

6. මහණුන් නැති ආවායයෙහි වස් වසන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “ වස් වසන්නෙමි ”යි සෙනසුන් පණවා නම් පියයුතු පැන් හෝ පිරිබෝ දිය හෝ එළවා නම් පිරිවෙණ හෝ හමදී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, අරුණ නැතිම සමග පවිති ඇවැත් වේ.

7. වස් විසූ මෙහෙණ මහණ මෙහෙණ දෙසතුන් කෙරෙහි (දිවය-සුත-පරිභවිකිත යන) තුන් කරුණින් නො පවරන්නී එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

8. අවවාද අසනු පිණිස හෝ පොහෝ පවුරුණු විවාරණු පිණිස හෝ නො යන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

9. පෙහෙවස් දිනය ද නො විවාරණ, අවවාදය ද නොම යදින මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

10. යටිකය පෙදෙසෙහි හටගත් ගඩක් හෝ වණයක් හෝ මෙහෙණ සහනු හෝ මෙහෙණ ගණයා හෝ නො පිළිවිස එකලා පුරුෂයන්හු හා සමග එකලාව බිඳුවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : බිඳුවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, බිඳවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

සවන ආරාම වර්ග යි.

4.7

1. ගැබිනියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. කිරි පොවන්නිය උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නො හික්වුනු සිබ ඇති සික්මනුව උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. මෙහෙණ සහනු වීසින් සම්මත කරණ ලද දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්වුනු සිබ ඇති සික්මනුව උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. පුරුෂ සමාගමයට පැමිණි නො පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇතියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. පිරිපුන් දොළොස්වස් ඇති දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නොහික්වුනු සිබ ඇති පුරුෂ සමාගමයට පැමිණියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. පරිපුණ්ණදායකවරයා ගිහිගතං දො වර්ණානි ඡත්ත ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සංඝෙසන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනාති දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතති යං.

8. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා දො වර්ණානි නෙව අනුග්ගණනනා නානුග්ගණනාපෙනාති එකං ආපතති ආපජ්ජති : පාවිතති යං.

9. වුට්ඨාපිතං පවතතිනිං දො වර්ණානි නානුබ්බිකනාති එකං ආපතති ආපජ්ජති : පාවිතති යං.

10. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනා නෙව වූපකාසෙනාති න වූපකාසා පෙනාති එකං ආපතති ආපජ්ජති : පාවිතති යං.

ගබ්භිනී වග්ගො සත්තමො.

4.8

1. උභනවිසතිවර්ණං කුමාරිභූතං වුට්ඨාපෙනාති දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතති යං.

2. පරිපුණ්ණවිසතිවර්ණං කුමාරිභූතං දො වර්ණානි ඡත්ත ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වුට්ඨාපෙනාති දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතති යං.

3. පරිපුණ්ණවිසතිවර්ණං කුමාරිභූතං දො වර්ණානි ඡත්ත ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සංඝෙසන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනාති දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතති යං.

4. උභනදායකවරයා වුට්ඨාපෙනාති දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතති යං.

5. පරිපුණ්ණදායකවරයා සංඝෙසන අසම්මතා වුට්ඨාපෙනාති දො ආපතති යො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපතති පාවිතති යං.

6. “අලං තාව තෙ අයෙස වුට්ඨාපිතෙනා” ති වුට්ඨමානා සාධුති පටිසුඤ්ඤා පච්ජා ඛිඤනබ්බං ආපජ්ජනාති දො ආපතති යො ආපජ්ජති : ඛිඤති පයොගෙ දුක්ඛං. ඛිඤතෙ ආපතති පාවිතති යං.

සික්ඛමානං “සචෙ මෙ තං අයෙස විවරං දංසසි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙසං මි’ ති චිතා නෙව වුට්ඨාපෙනාති න වුට්ඨාපනාය උසුක්ඛං කරොනාති එකං ආපතති ආපජ්ජති : පාවිතති යං.

7. පිරිසුන් දොළොස් වස් ඇති දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්මුනු සිට ඇති මෙහෙණසඟුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද පුරුෂ සමාගමයට පැමිණියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කව පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කොට දෙ වසක් (උද්දෙස දනාදීන්) සඩගුන නො කරණ අනුන් ලවා ද සඩගුන නො කරවන මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්ව පැමිණේ.

9. කමා උපසපත් කරවූ උපාදායාය හික්මුණියට දෙ වසක් උවුටන් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්ව පැමිණේ.

10. සද්ධිවිහාරිණිය උපසපත් කරවා කැදවා ගෙණ නො යන කැදවා ගෙණ යනු පිණිස අනෙකක්හට නියොග නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්ව පැමිණේ.

සත්වන ගඟිනී වර්ග යි.

4.8

1. උනු විසිවස් ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කව පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. පිරිසුන් විසිවස් ඇති දෙ වසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි නොහික්මුනු සිට ඇති කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කව පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. පිරිසුන් විසිවස් ඇති දෙවසක් සවැදුරුම් ධර්මයන්හි හික්මුනු සිට ඇති මෙහෙණසඟුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද කුමරියක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කව පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. උනු දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කව පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. මෙහෙණසඟුන් විසින් සම්මත නො කරණ ලද පිරිසුන් දොළොස්වස් ඇති වැ උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කව පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. ආයාච, තොපගේ උපසපත් කරවීමෙන් කම්නැතැයි කියනු ලබන්නී මැනවැයි ගිවිස පසුව දෙස් පහළ කරණ බවට පැමිණෙත් මෙහෙණ දෙ ඇවැත්කව පැමිණෙයි : දෙස් පහළ කෙරේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දෙස් පහළ කළ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. ආයාච, ඉදින් තෙපි මට සිවුරක් දෙන්නහු නම් එකල්හි මම කොප උපසපත් කරවමි, හික්මුනුකට කියා ආමා උපසපත් කරවන උපසපත් කරවීමට වැයම නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැත්ව පැමිණේ.

8. සිකුම්මානං “සචෙ මං නිං අයො ඥෙ වසානි අනුබන්ධාසි,
එවාහං නං වුට්ඨාපෙසාමි”ති වතා නෙව වුට්ඨාපෙනති න වුට්ඨාපනාය
උක්ඛකං කරොනති එකං අපතති අපජ්ජති : පාචිතතියං.

9. පුරිගගංගට්ඨං කුමාරකගංගට්ඨං වණ්ඨං සොකාවසං සිකුම්මානං
වුට්ඨාපෙනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ
දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ අපතති පාචිතතියං.

10. මානාපිතුති වා සාමිකෙන වා අනනුඤ්ඤතං සිකුම්මානං
වුට්ඨාපෙනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ
දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ අපතති පාචිතතියං.

11. පාරිවාසිකජ්ඣදානෙන සිකුම්මානං වුට්ඨාපෙනති ඥෙ අපතතියො
අපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ අපතති
පාචිතතියං.

12. අනුචසං වුට්ඨාපෙනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : වුට්ඨා-
පෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ අපතති පාචිතතියං.

13. එකං වසං ඥෙ වුට්ඨාපෙනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති :
වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ අපතති පාචිතතියං.

කුමාරිකුතවග්ගො අට්ඨමො.

4.9

1. ජතතුපාහනං ඛාරෙනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : ඛාරෙනි
පයොගෙ දුක්ඛං. ඛාරිතෙ අපතති පාචිතතියං.

2. යානෙන යාගනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : යාගති පයොගෙ
දුක්ඛං. යාගිතෙ අපතති පාචිතතියං.

3. සබ්බාණ්ඨං ඛාරෙනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : ඛාරෙනි
පයොගෙ දුක්ඛං. ඛාරිතෙ අපතති පාචිතතියං.

4. ඉන්ද්‍රාලිකාරං ඛාරෙනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති : ඛාරෙනි
දුක්ඛං. ඛාරිතෙ අපතති පාචිතතියං.

5. ගතිවණ්ණකෙන නහාගනති ඥෙ අපතතියො අපජ්ජති
නහාගති පයොගෙ දුක්ඛං. නහානපරිගොසානෙ අපතති
පාචිතතියං.

6. වාසිතකෙන පිඤ්ඤකෙන නහාගනති ඥෙ අපතතියො
අපජ්ජති : නහාගති පයොගෙ දුක්ඛං. නහානපරිගොසානෙ
අපතති පාචිතතියං.

8. ආයතන ඉදිත් තෙපි දෙවසක් මා අනුව වැටෙනු නම් එකල්හි මම කොප උපසපත් කරවන්නෙමි, හික්මනුවකට කියා නො ම උපසපත් කරවන උපසපත් කරවීමට වැයම් නො කරණ මෙහෙණ එක් ම පවිති ඇවැතට පැමිණේ.

9. පිරිමින් හා එක් වූ කුමරුන් හා එක් වූ සැබවු යොක උපදවන සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. මා පියන් වීසින් හෝ හිමියා වීසින් හෝ නො අනුදත් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. පාරිවාසිකවිජන්දය දීමෙන් සික්මනුවක උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. වසක් පාසා උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

13. එක් වසකට දෙදෙනකුත් උපසපත් කරවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උපසපත් කරවා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, උපසපත් කරවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

අටවන කුමාරිභූත වර්ග යි.

4.9

1. කුඩ වහන් දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

2. යානයෙන් යන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, ගිය කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

3. හිණ පළඳනාවක් දරණ මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

4. ඉතිරි අඛරණ පළඳින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : දරා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, දරු කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

5. සුවදින් පැයෙන් යුතු උලනුයෙන් නහන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සැනහූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

6. සුවද කවන ලද තලසුන්නෙන් නහන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : සනහා නම් පියෝහි දුකුළා වෙයි, සැනහූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

7. භික්ෂුනියා උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපතති පාඪතතියං.

8. සික්ඛමානාය උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති, පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපතති පාඪතතියං.

9. සාමණේරියා උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපතති පාඪතතියං.

10. භිහිනියා උම්මද්දපෙනති පරිමද්දපෙනති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : උම්මද්දපෙනති පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපතති පාඪතතියං.

11. භික්ෂුසං පුරතො අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසිදන්ති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : නිසිදති පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනො ආපතති පාඪතතියං.

12. අනොකාසං කතං භික්ෂුං පඤ්ඤං පුච්ඡන්ති දෙව ආපතතියො ආපජ්ජති : පුච්ඡති පයොගෙ දුක්ඛං. පුච්ඡිතෙ ආපතති පාඪතතියං.

13. අභබ්බවට්ඨිකා ගාමං පටිසන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : පථමං පාදං පරික්කපං අතික්කාමෙති ආපතති දුක්ඛං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතති පාඪතතියං.

ජතතුපාසනවග්ගො නවමො.

නවවග්ගවුද්දකා¹ නිට්ඨිතා.

2.5

පාටිදෙසනීය කණේධා

1. සප්පිං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති භුඤ්ඤාසාමිති පටිගණනාති,² ආපතති දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාටිදෙසනීයං.

2. කෙලං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ඤාසාමිති පටිගණනාති, ආපතති දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාටිදෙසනීයං.

3. මවුං විඤ්ඤපෙනා භුඤ්ඤන්ති දො ආපතතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ඤාසාමිති පටිගණනාති, ආපතති දුක්ඛං. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතති පාටිදෙසනීයං.

1. වුද්දකං නිට්ඨිතං. මජ්ඣං.

2. පටිගණනාති - සිවු, මජ්ඣං.

7. මෙහෙණක ලවා ඇඟ උලවන පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

8. සික්මනුවක ලවා ඇඟ උලවන පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

9. හෙරණියක ලවා ඇඟ උලවන පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

10. ගැහැණියක ලවා ඇඟ උලවන පිරිමදවන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : උලවා නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, ඉලවූ කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

11. මහණක්හු ඉදිරියෙහි නො පිළිවිස ආයතයෙහි තිදින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි ; හිඳි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, හුන් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

12. අවසර නො ලත් මහණක්හුගෙන් පැන පිළිවිසින මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පිළිවිසි නම් පියෝති දුකුළා වෙයි, පුරවුත් කල්හි පවිති ඇවැත් වේ.

13. කිසිලිපටින් තොර වැ ගම්වද්දා මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් පවිති ඇවැත් වේ.

නවවන ඡන්දපාඨන වර්ග යි.

නව වර්ග ක්ෂුද්‍රාකයෝ නිමියහ.

2.5

පාටිදේශනීය කාණ්ඩය

1. ගිතෙල් චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " වළඳන්නෙම්"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ.

2. කලතෙල් චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : "වළඳන්නෙම්"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ.

3. මී චිත්තවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " වළඳන්නෙම්"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ.

4. එංග්ලිෂ් විශ්වවිද්‍යාලයෙහි, භූඥානාති දෙව් ආපතනියෝ ආපර්නි :
භූඥානාති පරිගණකයාති, ආපතනි දුක්ඛවංශය. අපේක්ෂාකාරී
අපේක්ෂාකාරී ආපතනි පාට්‍රිකෙහිවෙයි.

5. මධ්‍යම විශ්වවිද්‍යාලයෙහි, භූඥානාති දෙව් ආපතනියෝ ආපර්නි :
භූඥානාති පරිගණකයාති, ආපතනි දුක්ඛවංශය. අපේක්ෂාකාරී
අපේක්ෂාකාරී ආපතනි පාට්‍රිකෙහිවෙයි.

6. මධ්‍යම විශ්වවිද්‍යාලයෙහි, භූඥානාති දෙව් ආපතනියෝ ආපර්නි :
භූඥානාති පරිගණකයාති, ආපතනි දුක්ඛවංශය. අපේක්ෂාකාරී
අපේක්ෂාකාරී ආපතනි පාට්‍රිකෙහිවෙයි.

7. බිර්. විශ්වවිද්‍යාලයෙහි, භූඥානාති දෙව් ආපතනියෝ ආපර්නි :
භූඥානාති පරිගණකයාති, ආපතනි දුක්ඛවංශය. අපේක්ෂාකාරී
අපේක්ෂාකාරී ආපතනි පාට්‍රිකෙහිවෙයි.

8. දබ්. විශ්වවිද්‍යාලයෙහි, භූඥානාති දෙව් ආපතනියෝ ආපර්නි :
භූඥානාති පරිගණකයාති, ආපතනි දුක්ඛවංශය. අපේක්ෂාකාරී
අපේක්ෂාකාරී ආපතනි පාට්‍රිකෙහිවෙයි.

අධ්‍යයන පාට්‍රිකෙහිවෙයි නිවසිනා.

කතාපතනිවෘත්ත නිවසිනා දුක්ඛයෝ.

4. උක්සකුරු විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " වළඳන්නෙමි"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

5. දියමස් විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " වළඳන්නෙමි"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

6. ගොඩමස් විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : " වළඳන්නෙමි"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

7. කිරි විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : "වළඳන්නෙමි"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

8. දිති විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැත්තට පැමිණෙයි : "වළඳන්නෙමි"යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නී ඇවැත් වෙ.

අට පිළිදෙස්නිහු නිමියහ.

දෙවන කතාපතනිවාරය නිමි.

3. විපතතිවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ෂුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසං-
ඝණං සාදිගන්තියා අපතතියො චතුත්තං විපතනීනං කතී විපතතියො
භජනතී : අවස්සුතාය භික්ෂුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසං-
ඝණං සාදිගන්තියා අපතතියො චතුත්තං විපතනීනං දො විපතතියො
භජනතී : සීයා සීලවිපතනීං, සීයා අචාරවිපතනීං-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපතතියො චතුත්තං විපතනීනං
කතී විපතතියො භජනතී : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපතතියො
චතුත්තං විපතනීනං එකං විපතනීං භජනතී : අචාරවිපතනීං.

විපතතිවාරොගේ නිවසිතො තතියො.

4. සංඛගතවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ෂුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසං-
ඝණං සාදිගන්තියා අපතතියො සත්තත්තං අපතතික්ඛන්ධානං කතීති
අපතතික්ඛන්ධොති සංඛගතීනා : අවස්සුතාය භික්ෂුනියා අවස්සුතස්ස පුරිස
පුග්ගලස්ස කායසංඝණං සාදිගන්තියා අපතතියො සත්තත්තං
අපතතික්ඛන්ධානං තීති අපතතික්ඛන්ධොති සංඛගතීනා : සීයා පාරුඪිකා-
පතතික්ඛන්ධොති, සීයා පුලලව්වයාපතතික්ඛන්ධොති, සීයා දුක්ඛවාපතති-
ක්ඛන්ධොති-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපතතියො සත්තත්තං
අපතතික්ඛන්ධානං කතීති අපතතික්ඛන්ධොති සංඛගතීනා : දබ්බං විඤ්ඤ-
පෙඤා භුඤ්ඤන්තියා අපතතියො සත්තත්තං අපතතික්ඛන්ධානං දව්ඪි
අපතතික්ඛන්ධොති සංඛගතීනා : සීයා පාරිද්දෙගනීයාපතතික්ඛන්ධොති, සීයා
දුක්ඛවාපතතික්ඛන්ධොති.

සංඛගතවාරොගේ නිවසිතො චතුසෙඨා.

3. විපනතිවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන කාස සභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත්ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙත්. . . .

2. දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත් ද යත් : දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත් අතුරෙන් එක් මැ ආචාරවිපත්තිය බෙරෙත්.

තෙවන විපත්තිවාරය නිමි.

4. සධගහිතවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද්දු ද යත් : කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසි විටෙක ථුල්ලවිවිධාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාකාපත්ති ස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. . . .

2. දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද්දු ද යත් : දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරිදෙසනීයාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කාකාපත්ති ස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සධග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ.

සිවුවන සධග්‍රහ වාරය නිමි.

5. සමුදායවාරෝ

1. අවස්සනය භික්ෂුනියා අවස්සනය පුරිසප්පයලයා කායසංසයාං සාදියනනියා අපතතියො ඡන්තං අපතතිසමුදායානානං කතීති සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : අවස්සනය භික්ෂුනියා අවස්සනය පුරිස ප්පයලයා කායසංසයාං සාදියනනියා අපතතියො ඡන්තං අපතති සමුදායානානං එතෙන සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායහනති, න වාචතො -පෙ-

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපතතියො ඡන්තං අපතති සමුදායානානං කතීති සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපතතියො ඡන්තං අපතතිසමුදායානානං චතුති සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : සියා කායතො සමුදායහනති, න වාචතො න චිත්තතො, සියා කායතො ච වාචතො ච සමුදායහනති, න චිත්තතො, සියා කායතො ච චිත්තතො ච සමුදායහනති, න වාචතො, සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුදායහනති.

සමුදායවාරෝ නිවසිතො පඤ්චමො.

6. අධිකරණවාරෝ

1. අවස්සනය භික්ෂුනියා අවස්සනය පුරිසප්පයලයා කායසංසයාං සාදියනනියා අපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : අවස්සනය භික්ෂුනියා අවස්සනය පුරිසප්පයලයා කායසංසයාං සාදියනනියා අපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං අපතතාධිකරණං -පෙ-

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : දබ්බං විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤනනියා අපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං අපතතාධිකරණං.

අධිකරණවාරෝ නිවසිතො ඡමෙධා

5. සමුච්ඡානවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නඟිද්ද යත් : කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කාසසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡානයකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. දිභි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡානයෙන් නඟිද්ද යත් : දිභි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්හු සවැදූරුම් ආපත්ති සමුච්ඡානයන් අතුරෙන් සිවු සමුච්ඡානයකින් නගිති, කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්, කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්.

සස්ථන සමුච්ඡාන වාරය නිමි.

6. අධිකරණවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කා සසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. දිභි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවුවැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : දිභි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත් සිවු වැදූරුම් අධිකරණ අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සථන අධිකරණ වාරය නිමි.

7. සමථචාරො

1. අවසසුතාය භික්ඛුනියා අවසසුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිසනතියා අපඤ්ඤායො සත්තනතං සමථානං කතීභි සමපේභි සම්මනතී : අවසසුතාය භික්ඛුනියා අවසසුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිසනතියා අපඤ්ඤායො සත්තනතං සමථානං තීභි සමපේභි සම්මනතී : සියා සමුඛ්ඛාචිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමුඛ්ඛාචිනගෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච -පෙ-

2. දධිං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤානතියා අපඤ්ඤායො සත්තනතං සමථානං කතීභි සමපේභි සම්මනතී : දධිං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤානතියා අපඤ්ඤායො සත්තනතං සමථානං තීභි සමපේභි සම්මනතී : සියා සමුඛ්ඛාචිනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියා සමුඛ්ඛාචිනගෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

සමථචාරො නිවේශිතො සත්තමො.

7. සමථචාරය

1. කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසඟය ඉවසන කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වදූරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදෙද් ද යත් : කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසඟය ඉවසන කා සසඟරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වදූරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකාරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා චිතයෙන් ද තිණවත්රාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයන් සන්තිදෙත්. . . .

2. දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වදූරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදෙද් ද යත් : දිගි චිතවා වළඳන මෙහෙණ පිළිබඳ ඇවැත්නු සත්වදූරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකාරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාචිතයෙන් ද තිණවත්රාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයන් සන්තිදෙත්.

සත්චිත සමථචාරය නිමි.

8. සමුවවයවාරො

1. අවසුනා හිකුනුනි අවසුනාය පුරිසපුග්ගලයා කායසංගහං
 සාදිතනි කති අපතතියො අපජ්ජති : අවසුනා හිකුනුනි අවසුනාය
 පුරිසපුග්ගලයා කායසංගහං සාදිතනි තියො අපතතියො
 අපජ්ජති : අධිකකං උබ්බජ්ඣමණ්ඩලං ගහණං සාදිතති, අපතති
 පාරාජිකයා. උබ්බකකං අධොජ්ඣමණ්ඩලං ගහණං සාදිතති,
 අපතති පුලුවයයා. කායපටිබ්බං ගහණං සාදිතති, අපතති
 දුක්ඛටයා. අවසුනා හිකුනුනි අවසුනාය පුරිසපුග්ගලයා කායසංගහං
 සාදිතනි ඉමා තියො අපතතියො අපජ්ජති.

තා අපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජති,
 සත්තත්තං අපතතිකකුංචානං කතිති අපතතිකකුංචානං සමගතිතා,
 ඡත්තං අපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති, චතුත්තං
 අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති
 සමමනති :

තා අපතතියො චතුත්තං විපතතිනං දො විපතතියො හජ්ජති :
 සියා සිලවිපතතිං සියා අචාරවිපතතිං. සත්තත්තං අපතතිකකුංචානං
 තිති අපතතිකකුංචානං සමගතිතා : සියා පාරාජිකාපතතිකකුංචානං.
 සියා පුලුවයාපතතිකකුංචානං. සියා දුක්ඛාපතතිකකුංචානං. ඡත්තං
 අපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච
 විතතො ච සමුට්ඨහනති න වාචතො. චතුත්තං අධිකරණානං අපතතා
 ධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සියා සමමුඛා-
 විනගෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ව. සියා සමමුඛාවිනගෙන ව තිණ
 වහාරකෙන ව -පෙ-

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඨා භුඤ්ඤනති කති අපතතියො අපජ්ජති :
 දබ්බං විඤ්ඤපෙඨා භුඤ්ඤනති දො අපතතියො අපජ්ජති : භුඤ්ඤාමිති
 පටිගණනාති, අපතති දුක්ඛටයා. අර්ථොපදායො අර්ථොපදායො
 අපතති පාටිදෙතනියයා. දබ්බං විඤ්ඤපෙඨා භුඤ්ඤනති ඉමා දො
 අපතතියො අපජ්ජති.

තා අපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජති,
 සත්තත්තං අපතතිකකුංචානං කතිති අපතතිකකුංචානං සමගතිතා,
 ඡත්තං අපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති, චතුත්තං
 අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති
 සමමනති :

8. සමූපයවාරය

1. කා සසභරායෙන් තෙත්වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කා සසභය ඉවසන කා සසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හු ගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි ; අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැණිම ඉවසා නම් පරිදි ඇවැත් වෙයි, අකුඇටයෙන් උඩ දණ මඩලින් යට ගැණිම ඉවසා නම් ධුලුසි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියක් ගැණිම ඉවසා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියන්හුගේ කාසසභය ඉවසන කාසසභරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙත් ද සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලඟු ද සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡායෙන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡායෙන් නගිත් ද සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙන් ද සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙහි කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාර විපත්තියදැයි විපත් දෙකක් බෙරෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙහි කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ධුල්ලවිච්ඡාපත්ති ස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්ති ස්කන්ධයන් දැයි තුන් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලඟු ය. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායෙන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාය යෙකින් නගිති : කයින් ද සිහින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද කිණවත්ථාරකයෙන්දැයි තුන් ශමරයෙන් සන්භිදෙත්. . . .

2. දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " වළඳන්නම් "යි පිළිගැනි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පරගලායෙහි පරගලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. දිභි විනවා වළඳන මෙහෙණ මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙරෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්ති ස්කන්ධයෙන් සඩග්‍රහ කරණ ලඟු ද, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායෙන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡායෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙන් ද, සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්භිදෙත් ද යත් :

3. තා අපතර්ගය වතුනතං විපතර්ගං එකං විපතර්ගං හර්තර්ගය :
 අවාර්ගිකතර්ගං. සතතතර්ගං අපතර්ගකතර්ගයං ද්විතී අපතර්ගකතර්ගක
 සමහර්ගය : සිය පාරිදේශනීයපතර්ගකතර්ගය, සිය දුකතර්ගකතර්ග-
 කතර්ගය. ජනතර්ග අපතර්ගකතර්ගයං වතුති සමුච්චයතර්ග සමුච්චයනර්ග :
 සිය කායතර්ග සමුච්චයනර්ග, න වාචතර්ග න චිත්තතර්ග, සිය කායතර්ග ව
 වාචතර්ග ව සමුච්චයනර්ග න චිත්තතර්ග. සිය කායතර්ග ව චිත්තතර්ග ව
 සමුච්චයනර්ග න වාචතර්ග. සිය කායතර්ග ව වාචතර්ග ව චිත්තතර්ග ව
 සමුච්චයනර්ග. වතුනතං අධිකර්ගයං අපතර්ගකතර්ගයං. සතතතර්ග
 සමුච්චයනර්ග සමුච්චයනර්ග : සිය සමුච්චයනර්ග ව පරිභාෂිත-
 කර්ගය ව. සිය සමුච්චයනර්ග ව තීර්ණවත්තර්ගය ව.

සමුච්චයවාර්ගික නිවර්තන අවසානය.

3. ඒ ඇවැත්නු සිටුවැදුරුම් විපක්ෂීන් අතුරෙන් එක් ම ආචාරවිපක්ෂීය බෙරෙක්. සත්වැදුරුම් ආපක්ෂීස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිදෙසනියාපක්ෂීස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපක්ෂීස්කන්ධයෙන්දැයි දෙ ආපක්ෂීස්කන්ධයෙන් සභග්‍රහ කරණ ලද්දු ය. සවැදුරුම් ආපක්ෂීසමූච්ඡාදනයන් අතුරෙන් සිටු සමූච්ඡාදනයෙකින් නැගිති : කිසිවිටෙක කයින් නැගිති, වචනයෙන් නො නැගිති, සිතින් නො නැගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නැගිති, සිතින් නො නැගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නැගිති, වචනයෙන් නො නැගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නැගිත්. සිටු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපක්ෂාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමජයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛා විනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමජයන් සන්තිදෙත්.

අවචන සමූච්ඡාද වාරය නිමි.

9. කන්දපඤ්ඤානිවාරො

පාරාජිකකණේධා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන කායසංඝග්ගං සාදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භ, කීයම් වජ්ජයම්, -පෙ- කෙනාභගතනි :

යං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන කායසංඝග්ගං සාදියනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාතනනි : සංවිජ්ජිතං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : සුඤ්ඤිතං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කීයම් වජ්ජයම්නති, සුඤ්ඤිතං භික්ඛුනි අවසුතා අවසුතාසු පුරිස පුග්ගලාසු කායසංඝග්ගං සාදිය, තයම් වජ්ජයම්. අපි තත් පඤ්ඤාතනි අනුපඤ්ඤාතනි අනුපානන පඤ්ඤාතනිති : එකා පඤ්ඤාතනි, අනුපඤ්ඤාතනි අනුපානනපඤ්ඤාතනි තයම් නපි. සබ්බත් පඤ්ඤාතනි පදෙස-පඤ්ඤාතනිති : සබ්බත් පඤ්ඤාතනි. සංඛාරණපඤ්ඤාතනි, අසංඛාරණ පඤ්ඤාතනිති : අසංඛාරණපඤ්ඤාතනි. එකතො පඤ්ඤාතනි උභතො පඤ්ඤාතනිති : එකතො පඤ්ඤාතනි. චතුත්තං පාඨමොක්ඛඤ්ඤාතනං කතොගං කන්ද පරිසාපනනනි : නිදනොගං, නිදනපරිසාපනනං. කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගව්ජ්ජිති : දුතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගව්ජ්ජිති. චතුත්තං විපතනිතං කතමා විපතනිති : සීලවිපතනි. සතතනං ආපතනිකකිකුං කතමා ආපතනිකකිකුං : පාරාජිකා-පතනිකකිකුං. ඡන්තං ආපතනිසම්මුඛානානං කතනි සම්මුඛානෙන සම්මුඛානිති : එකෙන සම්මුඛානෙන සම්මුඛානි : කායතො ච චිත්තතො ච සම්මුඛානි, න වාචතො -පෙ- කෙනාභගතනි : පරමපරාගතං. උපාලි දුග්ගතො චෙව -පෙ- පිටකං තම්බපණ්ණියාති.

2. විජ්ජපච්චිදනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාතනනි : සංවිජ්ජිතං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කීයම් වජ්ජයම්නති : පුලලනං භික්ඛුනි ජානං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනනං භික්ඛුනිං නෙවිත්තනා පටිච්චොදෙසි, න ගණ්ණං ආරොචෙසි, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුඛානානං එකෙන සම්මුඛානෙන සම්මුඛානි : ධුරනිකෙවපෙ -පෙ-

3. යාච තනිතං සම්බුද්ධාසනාය නපට්ඨිතිස්සජ්ජනපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාතනනි : සංවිජ්ජිතං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති : පුලලනං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කීයම් වජ්ජයම්නති : පුලලනං භික්ඛුනි සම්මෙග්ගෙන සම්මෙග්ගෙන උක්ඛිතං අරියං භික්ඛුං ගඤ්ඤාතිපුබ්බං අනුචතනි, තයම් වජ්ජයම්. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුඛානානං එකෙන සම්මුඛානෙන සම්මුඛානි : ධුරනිකෙවපෙ -පෙ-

9. කන්ථපඤ්ඤානතිවාරය

පාරාජික කාණ්ඩය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් පණවන ලද පරිජය කොතැන්හි පණවන ලද ද කවරක ඇඳබ ද කිනම් වස්තුයෙක්හි ද . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් :

සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් පණවන ලද පරිජය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : සුන්දරීනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ද ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : සුන්දරීනන්දා භික්ෂුණි කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත්වූවා කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හු සේ කායසංසර්ගය ඉවසූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤත්ති අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පත්තපඤ්ඤත්ති ඇත් ද යත් : පඤ්ඤත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤත්ති අනුප්පත්තපඤ්ඤත්ති එහි නැත. සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති පදෙසපඤ්ඤත්ති ද යත් : සබ්බත්ථපඤ්ඤත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤත්ති අසාධාරණපඤ්ඤත්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤත්ති යැ. එකතොපඤ්ඤත්ති උභතොපඤ්ඤත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤත්ති යැ. සිවුවැදුරුම් පාමොක් උදෙසිම් අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිද්දුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ ය. නිද්දුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් ය. කිනම් උද්දෙසයෙකින් උදෙසිම්ව පැමිණේ ද යත් : දෙවැනි උද්දෙසයෙන් උදෙසිම්ව පැමිණේ. සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිනම් විපත්තියෙක් ද යත් : ශීල විපත්තිය යැ. සත් වැදුරුම් ආපත්ති ස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිනම් ආපත්ති ස්කන්ධයෙක යත් : පාරාජිකාපත්ති ස්කන්ධ යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡායායන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡායායෙන් නගී ද යත් : එක් සමුච්ඡායායෙකින් නගියි : කයින් ද සිතින් ද නගියි, වචනයෙන් නො නගී. . . . කවරක්හු විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : ඡරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උපාලි ස්ථවිර යැ, දසක ස්ථවිර යැ. . . විනයපිටකය තඹපැන් නම් වූ ගෙළදිව පැවසූහ.

2. වරද සැඟවීම භේතුයෙන් සිදු වන පරිජය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙකින් ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණි දූත දූත පරිජි ඇවැත් අවන් මෙහෙණකට තොමෝ වේදනා නො කළාය. භික්ෂුණි ගණයාව නො දන් වූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායායන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡායායකින් නගියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

3. තුන් යළ තෙක් සමතුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම භේතුයෙන් සිදුවන පරිජය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳබ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳබ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණි සමගසහසු විසින් උබෙව්නිකම් කරණලද පෙර ගිවුලිහිණින් නැසූ කුලයෙහි උපන් අරිච්ඡ මහණහට අනුව පැවැත්තා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡායායන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡායායෙකින් නගියි : ධුරන්තිෂෙපයෙහි යැ. . . .

4. අවධිම. ව්‍යුත්. පරිපූරණපව්වය පාරාජික. කන්ද පසුකැවැත්වීමේ සංවිච්ඡාය පසුකැවැත්වීම. ක. අරබහානි ජබ්බග්ගිය භික්ෂුනියෝ අරබහ. කියමි. ව්‍යුත්සමනනි ජබ්බග්ගිය භික්ෂුනියෝ අවධිම. ව්‍යුත්. පරිපූරණ, කියමි. ව්‍යුත්සමි. එකා පසුකැවැත්. ජනන. අපතතිසමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානි : ධුරනිකෙකපෙ -පෙ-

පාරාජිකා නිවසිතා.

සධ්‍යාදිසෙසකණෙධා

1. ගං තෙන භගවතා -පෙ- උසායවාදිකාය භික්ෂුනියා අවධි කරණපව්වය සධ්‍යාදිසෙසො. කන්ද පසුකැවැත්වීම, ක. අරබහ, කියමි. ව්‍යුත්සමි, -පෙ- කෙනාභගනනි.

2. ගං තෙන භගවතා ජානතා පසානා අරහතා සමාසමුද්ධෙන උසායවාදිකාය භික්ෂුනියා අවධිකරණපව්වය සධ්‍යාදිසෙසො. කන්ද පසුකැවැත්වීමේ සංවිච්ඡාය පසුකැවැත්වීම. ක. අරබහානි, පුරුනනද. භික්ෂුනි. අරබහ කියමි. ව්‍යුත්සමනනි පුරුනනද භික්ෂුනි උසායවාදිකා විහරි, කියමි. ව්‍යුත්සමි. අපි තන්ද පසුකැවැත් අනුපසුකැවැත් අනුපතන පසුකැවැත් එකා පසුකැවැත්. අනුපසුකැවැත් අනුපතනපසුකැවැත් කියමි. නපි. සබ්බන්දපසුකැවැත් පදෙසපසුකැවැත් සබ්බන්ද පසුකැවැත්. සාධාරණපසුකැවැත් අසාධාරණපසුකැවැත් අසාධාරණපසුකැවැත්. එකතොපසුකැවැත් උභතොපසුකැවැත් එකතොපසුකැවැත්. ව්‍යුත්සම. පානිමොක්ඛද්දොසානං කන්දොගධං කන්ද පරිපාපතනනි නිදනොගධං නිදනපරිපාපතනං කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති තතිකෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං අගච්ඡති. ව්‍යුත්සම. විපතනිනං කතමං විපතනිනි සිලවිපතනි. සතතතනං අපතතිකකිකිනං කතමො අපතතිකකිකිනොති සධ්‍යාදිසෙසපතතිකකිකිනො. ජනනං අපතතිසමුදානානං කතිසි සමුදානෙන සමුදානිනි, අතිසි සමුදානෙන සමුදානි : සියා කායතො ව වාචතො ව සමුදානි, න චිත්තතො. සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුදානි. කෙනාභගනනි, පරම්පරාභගන :

උපාලි දසකො වෙවි කොණකො සිග්ගවො තථා,
මොග්ගලිපුතො ව පසුකැවැත් එතෙ ජලෙසිරිච්ඡායෙ-පෙ-

එතෙ නාගා මහාපසුකැවැත් විනසසුකැවැත් මග්ගකොවිදා,
විනසං දිපෙ පකාසෙසුං පිටකං තබ්බපණ්ණිතානි.

3. වොරි. වුට්ඨාපනපව්වය සධ්‍යාදිසෙසො. කන්ද පසුකැවැත්වීමේ සංවිච්ඡාය පසුකැවැත්වීම. ක. අරබහානි : පුරුනනද. භික්ෂුනි. අරබහ. කියමි. ව්‍යුත්සමනනි : පුරුනනද භික්ෂුනි වොරි. වුට්ඨාපෙසු, කියමි. ව්‍යුත්සමි. එකා පසුකැවැත්. ජනනං අපතතිසමුදානානං අතිසි සමුදානෙන සමුදානි : සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුදානි, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුදානි.

4. කය එළවීම සම්බන්ධ අවම වස්තුව පිරිමි මේතුවෙන් සිදුවන පරිදිය කොතැනහි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : සවග මෙහෙණන් ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : සවග මෙහෙණකු අත්පිට වස්තුව පිරවුන. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙහි එක් සමුච්ඡාදනයකින් නම්බි : බුරුන්කේපයෙහි යැ. . . .

පරිපි නිමි.

සමසාදිශේෂ කාණ්ඩාදිය

1. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් විවාද කරණ මෙහෙණහට අධිකරණ මේතුවෙන් සිදුවන සහ වෙසෙස කොතැනහි පණවන ලද ද, කවරක ඇඳ බ ද, කිනම් වස්තුවෙකැ . . . කවරක්වූ විසින් ගෙණ එන ලද ද :

2. සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් සිහන්සේ විසින් විවාද කරණ මෙහෙණහට අධිකරණ මේතුවෙන් සිදුවන සහ වෙසෙස කොතැනහි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහි පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙක යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණි විවාද ඇති යා වැ වාසය කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. එහි පඤ්ඤාත්ති අනුපඤ්ඤාත්ති අනුපපන්තපඤ්ඤාත්ති ඇත් ද, යත් : පඤ්ඤාත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤාත්ති අනුපපන්තපඤ්ඤාත්ති එහි නැති. සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති පදෙසපඤ්ඤාත්ති ද යත් : සබ්බත්ථ පඤ්ඤාත්ති යැ. සාධාරණපඤ්ඤාත්ති අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති ද යත් : අසාධාරණපඤ්ඤාත්ති යි. එකතොපඤ්ඤාත්ති උභතො පඤ්ඤාත්ති ද යත් : එකතොපඤ්ඤාත්ති යි. සිවුවැදුරුම පාමොක් උදෙසිම අතුරෙන් කොහි පිහිටියේ ද, කොහි ඇතුළත් ද යත් : නිදනුද්දෙසයෙහි පිහිටියේ යැ. නිදනුද්දෙසයෙහි ඇතුළත් යැ. කිනම් උද්දෙසයෙකින් උදෙසිමට පැමිණේ ද යත් : තුන්වන උද්දෙසයෙන් උදෙසිමට පැමිණේ. සිවුවැදුරුම විපත්තින් අතුරෙන් කිනම් විපත්තියක් ද යත් : සිලවිපත්ති යි. සවැදුරුම ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිනම් ආපත්ති ස්කන්ධයක් ද යත් : සම්සාදිශේෂපත්තිස්කන්ධ යි. සවැදුරුම ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුච්ඡාදනයන් නම් ද යත් : දෙ සමුච්ඡාදනයකින් නම්බි : කිසි විටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නම්බි, සිතින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. කවරක්වූ විසින් ගෙණ එන ලද ද යත් : පරපුරෙන් ගෙණ එන ලදී.

උසාලි ස්ථවිර යැ. දසක ස්ථවිර යැ . . . විනය පිටකය කඛපැන් නම් වූ ගෙණදිවැ පැවසූහ.

3. (සිකපද පැණවීමෙහි කල් දත්තා වූ සිකපද පැණවීමෙහි කරුණු දත්තා වූ භාගාවත් අර්භත් සමාක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින්) සෙරක උපසපන් කරවීම මේතුවෙන් සිදුවන සහ වෙසෙස කොතැනහි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකි ද යත් : පුල්ලනන්දා භික්ෂුණි සෙරක උපසපන් කරවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤාත්ති එකකි. සවැදුරුම ආපත්තිසමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් දෙ සමුච්ඡාදනයකින් නම්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්බි, කයින් නො නම්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නම්. . . .

4. එකා ගාමනතරං ගමනපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිංගමිං වජ්ජගමිනති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි එකා ගාමනතරං ගච්ඡි, තගමිං වජ්ජගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. තිස්සො අනුපඤ්ඤාතතිස්සො, ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : පඨමපාරාජිකෙ -පෙ-

5 සමග්ගොන සඛෙසන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ජාසනෙන අනපලොකෙනා කාරකසඛ්‍යං අනඤ්ඤාය ගණ්ඨං ඡන්දං ඕසාරණපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිංගමිං වජ්ජගමිනති පුලලනන්ද භික්ඛුනි සමග්ගොන සඛෙසන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ජාසනෙන අනපලොකෙනා කාරකසඛ්‍යං අනඤ්ඤාය ගණ්ඨං ඡන්දං ඕසාරෙසු, තගමිං වජ්ජගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-

6. අවස්සතාය භික්ඛුනියා අවස්සතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හන්ථො, බාදනියං වා හොජනියං වා අහන්ථා පටිග්ගහෙති, භුඤ්ඤානපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : සුන්දරිනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිංගමිං වජ්ජගමිනති : සුන්දරිනන්ද භික්ඛුනි අවස්සතා අවස්සතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හන්ථො, බාදනියං වා හොජනියං වා පටිග්ගහෙති, තගමිං වජ්ජගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : පඨමපාරාජිකෙ -පෙ-

7. කිං ඤෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සතො වා අනවස්සතො වා යතො නිං අනවස්සතා, ඉඛ්‍යයෙස යං ඤෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා හොජනියං වා, තං නිං අහන්ථා පටිග්ගහෙති, බාද වා භුඤ්ඤා වා”ති උයෙසාජනපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිංගමිං වජ්ජගමිනති : අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි “කිං ඤෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සතො වා අනවස්සතො වා යතො නිං අනවස්සතා, ඉඛ්‍යයෙස යං ඤෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා හොජනියං වා, තං නිං අහන්ථා පටිග්ගහෙති, බාද වා භුඤ්ඤා වා”ති උයෙසාජෙසු, තගමිං වජ්ජගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

8 කුට්ඨිකාය අනතතමනාය භික්ඛුනියා සාවතනියං සමනුභාසනාය නපටිතිස්සජනපච්චයා සඛ්‍යාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති : සාවච්චියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති : වණ්ඨකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිංගමිං වජ්ජගමිනති : වණ්ඨකාලි භික්ඛුනි කුට්ඨිකා අනතතමනා එවං අවච : ‘බුද්ධං පච්චක්ඛාමි. ධම්මං පච්චක්ඛාමි. සඛ්‍යං පච්චක්ඛාමි සික්ඛං පච්චක්ඛාමි” ති, තගමිං වජ්ජගමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡත්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-

4. එකලා වැ අත් ගමකට යාම හේතුවෙන් සිදුවන සහවේසය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳ බය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් එකලා වැ අත් ගමකට ගියා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකැ, අනුපඤ්ඤත්ති තුණෙකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නගියි : ප්‍රථම පාරාජිකයෙහි යැ. . . .

5. ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් සමග සහසු විසින් උචේචනිකම් කරණ ලද මෙහෙණකට කාරකසංඛ්‍යා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දන ඔසාරණකම් කිරීම හෙතෙයන් සිදුවන සහවේසය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : ථුල්ලනන්දා භික්ෂුණි ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් සමගසභන් විසින් උචේචනිකම් කළ මෙහෙණක කාරකසංඛ්‍යා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අදහස් නො දන ඇතුළත් කළා යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නගියි : ධුරනික්ෂේපයෙහි යැ. . . .

6. මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක විසින් මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් කැයුතු දයක් හෝ බිදියුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වැළඳීම හෙතෙයන් සිදුවන සහවේසය කො තැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණිය ඇඳ බ යැ. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : සුන්දරිනන්දා භික්ෂුණි මෙවුන්දමරායෙන් තෙත්වූවා මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අතින් ආමිසයක් පිළිගත්තී යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නගියි : ප්‍රථම පාරාජිකයෙහි යැ.

7. ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද යම් භෙයකින් තෙපි මෙවුන්දමරායෙන් නො තෙත් වුහු ද එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ යම් කැයුතු දයක් හෝ බිදියුතු දයක් හෝ තොපට දේ ද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවීම හෙතෙයන් සිදුවන සහවේසය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : එක්තරා මෙහෙණක ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : එක්තරා මෙහෙණක් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දමරායෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද යම් භෙයකින් තෙපි මෙවුන්දමරායෙන් නො තෙත් වුහුද, එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂ පුද්ගල යම් කැයුතු දයක් හෝ බිදියුතු දයක් හෝ තොපට දේද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් තුන් සමුච්ඡාදනයෙකින් නගී. . . .

8. තුන් යළ තෙත් සමනුභාගනකම් කරණ කල්හි කිපුණු නො සතුටු සිත් ඇති මෙහෙණහට එය නො හැරීම හෙතෙයන් සිදුවන සහවේසය කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇඳ බ ද යත් : වණ්ඩකාලී භික්ෂුණිය ඇඳ බ ය. කිනම් වස්තුවෙකු යත් : වණ්ඩකාලී භික්ෂුණි කිසියා නො සතුටු සිත් ඇත්තී, “චුද්ධා ප්‍රතික්ෂේප කරමි, ධර්මය ප්‍රතික්ෂේප කරමි, සංඛ්‍යා ප්‍රතික්ෂේප කරමි, භික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කරමි” යි මෙසේ කිවූ යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුච්ඡාදනයන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡාදනයෙකින් නගියි : ධුරනික්ෂේපයෙහි යැ. . . .

9. කිසම්චිදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතාය භික්ඛුනියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාඡනපච්චයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති: සාවඡේයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: වණ්ඩකාලීං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්පතී: වණ්ඩකාලී භික්ඛුනී කිසම්චිදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතා කුපිතා අනත්තමනා එවං අවච: 'ඡන්දගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. දෙසගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. මොහගාමිනියො ච භික්ඛුනියො. හගගාමිනියො ච භික්ඛුනියො'ති, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

10. සංසට්ඨානං භික්ඛුනීනං යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාඡනපච්චයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති: සාවඡේයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: සම්මනුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්පතී: සම්මනුලා භික්ඛුනියො සංසට්ඨා විහරිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

11. "සංසට්ඨා විශෙය භූමෙහ විහරථ. මා භූමෙහ නානා විහරථ" තී උයොසෙතතියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාඡනපච්චයා සඛ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතාති: සාවඡේයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: පුලලනන්දං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්පතී: පුලලනන්ද භික්ඛුනී 'සංසට්ඨා විශෙය භූමෙහ විහරථ. මා භූමෙහ නානා විහරථ' තී උයොසෙතසි, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

12. දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජනපච්චයා පාරිදෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානෙතාති: සාවඡේයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති: ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ච චන්ද්‍රසම්පතී: ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො දඬිං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජංසු, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං. එකා පඤ්ඤානති. එකා අනුපඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චතුර්ති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙඛපෙ -පෙ-.

කන්ද පඤ්ඤානථිවාදෙහි නිධිනො පඨමො.

9. කිසියම් අධිකරණයෙක්හි පරදවන ලද මෙහෙණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසන කම් කරණ කල්හි එය නො හැරීම් හේතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : වණ්ඩකාලී භික්ෂුණිය ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : වණ්ඩකාලී භික්ෂුණී කිසියම් අධිකරණයෙක්හි පරදවන ලද්දී කිසිය නො සතුවුයින් ඇත්තී " භික්ෂුණිහු ඡන්දයෙන් අගතියට ගියෝ යැ, ද්වේෂයෙන් අගතියට ගියෝ යැ, මොහයෙන් අගතියට ගියෝ යැ, ඛියෙන් අගතියට ගියෝ යැ " යි මෙසේ කිවු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්බි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

10. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ගිහියන් හා එක්වූ මෙහෙණන් හට වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : බොහෝ මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : බොහෝ මෙහෙණහු ගිහියන් හා එක්ව වසුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්බි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

11. " ආයාබ්වති, තෙපි (ගිහියන් හා) එක්ව මැ වසවු, තෙපි වෙන්ව නොවසවු " කියා මෙහෙයවන මෙහෙණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි ඒ වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් සිදුවන සහවෙසෙස කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණිය ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : ධුල්ලනන්දා භික්ෂුණී " ආයාබ්වති, තෙපි (ගිහියන් හා) එක්ව මැ වසවු, තෙපි වෙන්ව නො වසවු " කියා මෙහෙය වු යැ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නම්බි : ධුරනික්ෂෙපයෙහි යැ. . . .

12. දිඞ්චිනවා වැළදීම් හේතුවෙන් සිදුවන පිළිදෙස්නි ඇවැත කොතැන්හි පණවන ලද ද යත් : සැවැතෙහිදී පණවන ලදී. කවරක ඇරඹ ද යත් : සවග මෙහෙණන් ඇරඹ ය. කිනම් වස්තුවෙකැ යත් : සවග මෙහෙණහු දිඞ්චිනවා වැළදුහ. ඒ වස්තුවෙහි යැ. පඤ්ඤත්ති එකකි. අනුපඤ්ඤත්ති එකකි. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් සමුට්ඨාන සතරෙකින් නම්බි : . . .

පළමුවන කන්ට පඤ්ඤත්තිවාරය නිමි.

10. කතාපතනිවාරො

1. කායසංඝඤ්ඤාං සාදිගනපච්චයා කති අපතනිගො අපජ්ඣති : කායසංඝඤ්ඤාං සාදිගනපච්චයා පඤ්ඤා අපතනිගො අපජ්ඣති : අවස්සුතා භික්ඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අධිකකං උබ්බජාණ්ණමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති, අපතනි පාරජිකස්ස. භික්ඛු කායෙන කායං අමසති, අපතනි සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. කායෙන කායපටිබ්බං අමසති, අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. කායපටිබ්බොන කායපටිබ්බං අමසති, අපතනි දුක්ඛං ධස්ස. අභිතුලිපනොදකෙ පාඨිතනියං. කායසංඝඤ්ඤාං සාදිගනපච්චයා ඉමං පඤ්ඤා අපතනිගො අපජ්ඣති.

2. වජ්ජපටිච්ඡාදනපච්චයා කති අපතනිගො අපජ්ඣති : වජ්ජ පටිච්ඡාදනපච්චයා චතස්සො අපතනිගො අපජ්ඣති : භික්ඛුනී ජානං පාරජිකං ධම්මං¹ පටිච්ඡාදෙති, අපතනි පාරජිකස්ස. චෙමතිකා පටිච්ඡාදෙති, අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති, අපතනි පාඨිතනියස්ස. අචාරවිපතනිං පටිච්ඡාදෙති අපතනි දුක්ඛං ධස්ස වජ්ජපටිච්ඡාදනපච්චයා ඉමං චතස්සො අපතනිගො අපජ්ඣති.

3. යාවතනියං සම්මුභාසනාය නපට්ඨිතස්සජ්ඣනපච්චයා කති අපතනිගො අපජ්ඣති : යාවතනියං සම්මුභාසනාය නපට්ඨිතස්සජ්ඣන-පච්චයා පඤ්ඤා අපතනිගො අපජ්ඣති : උක්ඛිතතානුවතනිකා භික්ඛුනී යාවතනියං සම්මුභාසනාය නපට්ඨිතස්සජ්ඣති, ඤාතනියා දුක්ඛං, ද්විති කම්මවාචානි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරිගොසානෙ අපතනි පාරජිකස්ස : භෙදකානුවතනිකා භික්ඛුනී යාවතනියං සම්මුභාසනාය නපට්ඨි-තිස්සජ්ඣති, අපතනි සඛ්ඤාදිසෙසස්ස. පාපිකාය දිට්ඨියා යාව තනියං සම්මුභාසනාය නපට්ඨිතස්සජ්ඣති, අපතනි පාඨිතනියස්ස. යාව තනියං සම්මුභාසනාය නපට්ඨිතස්සජ්ඣනපච්චයා ඉමං පඤ්ඤා අපතනිගො අපජ්ඣති.

4. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරණපච්චයා කති අපතනිගො අපජ්ඣති අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරණපච්චයා තිස්සො අපතනිගො අපජ්ඣති : පුරි-සෙන “ඉත්තිනාම ගහනං අගච්ඡා”ති වුත්තා ගච්ඡති අපතනි දුක්ඛං ධස්ස. පුරිසස්ස හත්ථපාසං ඕක්ඛන්තමනෙන අපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරෙති, අපතනි පාරජිකස්ස. අට්ඨමං චජ්ඣං පරිපුරණ පච්චයා ඉමං තිස්සො අපතනිගො අපජ්ඣති.

පාරජිකා නිට්ඨිතා.

1. ධම්මං අජ්ඣාපනං සතා.

10. කතාපතනිවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් පස් ඇවතකට පැමිණෙයි : කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියක්හුගේ අකුඟ්ටයෙන් යට දණ මඩලින් උඩ ගැනීම ඉවසා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් කයින් කය ස්පර්ශ කෙරේ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. කයින් කය පිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් ධුලයි ඇවැත් වෙයි, කය පිළිබැඳියෙකින් කය පිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ඇතිල්ලෙන් ගිරිති කැවීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් මේ පස් ඇවතට පැමිණේ.

2. වරද සැඟවීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : වරද සැඟවීම හේතුවෙන් සිවු ඇවතකට පැමිණෙයි : මෙහෙණක් දැන දැන පරිච් ඇවැත් වියා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, වීමිති ඇතියා වියා නම් ධුලයි ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් සහ වෙසෙසක් සහවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, ආචාර විපත්තියක් සහවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. වරද සැඟවීම හේතුවෙන් මේ සිවු ඇවතට පැමිණේ.

3. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හෙතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හෙතුවෙන් පස් ඇවතකට පැමිණෙයි : උබ්බවනිකම්කරණ ලඤ්ඤ අනු වැ වැටෙන මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හරි නම් ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලයි වෙති, කම්වදන් අවසන්හි පරිච් ඇවැත් වෙයි, හෙදකයනට අනුවැ වැටෙන මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නොහරි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි. ලාමක දෘෂ්ටියෙන් යුත් මෙහෙණහට තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නොහරි නම් පවිති ඇවැත් වේ. තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හෙතුවෙන් මේ පස් ඇවතට පැමිණේ.

4. අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හෙතුවෙන් තුන් ඇවතකට පැමිණෙයි : පිරිමියක්හු විසින් "මෙනම් තැනට යව" යි කියන ලද්දේ යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පිරිමියක්හුගේ අත්පසට එත් කල්හි ධුලයි ඇවැත් වෙයි, කය ඵළවීම සභිබ්බාත අෂ්ටම වස්තුව පුරවා නම් පරිච් ඇවැත් වේ. අෂ්ටම වස්තුව පිරවීම හෙතුවෙන් මේ තුන් ඇවතට පැමිණේ.

පරිච් නිමි.

සංඛ්‍යාදියෙසකණේධා

1. උස්සයවාදිකා භික්ඛුනී අට්ඨකරණපච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : එකස්ස ආරුචෙති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. දුතියස්ස ආරුචෙති, ආපතනි ථුල්ලච්චයස්ස, අට්ඨපරියොසානෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදි-සෙසස්ස.

2 වොරිං වුට්ඨාපනපච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුක්ඛටං. දව්භි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

3. එකා ගාමනතරං ගමනපච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : ගච්ඡති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. පථමං පාදං පරිකෙඛපං අතික්කාමෙති ආපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, ආපතනි සංඛ්‍යාදි-සෙසස්ස.

4. සම්මෙතන සංඛෙසන උක්ඛිතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ජිතාසනෙන අනපලොකෙත්වා කාරකසම්බ්‍රං අනඤ්ඤය ගණස්ස ඡන්දං ඕසාරණපච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුක්ඛටං. දව්භි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

5. අවස්සුතා භික්ඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හත්තො බාද-නියං වා භොජනියං වා සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා භුංඤ්නපච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : බාදියාමි භුංඤ්සාමිති පටිගණාති, ආපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදි-සෙසස්ස. උදකදන්තපොණං පටිගණාති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස.

6. “කිං තෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරියාති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො තිං අනවස්සුතා, ඉඛ්සයෙස යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා භොජනියං වා, තං තිං සහත්වා පටිග්ගහෙත්වා බාද වා භුංඤ් වා”ති උයොජනපච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : තස්සා ච්චනෙන බාදියාමි භුංඤ්සාමිති පටිගණාති, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. අජේඛාභාරෙ අජේඛාභාරෙ ආපතනි ථුල්ලච්චයස්ස. භොජනපරියොසානෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

7. කුපිතා භික්ඛුනී යාවතනියං සම්බුභාසනාය නපට්ඨිතියජ්ජන පච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුක්ඛටං. දව්භි කම්ම-වාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචා පරියොසානෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

8. කියම්චිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතා භික්ඛුනී යාවතනියං සම්බුභාසනාය නපට්ඨිතියජ්ජනපච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුක්ඛටං. දව්භි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

9. සංසට්ඨා භික්ඛුනී යාවතනියං සම්බුභාසනාය නපට්ඨිතියජ්ජන පච්චයා තියෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති : ඤාතනියා දුක්ඛටං. දව්භි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සංඛ්‍යාදි-සෙසස්ස.

සධ්‍යාදියේ කාරණාදිය

1. විවාද කරණ මෙහෙණ අධිකරණ කිරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : එකක්හට ඇරොජා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, දෙවැන්නකට ඇරොජා නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, අධිකරණය නිමිකල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

2. සෙරෙක උපසපන් කරවීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් ධුලායි වෙයි. කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

3. එකලා වැ අන් ගමකට යාම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : යේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පළමු පියවර පරික්ෂෙපය ඉක්මවා නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, දෙවන පියවර ඉක්මවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

4. සමගසභන් විසින් ධර්මයෙන් විනයෙන් ශාස්තෘශාසනයෙන් උචෙච්ඡිකම් කළ මෙහෙණක කාරක සධ්‍යා නො පිළිවිස (කාරක) ගණයාගේ අභ්‍යන්තර දැන ඇතුළත් කර ගැනීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම් වදනින් ධුලායි වෙයි, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

5. මෙවුන්දම්මාරයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණක් මෙවුන්දම්මාරයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුගේ අතින් කැපුණු දයක් හෝ බිදියුණු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වැළඳීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : “කන්නෙමි, වළඳන්නෙමි” යි පිළිගනී නම් ධුලායි ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, දිය දහැටි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ.

6. ආයාච, තෙල පුරුෂපුද්ගල තෙමේ මෙවුන්දම්මාරයෙන් තෙත් වූයේ හෝ නො තෙත් වූයේ හෝ තොපට කුමක් කෙරේ ද, යම්හෙයෙකින් තෙපි මෙවුන්දම්මාරයෙන් නො තෙත් වුණ ද, එබැවින් ආයාච, තෙල පුරුෂපුද්ගල තෙමේ යම් කැපුණු දයක් හෝ බිදියුණු දයක් හෝ තොපට දේ ද, තෙපි එය සියතින් පිළිගෙණ කව හෝ වළඳව හෝ කියා මෙහෙයවීම හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඇයගේ වචන යෙන් “කන්නෙමි වළඳන්නෙමි” යි පිළිගනී නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි ධුලායි ඇවැත් වෙයි, වළඳා නිමි කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

7. කිපියා වූ මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලායි වෙයි, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

8. කිපියා අධිකරණයෙකින් පරදවන ලද මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් ධුලායි වෙයි, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

9. ගිහියන් හා එක් වූ මෙහෙණක් තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලායි වෙයි, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

10. “සංසඨ්ඨාවයො තුලෙහ විහරථ. මා තුලෙහ නානා විහරිත්ථ”ති උයොජෙනති යාවතතිං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකානපච්චයා තිස්සො අපතතියො අපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. දව්ඨි කම්මව්වාති ථුල්ලච්චයා. කම්මව්වා පරියොසානෙ අපතති සබ්බාදිසෙකස්ස - පෙ-

දසසක්ඛාදිසෙසා නිවසිනා.

යථා භෙද්ධා තථා විත්ථායෙතබ්බා,

පච්චයමෙව නානාකරණං.

11. දධිං විඤ්ඤපෙත්ථා භුඤ්ජනපච්චයා කති අපතතියො අපජ්ජති : දධිං විඤ්ඤපෙත්ථා භුඤ්ජනපච්චයා ඥො අපතතියො අපජ්ජති : බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිගණනාති, අපතති දුක්ඛං. අජ්ඣො--භාරෙ අජ්ඣොභාරෙ අපතති පාරිදෙකනීයස්ස. දධිං විඤ්ඤපෙත්ථා භුඤ්ජනපච්චයා ඉමා ඥො අපතතියො අපජ්ජති.

කතාපතච්ඡායො නිවසිතො දුතියො.

10. "ආයතාවෙනි, තෙපි ගිහියන් හා එක්ව මැ වසව, තෙපි වෙන්ව නො වසව," කියා මෙහෙයවන මෙහෙණ තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි වරද නො හැරීම් හේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණෙයි : ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙ කම්වදනින් ධුලැසිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. . . .

දස සහවෙසෙස් නිමි.

යට කී සෙයින් විස්තර කටයුතු යැ, හේතුව පමණෙක් මැ වෙනයි.

11. දිහි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවතට පැමිණේ ද යත් : දිහි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : " වළඳන්නෙමි " යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. දිහි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් මේ දෙ ඇවතට පැමිණේ.

දෙවන කතාපතිවාරය නිමි.

11. විපතනිවාරො

1. කායසංසංගං සාදිගනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති: කායසංසංගං සාදිගනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දො විපතනියො හජනති: සියා සිලවිපතනිං, සියා ආචාරවිපතනිං -පෙ-.

2. දධිං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති: දධිං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනිං හජනති: ආචාර-විපතනිං.

විපතනිවාරො ගීටසිතො තතියො.

12. සංඛගහවාරො

1. කායසංසංගං සාදිගනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුංචං කතිභි ආපතනිකකෙභි සංඛගහිතා: කායසංසංගං සාදිගනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුංචං පඤ්චභි ආපතනිකකෙභි සංඛගහිතා: සියා පාරිජිකාපතනිකකෙභි. සියා සංඛ්ඤාදිසෙසාපතනිකකෙභි. සියා ථුල්ලචයාපතනිකකෙභි. සියා පාචිතියාපතනිකකෙභි. සියා දුක්ඛවාපතනිකකෙභි -පෙ-.

2. දධිං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුංචං කතිභි ආපතනිකකෙභි සංඛගහිතා: දධිං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපතනියො සත්තත්තං ආපතනිකකුංචං දථිභි ආපතනිකකෙභි සංඛගහිතා: සියා පාචිදෙසනියාපතනිකකෙභි. සියා දුක්ඛවාපතනිකකෙභි.

සංඛගහවාරො ගීටසිතො චතුසෙථො.

11. විපත්තිවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවු වැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙරෙන් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීල විපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. . . .

2. දිහි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙරෙන් ද යත් : දිහි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදෑරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක් මැ ආචාර විපත්තිය බෙරෙන්.

තුන්වන විපත්තිවාරය නිමි.

12. සඤ්ඣතවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඤ්ඣත කරණ ලද්දු ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්භාදිසෙයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක චුල්ලවච්චියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පස් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඤ්ඣත කරණ ලද්දු ය. . . .

2. දිහි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඤ්ඣත කරණ ලද්දු ද යත් : දිහි චිතවා වැළඳීම හේතුවෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාචිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඤ්ඣත කරණ ලද්දු ය.

සිවුවන සඤ්ඣතවාරය නිමි.

13. සමුදායවාරො

1. කායසංඝයා සාදිසනපච්චයා ආපතතියො ඡන්තං ආපතති-සමුදායානානං කතීති සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : කායසංඝයා සාදිසනපච්චයා ආපතතියො ඡන්තං ආපතතිසමුදායානානං එකෙන සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : කායතො ව විත්තතො ව සමුදායහනති, න වාචතො-පෙ-.

2. දසිං විඤ්ඤපෙත්ති භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතතියො ඡන්තං ආපතතිසමුදායානානං කතීති සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : දසිං විඤ්ඤපෙත්ති භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතතියො ඡන්තං ආපතතිසමුදායානානං චතුති සමුදායෙනෙති සමුදායහනති : සියා කායතො සමුදායහනති, න වාචතො න විත්තතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුදායහනති, න විත්තතො. සියා කායතො ව විත්තතො ව සමුදායහනති, න වාචතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විත්තතො ව සමුදායහනති.

සමුදායවාරොගේ නිවසිතො පඤ්චමො.

14. අධිකරණවාරො

1. කායසංඝයා සාදිසනපච්චයා ආපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : කායසංඝයා සාදිසනපච්චයා ආපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං -පෙ-.

2. දසිං විඤ්ඤපෙත්ති භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං : දසිං විඤ්ඤපෙත්ති භුඤ්ඤපපච්චයා ආපතතියො චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං.

අධිකරණවාරොගේ නිවසිතො පමො.

13. සමුට්ඨානවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. . . .

2. දිභි චිතවා වැළඳිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද යත් : දිභි චිතවා වැළඳිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් සිවුසමුට්ඨානයකින් නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිත්, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්.

පස්වැනි සමුට්ඨානවාරය නිමි.

14. අධිකරණවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අපත්තාධිකරණ යි. . . .

2. දිභි චිතවා වැළඳිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද යත් : දිභි චිතවා වැළඳිම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි.

සවැනි අධිකරණවාරය නිමි.

15. සමථවාරො

1. කායසංසයං සාදිගනපච්චයා ආපතති යො සත්තනනං සමථානං
කතීති සමථෙහි සමමනති : කායසංසයං සාදිගනපච්චයා ආපතති යො
සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙහි සමමනති : සියා සමමුඛාවිනයෙන ව,
පථිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව, තිණුවන්දරකෙන ව
-පෙ-.

2. දධිං විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනපච්චයා ආපතති යො සත්තනනං
සමථානං කතීති සමථෙහි සමමනති : දධිං විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනපච්චයා
ආපතති යො සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙහි සමමනති : සියා
සමමුඛාවිනයෙන ව, පථිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව
තිණුවන්දරකෙන ව.

සමථවාරොහි නිවසිතො සත්තමො.

15. සමථවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සත්වදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් : කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිශ්චත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්. . . .

2. දිභි චිතවා වැළඳීම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සත්වදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් : දිභි චිතවා වැළඳීම් භේතුයෙන් සිදුවන ඇවැත්නු සත්වදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිශ්චත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්.

සත්වැනි සමථවාරය නිමි.

16. සමුවයවාරො

1. කායසංසංඝං සංදියනපච්චයා කති අපඤ්ඤායො අපඤ්ඤාති : කායසංසංඝං සංදියනපච්චයා පඤ්ඤා අපඤ්ඤායො අපඤ්ඤාති : අවසුත්තා භික්ඛුති අවසුත්තං පුරිසපුත්තං අධිකං උබ්භජාණ්ණමඤ්ඤං භග්ගං සංදියති අපඤ්ඤාපාරිකං. තික්ඛා කායෙන කායං අමසති, අපඤ්ඤා සංඝාදියෙසං. කායෙන කායපටිපදාං අමසති, අපඤ්ඤා පුරුලව්වං. කායපටිපදායෙහි කායපටිපදාං අමසති, අපඤ්ඤා දුක්ඛං. අධිකං පාඨංදෙසෙ පාඨං. කායසංසංඝං සංදියනපච්චයා ඉමං පඤ්ඤා අපඤ්ඤායො අපඤ්ඤාති.

තා අපඤ්ඤායො චතුක්ඛං විපතීනං කති විපතීයො භජනාති, සත්තං අපඤ්ඤාකායං කති අපඤ්ඤාකායෙහි සංඝාති, ඡන්දං අපඤ්ඤාසංඝං කති සංඝාති, චතුක්ඛං අධිකංදෙසෙ පාඨං. අධිකංදෙසෙ, සත්තං සමථං කති සමථෙහි සමමනාති :

තා අපඤ්ඤායො චතුක්ඛං විපතීනං දො විපතීයො භජනාති : සියං සිලවිපතීං සියං අභිජිවිපතීං. සත්තං අපඤ්ඤාකායං පඤ්ඤාති අපඤ්ඤාකායෙහි සංඝාති, සියං පාරිකංදෙසෙ පාඨං, සියං සංඝාදියෙසංදෙසෙ පාඨං, සියං පුරුලව්වංදෙසෙ පාඨං, සියං පාඨංදෙසෙ පාඨං, සියං දුක්ඛංදෙසෙ පාඨං. ඡන්දං අපඤ්ඤාසංඝංදෙසෙ පාඨං, සියං සංඝාති, චතුක්ඛං අධිකංදෙසෙ පාඨං. අධිකංදෙසෙ, සත්තං සමථං කති සමථෙහි සමමනාති : සියං සමමනාති, විපතීනං, පාඨංදෙසෙ පාඨං. සියං සමමනාති, විපතීනං, පාඨංදෙසෙ පාඨං. සියං සමමනාති, විපතීනං, පාඨංදෙසෙ පාඨං.

2. දාසං විඤ්ඤාපෙති, භුක්ඛංදෙසෙ පාඨං කති අපඤ්ඤායො අපඤ්ඤාති : දාසං විඤ්ඤාපෙති, භුක්ඛංදෙසෙ පාඨං දො අපඤ්ඤායො අපඤ්ඤාති : භුක්ඛංදෙසෙ පාඨං, අපඤ්ඤා දුක්ඛං. අධිකංදෙසෙ පාඨංදෙසෙ පාඨං, අධිකංදෙසෙ පාඨං, අධිකංදෙසෙ පාඨං. දාසං විඤ්ඤාපෙති, භුක්ඛංදෙසෙ පාඨං, දො අපඤ්ඤායො අපඤ්ඤාති.

තා අපඤ්ඤායො චතුක්ඛං විපතීනං කති විපතීයො භජනාති, සත්තං අපඤ්ඤාකායං කති අපඤ්ඤාකායෙහි සංඝාති, ඡන්දං අපඤ්ඤාසංඝං කති සංඝාති, චතුක්ඛං අධිකංදෙසෙ පාඨං. අධිකංදෙසෙ, සත්තං සමථං කති සමථෙහි සමමනාති :

16. සමුදායවාරය

1. කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුචෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුචෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණේ. කයසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මෙහෙණ කායසංසර්ගරාගයෙන් තෙත් වූ මිනිස් පිරිමියකුහුගේ අකුආටයෙන් යට දණමඩලින් උඩ ගැණීම ඉවසා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, මහණෙක් කයින් කය ස්පර්ශ කෙරේ නම් සහවෙසස් ඇවැත් වෙයි, කයින් කය පිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් චුලාසි ඇවැත් වෙයි, කයපිළිබැඳියෙකින් කයපිළිබැඳියක් ස්පර්ශ කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, ඇඟිල්ලෙන් ගිරති කැවීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ. කායසංසර්ගය ඉවසීම භේතුචෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලඟු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කීනම් අධිකරණයක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සභිසාදියේෂාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක චුල්ලඵ්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පස් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සභිග්‍රහ කරණ ලඟු ය. සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිත්. කයින් ද සිතින් ද නගිත්, වචනයෙන් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්. . . .

2. දිඨි විනවා වැළඳීම භේතුචෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : දිඨි විනවා වැළඳීම භේතුචෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි : “වළඳන්නොම්” යි පිළිගණි නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි, පරහලායෙහි පරහලායෙහි පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. දිඨි විනවා වැළඳීම භේතුචෙන් මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සභිග්‍රහ කරණ ලඟු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත්ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කීනම් අධිකරණයක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

තා ආපතතිතො චතුත්තං විපතතිනං එකං විපතතිං හජන්ති :
 ආචාරවිපතතිං. සත්තත්තං ආපතතිකකිකුංචං ද්විති ආපතතිකකිකුංචං
 සමගතිතා : සියා පාවිදෙසනීයාපතතිකකිකුංචං, සියා දුක්ඛවාපතතිකකි
 කුංචං ඡත්තං ආපතතිසමුදායානං චතුති සමුදායෙනෙති සමුදායහනති.
 සියා කායතො සමුදායහනති න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ච
 වාචතො ච සමුදායහනති, න චිත්තතො. සියා කායතො ච චිත්තතො ච
 සමුදායහනති, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච
 සමුදායහනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතතාධිකරණං. සත්තත්තං
 සමථානං තීති සමපේති සමවන්ති : සියා සමමුඛාවිනසෙන ච පටිඤ්ඤාන
 කරණෙන ච. සියා සමමුඛාවිනසෙන ච තිණවන්තරකෙන වාති.

සමුවමයවාදෙහි නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

අට්ඨ පමමයවාදෙහි නිට්ඨිතා.

තෙසං උද්දානං :

කතිවාදෙ ච විපතතිවාදෙ ච සමගගවාදෙ
 සමුදායනවාදෙ වෙච අධිකරණවාදෙ ච,
 සමථවාදෙ ච සමුවමයවාදෙ ච ඉමෙ සත්ත වාද
 ආදිතො පඤ්ඤානතිවාදරෙන සහ අට්ඨ වාද භොනති.

හික්ඛුනී විගඤ්ඤ සොලස මහාවාදෙහි නිට්ඨිතා.

නිට්ඨිතො ච හික්ඛුනී විගඤ්ඤා.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් එක් ම ආචාර විපත්තිය බෙපේත් සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාටිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද, කිසිවිටෙක දුෂ්කෘතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි, දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සඳ්‍රහ කරණ ලද්දු ය. සවැදුරුම් ආපත්තිසමූවිධානයන් අතුරෙන් සිවු සමූවිධානයකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්, කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද, තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයෙන් සන්භිදෙත්.

අටවැනි සමූවිධයවාරය නිමි.

අෂ්ට ප්‍රත්‍යය වාරයෝ නිමියහ.

ඒ වාරයන්ගේ උද්දනය :

කතාපත්තිවාරය ද, විපත්තිවාරය ද, සංගහවාරය ද, සමූවිධානවාරය ද, අධිකරණ වාරය ද, සමරවාරය ද, සමූවිධයවාරය ද, යන මේ සප්ත වාරයෝ ආදියෙහි දක්වන ලද කත්ථපඤ්ඤත්තවාරය සමග (පච්චයවාරයෙහි) මහාවාරයෝ අටදෙනෙක් වෙත්.

භික්ෂුවානි විහබ්‍රහයෙහි භොළොස් මහාවාරයෝ නිමියහ.

භික්ෂුවානි විහබ්‍රහය ද නිමියෙ යි.

සමුට්ඨානසීසසංඛෙට්ඨො

සමුට්ඨානසසුද්දානං:

1. අනිච්චා සබ්බෙ සංඛාරා දුක්ඛා'නන්තා ච සංඛාරා,
නිබ්බානසංඥාව පඤ්ඤාතති අනන්තා ඉති නිව්ඡයා.
2. බුද්ධිච්ඡේද අනුප්පන්නෙ බුද්ධාදිච්චෙව අනුග්ගතෙ,
තෙසං සභාගධම්මානං නාමමන්තං න ඤායති.
3. දුක්ඛකරං විවිධං කන්තා පූර්වසිත්තාන පාරමි,
උප්පජ්ජන්ති මහාවීර චක්ඛුභූතා සමුගමකෙ.
4. තෙ දෙසයන්ති සද්ධම්මං දුක්ඛභානිං සුඛාවභං,
අභිධිර්ගො සත්තාමුනි සබ්බභූතානුකම්පකො.
5. සබ්බසන්තුත්තමො සිභො පිටකෙ තිණි දෙසසී,
සුත්තන්තං අභිධම්මසූත්ත විනයසූත්ත මහාගුණං.
6. එවං නිගති සද්ධම්මො විනයො යදි නිධානි,
උගතො ච විභවිතානි ඛණිකා යා ච මානිකා.
7. මාලාසුත්තගුණෙනෙව පරිවාරෙන ගන්තිතා,
තස්සෙව පරිවාරස්ස සමුට්ඨානං නගතො' කතං.
8. සමෙහදං තිදනසූත්තසූදං සුත්තෙ දිස්සන්ති උපරි,
තස්මා සිකෙඛ පරිවාරං ධම්මිකාමො සුපෙසලොති.

තෙරසසමුට්ඨානානි

9. විභවෙහ දව්සු පඤ්ඤාතනං උද්දිගන්ති උපොසථෙ,
පච්ඤාමි සමුට්ඨානං යථාඤායං සුණාම මෙ.
10. පාරජිකං යං පථමං දුතියසූත්ත තතො පරං,
සසූත්තරිත්තානුභාසසූත්තා' අතිරෙකසූත්ත විවරං.
11. ලොමානි පදස්සො ධම්මො භූතං සංවිධානෙන ච,
ථෙය්‍යදෙසනවොරිං ච අනුසූද්දානාය තෙරස
12. තෙරසෙතෙ සමුට්ඨානන්තො විඤ්ඤාති චිත්තානි,
එකෙකස්මිං සමුට්ඨානෙ සද්දිසා ඉධ දිස්සරෙ.

-
1. සසූත්තරිත්තානු භාසනසූත්ත. ම ඡ.සං.
 2. නිගතො, සි.මු. ම.ඡ.සං.

සමුපාන ගිණිසටෙකපය

සමුට්ඨානය පිළිබඳ කාමාවලිය

1. සියලු සංස්කාර ධර්මයෝ අනිත්‍යයහ, දුඃඛයහ, අනාත්මයහ, සංස්කෘතයහ යි ද නිර්වාණය හා ප්‍රඥප්තිය අනාත්මයයි ද නිශ්චිතය හ.

2. බුද්ධ නමැති වන්ද්‍යා තුළත් කල්හි බුද්ධ නමැති සුයායා නො නැති කල්හි අනිත්‍යාදියෙන් සහාග වූ ඒ සඛිඛත ධර්මයන් හේ නාමමාත්‍ර යෙකුදු නොදන්නා ලැබේ.

3. නානාවිධ දුෂ්කර ක්‍රියා කොට පැරුම් පුරා (දෙව්) බහුත් සහිත ලෙව්හි වක්ෂුර් භූත වූ මහාවීරයෝ උපදිත්.

4. ඒ මහාවීරවූ බුදුවරු දුක් නසන සුව ඵලවන සද්ධර්මය දෙසත්. (එහෙයින්) සියලුහින් නික්මෙන කාන්ති ඇති ශාකාමුනින්ද වූ භූමිසත් වෙත පතළ කුලුණැති,

5. සර්වසන්ධාන්තම මුනිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ මහආනුසස් ඇති සුත්‍රපිටකය ද අභිධර්මය ද විනය දැයි ත්‍රිපිටකය දෙසූහ.

6. ඉදින් විනය පාලිය පවතී නම් මෙසේ ඇති කල්හි ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිවේධ සද්ධර්මය ඵලවතු ලැබෙයි, උභය විභව්‍යයෝ ද චන්ධකයෝ ද යම් උභය ප්‍රාතිමොක්ෂයෙන් වේ නම් හෙද,

7. හුයෙකින් ගෙතු මල්දමක් සෙයින් පරිවාරයෙන් ගොතන ලදහ. ඒ පරිවාරයා හේ ම සමුට්ඨානය ද නය වීසින් කරන ලදී.

8. එයින් අන්‍ය වූ සමුට්ඨාන සම්භේදය ද නිදනය ද මතු සුත්‍රයෙහි ම පෙණෙයි, එබැවින් විනයධර්මාභිලාෂී ප්‍රියශීල භික්ෂුකෙම පරිවාරය සුසුඤ්ඤ කරන්නේ යි.

ත්‍රයෝදශ සමුපානයෝ

9. උභය විභව්‍යයෙහි පණවනලද යම් සිකපද සමූහයක් පෙහෙවස් දිනයෙහි උදෙසක් ද, ඒ සිකපද සමූහයා හේ ආපත්ති සමුට්ඨාන යුක්ති පරිද්දෙන් කියන්නෙමි. ඒ මා කියන වදන් අසවු.

10. යම් ප්‍රථම පාරාජික සමුට්ඨානයෙක් වේ නම් එය ද ඉන් මත්තෙහි ද්විතීය පාරාජිකසමුට්ඨානය ද සඤ්චරිත්තය ද සමනුභාසනය ද කඨිනය ද,

11. ඵලක ලොමය ද පදසොධම්මය ද භූතාරොචනය ද අද්ධානගම්නය ද ථෙය්‍යා සත්ථය ද ධම්මදෙසනා ද වොරිවුට්ඨාපනය ද අනානුඤ්ඤනය දැයි තෙළෙසෙකි.

12. මේ තෙළෙස් සමුට්ඨාන ක්‍රමයෝ නුවණැත්තන් වීසින් සිතන ලද්දහ, එක් එක් සමුට්ඨානයෙහි (ඇතුළත්වන අනාච්ඡා) සමසමුට්ඨානයෝ ද මේ උභයවිභව්‍යයෙන් පෙණෙත්.

පඨමපාරාජික සමුට්ඨානං

13. මෙජ්ඣං සුක්කසංසයො අනියතා පඨමිකා,
පුබ්බපපරිපාචිතා රහො හික්ඛුනිතා සහ.
14. සහොජ්ඣෙ² රහො වෙච්ච අභිකුලී උදකෙ හසං,
පහාරෙ උග්ගි³රෙ දො ව තෙපඤ්ඤාසා ව සෙඛියා
15. අධික්කකභාමවස්සුතා තලමට්ඨඤ්ඤා පුඤ්ඤා,
වස්සං චුත්ථා ව ඔවාදං නානුබ්බෙහි පවතති⁴.
16. ඡසත්තති ඉමා සික්ඛා කායමානසිකා කතා,
සබ්බෙ එකසමුට්ඨානා පඨමං පාරාජිකං යථා.

පඨමපාරාජිකසමුට්ඨානං නිට්ඨිතං.

දුතියපාරාජික සමුට්ඨානං

17. අදින්නං විශාහුත්තරිං දුට්ඨලං අත්තකාමනා,¹
අමුලා අඤ්ඤාභාගිතා අනියතා දුතියිකා.
18. අවජ්ඣෙද පරිණාමනෙ මුතා ඔමස පෙසුනා,
දුට්ඨලා පඨවිං බණ්ණෙ භූතං අඤ්ඤාස උජ්ඣපෙ.
19. නික්කඛ්ඛිනං සිඤ්ඤානඤ්ඤා ආමිසහෙතු භූතනාචී,
එහි අනාදරී භිංසා අපතිධෙව ජචිතං.
20. ජානං සපපාණ්ණං කමමං උගනෙන සංවාසනාසනා,
සහධමිකං විලොඛා ව මොහො අමුලකෙන ව.
21. කුක්කඤ්චං ධමමිකං විවරං³ පරිණාමෙය්‍ය පුග්ගලෙ,
කිං තෙ අකාලං අවජ්ඣෙද දුග්ගතිනා⁴ නිරසෙන ව.
22. ගණං විහරිතං දුබ්බලං කසීනාථාසු පස්සං,
අකෙකාසවණ්ණි මච්ඡරී ගබ්භිනී ව පායන්ති⁵.
23. දො වස්සං සික්ඛා සබ්බසන තයො වෙච්ච ගිහිගතා,
කුමාරිභූතා තිස්සො ව උගනඤ්ඤාස සමමනා.
24. අලං තාවි සොකාවස්සං ඡඤ්ඤා අනුචස්සා ව දො,
සික්ඛාපදා සත්තතිමෙ සමුට්ඨානා තිකා කතා.
25. කායචිත්තෙන න වාචා චිත්තං න කායිකං,
තීහි වාරෙහි ජායන්ති පාරාජිකං දුතියං යථා.

දුතිය පාරාජිකසමුට්ඨානං නිට්ඨිතං.

-
1. අත්තකාමිනං සී.මු.
 2. දො ම.ඡ.සං.
 3. කුක්කඤ්චං ධමමිකං විවරං දකුණු ම.ඡ.සං. කුක්කඤ්චං.
 4. දුග්ගති ම.ඡ.සං. (ධමමිකං දකුණු සායං.)

ප්‍රථම පාරාජික සමුදායනය

13. මෙමුද්‍රනය ද සුක්කවිස්සවධිය ද කායසංසර්ගය ද පළමුවන අතියතය ද පුභිබුසුතනය ද (භික්ෂුණී) පරිපාචිතය ද භික්ෂුණියක සමග රහොනිසප්පනය ද,

14. සභොජනය ද රහොනිසප්පා දෙක ද අභිභුලිපතොදය ද උදකභස්සධම්මය ද පභාරදනය ද තලසත්තිඋග්ගිරණය ද තෙපණස් සේඛ්‍යාවෝ ද,

15. අධක්ඛකය ද ගාමන්තරගම්මනය ද අවස්සුතය ද තලසාතය ද ඡතුම්භවය ද උදකසුද්ධිය ද වස්සංචුත්ථය ද ඔවාද අගමනය ද නානුබන්ධපවත්තිතිය දැයි,

16. මේ සසැත්තෑ සිටයෝ කායවිත්තසමුට්ඨානිකයෝ කරණලදහ. (මේ) සියලු සිකපදයෝ ප්‍රථම පාරාජිකය මෙන් එක් සමුට්ඨානයක් ඇත්තෝ වෙත්.

පශ්ච පාරාජික සමුට්ඨානය නිමි.

ධ්වනිය පාරාජික සමුදායනය

17. අදත්තාදනය ද මනුස්සවිග්ගහය ද උත්තරිමනුස්සධම්මය ද දුට්ඨල්ලය ද අත්තකාමපාරිවරියාව ද අමුලය ද අඤ්ඤාභාගිය ද දෙවන අතියතය ද,

18. අවජිත්තනය ද පරිණාමනය ද මුසාවාදය ද ඔමසවාදය ද (භික්ෂු) පෙසුඤ්ඤය ද උදුට්ඨල්ලාපත්තිආරොචනය ද පඨවිකණනය ද භූතභාමය ද අඤ්ඤවාදකය ද උප්ඤ්ඤාපනය ද,

19. නික්කඩ්ඨනය ද සිඤ්චනය ද ආමිසභේතුච ද භූත්තාවි (පවාරණ)ය ද ඒභාවුසො ගාමං වා යනු ද අනාදරිය ද භිංසාපනකය ද අපනිධානය ද ජීවිතවොරොපනය ද,

20. ජානං සප්පාණකං යනු ද (උක්කොටන) කම්මය ද උනාවිසතිවස්සය ද සංචාසය ද නාසනය ද සහධම්මිකය ද විලෙඛය ද මොහනකය ද අමුලකය ද,

21. කුක්කුච්චය ද ධම්මිකය ද විවරය ද පුග්ගලපරිණාමනය ද 'කිංත' යනු ද අකාලවිවරය ද විවර අවජිත්තනය ද දුග්ගතිතය ද (නිරියාදිත්) අභිසපනය ද,

22. ගණවිවරන්තරාය ද විවරවිග්ගහය ද දුඛබලවිවරය ද කඨිනුද්ධාරය ද අභාසුකරණය ද උපස්සය ද අක්කොසනය ද වණ්ඨිකාතාය ද මච්ඡරිය ද ගඛිති වුට්ඨාපනය ද පායන්ති වුට්ඨාපනය ද,

23. 'ද්වෙ වස්සං' යනු ද 'සභිසෙන අසම්මතං' යනු ද ගිහිගත තෙසිඛය ද කුමාරිභූත තෙසිඛය ද උන ද්වාදසවුට්ඨාපනය ද (පරිපුණ්ණද්වාදස) අසම්මත වුට්ඨාපනය ද,

24. 'අලං තාව' යනු ද 'සොකාවස්සං' යනු ද ඡන්ද්‍යනය ද අනුචස්සවුට්ඨාපනය ද ද්වෙවුට්ඨාපනය දැයි, මේ සැත්තෑ සිකපදයෝ තිකසමුට්ඨානාහ සි කරණ ලද හ.

25. කසින් ද සිසින් ද නැගෙනි, වචනයෙන් නො නැගෙත්, වචනයෙන් ද සිසින් ද නැගෙනි, කසින් නො නැගෙත්, මෙසේ දෙවන පරිච්ඡ මෙන් තිඤ්ඤාත් උපදිත්.

දුතිය පාරාජික සමුට්ඨානය නිමි,

සඤ්ජර්තන සමුදායානං

26. සඤ්ජර් කුටි විහාරෙ ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
විඤ්ඤානතුනතරි අභිභට්ඨං උභින්නං දුතකෙන ව.
27. කොසිග පුඬු දොභාගා ඡබ්බසානි නිසීදනං,
රිඤ්චනති රූපිකා වෙච උභො නානපපකාරකා.
28. උභන ඛනික වසසිකා සුතතං විකපානෙන ව,
ආර දන සිබ්බනි ව පුච්චවිචය ජොති ව.
29. රතනං සුචි මඤ්චො ව තුලං නිසීදනං කණ්ඩු ව,
වසසිකා ව සුගතෙන විඤ්ඤානති අඤ්ඤං වේතාපනා.
30. දො සබ්බිකා මහාජනී දො පුග්ගලා ලහුකා ගරා,
දො විහාසා සාරිකා ව සමණවිචරෙන ව.
31. සමපඤ්ඤාසිමෙ ධම්මා ඡති ධානෙති ජායරෙ,
කායකො න චිත්තා වාචකො න කායමිනා.
32. කායවාචා න චිත්තකො කායචිත්තා න වාචකො,
වාචා චිත්තා න කායෙන නීති ආරෙති ජායරෙ,
ඡ සමුදායානිකා වෙතෙ සඤ්ජර්තෙන සාදිතා.

සඤ්ජර්තනසමුදායානං නිවසිතං.

සමනුභාසන සමුදායානං

33. හෙදනුවතනදුබ්බව දුග දුට්ඨලල දිවසී ව,
ඡන්දං උජ්ජග්ගිකා දො ව දො ව සද්දං න බ්‍යාහරෙ.
34. ඡමා නිවාසනෙ ධානං පච්ඡකො උපපේන ව,
වජ්ජානුවතතිග්ගණා මිත්තරෙ පච්චාපිකකතා.
35. කිසමිං සංසට්ඨා දො වසී විසිබ්බෙ දුක්ඛිතාග ව,
සුත සංසට්ඨා න වුපසමෙ අරාමඤ්ච පචාරණා.
36. අනුභවිතං සහජීවී දො චිවරං අනුබ්බිකා,
සත්තනිංග ඉමෙ ධම්මා කායවාචාග චිත්තකො,
සබ්බෙ එකසමුදායානා සමනුභාසනා ගථා.

සමනුභාසනසමුදායානං නිවසිතං.

සඤ්චරිත සමූපදානය

26. සඤ්චරිතය ද කුටිකාරය ද විහාරකාරය ද (විවර) ධොවනය ද (විවර) පටිග්ගහනය ද අඤ්ඤාතකච්ඤ්ඤාත්තිය ද තතුත්තරිසාදියනය ද උපක්ඛට්ඨ දෙසිමය ද රාජසිමය ද,

27. කොසිය මිස්සකය ද සුද්ධකාලකය ද ද්වේභාගය ද ජබ්බස්සය ද නිසිද්ධා (සත්ථක) යද එළකලොම ධොවාපනය ද රූපිය පටිග්ගහණය ද (රූපියවොහාර කයච්ඡකය) නානාප්‍රකාර දෙසිමය ද,

28. උනපඤ්චබන්ධනය ද වස්සිකසාචිකය ද සුත්තච්ඤ්ඤාපනය ද විකප්පා පජ්ජනිය ද ද්වාරකොස—විවරද්ධා—විවර සිබ්බන තෙසිමය ද පුට්ඨපාරණ පට්ඨය පවාරණ—ජොතිසමාදාන තෙසිමය ද,

29. රතනය ද පුට්ඨසරය ද මඤ්චකාරාපනය ද තුල නිසිද්ධා කණ්ඩු පට්ඨජා-ද්ධා තෙසිමය ද වස්සිකසාචික සුගතවිවර දෙසිමය ද ච්ඤ්ඤාත්තිය ද අඤ්ඤාචොදාපනය ද,

30. සඨසික දෙසිමය ද මහාජනික දෙසිමය ද පුග්ගල ලඝුක ගරුක තෙසිමය ද විසාස දෙසිමය ද උදකසාචිකා සමණවිවර දෙසිමය ද,

31. මේ සමපණස් සිකපදයෝ සතැනකින් උපදිති; කයින් උපදිති, වචනයෙන් සිතින් නූපදිත්, වචනයෙන් උපදිති, කයින් සිතින් නූපදිත්.

32. කයින් ද වචනයෙන් ද උපදිති, සිතින් නූපදිත්, කයින් ද සිතින් ද උපදිති වචනයෙන් නූපදිත්, වචනයෙන් ද සිතින් ද උපදිති, කයින් නූපදිත්, (කාවිසිමුති) තිදොරින් උපදිත්. මොහු සඤ්චරිත සිකපදය හා සමවූවෝ සමූපදාන සයක් ඇත්තෝ වෙත්.

සඤ්චරිත සමූපදානය නිමි.

සමානුගායන සමූපදානය

33. හෙදනුවත්තක දුබ්බ භූලසුඤ්ඤා දුට්ඨල්ලපට්ඨජාදාන දිට්ඨිඤ්ඤා නිස්සජ්ජන පස් සිම ද ඡන්දය ද උජ්ජ්වලික දෙසිමය ද අප්පසද්ද දෙසිමය ද නාඛ්‍යාභරණය ද,

34. ඡමා නිවාසන ධාන තෙසිමය ද, පච්ඡකො ගමන උජ්ජ්වලික දෙසිමය ද වජ්ජපට්ඨජාදාන උක්ඛිත්තානුවත්තන භක්ථගහන තෙසිමය ද ඔසරණය ද ප්‍රකාශනානය ද,

35. කිස්සිඤ්චිදෙව සිමය ද සංසරිත දෙසිමය ද රොදනාය ද විසිබ්බන දුක්ඛිත දෙසිමය ද (පුත්ත) සංසරිත නවුපසම දෙසිමය ද ආරාම පවාරණ දෙසිමය ද,

36. අත්ථද්ධ මාසය ද සහජ්චි දෙසිමය ද විවරය ද ද්වේචස්සානුබන්ධනය ද යි මේ සත්තිස් සිකපදයෝ කය වචන සිතින් උපදිත් නුසි සියල්ලෝ සමනුභාසනය මෙන් එක සමූපදානයක් ඇත්තෝ වෙත්.

සමනුභාසන සමූපදානය නිමි.

කඨින සමුදායානං.

37. උබ්බතං කඨිනං තිණි පඨමං පත්තභෙසජ්ජං,
අවේච්ඡිකං වාපි සායඛිකං පක්කමනෙතන වා දුචේ.
38. උපස්සයං පරමපරං අනතිරිතං නිමිත්තනං,
විකප්පං රඤ්ඤෙ විකාලෙ වොසාසාරඤ්ඤකෙන ව.
39. උස්සයා සන්නිවයඤ්ච පුරෙ පච්ඡා විකාලෙ ව,
පඤ්චාහිකා සඛිකමනී දුචේ අච්ඡපේන ව.
40. පසාඛෙ අසනෙ චෙවි තිංස ඵකුනකා ඉමෙ,
කායවාචා න විතතා තිහි ආරෙහි ජායරෙ,
ඤේ සමුදායිකා සබ්බෙ කඨිනෙන සභා සමා.

කඨිනසමුදායානං නිවසිතං.

ඵලකලොම සමුදායානං.

41. ඵලකලොමා ඤේ සෙයාං අභව්ව පිණ්ඩභොජනං,
ගණ විකාල සන්නිධි දන්තපොණෙන චේලකා.
42. උය්සුතං සෙනං උයොධි සුරු ඕරෙන නභායනා,
දුබ්බණ්ණෙ ඤේ දෙසනීයා¹ ලසුණුපඨිට්ඨි නච්චිනා.
43. නභානං අඤ්ඤං සෙයාං අනෙතා රට්ඨි නථා බහි,
අනෙතාවස්සං විතතාගාරං අසඤ්ඤං සුත්තකන්තනා.
44. වෙයාවච්චං සභජා ව අභිකුක්කාවාසෙන ව,
ජන්තං යානඤ්ච සඛිකාණි අලඛිකාරං ගජුවාසිකං.
45. භිකුක්කි සිකඛමිනා ව සාමණේරී ගිහිනීයා,
අසංකච්චිකා අපතති චත්තාරිසා චතුත්තරි.
46. කායෙන න වාචා විතෙතන කායවිතෙතන න වාචනො,
ඤේ සමුදායිකා සබ්බෙ සමා ඵලකලොමාති.

ඵලකලොමසමුදායානං නිවසිතං.

කාමීන සමූපධානය

37. උබහතකාමීන තෙසිබය ද පටමපත්ත හෙසප්ප දෙසිබය ද අවචෙකච්චරය ද සාසකිකය ද (සෙතාසන) නපක්කම දෙ සිබය ද,

38. භික්ඛුනුපස්සය ද පරමපරභෝජනය ද අනාහිරිත්තය ද නිමන්තණය ද චිත්තප්පනය ද අත්තෙපුර සිබය ද චිකාලෙ ගාමප්පවෙසනය ද වොසාසමාන සිබය ද ආරක්ඛක සිබය ද,

39. උස්සයවාදිකා පත්තසන්තිවය දෙ සිබය ද පුරෙහත්ත පච්ඡාහත්ත චිකාල (කුලුපසකිකමන) තෙ සිබය ද පඤ්චාභික සභිසාච්චාර චිවරසකිකමනිය දෙ සිබය ද ආවස්ථ දෙ සිබය ද,

40. පසාඨ සිබය ද (නො පිළිවිස අස්නෙහි හිදීම) ආයනසිබය දැයි මේ එකුන්තිස් සිකපදයෝ කය වචන දෙකින් උපදිත්. සිතින් නූපදිති, තිදොරින් උපදිත්.

කාමීන සමූපධානය නිමි.

ඵළකලෝම සමූපධානය

41. ඵළකලෝමය ද සහසෙය්‍ය දෙ සිබය ද ආහවචපාද ආවස්ථ පිණ්ඩ භෝජන දෙ සිබය ද ගණභෝජන චිකාලභෝජන සන්තිධිකාර තෙ සිබය ද දත්තපොණ සිබය ද අචෙලක සිබය ද,

42. උය්‍යුත්ත සේනා දෙ සිබය ද උයෙය්‍යාධිකය ද සුරාපාන නභාන දෙ සිබය, දුබ්බණ්ණ කරණය ද පාච්චෙසනික දෙසිබය ද ලසුණ උපතිච්ඨන නාවන තෙසිබය ද,

43. නභාන අත්ථරණ තුවච්චසයන තෙ සිබය ද එසේ ම අත්තොරච්ඨ තිරෙ රච්ඨ දෙ සිබය ද අත්තොචස්ස චිත්තාගාර දෙසිබය ද ආසන්දි සුක්කකන්තන දෙ සිබය ද

44. වෙය්‍යාවච්ච සහත්ථ දෙ සිබය ද අභික්ඛුකාචාසය ද ජත්තුපාහන යාන සභිසාණි තෙ සිබය ද ඉන්ථාලධිකාර ගන්ධවුණ්ණ වාසිත යන තෙසිබය ද,

45. භික්ඛුනි සික්ඛමානා සාමණෙරී ගිහිනි (උමමද්දන) සිවුසිබය ද අසංකච්චික සිබය දැයි සිවුසාළස් සිකපදයෝ

46. කසින් නගිති, වචනයෙන් සිතින් නො නගිත්, කසින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්, සියල්ලෝ ඵළකලෝමකසිබය සමාන වූවෝ ද්විසමූපධානික වෙත්.

ඵළකලෝම සමූපධානය නිමි.

පදසොධමම සමුඛ්‍යානං

47. පදසුසුත්‍ර අසමමතා අත්ඛතතෙන ව,
තිරව්ඡානවිජ්ජා ඥා වුත්තා අනෙකාසෙ ව පුච්ඡනා.
48. සත්ත සික්ඛාපද ඵතෙ වාචා න කායවිත්තතො,
වාචා විතෙතන ජායනති න භු කායෙත ජායරෙ,
ඥා සමුඛ්‍යානිකා සබ්බෙ පදසොධමමසාදිතා,
පදසොධමමසමුඛ්‍යානං නිබ්බිතං.

අද්ධාන සමුඛ්‍යානං

49. අද්ධානං නාචං පණීතං මාතුගාමෙන සංභරෙ,
ධිසුසුං නිමනතිතා වෙච්ච අට්ඨ ව පාරිදෙසනී.
50. සික්ඛා පණ්ණරසා ඵතෙ කායා න වාචා න මනා,
කායවාචාහි ජායනති න තෙ විතෙතන ජායරෙ
51. කායවිතෙතන ජායනති න තෙ ජායනති වාචතො,
කායවාචාහි විතෙතන සමුඛ්‍යානා චතුර්ඛිධා,
පසුසුත්තා බුද්ධසුඤ්ඤාන අද්ධානෙන සභා සමා.¹
අද්ධානසමුඛ්‍යානං නිබ්බිතං.

ථෙය්‍යසත්ථ සමුඛ්‍යානං

52. ථෙය්‍යසත්ථං උපසංසුති සුභං විසුසුපතෙන ව,
රතති ඡන්තාඤ්ඤා ඕකාසං ඵතෙ බ්‍රහ්මෙන සත්තමා.
53. කාය විතෙතන ජායනති න තෙ ජායනති වාචතො,
තීහි ආරෙහි ජායනති ඥා සමුඛ්‍යානිකා ඉමෙ,
ථෙය්‍යසත්ථසමුඛ්‍යානා දෙසිතාදිවබ්බුතා.
ථෙය්‍යසත්ථසමුඛ්‍යානං නිබ්බිතං.

බමමදෙසන සමුඛ්‍යානං

54. ඡත්තපාණීඤ්ඤා සඤ්ඤා න දෙසෙතති තථාගතා,
තථෙව² දණ්ඩපාණීඤ්ඤා සත්ථාසුඛපාණීනං.
55. පාදුකුපාභනා ශානං සෙය්‍ය පලුඤ්ඤාය ව,
වෙසීතො ගුණකීතො වෙච්ච ඵකාදස මත්තකා.
56. වාචා විතෙතන ජායනති න තෙ ජායනති කායතො,
සබ්බෙ ඵකසමුඛ්‍යානා සමකා ධම්මදෙසනෙ.
බමමදෙසනසමුඛ්‍යානං නිබ්බිතං.

පදසොධම්ම සමුට්ඨානය

47. පදසොධම්ම අඤ්ඤානු විඤ්ඤාපුරිස අසම්මත යන තෙසිංසය ද එසේ ම අත්ථගතසුරිය සිංසය ද තිරවණන විජ්ජා දෙසිංසය ද අනොකාස පඤ්ඤාපුරිස සිංසය ද,

48. මේ සත් සිකපදයෝ වචනයෙන් උපදිති, කයින් සිතින් නූපදිත්. වචනයෙන් හා සිතින් උපදිති, කයින් නො ම උපදිත්. (මේ) සියල්ලෝ පදසොධම්මසිංසය හා සමාන වූවෝ ද්විසමුට්ඨානික වෙත්.

පදසොධම්ම සමුට්ඨානය නිමි.

අද්ධාන සමුට්ඨානය

49. අද්ධාන නාවාහිරුහන පඤ්ඤාපුරිස තෙසිංසය ද මානුශාමසංවිධානය ද ලොමසංහරණය ද ධඤ්ඤා විඤ්ඤාපුරිස නිමන්තන දෙ සිංසය ද මෙහෙණන්හට (පැණවු) පාවිදෙසනීය සිංස අටදසි,

50. මේ පසළොස් සිකපදයෝ කයින් උපදිති, වචනයෙන් ද සිතින් ද නූපදිත්, කයින් හා වචනයෙන් උපදිති, ඔහු සිතින් නූපදිත්.

51. කයින් හා සිතින් උපදිති, ඔහු වචනයෙන් නූපදිති, කය වචන සිත යන තිදෙරින් උපදිත්. මේ සිවුවැදරුම් සමුට්ඨානයෝ අද්ධාන සිකපදය හා සමකොට බුද්ධානුචිත් පණවන ලදහ.

අද්ධාන සමුට්ඨානය නිමි.

ථෙය්‍යසත්ථ සමුට්ඨානය

52. ථෙය්‍යසත්ථය ද උපස්සුති විඤ්ඤාපුරිස දෙසිංසය ද රත්තන්ධකාරය ද පටිවණන්තය ද අබ්භොකාසය ද බ්‍රහ්මසිංසය සමග මේ සිකපදයෝ සත්දෙන,

53. කයින් හා සිතින් උපදිති, ඔහු වචනයෙන් නූපදිත්. කය වචන සිත යන තිදෙරින් උපදිත්, ථෙය්‍යසත්ථසමුට්ඨානය ඇති මේ සිකපදයෝ භිරුගොත් ඇති මුනිදුන් විසින් ද්විසමුට්ඨානිකහසි වරුණ ලදහ.

ථෙය්‍ය සත්ථසමුට්ඨානය නිමි.

ධම්මදේසන සමුට්ඨානය

54. කථාගතවරයෝ කුඩගත් අත් ඇත්තහුට දහම් නො දෙසත්. එසේ ම දඩුගත් අත් ඇත්තහුට ද සැත්ගත් අත් ඇත්තහුට ද අවිගත් අත් ඇත්තහුට ද,

55. මිරිවැඩි වහන් යන යහන් නැගිටියහුට ද අකවු අවුළුවා හුන්තහුට ද භිස්වෙළුම් ඇත්තහුට ද භිස්වැසුවහුට ද (දහම් නො දෙසත්) මේ නො අඩු එකොළොස් සිකපදයෝ,

56. වචනයෙන් හා සිතින් උපදිති, ඔහු කයින් නූපදිත්, (මේ) සියල්ලෝ ධම්ම දෙසන සමුට්ඨානය හා සමවූවාහු එකසමුට්ඨානිකයෝ වෙත්.

ධම්මදේසන සමුට්ඨානය නිමි.

ගුණාරෝපන සමූපයාන.

57. ගුණං කායෙන ජායති න වාචාය¹ න චිත්තතො,
වාචතො ච සමූපයානි න කායා න ච චිත්තතො,
58. කායවාචාය ජායති න ච ජායති චිත්තතො,
භුතායෙවනකා නාම තිඨී ධානෙහි ජායති.

භුතායෙවනසමූපයානං නිවසිතං.

වොරිවුටයාපන සමූපයානං.

59. වොරිං² වාචාය චිත්තතන න තු ජායති කායතො,
ජායති තිඨී ආරෙහි වොරිවුටයාපනං ඉදං,
අකතං දඨිසමූපයානං ධම්මරජෙන භාසිතං.

වොරිවුටයාපනසමූපයානං නිවසිතං.

අනනුඤ්ඤාන සමූපයානං.

60. අනනුඤ්ඤානං වාචාය න කායා න ච චිත්තතො,
ජායති කායවාචාය න තං ජායති චිත්තතො,
61. ජායති වාචා චිත්තතන න තං ජායති කායතො,
ජායති තිඨී ආරෙහි අකතං චතුර්ධානිකං.

අනනුඤ්ඤානසමූපයානං නිවසිතං.

62. සමූපයානං හි සංඝිපං දස තිඨී සුදෙසිතං,
අතමොහකරං ධානං නෙතතිධම්මානුලොභිකං,
ධාරයනො ඉමං විඤ්ඤා සමූපයානෙ න දුක්ඛතීති

සමූපයානසිසුසංවිධානො නිවසිතො.

භූතාරෝචන සමුට්ඨානය

57. භූතාරෝචනය කයින් උපදියි, වචනයෙන් ද සිතින් ද නූපදී, වචනයෙන් ද නඟියි, කයින් හා සිතින් නො නඟී.

58. කයින් හා වචනයෙන් උපදියි, සිතින් නූපදී. භූතාරෝචනක නම් සිංහයෙකුත් කැනෙකින් උපදී.

භූතාරෝචන සමුට්ඨානය නිමි.

චෝරිවුට්ඨාපන සමුට්ඨානය

59. චෝරිවුට්ඨාපනය වචනයෙන් හා සිතින් උපදියි, කයින් නූපදී. තිදෙරින් උපදී. මේ චෝරිවුට්ඨාපන සිංහය අමිශ්‍ර වූ ද්විසමුට්ඨානිකයෙකි ධර්මරාජයන් විසින් වදාරණ ලදී.

චෝරිවුට්ඨාපන සමුට්ඨානය නිමි.

අනනුඤ්ඤත සමුට්ඨානය

60. අනනුඤ්ඤතය වචනයෙන් නූපදියි, කයින් හා සිතින් නූපදී, කයින් හා වචනයෙන් උපදියි, එය සිතින් නූපදී.

61. වචනයෙන් හා සිතින් උපදියි, එය කයින් නූපදී. තිදෙරින් උපදී. (එහෙයින් මෙය) අමිශ්‍ර වූ චතුසමුට්ඨානයෙකි.

අනනුඤ්ඤත සමුට්ඨානය නිමි.

62. සමුට්ඨානසංක්ෂේපය තෙලෙසකැයි මැනැවින් වදාරණ ලදී. විනයපාලියව අනුලොම වූ නුමුළා බව කරණ මේ කාරණය දරන නුවණැත්තේ සමුට්ඨානයෙහි මුළු නො වන්නේයි.

සමුට්ඨාන ශීර්ෂ සංක්ෂේපය නිමියේ යි.

අනන්තරපෙය්‍යාලෙ

කතිපුවජාචාරො

කති අපතනියො, කති අපතනිකකිං, කති විනිතවජ්ඣති,
කති අභාරවා, කති භාරවා, කති විනිතවජ්ඣති, කති විපතනියො,
කති අපතනිසමුට්ඨානා, කති විවාදමූලානි, කති අනුවාදමූලානි, කති
සාරණීයා ධම්මා, කති හෙදකරවජ්ඣති, කති අධිකරණානි, කති සමථා :

පඤ්ච අපතනියො, පඤ්ච අපතනිකකිං, පඤ්ච විනිතවජ්ඣති,
සත්ත අපතනියො, සත්ත අපතනිකකිං, සත්ත විනිත වජ්ඣති,
ඡ අභාරවා, ඡ භාරවා, ඡ විනිතවජ්ඣති, චතස්සො විපතනියො,
ඡ අපතනිසමුට්ඨානා, ඡ විවාදමූලානි, ඡ අනුවාදමූලානි, ඡ සාරණීයා
ධම්මා, අට්ඨාරස හෙදකරවජ්ඣති, චත්තාරි අධිකරණානි, සත්තසමථා

1. තථ කතමා පඤ්ච අපතනියො : පාරුජිකාපතනි, සඛ්‍යාදිසෙසා
පතනි, පාචිත්තියාපතනි, පාටිදෙසනීයාපතනි, දුක්ඛටාපතනි. ඉමා
පඤ්ච අපතනියො.

2. තථ කතමෙ පඤ්ච අපතනිකකිං : පාරුජිකාපතනිකකිං,
සඛ්‍යාදිසෙසාපතනිකකිං, පාචිත්තියාපතනිකකිං, පාටිදෙසනීයා-
පතනිකකිං, දුක්ඛටාපතනිකකිං. ඉමෙ පඤ්ච අපතනිකකිං.

3. තථ කතමානි පඤ්ච විනිතවජ්ඣති : පඤ්චහි අපතනිකකිංකෙහි
අරති විරති පටිවිරති වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනර්ඝාපතනි
වෙලාඅනතිකකමො සෙතුහානො, ඉමානි පඤ්ච විනිතවජ්ඣති.

4. තථ කතමා සත්ත අපතනියො : පාරුජිකාපතනි, සඛ්‍යා-
දිසෙසාපතනි, ථුල්ලච්චයාපතනි, පාචිත්තියාපතනි, පාටිදෙසනීයාපතනි,
දුක්ඛටාපතනි, දුඛාසිතාපතනි. ඉමා සත්ත අපතනියො.

5. තථ කතමෙ සත්ත අපතනිකකිං : පාරුජිකාපතනිකකිං,
සඛ්‍යාදිසෙසාපතනිකකිං, ථුල්ලච්චයාපතනිකකිං, පාචිත්තියා-
පතනිකකිං, පාටිදෙසනීයාපතනිකකිං, දුක්ඛටාපතනිකකිං,
දුඛාසිතාපතනිකකිං. ඉමෙ සත්ත අපතනිකකිං.

6. තථ කතමානි සත්ත විනිතවජ්ඣති : සත්තහි අපතනිකකිංකෙහි
අරති විරති පටිවිරති වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනර්ඝාපතනි
වෙලාඅනතිකකමො සෙතුහානො. ඉමානි සත්ත විනිතවජ්ඣති.

7. තථ කතමෙ ඡ අභාරවා : බුද්ධො අභාරවො, ධම්මො අභාරවො,
සඛෙස අභාරවො, සික්ඛාස අභාරවො, අප්පමාදෙ අභාරවො, පටි-
සන්ධාරෙ අභාරවො. ඉමෙ ඡ අභාරවා.

අනන්‍යතාවය

කතිකවිචාරය

ආපත්තිහු කෙතෙක් ද, ආපත්තිස්කන්ධයෝ කෙතෙක් ද, විනිත වස්තු කෙතෙක් ද, අගෞරවයෝ කෙතෙක් ද, ගෞරවයෝ කෙතෙක් ද, විනිත වස්තු කෙතෙක් ද, විපත්තිහු කෙතෙක් ද, ආපත්ති සම්ප්‍රධානයෝ කෙතෙක් ද, විවාද මූලයෝ කෙතෙක් ද, අනුවාදමූලයෝ කෙතෙක් ද, සාරණිය ධර්මයෝ කෙතෙක් ද, හෙදකර වස්තු කෙතෙක් ද, අධිකරණයෝ කෙතෙක් ද, ගම්පයෝ කෙතෙක් ද යත් :

ආපත්තිහු පස්දෙනෙකි, ආපත්තිස්කන්ධයෝ පස්දෙනෙකි, විනිත වස්තු පස්දෙනෙකි, ආපත්තිහු සත්දෙනෙකි, ආපත්තිස්කන්ධයෝ සත්දෙනෙකි, විනිතවස්තු සත් දෙනෙකි. අගෞරවයෝ සදෙනෙකි, ගෞරවයෝ සදෙනෙකි, විනිතවස්තු සදෙනෙකි, විපත්තිහු සිවු දෙනෙකි, ආපත්ති සම්ප්‍රධානයෝ සදෙනෙකි, විවාදමූලයෝ සදෙනෙකි, අනුවාදමූලයෝ සදෙනෙකි, සාරණිය ධර්මයෝ සදෙනෙකි, හෙදකර වස්තු අටළොස් දෙනෙකි, අධිකරණයෝ සිවුදෙනෙකි, ගම්පයෝ සත් දෙනෙකි.

1. එහි පස්වැදූරුම් ආපත්තිහු කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්ති යැ, සඛාදිසෙස පත්ති යැ, පාවිත්තියාපත්ති යැ, පාටිදෙස නියාපත්ති යැ, දුක්කාපත්ති යැයි මොහු පස් වැදූරුම් ආපත්තිහුයි.

2. එහි පස්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයෝ කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යැ, සඛාදිසෙසපත්තිස්කන්ධ යැ, පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධ යැ, පාටිදෙසනියාපත්ති ස්කන්ධ යැ, දුක්කාපත්තිස්කන්ධ යැයි මොහු පස්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයෝයි.

3. එහි පස්වැදූරුම් විනිත වස්තු කවරහ යත් : පස් වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ විරමණ යැ අක්‍රිය යැ අකරණ යැ නො පැමිණීම යැ සීමා නොයික්මවීම යැ ඇවැත්කළ නැසීම යැ යි මොහු පස්දෙන විනිතවස්තුයි.

4. එහි සත්වැදූරුම් ආපත්තිහු කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්ති යැ, සඛාදිසෙසා පත්ති යැ, පුල්ලවවයාපත්ති යැ, පාවිත්තියාපත්ති යැ, පාටිදෙසනියාපත්ති යැ, දුක්කාපත්ති යැ, දුක්ඛාසිතාපත්ති යැ යි මොහු සත්දෙන ආපත්තිහුයි.

5. එහි සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයෝ කවරහ යත් : පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධ යැ, සඛාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධ යැ, පුල්ලවවයාපත්තිස්කන්ධ යැ, පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධ යැ, පාටිදෙසනියාපත්තිස්කන්ධ යැ, දුක්කාපත්තිස්කන්ධ යැ, දුක්ඛාසිතාපත්තිස්කන්ධ යැ යි මොහු සත්දෙන ආපත්තිස්කන්ධයෝයි.

6. එහි සත්වැදූරුම් විනිතවස්තු කවරහ යත් : සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ විරමණ යැ අක්‍රිය යැ අකරණ යැ නො පැමිණීම යැ සීමා නොයික්මවීම යැ ඇවැත්කළ නැසීම යැ යි මොහු සත් දෙන විනිත වස්තු යි.

7. එහි සවැදූරුම් අගෞරවයෝ කවරහ යත් : බුදුන් කෙරෙහි අගෞරව යැ අමරි අගෞරව යැ සභුන් කෙරෙහි අගෞරව යැ ශික්ෂායෙහි අගෞරව යැ අප්‍රමාදයෙහි අගෞරව යැ පිළිසඳරෙහි අගෞරව යැ යි මොහු සදෙන අගෞරවයෝ යි.

8. තත්ත්ව කතමෙ ඡ භාරවා : බුද්ධි භාරවො, ධර්ම භාරවො, සංකල්ප භාරවො, සිත්තාය භාරවො, අප්පාදාදො භාරවො, පටිත්තාසර භාරවො. ඉමෙ ඡ භාරවා.

9. තත්ත්ව කතමානි ඡ විනිතවජ්ජනි : ඡති අගාරවෙති ආරති විරති පටිවිරති වෙරමණී අතිරියා අකරණං අනාඤ්ඤාපතති වෙලාඅන-තික්කමො සෙතුඤානො. ඉමානි ඡ විනිතවජ්ජනි.

10. තත්ත්ව කතමා චතස්සො විපතනියො : සිලවිපතනි, ආචාර-විපතනි, දිට්ඨිවිපතනි, ආර්ථවිපතනි. ඉමා චතස්සො විපතනියො.

11. තත්ත්ව කතමෙ ඡ අපතතිසමුදායා : අත්ථාපතති කායනො සමුදායානි, න වාචනො න චිත්තනො. අත්ථාපතති වාචනො සමුදායානි, න කායනො න චිත්තනො, අත්ථාපතති කායනො ච වාචනො ච සමුදායානි න චිත්තනො, අත්ථාපතති කායනො ච චිත්තනො ච සමුදායානි, න වාචනො. අත්ථාපතති වාචනො ච චිත්තනො ච සමුදායානි, න කායනො. අත්ථාපතති කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච සමුදායානි. ඉමෙ ඡ අපතතිසමුදායා

12. තත්ත්ව කතමානි ඡ විවිදමුලානි : ඉධ භික්ඛු කොඛනො භොති උපනාති, යො සො භික්ඛු කොඛනො භොති උපනාති, සො සත්ථරිපි අගාරවො විහරති අප්පාදායො, ධර්මපි අගාරවො විහරති අප්පාදායො, සංකල්පි අගාරවො විහරති අප්පාදායො, සිත්තායපි න පරිපුරකාරී භොති. යො සො භික්ඛු සත්ථරි අගාරවො විහරති අප්පාදායො, ධර්ම-පෙ-සංකල්ප-පෙ-සිත්තාය න පරිපුරකාරී සො සංකල්ප විවිදං ජනෙති, යො භොති විවිදං බහුජනඅභිනාය බහුජන-අප්පාදාය බහුජන ජනෙති අනන්තරාමය අභිනාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. එවිරුපං වෙ තුලෙහ විවිදමුලං අඤ්ඤාතං වා පතිථා වා සමනුප-සංකල්පයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවිදමුලස්ස පහානාය වායමෙයාථ එවිරුපං වෙ තුලෙහ විවිදමුලං අඤ්ඤාතං වා බතිථා වා න සමනුපසංකල්පයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවිදමුලස්ස අයතීං අනවස්සවාය පටිපජ්ජෙයාථ. එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවිදමුලස්ස පහානං භොති, එවමෙනස්ස පාපකස්ස විවිදමුලස්ස අයතීං අන-වස්සවො භොති

පුනරවපරං භික්ඛු මක්ඛි භොති පලාසි-පෙ-ඉස්සුති භොති මච්ඡරි-පෙ-සංකල්පා භොති මායාසි-පෙ- පාපිවෙජ්ඣ භොති මච්ඡාදිට්ඨි-පෙ- සත්ථරිපි පරමාසි භොති අධානගාති දුප්පටිතිස්සගාති, යො සො භික්ඛු සත්ථරිපි පරමාසි භොති අධානගාති දුප්පටිතිස්සගාති, සො සත්ථරිපි අගාරවො විහරති අප්පාදායො. ධර්මපි අගාරවො විහරති අප්පාදායො, සංකල්පි අගාරවො විහරති අප්පාදායො, සිත්තායපි න පරිපුරකාරී භොති, යො සො භික්ඛු සත්ථරි අගාරවො විහරති අප්පාදායො, ධර්ම-පෙ-සංකල්ප-පෙ-සිත්තාය න පරිපුරකාරී, සො සංකල්ප විවිදං

8. එහි සවැදුරුම් ගෞරවයෝ කවරහ යත් : බුදුන් කෙරෙහි ගෞරව යැ දහමිහි ගෞරව යැ සතුන් කෙරෙහි ගෞරව යැ ශික්ෂායෙහි ගෞරව යැ අප්‍රමාදයෙහි ගෞරව යැ පිළිසදරෙහි ගෞරව යැ යි මොහු සදෙන ගෞරවයෝ යි.

9. එහි සවැදුරුම් විනිතවස්තු කවරහ යත් : සවැදුරුම් අගෞරවයන් ගෙන් දුරුවීම යැ තොරවීම යැ වෙන් වෙන් වශයෙන් වැළකීම යැ විරමණ යැ අක්‍රිය යැ අකරණ යැ නො පැමිණීම යැ සීමා නොකිසිවීම යැ ඇවැත්කු නැයීම යැ යි මොහු සදෙන විනිත වස්තු යි.

10. එහි සිවුසවැදුරුම් විපත්තීහු කවරහ යත් : සිලවිපත්ති යැ ආචාරවිපත්ති යැ දිව්සිවිපත්ති යැ ආජීවිපත්ති යැ යි මොහු සිවු විපත්තීහු යි.

11. එහි සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයෝ කවරහ යත් : කයින් නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය වචනයෙන් නො නගියි, සිතින් නො නගී. වචනයෙන් නගින ඇවැතෙක් නැත, එය කයින් නො නගියි, සිතින් නො නගී. කයින් ද වචනයෙන් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය සිතින් නො නගී. කයින් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය වචනයෙන් නො නගී. වචනයෙන් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇත, එය කයින් නො නගී. කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගින ඇවැතෙක් ඇතැයි මොහු සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයෝයි.

12. එහි සවැදුරුම් විවාදමූලයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ කීපෙන සුලුවූයේ බද්ධ වෙර ඇත්තේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් කීපෙන සුලුවූයේ බද්ධ වෙර ඇත්තේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, සධ්‍යයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි, ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි, යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සධ්‍යයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි, ඒ මහණ සධ්‍යයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. යම් ඒ විවාදයෙක් බොහෝ ජනයාට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාට අවිධි පිණිස දෙව් මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වෙයි, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සත්ත්ව හෝ පිටතැ හෝ දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවූ. ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සත්ත්ව හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවූ. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාදමූලයාගේ ප්‍රහාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාදමූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණෙ ගුණමතු වූයේ යුහග්‍රාහී වෙයි. . . . ඊර්ෂා කරුණු වූයේ මසුරුබව ඇත්තේ වෙයි. කපටි වූයේ මායා ඇත්තේ වෙයි. ලාමක අදහස් ඇත්තේ මිසදිවු ඇත්තේ වෙයි. ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩි වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ස්වකීය දෘෂ්ටිය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩි වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරලීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සධ්‍යයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සධ්‍යයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි, ඒ මහණ සධ්‍යයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. යම් විවාදයෙක් බොහෝ

ජනෙති, යො සො හොති විවාදෙ ඛුජ්ජනභිතාය ඛුජ්ජනභිතාය ඛුජ්ජනභිතාය ජනස්ස අනන්තරාමය අභිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං, එවරුපං වෙ තුලෙහ විවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමුලකස්ස පභානාය වායමෙයාථ, එවරුපං වෙ තුලෙහ විවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛිඤ්ඤා වා න සමනු-පසෙස්සයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමුලස්ස ආයතීං අනවස්සාවාය පටිපජ්ජෙයාථ. එවමෙතස්ස පාපකස්ස විවාදමුලස්ස පභානං හොති, එවමෙතස්ස පාපකස්ස විවාදමුලස්ස ආයතීං අනවස්සාවො හොති, ඉමානි ඡ විවාදමුලානි

18. තත්ථ කතමානි ඡ අනුවාදමුලානි : ඉධ භික්ඛු කොඛනො හොති උපනාහි, යො සො භික්ඛු කොඛනො හොති උපනාහි, යො සත්ථරිපි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො. ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො, සබ්බෙපි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො, සික්ඛායපි න පරිපුරුකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සත්ථරි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො. ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙ -පෙ- සික්ඛාය න පරිපුරුකාරී සො සබ්බෙ අනුවාදං ජනෙති, යො හොති අනුවාදෙ ඛුජ්ජනභිතාය ඛුජ්ජනභිතාය ඛුජ්ජනභිතාය ජනස්ස අනන්තරාමය අභිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පභානාය වායමෙයාථ. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛිඤ්ඤා වා න සමනුපසෙස්සයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතීං අනවස්සාවාය පටිපජ්ජෙයාථ. එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පභානං හොති, එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතීං අනවස්සාවො හොති.

පුනව්පරං භික්ඛු මකඛි හොති පලාසි -පෙ- ඉස්සකි හොති මච්ඡරි -පෙ- සබ්බෙ හොති මායාසි -පෙ- පාපිවෙත්, හොති මච්ඡාදුට්ඨි -පෙ- සත්ථරිපි පරාමාසි හොති ආරාමානාහි දුප්පට්ඨිස්සග්ගි, යො සො භික්ඛු සත්ථරිපි පරාමාසි හොති ආරාමානාහි දුප්පට්ඨිස්සග්ගි, සො සත්ථරිපි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො, ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො, සබ්බෙපි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො. සික්ඛායපි න පරිපුරුකාරී හොති, යො සො භික්ඛු සත්ථරි අගාරවො විහරති අප්පනස්සවො. ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙ -පෙ- සික්ඛාය න පරිපුරුකාරී, සො සබ්බෙ අනුවාදං ජනෙති, යො හොති අනුවාදෙ ඛුජ්ජනභිතාය ඛුජ්ජනභිතාය ඛුජ්ජනභිතාය ජනස්ස අනන්තරාමය අභිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛිඤ්ඤා වා සමනුපසෙස්සයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පභානාය වායමෙයාථ. එවරුපං වෙ තුලෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤාතං වා ඛිඤ්ඤා වා න සමනුපසෙස්සයාථ, තත්තු තුලෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතීං අනවස්සාවාය පටිපජ්ජෙයාථ. එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පභානං හොති, එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතීං අනවස්සාවො හොති. ඉමානි ඡ අනුවාදමුලානි.

ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙව් මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ විවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ එම විවාදයට මුල්වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාද මූලයාගේ පහකිරීම වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ විවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ. මොහු සවැදූරුම් විවාද මූලයෝයි.

13 එහි සවැදූරුම් අනුවාදමූලයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ කීපෙන සුලු වූයේ බද්ධවෙර ඇත්තේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් කීපෙනසුලු වූයේ බද්ධවෙර ඇත්තේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සඬ්ඝයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සඬ්ඝයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවේ ද, ඒ මහණ සඬ්ඝයා කෙරෙහි අනුවාදය උපදවයි, යම් අනුවාදයෙක් බොහෝ ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙව්මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල් වූ කරුණක් සිය සතන්හි හෝ පිටතැ හෝ දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ එම අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල්වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ ප්‍රභාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ.

නැවැත ද අනෙකක් වෙයි. මහණ ගුණමකු වූයේ යුගග්‍රාහී වෙයි. . . . ඊර්ෂා කරණ සුලු වූයේ මසුරුබැව් ඇත්තේ වෙයි. කපටී වූයේ මායා ඇත්තේ වෙයි. ලාමක අදහස් ඇත්තේ මිත්ථාදාෂ්ටී ඇත්තේ වෙයි. ස්වකීය දාෂ්ටීය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩ් වැ ගන්නාසුලු වූයේ (වරද) බැහැරැළීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වෙයි. යම් ඒ මහණෙක් ස්වකීය දාෂ්ටීය ම ආමර්ෂණය කරන්නේ දඩ් වැ ගන්නා සුලු වූයේ (වරද) බැහැරැළීමෙහි දුෂ්කර වූයේ වේ ද, ඒ මහණ ශාස්තෘන් කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ධර්මය කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. සඬ්ඝයා කෙරෙහි ද ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසෙයි. ශික්ෂාව ද සම්පූර්ණ කරන්නේ නො වේ. යම් ඒ මහණෙක් ශාස්තෘන් කෙරෙහි ගෞරව රහිත වැ යටහත් පැවැතුම් නැති වැ වෙසේ ද, ධර්මය කෙරෙහි . . . සඬ්ඝයා කෙරෙහි . . . ශික්ෂාව සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නො වේ ද, ඒ මහණ සඬ්ඝයා කෙරෙහි අනුවාදය උපදවයි, යම් අනුවාදයෙක් බොහෝ ජනයාහට අහිත පිණිස බොහෝ ජනයාහට නො සුව පිණිස බොහෝ ජනයාහට අවැඩ පිණිස දෙව් මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේ ද, ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල් වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල් වූ කරුණ පහ කිරීම පිණිස වැයම් කරවු. ඉදින් තෙපි මෙබඳු අනුවාදයට මුල්වූ කරුණක් සියසතන්හි හෝ පිටතැ හෝ නො දක්නා නම් එහිලා තෙපි ලාමක වූ ඒ අනුවාදයට මුල්වූ කරුණ මත්තෙහි නො පැවැත්ම පිණිස පිළිපදිවු. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාදමූලයාගේ ප්‍රභාණය වෙයි. මෙසේ මේ ලාමක වූ අනුවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නො පැවැත්ම වේ. මොහු සවැදූරුම් අනුවාද මූලයෝයි.

14. තත් කතමෙ ඡ සාරාණීයා ධර්මා : ඉධ භික්ඛුනො මෙත්තං කායකම්මං පච්චුපට්ඨිතං භොති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙව රහො ව, අයමපි ධර්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛ්‍යායා අවිවාද්‍යා සාමග්ගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුනවපරං භික්ඛුනො මෙත්තං චරිකම්මං පච්චුපට්ඨිතං භොති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙව රහො ව, අයමපි ධර්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛ්‍යායා අවිවාද්‍යා සාමග්ගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුනවපරං භික්ඛුනො මෙත්තං මනෝකම්මං පච්චුපට්ඨිතං භොති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙව රහො ව, අයමපි ධර්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛ්‍යායා අවිවාද්‍යා සාමග්ගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුනවපරං භික්ඛු යෙ තෙ ලාභා ධම්මිකා ධම්මලද්ධා අනන්තරසො පනතපරිසාපනනමත්තමපි, තථාරුපෙති ලාභෙති අපපට්ඨිතතභොති භොති සිලවනෙතති සමුග්ගචාරිසු සාධාරණභොති, අයමපි ධර්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛ්‍යායා අවිවාද්‍යා සාමග්ගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුනවපරං භික්ඛු යාති තාති සිලාති අඛණ්ඩාති අචරිද්දාති අසංලාති අකම්මාසාති භුජිසාති විඤ්ඤාපසාසාති අපරාමධාති සමාසිසංවත්තනිකාති, තථාරුපෙසු සිලෙසු සිලසාමඤ්ඤාගතො විහරති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙව රහො ව, අයමපි ධර්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛ්‍යායා අවිවාද්‍යා සාමග්ගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුනවපරං භික්ඛු යායං දිට්ඨි අරියා නිය්‍යානිකා නිය්‍යාති තතකරස්ස සම්මං දුක්ඛක්ඛයාය, තථාරුපාය දිට්ඨියා දිට්ඨිසාමඤ්ඤාගතො විහරති සමුග්ගචාරිසු ආචී චෙව රහො ව, අයමපි ධර්මො සාරාණීයො පියකරණො ගරුකරණො සංඛ්‍යායා අවිවාද්‍යා සාමග්ගියා එකි භාවාය සංවත්තති, ඉමෙ ඡ සාරාණීයා ධර්මා.

15. තත් කතමාති අධාරක හෙදකරවජ්ඣති : ඉධ භික්ඛු අධම්මං ධර්මොති දිපෙති, ධම්මං අධම්මොති දිපෙති, අවිනතං විනයොති දිපෙති, විනයං අවිනයොති දිපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙති, අනාචිණ්ණං තථාගතෙන අචිණ්ණං තථාගතෙනාති දිපෙති, අචිණ්ණං තථාගතෙන අනාචිණ්ණං

14. එහි සවැදුරුම් සාරාංශයධර්මයෝ කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණක්හුගේ මෙමුත්තිය කායකර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුත්තිය කායකර්මයධර්මයාන ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණක්හුගේ මෙමුත්තිය වාක්කර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුත්තිය වාක්කර්මයධර්මයාන ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණක්හුගේ මෙමුත්තිය වාක්කර්මය සමුම්සරුන් කෙරෙහි හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මෙමුත්තිය වාක්කර්මයධර්මයාන සිහිකට යුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ දහමේ වූ දහමින් ලද්දවූ යම් ඒ ලාභයෝ වෙත් නම් යටත් පිරිසෙයින් පාත්‍රගත වූ පමණකුත් වේ ද, එබඳු ලාභයන් සිල්වත් සමුම්සරුන් හා සාධාරණ පරිභෝග ඇත්තේ පටිච්ඡන්තභෝගී නො වූයේ වෙයි. මේ ධර්මය ද සිහි කට යුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කරණු පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ නො කඩ වූ නො සිදුරු වූ නො සබල වූ නො කැලේ වූ නිදහස් වූ නුවණැත්තන් විසින් පසස්නාලද (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි) නො පහස්නාලද, සමාසිය එළවන්නා වූ යම් ඒ ශීලයෝ වෙත් ද, එබඳු ශීලයන්හි පිරිසුන් සිල්වතුන් හා සමබවට පැමිණියේ හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද සමුම්සරුන් හා වෙසෙයි. මේ ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී.

නැවත ද අනෙකෙක් වෙයි. මහණ යම් මේ (මාර්ග සම්ප්‍රයුක්ත) දෘෂ්ටියක් නිදෙස් ද නොයොමාණික ද නිවණට පමුණුවන්නී ද, ඒ අනුශාසනය කළහුගේ මොනවට දුක් නැසීම පවතී ද, එබඳු වූ දෘෂ්ටියෙන් සමබවට පැමිණියේ හමුයෙහි ද නො හමුයෙහි ද සමුම්සරුන් හා වෙසෙයි. මේ ධර්මය ද සිහිකටයුත්තේ යැ. ප්‍රියයකු කරන්නේ යැ. ගරුකටයුත්තකු කරන්නේ යැ. (සමුම්සරුන් විසින්) සඬග්‍රහ කටයුතු බව පිණිස විවාද නො කිරීම පිණිස කායසාමග්‍රිය පිණිස එකඟබව පිණිස පවතී. මොහු සවැදුරුම් සාරාංශය ධර්මයෝ යි.

15. එහි අටළොස් භේදකරවස්තු කවරහ යත් : මේ ශාසනයෙහි මහණ අධර්මය ධර්මයැයි ප්‍රකාශ කරයි. ධර්මය අධර්මයැයි ප්‍රකාශ කරයි. අවිනය විනයැයි ප්‍රකාශ කරයි. විනය අවිනයැයි ප්‍රකාශ කරයි. තපාගතයන් විසින් නො වදරණ ලද්ද ප්‍රකාශ නො කරණ ලද්ද තපාගතයන් විසින් වදරණ ලද යැ පවසන ලද්ද ප්‍රකාශ කරයි. තපාගතයන් විසින් වදරණ ලද්ද පවසන ලද්ද තපාගතයන් විසින් නො වදරණ ලද යැ නො පවසන ලද්ද ප්‍රකාශ කරයි. තපාගතයන් විසින් නො පුරුදු

තථාගතෙනාති දිපෙති, අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙන පඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති දිපෙති, පඤ්ඤාතනං තථාගතෙන අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති දිපෙති, අපතනිං අනාපතනිති දිපෙති, අනාපතනිං අපතනිති දිපෙති, ලුහුකං අපතනිං ගරුකාපතනිති දිපෙති, ගරුකං අපතනිං ලුහුකාපතනිති දිපෙති, සාවහෙසං අපතනිං අනවහෙසාපතනිති දිපෙති, අනවහෙසං අපතනිං සාවහෙසාපතනිති දිපෙති, දුට්ඨලං අපතනං අදුට්ඨලාපතනිති දිපෙති, අදුට්ඨලං අපතනිං දුට්ඨලා අපතනිති දිපෙති, ඉමානි අධාරස් හෙදකරවජ්ඣති.

16. තත්ත කතමානි චත්තාරි අබිකරණානි : විවාදාබිකරණං, අනුවාදාබිකරණං, අපතනාබිකරණං, කිට්ඨාබිකරණං, ඉමානි චත්තාරි අබිකරණානි.

17. තත්ත කතමෙ සත්ත සමථා : සමමුඛාවිනයො, සතීවිනයො, අමුලිකවිනයො, පටිඤ්ඤාතකරණං, යෙභ්බයසිකා, තස්සපාපියසිකා, තිණ්ණවත්ථාරකො, ඉමෙ සත්ත සමථා.

කතිපුච්ඡාවාරො නිබ්බින්නො.

තස්සදානං :

1. අපතනි අපතනිකකඤ්ඤා-විනිතා සත්තධා පුන, විනිතාගාරවා චෙව-ගාරවා මූලමෙව ච.
2. පුන විනිතා විපතනි-සමුට්ඨානා විවාදනා, අනුවාදා සාර්ථකා-හෙදාබිකරණෙන ච, සත්තෙව සමථා චිත්තා-පද සත්තරසා ඉමෙති.

ඡ ප්‍රාපනතිසමුධානවාරො

1. පඨමෙන අපනතිසමුධානෙන පාරුජිකං අපචේය්‍යයාති : න භිති වත්තබ්බං. සඛ්ඤාදිසෙසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. ථුල්ලච්චයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. පාචිතතිසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. පාටිදෙසනීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛාසිතං අපචේය්‍යයාති : න භිති වත්තබ්බං.

2. දුතියෙන අපනතිසමුධානෙන පාරුජිකං අපචේය්‍යයාති : න භිති වත්තබ්බං. සඛ්ඤාදිසෙසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. ථුල්ලච්චයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. පාචිතතිසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. පාටිදෙසනීයං අපචේය්‍යයාති : න භිති වත්තබ්බං. දුක්ඛං අපචේය්‍යයාති : සියාති වත්තබ්බං. දුක්ඛාසිතං අපචේය්‍යයාති : න භිති වත්තබ්බං.

කරන ලද්දේ කලාපයන් විසින් පුරුදු කරන ලද ප්‍රකාශ කරයි. කලාපයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දේ කලාපයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද ප්‍රකාශ කරයි. කලාපයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද්දේ කලාපයන් විසින් පුරුදු කරන ලද ප්‍රකාශ කරයි. කලාපයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දේ කලාපයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද ප්‍රකාශ කරයි. ඇවැත් නො ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. නො ඇවැත් ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. ලුහු ඇවැත් ගරු ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. ගරු ඇවැත් ලුහු ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. සාවයස ඇවැත් අනවයස ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. අනවයස ඇවැත් සාවයස ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. කුළු ඇවැත් නො කුළු ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. නො කුළු ඇවැත් කුළු ඇවැත් යි ප්‍රකාශ කරයි. මොහු අටලොස් හෙකර වස්තු ය.

16. එහි සිවුදුරුම අධිකරණයේ කවරන යන් : විවිධකරණ යැ අනුචාරකරණ යැ ආපත්තියකරණ යැ කිව්වාකරණ යැ. මොහු සිවුදුරුම අධිකරණයේ යි.

17. එහි සත්වදුරුම ගමයේ කවරන යන් : සම්ප්‍රධානිය යැ සතිවිනය යැ අමුලභවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ යෙහුයාසිකා යැ තස්සපාපියාසිකා යැ නිකුත්තරාක යැ. මොහු සත්වදුරුම ගමයේ යි.

කතිප්‍රවිණවාරය නිමි.

එහි නාමාවලිය :

1. ආපත්තිය යැ, ආපත්තියකන්ධ යැ, විනිත යැ, යළි සන්තර්ධි වූ ආපත්තිය යැ, ආපත්තියකන්ධ යැ, විනිත යැ, අගාරව යැ, ගාරව යැ, විවිධමුල යැ.

2. යළි විනිත යැ, විපත්තිය යැ, සම්ප්‍රධාන යැ, විවිධ මුල යැ, හෙද අධිකරණයන් සමග අනුචාර යැ, සාරණිය යැ, සත්තසම්ප්‍රධානිය යි මේ පදයේ සත්‍යයෙන් වදන ලදහ.

සමාපනය සම්ප්‍රධානවාරය

1. පළමුවන ආපත්තියම්ප්‍රධානයෙන් පරිච්ඡේද පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියනුයුතුය. සහවේශයට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. පුලාසියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. පවිතියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. පිළිඳෙස්තියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියනුයුතු යි.

2. දෙවන ආපත්තියම්ප්‍රධානයෙන් පරිච්ඡේද පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියනුයුතුය. සහවේශයට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. පුලාසියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතු ය. පවිතියට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැ යැයි කියනුයුතුය. පිළිඳෙස්තියට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියනුයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : විය හැක්කැයි කියනුයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යන් : නැතැයි කියනුයුතු යි.

3. තතියෙන අපතතිසමුට්ඨානෙන පාරජිකං අපචේය්‍යයාති : න හිති වතතබ්බං. සබ්බාදිසෙසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. ථුල්ලච්චයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිතතීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිදෙසනීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛාසිතං අපචේය්‍යයාති : න හිති වතතබ්බං.

4. වතුනේන අපතතිසමුට්ඨානෙන පාරජිකං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. සබ්බාදිසෙසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. ථුල්ලච්චයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිතතීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිදෙසනීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛාසිතං අපචේය්‍යයාති : න හිති වතතබ්බං.

5. පඤ්චමෙන අපතතිසමුට්ඨානෙන පාරජිකං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. සබ්බාදිසෙසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. ථුල්ලච්චයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිතතීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිදෙසනීයං අපචේය්‍යයාති : න හිති වතතබ්බං. දුක්ඛං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛාසිතං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං.

6 ජට්ඨෙන අපතතිසමුට්ඨානෙන පාරජිකං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. සබ්බාදිසෙසං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. ථුල්ලච්චයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිතතීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. පාචිදෙසනීයං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛං අපචේය්‍යයාති : සියාති වතතබ්බං. දුක්ඛාසිතං අපචේය්‍යයාති : න හිති වතතබ්බං.

ජ අපතතිසමුට්ඨානවෘත්ත නිවසිතො පඨමො.

කතාපතතිවාරො

1. පඨමෙන අපතතිසමුට්ඨානෙන කති අපතතියො අපච්ඡති : පඨමෙන අපතතිසමුට්ඨානෙන පඤ්ච අපතතියො අපච්ඡති : භික්ඛු කපපිගසඤ්ඤි සඤ්ඤාච්ඡාය භූමිං කාමෙති අදෙසිතවිජ්ඣුකං පමාණා-තික්ඛන්තං සාරථං අපරික්ඛමනං, පයොගෙ දුක්ඛං. ඵකං පිණ්ඩං අනාගතෙ අපතති ථුල්ලච්චයං, තයමිං පිණ්ඩං අගතෙ අපතති සබ්බාදිසෙසං. භික්ඛු කපපිගසඤ්ඤි විකාලෙ හොජනං භුඤ්ඤති, අපතති පාචිතතීයං. භික්ඛු කපපිගසඤ්ඤි අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතිං, අනන්තරං. පච්චාරාය භන්තො බාදනීයං වා හොජනීයං වා සහන්තං පච්චාගන්තො භුඤ්ඤති, අපතති පාචිදෙසනීයං. පඨමෙන අපතති-සමුට්ඨානෙන ඉමං පඤ්චඅපතතියො අපච්ඡති.

3. තුන්වන ආපත්තිසමුපදානයෙන් පරිජයට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පච්ඡිකයට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබ්බියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

4. සතරවන ආපත්තිසමුපදානයෙන් පරිජයට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පච්ඡිකයට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබ්බියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

5. පස්වන ආපත්තිසමුපදානයෙන් පරිජයට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පච්ඡිකයට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබ්බියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතු යි.

6. සවුනි ආපත්තිසමුපදානයෙන් පරිජයට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. සහවෙසෙසට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. ථූලාසියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පච්ඡිකයට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. පිළිදෙස්නියට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුකුළාවට පැමිණේ ද යත් : විය හැක්කැයි කියයුතුය. දුබ්බියට පැමිණේ ද යත් : නැතැයි කියයුතු යි.

ප්‍රථම ඡායාපත්තිසමුපදානවාරය නිමි.

කතාපනතිවාරය

1. පළමුවන ආපත්තිසමුපදානයෙන් කෙතෙක් ඇවෑතට පැමිණේ ද යත් : පළමුවන ආපත්තිසමුපදානයෙන් පස් ඇවෑතකට පැමිණෙයි : මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ තමා අල්වා ගත් උපකරණයෙන් නො දෙසන ලද කුට්වාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපවාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ ද, පියෝති දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි ථූලාසි ඇවෑන් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවෑන් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ නොකල්හි බොදුන් වළඳා නම් පච්ඡි ඇවෑන් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇතිවූ ඇතුළුගමට පිවිසි නො නැ මෙහෙණක අතින් කැයුතු දෑයක් හෝ බුද්ධ යුතු දෑයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳා නම් පිළිදෙස්නි ඇවෑන් වේ. පළමුවන ආපත්තිසමුපදානයෙන් මේ ඇවෑන්පසට පැමිණේ.

තා ආපතතියො චතුන්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජන්ති :
සත්තන්තං ආපතතික්කක්කිනං කතිති ආපතතික්කක්කෙති සඛහතිනා :
ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහතති :
චතුන්තං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං : සත්තන්තං සමථානං
කතිති සමථෙති සමමනති :

තා ආපතතියො චතුන්තං විපතතිනං දො විපතතියො හජන්ති :
සියං සිලවිපතතිං සියං ආචාරවිපතතිං සත්තන්තං ආපතතික්කක්කිනං
පඤ්චති ආපතතික්කක්කෙති සඛහතිනා : සියං සඛිකාදිසෙසාපතතික්කක්කෙති,
සියං පුලලවටයාපතතික්කක්කෙති, සියං පාචිතතියාපතතික්කක්කෙති, සියං
පාචිදෙසතියාපතතික්කක්කෙති, සියං දුක්ඛවාපතතික්කක්කෙති, ඡන්තං
ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහතති : කායතො
සමුට්ඨහතති, න වාචතො න චිත්තතො, චතුන්තං අභිකරණානං
ආපතතාධිකරණං, සත්තන්තං සමථානං තිති සමථෙති සමමනති : සියං
සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සියං සමමුඛාවිනයෙන ච
තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

2. දුතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති :
දුතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන චතස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති :
කප්පියසඤ්ඤාදි සංචිද්ධති “කුට්ඨං මෙ කරෙථා”ති, තස්ස කුට්ඨං කරෙන්නති
අද්දෙසිතවජ්ජකං පමාණාතික්කන්තං සාරථං අපරික්කමනං, පයොගෙ
දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති පුලලවටයස්ස, තස්මිං
පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති සඛිකාදිසෙසස්ස, භික්ඛු කප්පියසඤ්ඤාදි
අනුපසම්පන්නං පදසොධම්මං වාචෙති, ආපතති පාචිතතිස්ස. දුතියෙන
ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා චතස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති

තා ආපතතියො චතුන්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජන්ති,
-පෙ- සත්තන්තං සමථානං කතිති සමථෙති සමමනති.

තා ආපතතියො චතුන්තං විපතතිනං දො විපතතියො හජන්ති :
සියං සිලවිපතතිං, සියං ආචාරවිපතතිං. සත්තන්තං ආපතතික්කක්කිනං
චතුති ආපතතික්කක්කෙති සඛහතිනා : සියං සඛිකාදිසෙසාපතතික්කක්කෙති,
සියං පුලලවටයාපතතික්කක්කෙති, සියං පාචිතතියාපතතික්කක්කෙති, සියං
දුක්ඛවාපතතික්කක්කෙති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨා-
නෙන සමුට්ඨහතති : වාචතො සමුට්ඨහතති න කායතො, න චිත්තතො.
චතුන්තං අභිකරණානං ආපතතාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං තිති
සමථෙති සමමනති : සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච,
සියං සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

3. තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති :
තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පඤ්ච ආපතතියො ආපජ්ජති : භික්ඛු
කප්පියසඤ්ඤාදි සංචිද්ධති, කුට්ඨං කරෙති අද්දෙසිතවජ්ජකං පමාණා-
තික්කන්තං සාරථං අපරික්කමනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං
අනාගතෙ ආපතති පුලලවටයස්ස, තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපතති
සඛිකාදිසෙසස්ස. භික්ඛු කප්පියසඤ්ඤාදි, පණ්ණාසකාපනාති අත්තතො
අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති පාචිතතිස්ස භික්ඛු කප්පිය
සඤ්ඤාදි භික්ඛුතියා වොසාසනතියා න නිවාසෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති
පාචිදෙසතිස්ස. තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා පඤ්ච
ආපතතියො ආපජ්ජති.

ඒ ඇවැත්තු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, සවැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තියක්කන්ධයෙන් සඳිගුහකරණ ලදුහ ද, සවැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයෙන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයෙන් ද, සත්වැදුරුම් ශමංයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමංයන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්තු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසි විටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඳිසාදිසෙසාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිට්ඨයා පත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිදේසනියාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තියක්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තියක්කන්ධයෙන් සඳිගුහ කරණ ලදුහ යැ. සවැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයෙන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමංයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමංයන් සන්තිදෙන්.

2. දෙවන ආපත්තියක්කන්ධයෙන් කෙතෙක් ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : දෙවන ආපත්තියක්කන්ධයෙන් සිවු ඇවැත්තට පැමිණෙයි: මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ " මට කුටියක් කරව " යි කියා ද, ඒ මහණහට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්මවූ උවදුරු සහිත වූ උපචාර රහිත කුටියක් කරත් නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි ථුල්ලාසි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ අනුපසපතක්හට පදවශයෙන් ධර්මය කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙ. දෙවන ආපත්තියක්කන්ධයෙන් මේ සිවු ඇවැත්තට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්තු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත්තීන් බෙපෙත් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමංයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමංයන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්තු සිවුවැදුරුම් විපත්තීන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඳිසාදිසෙසාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිට්ඨයාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තියක්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තියක්කන්ධයෙන් දැයි වතුරාපත්තියක්කන්ධයෙන් සඳිගුහ කරණ ලදුහ යැ. සවැදුරුම් ආපත්තියක්කන්ධයෙන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : වචනයෙන් නගිති, කයින් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණය. සත්වැදුරුම් ශමංයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමංයන් සන්තිදෙන්.

3. තුන්වන ආපත්තියක්කන්ධයෙන් කිසි ඇවැත්තට පැමිණේ ද යත් : තුන්වන ආපත්තියක්කන්ධයෙන් පස් ඇවැත්තට පැමිණෙයි: මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇති වැ සංවිධාන කොට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්මවූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නොපත් කල්හි ථුල්ලාසි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත්කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ හැඟීම් ඇති වැ පිණි බොහුත් තමා පිණිස විනවා වළඳානම් පවිති ඇවැත් වෙයි; මහණ කැපැයි හැඟීම් ඇතිවැ අණවන මෙහෙණ නො වළක්වා වළඳානම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙ. තුන්වන ආපත්තියක්කන්ධයෙන් මේ පස් ඇවැත්තට පැමිණේ.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං කති විපතතියො හජනති -පෙ- සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමපේහි සමමනති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං දො විපතතියො හජනති : සියා සීලවිපතතී, සියා ආචාරවිපතතී, සත්තත්තං ආපතතිකඛකානං පඤ්චහි ආපතතිකඛකෙහි සමගභීතා : සියා සංඝාදිසෙසාපතතිකඛකෙන, සියා පුලලච්චයාපතතිකඛකෙන, සියා පාච්ඡෙසනීයාපතතිකඛකෙන, සියා දුක්ඛාපතතිකඛකෙන, ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨහනති, න චිත්තතො. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිහි සමපේහි සමමනති : සියං සමුඛවාචනගෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච. සියං සමුඛවාචනගෙන ච තිණ්වත්ථාරකෙන ච.

4. චතුසේන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති . චතුසේන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති : හිකුඬු මේථුනං ඛමං පටිසෙවති ආපතති පාරාජිකස්ස, හිකුඬු අකපටියසඤ්ඤාදී සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කරෙති අද්දෙසිතවජ්ජනං පමාණාතික්කන්තං සාරථං අපරික්කමිනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති පුලලච්චයස්ස. තසමී පිණ්ඩං අගතෙ ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස. හිකුඬු අකපටියසඤ්ඤා චිකාලෙ හෙජනං භුඤ්ජති, ආපතති පාච්ඡෙසනීයස්ස. හිකුඬු අකපටියසඤ්ඤා අඤ්ඤාචිකාය හිකුඬුනිගං අනතරඝරං පවිට්ඨාය හත්ථො ඛාදනීයං වා හොජනීයං වා සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති පාච්ඡෙසනීයස්ස. චතුසේන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමං ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං කති විපතතියො හජනති : -පෙ- සත්තත්තං සමථානං කතිහි සමපේහි සමමනති.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං දො විපතතියො හජනති : සියා සීලවිපතතී, සියා ආචාරවිපතතී, සත්තත්තං ආපතතිකඛකානං ඡති ආපතතිකඛකෙහි සමගභීතා : සියා පාරාජිකාපතතිකඛකෙන, සියා සංඝාදිසෙසාපතතිකඛකෙන, සියා පාච්ඡෙසනීයාපතතිකඛකෙන, සියා දුක්ඛාපතතිකඛකෙන. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨහනති න වාචතො. චතුත්තං අධිකරණානං. ආපතනාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තිහි සමපේහි සමමනති : සියං සමුඛවාචනගෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච. සියං සමුඛවාචනගෙන ච තිණ්වත්ථාරකෙන ච.

5. පඤ්චමෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති : පඤ්චමෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති : හිකුඬු පාටිචේජ, ඉච්ජාපභතො අසත්තං අභුතං උත්තරිමිත්තස්ස ඛමං උලලපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. හිකුඬු අකපටියසඤ්ඤා සමාදියති “කුටිං මෙ කරෙථා”ති තස්ස කුටිං කරෙති අද්දෙසිතවජ්ජනං පමාණාතික්කන්තං සාරථං අපරික්කමිනං, පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති පුලලච්චයස්ස. තසමී පිණ්ඩං අගතෙ ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙන් ද. සත්වැදුරුම් ශමටයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමටයෙන් සන්සිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඛසාදිසේසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලවව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාච්ඤ්ඤාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඳහන කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡායායන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡායායෙකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමටයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්පාරකයෙන් දැයි තුන් ශමටයෙන් සන්සිදෙන්.

4. සතරවන ආපත්තිසමුච්ඡායායෙන් කිසි ඇවැත්කට පැමිණේ ද යත් : සතරවන ආපත්තිසමුච්ඡායායෙන් ස ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මහණ මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේනම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ තමා ඉල්වාහත් උපකරණයෙන් නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නොපත් කල්හි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිවූ නො කල්හි බොජුන් වළඳානම් පටිති ඇවැත් වෙයි, මහණ කොකැපැයි හැඟීම් ඇති වූ ඇතුළුගමට පිවිසි නො නෑ මෙහෙණක අතින් කැ යුතු දයක් හෝ බිදිය යුතු දයක් හෝ සියතින් පිළිගෙණ වළඳා නම් පිළිදෙස්ති ඇවැත් වේ. සතරවන ආපත්තිසමුච්ඡායායෙන් මේ සඇවැත්කට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙන් ද . . . සත්වැදුරුම් ශමටයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමටයෙන් සන්සිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සඛසාදිසේසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුල්ලව්වයාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාච්ඤ්ඤාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි සඛාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඳහන කරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුච්ඡායායන් අතුරෙන් එක් සමුච්ඡායායෙකින් නගිති : කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමටයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්පාරකයෙන් දැයි තුන් ශමටයෙන් සන්සිදෙන්.

5. පස්වන ආපත්තිසමුච්ඡායායෙන් කෙතෙක් ඇවැත්කට පැමිණේ ද යත් : පස්වන ආපත්තිසමුච්ඡායායෙන් ස ඇවැත්කට පැමිණෙයි : මහණ ලාමක අභස් ඇත්තේ ලාමක අභසින් මධ්‍යාලද්දේ (තමා කෙරෙහි) නැත්තා වූ අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ධම් මතු කොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිච්ඡි ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ " මධ කුටියක් කරව " යි අණ කෙරේ ද, ඒ මහණහට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ නම් පියෝගි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් නො පත් කල්හි පුලැයි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත්කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

භික්ෂු අකපටියසඤ්ඤි අනුපසම්පන්නං පදසො ධම්මං වාචෙති, ආපතති පාචිතතියං. න බ්‍රුංසෙතුකාමො න වලොකුකාමො, න ඕඛකුකානුකාමො දවකම්මන්තා, හිනෙන හිනං වදෙති, ආපතති දුඛාසිතං. පඤ්චමෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති.

නා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං කති විපතතියො හජ්ජති : -පෙ- සත්තන්තං සමථානං කතීභි සමථෙභි සම්මන්ති.

නා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං දො විපතතියො හජ්ජති : සියං සිලවිපතතිං, සියං ආචාරවිපතතිං. සත්තන්තං ආපතතිකඛකානං ඡති ආපතතිකඛකෙහි සමගතින්තා : සියං පාරාජිකාපතතිකඛකෙන. සියං සමසාදිසෙසාපතතිකඛකෙන, සියං ථුලලවිවයාපතතිකඛකෙන. සියං පාචිතතියාපතතිකඛකෙන, සියං දුක්ඛවාපතතිකඛකෙන, සියං දුඛාසිතාපතතිකඛකෙන. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති : වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨහන්ති, න කායනො. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං තීභි සමථෙභි සම්මන්ති : සියං සමුඛවාචනගෙන ව පටිඤ්ඤාන කරණෙන ව. සියං සමුඛවාචනගෙන ව තිණවිජාරකෙන ව.

6. ඡට්ඨෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති : ඡට්ඨෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති : භික්ෂු සංවිදගිත්වා භණ්ඩං අවහරති, ආපතති පාරාජිකං. භික්ෂු අකපටියසඤ්ඤි සංවිදගිත්වා කුටීං කරෙති අදෙසිතවජ්ජකං පමාණාතිකකන්තං සාරම්මං අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපතති ථුලලවිවයං, තස්මිං පිණ්ඩෙ අගතෙ ආපතති සමසාදිසෙසං. භික්ෂු අකපටියසඤ්ඤි පණ්ඩිතභොජනානි අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති පාචිතතියං. භික්ෂු අකපටියසඤ්ඤි භික්ෂුනියා වොසාසන්තියා න නිවාරෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති පාටිදෙසනීයං. ඡට්ඨෙන ආපතති සමුට්ඨානෙන ඉමා ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති.

නා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං කති විපතතියො හජ්ජති, සත්තන්තං ආපතතිකඛකානං කතීභි ආපතතිකඛකෙහි සමගතින්තා. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීභි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහන්ති, චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං, සත්තන්තං සමථානං කතීභි සමථෙභි සම්මන්ති :

නා ආපතතියො චතුත්තං විපතතීනං දො විපතතියො හජ්ජති, සියං සිලවිපතතිං, සියං ආචාරවිපතතිං. සත්තන්තං ආපතතිකඛකානං ඡති ආපතතිකඛකෙහි සමගතින්තා : සියං පාරාජිකාපතතිකඛකෙන. සියං සමසාදිසෙසාපතතිකඛකෙන. සියං ථුලලවිවයාපතතිකඛකෙන. සියං පාචිතතියාපතතිකඛකෙන. සියං පාටිදෙසනීයාපතතිකඛකෙන. සියං දුක්ඛවාපතතිකඛකෙන. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහන්ති : කායනො ව වාචනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨහන්ති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං තීභි සමථෙභි සම්මන්ති : සියං සමුඛවාචනගෙන ව පටිඤ්ඤාන කරණෙන ව. සියං සමුඛවාචනගෙන ව තිණවිජාරකෙන වාති.

ඡ ආපතතිසමුට්ඨානානං කතාපතනිවෘත්ත ගිට්ඨිතො දුතියො.

මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ අනුපසපනක්භට පෙළඳහම කියවා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, දවේශයෙන් ආක්‍රොශ නො කරණු කැමැත්තේ නො ගරහනු කැමැත්තේ නො මතු කරණු කැමැත්තේ කෙළිසිතා කැමැත්තෙන් හීන ජාතිවාදයෙන් හීනජාතිකයකුට කියා නම් දුබැයි ඇවැත් වේ. පස්වන ආපත්තිසමුට්ඨාන යෙන් මේ සඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද. . . සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සධ්සාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිච්ඡාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුබ්භාසිතාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි ඡඩාපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : විචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

6. සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් ස ඇවැතට පැමිණෙයි : මහණ සංවිධාන කොට භාණ්ඩ සොරකම් කෙරේ නම් පරිච්ඡාදවත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ සංවිධාන කොට නො දෙසන ලද කුටිවාස්තු ඇති පමණ ඉක්ම වූ උවදුරු සහිත උපචාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ ද පියෝහි දුකුළා වෙයි, එක් පිඩක් හෝ පත් කල්හි ථුල්ලි ඇවැත් වෙයි, ඒ පිඩ පත් කල්හි සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, මහණ නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිවූ පිණි බොජුන් තමා පිණිස පිනවා වළඳා නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, මහණ තෙමේ නො කැපැයි හැඟීම් ඇති වූ (බොජුන්හල) අණවන මෙහෙණ නො වළක්වා වළඳා නම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වේ. සවැනි ආපත්තිසමුට්ඨානයෙන් මේ ස ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙපෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද්දු ද, සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කීනම් අධිකරණයක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙපෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සධ්සාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිච්ඡාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි ඡඩාපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද විචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

ඡඩාපත්තිසමුත්ථානය පිළිබඳ වූ දෙවන කතාපත්තිවාරය නිමි.

3. ආපනනිසමුට්ඨානගාථා

1. සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඞ්ගකොවිද.
2. සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා පඤ්ච
එතං තෙ අක්ඛාමි විහඞ්ගකොවිද.
3. සමුට්ඨානා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඞ්ගකොවිද.
4. සමුට්ඨානා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා චතස්සො
එතං තෙ අක්ඛාමි විහඞ්ගකොවිද.
5. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඞ්ගකොවිද.
6. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේක දස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා පඤ්ච
එතං තෙ අක්ඛාමි විහඞ්ගකොවිද.
7. සමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඞ්ගකොවිද.
8. සමුට්ඨානා කාසිකා මානසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා ඡ
එතං තෙ අක්ඛාමි විහඞ්ගකොවිද.
9. සමුට්ඨානා වාචසිකා මානසිකා අනන්තදස්සිනා
අක්ඛානා ලොකභිතෙන විවේකදස්සිනා,
ආපනනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පුච්ඡාමි නං බුද්ධි විහඞ්ගකොවිද.

3. ආපනභි සමුට්ඨාන ගාථා

1. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායසමුට්ඨාන කෙතෙක් වදරණ ලදහ ද, එයින් නැගී ඇවැත්නු කෙතෙක් දැයි ඔබ විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

2. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කාය සමුට්ඨාන කෙතෙක් වදරණ ලදහ ද, එයින් නැගී ඇවැත්නු (දුකුළා, ධුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, පිළිදෙස්නි) යි පසෙකි. තොපට මෙය කියමි.

3. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසිකසමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසිකසමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු කෙතෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

4. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද ඒ වාචසිකසමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු (දුකුළා, ධුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි යි) සිවු දෙනෙකි. තොපට මෙය කියමි.

5. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායිකවාචසිකසමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායිකවාචසිකසමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු කෙතෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

6. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායිකවාචසිකසමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායිකවාචසිකසමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු (දුකුළා, ධුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, පිළිදෙස්නි) පසෙකි. තොපට මෙය කියමි.

7. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු කෙතෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

8. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු (පරිජි, දුකුළා, ධුලැයි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, පිළිදෙස්නි) සත දෙනෙකි. තොපට මෙය කියමි.

9. විභඛගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභික්ෂුවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසික මානසික සමුට්ඨානායෙන් නැංගා වූ ඇවැත්නු කෙතෙක් දැයි තොප විචාරම්. එය කියනු මැනැව.

10. සමුට්ඨානා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරාමයාල,
අක්කානා ලොකතිනෙත විවේකදසසිනා,
ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිනා ඡ
එතං තෙ අක්කාමි විහබ්බකොවිද.
11. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරාමයාල,
අක්කානා ලොකතිනෙත විවේකදසසිනා,
ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිනා කති
පට්ඨාමි තං බුඬි විහබ්බකොවිද.
12. සමුට්ඨානා කාසිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තරාමයාල,
අක්කානා ලොකතිනෙත විවේකදසසිනා,
ආපතනියො තෙන සමුට්ඨිනා ඡ
එතං තෙ අක්කාමි විහබ්බකොවිද.

ආපතනි සමුට්ඨානගාමා නිබ්බිතා තතියා

4. විපතනි පට්ඨයවාරො

1. සිලවිපතනිපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : සිලවිපතනි-
පට්ඨයා චතසො ආපතනියො ආපජ්ජති : භික්ඛුනී ජානං පාරජිකං
බම්මං පට්ඨිතාදෙති, ආපතනි පාරජිකයා. වෙමතිකා පට්ඨිතාදෙති,
ආපතනි පුලලවටයා. භික්ඛු සබ්බද්ධෙතං පට්ඨිතාදෙති, ආපතනි
පාචිතියයා. අතතනො දුට්ඨලං පට්ඨිතාදෙති, ආපතනි දුක්ඛවටයා.
සිලවිපතනිපට්ඨයා ඉමං චතසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුක්ඛං විපතනිනං කති විපතනියො භජ්ජති,
-පෙ-සත්තනං සමථානං කති සමපේති සමමති :

තා ආපතනියො චතුක්ඛං විපතනිනං දො විපතනියො භජ්ජති :
සියං සිලවිපතනිං, සියං ආචාරවිපතනිං. සත්තනං ආපතනිකකොනං
චතුති ආපතනිකකොති සබ්බතිතා : සියං පාරජිකාපතනිකකොනං,
සියං පුලලවටයාපතනිකකොනං, සියං පාචිතියාපතනිකකොනං.
සියං දුක්ඛවටයාපතනිකකොනං. ඡත්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන
සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානෙන : කායනො ච වාචනො ච චිත්තනො ච
සමුට්ඨානෙන චතුක්ඛං අබ්බරුණං ආපතනාබ්බරුණං. සත්තනං
සමථානං තීති සමපේති සමමති : සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියං සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවිජාරකෙන ච.

2. ආචාරවිපතනිපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති : ආචාර-
විපතනිපට්ඨයා එකං ආපතනිං ආපජ්ජති : ආචාරවිපතනිං පට්ඨිතාදෙති,
ආපතනි දුක්ඛවටයා. ආචාරවිපතනිපට්ඨයා ඉමං එකං ආපතනිං
ආපජ්ජති.

සා ආපතනි චතුක්ඛං විපතනිනං කති විපතනියො භජ්ජති-පෙ-
සත්තනං සමථානං කති සමපේති සමමති :

10. විභගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් වාචසික මානසික සමුට්ඨානයක් වදරණ ලද ද, ඒ වාචසික මානසික සමුට්ඨානයෙන් නැංගා වූ ඇවැත්හු (පරිච්, දුකුළා, ථුලාසි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, දුඛාසි යි) සයෙකි. තොපට මෙය කියමි.

11. විභගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානයෙන් නැංගා වූ ඇවැත්හු කෙතෙක් දැයි තොප විචාරමි. එය කියනු මැනව.

12. විභගකොවිද, විචෙකදර්ශී වූ සත්ත්වභිතවිධායක වූ අනන්තදර්ශී වූ මුනින්ද්‍රයන් විසින් යම් කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානයක් වදරණ ලද ද, ඒ කායික වාචසික මානසික සමුට්ඨානයෙන් නැංගා වූ ඇවැත්හු (පරිච්, දුකුළා, ථුලාසි, සභවෙසෙස්, පච්ඡි, පිළිදෙස්නී යි) සදෙනෙකි. තොපට මෙය කියමි.

තෙවන ආපත්ති සමුට්ඨාන ගාරා නිමි.

4. විපතති පට්ඨසමාරය

1. ශීලවිපත්ති භේතුයෙන් කෙතෙක් ඇවැත්ව පැමිණේ ද යත් : ශීලවිපත්ති භේතුයෙන් සිවු ඇවැත්ව පැමිණෙයි : මෙභෙණ දන දන පරිච් ඇවැත්වක් සභවා නම් පරිච් ඇවැත් වෙයි, විමනි ඇත්තී සභවා නම් ථුලාසි ඇවැත් වෙයි, මභණ සභවෙසෙස් සභවා නම් පච්ඡි ඇවැත් වෙයි, තමාගේ තුළුල් ඇවැත්වක් සභවා නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ශීලවිපත්ති භේතුවෙන් මේ සිවු ඇවැත්ව පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙන් ද, ... සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

ඒ ඇවැත්හු සිවු වැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිපාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි චතුරාපත්ති ස්කන්ධයෙන් සම්මුතකරණ ලදහු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්පාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයෙන් සන්තිදෙන්.

2. ආචාර විපත්තිභේතුයෙන් කෙතෙක් ඇවැත්ව පැමිණේ ද යත් : ආචාර විපත්තිභේතුයෙන් එක් ඇවැත්ව පැමිණෙයි : ආචාරවිපත්තිය පිළිසන් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ආචාර විපත්තිභේතුයෙන් මේ එක් ඇවැත්ව පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්ව සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරේ ද, ... සත්වැදුරුම් ශමරයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

තා ආපතති චතුත්තං විපතතිනං එකං විපතතිං හජනී : ආචාර-
විපතතිං, සත්තත්තං ආපතතික්ඛක්ඛානං එකෙන ආපතතික්ඛක්ඛෙන
සම්භගිතා : දුක්ඛවාපතතික්ඛක්ඛෙන. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච
සමුට්ඨානී. චතුත්තං අධිකරණානං ආපතතාධිකරණං, සත්තත්තං
සමථානං තිභි සමපේති සමමනී : සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච. සියං සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

3. දිට්ඨිවිපතතිපච්චයා කති ආපතතියො ආපජ්ජනී : දිට්ඨිවිපතති-
පච්චයා දො ආපතතියො ආපජ්ජනී : පාපිකාය දිට්ඨියා යච තතියං
සමනුභාසනාය නපට්ඨිනිස්සජ්ජනී, ඤාතියා දුක්ඛටං. කම්මවාචාපරි-
යොසානෙ ආපතති පාපිතතියං. දිට්ඨිවිපතතිපච්චයා ඉමා දො
ආපතතියො ආපජ්ජනී.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජනනී :
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිභි සමපේති සමමනනී.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං එකං විපතතිං හජනනී :
ආචාරවිපතතිං, සත්තත්තං ආපතතික්ඛක්ඛානං ද්විභි ආපතතික්ඛ-
ක්ඛෙති සම්භගිතා : සියං පාපිතතියාපතතික්ඛක්ඛෙන. සියං දුක්ඛවා-
පතතික්ඛක්ඛෙන. ඡත්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන
සමුට්ඨානනී : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨානනී.
චතුත්තං අධිකරණානං ආපතතාධිකරණං, සත්තත්තං සමථානං තිභි
සමපේති සමමනනී : සියං සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච.
සියං සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවත්ථාරකෙන ච.

4. ආර්ථවිපතතිපච්චයා කති ආපතතියො ආපජ්ජනී : ආර්ථවි-
පතතිපච්චයා ඡ ආපතතියො ආපජ්ජනී : ආර්ථවහෙතු ආර්ථකාරණා
පාපිච්ඡෙද, ඉච්ඡාපකතො අසත්තං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං
උල්ලපනී, ආපතති පාරුජිකස්ස. ආර්ථවහෙතු ආර්ථකාරණා සඤ්ඤානතං
සමාපජ්ජනී, ආපතති සම්භාදිසෙසස්ස. ආර්ථවහෙතු ආර්ථකාරණා යො
තෙ විභාසෙ වසනී, සො භික්ඛු අරහාති භණ්ණි. පටිවිජ්ඣනනස්ස
ආපතති පුල්ලච්චයස්ස. ආර්ථවහෙතු ආර්ථකාරණා භික්ඛු පණීත-
භොජනාති අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති, ආපතති
පාපිතතියස්ස. ආර්ථවහෙතු ආර්ථකාරණා භික්ඛුති පණීතභොජනාති
අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති, ආපතති පාපිදෙසනීයස්ස.
ආර්ථවහෙතු ආර්ථකාරණා සුපං වා ඕදනං වා අභිලානො අත්තතො
අත්ථාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ඤති ආපතති දුක්ඛටස්ස. ආර්ථවිපතති-
පච්චයා ඉමා ඡ ආපතතියො ආපජ්ජනී.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං කති විපතතියො හජනනී.
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිභි සමපේති සමමනනී.

තා ආපතතියො චතුත්තං විපතතිනං දො විපතතියො හජනනී :
සියං සීලවිපතතිං, සියං ආචාරවිපතතිං, සත්තත්තං ආපතතික්ඛක්ඛානං
ඡති ආපතතික්ඛක්ඛෙති සම්භගිතා : සියං පාරුජිකාපතතික්ඛක්ඛෙන,
සියං සම්භාදිසෙසාපතතික්ඛක්ඛෙන. සියං පුල්ලච්චයාපතතික්ඛක්ඛෙන.

ඒ ඇවැත සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් ආචාර විපත්තිසංඛ්‍යාත එක් විපත්තක් බෙරේ. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් දුක්කටාපත්තිස්කන්ධසංඛ්‍යාත එක් ආපත්තිස්කන්ධයෙකින් සම්ග්‍රහ කරණ ලද. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගියි: කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගී. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසි විටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදේ.

3. දිට්ඨිවිපත්තිභේතුයෙන් කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත්: දිට්ඨිවිපත්ති භේතුයෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණෙයි: ලාමක දෘෂ්ටිභේතුයෙන් තුන් යළි තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හී (ථය) නො හරි නම් ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි, කම්මදන් අවසන්හි පවති ඇවැත් වේ. දිට්ඨිවිපත්තිභේතුයෙන් මේ දෙ ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙරෙත් ද... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත්:

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් ආචාරවිපත්තිසංඛ්‍යාත එක් විපත්තක් බෙරෙත්. සත් වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත් තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කටාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨාන යෙකින් නගිති: කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාර කයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

4. ආර්ථි විපත්තිභේතුයෙන් කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත්: ආර්ථිවිපත්ති භේතුයෙන් සඇවැතකට පැමිණෙයි: දිවිපැවැත්ම භේතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට ලාමක අදහස් ඇත්තේ ලාමක අදහසින් මඬනා ලද්දේ (තමන් කෙරෙහි) නැති අවිද්‍යාමාන වූ උතුරු මිනිස්ථම් මතුකොට ප්‍රකාශ කෙරේ නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි, දිවි පැවැත්ම භේතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට (ස්ත්‍රීපුරුෂයන් අතර) හැසිරීමට පැමිණේ නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට "යම් මහණෙක් තොපගේ වෙහෙරෙහි වෙසේ නම් ඒ මහණ රහත්" යි කියා නම් දන්තනුට පුලැසි ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට මහණ පිණි බොඳුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පරිථි ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතුකොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට මෙහෙණ පිණි බොඳුන් තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් පිළිදෙස්නි ඇවැත් වෙයි, දිවිපැවැත්ම භේතු කොට දිවිපැවැත්ම කරුණු කොට නො ගිලන් වූ සුපයක් හෝ බතක් හෝ තමා පිණිස විනවා වළඳා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ආර්ථිවිපත්තිභේතුවෙන් මේ සඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙරෙත්ද... සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත්:

ඒ ඇවැත්හු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාර විපත්තිය ද යි විපත් දෙකක් බෙරෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සංඛ්‍යාදිසංඛ්‍යාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පුළුල්විධයා පත්තිස්කන්ධයෙන් ද,

සිය පාවිතයාපතකිකකෙන. සිය පාවිදෙසනියාපතකිකකෙන. සිය දුකකටාපතකිකකෙන. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහනති : සිය කායතො සමුට්ඨහනති, න වාචතො න චිත්තතො. සිය වාචතො සමුට්ඨහනති, න කායතො න චිත්තතො. සිය කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨහනති, න චිත්තතො. සිය කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති, න වාචතො, සිය වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති, න කායතො, සිය කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තීති සමථෙති සමමනති : සිය සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤා-තකරණෙන ව. සිය සමමුඛාවිනයෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

විපතනිපව්වය වශයෙන් නිවසිතො චතුත්තං.

5. අධිකරණ පව්වය වාරො

1. විවාදාධිකරණපව්වය කති ආපතනියො ආපජ්ජති : විවාදාධි-කරණපව්වය දො ආපතනියො ආපජ්ජති : උපසම්පන්නං ඔමසති, ආපතනි පාවිතියං. අනුපසම්පන්නං ඔමසති, ආපතනි දුකකටයං. විවාදාධිකරණපව්වය ඉමා දො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්ජති, -පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති.

තා ආපතනියො චතුත්තං විපතනිනං එකං විපතනි. හජ්ජති : ඇවාර විපතනි, සත්තත්තං ආපතනිකකිකිනං දුච්ඡි ආපතනිකකිකිකි සඛගතිතා : සිය පාවිතයාපතකිකකෙන. සිය දුකකටාපතකිකකෙන, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහනති : සිය කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති, න වාචතො. සිය වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති, න කායතො. සිය කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තත්තං සමථානං තීති සමථෙති සමමනති : සිය සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව. සිය සමමුඛාවිනයෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

2. අනුවාදාධිකරණපව්වය කති ආපතනියො ආපජ්ජති : අනුවාදා-ධිකරණපව්වය තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති : හිකමුං අමුලකෙන පාඨජ්ජකෙන ඛමෙමන අනුභිංසෙති ආපතනි සඛිකාදිසෙසං. අමුල-කෙන සඛිකාදිසෙසෙන අනුභිංසෙති ආපතනි පාවිතියං. අමුලකාය ඇවාරවිපතනියො අනුභිංසෙති ආපතනි දුකකටයං. අනුවාදාධිකරණ-පව්වය ඉමා තියෙයා ආපතනියො ආපජ්ජති.

කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිදෙසනියපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි භවාපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සච්ඡරුම ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙන් භවසමුත්පාදනයෙන් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් නගිති, වචනයෙන් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් නගිති, කයින් නො නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද නගිති, සිතින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිච්ඡරුම අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්ච්ඡරුම ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් ද යි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

සතරවන විපත්තිපටිපාටිය නිමි.

5. අධිකරණ පටිපාටිය

1. විවාදාධිකරණ හේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : විවාදාධිකරණ හේතුවෙන් දෙ ඇවැතකට පැමිණේ යි : උපසපතක්භට (ජාත්‍යාදියෙන්) ගටා බෙණේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අනුපසපතක්භට ගටා බෙණේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. විවාදාධිකරණ හේතුවෙන් මේ දෙඇවැතට පැමිණේ.

ඇවැත්නු සිච්ඡරුම විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙරෙන් ද, ... සත්ච්ඡරුම ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිච්ඡරුම විපත් අතුරෙන් ආචාරවිපත්තිසංඛ්‍යාත ඊක් විපත් බෙරෙන්. සත්ච්ඡරුම ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාවිත්තියා-පත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද යි දෙ ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සංග්‍රහ කරණ ලද්දු යැ. සච්ඡරුම ආපත්තිසමුප්පාදනයන් අතුරෙන් තුන් සමුප්පාදනයකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිච්ඡ රුම අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්ච්ඡරුම ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද නිණවත්ථාරකයෙන් ද යි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

අනුවාදාධිකරණහේතුවෙන් කෙතෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණහේතුවෙන් තුන් ඇවැතකට පැමිණේ යි : මහණක්භට අමුලිකපාරාජිකා පත්තියෙන් වෝද්‍යා කෙරේ නම් සභවෙසස් ඇවැත් වෙයි, අමුලික සංඛ්‍යාදිසංඛ්‍යා පත්තියෙන් වෝද්‍යා කෙරේ නම් පවිති ඇවැත් වෙයි, අමුලික ආචාරවිපත්තියෙන් වෝද්‍යා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අනුවාදාධිකරණහේතුවෙන් මේ තුන් ඇවැතට පැමිණේ.

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති :
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති.

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දෙව විපතනියො හජනති :
සියා සිලවිපතනිං, සියා අචාරවිපතනිං, සත්තත්තං අපතනිකකිකිං,
තිති අපතනිකකිකි සමගතිතා : සියා සමසාදිසෙසං පතනිකකිකින.
සියා පාචිතනියං පතනිකකිකින. සියා දුක්ඛාපතනිකකිකින, ඡත්තං
අපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨහනති : සියා කායනො
ච විතතනො ච සමුට්ඨහනති, න වාචනො, සියා වාචනො ච විතතනො ච
සමුට්ඨහනති, න කායනො, සියා කායනො ච වාචනො ච විතතනො ච
සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අධිකරණානං අපතනාධිකරණං, සත්තත්තං
සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සියා සමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච, සියා සමුඛාවිනගෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

3. අපතනාධිකරණ පව්වයා කති අපතනියො අපජ්ජති : අපතනා
ධිකරණ පව්වයා චතසො, අපතනියො අපජ්ජති : භික්ඛුනී ජානං
පාරුජිකං ඛමමං පටිච්ඡාදෙති, අපතනි පාරුජිකං. වෙමතිකා,
පටිච්ඡාදෙති, අපතනි පුලලව්වයං. භික්ඛු සමසාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති
අපතනිපාචිතනියං. අචාරවිපතනිං පටිච්ඡාදෙති අපතනි දුක්ඛාපතනියං.
අපතනාධිකරණ පව්වයා ඉමං චතසො අපතනියො අපජ්ජති.

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති
-පෙ-සත්තත්තං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති

තා අපතනියො චතුත්තං විපතනිනං දෙව විපතනියො හජනති :
සියා සිලවිපතනිං, සියා අචාරවිපතනිං, සත්තත්තං අපතනිකකිකිං,
චතුති අපතනිකකිකි සමගතිතා : සියා පාරුජිකාපතනිකකිකින.
සියා පුලලව්වයං පතනිකකිකින. සියා පාචිතනියං පතනිකකිකින.
සියා දුක්ඛාපතනිකකිකින. ඡත්තං අපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන
සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායනො ච වාචනො ච විතතනො ච
සමුට්ඨහනති. චතුත්තං අධිකරණානං අපතනාධිකරණං, සත්තත්තං
සමථානං තිති සමපේති සමමනති : සියා සමුඛාවිනගෙන ච පටිඤ්ඤාන-
කරණෙන ච, සියා සමුඛාවිනගෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

4. කිච්චාධිකරණ පව්වයා කති අපතනියො අපජ්ජති : කිච්චාධි-
කරණ පව්වයා පඤ්ච අපතනියො අපජ්ජති : උක්ඛිත්තානුචතනිකා
භික්ඛුනී යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ඤාතියා
දුක්ඛාපතනියං. දව්ඨිකි සමමවාචාති පුලලව්වයා, සමමවාචාපටියොසානෙ
අපතනි පාරුජිකං. ගෙදකානුචතනිකා භික්ඛු යාවතනියං සමනු-
භාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනති. අපතනි සමසාදිසෙසං. පාපිකාය
දිට්ඨියා යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, අපතනි
පාචිතනියං. කිච්චාධිකරණ පව්වයා ඉමං පඤ්ච අපතනියො අපජ්ජති.

ඒ ඇවැත්නු සිවු වැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙරෙන් ද, ... සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සඨසාදිසෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි තුන් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්භූත කරණ ලද්දු යැ. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් තුන් සමුට්ඨාන යෙකින් නගිති : කිසිවිටෙක කයින් ද සිතින් ද නගිති, වචනයෙන් නො නගිත්. කිසිවිටෙක වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිති, කයින් නො නගිත්. කිසිවිටෙක කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්. සිවුවැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

3. ආපත්තාධිකරණයෙකුයෙන් කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : ආපත්තාධිකරණයෙකුයෙන් සිවු ඇවැතකට පැමිණෙයි : මෙහෙණ දන දන පරිජි ඇවැත සභවා නම් පරිජි ඇවැත් වෙයි, විමති ඇති වැ සභවා නම් ථුලායි ඇවැත් වෙයි, මහණ සභවෙසෙස් සභවා නම් පටිති ඇවැත් වෙයි, ආචාර විපත්තිය සභවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. අපත්තාධිකරණයෙකුයෙන් මේ සිවු ඇවැතට පැමිණේ.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කෙනෙක් විපත් බෙරෙන් ද, ... සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙන් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදූරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙරෙන්. සත්වැදූරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක ථුල්ලවිට්ඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාවිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්කවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි වතුරාපත්තිස්කන්ධයෙන් සම්භූතකරණ ලද්දු යැ. සවැදූරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයෙකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද නගිත්, සිවු වැදූරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණ යි. සත්වැදූරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙන්.

4. කිව්වාධිකරණයෙකුයෙන් කෙනෙක් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : කිව්වාධිකරණයෙකුයෙන් පස් ඇවැතකට පැමිණෙයි : උබෙවුතිකම් කරණු ලැබුවනට අනු වැ වැටෙන මෙහෙණ තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ථය) නො හරි නම් ඤාත්තියෙන් දුකුළා වෙයි, දෙකම්වදනින් ථුලායිහු වෙති, කම්වදන් අවසන්හි පරිජි ඇවැත් වෙයි, සඨසභෙදකයා අනු වැ වැටෙන හික්කුහු තුන් යළතෙක් සමනුභාසන කම් කරණ කල්හි (ථය) නො හරිත් නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි, ලාමක දෘෂ්ටිය ඇතිකල්හි තුන් යළ තෙක් සමනුභාසනකම් කරණ කල්හි (ථය) නො හරිත් නම් පටිති ඇවැත් වේ. කිව්වාධිකරණයෙකුයෙන් මේ පස් ඇවැතට පැමිණේ.

තා ආපතියෝ චතුන්නං විපතනිනං කති විපතියෝ හජනති.
-පෙ-සත්තන්නං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති

තා ආපතියෝ චතුන්නං විපතනිනං දො විපතියෝ හජනති :
සියා සිලවිපතනිං. සියා ආචාරවිපතනිං. සත්තන්නං ආපතතිකකුසුං
පඤ්චෙති ආපතතිකකුසුං සමගතිනා : සියා පාරාජිකාපතතිකකුසුං.
සියා සමිකාදිසෙතාපතතිකකුසුං. සියා පුලලවටයාපතතිකකුසුං,
සියා පාචිතියාපතතිකකුසුං. සියා දුක්ඛවාපතතිකකුසුං. ඡන්නං
ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති : කායතොච
වාචතො ච විතතො ච සමුට්ඨහනති. චතුන්නං අධිකරණානං
ආපතතාධිකරණං. සත්තන්නං සමථානං නීති සමථෙති සමමනති :
සියා සමමුඛාචිතයෙන ච පච්ඤාකරණෙන ච. සියා සමමුඛාචිත-
යෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච.

ථපෙති: සත්ත ආපතියෝ සත්තාපතතිකකුසුං අවසෙසා
ආපතියෝ චතුන්නං විපතනිනං කති විපතියෝ හජනති, සත්තන්නං
ආපතතිකකුසුං කතීති ආපතතිකකුසුං සමගතිනා, ඡන්නං ආපතති-
සමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති, චතුන්නං අධිකරණානං
කතමිං අධිකරණං, සත්තන්නං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති.

ථපෙති: සත්ත ආපතියෝ සත්තාපතතිකකුසුං අවසෙසා
ආපතියෝ චතුන්නං විපතනිනං න කතමිං විපතනිං. හජනති,
සත්තන්නං ආපතතිකකුසුං න කතමෙන ආපතතිකකුසුං සමගතිනා,
ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං න කතමෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨහනති,
චතුන්නං අධිකරණානං න කතමිං අධිකරණං, සත්තන්නං සමථානං
න කතමෙන සමථෙන සමමනති. තං තිස්ස හෙතු : ථපෙති:
සත්තාපතතිකකුසුං නත්ථඤ්ඤාපතියොති.

අධිකරණපව්වයවාරය නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

අනතරපෙය්‍යාලො¹ නිට්ඨිතො

තස්සුඤ්ඤානං :

කති පුච්ඡා සමුට්ඨානා - කතාපතති තථෙච ච,
සමුට්ඨානා විපතති ච - තථාධිකරණෙන චාති.

1. අනතරපෙය්‍යාලං - සිමු.

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙජෙත් ද, ... සවැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

ඒ ඇවැත්නු සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසිවිටෙක ශීලවිපත්තිය ද කිසිවිටෙක ආචාරවිපත්තිය දැයි විපත් දෙකක් බෙජෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක පාරාජිකාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක සධ්‍යාදියෙසාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක චුල්ලවිට්ඨාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක පාචිත්තියාපත්තිස්කන්ධයෙන් ද කිසිවිටෙක දුක්ඛවාපත්තිස්කන්ධයෙන් දැයි පඤ්චාපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්ග කරණ ලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් එක් සමුට්ඨානයකින් නගිති : කයින් ද වචනයෙන් ද සිතීන් ද නගිත්. සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණයි. සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙත්.

සප්තාපත්තීන් ද සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් ද තබා සෙසු ආපත්තීන් සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කෙතෙක් විපත් බෙජෙත් ද, සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ආපත්තිස්කන්ධයෙන් සඨග්ග කරණ ලද්දු ද, සවැදුරුම් ආපත්ති සමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කෙතෙක් සමුට්ඨානයෙන් නගිත් ද, සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ද, සත්වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

සප්තාපත්තීන් ද සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් ද තබා සෙසු ආපත්තීන් සිවුවැදුරුම් විපත් අතුරෙන් කිසි විපතක් නො බෙජෙත්. සත්වැදුරුම් ආපත්තිස්කන්ධයන් අතුරෙන් කිසි ආපත්තිස්කන්ධයකින් සඨග්ග නො කරණලද්දු යැ. සවැදුරුම් ආපත්තිසමුට්ඨානයන් අතුරෙන් කිසි සමුට්ඨානයකින් නො නගිත්. සිවු වැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසි අධිකරණයක් නො වෙයි. සත් වැදුරුම් ශමථයන් අතුරෙන් කිසි ශමථයකින් නො සන්තිදෙත්. කවර හෙයින්ද යත් : සප්තාපත්තීන් ද සප්තාපත්තිස්කන්ධයන් ද තබා අන් ඇවැත් නැති බැවිනි.

පස්වන අධිකරණ පව්වසවාරය නිමි.

අන්තර් පෙය්‍යාලය නිමි.

එහි නාමාවලිය

කතිපුච්ඡා යැ, ආපත්තිසමුට්ඨාන යැ, කතාපත්ති යැ, එසේ මැ සමුට්ඨානගාරා යැ එසේ මැ අධිකරණ ය ද සමග විපත්තිවාර යැයි.

සමථගෙදෙ

6. පරියායවාරො

1. විවාදාධිකරණය කීං පුබ්බඛගමං, කති ධානානි, කති චන්දනි, කති භූමියො, කති භෙත්තු, කති මූලානි, කතිභාකාරෙති විවදති, විවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති.

2. අනුවාදාධිකරණය කීං පුබ්බඛගමං, කති ධානානි, කති චන්දනි, කති භූමියො, කති භෙත්තු, කති මූලානි, කතිභාකාරෙති අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති.

3. අපඤ්චාධිකරණය කීං පුබ්බඛගමං කති ධානානි, කති චන්දනි, කති භූමියො, කති භෙත්තු, කති මූලානි, කතිභාකාරෙති අපඤ්චං අපඤ්චති, අපඤ්චාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති.

4. කිව්වාධිකරණය කීං පුබ්බඛගමං, කති ධානානි, කති චන්දනි, කති භූමියො, කති භෙත්තු, කති මූලානි, කතිභාකාරෙති කිව්වං ජනියො, කිව්වාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමති :

1. විවාදාධිකරණය කීං පුබ්බඛගමනනි : ලොභො පුබ්බඛගමො, දෙසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො. අලොභො පුබ්බඛගමො, අදෙසො පුබ්බඛගමො. අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : අවිඤ්ඤානි භෙදකරචන්දනි ධානානි. කති චන්දනීති : අවිඤ්ඤානි භෙදකර චන්දනි චන්දනි. කති භූමියොති : අවිඤ්ඤානි භෙදකරචන්දනි භූමියො. කති භෙත්තුති : නව භෙත්තු : නයො කුසලභෙත්තු, නයො අකුසලභෙත්තු, නයො අබ්‍යාකතභෙත්තු. කති මූලානීති : ආදාය මූලානි. කතිභාකාරෙති විවදනීති : ද්විභාකාරෙති විවදනී : ධම්මද්වයී වා, අධම්මද්වයී වා. විවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමතීති; විවාදාධිකරණං ද්විති සමපේති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච යෙභුග්ගසිකාය ව.

2. අනුවාදාධිකරණය කීං පුබ්බඛගමනනි : ලොභො පුබ්බඛගමො දෙසො පුබ්බඛගමො. මොහො පුබ්බඛගමො. අලොභො පුබ්බඛගමො අදෙසො පුබ්බඛගමො. අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : චතස්සො විපතියො ධානානි, කති චන්දනීති : චතස්සො විපතියො චන්දනි. කති භූමියොති : චතස්සො විපතියො භූමියො, කති භෙත්තුති : නව භෙත්තු : නයො කුසලභෙත්තු, නයො අකුසලභෙත්තු, නයො අබ්‍යාකතභෙත්තු. කති මූලානීති : චුද්දාය මූලානි. කතිභාකාරෙති අනුවදනීති : ද්විභාකාරෙති අනුවදනී : චන්දනො වා අපඤ්චනො වා. අනුවාදාධිකරණං කතිහි සමපේති සමමතීති : අනුවාදාධිකරණං චතුති සමපේති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අමුලභවිනයෙන ච තස්සපාපියාය සිකාය ව.

ශමථ භේදය

8. පරිශායවාරය

1. විවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, භෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් විවාද කෙරෙත් ද, විවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

2. අනුවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, භෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් චෝදනා කෙරේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

3. ආපත්තාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, භෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් ඇවැතට පැමිණේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

4. කිව්වාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද, ස්ථානයෝ කෙනෙක් ද, වස්තු කෙනෙක් ද, භූමිහු කෙනෙක් ද, භෙතුහු කෙනෙක් ද, මූලයෝ කෙනෙක් ද, කෙනෙක් අයුරින් කෘත්‍යය භටගණි ද, කිව්වාධිකරණය කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද ?

1. විවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද යත් : ලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, මෝහය පූර්වධිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වධිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙනෙක යත් : අටළොස් හේදකර වස්තුහු ස්ථාන වෙත්. වස්තුහු කෙනෙක යත් : අටළොස් හේදකරවස්තුහු වස්තු වෙත්. භූමිහු කෙනෙක යත් : අටළොස් භෙදකරවස්තුහු භූමි වෙත්. භේතුහු කෙනෙක යත් : භේතුහු නව දෙනෙකැ : කුශලභෙතු තිදෙන යැ, අකුශලභෙතු තිදෙන යැ, අව්‍යාකෘත භේතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙනෙක යත් : මූලයෝ දෙළොසෙකි. කෙනෙක් අයුරින් විවාද කෙරේද යත් : දෙ අයුරෙකින් විවාද කෙරෙයි : ධර්මදෘෂ්ටියෙන් හෝ අධර්මදෘෂ්ටියෙන් හෝ යි. විවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාචිතයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙශමථයෙන් විවාදාධිකරණය සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණයට කුමක් පූර්වධිගම වේ ද යත් : ලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, මෝහය පූර්වධිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වධිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වධිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වධිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙනෙක යත් : (ශීල-ආචාර-දෘෂ්ටි-ආර්ථ යන) සිවුවැදුරුම විපත්තීහු ස්ථාන වෙත්. වස්තුහු කෙනෙක යත් : සිවුවැදුරුම විපත්තීහු වස්තු වෙත්. භූමිහු කෙනෙක යත් : සිවු වැදුරුම විපත්තීහු භූමි වෙත්. භේතුහු කෙනෙක යත් : භෙතුහු නවදෙනෙකැ : කුශල භෙතු තිදෙන යැ අකුශලභේතු තිදෙන යැ අව්‍යාකෘතභේතු තිදෙනැයි. මූලයෝ කෙනෙක යත් : මූලයෝ තුදුසෙකි. කෙනෙක් අයුරෙකින් චෝදනා කෙරේ ද යත් : දෙ අයුරෙකින් චෝදනා කෙරෙයි : වස්තු වශයෙන් හෝ ආපත්ති වශයෙන් හෝ යි. අනුවාදාධිකරණය කෙනෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛා චිතයෙන් ද සතිචිතයෙන් ද අමුළුභ චිතයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් අනුවාදාධිකරණය සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණය කිං පුබ්බඛගමනාති : ලොභො පුබ්බඛගමො, දොසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො, අලොභො පුබ්බඛගමො, අදොසො පුබ්බඛගමො, අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : සත්තාපතතික්ඛක්ඛා ධානානි. කති චජ්ඣතීති : සත්තාපතතික්ඛක්ඛා චජ්ඣති. කති භූමියොති : සත්තාපතතික්ඛක්ඛා භූමියො. කති හෙතුති : නච හෙතු¹ තයො කුසලහෙතු, තයො අකුසලහෙතු, තයො අබ්‍යාකතහෙතු. කති මූලානීති : ඡ ආපතතිසමුච්චානාති මූලානි. කතිභාකාරෙති ආපතතිං ආපජ්ජතීති : ඡභාකාරෙති ආපතතිං ආපජ්ජති : අලජ්ජතා, අඤ්ඤාණතා, කුසලච්චාපකතතා, අකපපියෙ කපපියසඤ්ඤිතා, කපපියෙ අකපපියසඤ්ඤිතා, සති සමමොසා. ආපත්තාධිකරණං කතීති සමපේති සමමතීති : ආපත්තාධිකරණං තීති සමපේති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤානකරණෙන ච, සමමුඛාවිනයෙන ච තීණචජ්ජාරකෙන ච.

4. කිච්චාධිකරණය කිං පුබ්බඛගමනාති : ලොභො පුබ්බඛගමො, දොසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො, අලොභො පුබ්බඛගමො, අදොසො පුබ්බඛගමො, අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ධානානීති : චත්තාරි කමමාති ධානානි. කති චජ්ඣතීති : චත්තාරි කමමාති චජ්ඣති. කති භූමියොති : චත්තාරි කමමාති භූමියො. කති හෙතුති : නච හෙතු තයො කුසලහෙතු, තයො අකුසලහෙතු, තයො අබ්‍යාකතහෙතු. කති මූලානීති : එකං මූලං සබ්බෙසා. කතිභාකාරෙති කිච්චං ජායතීති : දව්භාකාරෙති කිච්චං ජායති : ඤතතිතො වා, අපලොකනතො වා. කිච්චාධිකරණං කතීති සමපේති සමමතීති : කිච්චාධිකරණං එකෙන සමපේන සමමති : සමමුඛාවිනයෙන.

කති සමථා : සත්ත සමථා : සමමුඛාවිනයො, සතිවිනයො, අමුලහවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, යෙභ්‍යයයිකා, තස්සපාපියයිකා, තීණචජ්ජාරකො.

ඉමෙ සත්ත සමථා. සිය ඉමෙ සත්ත සමථා දස සමථා භොනති. දස සමථා සත්ත සමථා භොනති. චජ්ඣවසෙන පරියායෙන සියති.

කථඤ්ච සිය : විවාදාධිකරණය ථෙව්ව සමථා. අනුවාදාධිකරණය චත්තාරෙ සමථා, ආපත්තාධිකරණය තයො සමථා, කිච්චාධිකරණය එකො සමපො. එවං ඉමෙ සත්ත සමථා දසසමථා භොනති. දස සමථා සත්ත සමථා භොනති චජ්ඣවසෙන පරියායෙන.

පරියායවාගේ නිට්ඨිතො ඡට්ඨො.

1. තතිහෙතුති ඡහෙතු - ම.ඡ.සං.

3. ආපත්තාධිකරණයට කුමක් පූර්වදිගම වේද යත් : ලෝභය පූර්වදිගම වෙයි ද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, මෝහය පූර්වදිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වදිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වදිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙතෙක යත් : සප්තආපත්ති ස්කන්ධයෝ ස්ථාන වෙති, වස්තුහු කෙතෙක යත් : සප්තආපත්තිස්කන්ධයෝ වස්තු වෙති. භූමීහු කෙතෙක යත් : සප්තආපත්තිස්කන්ධයෝ භූමී වෙති. භෞතුහු කෙතෙක යත් : භෞතුහු නවදෙනෙකැ : කුශල භෞතු තිදෙන යැ අකුශලභෞතු තිදෙන යැ අව්‍යාකෘතභෞතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙතෙක යත් : සවුදුරුම් ආපත්තිසමුප්පාදනයෝ මූල වෙති. කෙතෙක් අයුරෙකින් ඇවැතට පැමිණේ ද යත් : අලප්ථිබව යැ නො දැනීමබව යැ කුකුස් පියවි කොට ඇතිබව යැ නො කැපයෙහි කැපැයි හැඟීම් ඇතිබව යැ කැපයෙහි නො කැපැයි හැඟීම් ඇතිබව යැ සිහිමුළාබවැයි ස අයුරෙකින් ඇවැතට පැමිණේ. ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද සම්මුඛා විනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයෙන් සන්තිදේ.

4. කිව්වාධිකරණයට කුමක් පූර්වදිගම වේ ද යත් : ලෝභය පූර්වදිගම වෙයි, ද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, මෝහය පූර්වදිගම වෙයි, අලෝභය පූර්වදිගම වෙයි, අද්වේෂය පූර්වදිගම වෙයි, අමෝහය පූර්වදිගම වේ. ස්ථානයෝ කෙතෙක යත් : සිවුවැදුරුම් කර්මයෝ ස්ථාන වෙති. වස්තුහු කෙතෙක යත් : සිවුවැදුරුම් කර්මයෝ වස්තු වෙති. භූමීහු කෙතෙක යත් : සිවුවැදුරුම් කර්මයෝ භූමී වෙති. භෞතුහු කෙතෙක යත් : භෞතුහු නවදෙනෙකැ : කුශල භෞතු තිදෙන යැ අකුශල භෞතු තිදෙන යැ අව්‍යාකෘතභෞතු තිදෙන යි. මූලයෝ කෙතෙක යත් : එක් මූලෙකැ : සතිස තෙමේ යැ. කෙතෙක් අයුරෙකින් කෘත්‍යය හටගනී ද යත් : දෙ අයුරෙකින් කෘත්‍යය හටගනී යි : ඤාත්තියෙන් හෝ අපලෝකනයෙන් හෝ යි. කිව්වාධිකරණය කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද යත් : සම්මුඛාවිනය නම් එක් ශමරයෙන් කිව්වාධිකරණය සන්තිදේ.

ශමරයෝ කෙතෙක යත් : ශමරයෝ සත් දෙනෙකි. සම්මුඛාවිනය යැ සති විනය යැ අමුල්භවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ යෙභ්‍යාසයිකා යැ තස්සපාපියාසයිකා යැ තිණුවත්ථාරක යැ. මොහු සප්ත ශමරයෝ යි.

කිසිවිටෙක මේ සප්ත ශමරයෝ දශ ශමරයෝ වෙති. කිසිවිටෙක වස්තු වශයෙන් ද පයභාය වශයෙන් ද දශ ශමරයෝ සප්ත ශමරයෝ වෙත්.

කෙසේ වන්නේ ද යත් : වීරාදිකරණය පිළිබඳ ශමරයෝ දෙදෙනෙකැ, අනුචාරාදිකරණය පිළිබඳ ශමරයෝ සිවුදෙනෙකැ, ආපත්තාධිකරණය පිළිබඳ ශමරයෝ තිදෙනෙකැ, කිව්වාධිකරණය පිළිබඳ එක් ශමරයෙකි. මෙසේ මේ සප්ත ශමරයෝ වස්තු වශයෙන් හා පයභාය වශයෙන් දශ ශමරයෝ වෙති, දශ ශමරයෝ සප්ත ශමරයෝ වෙත්.

සව්‍ය අධිකරණ පරිසාය වාරය නිදේ.

7. සාධාරණවාගේ

කනි සමථා විවාදාධිකරණය සාධාරණා, කනි සමථා විවාදාධිකරණය අසාධාරණා. කනි සමථා අනුවාදාධිකරණය සාධාරණා, කනි සමථා අනුවාදාධිකරණය අසාධාරණා. කනි සමථා අපනාධිකරණය සාධාරණා, කනි සමථා අපනාධිකරණය අසාධාරණා. කනි සමථා කිව්වාධිකරණය සාධාරණා, කනි සමථා කිව්වාධිකරණය අසාධාරණා.

1. දො සමථා විවාදාධිකරණය සාධාරණා : සමුඛාවිනයො යෙභ්ගයසිකා. පඤ්ඤා සමථා විවාදාධිකරණය අසාධාරණා : සනිවිනයො අමුලාවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, නය්පාපියසසිකා, තිණ්වත්ථාරකො.

2. චතනාරෙ සමථා අනුවාදාධිකරණය සාධාරණා : සමුඛාවිනයො, සනිවිනයො, අමුලාවිනයො, නය්පාපියසසිකා. නයො සමථා අනුවාදාධිකරණය අසාධාරණා : යෙභ්ගයසිකා පටිඤ්ඤානකරණං, තිණ්වත්ථාරකො.

3. නයො සමථා අපනාධිකරණය සාධාරණා : සමුඛාවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, තිණ්වත්ථාරකො. චතනාරෙ සමථා අපනාධිකරණය අසාධාරණා, යෙභ්ගයසිකා, සනිවිනයො, අමුලාවිනයො, නය්පාපියසසිකා.

4. එකො සමථා කිව්වාධිකරණය සාධාරණා : සමුඛාවිනයො, ජ සමථා කිව්වාධිකරණය අසාධාරණා : යෙභ්ගයසිකා, සනිවිනයො, අමුලාවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, නය්පාපියසසිකා, තිණ්වත්ථාරකො.

සාධාරණවාගේ නිවේනො සත්තමො.

8. නබ්බාගියවාගේ

කනි සමථා විවාදාධිකරණය නබ්බාගියා, කනි සමථා විවාදාධිකරණය අඤ්ඤාගියා. කනි සමථා අනුවාදාධිකරණය නබ්බාගියා, කනි සමථා අනුවාදාධිකරණය අඤ්ඤාගියා. කනි සමථා අපනාධිකරණය නබ්බාගියා, කනි සමථා අපනාධිකරණය අඤ්ඤාගියා. කනි සමථා කිව්වාධිකරණය නබ්බාගියා, කනි සමථා කිව්වාධිකරණය අඤ්ඤාගියා :

1. දො සමථා විවාදාධිකරණය නබ්බාගියා : සමුඛාවිනයො, යෙභ්ගයසිකා. පඤ්ඤා සමථා විවාදාධිකරණය අඤ්ඤාගියා : සනිවිනයො, අමුලාවිනයො, පටිඤ්ඤානකරණං, නය්පාපියසසිකා, තිණ්වත්ථාරකො.

2. චතනාරෙ සමථා අනුවාදාධිකරණය නබ්බාගියා : සමුඛාවිනයො, සනිවිනයො, අමුලාවිනයො, නය්පාපියසසිකා, නයො සමථා අනුවාදාධිකරණය අඤ්ඤාගියා : යෙභ්ගයසිකා, පටිඤ්ඤානකරණං, තිණ්වත්ථාරකො.

7. සාධාරණ වාරය

කෙතෙක් ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ ආපත්තාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ ආපත්තාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ කිව්වාධිකරණයට සාධාරණ වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ කිව්වාධිකරණයට අසාධාරණ වෙත් ද යත් :

1. දෙ ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ යෙහුයා සිකා යැ. පස් ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : සතිවිනය යැ අමුල්භ විනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යි.

2. සිවු ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ සති විනය යැ අමුල්භ විනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි. තුන් ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තිණුවත්ථාරක යි.

3. තුන් ශමරයෝ ආපත්තාධිකරණයට සාධාරණ වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තිණුවත්ථාරක යැ. සිවු ශමරයෝ ආපත්තාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භ විනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි.

4. එක් ශමරයෙක් කිව්වාධිකරණයට සාධාරණ වෙයි : සම්මුඛාවිනය යි. ෂට් සමරයෝ කිව්වාධිකරණයට අසාධාරණ වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භ විනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යි.

සත්වන සාධාරණ වාරය නිමි.

8. තඛ්ඛාගීය වාරය

කෙතෙක් ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ ආපත්තාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ ආපත්තාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ කිව්වාධිකරණයට තද්භාගීය වෙත් ද, කෙතෙක් ශමරයෝ කිව්වාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙත් ද යත් :

1. දෙ ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ, යෙහුයාසිකා යි. පස් ශමරයෝ විවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : සතිවිනය යැ අමුල්භ විනය යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තස්සපාපියාසිකා යැ තිණුවත්ථාරක යි.

2. සිවු ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට තද්භාගීය වෙති. සම්මුඛාවිනය යැ සතිවිනය යැ අමුල්භ විනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි. තුන් ශමරයෝ අනුවාදාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : යෙහුයාසිකා යැ පටිඤ්ඤාකරණ යැ තිණුවත්ථාරක යි.

3. තයො සමථා අපනතාධිකරණස්ස තබ්බාගිතා : සමුඛාවිනයො, පටිඤ්ඤාතකරණං, තිණුවන්තාරකො. චතතාගේ සමථා අපනතාධිකරණස්ස අඤ්ඤාතාගිතා : යෙභ්බයසිකා, සතිවිනයො, අමුලාචිනයො තස්සපාපියසිකා.

4. එකො සමථො නිව්වාධිකරණස්ස තබ්බාගිතො : සමුඛාවිනයො. ඡ සමථා නිව්වාධිකරණස්ස අඤ්ඤාතාගිතා : යෙභ්බයසිකා සතිවිනයො, අමුලාචිනයො, පටිඤ්ඤාතකරණං, තස්සපාපියසිකා, තිණුවන්තාරකො.

තබ්බාගිතවාගේ නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

9. සමථා සමථස්ස සාධාරණවාරො

සමථා සමථස්ස සාධාරණා, සමථා සමථස්ස අසාධාරණ, සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා, සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා.

කථං සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා, කථං සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා :

1. යෙභ්බයසිකා සමුඛාවිනයස්ස සාධාරණා, සතිවිනයස්ස අමුලාචිනයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසිකාය තිණුවන්තාරකස්ස අසාධාරණා.

2. සතිවිනයො සමුඛාවිනයස්ස සාධාරණො, අමුලාචිනයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසිකාය තිණුවන්තාරකස්ස යෙභ්බයසිකාය අසාධාරණො.

3. අමුලාචිනයො සමුඛාවිනයස්ස සාධාරණො, පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසිකාය තිණුවන්තාරකස්ස යෙභ්බයසිකාය සතිවිනයස්ස අසාධාරණො.

4. පටිඤ්ඤාතකරණං සමුඛාවිනයස්ස සාධාරණං තස්සපාපියසිකාය තිණුවන්තාරකස්ස යෙභ්බයසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලාචිනයස්ස අසාධාරණං.

5. තස්සපාපියසිකා සමුඛාවිනයස්ස සාධාරණා, තිණුවන්තාරකස්ස යෙභ්බයසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලාචිනයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස අසාධාරණා.

6. තිණුවන්තාරකො සමුඛාවිනයස්ස සාධාරණො, යෙභ්බයසිකාය සතිවිනයස්ස අමුලාචිනයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසිකාය අසාධාරණා; එවං සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා එවං සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා.

සමථා සමථස්ස සාධාරණවාරො නිට්ඨිතො නවමො.

3. තුන් ශමපයෝ ආපත්තාධිකරණයට තදභාගීය වෙති : සම්මුඛාවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණය යැ නිණවත්ථාරක යි. සිවු ශමපයෝ ආපත්තාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භවිනය යැ තස්සපාපියාසිකා යි.

4. එක් ශමපයෙක් කිව්වාධිකරණයට තදභාගීය වෙයි : සම්මුඛාවිනය යි. මව ශමපයෝ කිව්වාධිකරණයට අන්‍යභාගීය වෙති : යෙහුයාසිකා යැ සතිවිනය යැ අමුල්භවිනය යැ පටිඤ්ඤාකරණය යැ තස්සපාපියාසිකා යැ නිණවත්ථාරක යි.

අටවන තබ්‍රාගීයවාරය නිමි.

9. සමථ සමථයට සාධාරණචාරය

ශමපයෝ ශමපයට සාධාරණයහ, ශමපයෝ ශමපයට අසාධාරණයහ. කිසිවිටෙක ශමපයෝ ශමපයට සාධාරණ වෙති, කිසිවිටෙක ශමපයෝ ශමපයට අසාධාරණ වෙත්.

කිසිවිටෙක ශමපයෝ ශමපයට කෙසේ සාධාරණ වෙත් ද, කිසිවිටෙක ශමපයෝ ශමපයට කෙසේ අසාධාරණ වෙත් ද යත් :

1. යෙහුයාසිකාව සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට නිණවත්ථාරකයට අසාධාරණ වේ.

2. සතිවිනය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට නිණවත්ථාරකයට යෙහුයාසිකාවට අසාධාරණ වේ.

3. අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, පටිඤ්ඤාකරණයට තස්ස පාපියාසිකාවට නිණවත්ථාරකයට යෙහුයාසිකාවට සතිවිනයට අසාධාරණ වේ.

4. පටිඤ්ඤාකරණය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, තස්සපාපියාසිකාවට නිණවත්ථාරකයට යෙහුයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට අසාධාරණ වේ.

5. තස්සපාපියාසිකාව සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි; නිණවත්ථාරකයට යෙහුයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට අසාධාරණ වේ.

6. නිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනයට සාධාරණ වෙයි, යෙහුයාසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට තස්සපාපියාසිකාවට අසාධාරණ වේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමපයෝ ශමපයට සාධාරණ වෙති, මෙසේ කිසිවිටෙක ශමපයෝ ශමපයට අසාධාරණ වෙත්.

නවවන සමථ සමථයට සාධාරණචාරය නිමි.

10. සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඨවාරො

සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඨා. සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඨා සිඨා සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඨා. සිඨා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඨා.

කථං සිඨා සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඨා, කථං සිඨා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඨා :

1. යෙභ්බාසසිකා සමමුඛාචිනගස්ස තබ්බාගිඨා, සතිචිනගස්ස අමුලාචිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපියසකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස අඤ්ඤාභාගිඨා.

2. සතිචිනගො සමමුඛාචිනගස්ස තබ්බාගිඨො. අමුලාචිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපියසකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස යෙභ්බාසසිකාය අඤ්ඤාභාගිඨො.

3. අමුලාචිනගො සමමුඛාචිනගස්ස තබ්බාගිඨො, පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපියසකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස යෙභ්බාසසිකාය සතිචිනගස්ස අඤ්ඤාභාගිඨො.

4. පටිඤ්ඤානකරණං සමමුඛාචිනගස්ස තබ්බාගිඨං, තස්සපාපියසකාය නිණ්වජ්ඣාරකස්ස යෙභ්බාසසිකාය සතිචිනගස්ස අමුලාචිනගස්ස අඤ්ඤාභාගිඨං.

5. තස්සපාපියසකා සමමුඛාචිනගස්ස තබ්බාගිඨා, නිණ්වජ්ඣාරකස්ස යෙභ්බාසසිකාය සතිචිනගස්ස අමුලාචිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපියසකාය අඤ්ඤාභාගිඨා.

6. නිණ්වජ්ඣාරකො සමමුඛාචිනගස්ස තබ්බාගිඨො, යෙභ්බාසසිකාය සතිචිනගස්ස අමුලාචිනගස්ස පටිඤ්ඤානකරණස්ස තස්සපාපියසකාය අඤ්ඤාභාගිඨො. එචං සිඨා සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඨා. එචං සිඨා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඨා.

සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඨවාගේ නිට්ඨිනො දසමො.

11. සමථසමමුඛාචිනගවාරො

සමථො සමමුඛාචිනගො. සමමුඛාචිනගො සමථො. සමථො යෙභ්බාසසිකා, යෙභ්බාසසිකා සමථො. සමථො සතිචිනගො. සතිචිනගො සමථො. සමථො අමුලාචිනගො. අමුලාචිනගො සමථො. සමථො පටිඤ්ඤානකරණං පටිඤ්ඤානකරණං සමථො. සමථො තස්සපාපියසකා, තස්සපාපියසකා සමථො. සමථො නිණ්වජ්ඣාරකො, නිණ්වජ්ඣාරකො සමථො.

1. යෙභ්බාසසිකා සතිචිනගො අමුලාචිනගො පටිඤ්ඤානකරණං තස්සපාපියසකා නිණ්වජ්ඣාරකො ඉමෙ සමථා සමථා. නො සමමුඛාචිනගො. සමමුඛාචිනගො සමථො වෙච්ච සමමුඛාචිනගො ච.

9. සතිචිනගො අමුලාචිනගො පටිඤ්ඤානකරණං තස්සපාපියසකා නිණ්වජ්ඣාරකො සමමුඛාචිනගො ඉමෙ සමථා සමථා, නො යෙභ්බාසසිකා, යෙභ්බාසසිකා සමථො වෙච්ච යෙභ්බාසසිකා ච.

10. සමථ සමථයට තදභාගීයවාරය

ශමරයෝ ශමරයට තදභාගීය වෙති, ශමරයෝ ශමරයට අන්‍යභාගීය වෙත්. කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයට තදභාගීය වෙති, කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයට අන්‍යභාගීය වෙත්.

කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයට කෙසේ තදභාගීය වෙත් ද, කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයට කෙසේ අන්‍යභාගීය වෙත් ද යත් :

1. යෙභ්‍යායසිකාව සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට තස්සපාපියායසිකාවට තිණවත්ථාරකයට අන්‍යභාගීය වේ.

2. සතිවිනය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට තස්සපාපියායසිකාවට තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍යායසිකාවට අන්‍යභාගීය වේ.

3. අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, පටිඤ්ඤාකරණයට තස්ස පාපියායසිකාවට තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍යායසිකාවට සතිවිනයට අන්‍යභාගීය වේ.

4. පටිඤ්ඤාකරණය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, තස්සපාපියායසිකාවට තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍යායසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට අන්‍යභාගීය වේ.

5. තස්සපාපියායසිකාවට සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, තිණවත්ථාරකයට යෙභ්‍යායසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට අන්‍යභාගීය වේ.

6. තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනයට තදභාගීය වෙයි, යෙභ්‍යායසිකාවට සතිවිනයට අමුල්භවිනයට පටිඤ්ඤාකරණයට තස්සපාපියායසිකාවට අන්‍යභාගීය වේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයට තදභාගීය වෙති, මෙසේ කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයට අන්‍යභාගීය වෙත්.

දහවන සමථ සමථයට තදභාගීයවාරය නිමි.

11. සමථසමමුඛාවිනයවාරය

ශමරය සම්මුඛාවිනය වෙයි, සම්මුඛාවිනය ශමරය වෙයි. ශමරය යෙභ්‍යායසිකාව වෙයි, යෙභ්‍යායසිකාව ශමරය වෙයි. ශමරය සතිවිනය වෙයි, සතිවිනය ශමරය වෙයි. ශමරය අමුල්භවිනය වෙයි, අමුල්භවිනය ශමරය වෙයි. ශමරය පටිඤ්ඤාකරණය වෙයි, පටිඤ්ඤාකරණය ශමරය වෙයි. ශමරය තස්සපාපියායසිකාව වෙයි, තස්සපාපියායසිකාව ශමරය වෙයි. ශමරය තිණවත්ථාරකය වෙයි, තිණවත්ථාරකය ශමරය වේ.

1. යෙභ්‍යායසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිනය පටිඤ්ඤාකරණය තස්සපාපියායසිකාව තිණවත්ථාරකය යන මේ ශමරයෝ ශමර වෙති, සම්මුඛාවිනය නො වෙයි. සම්මුඛාවිනය ශමරය ද සම්මුඛාවිනය ද වේ.

2. සතිවිනය අමුල්භවිනය පටිඤ්ඤාකරණය තස්සපාපියායසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යන මේ ශමරයෝ ශමර වෙති, යෙභ්‍යායසිකාව නො වෙයි. යෙභ්‍යායසිකාව ශමරය ද යෙභ්‍යායසිකා ද වේ.

3. අමුලාභිනයො පටිඤ්ඤානකරණං තස්සපාපියාසිකා තිණ්වන්තාරකො සමමුඛාචිනයො යෙභ්බයාසිකා ඉමෙ සමථා සමථා, නො සතිචිනයො. සතිචිනයො සමථො චෙව සතිචිනයො ච.

4. පටිඤ්ඤානකරණං තස්සපාපියාසිකා තිණ්වන්තාරකො සමමුඛාචිනයො යෙභ්බයාසිකා සතිචිනයො ඉමෙ සමථා සමථා. නො අමුලාභිනයො. අමුලාභිනයො සමථො චෙව අමුලාභිනයො ච.

5. තස්සපාපියාසිකා තිණ්වන්තාරකො සමමුඛාචිනයො යෙභ්බයාසිකා සතිචිනයො අමුලාභිනයො ඉමෙ සමථා සමථා, නො පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං සමථො චෙව පටිඤ්ඤානකරණං ඤාච.

6. තිණ්වන්තාරකො සමමුඛාචිනයො යෙභ්බයාසිකා සතිචිනයො අමුලාභිනයො පටිඤ්ඤානකරණං ඉමෙ සමථා සමථා, නො තස්සපාපියාසිකා. තස්සපාපියාසිකා සමථො චෙව තස්සපාපියාසිකා ච.

7. සමමුඛාචිනයො යෙභ්බයාසිකා සතිචිනයො අමුලාභිනයො පටිඤ්ඤානකරණං තස්සපාපියාසිකා ඉමෙ සමථා සමථා, නො තිණ්වන්තාරකො. තිණ්වන්තාරකො සමථො චෙව තිණ්වන්තාරකො ච.

සමථසමමුඛාචිනියවාරොගේ නිට්ඨිතො ජානාදසමො.

12. විනයවාරො

විනයො සමමුඛාචිනයො. සමමුඛාචිනයො විනයො. විනයො යෙභ්බයාසිකා. යෙභ්බයාසිකා විනයො. විනයො සතිචිනයො, සතිචිනයො විනයො. විනයො අමුලාභිනයො, අමුලාභිනයො විනයො. විනයො පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං විනයො. විනයො තස්සපාපියාසිකා. තස්සපාපියාසිකා විනයො. විනයො තිණ්වන්තාරකො. තිණ්වන්තාරකො විනයො.

1. විනයො සියා සමමුඛාචිනයො. සියා න සමමුඛාචිනයො. සමමුඛාචිනයො විනයො චෙව සමමුඛාචිනයො ච.

2. විනයො සියා යෙභ්බයාසිකා. සියා න යෙභ්බයාසිකා. යෙභ්බයාසිකා විනයො චෙව යෙභ්බයාසිකා ච.

3. විනයො සියා සතිචිනයො. සියා න සතිචිනයො. සතිචිනයො විනයො චෙව සතිචිනයො ච.

4. විනයො සියා අමුලාභිනයො. සියා න අමුලාභිනයො. අමුලාභිනයො විනයො චෙව අමුලාභිනයො ච.

5. විනයො සියා පටිඤ්ඤානකරණං. සියා න පටිඤ්ඤානකරණං, පටිඤ්ඤානකරණං විනයො චෙව පටිඤ්ඤානකරණං ඤාච.

3. අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤාකරණය තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛා විනය යෙභ්‍යාසිකාව යන මේ ශමරයෝ ශමර වෙති, සතිවිනය නො වෙයි. සතිවිනය ශමරය ද සතිවිනය ද වේ.

4. පටිඤ්ඤාකරණය තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙභ්‍යාසිකාව සතිවිනය යන මේ ශමරයෝ ශමර වෙති, අමුල්භවිතය නො වෙයි. අමුල්භවිතය ශමරය ද අමුල්භවිතය ද වේ.

5. තස්සපාපියාසිකාව තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙභ්‍යාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය යන මේ ශමරයෝ ශමර වෙති, පටිඤ්ඤාකරණය නො වෙයි. පටිඤ්ඤාකරණය ශමරය ද පටිඤ්ඤාකරණය ද වේ.

6. තිණවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනය යෙභ්‍යාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤාකරණය යන මේ ශමරයෝ ශමර වෙති, තස්සපාපියාසිකාව නො වෙයි. තස්සපාපියාසිකාව ශමරය ද තස්සපාපියාසිකා ද වේ.

7. සම්මුඛාවිනය යෙභ්‍යාසිකාව සතිවිනය අමුල්භවිතය පටිඤ්ඤාකරණය තස්ස පාපියාසිකාව යන මේ ශමරයෝ ශමර වෙති, තිණවත්ථාරකය නො වෙයි. තිණවත්ථාරකය ශමරය ද තිණවත්ථාරකය ද වේ.

එකොළොස්වන සමර සම්මුඛා විනය වාරය නිමි.

12. විනයවාරය

විනය සම්මුඛාවිනය වෙයි, සම්මුඛාවිනය විනය වෙයි. විනය යෙභ්‍යාසිකා වෙයි, යෙභ්‍යාසිකාව විනය වෙයි. විනය සතිවිනය වෙයි, සතිවිනය විනය වෙයි. විනය අමුල්භවිතය වෙයි, අමුල්භවිතය විනය වෙයි. විනය පටිඤ්ඤාකරණය වෙයි, පටිඤ්ඤාකරණය විනය වෙයි. විනය තස්සපාපියාසිකාව වෙයි, තස්සපාපියාසිකාව විනය වෙයි. විනය තිණවත්ථාරකය වෙයි, තිණවත්ථාරකය විනය වේ.

1. විනය කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනය වෙයි, කිසිවිටෙක සම්මුඛාවිනය නො වෙයි. සම්මුඛාවිනය විනය ද සම්මුඛාවිනය ද වේ.

2. විනය කිසිවිටෙක යෙභ්‍යාසිකාව වෙයි, කිසිවිටෙක යෙභ්‍යාසිකාව නො වෙයි. යෙභ්‍යාසිකාව විනය ද යෙභ්‍යාසිකා ද වේ.

3. විනය කිසිවිටෙක සතිවිනය වෙයි, කිසිවිටෙක සතිවිනය නො වෙයි. සති විනය විනය ද සතිවිනය ද වේ.

4. විනය කිසිවිටෙක අමුල්භවිතය වෙයි, කිසිවිටෙක අමුල්භවිතය නො වෙයි අමුල්භවිතය විනය ද අමුල්භවිතය ද වේ.

5. විනය කිසිවිටෙක පටිඤ්ඤාකරණය වෙයි, කිසිවිටෙක පටිඤ්ඤාකරණය නො වෙයි. පටිඤ්ඤාකරණය විනය ද පටිඤ්ඤාකරණය ද වේ.

6. විනයො සියා තස්සපාපියසිකා සියා න තස්සපාපියසිකා, තස්සපාපියසිකා විනයො වෙවි තස්සපාපියසිකා ච.

7. විනයො සියා තිණ්වත්ථාරකො, සියා න තිණ්වත්ථාරකො, තිණ්වත්ථාරකො විනයො වෙවි තිණ්වත්ථාරකො ච

විනයවෘත්ත නිට්ඨිතො ද්වාරදසමො.

13. කුසලවාරො

සමුත්ථානවිනයො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො. යෙහුග්ගසිකා කුසලා අකුසලා අබ්‍යාකතා. සත්ථිවිනයො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො. අමුලුහවිනයො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො, පටිඤ්ඤානකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං, තස්සපාපියසිකා කුසලා අකුසලා අබ්‍යාකතා. තිණ්වත්ථාරකො කුසලො අකුසලො අබ්‍යාකතො.

1. සමුත්ථානවිනයො සියා කුසලො සියා අබ්‍යාකතො. නච්චි සමුත්ථාන විනයො අකුසලො.

2. යෙහුග්ගසිකා සියා කුසලා. සියා අකුසලා. සියා අබ්‍යාකතා.

3. සත්ථිවිනයො සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතො.

4. අමුලුහවිනයො සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතො.

5. පටිඤ්ඤානකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

6. තස්සපාපියසිකා සියා කුසලා. සියා අකුසලා. සියා අබ්‍යාකතා.

7. තිණ්වත්ථාරකො සියා කුසලො. සියා අකුසලො. සියා අබ්‍යාකතො.

විවාදාදිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. අනුච්චාදාදිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. ආපත්තාදිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං. කිම්බාදිකරණං කුසලං අකුසලං අබ්‍යාකතං :

1. විවාදාදිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

2. අනුච්චාදාදිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

3. ආපත්තාදිකරණං සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං. නච්චි ආපත්තාදිකරණං කුසලං.

4. කිම්බාදිකරණං සියා කුසලං. සියා අකුසලං. සියා අබ්‍යාකතං.

කුසලවාරො නිට්ඨිතො භෙරසමො.

6. විනය කිසිවිටෙක තස්සපාපියාසිකාව වෙයි, කිසිවිටෙක තස්සපාපියාසිකාව නොවෙයි. තස්සපාපියාසිකාව විනය ද තස්සපාපියාසිකා ද වේ.

7. විනය කිසිවිටෙක තිණවත්ථාරකය වෙයි, කිසිවිටෙක තිණවත්ථාරකය නො වෙයි. තිණවත්ථාරකය විනය ද තිණවත්ථාරකය ද වේ.

දෙළොස්වන විනයවාරය නිමි.

13. කුලවාරය

සම්මුඛාවිනයය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, යෙහුයාසිකාව කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, සතිවිනය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, අචුළුභවිනය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, පටිඤ්ඤාකරණය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, තස්සපාපියාසිකාව කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, තිණවත්ථාරකය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද යත් :

1. සම්මුඛාවිනය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වෙයි, අකුල වූ සම්මුඛාවිනයයෙක් නැති.

2. යෙහුයාසිකාව කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

3. සතිවිනය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

4. අචුළුභවිනය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

5. පටිඤ්ඤාකරණය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

6. තස්සපාපියාසිකාව කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

7. තිණවත්ථාරකය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

විවාදධිකරණය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, අනුවාදධිකරණය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, ආපත්තාධිකරණය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද, කිච්චාධිකරණය කුල ද අකුල ද අව්‍යාකෘත ද යත් :

1. විවාදධිකරණය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

2. අනුවාදධිකරණය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

3. ආපත්තාධිකරණය කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ. කුල වූ ආපත්තාධිකරණයෙක් නැති.

4. කිච්චාධිකරණය කිසිවිටෙක කුල වෙයි, කිසිවිටෙක අකුල වෙයි, කිසිවිටෙක අව්‍යාකෘත වේ.

තෙළොස්වන කුලවාරය නිමි.

14. යනම්විමරා

[illegible]

2. යන් සතිවිනයෝ ලබති. තන් සම්මුඛාවිනයෝ ලබති. යන් සම්මුඛාවිනයෝ ලබති, තන් සතිවිනයෝ ලබති. න තන් අමුලගිවනයෝ ලබති. න තන් පටිඤ්ඤානකරණෝ ලබති. න තන් තක්කපාපියාසික්කා ලබති. න තන් තිණවන්ථරකෝ ලබති. න තන් ගෙභ්ගාසික්කා ලබති.

3. ගජ අමුලාභිනයෝ ලබනති, තජ සමමුඛාචිනයෝ ලබනති. ගජ සමමුඛාචිනයෝ ලබනති, තජ අමුලාභිනයෝ ලබනති. න තජ පටිඤ්ඤාතකරණං ලබනති. න තජ තිස්සපාපියාසිකා ලබනති. න තජ තිණ්ණිකාලකො ලබනති. න තජ යෙභ්බුග්ගාසිකා ලබනති. න තජ සතිචිනයෝ ලබනති.

4. යන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබන්ති, තන් සමමුඛාවිනයො ලබන්ති. යන් සමමුඛාවිනයො ලබන්ති, තන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබන්ති. න තන් තිස්සපාටියාසිකා ලබන්ති. න තන් තිණ්හිප්පාරකො ලබන්ති. න තන් යෙභ්බයාසිකා ලබන්ති. න තන් සතිවිනයො ලබන්ති. න තන් අමුලනවිනයො ලබන්ති.

5. සත් තසාපාටියාසිකා ලබනි, තත් සමමුඛාවිනගො ලබනි. සත් සමමුඛාවිනගො ලබනි, තත් තසාපාටියාසිකා ලබනි. න තත් තිණ්ණිසාරකො ලබනි. න තත් සෙභුගාසිකා ලබනි. න තත් සති-විනගො ලබනි, න තත් අමුලාචිනගො ලබනි. න තත් පටිඤ්ඤාන-කරණං ලබනි.

6. යන්ත්‍ර නිෂ්පාදිතයෙකිනි, ලබනි, නැත් සම්ප්‍රදායිකයෝ ලබනි. යන්ත්‍ර සම්ප්‍රදායිකයෝ ලබනි, නැත් නිෂ්පාදිතයෝ ලබනි. නිෂ්පාදිතයෙකිනි, ලබනි. නිෂ්පාදිත සම්ප්‍රදායිකයෝ ලබනි. නිෂ්පාදිත අනුප්‍රාප්තිකයෝ ලබනි. නිෂ්පාදිත පරික්ෂකයෝ ලබනි. නිෂ්පාදිත නිෂ්පාදිතයෙකිනි, ලබනි.

7. ගස් ගෙභූයාසිකා, තස් සල්මුබාවිනගො. ගස් සල්මුබාවිනගො, තස් ගෙභූයාසිකා. න තස් සතිවිනගො. න තස් අමුලාවිනගො. න තස් පටිඤ්ඤානකරණං. න තස් තසසපාපියාසිකා. න තස් තිණ්විත්තරකො.

8. යන්ත්‍ර සහිතවේදය, තන්ත්‍ර සම්මුඛවේදය, යන්ත්‍ර සම්මුඛවේදය, තන්ත්‍ර සහිතවේදය. න තන්ත්‍ර අමුල්වේදය. න තන්ත්‍ර පරිභාෂිත-කරණය. න තන්ත්‍ර නිශ්පාදනය. න තන්ත්‍ර නිෂ්පාදනය. න තන්ත්‍ර සංරක්ෂණය. (සම්මුඛවේදය කාතුනලිං-පෙ-.)

14. යකඩවාරය

1. යම් තැනෙක යෙහුයාසිකාව ලැබේ ද එහි සම්මුඛාවන්තය ලැබෙයි යම් තැනෙක සම්මුඛාවන්තය ලැබේ ද එහි යෙහුයාසිකාව ලැබෙයි, එහි සක්විත්තය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්වත්තය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්ස පාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණවත්ථාරකය නො ලැබේ.

2. යම් තැනෙක සක්විත්‍ය ලැබේ ද එහි සම්මුඛවිත්‍ය ලැබෙයි, යම් තැනෙක සම්මුඛවිත්‍ය ලැබේ ද එහි සක්විත්‍ය ලැබෙයි, එහි අභිජ්‍ර්ථවිත්‍ය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාසියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණ වත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙභ්‍රයාසිකාව නො ලැබේ.

3. යම් තැනෙක අමුල්විනය ලැබේ ද එහි සම්මුඛවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛවිනය ලැබේ ද එහි අමුල්විනය ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤානකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණවත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙභ්බාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබේ.

4. යම් තැනෙක පටිඤ්ඤාකරණය ලැබේ ද එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය ලැබේ ද එහි පටිඤ්ඤාකරණය ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියා සිකාව නො ලැබෙයි, එහි තිණුවත්ථාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙඝුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සතිවිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිනය නො ලැබේ.

5. යම් තැනෙක තක්සපාපියාසිකාව ලැබේ ද එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය ලැබේ ද එහි තක්සපාපියාසිකාව ලැබෙයි. එහි නිණවත්පාරකය නො ලැබෙයි, එහි යෙභුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සක්චිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්චිනය නො ලැබෙයි, එහි පටිඤ්ඤතකරණය නො ලැබේ.

6. යම් තැනෙක නිෂ්පාදිතයන්ගේ ලැබේ ද එහි සම්ප්‍රදායිකය ලැබෙයි. යම් තැනෙක සම්ප්‍රදායිකය ලැබේ ද එහි නිෂ්පාදිතයන්ගේ ලැබෙයි, එහි යෙදුම්කරණයන්ගේ ලැබෙයි, එහි සහිතයන්ගේ ලැබෙයි, එහි අභිමතයන්ගේ ලැබෙයි, එහි පරික්ෂණකරණයන්ගේ ලැබෙයි, එහි තත්ත්වයන්ගේ ලැබෙයි.

7. යම් තැනෙක යෙහුයාසිකාව වේ ද එහි සම්මුඛාවිනය වෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය වේ ද එහි යෙහුයාසිකාව වෙයි, එහි ස්ඵටිනය නොවෙයි, එහි අමුල්ව විනය නො වෙයි, එහි පටිඤ්ඤාතකරණය නො වෙයි. එහි තස්සසියාසිකාව නොවෙයි, එහි තිණවත්ථාරකය නො වේ.

8. යම් තැනෙක සක්තිවිනය වේ ද එහි සම්මුඛාවිනය වෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවිනය වේ ද එහි සක්තිවිනය වෙයි, එහි අභිජ්ඣන චිතය නො වෙයි, එහි පටිඤ්ඤාකාරණය නො වෙයි, එහි තස්සසාපියාසිකාව නො වෙයි, එහි තිණුවත්ථාරකය නො වෙයි, එහි යෙභ්භයාසිකාව නො වෙයි, (සම්මුඛාවිනය මුල්කොට . . .)

9. යන් තිණුවන්දරකො, තන් සමුඛාවිනයො යන් සමුඛාවිනයො, තන් තිණුවන්දරකො. න තන් යෙභ්බසාසිකා. න තන් සතිවිනයො. න තන් අමුලාවිනයො. න තන් පරිඤ්ඤානකරණං න තන් තසාපාපියසිකා.

විකිකපෙය්‍යාලං.

යන් වාගේ නිබ්බිතො බුද්ධසමො.

15. සමථ වාරො

1. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව යෙභ්බසාසිකාය ව අධිකරණං වූපසමම්භි, යන් යෙභ්බසාසිකා ලබ්භති. තන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති, යන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති, තන් යෙභ්බසාසිකා ලබ්භති. න තන් සතිවිනයො ලබ්භති. න තන් අමුලාවිනයො ලබ්භති. න තන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති. න තන් තසාපාපියසිකා ලබ්භති. න තන් තිණුවන්දරකො ලබ්භති.

2. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අධිකරණං වූපසමම්භි, යන් සතිවිනයො ලබ්භති, තන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති. යන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති, තන් සතිවිනයො ලබ්භති. න තන් අමුලාවිනයො ලබ්භති න තන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති. න තන් තසාපාපියසිකා ලබ්භති. න තන් තිණුවන්දරකො ලබ්භති, න තන් යෙභ්බසාසිකා ලබ්භති.

3. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව අමුලාවිනයෙන ව අධිකරණං වූපසමම්භි, යන් අමුලාවිනයො ලබ්භති, තන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති. යන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති, තන් අමුලාවිනයො ලබ්භති. න තන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති. න තන් තසාපාපියසිකා ලබ්භති. න තන් තිණුවන්දරකො ලබ්භති. න තන් යෙභ්බසාසිකා ලබ්භති. න තන් සතිවිනයො ලබ්භති.

4. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව පරිඤ්ඤානකරණෙන ව අධිකරණං වූපසමම්භි, යන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති, තන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති. යන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති, තන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති. න තන් තසාපාපියසිකා ලබ්භති. න තන් තිණුවන්දරකො ලබ්භති. න තන් යෙභ්බසාසිකා ලබ්භති. න තන් සතිවිනයො ලබ්භති. න තන් අමුලාවිනයො ලබ්භති.

5. යසම් සමයෙ සමුඛාවිනයෙන ව තසාපාපියසිකාය ව අධිකරණං වූපසමම්භි, යන් තසාපාපියසිකා ලබ්භති, තන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති. යන් සමුඛාවිනයො ලබ්භති, තන් තසාපාපියසිකා ලබ්භති. න තන් තිණුවන්දරකො ලබ්භති. න තන් යෙභ්බසාසිකා ලබ්භති. න තන් සතිවිනයො ලබ්භති. න තන් අමුලාවිනයො ලබ්භති. න තන් පරිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති.

9. යම් තැනෙක නිෂ්චයාත්මකය වේ ද එහි සම්මුඛාවේණිය වෙයි. යම් තැනෙක සම්මුඛාවේණිය වේ ද එහි නිෂ්චයාත්මකය වෙයි, එහි යෙහෙයාසිකාව නො වෙයි. එහි සක්විතය නො වෙයි, එහි අමුල්භවිතය නො වෙයි, එහි පරිඤ්ඤාකරණය නො වෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො වේ.

වත්තපෙයාල යි

තුණ්ඩවත යත්තවාරය නිමි.

15. සමාජවාදය

1. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවේණියෙන් ද යෙහෙයාසිකායෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි යෙහෙයාසිකාව ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවේණිය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවේණිය ලැබේ නම් එහි යෙහෙයාසිකාව ලැබෙයි, එහි සක්විතය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිතය නො ලැබෙයි, එහි පරිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චයාත්මකය නො ලැබේ.

2. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවේණියෙන් ද සක්විතයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි සක්විතය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවේණිය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවේණිය ලැබේ නම් එහි සක්විතය ලැබෙයි. එහි අමුල්භවිතය නො ලැබෙයි, එහි පරිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චයාත්මකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහෙයාසිකාව නො ලැබේ.

3. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවේණියෙන් ද අමුල්භවිතයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි අමුල්භවිතය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවේණිය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවේණිය ලැබේ නම් එහි අමුල්භවිතය ලැබෙයි, එහි පරිඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චයාත්මකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහෙයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සක්විතය නො ලැබේ.

4. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවේණියෙන් ද පරිඤ්ඤාකරණයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි පරිඤ්ඤාකරණය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවේණිය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවේණිය ලැබේ නම් එහි පරිඤ්ඤාකරණය ලැබෙයි. එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි නිෂ්චයාත්මකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහෙයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සක්විතය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිතය නො ලැබේ.

5. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවේණියෙන් ද තස්සපාපියාසිකාවෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි තස්සපාපියාසිකාව ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවේණිය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවේණිය ලැබේ නම් එහි තස්සපාපියාසිකාව ලැබෙයි. එහි නිෂ්චයාත්මකය නො ලැබෙයි, එහි යෙහෙයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සක්විතය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිතය නො ලැබෙයි, එහි පරිඤ්ඤාකරණය නො ලැබේ.

6. යහමිං සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ච තිණවත්ථාරකෙන ච අභිකරණං වුපසමිති, යත් තිණවත්ථාරකො ලබ්භති, තත් සමමුඛාවිනයො ලබ්භති. යත් සමමුඛා විනයො ලබ්භති, තත් තිණවත්ථාරකො ලබ්භති. න තත් යෙභුසාසිකා ලබ්භති. න තත් සතිවිනයො ලබ්භති. න තත් අමුල්ලාවිනයො ලබ්භති. න තත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබ්භති. න තත් තස්සපාපියාසිකා ලබ්භති.

සමථවිවාහෙ නිට්ඨිතො පණ්ණරසමො.

16. සංසථවිවාහරො

අභිකරණනති වා සමථාති වා ඉමෙ ධම්මා සංසථා උදුහු විසංසථා, ලබ්භා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිතා විනිබ්භුජිතා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුනති :

අභිකරණනති වා සමථාති වා ඉමෙ ධම්මා විසංසථා, නො සංසථා. ලබ්භා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිතා විනිබ්භුජිතා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුනති, සො මා හෙවන්තිස්ස වචනියො. අභිකරණනති වා සමථාති වා ඉමෙ ධම්මා සංසථා නො විසංසථා. න ච ලබ්භා¹ ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිතා විනිබ්භුජිතා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුං. තං කිස්ස හෙතු : නහු වුත්තං හගවතා “වත්තාරිමානි හික්ඛවෙ අභිකරණානි, සත්ත සමථා. අභිකරණා සමපෙති සමමනති. සමථා අභිකරණෙති සමමනති”ති. ඵලං ඉමෙ ධම්මා සංසථා නො විසංසථා නො ච ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං විනිබ්භුජිතා විනිබ්භුජිතා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙතුනති.

සංසථවිවාහෙ නිට්ඨිතො සොලසමො.

17. සමමතිවිවාහරො

විවාදාභිකරණං කතීති සමපෙති සමමති, අනුවාදාභිකරණං කතීති සමපෙති සමමති, ආපත්තාභිකරණං කතීති සමපෙති සමමති, කිව්වාධිකරණං කතීති සමපෙති සමමති :

1. විවාදාභිකරණං ද්විති සමපෙති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුසාසිකාය ව.

2. අනුවාදාභිකරණං චතුති සමපෙති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුල්ලාවිනයෙන ව තස්සපාපියාසිකාය ව.

3. ආපත්තාභිකරණං තීති සමපෙති සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

4. කිව්වාධිකරණං එකෙන සමපෙන සමමති : සමමුඛාවිනයෙන.

1. නො ව. ලබ්භා - ම.ජ.සං.

6. යම් කලෙක්හි සම්මුඛාවිනයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් ද අධිකරණය සන්තිදේ නම් යම් තැනෙක්හි තිණුවත්ථාරකය ලැබේ නම් එහි සම්මුඛාවිනය ලැබෙයි. යම් තැනෙක්හි සම්මුඛාවිනය ලැබේ නම් එහි තිණුවත්ථාරකය ලැබෙයි. එහි යෙභුයාසිකාව නො ලැබෙයි, එහි සත්ථිනය නො ලැබෙයි, එහි අමුල්භවිතය නො ලැබෙයි, එහි පච්ඤ්ඤාකරණය නො ලැබෙයි, එහි තස්සපාපියාසිකාව නො ලැබේ.

පසළොස්වන සමට්ඨවාරය නිමි.

16. සංඝට්ඨවාරය

අධිකරණයැ යි භෝ ශමරයැ යි භෝ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වූවෝ ද නොහොත් අමිශ්‍ර වූවෝ ද, බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට ලැබේ ද යත් :

“අධිකරණයැ යි භෝ ශමරයැ යි භෝ මේ ධර්මයෝ අමිශ්‍ර වෙති, මිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට ලැබේ” යැයි (යමෙක් කියා නම්) හේ ‘මෙසේ නභමක් කිය’ යි කියයුතු වන්නේය. අධිකරණයැ යි භෝ ශමරයැ යි භෝ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වෙති. අමිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණ වන්නට නො ලැබේ. කවර හෙයින්ද යත් : භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීසින් “මහණෙනි, මේ අධිකරණ සතරෙක, ශමර සතෙක, අධිකරණයෝ ශමරයෙන් සන්තිදෙති, ශමරයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙත්.” යයි වදරණ ලද්දේ නො වේ ද, මෙසේ මේ ධර්මයෝ මිශ්‍ර වෙති, අමිශ්‍ර නො වෙත්. බෙදුලමින් මේ ධර්මයන්ගේ නානාත්වය පණවන්නට නො ලැබේ මැ යි.

සොළොස්වන සංඝට්ඨවාරය නිමි.

17. සමමතිවාරය

විවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද, කිව්වාධිකරණය කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් දැයි දෙ ශමරයෙන් සන්තිදෙයි.

2. අනුවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද සත්ථිනයෙන් ද අමුල්භවිතයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමරයෙන් සන්තිදෙයි.

3. ආපත්තාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමරයෙන් සන්තිදෙයි.

4. කිව්වාධිකරණය සම්මුඛාවිනය සභිබ්බාත එක් මැ ශමරයෙන් සන්තිදේ.

1. විවෘතවිකල්පය ද අනුප්‍රාප්තිකල්පය ද කෙතෙක් ඔබටයෙන් සන්තීදේ ද යත් : විවෘතවිකල්පය ද අනුප්‍රාප්තිකල්පය ද සම්මුඛවිකල්පයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සති විකල්පයෙන් ද අමුල්විකල්පයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද සි පස් ඔබටයෙන් සන්තීදේ.

2. විවෘතකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තියෝද ද යත් : විවෘතකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දෙසි සිවු ශමථයෙන් සන්තියෝද.

3. විවෘතකරණය ද කිව්වාකරණය ද කෙතෙක් ශමායෙන් සත්තිලේ ද යත් : විවෘතකරණය ද කිව්වාකරණය ද සම්මුඛාවිතයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි ලේ ශමායෙන් සත්තිලේ.

4. අනුවාදකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් සන්නිෂේද්‍ය යත් : අනුවාදකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුළිභවනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාරාධියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි ඡට්‍ශම්භවයෙන් සන්නිෂේද්‍ය.

5. අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ගෙවපයන් සන්තිදේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිතයෙන් ද සතිවිතයෙන් ද අමුල්ග යත් : අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිතයෙන් ද සතිවිතයෙන් ද අවිතයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දෙව් සිවු ගෙවපයන් සන්තිදේ.

6. ආපත්තාධිකරණය ද කිවිවාධිකරණය ද කෙතෙක් ගම්පහෙන් සන්තිදේ ද යත් : ආපත්තාධිකරණය ද කිවිවාධිකරණය ද සම්මුඛවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද නිණවිත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ගම්පහෙන් සන්තිදේ.

7. විවෘද්ධීකරණය ද අනුවෘද්ධීකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද ශතකයක් ශතකයෙන් සන්තිලේ ද යත් : විවෘද්ධීකරණය ද අනුවෘද්ධීකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සම්මුඛා චිත්තයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිචිතයෙන් ද අමුල්භාවිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් ද සි සප්ත ශතකයෙන් සන්තිලේ.

8. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කිවිවාධිකරණය ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කිවිවාධිකරණය ද සම්මුඛා විනයෙන් ද යෙභුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකා යෙන් දයි සස් ශම්භවයෙන් සන්තිදේ.

9. අනුවාදිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද නෙතෙක් ශමර්
යෙන් සන්තිරේ ද යත් : අනුවාදිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද
සම්මුඛාචිතයෙන් ද සම්චිතයෙන් ද අමුල්භවිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්ස
පාපියාධිකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දයි ඡට් ශමර්යෙන් සන්තිරේ.

10. විවාදාධිකරණයෙහි අනුවාදාධිකරණයෙහි ආපතනාධිකරණයෙහි කිව්වාධිකරණයෙහි කනිති සමපේති සමමතී : විවාදාධිකරණයෙහි අනුවාදාධිකරණයෙහි ආපතනාධිකරණයෙහි කිව්වාධිකරණයෙහි සත්තති සමපේති සමමතී : සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව තිණ්වජාරකෙන ව.

සමමතීවාරො¹ නිවසිනො සතනරසගමො.

18. සමමතී න සමමතීවාරො

විවාදාධිකරණං කනිති සමපේති සමමතී, කනිති සමපේති න සමමතී, අනුවාදාධිකරණං -පෙ- ආපතනාධිකරණං -පෙ- කිව්වාධිකරණං කනිති සමපේති සමමතී : කනිති සමපේති න සමමතී :

1. විවාදාධිකරණං ද්විති සමපේති සමමතී : සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව. පඤ්ඤාති සමපේති න සමමතී : සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව තිණ්වජාරකෙන ව.

2. අනුවාදාධිකරණං චතුති සමපේති සමමතී : සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව. තිති සමපේති න සමමතී : යෙභුග්ගසිකාය ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව.

3. ආපතනාධිකරණං තිති සමපේති සමමතී : සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව, චතුති සමපේති න සමමතී : යෙභුග්ගසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව.

4. කිව්වාධිකරණං එකෙන සමපේත සමමතී : සමමුඛාවිනයෙන. ඡති සමපේති න සමමතී : යෙභුග්ගසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව තිණ්වජාරකෙන ව.

5. විවාදාධිකරණයෙහි අනුවාදාධිකරණයෙහි කනිති සමපේති සමමතී : කනිති සමපේති න සමමතී : විවාදාධිකරණයෙහි අනුවාදාධිකරණයෙහි පඤ්ඤාති සමපේති සමමතී : සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව. ද්විති සමපේති න සමමතී : පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව.

12. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි සථත ශමථයෙන් සන්තිදේ.

සකළොස්වන සමමතීවාරය නිමි.

18. සමමතී න සමමතීවාරය

විවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, අනුවාදාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, ආපත්තාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද, කිව්වාධිකරණය කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි ද ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් සන්තිදේ. යෙහුයාසිකායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

4. කිව්වාධිකරණය සම්මුඛාවිනයසඨධාන ඵත් මැ ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි ඡව ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

5. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි ද ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

6. විවෘද්ධීකරණයට ආපත්තාධිකරණයට කැනීහි සමපේති සම්මතය : කැනීහි සමපේති න සම්මතය : විවෘද්ධීකරණයට ආපත්තාධි-කරණයට වතුහි සමපේති සම්මතය : සමලබාවිනයෙන ව යෙභුයස-යිකාය ව පවසන්නාකරණෙන ව තිණවන්තරකෙන ව. නීති සමපේති න සම්මතය : සතිවිනයෙන ව අග්ලනවිනයෙන ව නය්පාපියසයිකාය ව.

7. විවාදාත්මක කරුණක්ද කිව්වායි කිරුණක්ද කනිනි සමපේති සමවනනි : කනිනි සමපේති න සමවනනි : විවාදාත්මක කරුණක්ද කිව්වායි කිරුණක්ද ද්විතීය සමපේති සමවනනි : සමමුඛ, විනාශය ව යෙහුයාසිකාය ව පසුබිති සමපේති න සමවනනි : සතිවිනාශය ව අමුල්ලවිනාශය ව පරික්කරණ-කරුණය ව නසාපාපියාසිකාය ව ක්ෂණික, රකොන ව.

8. අනුවාදිකරණයට අපතොසිකරණයට කනිසි සමපේති සම්මතය: කනිසි සමපේති න සම්මතය: අනුවාදිකරණයට අපතොසිකරණයට ජනි සමපේති සම්මතය: සම්මුඛාචිතයෙන ව සතිචිතයෙන ව අමුලභචිතයෙන ව පටිසංඝරාකරණෙන ව තසපාසියසකාය ව, තිණවජ්ජාරකෙන ව. එකෙන සමපේති න සම්මතය. යෙහුයසිකාය.

9. අනුවාදාධිකරණයට කිව්වා, ධිකරණයට කනිනි සමපේති සමමනනි : කනිනි සමපේති න සමමනනි : අනුවාදාධිකරණයට කිව්වා, ධිකරණයට වතුනි සමපේති සමමනනි : සමමුඛාවිනයෙන ව සනිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව නසාපාපියාවකාය ව. තිනි සමපේති න සමමනනි : යෙහායසිකාය ව පවසාසුභකරණෙන ව තිණවත්තරකෙන ව.

10. අපනතාධිකරණයට කිව්‍යාධිකරණයට කනිති සමරෙහි සමවනනි : කනිති සමරෙහි න සමවනනි : අපනතාධිකරණයට කිව්‍යාධිකරණයට නිති සමරෙහි සමවනනි : සමුඛාවිනයෙන ව පරිකුණනකරණෙන ව නිණවිතාරකෙන ව. වනුහි සමරෙහි න සමවනනි : යෙහුයසිකාය ව සනිවනයෙන ව අමුලාවනයෙන ව නසාපාපියසසිකාය ව.

11. විවාදාධිකරණයේ අනුවාදාධිකරණයේ ආපත්තාධිකරණයේ කෘති සමපෙති සම්මතයි; කෘති සමපෙති න සම්මතයි; විවාදාධිකරණයේ අනුවාදාධිකරණයේ ආපත්තාධිකරණයේ සත්‍ය සමපෙති සම්මතයි; සමමුඛාවිනයෙන් ව යෙහුග්‍රන්ථය ව සතිවිනයෙන් ව අමුලාවිනයෙන් ව පටිසංස්කරණයෙන් ව ත්‍යාගාධිකරණයෙන් ව.

12. විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට කනිසි සම්පේති සම්මතය : කනිසි සම්පේති හා සම්මතය : විවාදාධිකරණයට අනුවාදාධිකරණයට කිව්වාධිකරණයට පසුති සම්පේති සම්මතය : සම්මුඛාවිනායෙන ව යෙහුයාසිකාය ව සතිවිනායෙන ව අමුලුභවනායෙන ව තසාපාපියාසිකාය ව, දවිති සම්පේති හා සම්මතය : පරිකුසුතකරණෙන ව තිණවිතාරකෙන ව.

6. විවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් සන්නිදේ ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් නො සන්නිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද පවිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවන්ථාරකයෙන් ද සිවු ශම්භවයෙන් සන්නිදෙයි. සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද සිවු තුන් ශම්භවයෙන් නො සන්නිදේ.

7. විවෘද්ධීකරණය ද කිවිවාදීකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්නිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්නිදේ ද යත් : විවෘද්ධීකරණය ද කිවිවාදීකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයයිකායෙන් දැයි දේ ශමථයෙන් සන්නිදේයි. සතිවිනයෙන් ද අමුල්විනයෙන් ද පවිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියායිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි පස් ශමථයෙන් නො සන්නිදේ.

8. අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි ඡට් ශමථයෙන් සන්තිදෙයි, යෙභ්බාසිකාසධිබ්බාස ඵත් මැ ශමථයෙන් නො සන්තිදේ.

9. අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමාපයෙන් සන්තිලේ ද, කෙතෙක් ශමාපයෙන් නො සන්තිලේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවතයෙන් ද සකිව්තයෙන් ද අමුළ්භව්තයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දැයි සිවු ශමාපයෙන් සන්තිලේයි. යෙභ්බාසිකායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරක යෙන් දැයි තුන් ශමාපයෙන් නො සන්තිලේ.

10. ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමථයෙන් සත්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමථයෙන් නො සත්තිදේ ද යත් : ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන් ශමථයෙන් සත්තිදෙයි. යෙභ්බයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියා සිකායෙන් දැයි සිවු ශමථයෙන් නො සත්තිදේ.

11. විවෘතභාවය ද අනුභවිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශම්භවයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : විවෘතභාවය ද අනුභවිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද සම්මුඛවිනයෙන් ද යෙභ්‍යාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද නිශ්චිත්ථාකයෙන් ද සි සප්ත ශම්භවයෙන් සන්තිදේ.

12. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කිවිවාධිකරණය ද කෙතෙක් ශම්භවයෙන් සත්තිදේ ද, කෙතෙක් ශම්භවයෙන් නො සත්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද කිවිවාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙභ්‍යාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්ව විනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් දයි පස් ශම්භවයෙන් සත්තිදෙයි. පටිඤ්ඤා කරණයෙන් ද නිඤ්ඤාත්ථාරකයෙන් දයි ශ්‍රෙශ්ඨමයෙන් නො සත්තිදේ.

13. අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීවචාධිකරණයෙහි කන්ති සමපේති සමමනති : කන්ති සමපේති න සමමනති : අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීවචාධිකරණයෙහි ඡති සමපේති සමමනති : සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව පරිඤ්ඤානකරණෙන ව තසසපාපියසසකාය ව තිණවජ්ඣාරකෙන ව. එකෙන සමපේත න සමමනති : යෙභ්බසසකාය.

14. විචාදාධිකරණයෙහි අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීවචාධිකරණයෙහි කන්ති සමපේති සමමනති : කන්ති සමපේති න සමමනති : විචාදාධිකරණයෙහි අනුචාදාධිකරණයෙහි ආපනතාධිකරණයෙහි කීවචාධිකරණයෙහි සහතති සමපේති සමමනති : සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභ්බසසකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලාභිනයෙන ව පරිඤ්ඤානකරණෙන ව තසසපාපියසසකාය ව තිණවජ්ඣාරකෙන ව.

සමමති න සමමති වාරො නිට්ඨිතො අට්ඨාරසමො.

19. සමථාධිකරණවාරො

සමථා සමපේති සමමනති. සමථා අධිකරණෙති සමමනති. අධිකරණා සමපේති සමමනති අධිකරණා අධිකරණෙති සමමනති :

සියා සමථා සමපේති සමමනති. සියා සමථා සමපේති න සමමනති. සියා සමථා අධිකරණෙති සමමනති. සියා සමථා අධිකරණෙති න සමමනති. සියා අධිකරණා සමපේති සමමනති. සියා අධිකරණා සමපේති න සමමනති. සියා අධිකරණා අධිකරණෙති සමමනති. සියා අධිකරණා අධිකරණෙති න සමමනති.

(I)

කථං සියා සමථා සමපේති සමමනති, කථං සියා සමථා සමපේති න සමමනති :

යෙභ්බසසකා සමමුඛාවිනයෙන සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලාභිනයෙන න සමමති. පරිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති. තසසපාපියසසකාය න සමමති.

සතිවිනයො සමමුඛාවිනයෙන සමමති. අමුලාභිනයෙන න සමමති. පරිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති, තසසපාපියසසකාය න සමමති. තිණවජ්ඣාරකෙන න සමමති. යෙභ්බසසකාය න සමමති.

අමුලාභිනයො සමමුඛාවිනයෙන සමමති. පරිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති. තසසපාපියසසකාය න සමමති. තිණවජ්ඣාරකෙන න සමමති. යෙභ්බසසකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති.

පරිඤ්ඤානකරණං සමමුඛාවිනයෙන සමමති. තසසපාපියසසකාය න සමමති. තිණවජ්ඣාරකෙන න සමමති. යෙභ්බසසකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලාභිනයෙන න සමමති.

13. අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමරයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි ඡව ශමරයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකාසධිඛාත ඵක්මැ ශමරයෙන් නො සන්තිදේ.

14. විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද කෙතෙක් ශමරයෙන් සන්තිදේ ද, කෙතෙක් ශමරයෙන් නො සන්තිදේ ද යත් : විවාදාධිකරණය ද අනුවාදාධිකරණය ද ආපත්තාධිකරණය ද කිව්වාධිකරණය ද සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අමුල්භවිනයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි සප්ත ශමරයෙන් සන්තිදේ.

අටළොස්වන සම්මති නසම්මති වාරය නිමි.

19. සමාධිකරණ චාරය

ශමරයේ ශමරයෙන් සන්තිදෙත් ද, ශමරයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙත් ද, අධිකරණයේ ශමරයෙන් සන්තිදෙත් ද, අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙත් ද යත් :

කිසිවිටෙක ශමරයේ ශමරයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක ශමරයේ ශමරයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක ශමරයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක ශමරයේ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමරයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශමරයෙන් නො සන්තිදෙත්. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. කිසිවිටෙක අධිකරණයේ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්.

(I)

කිසිවිටෙක ශමරයේ ශමරයෙන් කෙසේ සන්තිදෙත් ද, කිසිවිටෙක ශමරයේ ශමරයෙන් කෙසේ නො සන්තිදෙත් ද යත් :

යෙහුයාසිකාව සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදේ.

සතිවිනය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදේ.

අමුල්භවිනය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදේ.

පටිඤ්ඤාකරණය සම්මුඛාවිනයෙන් සන්තිදෙයි. තස්සපාපියාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. තිණවත්ථාරකයෙන් නො සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් නො සන්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සන්තිදේ. අමුල්භවිනයෙන් නො සන්තිදේ.

තක්ෂ්‍යපාපියාසිකා සමූහවිනයෙන සමමති. තිණවිජාරකෙන න සමමති. යෙභ්‍යාසසිකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලුභවිනයෙන න සමමති. පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති.

තිණවිජාරකො සමූහවිනයෙන සමමති. යෙභ්‍යාසසිකාය න සමමති. සතිවිනයෙන න සමමති. අමුලුභවිනයෙන න සමමති. පටිඤ්ඤානකරණෙන න සමමති. තක්ෂ්‍යපාපියාසිකාය න සමමති.

එවං සියං සමථා සමපේති සමමනති. එවං සියං සමථා සමපේති න සමමනති.

(2)

කථං සියං සමථා අධිකරණෙති සමමනති, කථං සියං සමථා අධිකරණෙති න සමමනති :

සමූහවිනයො විවාදාධිකරණෙන න සමමනති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

යෙභ්‍යාසසිකා විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

සතිවිනයො විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

අමුලුභවිනයො විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

පටිඤ්ඤානකරණං විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

තක්ෂ්‍යපාපියාසිකා විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

තිණවිජාරකො විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිච්චාධිකරණෙන සමමති.

එවං සියං සමථා අධිකරණෙති සමමනති. එවං සියං සමථා අධිකරණෙති න සමමනති.

(3)

කථං සියං අධිකරණා සමපේති සමමනති, කථං සියං අධිකරණා සමපේති න සමමනති.

විවාදාධිකරණං සමූහවිනයෙන ව යෙභ්‍යාසසිකාය ව සමමති. සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තක්ෂ්‍යපා-පියාසිකාය ව තිණවිජාරකෙන ව න සමමති.

කිණුවත්ථාරකය සම්මුඛාවිනයෙන් සත්තිදෙයි. යෙභුයායිකායෙන් නො සත්තිදෙයි. සතිවිනයෙන් නො සත්තිදෙයි. අමුල්භවිනයෙන් නො සත්තිදෙයි. පටිඤ්ඤාකාරණයෙන් නො සත්තිදෙයි. තස්සපාටියායිකායෙන් නො සත්තිදේ. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයෙන් සත්තිදෙති. මෙසේ කිසිවිටෙක ශමරයෝ ශමරයෙන් නො සත්තිදෙත්.

(2)

(3)

කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශම්ප්‍රයෙන් කෙරේ සන්නිදේන් ද, කිසිවිටෙක අධිකරණයේ ශම්ප්‍රයෙන් කෙරේ නො සන්නිදේන් ද යත් : විවාදාධිකරණය සම්මුතා විනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් ද සන්නිදේයි. සතිවිනයෙන් ද අමුත්තවිනයෙන් ද පටිකේඛුකකරණයෙන් ද තස්සපාසියාසිකායෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්නිදේ.

අනුවාදකරණය සම්මුඛවිනයෙන් ව සතිවිනයෙන් ව අමුලුන-
විනයෙන් ව ත්‍යාගපාපියසිකාය ව සම්මති. යෙහෙයසිකාය ව
පටිඤ්ඤාකරණෙන් ව තිණවත්තාරකෙන් ව න සම්මති.

ආපතනාධිකරණය සම්මුඛවිනයෙන් ව පටිඤ්ඤාකරණෙන් ව
තිණවත්තාරකෙන් ව සම්මති. යෙහෙයසිකාය ව සතිවිනයෙන් ව අමුලුන-
විනයෙන් ව ත්‍යාගපාපියසිකාය ව න සම්මති.

ක්ඛවාධිකරණය සම්මුඛවිනයෙන් සම්මති. යෙහෙයසිකාය ව සති-
විනයෙන් ව අමුලුනවිනයෙන් ව පටිඤ්ඤාකරණෙන් ව ත්‍යාගපාපිය-
සිකාය ව තිණවත්තාරකෙන් ව න සම්මති.

ඵලං සියා අධිකරණය සම්මෙති සම්මතයි. ඵලං සියා අධිකරණ-
සම්මෙති න සම්මතයි.

(4)

කථං අධිකරණය අධිකරණෙති සම්මතයි, කථං සියා අධිකරණ-
අධිකරණෙති න සම්මතයි.

විවාදකරණය විවාදකරණෙන් න සම්මති. අනුවාදකරණෙන්
න සම්මති. ආපතනාධිකරණෙන් න සම්මති. ක්ඛවාධිකරණෙන් සම්මති.

අනුවාදකරණය විවාදකරණෙන් න සම්මති. අනුවාදකර-
ණෙන් න සම්මති. ආපතනාධිකරණෙන් න සම්මති. ක්ඛවාධිකරණෙන්
සම්මති.

ආපතනාධිකරණය විවාදකරණෙන් න සම්මති. අනුවාදකර-
ණෙන් න සම්මති. ආපතනාධිකරණෙන් න සම්මති. ක්ඛවාධිකරණෙන්
සම්මති.

ක්ඛවාධිකරණය විවාදකරණෙන් න සම්මති. අනුවාදකරණෙන්
න සම්මති. ආපතනාධිකරණෙන් න සම්මති. ක්ඛවාධිකරණෙන් සම්මති.

ඵලං සියා අධිකරණය අධිකරණෙති සම්මතයි. ඵලං සියා අධි-
කරණය අධිකරණෙති න සම්මතයි.

ඡපි සම්ථා වත්තාඤ්චි අධිකරණය සම්මුඛවිනයෙන් සම්මතයි.
සම්මුඛවිනයෙන් න කෙනච්චි සම්මති.

සමථාධිකරණදාරො හිට්ඨිතො ඵකුනවිසතිමො.

20. සමූහවාදනවාරො

1. විවාදකරණය වතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණ-
සමූහවාදෙති : විවාදකරණය වතුත්තං අධිකරණානං න කතමං
අධිකරණය සමූහවාදෙති. අපි ව විවාදකරණපට්ඨය, වත්තාඤ්චි
අධිකරණය ජායනත්. සථාකථං විය : ඉධ භික්ඛු විවදනති ධම්මොති චා
අධම්මොති චා විනයොති චා අවිනයොති චා භාසිතං ලපිතං තථා-
ගතෙනාති චා අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති චා, අචිණ්ණං

අනුවාදාධිකරණය සම්ප්‍රබාවිතයෙන් ද සතිවිතයෙන් ද අමුල්භවිතයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්තිදේ.

ආපත්තාධිකරණය සම්ප්‍රබාවිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් ද සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සතිවිතයෙන් ද අමුල්භවිතයෙන් ද තස්ස පාපියාසිකායෙන් ද නො සන්තිදේ.

කිච්චාධිකරණය සම්ප්‍රබාවිතයෙන් සන්තිදෙයි. යෙහුයාසිකායෙන් ද සති විතයෙන් ද අමුල්භවිතයෙන් ද පටිඤ්ඤාකරණයෙන් ද තස්සපාපියාසිකායෙන් ද තිණුවත්ථාරකයෙන් ද නො සන්තිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ ඔමථයෙන් සන්තිදෙත්. මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ ඔමථයෙන් නො සන්තිදෙත්.

(4)

කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් කෙසේ සන්තිදෙත් ද, කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් කෙසේ නො සන්තිදෙත් ද යත් :

විවාදාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

අනුවාදාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

ආපත්තාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

කිච්චාධිකරණය විවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. අනුවාදාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. ආපත්තාධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙයි. කිච්චාධිකරණයෙන් සන්තිදේ.

මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් සන්තිදෙති. මෙසේ කිසිවිටෙක අධිකරණයෝ අධිකරණයෙන් නො සන්තිදෙත්.

ඔමථයෝ සදෙන ද අධිකරණයෝ සතර දෙන ද සම්ප්‍රබාවිතයෙන් සන්තිදෙති. සම්ප්‍රබාවිතය කිසිවෙකින් නො සන්තිදේ.

එකුන්විසිවන සමපාධිකරණවාරය නිමි.

20. සමූපයාපනවාරය

1. විවාදාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කවර අධිකරණයක් උපදවා ද, විවාදාධිකරණය සිවුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් විවාදාධිකරණය හේතුකොට සිවුවැදුරුම් අධිකරණයෝ උපදිත් ඒ කෙසේ යැ යත් : මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුඤ්ඤා ධර්මයැ යි හෝ අධර්මයැ යි හෝ විනය යැයි හෝ අවිනය යැයි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරණ ලද යැ ප්‍රකාශ කරණ ලද්දි හෝ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් නො වදරණ ලද යැ ප්‍රකාශ නො කරණ ලද්දි හෝ

තථාගතෙනාති වා අනාච්ඡිණං තථාගතෙනාති වා, පඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති වා අපඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති වා, ආපතනීති වා අනාපතනීති වා, ලුත්තාපතනීති වා, ගරුකාපතනීති වා, සාවගෙසා-පතනීති වා අනවගෙසාපතනීති වා, දුට්ඨලාපතනීති වා අදුට්ඨලාපතනී වා. යං තත්ථ සංකප්පං කලහො විග්ගහො විවාදො නානාචාදො අඤ්ඤාථා-වාදො විපට්ඨයතාය වොහාඤ්ඤ මෙධයං ඉදං වුට්ඨති විවාදාදිකරණං. විවාදාදිකරණෙ සංකප්පං විවදති, විවාදාදිකරණං. විවදමානො අනුචදති, අනුචාදාදිකරණං, අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනීයා සංකප්පං කම්මං කරොති, කිම්බාදිකරණං. එවං විවාදාදිකරණපට්ඨයා චතතාඤ්ඤ අදිකරණා ජායනති.

2. අනුචාදාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං කතමං අදිකරණං සමුඛාපෙති, අනුචාදාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං න කතමං අදිකරණං සමුඛාපෙති, අපි ච අනුචාදාදිකරණපට්ඨයා චතතාඤ්ඤ අදිකරණා ජායනති. යථාකථං වීය : ඉධ භික්ඛු භික්ඛුං අනුචදන්ති: සීලවිපතනීයා වා, ආචාරවිපතනීයා වා, දිට්ඨිවිපතනීයා වා, ආජීව-විපතනීයා වා, යො තත්ථ අනුචාදො අනුචදනා අනුලපනා අනුගණනා අනුගම්පවිකතා අභිබ්බසාසනා අනුබලපාදනං, ඉදං වුට්ඨති අනු-චාදාදිකරණං. අනුචාදාදිකරණෙ සංකප්පං විවදති, විවාදාදිකරණං. විවාදමානො අනුචදති, අනුචාදාදිකරණං. අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනීයා සංකප්පං කම්මං කරොති, කිම්බාදිකරණං. එවං අනුචාදාදිකරණපට්ඨයා චතතාඤ්ඤ අදිකරණා ජායනති.

3. ආපතනාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං කතමං අදිකරණං සමුඛාපෙති : ආපතනාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං න කතමං අදිකරණං සමුඛාපෙති. අපි ච ආපතනාදිකරණපට්ඨයා චතතාඤ්ඤ අදිකරණා ජායනති. යථාකථං වීය : පඤ්ඤාපි ආපතනිකතනි: සත්තපි ආපතනිකතනි: ආපතනාදිකරණං. ඉදං වුට්ඨති ආපතනාදිකරණං. ආපතනාදිකරණෙ සංකප්පං විවදති, විවාදාදිකරණං. විවදමානො අනු-චදති, අනුචාදාදිකරණං. අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනා-දිකරණං. තාය ආපතනීයා සංකප්පං කම්මං කරොති, කිම්බාදිකරණං. එවං ආපතනාදිකරණපට්ඨයා චතතාඤ්ඤ අදිකරණා ජායනති.

4. කිම්බාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං කතමං අදිකරණං සමුඛාපෙති, කිම්බාදිකරණං චතුත්තං අදිකරණානං න කතමං අදිකරණං සමුඛාපෙති. අපි ච කිම්බාදිකරණපට්ඨයා චතතාඤ්ඤ අදිකරණා ජායනති. යථාකථං වීය : යා සංකප්පං කිම්බවයතා කරණීයතා අපලොකනකම්මං ඤාතනිකම්මං ඤාතනිදුතියකම්මං ඤාතනිචතුරුකම්මං, ඉදං වුට්ඨති කිම්බාදිකරණං, කිම්බාදිකරණෙ සංකප්පං විවදති, විවාදාදි-කරණං, විවදමානො අනුචදති, අනුචාදාදිකරණං. අනුචදමානො ආපතනීං ආපජ්ජති, ආපතනාදිකරණං. තාය ආපතනීයා සංකප්පං කම්මං කරොති කිම්බාදිකරණං. එවං කිම්බාදිකරණපට්ඨයා චතතාඤ්ඤ අදිකරණා ජායනති.

තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරණ ලද්දි හෝ තරාගතයන් වහන්සේ විසින් නො පුරුදු කරණ ලද්දි හෝ තරාගතයන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද්දි හෝ තරාගතයන් විසින් නො පණවන ලද්දි හෝ ඇවැතැයි හෝ නො ඇවැතැයි හෝ ලුහු ඇවැතැයි හෝ ගරු ඇවැතැයි හෝ සාවසෙසාපත්තියැ යි හෝ අනවසෙසාපත්තියැ යි හෝ තුළුල් ඇවැතැයි හෝ නො තුළුල් ඇවැතැයි හෝ විවාද කෙරෙති. එහි යම් ධර්මයෙක් කල්පයෙක් විග්‍රහයෙක් විවාදයෙක් නානාවාදයෙක් අනාථවාදයෙක් ප්‍රතිවිරුද්ධ වචනවාචනාරයෙක් විග්‍රහයෙක් වේ ද, මේ විවාදාධිකරණ යැයි කියනු ලැබේ. විවාදාධිකරණයෙහි ලා සධ්‍ය තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිරිවාධිකරණය වේ. මෙසේ විවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම අධිකරණයෝ උපදිත්.

2. අනුවාදාධිකරණය සිවුවැදුරුම අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද ? අනුවාදාධිකරණය සිවුවැදුරුම අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් අනුවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම අධිකරණයෝ උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුහු භික්ෂුහට ශීලවිපත්තියෙන් හෝ ආචාර විපත්තියෙන් හෝ දෘෂ්ටිවිපත්තියෙන් හෝ ආර්ථවිපත්තියෙන් හෝ වොදනා කෙරෙත් ද, එහි යම් වොදනා කිරීමෙක් පුන පුනා කීමෙක් පහළ කොට කීමෙක් නො කඩවා බිඳීමෙක් එයට නැමුනු බවෙක් උත්සාහවත් බවෙක් අනුබල දීමෙක් වේ ද, මේ අනුවාදාධිකරණයැයි කියනු ලැබේ. අනුවාදාධිකරණයෙහි ලා සධ්‍ය තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිරිවාධිකරණය වේ. මෙසේ අනුවාදාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම අධිකරණයෝ උපදිත්.

3. ආපත්තාධිකරණය සිවුවැදුරුම අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද ? ආපත්තාධිකරණය සිවුවැදුරුම අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් ආපත්තාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම අධිකරණයෝ ම උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : පඤ්චාපත්තියක්කන්ධය ද ආපත්තාධිකරණය වෙයි. සප්තාපත්තියක්කන්ධය ද ආපත්තාධිකරණය වේ. මේ ආපත්තාධිකරණ යි කියනු ලැබේ. ආපත්තාධිකරණයෙහි ලා සධ්‍ය තෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිරිවාධිකරණය වේ. මෙසේ ආපත්තාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම අධිකරණයෝ උපදිත්.

4. කිරිවාධිකරණය සිවුවැදුරුම අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් උපදවා ද, කිරිවාධිකරණය සිවුවැදුරුම අධිකරණයන් අතුරෙන් කිසියම් අධිකරණයක් නො උපදවයි. එහෙත් කිරිවාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම අධිකරණයෝ ම උපදිත්. ඒ කෙසේ ද යත් : සධ්‍යයාගේ අපලොකනකර්මය ඤාත්තිකර්මය ඤාත්තිද්‍රව්‍ය කර්මය ඤාත්තිවතුන්ථකර්මය යන යම් කෘත්‍යභාවයෙක් කටයුතු බවෙක් වේ ද, මේ කිරිවාධිකරණය යි කියනු ලැබේ. කිරිවාධිකරණයෙහි ලා සධ්‍යතෙමේ විවාද කෙරේ නම් විවාදාධිකරණය වෙයි. විවාද කරමින් වොදනා කෙරේ නම් අනුවාදාධිකරණය වෙයි. වොදනා කරමින් ඇවැතට පැමිණේ නම් ආපත්තාධිකරණය වෙයි. ඒ ඇවැතින් සධ්‍ය තෙමේ කර්ම කෙරේ නම් කිරිවාධිකරණය වේ. මෙසේ කිරිවාධිකරණය හෙතෙකොට සිවුවැදුරුම අධිකරණයෝ උපදිත්.

විසිවන සමූහවාදනවාරය නිමි.

21. හප්තවාරො

1. විවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හප්තී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංඛතං.

2. අනුචාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හප්තී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංඛතං.

3. ආපත්තාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හප්තී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංඛතං.

4. ක්ෂිට්වාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං හප්තී, කතමං අධිකරණං උපනිසයිතං, කතමං අධිකරණං පරියාපන්නං, කතමෙන අධිකරණෙන සංඛතං.

1. විවාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං විවාදාධිකරණං හප්තී විවාදාධිකරණං උපනිසයිතං. විවාදාධිකරණං පරියාපන්නං. විවාදාධිකරණෙන සංඛතං.

2. අනුචාදාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං අනුචාදාධිකරණං හප්තී. අනුචාදාධිකරණං උපනිසයිතං. අනුචාදාධිකරණං පරියාපන්නං. අනුචාදාධිකරණෙන සංඛතං.

3. ආපත්තාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං හප්තී ආපත්තාධිකරණං උපනිසයිතං. ආපත්තාධිකරණං පරියාපන්නං. ආපත්තාධිකරණෙන සංඛතං.

4. ක්ෂිට්වාධිකරණං චතුත්තං අධිකරණානං ක්ෂිට්වාධිකරණං හප්තී. ක්ෂිට්වාධිකරණං උපනිසයිතං. ක්ෂිට්වාධිකරණං පරියාපන්නං. ක්ෂිට්වාධිකරණෙන සංඛතං.

1. විවාදාධිකරණං සත්තත්තං සම්ථානං කතී සම්ථෙ හප්තී, කතී සම්ථෙ උපනිසයිතං, කතී සම්ථෙ පරියාපන්නං, කතීසි සම්ථෙසි සංඛතං, කතීසි සම්ථෙසි සම්මතී.

2-4. අනුචාදාධිකරණං -පෙ- ආපත්තාධිකරණං -පෙ-

4. ක්ෂිට්වාධිකරණං සත්තත්තං සම්ථානං කතී සම්ථෙ හප්තී, කතී සම්ථෙ උපනිසයිතං, කතී සම්ථෙ පරියාපන්නං, කතීසි සම්ථෙසි සංඛතං. කතීසි සම්ථෙසි සම්මතී.

21. හරකිවාරය

1. විවාදාසාදනය සිවුදිනකට අධිකරණයෙන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් බලපෑම් ද, කිනම් අධිකරණයක් ඇතුළත කරණ ලද ද, කිනම් අධිකරණයකට ඇතුළත් ද, කිනම් අධිකරණයකින් සම්පූර්ණ කරණ ලද ද,

2. අනුවාදාධිකරණය පිළිවැද්දුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් බෙහෙවින් ද, කිනම් අධිකරණයක් ඇහුරු කරණ ලද ද, කිනම් අධිකරණයකට ඇතුළත් ද, කිනම් අධිකරණයෙකින් සහග්‍රහ කරණ ලද ද,

3. ආපත්තාධිකරණය සිවුවැදරුම් අධිකරණයක් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් ඔබේ ද, කිනම් අධිකරණයක් ඇසුරු කරණ ලද ද, කිනම් අධිකරණයකට ඇතුළත් ද, කිනම් අධිකරණයෙකින් සම්ග්‍රහකරණ ලද ද,

4. කිව්වායිකරණය සිවුවැදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් කිනම් අධිකරණයක් මෙම රේ ද, කිනම් අධිකරණයක් ඇසුරු කරණ ලද ද, කිනම් අධිකරණයකට ඇතුළත් ද, කිනම් අධිකරණයෙකින් සම්පූර්ණ කරණ ලද ද, යත් :

1. විවාදාධිකරණය සිවුවැදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් විවාදාධිකරණය බෙහෙවි.
විවාදාධිකරණය ඇසුරු කරණ ලදී. විවාදාධිකරණයට ඇතුළත් ය. විවාදාධිකරණයෙන්
සම්පූර්ණ කරණ ලදී.

2. අනුවාදිකරණය සිවුවැදරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් අනුවාදිකරණය බෙහෙවි. අනුවාදිකරණය ඇසුරු කරන ලදී. අනුවාදිකරණයට ඇතුළත් ය. අනුවාදිකරණයෙන් සම්ග්‍රහ කරන ලදී.

3. ආපත්තාධිකරණය පිටුවැදුරුම් අධිකරණයන් අතුරෙන් ආපත්තාධිකරණය බෙහෙව්. ආපත්තාධිකරණය ඇසුරු කරණ ලදී. ආපත්තාධිකරණයට ඇතුළත් ය. ආපත්තාධිකරණයෙන් සම්පූර්ණ කරණ ලදී.

4. කිව්වායිකරණය සිවුවැදරුම් අයිකරණයන් අතුරෙන් කිව්වායිකරණය බෙහෙවින් කිව්වායිකරණය ඇසුරු කරණ ලදී. කිව්වායිකරණයට ඇතුළත් ය. කිව්වායිකරණයෙන් සම්පූර්ණ කරණ ලදී.

1. විවෘද්ධීකරණය සන්විද්‍යුරුම් ගම්පයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ගම්පයන් බෙරේ ද, කෙතෙක් ගම්පයන් ඇයුරු කරණ ලද ද, කෙතෙක් ගම්පයන්ට ඇතුළත් ද, කෙතෙක් ගම්පයන් සඩගුණ කරණ ලද ද, කෙතෙක් ගම්පයන් සන්තිදේ ද.

2. අනුවාදිකරණය සත්වදරුම් ගම්පයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ගම්පයන් බෙරේ ද, කෙතෙක් ගම්පයන් ඇසුරු කෙරේ ද, කෙතෙක් ගම්පයන්ට ඇතුළත් ද, කෙතෙක් ගම්පයෙන් සම්බන්ධ කරණ ලද ද, කෙතෙක් ගම්පයෙන් සන්තියේ ද.

3. අපත්තාධිකරණය සත්වදරුම් ගම්පයන් අතුරෙන් කෙනෙක් ගම්පයන් බෙරේ ද, කෙනෙක් ගම්පයන් ඇසුරු කෙරේ ද, කෙනෙක් ගම්පයන්ට ඇතුළත් ද, කෙනෙක් ගම්පයෙන් සම්පූර්ණ කරණ ලද ද, කෙනෙක් ගම්පයෙන් සත්තිඳේ ද.

4. කිව්වායිකරණය සන්විදරුම් ශම්පයන් අතුරෙන් කෙතෙක් ශම්පයන් බෙදේ ද, කෙතෙක් ශම්පයන් ඇසුරු කෙරේ ද, කෙතෙක් ශම්පයන්ට ඇතුළත් ද, කෙතෙක් ශම්පයන්ට සම්පූර්ණ කරණ ලද ද, කෙතෙක් ශම්පයන් සන්තිදේ ද යත් :

1. විවාදාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං ඥා සමථෙ හජති. ඥා සමථෙ උපනිස්සිතං. ඥා සමථෙ පරියාපන්නං. ද්විති සමථෙහි සංඛ්‍යාතිතං. ද්විති සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච යෙතුයාසිකාය ච.

2. අනුවාදාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං චත්තාරෙ සමථෙ හජති, චත්තාරො සමථෙ උපනිස්සිතං, චත්තාරෙ සමථෙ පරියාපන්නං, චතුසි සමථෙහි සංඛ්‍යාතිතං, චතුසි සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච. සතිවිනයෙන ච අමුලාවිනයෙන ච තස්සපාපියාසිකාය ච.

3. අපත්තාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං තයො සමථෙ හජති, තයො සමථෙ උපනිස්සිතං තයො සමථෙ පරියාපන්නං. ත්වි සමථෙහි සංඛ්‍යාතිතං. ත්වි සමථෙහි සමමති : සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන-කරණෙන ච තිණ්වජාරකෙන ච.

4. කිව්වාධිකරණං සත්තත්තං සමථානං එකං සමථං හජති. එකං සමථං උපනිස්සිතං. එකං සමථං පරියාපන්නං. එකෙන සමථෙන සංඛ්‍යාතිතං. එකෙන සමථෙන සමමති : සමමුඛාවිනයෙනාති.

හජනීවාරො නිට්ඨිතො එකවිසතිමො.

සමථගෙදෙ නිට්ඨිතො

තස්සද්දහං :

අධිකරණං පරියායං - සාධාරණං ච භාෂිතං,
සමථා සාධාරණිකා - සමථස්ස තත්තාභිතා.

සමථා සමමුඛා වෙවි - විනයෙන කුසලෙන ච.
යජ්ඣ සමථා සංසරිතා - සමමති න සමමති ච.
සමථාධිකරණඤ්ච - සමුට්ඨානං හජනති වාති.

1. විවාදාධිකරණය සත්වදරුම් ශමයන් අතුරෙන් දෙශමයන් බෙහෙයි, දෙශමයන් ඇසිරි කෙරෙයි. දෙශමයන්ට ඇතුළත් යැ. දෙශමයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලදී. සම්මුඛාවිනයෙන් ද යෙහුයාසිකායෙන් දැයි දෙශමයෙන් සන්තිදේ.

2. අනුවාදාධිකරණය සත්වදරුම් ශමයන් අතුරෙන් සිවුශමයන් බෙහෙයි, සිවුශමයන් ඇසිරි කෙරෙයි. සිවුශමයන්ට ඇතුළත් යැ. සිවුශමයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලදී. සම්මුඛාවිනයෙන් ද සතිවිනයෙන් ද අනුල්භවිනයෙන් ද තස්සපාපියාසිකා යෙන් දැයි සිවුශමයෙන් සන්තිදේ.

3. ආපත්තාධිකරණය සත්වදරුම් ශමයන් අතුරෙන් තුන් ශමයන් බෙහෙයි. තුන්ශමයන් ඇසිරි කෙරෙයි. තුන්ශමයන්ට ඇතුළත් යැ. තුන්ශමයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලදී. සම්මුඛාවිනයෙන් ද පච්ඡේදකකරණයෙන් ද තිණවත්ථාරකයෙන් දැයි තුන්ශමයෙන් සන්තිදේ.

4. කිව්වාධිකරණය සත්වදරුම් ශමයන් අතුරෙන් එක් ශමයක් බෙහෙයි. එක් ශමයක් ඇසිරි කෙරෙයි. එක් ශමයකට ඇතුළත් යැ. එක් ශමයෙන් සම්ග්‍රහ කරණ ලදී. සම්මුඛාවිනය සංඛ්‍යාත එක් ශමයෙන් සන්තිදේ යයි.

එක්විසිවන භජනවාරය නිමි.

සමප්තේදය නිමිදේ යි.

එහි නාමාවලිය :

අධිකරණ යැ පරියාය යැ සාධාරණ යැ තද්භාෂීය යැ ශමරාශමරසාධාරණ යැ ශමර තද්භාෂීය යැ

ශමර සම්මුඛාවිනය යැ කුශලවාරය සමග යත්ථාර යැ ශමර යැ සංසර්ව යැ සමමති යැ න සමමති යැ ශමරාධිකරණ යැ සමුච්ඡාදන යැ භජනවාර යි.

පරිවාරපාළි
අනුකතමණිකා

ගෘථාදිපාදසූචි	387
සඤ්ඤානාමානුකතමණිකා	389
විසෙසපදනුකතමණිකා	391
ශුද්ධපත්‍රය	395

පිටිමරපාලි

ගාථාදීපාද සූචි

පිටිමරපාලි		පිටිමරපාලි	
අ		ව	
අවර්ණෙ පරිනාමිනෙ	306	වොරි. වාචාය පිනෙතන	314
අභානං නාචං පණ්ණිනං	312	ඡ	
අවසතිකගාම වස්සනා	306	ඡත්තපාණ්ණ සභමිමං	312
අනනුඤ්ඤානං වාචාය	314	ඡමා නිවාසනෙ ධානං	308
අනිච්චා සබ්බෙ සබ්බාදා	304	ඡතතතති ඉමා සික්ඛා	306
අනිභ්මාසං සහජම්	308	ඡ	
අභිණ්හං විශාසුත්තරිං	306	ඡානං සප්පාණ්ණං කම්මං	306
අලං තාච තොකාවස්සං	306	ඡායති වාචා පිනෙතන	314
උ		න	
උපස්සයං පරමපරං	310	තදඤ්ඤත්තු අසම්මතා	312
උබ්බතං කසීනං තිණ්ණි	310	තෙ දෙසසනති සභමිමං	304
උද්යත්තං සෙනං උගොයාධි	310	තෙරසකෙ සමුච්ඡානනසා	430
උස්සයං සනතිවයඤ්ච	310	ඨ	
උභෙතිකාන වස්සනා	308	ඨෙයසත්ථං උපස්සති	312
ඵ		ද	
ඵචං නිසති සභමිමං	304	දුක්ඛාරං විවිධං කන්ති	304
ඵලකලොමා දො භෙයසං	310	දො වස්සං සික්ඛා සමෙකෙන	306
ක		දො සබ්බිකා මහාජනී	308
කායපිනෙතන ජායනති	312	න	
කායපිනෙතන න වාචා	306	නසානං අභරණං සෙයසං	310
කායවාචා න විත්තනො	308	නික්ඛාසිතං කිඤ්චනඤ්ච	306
කායවාචාය ජායති	314	ප	
කායෙන න වාචා පිනෙතන	310	පදඤ්ඤත්තු අසම්මතා	312
කිසිමිං සංසට්ඨා දො වධි	308	පසාඨෙ ආසනෙ වෙච්ච	310
කුක්කුච්චං ධම්මිකං විවරං	306	පාදුකුපාසනාං ගානං	312
කොසිය පුඤ්ඤා දො භාසා	308	පාරාජිකං සං පඨමං	304
භ			
භණ්ණං විගම්භං දුබ්බලං	306		

	පිටිකිකිකා
ක	
බ්‍රිහතිවිද්‍යෙ අනුප්‍රාප්තෙ	304
භි	
භික්ෂුභික්ෂිකාසංඝායා ව	310
ගුහං කාශ්‍යපා ජාතියා	314
හෙදනුප්‍රාප්තා දුර්වලා	308
ඞ	
මාලාසූත්‍රාග්‍රන්ථානෙව	304
මේථුනං සුක්කසංඝායනං	306
ර	
රතනං සූචිමඤ්චා ව	308
ල	
ලොමානි පද්‍යො ධම්මො	304
ච	
චාචා ඕසෙතන ජාතියා	312
චිත්තවිතා ද්විසු පඤ්ඤාතනං	304
චේතසාවච්චං සංඝායා ව	310

	පිටිකිකිකා
ක	
කඤ්චරි කුචි විහාරො	308
කතනසික්ඛාපදා ඵලෙ	312
කබ්බකනතුත්තමො සිංහො	304
කභොජනෙ රතො චෙච්ච	306
කම්පඤ්ඤාසිංහෙ ධම්මො	308
කමුච්චානං භි සංඛිතං	314
කමුච්චානං කාසිකා	
අනන්තදස්සිනං	334
කමුච්චානං කාසිකා මානසිකා	
අනන්තදස්සිනං	334
කමුච්චානං කාසිකා වාචසිකා	
අනන්තදස්සිනං	334
කමුච්චානං කාසිකා වාචසිකා	
මානසිකා අනන්තදස්සිනං	334, 336
කමුච්චානං වාචසිකා	
අනන්තදස්සිනං	334
කමුච්චානං වාචසිකා මානසිකා	
අනන්තදස්සිනං	334, 336
කමොදං නිදනඤ්චඤ්ඤං	304
සික්ඛා පඤ්ඤාපදා ඵලෙ	312

සඳහන් වූ මාතෘකාවලින්:

~~28-58~~ 17881 (7/75)

	පිටුවකිනි
බ	
බුද්ධරක්ෂක	6
බෙලලවකිනි	58
භ	
භක්ත	104
භග්ග	6
භූමිමජ්ඣ	16, 46, 168
ම	
මහාභාග	6
මහාසිම	6
මහිඤ්ඤ	6
මෙතනික	16, 46, 168
මොහොලිපුතන	6
ජ	
ජාත්තක	6, 8, 32, 54, 162, 164, 168, 208, 230
ච	
චතුර්විධ	8, 44, 164
චෙතන	8, 24, 44, 60, 162, 164, 220

	පිටුවකිනි
ක	
කක්ක	32, 34, 52, 206, 222
කතනරකමහික	48, 58, 66
කම්බල	6
කාගත	66
කාමජි	12, 14, 20, 22, 26, 28, 38, 92, 164, 166, 170, 188, 192, 200, 204, 210, 218, 228, 282
කිංකර	6
කිම	6
කුද්දක	2, 162
කුඤ්ඤ	188, 284
කුමන	6
කෙතන	10
කොණක	6
ක	
කපික (කතනපුතන)	40

පරිවරපාළි

විශේෂපදනුකතමණිකා

පිටුමකං		පිටුමකං	
අ		අවගණකිකාරකං	104, 146
අකාලච්චරං	6, 116, 248	අවග්ගුතා	244
අභාරවා	316	අගංකල්පිකාග	236, 266
අභිකජාතං	158	අගංඛාරණං	352
අභිගුලිපනොදකෙ	66, 130, 174 300	අසුචිං	114
අවේලකයා	128		
අවේකච්චරං	38, 120	ආ	
අවජ්ජපනතං	158	ආචාරච්චපනතිං	160, 178, 294, 302
අඤ්ඤවාදකෙ	46		328, 378
අභිරෙකච්චරං	24, 116	ආච්චච්චපනති	338, 378
අභිරෙකපනතං	34, 120	ආපනතාධිකරණං	154, 180, 272
අතතකාමපාරිච්චරියාග	14		296, 342, 368, 370, 376
ආද්දුලලාපනති	378	ආපනතිකකකිං	10
අභානමග්ගං	54	ආපනතිසමුච්චානා	8, 10, 316
අභිකකං	114	ආලොපං	102
අභිකරණානං	4	ආචසථ ච්චරං	220, 258
අභිකරණානි	316, 324	ආචසථපිණ්ඩං	126
අභිපාතිමොකකං	4	ආභව්වපාදකං	48, 124
අනනිච්චතං	58	ආභාරවසිතිකා	100
අනවසෙසසාපනති	378		
අනාදරියං	92	ඉ	
අනියතො	20, 306	ඉත්ථංලඛකාරං	232
අනුපසම්පන්නං	42, 122		
අනුචිත්තං	264	උ	
අනුචාදමුලානි	316, 320	උකතුචිකාග	98, 144
අනුචාදධිකරණං	340, 364, 376, 378	උකඛිත්තකාග	142
අනතරභරෙ	88, 92, 98, 120, 142	උකඛිත්තානුචතතිකා	244
අපලොකනකම්මං	378	උජ්ජග්ගිකාග	96, 142
අපාපිකංචිදිකෙන	80	උජ්ඣාපනකෙ	46
අපාචාරිකො	38, 118	උතතරිමනුසාධම්මං	44, 112
අභිධම්මඤ්ච	304	උදකසාරිකං	212, 254
අභිචිතයො	2, 190	උපදනනකයා	78
අමුලකෙන	16	උපකයං	256
අමුලභවිතයො	350, 352, 360, 372	උපග්ගුතීං	78

	පිටුවකිනං
උපොසථ	304
උබ්බජ්ඣාමණිලං	114, 288
උප්පත්තං	64, 130
උයොධිකං	64, 130
උත්තරවාදිකා	194, 244, 290

උ

උභන ආදතවිත්තං	224
උභන විතතිවිත්තං	72, 134, 228, 262

උ

ඵලකලොමා	210, 310
---------	----------

උ

ඕකාසං	132
ඕගුණධීතෙන	98, 144
ඕපාතං	112
ඕමසනෙතා	122
ඕමසවාදෙ	40
ඕසරනාහිතං	196
ඕසාරණපච්චයා	284

ක

කසීනකෙ	200
කසීනුආරං	214, 254
කණ්ඩුපච්චිත්තං	84, 138
කබලං	102, 146
කතචිකතං	34, 120
කායපච්චාලකං	96, 142
කායසංහතං	12, 166, 272, 288
	294, 300
කිම්බාධිකරණ	342, 364, 368
	376, 378
කුකකුච්චං	78
කුලදුසකො	116, 170, 176
කොච්ඡං	46, 124
කොසිගමිත්තං	30, 118

ක

කකිකා	304
කමකතෙන	98, 144

පිටුවකිනං

ක

ගණගොජනෙ	56, 126
ගරුකාපතති	378
ගාරවා	316, 318
ගොවරියානං	30, 118

ච

චතුරානිකං	314
චුළුචුළුකාරකා	104, 146
චිත්තාගාරං	310
චිවරකාලකමයං	38, 214
චොට්ඨුචාපනං	314

ඡ

ඡතතුපාතනං	264
ඡන්දං	78, 136
ඡතුමථානෙ	172, 206, 259
ඡවානිච්ඡාරකං	104, 146

ඤ

ඤාතතිකමමං	378
ඤාතතිචතුර්ථකමමං	378
ඤාතතිදුතියකමමං	378

ත

තලසාතනං	206, 250
තලමථාඤච	306
තලපතතිකං	76
තත්තපාපිග්ගසිකා	350, 352, 360
	374
තිණවිජාරක	156, 182, 298, 302
	328, 336, 350, 362, 368, 374
තිථිගෙහි	40
තිරච්ඡානවිජ්ජා	220, 258
තුච්චොනනිතො	254
තුලොනආං	82, 138
තෙරසකෙ	304

ථ

ථුලලවිතං	112, 290, 324
ථුපිකතං	100, 144

පිටපතකි

ද	
දහනපොණෙන	310
දිවයිවිපතති	338, 378
දුක්කට	112, 124, 326
දුටුල්ලං	14, 72, 122, 134, 306
දුටුල්ලංපතති	44
දුබ්බවො	116, 176

බ

බම්මදෙසන	312
බම්මිකානං කම්මානං	78, 136
බුරුනිකෙබපෙ	198

න

නග්ගා	212, 254
නිසිදනං	84, 138
නිහනාඨිකරණං	132

ප

පඤ්ඤාතති	2, 162
පච්ඤ්ඤාතකරණං	156, 182, 298
	302, 328, 336, 352, 360, 372
පච්චතති	22
පණ්ණිතභොජනානි	60, 128
පහතකතතිවියං	248
පදසොධමෙමා	42, 122, 304, 312
පසාඛෙ	224, 260
පරමපරාභොජනෙ	56, 128
පරිබ්බාජකඝ්ඤා	128
පලලභිකාය	98, 144
පමාදිනං	128
පාචිතතියං	24, 74, 326
පාච්ඤ්ඤාතියං	88, 326
පාඨිමොක්ඛං	2
පාඨිමොක්ඛාද්දාය	4
පාරම්	304
පාරාජිකං	2, 112, 324
පාදිවාසික ඡන්දදනෙන	230
පිඤ්ඤාතෙන	264
පිටිකෙ	304
පිණ්ඩුකෙබපකං	104, 146

පිටපතකි

පුරාණවිවරං	116
පුරාණ ගජනග්ගා	82
පෙතලෙ හිකුටු	40

ක

කණ්ඩන ජාතානං	42
කිකුටුති පරිපාචිතං	54, 126
භුතගාමපානව්‍යානං	46
භුතගාමං	124
භුතාරොචනකා	314
හෙදකරවච්ඡති	316, 322, 346
හෙදානුචිතකා	116
හෙතජ්ජං	64

ම

මනුස්සවිග්ගහං	112
මහලුකං විහාරං	14, 16
මාතුකාමං	14
මේදුනං බම්මං	112, 154, 156, 158
මොහනකෙ	76

ය

යෙභ්බාසකා	350, 352, 360, 372
-----------	--------------------

ර

රතනං	80
රුපියකං චොභාරං	32, 120
රුපියං	32, 120

ල

ලහුකාපතති	378
-----------	-----

ව

වජ්ජපටිච්ඡාදිකා	244
වස්සිකසාපිකා	84, 138
විකාලෙ	82
විකාලෙ භොජනං	58
විනයො	76, 304, 352
විනිසවච්ඡති	316, 218
විපතති	4, 316, 318
විහබෙහ	304

	පිටුවකින
විග්‍රහකොවිද	334
විලෝම	306
විවාදාත්මකය 316, 318, 320, 340	
364, 368, 376, 378	
වේදානාත්මකය	48
වේදානාත්මකය	90
ස	
සමස්තකොට	116, 176
සමස්තකොට	14, 114, 164
	282, 324
සමස්තය,	232, 264
සමස්තය ලාභය	38, 80, 120
සමස්තය	114, 166
සමස්තය	14
සමස්තය 350, 352, 360, 372	
සමස්තය	128
සමස්තය 124, 132	
සමස්තය 130, 306	
සමස්තය	4, 316, 348
සමස්තය	72
සමස්තය 40, 122	
සමස්තය	22
සමස්තය 156, 298, 302, 328,	
336, 350	

	පිටුවකින
සමස්තය	42, 122
සමස්තය	352
සමස්තය	322
සමස්තය 316	
සමස්තය 378	
සමස්තය 68, 132, 230, 260	
සමස්තය	306
සමස්තය	358
සමස්තය	358
සමස්තය	358
සමස්තය 158, 178, 194, 294	
	328, 378
සමස්තය	84, 138
සමස්තය	32, 118
සමස්තය	304
සමස්තය	118
සමස්තය	66
සමස්තය 104, 148	
සමස්තය	70, 82, 138
හ	
සමස්තය	104, 146
සමස්තය	104, 148
සමස්තය	66